

15, 930.

Ue. 2604.

Ex Bibliotheca Williana.

001386602

Biblioteka Jagiellońska

stdr0020456

Ad. Perod. Ue 2604/[1] (J. 1)
Ue 2604/[2] (J. 2)

Β Γ Ο Σ
Π Ε Τ Ρ Ο Υ
ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ ΡΩΤΣΣΙΑΣ,
ΠΑΤΡΩΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ,

*Συλλογείς εκ διαφόρων υπομημάτων εν
Γαλλίαις κ' Ολλανδία εκδοθέντων,
κ' εις δύο Τόμους Διαμεθεείς.*

Νυν πρώτον μεταφραθείς εκ τῆς Ἰταλικῆς εἰς ἡ
ἀπλῶν Ῥωμαϊκῶν ἔχλεκτον μὲν ἀποδοθήκης,
ἐπιμελεία δὲ πλείστη διορθωθείς

ΠΑΡΑΚΤΗΡΙΟΤ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΚΑΓΚΕΛΛΑΡΙΟΥ.
ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

Ε Ν Ε Τ Ι Η Σ Ι.

α4λ5.

Εν τῇ Τυπογραφίᾳ Σάντη Πέκωρα.
Con licenza de' Superiori, e Privileggio.

Ex
Biblioth. Regia
Berolinensi.

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ.

Ὅστις ἤθελε σοχαθῆ ἀκείβως τῶν καθόλου ἰσοειδῶν τοῦ Κόσμου, δίκως ἤθελεν εἰδῆ, ὅτι ὁ ἔργατος ἠθέλησε νὰ δέξῃ εἰς τῶν ἀπό καιρὸν εἰς καιρὸν κάποιας ὑψηλοφρόνας καὶ ἑξαίρετας ψυχὰς, ὁποῦ μὲ μόνα τὰ μαθήματα τῆς φυσικῆς ἀρχινοίας, ἔφθασαν τόσον τέλεια εἰς καμὶν ἀπὸ τὰς ἀρχαιετέρας τέχνας καὶ ἐπιστήμας, ὅπῃ ἠδυνήθησαν νὰ εἶναι εἰς τὰς ἐπιλοίπτας ἀνθρώπους ὡς δάδειγμα διὰ τὰ τοὺς μιμησοῦν, ἢ ὑποκείμενον θαυμασμοῦ. Ἐνα ἀπ' αὐτὰ τὰ δῦτυχισμῶν πλάσματα ἐσάθη ἀναμφιβόλως ὁ Μέγας Πέτρος, ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Ρουσίας. ὅστις φαίνεται νὰ ἐγνήθη εἰς τὸν κόσμον διὰ τὰ εἶ) εἰς τὰς ἀδόχους τῆς Αὐτοκρατορίας τοῦ ἑνα ἀκείβεστατον πρωτότυπον εἰς τῶν μεγάλων τέχνων τῶ καλῶν βασιλεύειν, καὶ ἑνα ἐξάιστον θαῦμα εἰς τὰ ὅμματα ὅλων τοῦ κόσμου. Αὐτὸς ἔδειξεν ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων, ὅτι ἐγνήθη ἑξαίρετος, διὰ τὰ κάμη δῦτυχῆς τὸ ἰσῆκοόν τε, ὅπῃ εἶναι ὁ ἀληθὴς σκοπὸς, ὡρὸς τὸν ὁποῖον ὡρέπει νὰ ἀποβλέπωσι ὅλοι οἱ ἀγαλογοισμοὶ ἐνὸς ἀγαθῆ βασιλείας. Αὐτὸς εἶ) ἐκείνῃ ὁ ἑξαίρετώτατος Μονάρχης, ὁποῦ χω-

* 3 εις

εις να διδαχθῆ ἀπὸ διδασκάλης, χωεῖς
να ἀναγνώσῃ βιβλία, χωεῖς μαθήματα
τῆς πολιτικῶν τῆς αὐλῆς, μάλισα δὲ ἐπι-
τίον μιᾶς καλῆς ἀνατροφῆς, ἔμαθεν ἀπὸ
ἐαυτοῦτε να βάλῃ εἰς τὸν νοῦν τε, κὶ να
φέρῃ εἰς τέλος με δὲτυχίαν τὸν μέγαν
σκοπὸν, διὰ να μεταχηματίσῃ τὰς Χώρας
τῆς Βασιλείας τε, να κάμῃ πολιτικὸν τὸν
λαόν τε, κὶ να ἀγγίξῃ τὸ γῆος τε, τὸ
ὁποῖον ἕως τότε ἦτον τελείως χυδαῖον, κὶ
ἀπαίδετον, διὰ να μὴ εἶπῶ Βάρβαρον.
Βασιλεὺς κ^τ ἀλήθειαν ἀξιοθαύμας. ἐ-
πειδὴ ἔφθασε να μεταβάλλῃ με μίαν θου-
μασίαν, ἀλλὰ ἀληθεσάτῃ μεταμόρφωσιν
ἀγεία θηεῖα κὶ ἀπαίδετα, εἰς ἀνθρώπους
πολιτικὸς κὶ πεπαιδευμένους σκοπέλους εἰς
Πόλεις, Βαλτώδεις κὶ καθύγρης τόπους εἰς
Ναυπηγεία, κὶ λόγους εἰς Ακαδημίας. πε-
πλατισμένους. διὰ τὴν φύσιν με μίαν ὀξυ-
δερκεσάτῃ ἀρχίνοιαν διὰ να σοχάζεται
μεγάλα κατορθώματα, κὶ με μίαν ἀσύγκει-
τον μεγαλοψυχίαν διὰ να τὰ ἐπιχειρεῖζε-
ται, κὶ με μίαν ἀκαταπόνητον σαδερότητα
διὰ να τὰ φέρῃ εἰς τέλος. Καὶ ἀν καλὰ
ἐσωαπάντησεν ἀναείδημα ἐμπόδια με τὰ
ὁποῖα ἔκαμε χρεία να παλάθῃ κὶ να ἀν-
τιπολεμῆ κατ' ἡμέραν, ἔμαθε να πλα-
τυῆ τὰ σιώρα τῆς κὶ ἐκπαλαι δὲρυχω-
ροτά-

ροτάτης τῆς Βασιλείας, ποροδέττωντας, ἢ ἐ-
πισρέφωντας εἰς αὐτὴν Ἐπαρχίας, ὅπῃ ἐκυ-
ριόοντο πολὺν καιρὸν ἀπὸ ἰχυρωτάτης συ-
νοείτας. να ἐκλέξῃ τὴν πλέον ἀρμοδίαν το-
ποθεσίαν, διὰ να κτίσῃ μίαν μεγάλῃ Πό-
λιν, κὶ να σύρῃ εἰς αὐτὴν πᾶσαν τὴν ἐμ-
ποσίαν, ὅπῃ ἦτον εἰς τὰ ἀρκτικά μέρη, κα-
τασάνωντας τὴν εἰς ὀλίγους χρόνους να ἀπα-
ειδμῆνται εἰς αὐτὴν περισσότερον ἀπὸ ἐξή-
κοντα χιλιάδες ὀσσητία, κὶ περισσότεροι ἀπὸ
τετρακόσται χιλιάδες ἐγκάτοικοι, ἐκεῖ ὁποῦ
μ^τ βίας ἦσαν ποροπῆτερα πένσαρες καλύβα
πτωχῶν ψαράδων. να κατασκαδάτῃ ἐν τῇ
μηδενοῦ φοβεραῖς ἀρμάταις, κὶ να βάλῃ εἰς
τὸ πέλαγος ἐξῶτα σχεδὸν μεγάλα Καρά-
βια τῇ πολέμῃ, κὶ ὀκτακόσια σχεδὸν Κά-
τερρα, κὶ ἕνα ἀπειρον πλῆθος ἀπὸ μικρό-
τερα πλοῖα. να μεταβάλλῃ εἰς ἀξιοτάτους
ναύτας ἀνθρώπους ὀρεινοῦς κὶ λογκώδεις. να
ἀξασκήσῃ τὰ στρατοματά τε εἰς τὴν τάξιν
κὶ εἰς τὴν ἀσκησιν τῆς πλέον πεπαιδευμέ-
νων στρατομάτων. να θεμελιώσῃ εἰς τὴς τό-
πους τῆς Βασιλείας τε Ακαδημίας διὰ κάθε
ἔιδ^{ος} Ἐπισήμης, κὶ ἐξόχως τῆς ναυτικῆς.
να διορθώσῃ τὰ κομέρτια κ^τ τὴν συνθήκει-
αν τῆς πλέον πεπαιδευμένων Μοναρχιῶν τῆς
Εὐρώπης. να σερεώσῃ νόμους ἀκείβεσάτης διὰ
να γίνετα δικαιοσύνη. να φέρῃ εἰς τὸ Βα-

σίλειόν τε μέ τήν δυνάμιν τῆς πλοσίων κῆ
μεγαλοπρεπῶν δωρεῶν τῆς πλέον ἀξίως ἐρ-
γάτας μέ ὅλαις ἐκείναις ταῖς τέχναις καί
ἐργασίαις, ὅπῃ ὑπηρετῶσιν εἰς ἀνάπαυσιν κῆ
σολισμὸν τῆς Πόλεως. κῆ ἐκεῖνο ὅπῃ ὑπηρε-
πει νὰ νομίζεται δυσκολώτερον, νὰ ἀγνάγη τῆ
κλήρον τε ἀπὸ τὴν βαθεῖαν ἀγνωσίαν, εἰς τῆ
ὁποῖαν ἐφαίνετο νὰ κωχῆται, ἀναγκάζοντας
τῆς ἐκκλησιαστικῆς νὰ καταγίνονται εἰς τὴν
σπαδὴν, κῆ νὰ γίνων σοφοὶ κῆ μὴ θέλοντες.
περιπλέον νὰ ἐξαπλώσῃ τὸν ζῆλόν τε ὡς κῆ
εἰς τὴν ἐπιστροφὴν τῆς Ἐπαρχιῶν, ὅπῃ διέ-
σκοντο εἰς τὴν εἰδωλολατρείαν, καταπέ-
θωντάς ταις, ὅχι μέ τὸ σπαδίον, ἢ μέ τὴν
δυναστείαν, ἀλλὰ μόνον μέ τὴν ὀρθοκίνησιν
τῶν ζηλωτῶν ἱεροκηρύκων εἰς τὸ νὰ κούσων
τὰ εἰδωλά ταις, κῆ νὰ δεχθῶν τὴν χει-
σιανικὴν Πίσιν. κῆ διὰ νὰ εἰπῶν τὰ πάντα
εἰς ἓνα λόγον, νὰ κάμῃ ἐνδοξον εἰς τὸν
κόσμον τὸ γένος τε, καὶ νὰ ἀπαθανάτισῃ
εἰς τὴν μνήμην τῶν μεταγνησέρων τὸ ἀνο-
μά ταις.

Ἄς μὴν πλανᾶται ὅς ταις πισθεῖ πῶς ἦ-
τον ὑποτέρημα τῶν πλέον ἀρχαίων αἰῶνων νὰ
δίδου εἰς τὸν κόσμον μεγαλοφύχης ἀν-
θρώπαις. ἡμπορῶν νὰ εἰπῶν κῆ ἡμεῖς
ἐκεῖνο ὅπῃ εἶπεν ὁ Τάκιτος διὰ τῆς καιρῆς

Χρον.
β. βλ. γ. 22- ταις. Οὐ τὰ πάντα τοῖς ἀρχαίοις κρείττονα,

ἀλλ-

20 ἀλλὰ κῆ ὁ κατ' ἡμᾶς χρόνος πολλὰ τῆ μετ'
21 ἐπαίνου ἀξιομιμητῶν τοῖς μεταγνησέροις
22 ἠὲ γεν. Εἰς τῆς χρόνους ταις τὰ παρωμῆα
ἀρκτικά μέρη ἠφερᾶν εἰς τὸν κόσμον δύο ἀρ-
χιερατῆρας, ὅπῃ ἡμπορῶσιν νὰ παραβαλθῶν
εἰς σύγκρισιν μέ ὅσους ἐκαυχῆσθαι νὰ ἔχῃ εἰς
τῆς ἀρχαίως καιρῆς ἠΕλλάς, κῆ ἠ Ἰταλία.
καθένας καταλαμβάνει, ὅτι ἐγὼ ὀμιλῶ διὰ
Κάρλον τὸν δωδέκατον, τὸν Βασιλέα τῆς Σβε-
κίας, κῆ διὰ Πέτρον τὸν ὑπῶτον, τὸν Αὐ-
τοκράτορα τῆς Ρουσίας. Ἐσάθη βέβαια ὁ
Κάρλος ἓνας θαυμάσιος ἦρας, ἀνώτερος ἀ-
πὸ ὅσους εἶδεν ἠγῆ διὰ πολλὰς αἰῶνας. ἐ-
πετῶν κῆ εἰς τὴν πλέον ἀπαλῶν ἠλικίαν
ταῖς κατετρόπωσε στρατόμματα, ὑπέταξεν Ἐ-
παρχίας, ἐσίκωσέ κῆ ἔδωσε κῆ τὴν θέλη-
σιν τε βασιλικά σέμματα. ἔβαλεν εἰς τρό-
μον τῆ Δριμερκίαν, κατεφόβησε τῆ Πολω-
νίαν, ἐφορολόγησε τὴν Σαξονίαν, ἔφερε
τὸν φόβον ἔως εἰς τὴν καρδίαν τῆ Κίτσας-
ρος, κῆ ὅλων τῆς ἠγεμόνων τῆς Γερμα-
νίας. μ' ὅλον τῆτο μεγαλιτέρος του κεί-
νεται ὁ Μέγας Πέτρος, ὀμολογῶντας το
κῆ οἱ ἴδιοι ἐκεῖνοι ὀποῦ ἐπιχειρήσθαι
νὰ γράψου ταις δόξαις τοῦ Κάρλου. Εἰ-
χεν ἀτυχῆσθαι πολλάκις ὁ σκοπὸς τῆ Κάρ-
λου νὰ ἀφάρισῃ μέ ὀλίγον ἀειθμὸν Σβε-

Ο' Βολ-
ταῖρ εἰς τὸ
Προσίμιον
τῆς Γεοργίας
Κάρλου τῆ
13.

κων

των πολυαείθμων Στρατάρχων Ρούσων ,
ἀλλὰ πάντοτε εἰς κερὸν ὅπου δὲν διέλκετο
παρὼν ὁ Μέγας Πέτρος νὰ ὀδηγήσῃ τὰ Στρα-
τάματά τε, διὰ νὰ ἐμπνύσῃ εἰς αὐτὰ τὴν
μεγαλοψυχίαν . ἀμὴ ὅταν ἦλθεν ὁ κερὸς
νὰ θξισώσῃ τὴν δυνάμιν τε αὐτοὶ οἱ δύο
πολεμάρχοι, ὁ Πέτρος ἔλαβε τὴν δόξαν ,
οὐ μόνον νὰ νικήσῃ, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀφανίσῃ
ἐκεῖνον ὅπῃ ἕως τότε εἰς μυεῖς πολέμου
δὲν ἐδοκίμασε τί θέλει νὰ εἰπῇ τὸ νὰ μεί-
νῃ νικητὴς .

Αὐτοῦ τοῦ εἰδόξου ἤρωος τὸν βίον ἔρχο-
μαι νὰ σὲ πρῶτῃ ὡ ἀναγνώσα εἰς Ἰτα-
λικῶν διάλεκτον , τὸν ὁποῖον εὐγάλα πι-
σῶς ἀπὸ τὰ ὑπομνήματα ὅπῃ ἔδωσαν εἰς
φῶς διάφοροι συγγραφεῖς εἰς Ἑγγλιτέρραν,
Γερμανίαν, καὶ Ολλανδίαν . τὰ πρῶτα ὑπο-
μνήματα ὅπῃ διέλκω εἶναι ἐκεῖνα, ὅπῃ ἔ-
γραψεν εἰς Λόντραν ἕνας Ἑγγλέζος, ὀνό-
ματι Γωάννης Περρὴς . ὅστις βεβαιώνει ὅτι
ἐσάθη εἰς Μοσκοβίαν δώδεκα χρόνους εἰς
ὑπηρεσίαν τῷ Αυτοκράτορος ὡς μηχανοποιός .
ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἐσιωπάτησεν αὐτὸς ὁ ἰσο-
εὖκός σκληρῶς φιλοεικίας, μέτνας ἄρ-
χοντας τῆς αὐτῆς ἐκείνης, γράφει μὲν
ἔχουσαν, καὶ πάθος, καὶ συχνάκις δὲν
ὀλαβεῖται νὰ διηγήται καὶ νὰ κηρύττῃ
πρῶ-

πράγματα ψαδῆ διὰ ἀληθινὰ, καὶ μάλιστα
εἰς τὰ τῆς πίστεως, καὶ εἰς τὰ ἡθῆ τῆς Μο-
σκοβιτῶν . ἔξω ἀπ' αὐτὸ ἡ ἰσοεὖκα του δὲν
φθάνει, παρὰ ἕως τῆς 1715 . ὅθεν τῆς λεί-
πουν οἱ ὑσεῖνοι δέκα χρόνοι τῆς ζωῆς τῷ
Πέτρου . εἰς Γερμανίαν ὑσερον ἀπὸ πέντε χρό-
νων ἔγραψε περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως ἕνας
ἄρχων Γερμανός . ὅστις χρεῖς νὰ φανερώ-
σῃ τὸ ὄνομά τε, μᾶς κάνει μόνον νὰ ἠξυδύρω-
μῃ πῶς διέτριψε μερικὸν κερὸν Ρεσνδέν-
της εἰς Πετρώπολιν . ἐπειδὴ ὅμως καὶ οἱ δύο
αὐτοὶ συγγραφεῖς εἶναι ἄροτεςάνται, δὲν
λείπω νὰ καταξοχίζω μὲ ἀνθάδειαν
τὴν ἀστέβειαν τῆς Μοσκοβιτῶν, μάλιστα εἰς
ἐκεῖνα τὰ ἄρθρα ὅπῃ συμφωνεῖ ἡ Ρουσι-
κὴ Ἐκκλησία μὲ ἐκεῖνῃ τῆς Ρώμης . πα-
ραδείγματος χάριν . ὁ Περρὴς δὲν αἰχμύεται
νὰ βεβαιώσῃ ὅτι τὸ μόνον ἐμπόδιον, ὅπου
ἐμποδίζει πρὸς Ταρτάρους τοὺς ὑπηκόους τῆς
Ρωσίας, διὰ νὰ δεχθῶν τὴν Χριστιανικὴν
πίσιν, εἶναι ἡ ἀπίστια καὶ ἀμάθεια τῆς Μο-
σκοβιτῶν, ὅπῃ προσκυνοῦσι τὰς εἰκόνας . ἐ-
πειδὴ αὐτοὶ οἱ Τάρταροι, λέγει αὐτὸς εἰς
φύλ. 272 τῆς βιβλίου ὅπῃ ἐτυπώθη εἰς
Παρίσον, ἀνατειχιάζουσι καὶ Ἐσμάσουσι
σοχαζόμῃνοι μόνον νὰ δεχθῶν μίαν τοι-
αύτῃν ἀρησκείαν, μὴν ἠμπορῶντας νὰ ζω-
γραφίζεταί ὁ Θεός, ἢ νὰ πρῶταίνεται ἀ-

πὸ τοὺς ἀνθρώπους εἰς οὐδέεν ἔδος. Προ-
σέττει αὐτὸς ὁ Ἐγγλέζος εἰς τὸν ἴδι-
ον τόπον, ὅτι ἔχοντες ἐκεῖνοι οἱ Τάρταροι
κάποιαν ἀναλογίαν μὲ τὰς ὁπαδὰς τῆς Μωά-
μεθ, ἐξηγοῦσι τοὺς λογισμοὺς των μὲ ἓνα
τρόπον πολλὰ διχολογηθῆναι, λέγοντες.
ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι ὁ αἰδῖος Ποιητὴς τοῦ σύμ-
παντος Κόσμου, ἀπὸ τὸν ὁποῖον λαμβάνουσι
τὴν ζωὴν οἱ ἄνθρωποι, καὶ μὲν θάνατον
ἐπιστρέφουσι πρὸς αὐτὸν ὅσοι ἐζησαν σα-
ρέτως. Ἐνας ἄνθρωπος ὁποῦ ἀποδέχεται
καὶ ἐπαινεῖ τὰς ποιότητας γνώμας, ὁποῦ
ἐναντιοῦνται κατὰ διάμετρον εἰς τὸ Εὐαγ-
γέλιον, δὲν εἶναι θαυμαστὸν ἀνίστως καὶ
φθάνει νὰ εἰπῆ, πῶς ἤρε τοὺς Ταρτάρους
μετειοφονεσέρους καὶ καθαρῶτερος ἀπὸ τοὺς
Μοσκοβίτας. καὶ ἔπειτα ἀνυπόφορος εἶναι
ἢ ἀνιδεήτα μὲ τὴν ὁποῖαν ἐξακολουθεῖ
λέγωντας. ὅτι ἂν ἤθελε κηρυχθῆ ἡ Πίστις
εἰς τοὺς Ταρτάρους οὕτω καθαρῶς, καθὼς
διδάσκειται εἰς τὴν Ἰγγιλτέρραν, καὶ ἀπὸ
διδασχὰς ποιότητος ζωῆς σαρέτου, καθὼς
εἶναι οἱ Ἐγγλέζοι, ἕως τῶρα ἤθελαν
τὴν δεχθῆ οὐ μόνον οἱ Τάρταροι, ἀλλὰ
καὶ οἱ ἄλλοι βάρβαροι εἰδωλολάτραι ὁποῦ
κατοικοῦσιν εἰς τὰ ἔξωτα μέρη τῆς Μοσκο-
βίας πρὸς τὸν ἀρκτικὸν πόλον. ὡσὰν νὰ
μὴ ἦτον πασίδηλον, πῶς καὶ ὁ κληρὸς τῆς
Ἐγ-

Ἐγγλέζων τόσον εἰς τὴν ἀγαθὴν, ὅσον
καὶ εἰς τὸ κήρυγμα, (1) καθὼς ὁμολογῶ-
σιν οἱ ἴδιοι συγγραφεῖς Ἐγγλέζοι δὲν εἶ-
ναι ἀμέτοχοι ἀπ' ἐκεῖνα τὰ ἐλαττώματα ὁ-
πῶ θέλουσι νὰ ρίψου ἐπάνω εἰς τὸν κλη-
ρὸν τῆς δυτικῆς καὶ ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας.
ἔξω ἀπ' αὐτὸ δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὸ ἀρνηθῆ ὁ
ἴδιος Περρὴς, ὅτι εἰς τὰς ἡμέρας τὰς, χωρὶς
νὰ ἐνεργήσωμι ὀλοτελῶς οἱ κήρυκες τῆς Ἰγ-
γιλτέρρας, μόνον οἱ ἀποσταθέντες ἱεροκήρυ-
κες τῆς Ρωσσίας ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Χρι-
στianiκῶ Πίστιν πολλὰς χιλιάδας εἰδωλολα-
τρῶν, καθὼς θέλουμι ἰδεῖ ἔμπροσθεν εἰς
ταύτῃ τὴν Ἰσοεῖαν.

Τὰ ὑπομνήματα ὁποῦ ἐτυπώθησαν εἰς
Ἀμστερδάμον κατὰ τὸ 1725 ἔτος εἰς πέντε τόμους,
φέρει τὸ ὄνομα τοῦ Βασιλέως Γεωργίου
Νεσετουράνου ἀρχιεπισκόπου Μοσκοβίτου. ὅς
τις καὶ ἂν εἶναι αὐτὸς ὁ Ἰσοεῖκος, δείχνει πῶς
κλίνει πρὸς ὁμοίωτον εἰς τὰ δόγματα τῆς ὁμο-
τεσάντων, ὡς καὶ εἰς ἐκεῖνα τῆς Καθολικῶν
Χριστιανῶν, καὶ συχνάκις φαίνεται σαλευό-
μενος καὶ δυσπιστῶν εἰς τὰ πλέον ἀπλᾶ
θεμέλια καὶ δόγματα τοῦ Χριστιανισμοῦ. καὶ
ἔδου μὲ ποῖον τρόπον φανερώμεται, ἐκεῖ ὁπῶ
ὑπάγει ἀνερδυνῶντας τὴν πρῶτην ἀρχαιο-
λο-

(1) Ὅμοιαι βιβλία ἐπιγραφουμένη σοχισμοὶ ἐλάττειν ὡσεὶ
θρησκείας, καὶ εἰς πολλὰ μέρη τῆς Ἀγγλικῆς βί-
βλιοθήκης.

λογίαν τῶν Μοσκοβιτῶν. ἀπὸς εἰς αὐτῶν
τῶν ἀρχῶν τῶν βιβλικῶν λέγει. ἂν εἶναι
ἀληθές ὅτι ἡ ἀναίρεσις τῶν σύμπαντος Κόσ-
μου ἐγένετο εἰς τὴν πεδιάδα τοῦ Σενναάρ ἀ-
ναμέστον ἐκείνων ὅπῃ ἐμελλον νὰ κάμην πο-
λυάνθρωπον ἢ κόσμον, καὶ νὰ ἢ κατοικήσῃν,
φαίνεται ἀκριβῶς, ὅτι τὰ ἀρκτικά μέρη νὰ
μὴν ἐκατοικήθησαν, ὡς μόνον ὑπερὸν ἀ-
πὸ πολλῶν ἡμερῶν. μάλιστα ἐκεῖνα δὲν ἐφωρε-
πε νὰ κατοικήσῃν, ὡς ὅταν δὲν ἤθελαν
ἦσαι ἄλλοι τόποι, καὶ τῆτο διὰ τὰς μεγά-
λας κακοπαθείας ὅπῃ ἐκεῖ δεισκονται. καὶ
μετ' ὀλίγον λέγει. δὲν ἤμπορῶσε λοιπὸν
τινάς νὰ ὑποπτύσῃ, ὅτι τὸ γένος αὐτῶν νὰ
ἐλάττωσθῃ ἀπὸ τὰ νερά τῶν κατακλιεσμέων,
ὅστις δὲν ἐσκέπασε τὰ ἀρκτικά μέρη, μάλ-
ιστα ὅπῃ δεισκονται ἐκεῖ οἱ Σαμοιῆδες,
καὶ Ζεμβλιανοὶ, καὶ Λάπωνες, ὅπῃ ἔχουσι το-
σαύτῳ ἀνομοιότητα μετὰ τὰς λοιπὰς ἀνὰς;
Ποῖος δὲν βλέπει πῶς τῆτα εἶναι λόγια
ἀνὰ, ὅπῃ δὲν σέβεται ὀλοπελῶς τὸ κῦρος
τῶν θείων Γραφῶν; αἱ ὁποῖαι δὲν μᾶς ἀ-
φίνουσι νὰ ἀμφιβάλλωμεν, ὅτι ὁ μείρισμός
τῶν φυλῶν νὰ μὴν ἐγένετο εἰς τὴν γῆν Σε-
ναάρ. καὶ ὅτι εἰς τὸν παγκόσμιον κατα-
κλιεσμόν νὰ μὴν ἐβύθησαν ὅλα τὰ ἔθνη
τῆς γῆς εἰς τὰ ὕδατα. τὰ ὁποῖα ἐφθασαν
νὰ σκεπάσῃν παντῶς τὰς κορυφὰς τῶν πλέ-

Γενέσεως
Κεφ. 11, 9.

ον ὑψηλῶν βουβῶν; Καὶ ἐκάλυψε πάν-
τα τὰ ὄρη τὰ ὑψηλὰ, ἃ ἦν ὑποκάτω τῶ
οὐρανοῦ.

Ἀφ' οὗ ἔδειξεν αὐτὸς ὁ συγγραφεὺς με-
τοιῦτον τρόπον εἰς ποῖον τιμῶν ἔχει τὰς
ιεράς βίβλους, δὲν χάνει τὴν ἀκρίβειαν νὰ
καταφρονῇ κάθε ἱερὸν ᾠράγμα τῆς Ἐκκλη-
σίας, πειρηγῶντας καὶ πειριπαίζωντας Μυ-
σηλα, ῥητὰ, Ἱερεῖς καὶ Καλογήρους, Ἐπι-
σκόπους καὶ Πατριάρχας, Καρδινάλιους καὶ
Πάπας. ἀκονίζει μάλιστα ἢ Φαρμακερῆν τὴν
γλώσσαν ἐναντίον τῆς αἰδεσίμου σιωδίας
τοῦ Ἰησοῦ, τῶρα μὴ ἀναφέρωντας, ὅτι οἱ
Πατέρες Ἰησοῦται δὲν θέλωσι νὰ ὀνομάζον-
ται μοναχοὶ, μὴν ἔχοντες τὰς ἀρετὰς, ἂν
καλὰ καὶ ἔχουσι ὅλα τὰ ἐλαττώματα. τῶρα
δὲ ὅτι οἱ ἴδιοι ᾠροχωρῶσι θαυμασίως πᾶν-
τῶνθεν, ἐκεῖ ὅπῃ ἐλπίζουσι νὰ ὄρην κέρνεα
κέρδος. καὶ τῶρα πῶς αὐτοὶ ἤμπορῶσι νὰ ᾠρο-
ξενήσῃν μεγάλας ἀνωμαλίας εἰς κάθε Βα-
σίλειον, καὶ διὰ τῆτο εἶναι ᾠρέπον νὰ μι-
σῶνται ἀπὸ πάντα ἀνὸν θεοσεβῆ, καὶ φρό-
νιμον.

Ἐπειδὴ λοιπὸν καὶ τὰ ᾠροειρημῆνα βιβλία
εἶναι ἐρρῶντισμῆνα εἰς κάθε μέρος ἀπὸ τοι-
αύτας ἀποτόλμους καὶ σκαρδαλοποιὸς ᾠροτά-
σεις, δὲν ἦτον εὐλογον ἕτε ᾠρέπον νὰ τὰ
ᾠραγήσω τῶ καθολικῶ ἀναγνώστῃ μετα-
γλωτ-

Γενέσεως
Κεφ. 11,
19.

γλωττισμῶν ἀπὸ λόγον εἰς λόγον, καθὼς
 ἔγινεν ἕως τῆς σήμερον εἰς τόσα ἄλλα χρησι-
 μώτατα βιβλία. ἔξω ἀπ' αὐτὸ, ἐπεὶ καὶ
 κωτὰ τὰ ὑπομνήματα εἶναι εἰς ἑπτὰ τόμους,
 καὶ εἰς αὐτὰ ἀναφέρονται αἱ ὑποθέσεις μὲ
 πολλὴν μακρυλογίαν, ὅχι εἰς τρόπον ἰσοε-
 ιας, ἀλλὰ καθὼς περιγράφονται εἰς τὰς ἐφη-
 μερίδας, ἢ ἡμερολόγια, χωρὶς ἄλλο ἡ-
 θελαν προξενήσῃ ἀνδρῶν εἰς τὸν ἀναγνώ-
 σκοντα. διὰ τῆτο ἐγὼ διχαριστήθηκα νὰ δι-
 γάλω ἐπιμελῶς ἀπ' αὐτὰ τὰ βιβλία τὴν
 μοναχὴν διήγησιν τῆς πράξεων τῆς Πέτρου,
 προσθέτωντας μόνον ὀλίγας τινὰς εἰδήσεις
 ἀξιολογωτάτας, ὅτι ἄρουν εἰς ἄλλα βιβλία,
 καὶ ἀναφέρωντας συχνάκις διὰ περισσοτέραν
 τέρψιν τοῦ φιλομαθοῦς ἀναγνώστου κανένα
 σιώτομον σοχασμὸν, δυναμωμῶν ὡς ἐπὶ
 τὸ πλεῖστον εἰς κανένα ἀπόφθεγμα τῆς
 πλέον περιφώνων συγγραφέων.

Ο' Μι-

Ο' Μεταφρασῆς πρὸς τὰς ἀναγνώσκοντας.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς προλεγομένης,
 ἔπεται νυν εἰπεῖν περίτινων ἀνηκόων
 πρὸς εἰδῆσιν τῆς φιλολόγων. ἡ ἰσοεἰα αὐ-
 τη, τὴν ὁποίαν πρῶτος ἐσωθέσεν εἰς ἰτα-
 λικῶν ἑλεγκτον ὁ σοφὸς, καὶ ἐν ἱερεῦσιν αἰ-
 δεσιμώτατος Κύριος Ἀντώνιος ὁ Κατήφορος, ὁ
 ἐκ Ζακυνθῶν, ἂν καλὰ καὶ ἀνώτιστος δι' αἰ-
 τίας αὐτῆς γνωσῆς, φαίνεται νὰ ὑπερέβη τὰς
 λοιπὰς ὅτι ἔγραψεν διεξοδικώτερον πρὸς αὐ-
 τὴ ἄλλοι ἐν διαφοροῖς ἑλεγκτοῖς. διότι ἐ μόνον
 φυλάττει τὴν τάξιν ὅπου απαιτεῖ ὁ ἰσο-
 εικός ἕξιπος, ἀλλὰ καὶ πλετεῖ ἀπὸ ἀφρα-
 δίας, καὶ σαφιλίας, καὶ κομψότητε, ὅπου
 ἀποσάξει ἰδονῶν ἀρήτων. ἔξ τούτου καὶ ἐκεί-
 θε ἐγκριτωτέρα τῆς ἄλλων, καὶ ἡξιώθη πολ-
 λῶν ἐγκωμίων. βεβαίως δὲ τὸν λόγον ἡ καὶ
 ἑλεγκτοῖς τύπος αὐτῆς ἐκδοσις, ἡ ἐν ταῖς κλει-
 ναῖς Ἐνεταῖαις, καὶ ἐν Μεδιολάνοις, καὶ Νεα-
 πόλει. τίς δὲ ἡ πραγματεία αὐτῆς; ἀεὶσα ὁ
 συγγραφεὺς διεξῆλθεν ἐν αὐτοῖς ταῖς ἀπολε-
 γομείοις, ὅπου μὲ πολλὴν γραφικότητα ἔγρα-
 ψεν. ἀλλὰ καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς ἐπιγραφῆς ἔξε-
 ρσι φανῶναι, ὅτι περὶ τῆς λαμπρῶν ἔργων,
 καὶ τῆς ἐνδόξων ἀνδραγαθιμάτων τῆς αἰμινή-
 τε Ἀυτοκράτορος πάσης Ρουσίας, Πέτρος τοῦ
 πρῶτου, τοῦ ὄντως μεγάλου, καὶ ἀσυγκρίτου

**

Ἡ ῥωσ

Ἡρώς. Ἐὰν πῦτο ἀποφύγωνται τὴν ταυτολο-
γίαν, θέλω εἶπει περὶ μόνων τῶν λοιπῶν,
τῶν ἀνηκόντων εἰς κοροπαρασκευῶν ταύτης. εἰς
δὲ τὰ παρεπόμενα.

Βουλόμηνος ὁ συγγραφεὺς νὰ κάμη συνο-
πτικῶς τὴν ἰσορίαν, ἢ ἔξω νὰ μὴ φανῇ ἐ-
παχθῆς, ἢ τοῦ καιροῦ μὴ συγχωραῶτος, ἢ
δι' ἄλλω τινὰ αἰτίαν, παρέλειπε πολλὰς ἀ-
ξιολόγους δημηγορίας, καὶ ἐπισολὰς, καὶ ἀνέ-
φερε μόνον τὴν περίληψίν των. ταύτας ἐγὼ
ἀναγνοὺς ἀπολέξει, πολλαῖτε ἄλλα τέρψεις καὶ
ἀκρίβεις ἀξία, ἔκρινε οικειότατον νὰ τὰ συνάψω
εἰς αὐτὴν, βέβαιος πᾶς ἡθέλων δῶσθαι τὴν
τυχοῦσαν ἡδονὴν εἰς τὰς ἀναγνώσκοντας. καὶ
διὰ νὰ μὴ συγχίξω τὴν σειράν τῆς ἰσορίας,
ἄλλα μὲν αὐτῶν ἐτυπώθησαν μὲ πῦν αὐτὸν
χαρακῆρα, καὶ ἐσημειώθησαν μὲ ἀσεπίσκας
εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ εἰς τὸ τέλος, ἄλλα δὲ μὲ
διαφορετικὸν καὶ μικρότερον.

Εἰς ταύτῃ τὴν ἰσορίαν ἐδιορθώθη παρὰ
τοῦ συγγραφεὺς τὸ σφάλμα ὅπερ εἶχε πα-
ραβῆξῃ εἰς τὸ ἰταλικόν, εἰς φυλ. 247. ὅπου
ἀνόμαζε Καντεμήριον τὸν Ἡγεμόνα τῆς Βλαχί-
ας, ἀντὶ Βασαράβα, καὶ κοροσετέθη παρ' αὐ-
τῶ καὶ τὸ ζήτημα, ὅπου εἶχον κοροβάλη οἱ δι-
δάσκαλοι τῆς Σορβώνας πρὸς πῦν Ἀυτοκράτο-
ρα Πέτρον, καὶ ἡ ἀπέκκρισις ὅπου ἔδωκε πρὸς
αὐτῆς.

Πρὸς

Πρὸς τέτοις ἐπειδὴ καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ
πρώτου τόμου εἰς φ. 11. ἀνέφερεν ὁ συγγρα-
φεὺς περὶ τῆς Θαυμασίας ἐπιστροφῆς τῆς Μο-
σκοβιτῶν εἰς τὴν χριστιανικὴν πίσιν, ἐφόδε-
σα εἰς τὸ τέλος τῆς δευτέρου τόμου τὴν αὐτὴν διή-
γησιν, ὅπου γράφει κατὰ πλάτος ἑνὸς πα-
λαιῶ ἰσορικοῦ εἰς ἑλληνικὴν διάλεκτον, καὶ ἐ-
μεταγλώττισα αὐτὴν, διὰ νὰ εἴναι εὐληπτος
εἰς πάντας. ἢ ὅποια βέβαια εἶναι ἀξία ἀνα-
γνώσεως.

Μετὰ ταύτῃ θέλει ὁ εἶρει ἀναγνώσκων ἕνα
λεξικὸν συντόμον κατὰ ἀλφάβητον, τὸ ὅποσον
σωτῆσει εἰς πρὸς τὰς εἰδότας, ἀλλὰ πρὸς τὰς
χρῆζοντας. ἡναγκάδιον δὲ εἰς πῦτο, δι' ἀνά-
πτουξιν τινῶν λέξεων ἑλληνικῶν, ὅπερ ἐμεταχει-
ρίθηκα εἰς τὴν μετάφρασιν, μάστιχα δὲ τινῶν
λέξεων ἀλλογενῶν, ὅπου ὑπερουῖται ἰδιολε-
ξίας παρ' ἡμᾶς.

Σημειώτεον πρὸς τέτοις, ὅτι ἡ ἀπαρίθμησις
τῶν ἡμερῶν εἶναι κατὰ τὴν νεωτέραν συνήθειαν τῶν
δυτικῶν. καὶ πῦτο ἐν αἰὲς λόγος, ἀλλὰ ἔστι ἐ-
γράφη ἡ ἰστορία παρὰ τοῦ συγγραφεὺς εἰς ἰτα-
λικὴν διάλεκτον. αὐτὴν τὴν ἀπαρίθμησιν ἐ-
μεταχειρίθηκα καὶ ἐγὼ φυλάσσοντας τὰς ὄρας τῆς
μεταφράσεως.

Καὶ ταῦτα μὲν ἐν συντόμῳ ὄσα πρὸς εἶδθαι
τῶν φιλολόγων. ἢ δὲ ὕλη τῆς πραγματείας
ταύτης εἶναι εὐχάριτος κατ' ὑπεροχὴν διὰ τὸ

** 2

ὑποκεί-

υποκείμενον, όπου είναι ο μέγας και θαυμά-
σιος Αυτοκράτωρ Πέτρος, ο περιδοξος τρωντι
η περιβόητος ανά πάσαν την Ευρώπην η επέ-
κεινα, η ζων η μη θάνατον. εάν μη οπνήσης
φίλτατε αναγνώσα να την διοικήσης, βέβαια
δεν θέλεις μετανοήσει πώς εδαπάνησας ειμή,
αλλά πολλῶ μάλλον θέλεις μείνει αρκετά
διχαριστημένος, η δὲν θέλεις ψέξει τους
κόπους μου. η εγω θέλω λάβει η εγω την απο-
θυμίαν να σε ετοιμάσω άλλο αξιολογώτατον
βιβλίον, και χρησιμώτατον εις πολυμάθιαν.
εῤῥωσο.

NOI

NOI REFORMATORI

Dello Studio di Padova.

AVendo veduto per la fede di Revisione,
ed Approvazione del P.F. Paolo Tom-
maso Manuelli Inquisitore nel Libro in-
titolato: *Vita di Pietro il Grande in lingua*
Greca, non v'esser cos' alcuna contro la San-
ta Fede Cattolica, e parimenti per Attestato
del Segretario nostro, niente contro Preci-
pi, e buoni Costumi, concedemo licenza a
Santo Pecora Stampatore, che possi esser stam-
pato, osservando gl'ordini in materia di Stam-
pe, e presentando le solite copie alle Pubbliche
Librerie di Venezia, e di Padova.

Dat. 15. Settembre 1737.

(
(Gio: Emo Cav. Proc. Rif.
(Pietro Grimani Cav. Proc. Rif.

Agostino Gadaldini Segret.

1737. 18. Settembre.

Registrato nel Magistr. Eccell. contro la Be-
stemmia.

Angelo Legrenzi Segret.

A

Υπό-

Βραχεία καταγραφή τῆς θύσεως καὶ κλίματος τῆς Μοσκοβίας. Ἐπιτροφή τῶν Μοσκοβιτῶν εἰς τὴ Πίσιν τῶν χεισιανῶν. Σύντομος εἰδησις τῶν Ἡγεμονίων ὅπως ἐβασίλευσαν εἰς Μοσκοβίαν, ἕως τὸ τέλος τῆς φιλίας τῆς Ρωσίας. Ἡ πείρημος τραγωδία τῆς Φυδοδημητειῶν. Ἀναβιβασμὸς τῆς φιλίας Ρωμαντζοφ εἰς τὸν θρόνον, ἀπὸ τῆς ὁποίας ἐγεννήθη εἰς τρίτῳ γενεαλογίᾳ ὁ μέγας Πέτρος. Παραχαί τῆς Στρελίτζων εἰς τὴν νεότητά τῆς. Ἐπιβεβαί ὅπως τῆς ἐκατοσκαδάθισαι ἀπὸ τὸν Ἡγεμόνα τῶν Στρελίτζων, καὶ ἀπὸ τῆς Βασιλοπέλων Σοφίαν τῆς ἀδελφῆς τῆς.

Β Ι Ο Σ
Π Ε Τ Ρ Ο Υ
 Τ Ο Υ
Μ Ε Γ Α Λ Ο Υ
 ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Η Μοσκοβία ἰδίως μὲν λαμβανομένη, εἶναι μία ἀπὸ τὰς πολλὰς Ἐπαρχίας ὅπως συνθέττεται τὸ Καταγεγραστικὸν Βασίλειον. ἐκείνη δηλαδὴ φησὶ Ρωσική. δὴ ὅπως πορίζεται ἀπὸ τὸν Ποταμὸν Μόσκαν. ἀπὸ τὸν ὁποῖον λαμβάνει τὴν ὀνομασίαν καὶ ἡ Πόλις Μόσκα. ἥτις εἶναι Μητρόπολις τῆς Ἐπαρχίας ἐκείνης, ἡ ἀπάσης τῆς Ρωσσίας. Καθολικῶς δὲ λαμβανομένη, ἐννοεῖται ὑποκᾶτω εἰς τὸ ὄνομα τῆς Μοσκοβίας, ὅλος ὁ τόπος ἐκεῖνος, ὅπως δεικνύεται ὑποκᾶτω εἰς τὴν ἔξωσιαν καὶ ὑποταγῆ τῆς Ἀυτοκράτορος, ὁ ὁποῖος τόπος ὀνομαζέται καὶ ἡ ἑσθὼν Ρωσία, καὶ τὰς χιόννας ὅπως τῆς σκεπάσει.

γίνονται ἐπιτήδαιοι εἰς τὸ νὰ ὑποφέρῃ τὸς κό-
πας ἢ τὰς κακοπαθείας. ἢ ἡ κράσις των γί-
νεται πόσον ἕρως, ὅπου πολλάκις συνηθί-
ζουσι νὰ διγένουσι ἀπὸ τῶν ὑπερβολικῶν θερ-
μότητα ἐνὸς λετρῶ, εἰς τὸ πλέον δερμὶν ἀέρα.
Ἐπιπλοῦσι, δὲν ἔχουσι καμίαν ἐντέροσιν νὰ ρίχ-
νῳται εἰς τὰ ὕδατα τινὸς Ποταμῶ, ἢ νὰ κάμνῃ
τινὰ νὰ χυῖν ἐπάνω εἰς τὴν κεφαλὴν τῆς ψυχρότατον
ὑδωρ, χωρὶς νὰ εἶναι ὑποκείμενοι, ἕτε εἰς πλο-
εῖτιν, ἕτε εἰς σιμάχιν, ἕτε εἰς ἐδεμίαν ἄλλην
ἀδένειαν, τὸ ὅποιον ἠθελε προξενήσῃ εἰς τὰ ἐ-
δικάμας κλίματα μία τοιαύτη ἀταξία. μάλι-
σα δὲ δέξεται) σιμά εἰς αὐτὸς ἐκεῖνος, ὅπῃ
ἀγροικῶντας τὸν ἑαυτὸν τε νὰ πάχῃ ἀπὸ κεφα-
λαλγίαν, ἔξόχως δὲ ἀπὸ τῶν μέθω, ἔξα-
πλῶνεται ἐπάνω εἰς γυμνῶ τὸ γλῶ, ἢ κἀνων-
τας νὰ σκεπάσῃ ἀπὸ χιόνι ὅλον τε τὸ σῶμα,
συκῶνεται μετ' ὀλίγας ὥρας ἐλόθερος ἀπὸ κά-
θε κακόν.

Ἡ Μοσκοβία εἶναι καρποφόρος κατ' ἔξοχὴν
ἀπὸ Λινάρι καὶ Καννάβι. Ἐκεῖ δέξεται) καὶ Μέ-
λι πόσον πολὺ, ὅπῃ ἔξω ἀπὸ ἐκεῖνο ὅπῃ αὐτοῖ
δαπανῶσιν καὶ νὰ κατασκευάζουσι τὸ ὑδρομέλι,
παλῶσιν εἰς τὸς ξένους μεγάλῳ ποσότητα. Προ-
σέτι τὸ Κηρίον ὅπῃ σιμάχεται ἐκεῖ, εἶναι ἕνα
ἀπὸ τὰ ἔξαιρέτα τῆς πραγματείας των. Σωί-
σεται ἀκόμη ἡ πραγματεία τῆς ἀπὸ δὲ φέρως γά-
κτας, Δέρματα, καὶ πελιατίνα, Πετζία ἀπὸ θα-
λασι-

λασιναῖα μοχάερα, λάδι ἀπὸ τὸ ὄφάριον τὸ λε-
γόμενον Βαλαίνω, καὶ ἀπὸ λινόσπορον. ἔτι δὲ
ἀπὸ Ρέτζινι, Κατράμι, Πίσσαν, Ξύγγι, Τάλ-
κον, Σχοινία, Κατάρτια καὶ Καράβια, καὶ ξυλικῶ
καὶ δέλφωσιν. τὰ δὲ δάση ζωζονῶσιν πλῆθος πο-
λὺ ἀπὸ Ἀρκάδαις, Λύκας, Ρύσας, Τίγρεις, Ἀ-
λάπια, Ζερνταβάδες, Σαυκία, Κακέμια, καὶ
ἄλλα ἕτερα Ζῶα. τῶν ὁποίων τὰ δέρματα εἶναι
τὸ πλέον πολύτιμον εἰσόδημα τῶν Μοσκοβιτῶν.
Ἐπειδὴ καὶ ἀπὸ μόνῳ αὐτῶν τῶν πραγμάτων
τῶν γυναικῶν, ἐμβαίνει εἰς τὸ βασιλικὸν ταμῆ-
ον τὸ Ἀυτοκράτορος περισσότερον ἀπὸ ἕνα μυριά-
νι τὸν καθε χρῶσον.

Πολλοὶ ἐξηγηταὶ τῆς θείας Γραφῆς εἶναι εἰς
γνώμῳ, ὅτι τὸ ὄνομα τῶν Μοσκῶν, ἢ Μοσκο-Γενέσι. 10.
βιτῶν, προέρχεται ἀπὸ τὸν Μοσόχ, πῦν ἕν 2.
τοῦ Γάφεθ, ἔγγονον δὲ τῶ Νῶε. Τὸ δὲ ὄνο-
μα τῶν Ρώσων, ἢ Ρούσων, προέρχεται ἀπὸ
τὸν Ρῶς. τὸν ὅποιον ὁ Προφήτης Γεζεκιήλ ἐνώ-Γεζεκ. 38.
νει εἰς τὸν Μοσόχ καὶ τὸν Θοβέλ. καθὼς δύ-
ναται τινὰς νὰ τὸ εἰδῇ σιμά εἰς τὸν πολυμα-
θέστατον Ἀλέξανδρον τὸν Μαυροχορδάτον. οἱ Μαυροχ.
Μοσκοβίται ὀνομάζονται ἀπὸ τὸν Πτολομαῖον ἐκκλ. ἱστορ.
τὸν Γεωγράφον, Ρῶξαλανοί, καὶ ἀπὸ τὸ Στράβα- βιβλ. 4.
να, Σάκαι. ἀπὸ δὲ τὸ Ἡρόδοτον, καὶ Διόδωρον, καὶ
ἄλλους συγγραφῆς, ὀνομάζον) κοινῶς, Σκύθαι.
ὅθεν ὅταν οἱ παλαιοὶ Ἰσραηλιτῆς γράψουσι καὶ τὸς
πολέμους ὅπῃ ἔκαταν οἱ Σκύθαι, καθὼς καὶ αἱ
Α 4 Αμα-

Αμαζόνες, δύνανται νὰ ὑποδωθῶν εἰς τοὺς Μοσκοβίτας. μὲ ὅλον τὸ ἀφείναντας ἐγὼ ἀνὰ μέρος ἐκείνο ὅπῃ ἀποβλέπει εἰς τὴν πρώτῃν ἀρχαιολογίαν τῆ Βασιλείας τῶν, ἐπειδὴ καὶ ἡμπορεῖ νὰ εἶναι γεμάτη ἀπὸ μυθολογίας, καθὼς εἶναι καὶ πᾶσα ἀρχὴ ἄλλης Ἑθνης, τὸ μόνον θέλω εἰπεῖ. ὅτι τὰ χρονικά τῆς Ρωσίας συμφωνοῦσιν εἰς τὸ. πῶς εἰς τὴς 6370 ἀπὸ κτίσεως Κόσμου καὶ τῶν ἀπαρίθμησιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τὴν ὁποίαν ὀξακολεθεσι καὶ οἱ Μοσκοβίται, καὶ 862 ἀπὸ Χρυσῆ, ὁ Ἡγεμὼν Ρωσίου κληρονομήσας τὰς ἐπαρχίας ὅπῃ εἶχον κυριότητα οἱ ἀδελφοὶ τῆ, ἔγινε Μονάρχης εἰς ὅλον τὸ ἔθνος τῆ Μοσκοβίτῃ. αὐτὸ δὲ τῆ Ρωσίου ἔγινε διάδοχος Ἰγωρὸς υἱὸς αὐτῆ. ὅς τις ἀφ' ἧ ἔλαβε καὶ σύζυγόν τῆ Ἐλβα, ὅπῃ ἦτον Ἀρχόντισσα τῆ Πλεσκοβίας, ἔκαμε διαφορὰς πολέμους μετὰ τὴς γείτονάς τῆ. νικησας ἔκ αὐτῆς καὶ ὑποτάξας, ἐκίνησε καὶ ἔως εἰς Θράκην τὰ θειαρμβολικά τῆ ὄπλα. ἀλλ' εἰς τὸ γυρισμὰ τῆ ἐφρονεύθη μετὰ δόλον μέσα εἰς εἷα δάσος ἀπὸ τὴς Δροβλιανῆς. οἱ ὁποῖοι εἶναι τῶρα ἕνα ἔθνος γνωσθὸν, καὶ ὀνομάζονται Καζάνοι.

Οὗτος ὁ Ἰγωρ δὲν ἄφησεν ἄλλον υἱόν, εἰμὴ μόνον τὸν Σβατόσλαον. ὅστις ἦτον ἀκόμη πολλὰ νέος καὶ νὰ ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον τῆς Βασιλείας.

Ἐλβα, ὅθεν ἐβασίλευσεν αὐτὸ αὐτὴ πολλὴν καιρὸν ἢ μή-
 ἔ Ελένη. πρὸ αὐτῆ Ἐλβα, καὶ ὀξασίασεν αἰς μεγάλην καὶ

θαυ-

θαυμασὴ Βασίλισσα. αὐτὴ ἠδυνήθη νὰ ἐκδικήσῃ τὸν θάνατον τοῦ ἀνδρός τῆς, κἀμνώντας ὑποδούλους καὶ ὑποπελεῖς τὴς Δροβλιανῆς. καὶ δὲ ταῦτα ἐπῆγεν εἰς Κωνσταντινούπολιν κατὰ τὸ 941 ἔτος ἀπὸ Χρυσῆ γεννήσεως, καὶ ἐδέχθη τῆ Χρυστινικῆ Πίστιν, μετωνομαθεῖσα Ελένη εἰς τὴν Κολυμβήθραν τῆ ἁγίας Βαπτίσματος. ἀλλ' ὁ υἱὸς αὐτῆς Σβατόσλαος ἐπελόθησεν εἰς τῆ εἰδωλολατρείαν, καὶ ἄφησε τὴν Βασιλείαν εἰς τὴς δύο νομίμους υἱὸς τῆ, διαισας μόνῃ τὴν Ἐπαρχίαν τῆ Νοβογορόδ εἰς τῆ νότον τῆ γόν, τῆ Βλοδίμηρον. ὅς τις καὶ τὸν θάνατον τῆ ἀδελφῶν τῆ, ἔωσεν πάλιν εἰς τὸν ἑαυτὸν τῆ ἄπασαν τὴν Μοναρχίαν. Οὗτος ὁ Βλοδίμηρος εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς Βασιλείας τῆ ἐδώθη εἰς μίαν ἄσωτον ζωὴν καὶ ἠδονικῆν, ζωοτροφῶντας ἔξ γυναικας, καὶ ἕνα γυναικωνίτιν ἀπὸ ἑξακοσίας Παλλακας. ἀλλ' ἔπειτα ἀπὸ παρακίνησιν τῆς μητρὸς τοῦ, ὅπου ἐσάθη Δαμιγέλλα, ἡγουσ θεραπεινῆς τῆς Βασιλίσσης Ἐλβας, ἔγινε χριστιανὸς, καὶ μετωνομάθη Βασίλειος. ἔλαβε δὲ εἰς κοιωνίαν γάμους μίαν ἀδελφὴν τῆ Αυτοκράτορος τῆ Ρωμαίων Βασιλίσσης, καὶ ἔζησε μετὰ αὐτὴν θεαρέτως καὶ χριστιανικῶς χρόνους εἰκοσι τρεῖς. αὐτὸς ἐσάθη ἐκείνος ὁ πᾶ ἔμβασεν εἰς τὴν Ρωσίαν τὴν χριστιανικῆ Πίστιν, κἀμνώντας νὰ ἔλθου ἀπὸ Κωνσταντινούπολιν ἱερεῖς καὶ μοναχοί. οἱ ὁποῖοι ὀξείζωσαν τὴν εἰδωλολατρείαν, καὶ ἐφύδυσαν τὸ

Βλοδίμηρος.

τείτον, πρὸς τὸν Βασιλέα Γεώργιον τὸν Βασι-
λειοβίτζιν, ἐπρόβαλλε τὸ ἀρχόντων τὸ Παλα-
τίου νὰ ἤθελεν ἐναθῆ μετὰ τὴν Ἐκκλησίαν
τῆς Ρώμης, ἀλλὴν ἀπόκρισιν δὲν τὴν ἔδωσαν
οἱ Μοσκοβίται, παρὰ μόνον ταύτην. οἱ πρό-
γονοί μας ἦσαν εἰδωλολάτραι, καὶ δὲν ὑποτάχ-
θησαν εἰς τὸ Εὐαγγέλιον, παρὰ ὅταν τὸ εἰ-
δον καὶ ἔμεινον ἀβλαβὲς εἰς τὸ μέσον μιᾶς
μεγάλου πυρκαϊᾶς. βαλθεῖτε λοιπὸν καὶ ἐσεῖς
μετὰ τὴν κατήχησίν σας εἰς ἕνα ποιῆτον κινδύων,
καὶ εἰάν γένη τὸ θαῦμα, θέλωμεν ὑποταχθεῖν
πάντες εἰς τὴν κατήχησίν σας. ἀλλ' ὁ φρόνιμος
Ποταβεβίνος ἔκρινεν ἐυλογώτερον νὰ ἀποφασισθῆ μετὰ
ἐκείνῳ τὴν παραγγελίαν τὴν ἱερῆ Εὐαγγελίαν,

Ματθ. ὅπως λέγει. Οὐκ ἐπιειράσῃς Κύριον τὸν Θεόν σου.

4. 7.

Γερόσλαος δὲ ὁ υἱὸς τῆ Βλοδιμίρου, ἀφ-
ἔστηεν υἱὸς πέντε. οἱ ὅποιοι ἐμοίρασαν ἀναμε-
ταξύτων τὴν Μοναρχίαν. Μετὰ δὲ ταῦτα ὁ τρι-
τόγυκος ἀπ' αὐτῆς τῆς πέντε, ἐγέννησε Βλοδι-
μίρου τὸ δεύτερον, καὶ αὐτὸς εὗρε πάλιν τὴν Μο-
ναρχίαν. αὐτὸς ἐν ὀβλοδιμίρου ἐγένετο πειρῆσιμος
κινῶντας πόλεμον ἐναντίον Οὐγγάρων καὶ Βελγάρων,
καὶ κατ' αὐτῆς τὴν Κωνσταντινουπόλεως. ἀλλ'
ὁ Μοιμάχος Κωνσταντίνος, ὅστις ἐβασίλευσε
τότε, ἴχυσεν καὶ τὴν ἐκατάπεισε νὰ χειρῶσιν ὅπι-
σω μετὰ πλείω χαρίσματα ὅπως τὴν ἐπέμψεν
μετὰ τὸ μέσον τειῶν Ἀρχιερέων. οἱ ὅποιοι ἔδωκαν
προθέσαν περαιοτέραν ἰσχὺν εἰς τὰ δῶρα, τὴν
ἔδω-

ἔδωσαν βασιλικὰς τιμὰς εἰς καιρὸν ὅπως τὴν ἰαπά-
ζοντο, ὀνομάζοντες τὸν κῆρ, ἦσαν Ἀυτοκράτορα.

Βοσεβολόδης δὲ ὁ υἱὸς Βλοδιμίρου, ἀφῆσεν Βοσεβολό-
δης ἀφῆσεν κληρονόμος. οἱ ὅποιοι ἐγένεσαν πάλιν καὶ κληρονό-
μοιρασαν τὴν Μοναρχίαν. καὶ φιλονεικῶντες μὲν 8.
ἀναμεταξύτως μετὰ ἀμφυλίους πολέμους, ἔδωσαν
ἄδειαν τὴν Ταρτάρων νὰ κατατρέχων τὴν Ρωσίαν,
καὶ νὰ τὴν κάμω ὑποτελή. ἕως ὅπως ἔλαβε
καλὴν τύχην Βασίλειος ὁ Δημητριοβίτζης νὰ Βασίλειος-
δοσθῆ τὸν ζυγὸν τὴν δουλείας, ἀποδιώχων-
τάς τῆς ἀπὸ τὴν Πόλιν Μόσκων, τὴν ὅποιαν ἐ-
φθάσαν νὰ χειρῶσιν. ἕως ὁ Βασίλειος ἔζησε
πρὸς τὸ τέλος τὴν δεκάτην τετάρτην αἰῶνος, καὶ μέλλων-
τας νὰ ἀποθάνῃ, ἠθέλησε νὰ ἀφήσῃ τὸ Βασί-
λειόν τε εἰς τὸν ἀδελφόν τε Γρηγόριον, ἀποξενώσας Γρηγόριον
τὸν υἱὸν τε Βασίλειον, ἔδωκεν ὑποψίαν ὅπου
ἔλαβε ἐπάνω εἰς τὴν τιμὴν τῆς γυναικὸς τε.
αὐτὴ ἡ δόξα τῆς Βασιλείας ἐκίνησε παρα-
χάς. διότι οἱ Βοϊάρδοι, ὅπου εἶναι οἱ Μεγι-
σῆνες τῆς Βασιλείας, ἐσάθησαν μετὰ τὸ μέρος
τῆς Βασιλείας, καὶ ἐναντίον τῆς Γρηγορίαν. ἀλλ' ὁ
Γρηγόριος ἐφυλάχθη εἰς τὴν ἔξωσίαν μετὰ τὴν
δουαμίν των ὄπλων. μέλλωντας δὲ νὰ ἀπο-
θάνῃ, ἀνεκήρυξε δόξαν τῆς Βασιλείας τὸν Βασίλειον.
ἀνεψιὸν τε, μετὰ ὅλον ὅπως εἶχε δύο υἱὸς. ἀλλ'
ἐκεῖνοι δὲν ἔσπεξαν τὴν δόξαν τῆς πατρὸς των.
ὅθεν ἐκίνησαν τὰ ἄρματα ἐναντίον τῆς Βασι-
λείαν τῆς ἔξωδέλφου των. καὶ διὰ τὴν μὴν ἡμ-
πορῆ

14 Βίος Πέτρου τῆ Μεγάλης.
πορῆ πλέον νὰ ζητῆ τὴν Βασιλείαν, τὸν ἐτύ-
φλωσαν. οἱ δὲ Βοιάρδοι βλέποντες μίαν ποι-
αύτῳ ὠμότητα, ἔλαβον ἔξομον, καὶ ἐμίσησαν
αὐτῷ. ὅθεν ἔφερον πάλιν τὸν Βασίλειον εἰς
Μόσκαν, καὶ ἐκεῖ ἐβασίλευσεν ἕως τέλους τῆς
ζωῆς τῆς, ἐπονομαδεῖς, Βασίλειος ὁ τυφλός.

Γωάννης
ὁ Νικητῆς.
Γωάννης δὲ ὁ υἱὸς αὐτῆ ἀπόκτησε τὴν ἐ-
πωνυμίαν τῆ Νικητῆς ἐπειδὴ καὶ ἠγεῖρε νίκας καὶ
τρόπαια ἐναντίον τῶν Ταρτάρων, καὶ τῆ μεγά-
λης Δεκῆς τῆ Λιθουανίας, καὶ αὐτῆ τῆ Βασιλείας
τῆς Σβεκίας. ἔλαβε δὲ γυναῖκα εἰς δευτέρας
γάμους, Σοφίαν τὴν θυγατέρα Θεωμᾶ τῆ Πα-
λαιολόγου, καὶ Δεσπότη τῆς Πελοποννήσου. ἀπὸ
αὐτῆ τῆ ἐγεννήθη υἱὸς, καὶ ἔγινε διάδοχος
τῆς Βασιλείας εἰς τὴς 1505, ἔπος τὸ κοσμο-
σωτήριον, ὀνομαδεῖς Βασίλειος Γωαννοβίτζης.
Οὗτος ὁ Μονάρχης νικήσας πολλὰς τῆς Λι-
θουανίας καὶ Πολωνίας, ἔγινε τόσοσ περὶφημος καὶ
ἄξιοβόητος, ὅπως εἰς τὴς 1514, Μαξιμιλιανὸς
ὁ πρῶτος Ἀυτοκράτωρ τῶν Γερμανῶν, ἐπεμψε
πρὸς αὐτὸν μίαν ἀξιόλογον πρεσβείαν, διὰ
νὰ συμφωνήσῃ μετ' αὐτὸν συμμαχίαν. εἰς τὸ
ἀρχεῖον τῆς Μοσκοβίας διαφυλάττεται ἀκόμη
τὸ πρωτότυπον τῆς ἐπιστολῆς ὅπως ἔφερεν ἐκεῖ-
νος ὁ Πρέσβυς, καὶ εἰς αὐτῷ ὁ Μαξιμιλιανὸς
ὀνομάζει πολλὰς τὸν Βασιλεία τῆς Ρῥασίας,
Ἰμπεράτορα, ἠγοῦν Ἀυτοκράτορα.

Οὗτος ὁ Βασιλειοβίτζης Γωάννης παρέλαβεν

ὑπὸ

ὑπὸ τῆ πατρὸς τῆ τὸ δρυχωρότατον Βασίλει-
ον, ὄντας δώδεκα χρόνων τὴν ἡλικίαν, καὶ ἐβα-
σίλευσεν ὀλίγους τινὰς χρόνους ὑπὸ τὴν κρο-
σασίαν καὶ κηδεμονίαν τῆς μητρὸς τῆς. μετὰ
δὲ τὸν θάνατον αὐτῆς, ἐπιθυμῶντας νὰ κἀμῃ
πολιτικούς τοὺς ὑπηκόους τῆς, καὶ νὰ τῆς ὄξα-
σκίση εἰς τὰς τέχνας ὅπως εἶναι ὠφέλιμα εἰς
τὴν ἐμπορίαν, ἐπεμψε πρὸς τὸν Ἰμπεράτορα
Κάρλον μίαν πρεσβείαν εἰς τὴς 1548, καὶ ἐζή-
τει νὰ λάβῃ μίαν ἀποικίαν ἀπὸ διαφόρων τε-
χνητῶν, ἀλλὰ πολλὰ ὀλίγοι ἐπῆγαν. Οὗτος
ἐκήρυξε πόλεμον ἐναντίον τῶν Ταρτάρων, καὶ
εἰς δύο ἐστρατείας τῆς ἐσύκωσεν ὀλόκληρον
τὸ Βασίλειον τῆ Καζάν. ἀπὸ ἐκεῖ ἔδραμον ἔ-
ξαφρα εἰς τὴν μεγαλόπολιν Ἀστρακάν, καὶ κυ-
ριεύσας αὐτὴν καὶ πρῶτῳ προσβολῷ, κατε-
πλῆτισε τῆς στρατιῶτας τῆς, δίδωντάς τῆς ἄδει-
αν νὰ τὸ κερσεύσῃ. εἶναι δὲ αὐτὸ μία πόλις
ἀναγκαιοτάτη. ἐπειδὴ καὶ εἶναι τὸ ἐμπόριον, εἰς
τὸ ὁποῖον σωτρέχουσι πολλὰ Ἐθνη. Τάρταροι
δηλαδὴ, καὶ Μογόλοι, Πέρσαι καὶ Κινέζοι, Ἀρ-
μενιοὶ καὶ Γεωργιανοὶ, πραγματευόμενοι εἰς
τὴν Κασπίαν Θάλασσαν. ὅσοι δὲ Μουσουλ-
μανοὶ ἔγλυσαν ἀπὸ τὸν θυμὸν τῆς νικηφόρου
καὶ τροπαιέχων στρατιῶτων, ἠθέλησεν ὁ Βα-
σιλεύς νὰ τοὺς πνίγῃ εἰς τὸν Ποταμὸν, εἰάν
δὲν ἠθέλων σέρξῃ νὰ λάβῃ τὸ ἅγιον Βάπ-
τισμα.

Σελήμ,

Ἀλωσι
Καζάν καὶ
Ἀστρακάν.

Σελήμ ἐκ-
στρατεύσας
καὶ τὴν ἀ-
σρακάν.

Σελήμ ὁ μέγας Σελτζίκος ἐπεμψεν ἕνα στρα-
τόμα ἀπὸ 300 χιλιάδας Τούρκων, ὠχυρωμέ-
νον ἀπὸ 40 χιλιάδας ποσοφόρων, ἀπεσταλμέ-
νων ἀπὸ τὸν Ταταρχάνου τῆ Κεϊμίου καὶ νὰ
πάρῃ τὸ Ἀσρακάν ἀπὸ τῆς Μοσκοβίτας. ἀλλ'
ἔμειναν οἱ ἀσεβεῖς ἐντροπιασμένοι, καὶ κατὰ
κράτος νενικημένοι. Σιγισμῆνδος δὲ ὁ Βασιλεὺς

Τὰρτα-
ροι καίτοι
τὰ δύο
τεῖτα αὐ-
τῶν Μόσκα.

Πολωνίας ἐθυμώθη καὶ τῆ Βασιλέως Γωάννης
καὶ ἄλλωσιν τῆ Πολόκτζ, καὶ ἤγειρεν ἐναντίον τῆ
πολλὰς παραχὰς, παραθαυρώωντας τῆς Ταρ-
τάρων νὰ ἔμβῃν πάλιν εἰς Ρωσίαν μετὰ αὐτῶν
θρηωδιάν, ὅπως ἔφθασαν καὶ ἕως αὐτῶν τῆ Μό-
σκαν, καὶ ἔκαυσαν τὰ δύο τεῖτα μέρη αὐτῆς.

Πολῶνοι
τέρνῃν τὸ
Πολόκτζ.

Στέφανος ὁ Βατκόρης, ὁ καὶ ἄρχιδόχος τῆ Σιγισ-
μῆνδος, ἠκολούθησε τῆ πόλεμον ἐναντίον τῆ Ρωσ-
σων, καὶ ἔγαγεν ἀπὸ τῆ ὀξυασίαν τῆς τὸ Πολόκτζ,
καὶ ἄλλας πόλεις. τότε ὁ Ιωάννης μὴ δυναμῆτος
νὰ ἀντισταθῆ εἰς ἕνα ἐχθρὸν τόσο ἀγχιον, ἔ-
ζήτησε τὴν προσασίαν καὶ ἀντίληψιν τῆ ἀρ-
χιερέως τῆς Ρώμης. μέσον ὅπου ἐβάλλθη εἰς
πράξιν ἀπὸ τῆς Αυτοκράτορας τῆ Ρωμαίων εἰς
τὸν ἔχατον ξεπεσιμὸν τῆς Βασιλείας των, ἀλλ'
ἀματαίως καὶ ἀναφελῶς. Γρηγόριος λοιπὸν
ὁ ἰγ'. ὅς τις ἐκυβέρνα τότε τῆ Ρωμαϊκὸν θρό-
νον, δελεαζόμενος ἀπὸ τὴν ἐλπίδα, ὅπως εἶναι
σύμφυτος εἰς ὅλας τῆς Πάπας, νὰ εἰδῆ ὑπο-
ταγμένῳ τὴν ἀνατολικῶν Ἐκκλησίαν εἰς τῆ
καθεδρῶν τῆς Ρώμης, ἐπεμψε τὸν πορρόρηθῆν-

Ὁ Κζάρ
Ιωάννης
πέμπει
προσβείαν
εἰς Ρώ-
μην.

τῆ Προσβεῖνον καὶ νὰ ἀναγκάσῃ τὸν Βασιλέα
τῆς Πολωνίας, ὡς ἀπληρωμένον ἀπὸ τὸ Βατι-
κανόν, νὰ εἰρυνεύσῃ μετὰ τῆς Μοσκοβίτας. ὁ γὰρ
Βατκόρης ἐτράβισεν ὀλίγον τὸν καιρὸν ἔμ-
προσθεν, ἀλλὰ τέλος πάντων ἔκλεισε τὴν εἰ-
ρηνὴν μετὰ τοιαύτας συνθήκας. ὅτι δηλαδὴ ὁ
Βασιλεὺς Ρωσίας νὰ ἤθελε παραίτησῃ τῆ Πο-
λωνίας τὸ μέρος ὅπου ὄξυασίαν εἰς Λιβονί-
αν. οἱ δὲ Πολῶνοι νὰ ἤθελαν ἐπιστρέψῃ τῆ Ρωσ-
σίας, ὅλα τὰ κἄσρη ὅπου τῆς εἶχαν πάλιν τότε
ὑστερον.

Ἐξω ἀπὸ τῆς πολέμου ὅπου ἔλαβε μετὰ τῆς Κζάρ Ιω-
άννης ὁ Βασιλεὺς Γωάννης, ἔλαβε καὶ ἄλλω-
φόρους παραχὰς εἰς τὸ Βασιλείον τῆ. μὲ ὅλον τῆ-
το τῆς ἐκαταπαύειν ὅλας εὐτυχῶς, ἔξω ἀ-
πὸ μίαν καὶ μόνον, ὅπου καὶ μὴ θείων ἔ-
γενε φουεὺς αὐτόχειρ τοῦ φρωτοτόκου ἡμῶν.
διότι ὀργισθεὶς ἐναντίον τῆ, ἐπειδὴ καὶ τὸν ὑ-
πάπτεισε συμμέτοχον τῆ θορύβῃ, μετὰ τὸς
σφοδρότητα τὸν ἐκτύπησεν εἰς τὴν κεφαλῶν με-
τὰ ἕνα δεικνύμιον, ὅπως ἐτελεύτησεν ὁ δυστυχῆς ἐκεῖ-
νος εἰς πέντε ἡμέρας. Τῆτο τὸ συμβεβηκὸς
ἐπροξένησεν εἰς τὴν καρδίαν τοῦ πατρός σου
μίαν θλίψιν ἀπαρηγόρητον ἕως τέλους ζωῆς τῆ.
ὄθεν ἐπροσαθῆσε νὰ τὴν ἐλαφρυνῆ, σέλων-
τας συχνάκις πλυσιοπαρόχως ἐλεημοσύνας εἰς
τῆς Πατριάρχας τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἀ-
λεξανδρείας, καὶ πρὸς αὐτῆς τῆς μοναχῆς τῆ
ἀγίας

ἀγίᾳ Τάφῃ, καὶ ἀγίᾳ Ὄρει, ἧς τὰ δέων) ἀδιαλείπτως ὑπὲρ ἀφέσεως τῆς πταίσματός τε, καὶ ὑπὲρ τῆς ψυχῆς τῆς ἡσ̄ τε. Τέλος πάντων ἐπελόγησε καὶ τὸ 1584 ἔτος, εἰς ἡλικίαν χρόνων 56, ἀφείωντας δύο ἡγῆς ζώντας, Θεόδωρον λέγω, ἃ ὁποῖον καὶ ἀπέδειξε δεξιόχόν τε, καὶ ἃ Δημήτριον. ἃ ὁποῖον, ἧς τὰ ἦτον πολὺ νέος ἃ ἡλικίαν, ἔβαλεν ὑπὸ τῷ ἐπιτρόπῳ τῆς Κρέζη Βογδάν Βιέλχη.

Θεόδωρος παραλαμβάνει τῷ Βασιλείᾳ.

Ὁ μὲν ἐν Θεόδωρος ἔλαβε τὸ σκήπτρον τῆς Βασιλείας, ὄντας χρόνων εἰκοσι καὶ δύο τῷ ἡλικίαν. καὶ λαβὼν διὰ γυναικᾶ ἃ ἀδελφῷ τῆς Κρέζη Βόρις Γεδενοβ, ὕψωσεν αὐτὸν τὸν γυναικάδελφόν τε, καὶ τὸν ἔκαμε τοποτηρητῷ τῆς Βασιλείας τε. Ἀλλὰ Βιέλχης ὁ κυβερνήτης καὶ ἐπίτροπος τῆς Δημητρίας, φιλόδοξος ὢν, καὶ θέλωντας νὰ κυβερνήσῃ αὐτὸς τὸ Βασίλειον, ἐδοκίμασε νὰ βάλῃ δυναστικῶς εἰς τὸν θρόνον τὸν ὄρφανόν Δημήτριον, προφασίζόμενος, πῶς δὲν ἦτον ἄξιός καὶ ἀρκετὸς νὰ κυβερνᾷ ὁ Θεόδωρος. οἱ ἐν Μεγισαῖνές τῆς ἐναντιώθησαν, καὶ ἃ ῥωάγησαν νὰ ἀναχωρήσῃ μετ' ὄρφανόν Δημήτριον εἰς Οὐγγλίτζ. τὸ ὁποῖον εὐέρισκε) εἰς τὸ Βασίλειον τῆς Καζάν. Ὁ δὲ Βόρις βλέπωντας πῶς ἡ ἀδελφὴ τε ἡ Βασίλισσα δὲν ἐτεκνογόνει, ἔβαλε σκοπὸν νὰ ὑψωθῇ εἰς τὸν θρόνον τῆς Ρωσίας. Ὁθεν διὰ τὰ δὲγάλη ἀπ' ἐμπρός τε τοῦ μοναχὸν ἐμπόδιον, ὁποῦ ἐναντιεῖτο

Βόρις φέρει τὸν Δημήτριον.

εἰς

εἰς ἃ ὑπερηφανίαν τε, ἐκατάπεισε μετὰ μεγάλης ὑποχίσεως ἐνὰ στρατηγὸν φίλον τε, νὰ δυσίασῃ τῷ ζωῷ τῆς ἀφῆς καὶ ἀνάγκῃς Δημητρίας. Ἐπλήρωσε λοιπὸν ὁ μισοφρόνης ἐκεῖνος μετὰ πᾶσαι προθυμίᾳ τὸ παράνομον πρῶταγμα. ἀλλὰ ὁ Κρέζης Βόρις, διὰ τὰ ἡθέλε μείνῃ πλέον ἀπιστευασμένον τὸ ἔργον, τῆς ἔδωκε τῷ ἀντιμιδίαν ὁποῦ ἀρμόζει εἰς τοιαύτας προδοσίας, καὶ ἔκαμε νὰ τῆς συνάσῃ τῷ ζωῷ μετὰ δόλῃ, εἰς καιρὸν ὅπῃ ἐγύριζεν ἀπ' ἐκεῖνο τὸ ἀσεβέστατον τὸ λημμά. Εἶναι τινὰς ὅπῃ λέγει, πῶς ἡ μήτηρ τῆς Δημητρίας, ὡς ἔμαθε πρὸ καιρῆς τῷ ἀπόφασιν, ὅπῃ εἶχε κάμη ὁ Βόρις, ἔπεμψεν εἰς μακρινὸν τόπον τὴν ἀληθινὴν τῆς ἡσ̄, καὶ ἔβαλεν εἰς τόπον αὐτῆς ἐνὰ ἄλλο παιδίον τῆς αὐτῆς ἡλικίας. ἀπ' ἐδῶ ἔλαβε τῷ ἀρχλῷ ἡ περιφημος, δὲν ἡξάρω νὰ εἰπῶ, Καμωδία, ἢ Τραγωδία τῆς Φιλοδοδημητρίας. οἱ τινες ἐφάνησαν ὡς εἰς σκηνῶν, εἰς τὸ μέγα θέατρον τῆς Ρωσίας Βασιλείας, καθὼς πῶρα δὲθῆς θέλομεν εἶδει. Κατὰ ἀλήθειαν ἐψυφιεῖσθαι εἰς τὰ Βασίλεια, ὅτι ὁ Βόρις ἐσάθη ὁ αὐτεργὸς ἐκείνης τῆς ἀνοσίᾳ μισοφροῦνίας. ἀλλὰ αὐτὸς ὁ πατεργὸς ἡδυνήθη νὰ φράξῃ ὅλων τὰ σώματα μετὰ τὸσον εὐμορφον τρόπον, ὅπῃ ἡκολυθῆσε νὰ κυβερνᾷ τὸ Βασίλειον ἕως τὸν θάνατον τῆς Βασιλείας Θεοδώρου τοῦ ἀνδραδέλφου τε. ὁ ὁποῖος ἐσωεῖσθαι

1597 εἰς τὴν 1597, μετὰ τὴν ὑπόθεσιν ὅτι τὸ φαρμάκι
 ναὶ τὸν ὀφθαλμὸν ὄρασαν.

Θεόδωρος
 Θεόδωρος.
 Βόρειοι ἀ-
 νδραγα-
 στὴν Βασι-
 λείᾳ τῆς
 Ρωσίας.

Ἀποσβεθεῖσα λοιπὸν εἰς τὸ Θεόδωρον ἡ γε-
 νεαλογία τῆς παλαιῶν Βασιλείων τῆς Μοσκο-
 βίας, ὅπως ἐκατάγοντο ἀπὸ τῆς Ρωσίας, συνήχ-
 θησαν οἱ Μεγιστῆρες τῆς Βασιλείας διὰ τὴν ἐ-
 κλέξασθαι νέον Μονάρχην. ὁ δὲ Βόρις ἀνεχώ-
 ρησεν εἰς ἕνα Μοναστήριον, καὶ προσεποιεῖτο πᾶς
 θέλει νὰ παραιτήσῃ τὸν κόσμον, εἰς και-
 ρὸν ὅπως αὐτὸς ἐπιθύμα πλέον παρὰ ποτὲ τὴν
 κοσμικὴν δόξαν. αὐτὴ ἡ πανουργία τὴν δού-
 χησεν. διότι οἱ ἄρχοντες τῆς Γερμανίας ἔδρα-
 μον μετὰ τῆς λαῶν εἰς τὰς πόλεις τῆς Μοναστη-
 ρίου, καὶ τόσον ἐνήργησαν μετὰ τὰς δεήσεις καὶ
 παρακαλέματα, ὅπως τὸν ἕνα μὲν τέλος πάντων
 καὶ ἔπειθε νὰ δεχθῆναι τὸ Βασιλικὸν διάδημα.
 τὸ ὁποῖον ὅσον ὑπεκρίνετο νὰ ἀποσρέφεται,
 ἄλλο τόσον ἐπιθύμα καὶ ἀρέγετο περισσώτερον.
 ἀλλὰ δὲν τὸ ἀπέλαυσεν εἰρηνικὸν εἰς μακρὰς
 χρόνους. διότι εἰς Λιθουανίαν ἐβρέθη ἕνας δευ-
 τερῆς νεός, ὡς εἰκοσιτεσσάρων χρόνων τῆς ἡλικίας,
 καὶ ἐβεβαίωσε νὰ εἶναι ὁ Δημήτριος, ὁ υἱὸς τῆς
 Βασιλείας Γεωργίου, τῆς ὁποίας τὴν ζῶν ἐφρόντι-
 σεν ὁ Βόρις νὰ ἐπιβεβληθῆναι, ἀλλὰ ἐξέφυγε τὴν
 κίνδυνον ἐκείνον μετὰ τὴν προμήθειαν τῆς μητρὸς
 τῆς, καὶ μετὰ τὴν ἀσπλαχνίαν ἐνὸς Γεωργίου. καὶ εἰς
 ἀπόδειξιν τῆς τοιαύτης πράξεως, ἔδειχεν ἕνα
 μικρὸν Σταυρὸν, ὅπως ἦτον κατεσκευασμένος ἀπὸ

χρυ-

χρυσίου, καὶ ἐσολισμένος ἀπὸ Ἀδάμαντας. καὶ ὁ-
 ποῖον ἔλεγε πᾶς νὰ τὴν ἐκρέμασαν περὶ τὴν τράχη-
 λόν τε καὶ ὡσαν ὅπως ἐβαπτίζετο, καὶ τὴν σωθήει-
 αν ὅπως ἔχουσιν οἱ Μοσκοβίται. ὅθεν ἡ Πολιτεία
 τῆς Πολωνίας ἐκρινεν ἀρμόδιον, καὶ εὐλογον νὰ βο-
 θήσῃ τῆτον τὸν Δημήτριον, καὶ τὴν ἐσώσῃ ἕνα
 ἀρκετὸν στρατόμαχον, διὰ τὴν τὸν ὀφθαλμὸν
 εἰς τὸν θρόνον τῆς προγονίας τῆς. Μετὰ ταῦτα
 λοιπὸν τὴν δυνάμιν, ἀχυρωμένῃ καὶ ἀπὸ ὀ-
 λης τῆς Καζάνης, ἐστράτευσε ὁ Δημήτριος
 πρὸς τὰ μέρη τῆς Ρωσίας. καὶ ἐπεὶ πολλὰ
 πόλεις τῆς ἀνοίξαν τὰς πύλας, καὶ ἠνώθησαν
 μετὰ αὐτὸν πολλοὶ στρατιῶται καὶ ἄρχοντες. Τα-
 ραχθεῖς δὲ ὁ Βασιλεὺς Βόρις διὰ μίαν τοιαύ-
 τῃ ἀγγελίαν, ἐπέμψεν ἐναντίον τῆς ἱκανὸν
 στρατόμαχον, διὰ τὴν τὸν ἐμποδίσῃ. καὶ ἠξέδραν-
 τας πόσον ἰσχύει εἰς τὴν καρδίαν τῆς λαοῦ ἡ
 Θεοσεβεία, ἐπαρακίνησε τὸν Πατριάρχην τῆς
 Μοσκοβίας νὰ ἀφορίσῃ ὅλην ἐκείνην ὅπως ἠθε-
 λαν σαθῆναι εἰς τὸ μέρος τῆς Δημιτρίας, χαρακ-
 τηρίζοντάς τὸν μετὰ μισητὰς ὀνομασίας, καὶ ὀνο-
 μάζοντάς τὸν πανουργον, πλάγον, καὶ γόητα. Αὐ-
 τὰ λοιπὸν τὰ Ρωσικὰ στρατόματα, ὡς ἔδρα-
 μον ἐναντίον τῆς Πολωνικῆς στρατομαχίας, τὸ ἔτρε-
 ψαν εἰς φυγὴν, καὶ καταλείφθη μόνος ὁ Δημή-
 τριος μετὰ μοναχὴν τῆς Καζάνης τὴν βοήθειαν.
 ἀλλὰ ἐπειδὴ καὶ ὅς τις ἐπιθύμα νὰ βασιλεύ-
 σῃ, δὲν ἀρέπει νὰ ἐλπίζῃ μετὰ τὸν τόπον, πα-

B 3

ρα

ρὰ μόνον, ἢ τὸ ὕψος τῆ θρόνου, ἢ τὸν κρεμισ-
μόν τῆ θανάτου, (καθὼς καὶ ὁ Τάκιτος ἔλεγε.

Ἰστορ.
βιβ. β'. „ Τοῖς κρατεῖν ἐφιεμένοις, ἐδὲν μεταξύ ὕψους,
ἢ βάρους,) καταθαρσήσας καὶ ἐμφυχωθεῖς
ἀπὸ τὴν ἀπόγνωσιν ὁ Δημήτριος, ἐχύθη μὲ
μόνες τῆς Καζάνης κατ' ἐπάνω τῆ Ρουσικῆ
στρατομάτου μὲ τόσῳ ὀρμῇ, ὅτῃ βάνωντας
εἰς σύγχυσιν τῆς πέρας, ἠνάγκασε τὸ ἵππι-
κὸν νὰ δοθῆ εἰς φυγὴν μὲ πολλῶν καταχυ-
νῶν. αὐτὴ ἡ δὴτυχὴς ἀπόβασις τῆ πολέμου,
ἐτράβισε πολλὰς ἄλλας πόλεις πρὸς τὸ μέρος
τῆ Δημητείας, καὶ ἐπεμφαν νὰ τὸν ἐγνωρίσων
διὰ Βασιλεία τῆς. ὁ γὰρ Βόρις, ὡς ἠκασεν αὐ-
τῶν τὴν δυσυχὴ ἀγγελίαν, τὸν ἐπίασε μία
σφοδρὰ αἰμοραγία, καὶ ἐτελεύτησε πρὸς τὸ τέ-
λος τῆς Ἀπριλλίου, εἰς τῆς 1604. ἀφ' οὗ ἐβα-
σίλευσε χρόνος ἑπτὰ.

1604
Θάνατος
Βόρις.
Θεόδωρος
ὁ υἱὸς Βό-
ρις.
Δημήτρι-
ος ἀναγο-
ρῆς τῆ Βα-
σιλείας τῆ
Ρουσίας.
Παρόδους λοιπὸν ἡ Γερμανία ἔβαλεν εἰς τὴν
Θρόνον τῆ Βασιλείας Θεόδωρον τὸν υἱὸν τῆ Βόρις ὁμῶς
μὲ τὴν μητέρα τῆς. ἦτον δὲ τότε χρόνων δεκαπέν-
τε. ὁ δὲ Δημήτριος ἀκολυθῶντας τὸν δρόμον
τῆς, ἔφθασε πλησίον τῆς Μόσκας. τότε ὁ λαὸς
ὅπου κλίνει πάντοτε εἰς καινοτομίας, ἔδραμε
παμπληθεῖς εἰς τὸ κάστρον, καὶ ἀπέκλεισεν εἰς
σκιωτάτῳ φυλακὴν τὸν Βασιλέα Θεόδωρον καὶ
τὴν μητέρα του, καὶ ἐκεῖ δὲρήθησαν ὀλίγον
ὑπερον ὑποδαμμένοι. Δὲν εἶναι βέβαιον ἂν ἐφο-
νήθησαν ἀπὸ τῆς ἀνοήτης ἐκείνης, ὅτῃ ἤθε-

λαν

λαν νὰ ἔμβων εἰς τὴν χάριν καὶ εὐνοίαν τοῦ
Δημητείας, ἢ νὰ ἐφαρμακώθησαν μοναχοί τῆς,
διὰ νὰ μὲν ἤθελον καταστήσῃ εἰς τῆς χλοδασ-
μῆς καὶ ἐπιχειρίας τῆς τροπαιοφόρου Δημητείου.
ταῦτα δὲ ἐσωβήθησαν εἰς Μόσκαν τῇ δεκάτῃ
ἑκτῇ τῆς Γενίης, καὶ παρόδους ἀνήγορεύθη Αὐ-
τοκράτωρ παρὰ τῶν Μοσκοβιτῶν, καὶ ἔκαμε τὴν
παινητικὴν εἰσοδὸν τῆ με δόξαν πολλῶν καὶ
μεγαλοπρέπειαν. ἐπεμψε δὲ καὶ εἰς Πολωνίαν
μίαν πρεσβείαν μετ' ἐπιπέτης μεγάλης, διὰ νὰ
φανερῶσθι πρὸς ἐκείνῳ τὴν Πολιτείαν τὴν δὲ-
γναμοσιώτῳ τῆς, καὶ νὰ ζητήσῃ διὰ γυναικα-
τῶν θυγατέρα τῆς Πείγκιπος τῆς Σανδομειίας.
ὁποῖος ἐσάθη τὸ πρῶτον κινεῖν, Ἐἰ πρώτη αι-
τία αὐτῆς τῆς μεγάλης κατορθώματος.

Εἰς τὸσον μὴ διωκόμενοι οἱ Μοσκοβίται νὰ Δημήτρι-
βλέπουσι τὴν Δημήτριον ὅτῃ νὰ προτιμᾶ τῆς ζέ-
ος πρεσι-
μα τῆς
Πολωνίας.
νης εἰς τῆς ἀξίας, μάλιστα δὲ τῆς Πολωνίας,
κάποιος Θεόδωρος Τζέσκης ἔγινεν ἀρχηγὸς τῆ
κακοδουχερισμένων, ἔχοντας ἐλπίδα νὰ ὑψωθῆ
εἰς τὴν Θρόνον, εἰάν ἤθελε πείσῃ ὁ Δημήτριος. ἀλλ'
ἐφανερῶθη ἡ ἐπιβελή, Ἐ κρατηθεῖς, ἀπεφασί-
θη ἀπὸ τῆς κελίας, ὅτῃ ἦσαν διωρισμένοι δι'
αὐτὴν τῆ ὑπόθεσιν, νὰ θανατωθῆ ὡς ἐπίβου-
λος τῆς Βασιλείας ἐπάνω εἰς ἕνα κατάστρωμα. Τζέσκης
Θέλωντας δὲ ὁ Δημήτριος νὰ δείξῃ βασιλι-
κὴν δὲσπλαγγίαν, τὸν ἐλύθησεν ἀπὸ τὸν
θάνατον. καὶ λογιάζοντας νὰ τὸν ἡχημαλώτῳ
νατον.

B 4

συν

σου ὅλας δι' ὅλας με ποιαύτω χάριν εἰς τὴν ἀγάπῳ τε, τὸν ἔκαμε τὸν πλέον πιστὸν καὶ οἰκιοτέρων του φίλον. ἀλλ' ἐδοκίμασαν ὀλίγον ὕψερων, καὶ ἐγνώρισεν πόσον κίνδυνον φέρει εἰς τὴν ζωὴν τῆς Βασιλείων, τὸ χάρισμα τῆ ζωῆς ἐκείνων ὅπως ἀπετόλμησαν νὰ πλέξω στυγομασίας ἐναντίον τῆς. Νομίζοντας λοιπὸν ὁ Δημήτριος ὅτι δὲν ἦταν ἄλλο νὰ φοβῆται πλέον, ἠκολούθησεν ὡς καὶ πρότερον νὰ προκηρῆ τῆς Πολωνίας, καὶ ἄρχισε νὰ ἐμβάζῃ εἰς τὰ Βασιλεία τῆς Γησουίτας, δίδωντάς τους ἕνα μέγα Μοναστήριον, ὅπως εὐρίσκετο πλησίον τῆ βασιλικῆς Παλατίης, καὶ ἔδειχνεν ὅτι νὰ κρέματα ὅλος δι' ὅλας ἀπὸ τῆς συμβελάς των. Οὗτος ὁ τρόπος τῆς διοικήσεως διήγειρεν ἐκ δευτέρως τὸ μῖσος ὅλων τῆς Ρώσων, οἱ ὁποῖοι εἶναι ἐχθροὶ θανάσιμοι πρὸς πᾶσαν ἄλλω θρησκείαν, ὅταν δὲν ἠθέλουν ἦσαι καὶ τῆ Ἀνατολικῆν Ἐκκλησίαν. οἱ γὰρ Μεγιστᾶνες, ἐξ ὅπως ὁ ἴδιος Τζέσκις, ἔλαβον δικαιοσύνην νὰ βάλλω εἰς ἔργον τῆ σκοπὸν, εἰς καιρὸν ὅπως ὁ Δημήτριος ἔκανε τῆς γάμου μετ' ἧ ἀρχοντοπέλαν τῆ Σανδομηρίας. ἔγιναν λοιπὸν αἱ ἱεροτελεσίαι τῆς γάμων καὶ τὰ ἔδωκε τῆς ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τὸν ἴδιον Πατριάρχῳ, ὅς τις εἶχον ἀφοσίω πρὸ ὀλίγων χρόνων ὅλας ἐκείνης ὅπως ἠθέλουν γίνω ὁπαδοί τε, καὶ πῶρα παρρησία τῆ ἔδιδε τῆ δόλοισιν. Ἀκολούθως δὲ πολλὰς ἡμέρας αἱ

Ἐμβάζει
τοὺς Γη-
σουίτας εἰς
Ρωσίαν.

Ἐπιβελή
κατὰ τοῦ
Δημητρίου,
καὶ θανάτος
αὐτοῦ.

ἔορ-

ἔορται τῆ γάμων, ἕνα πλήθος ἀπ' ἐκείνης ὅπως εἶχον κάμη τὴν στυγομασίαν, εἰσέβη εἰς τὸ παλάτιον εἰς καιρὸν μεσονυκτίου, καὶ γέμοντες ἅπαντες ἀπὸ λύσαν, κατὰσφαζαν ὅσας Πολωνίας ἐστυαπάντησαν, ἢ ἐλογίασαν διὰ Πολωνίας. Ἐξυπνος δὲ γενόμενος ὁ Βασιλεὺς Δημήτριος ἀπὸ τῆ θόρυβον, καὶ ἐγνώρισεν εἰς ποῖον κίνδυνον εὐρίσκετο, ἀπήδησεν ἀπὸ ἕνα παράθυρον διὰ νὰ τὸν ἀποφύγῃ. ἀλλὰ ὁ Τζέσκις τὸν ἐπίασε, καὶ τὸν ἤφερον εἰς τὸ Πραιτώριον. καὶ ἐκεῖ διὰ νὰ φυλάξῃ κάποιον εἶδος ὀρθῆς καὶ νομίμης κείσεως, ἔκαμε νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ μῖσον τῆς ἀπαξίαν τῆ θορύβου ἢ χήρα, ἢ ποτὲ γυνὴ τῆ Βασιλείως Γωάννης. ἢ ὁποῖα ἐβεβαίωσεν, ὅτι ἦτον ἀληθέστατον, πᾶς ὁ ὕψος τῆς Δημήτριος εἶχε φονδύθῃ ἐκ τωροσαγῆς τοῦ Βόρειου. καὶ πᾶς ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὅπως ἦτον ἐκεῖ κεκρατημένος, δὲν ἦτον ἐξάπαυτος ὁ ἐδικός τῆς Δημήτριος. καὶ ἔτω κατεκόπη ὁ δυσυχῆς ἐκεῖνος εἰς μυρία τμήματα.

Εἶναι γνώμη ἀψόβουτος, καὶ ἀληθινή, ὅτι ποτὲ δὲν ἐδωκῆν τινὰς τύραννος νὰ φονδύθῃ τὸν ἀξιοδοχόν τε. οἱ Μεγιστᾶνες ἔκλεξαν διὰ Βασιλεία τὸν ἴδιον Θεόδωρον Τζέσκιον, ὅς τις ἐδοκίμασαν ἀληθέστατον εἰς τῆ λόγου τε, τῆ λόγον

Θεόδωρος
Τζέσκις
Βασιλεὺς.

Χρον. ΙΒ'.

Τζέ-

Τζέσκης παρῶτον πάντων ἐκήρυξεν ἕνα γράμμα δηλωτικόν, ὃ λέγασιν Ἰταλοὶ Μανιφέσο, ἐναντίον τῆς μνήμης τῆς Δημητρίου, φανερώσαντας πᾶς μὲ τρόπον δικαστικόν ὄψεσθεπάρθη, ὅτι ὁ ἀπαταιῶν ἐκεῖνος Δημήτριος, ἦτον ἕνας μοναχὸς, ὅπερ ὠνομάζετο Γεῖσκας Οὐτροπόϊας, καὶ ἔκανε τὸν ψάλλω εἰς τὸ Μοναστήριον τὸ δεισικόμῳ πλησίον τῆ βασιλικῆς Παλατίᾳ. καὶ ὅτι καταγινόμενος μὲ ταῦτα εἰς τὸ μαγικὸν τέχνην, εἰς τόσῃ ἐπιθυμίαν ἦλθεν, ὅπερ ἔφθασε νὰ ἀρπάξῃ τυραννικῶν τῶν τρόπων τὸν θρόνον τῆς Ρῥασίας. καὶ ὅτι ὄντας εἰς αὐτὸν ἠθέλε νὰ καταπλατίζῃ τὰς Πολωνίας, ἐγδύωντας τὰς Μοσκοβίτας. καὶ ὅτι διὰ τὰ ἀρέσῃ παρὸς τὰς συμβέλλουσας τῆς Ἰνσιτίας, κατεπάτησε πάντα τὰ ρήματα καὶ ἔδιμα τῆς ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἔταξε τῷ Πάπα νὰ ἔξαλείψῃ καὶ νὰ ἐκρίζωσῃ ἀπὸ τὸ Βασίλειον τῆς Ρῥασίας τὴν παλαιὰν Θεοσεβείαν τῆς Γραικῶν, καθὼς ἐφαίνετο ἀπὸ γραφῆς ὅπερ εἶχε γράφῃ παρὸς αὐτὸν ὁ Πάπας. ὅθεν ὀργισθεὶς ἐναντίον τῆς ὁ Οὐρανοῦ, τὸν ἔκαμε νὰ λάβῃ τὸν κρέμασσαν τιμωρίαν. ἀφ' ἧς δὲ ἐδημοσίωσεν τὸ ποιεῖν Μανιφέσο, ἐπαρσάξε καὶ ἔκαυσεν τὸ νεκρὸν σῶμα τῆς Δημητρίου, καὶ ἔρριψαν τὴν σάπην εἰς τὸ Ποταμόν. καὶ μὲ αὐτὸ ἐλογίασε νὰ ἐδικαίωσεν τὴν ὀδηγίαν τῆς, καὶ νὰ ἔκαμε νόμιμον καὶ κανονικὴν τὴν ἐκλογὴν τῆς.

Ἀλλὰ πάλιν ἕνας ἄλλος Πλάνος μὲ τὴν βοή-

βοήθειαν καὶ αὐτὸς τῶν Πολωνῶν, ἦλθε νὰ ἔξαπαρᾶξῃ τὴν ἰσχυρίαν τῆς. ἐκαυχᾶτο δὲ αὐτὸς νὰ εἶναι ὁ Βασιλεὺς Δημήτριος, ὅπερ εἶχε φύγῃ ἀπὸ τὸν θόρον τῆς Μόσκας, καὶ ὅτι ὁ Τζέσκης νὰ ἐφόνδυσεν ἄλλον ἀπὸ λάθος. Πολλὰ λοιπὸν Πόλεις ἐκλίναν εἰς τὴν ὑποταγὴν τῆς, καὶ τὸν ἐβοήθησε καὶ ἡ τύχη εἰς τρεῖς νίκας ὅπερ ἤφερον ἐναντίον τῆς Τζέσκῃ μὲ πολὺ ἀφανισμόν τῶν Ρῥασῶν. οἱ ὅποιοι σοχαζόμενοι ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος διὰ τὴν ἔκβασιν τῶν πολέμων, πῶς ὁ Τζέσκης ἦτον μισητὸς εἰς τὸν Θεόν, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο ἐγνωρίζοντες, ὅτι ὁ νικητὴς ἐκεῖνος καὶ τροπαῖχος Δημήτριος, ἦτον τῆ ἀληθείᾳ ἕνας πλάνος καὶ ἀπαταιῶν, ἀποφάσισαν νὰ προσφέρουν τὸ βασιλικὸν διάδημα τῆς Ρῥασίας εἰς Λαδίσλαον τὸν υἱὸν Σιγισμάνδου Βασιλέως τῆς Πολωνίας. ὅς τις τὸ ἐδέχθη μὲν προσθύμως, ἀλλὰ δὲν ἐπῆγε καὶ σπαδαίως νὰ τὸ λάβῃ. Καταβιβαθεὶς λοιπὸν ὁ Τζέσκης ἀπὸ τὸν θρόνον, ἀνεχώρησεν εἰς τὸ Μοναστήριον. ἀλλ' ἀπεσάθη ἐκεῖθεν μὲ δυναστείαν, ἔδωκε πανοικί εἰς τὴν ἔξοσιν καὶ χεῖρας τῶν Πολωνῶν, εἰς τὸ ἴδιον καιρὸν ὅπερ καὶ ὁ Δημήτριος κατεσφάγη εἰς Κολέγαν ἀπὸ τὰς Ταρτάρους.

Ἀλλὰ πάλιν ἰδὲ καὶ ἕτερος τρίτος Δημήτριος εἰς τὸ φανερόν. ὅς τις ἐχημάτισε παρῶτον εἰς Μόσκαν ὑπογραμματεὺς εἰς ἕνα γραμματοφυλακεῖον, ἠγῶν Καγκελλεῖαν. αὐτὸς λοιπὸν ἀπετόλμησε νὰ αὐτῶν.

Δύοτερος
Ψάδοδης-
μήτριος,
καὶ δάνατος
αὐτοῦ.

Ρῥασοὶ
προσφέρουν
τὸ σέμμα
εἰς Λα-
δίσλαον
τὸν Πολω-
νίας.

Τρίτος
Ψάδοδης-
μήτριος,
καὶ δάνατος
αὐτοῦ.

ἔκδημιση, πῶς εἶναι ὁ Δημήτριος ὅπῃ εἶχεν ἄπο-
φύγη εἰς Οὐγγλίτζ ἀπὸ τῆ ἐπιβελῶ τῆ Βοείας, εἰς
Μόσκαν ἀπὸ τῆ θυμὸν τῆ Τζέσκη, καὶ εἰς Κολέγαν
ἀπὸ τῶν ἐνεδραν τῆ Ταρτάρων. ὅθεν εἰσώθησαν
μὲ αὐτὸν ὀλίγοι στρατιῶται, καὶ ἔπειτα ἄλ-
λοι χυδαῖοι ἄνθρωποι, καὶ εἰς ὀλίγον καιρὸν ἐ-
φάνη μὲ ἓνα πολυαείθμων μέρος ἀπολέθων, καὶ
ἐκήρυξεν εἰς πᾶσαν τῆ Ρωσίαν ἓνα Μανιφέστο,
προσάζωντας μὲ αὐτὸ ὅλους τῆς ἀληθινῆς ὑ-
πικόους του νὰ ἐγνωρίσεν τὸ χρέος τους, καὶ
νὰ ὑποπαχθῆν εἰς τὸν νόμιμον Βασιλέα τῆς. καὶ
λοιπὸν τῆ ἀνοιξε τὰς πύλας ἡ μεγαλόπολις Πλε-
σκοβία. ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἐδώθη εἰς πᾶν εἶδος
παρανομίας, ἔγινε τόσον μισητὸς καὶ ἀπόβλη-
τος πρὸς τὸν λαὸν, ὅπῃ εἰ μόνον ἔφυγον ἀπὸ
αὐτὸν, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ συγχαρεθῆν τὸ ἀμάρτη-
μά τῆς, τὸν ἐπαράδωσαν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ
ἀληθινῆ Βασιλέως, καὶ ἐρεμάθη ἀπὸ προσω-
γῶν τῆ ἔξωθεν τῆ τειχῶν τῆς Μητροπόλεως
Μόσκας.

1611
Μιχαὴλ
ὁ Ρωμα-
νόφ ἐκλέ-
γεται βα-
σιλέας
Ρωσίας.

Οὗτος ὁ Βασιλέας, ἦτον Μιχαὴλ Θεοδοωροβίτ-
ζης ὁ Ρωμανόφ. ὁ ὁποῖος εἶχεν ἐκλεχθῆ ὀλί-
γον προπύρα ἀπὸ τῆς Μοσκοβίτας εἰς τόπον
τοῦ Λαδισλαῆ κατὰ τὸ 1611. ἔτος. διότι ἀφ'
εἰς ἀπέρασαν δύο ὁλόκληροι χρόνοι, καὶ δὲν ἐφα-
νη νὰ ἔλθῃ διὰ νὰ λάβῃ τὸ βασιλικὸν σέμμα,
ὅπῃ τοῦ εἶχαν προσφέρει, καὶ μάλιστα ἔχοντες
εἰς ὑποψίαν τῆς Πολωνίας, μήπως ἤθελον δοκι-
μάσῃ

μάσῃ νὰ καταστήσεν τῆ Μοσκοβίαν εἰς Ἐπαρχί-
αν τῆς Πολωνίας, οἱ Κνέζαι καὶ Βοϊάρδοι ἐφα-
νέρωσαν παρρησίαν εἰς Μόσκαν. χηρδόντα τὸν
θρόνον τῆς Βασιλείας. ὅθεν ἐκλεξαν διὰ Μο-
ναρχίω τῆς τὸν ἄνω ρηθέντα Μιχαὴλ, υἱὸν Θεο-
δώρου τῆ Ρωμανόφ. ὅς τις ἦτον τότε Πατριάρ-
χος τῆς Μοσκοβίας. ἦτον δὲ αὐτὸς ὁ Κορυφαῖ-
ος ἀπὸ μέρος τῆς μητρός τῆς, ἑξάδελφος τῆ Βα-
σιλέως Θεοδώρου τῆ Ἰωαννοβίτζη. καὶ ἀφ' οὗ ἡ-
σκησε μὲ πᾶσαν τιμὴν τῆ ἀξίαν ὅπῃ εἶχεν ὡς ἀρ-
χιεράτῃνος τῆ στρατομάτων, ἐνηγκαλίδη τῆ μο-
ναδικῶ πολιτείαν, καὶ ἀνέβη εἰς τὸν βαθμὸν τῆ
Πατριαρχείας. ἐσπύτρεχαν κατὰ ἀλήθειαν ὅ-
λαι κοινῶς αἱ γνώμαι νὰ ἐκλέξου Βασιλέα
τὸν ἴδιον Πατριάρχῳ. ἀλλ' ὁ σεβάσμιος ἐκεῖ-
νος καὶ αἰδέσιμος γέρων, τοὺς ἐπρόσφερε τὰ
δίκαια μὲ πᾶσαν δρασιμότητα, ἀναφέρωντάς
τῆς, ὅτι τὸ ἐκκλησιαστικὸν πολιτόμα ὅπῃ αὐ-
τὸς ἐδέχθη, δὲν τῆ ἐδίδεν ἄδειαν νὰ καταγι-
νεταί εἰς κοσμικὰς φροντίδας, καὶ διὰ τῆπο τῆς
ἐπρόσφερε τὸν υἱὸν του τὸν Μιχαὴλ. ὅς τις
καὶ ἀνδοφθιμίδη παρδύτης Βασιλέας μὲ κοινῶ
ψῆφον τῆ ἀρχόντων τῆς Γερουσίας. εἶχε δὲ τότε
ὁ Μιχαὴλ δεκαεπτὰ χρόνους, ἀλλ' ἦτον πεπλου-
τισμένος ἀπὸ ὅλα τὰ προτερήματα, ὅπῃ ἡμ-
πορῆσι νὰ κάμωυ ἓνα νέον ἄξιον τῆ Βασιλείας.
αὐτὸς ἠκολέθησε νὰ προσφέρῃ ἀγάπῳ καὶ σέβας
πρὸς τῆ πατέρα τῆς, ὁ ὁποῖος ἐσάθη ἕτας Ἀρχιε-
ρός,

ρός, ὅπῃ πρέπει νὰ εἶναι ἀξιωματιόδωτος πάντοτε εἰς τὴν Ρωσσίαν. ἐπειδὴ αὐτὸς εἶναι ἐκεῖνος, ὑπὸ τὸν ὁποῖον κατὰγεται εἰς τρίτῳ γενεῶν ὁ μέγας Πέτρος, ὁ ἡμέτερος Ἡρώς. Διότι αὐτὸς ὁ Θεόδωρος πρὶν ἔμβη εἰς τὴν μοναδικῶν δαγαλῶν, ἐγέννησεν τὸν Βασιλέα Μιχαὴλ. Ὁ δὲ Μιχαὴλ ἐγέννησεν τὸν Ἀλέξιον. Ἀλέξιος δὲ ὁ Βασιλεὺς ἐγέννησεν τρεῖς Μονάρχας. τὸν Θεόδωρον, τὸν Γεώργιον, καὶ τὸν μέγαν Πέτρον. τῶν ὁποίων τὸν ἐνδοξον βίον καὶ τὰ λαμπρὰ κατορθώματα ἀρχόμεθα ἀνιστορῆσαι. καὶ ὁ μὲν Θεόδωρος ἐτελευτήσεν ἀτεκνός. ὁ δὲ Κεῦρ Γεώργιος ἄφηκε δύο θυγατέρας. ἀπὸ τῶν ὁποῖας Αἰκατεῖνα μὲν ἡ πρεσβυτέρα εἶναι καὶ τὸ παρὸν Δεκάκαια τῆ Μεκκελμπέργυ. Ἄννα δὲ ἡ νεώτερα, ἡ ποτὲ γυνὴ τῆ Δεκάκος τῆ Κερλανδίας, βασιλεύει τῶρα πανδουχῶς εἰς τὸ εὐρυχωρότατον Ἐθιοφρήτιον Βασιλεῖον τῆ Ρωσσίας, μετὰ τὴν καὶ μετὰ τὴν Δεκάμβυς. περὶ ἧς ἡν Θεὸς δῶ ἄλλο σωματικὸν βιβλίον.

Ὡς ἂν ἀνέβη ὁ Μιχαὴλ εἰς τὸν θρόνον τῆς Βασιλείας, ἐφρόντισεν πρῶτον νὰ ἡσυχάσῃ ταῖς παραχαῖς ὅπου ἐπορεύθησαν οἱ πλάνοι εἰς τὸ Βασιλεῖον: καὶ διὰ νὰ τὰς ξεριζώσῃ ὁλοτελῶς, ἐκατάπεισεν τοὺς Καζάνικους δίδωντάς τινεσσι πολλὰ χρήματα, διὰ νὰ ἠθέλων τοῦ παραδώσῃ εἰς τὴν Ἰβηρίαν καὶ τὴν Πόλιν Κολχίδαν, εἰς τὴν ὁποίαν δίδεται ἕνας κάποιος, ὅπῃ ἠθέλη νὰ εἶναι ὑπὸ τῆ δουτέρου Δημητρίου. τὸσον δὲ ἔκαμε,

Θάνατος
ἡ δὲ Δημη-
τρίου καὶ
μητρὸς
αὐτοῦ.

ἔκαμε, Ἐτόσον ἐνήρησεν, ὅπῃ καὶ ὁ υἱὸς Ἐθιμήτηραυτῆ, ὅπῃ ἦτον ἡ δυστυχὴς ἀρχόντισσα τῆς Σουδομηρίας, ἐδάφθησαν εἰς τὸν πάγον. Ἐλαβε δὲ καὶ μερικὴς πολέμους μετὰ τὴν Σβειλίαν, ἀλλ' ἐτελειώθησαν μετὰ συνθήκας ἀγάπης ὅπῃ ἔκαμαν. ἔκλεισεν ἀκόμη καὶ μετὰ τὴν Πολώνους μετὰ ἀνακωχὴν πολέμου διὰ δεκατέσσαρας χρόνους. καὶ ἔλαβεν εἰς γυναῖκα Εὐδοξίαν τὴν Λευκάβαν, ἡ ὁποῖα τὸν ἔκαμε πατέρα τῆ Βασιλείας Ἀλεξίου. Ἐμεταχειρίθη τὴν Δικαιοσύνην μετὰ τὸ σὺν φρονιμάδα, ὅπῃ ἐγένον ἀγαπητὸς, καὶ μόνον πρὸς τὴν ὑπὸ τὴν τῆ, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἀλλογενεῖς. Ὁ Θεὸς εἶδε νὰ σωτηρέξεν ἄποσολατορες εἰς τὴν βασιλεῖον αὐτὴν καὶ ἄπο τὰ περὶ τὰ μέρη τῆς περὶ τῶν Δυναστῶν, ζητουῦντες νὰ φυλάξῃ μετὰ αὐτὸν μίαν καλὴν φιλίαν. καὶ αὐτὰ τὰ λεγόμενα καθολικὰ Στάτα τῆ ἡνωμένων Ἐπαρχιῶν, ἡ Οὐκρανία λέγουσιν, ἐπέμψαν πρὸς αὐτὸν μίαν ἀξιόλογον πρεσβείαν, καὶ ἐζήτησαν νὰ σταθεράσῃ τὴν ἐμπορίαν τῆς εἰς τὸν Ἀρχαγγέλον. μὴ ὅλον τὸ ἕνα τέταρτος Πλάνος ἐδοκίμασε νὰ συγχίση τὴν Βασιλείαν τῆ. αὐτὸς ἐκαυχῆτο νὰ εἶναι ὑπὸ τῆ Τζεσκη, καὶ ἠλπίζε νὰ φθάσῃ καὶ αὐτὸς νὰ κάμῃ τὸ γῆμα καὶ τὴν προσωποποιῶν εἰς τὸ μέγα θέατρον τῆς Ρωσσίας. ἀλλ' ὡς ἐγνώρισεν ὅτι οἱ οἰκιακοὶ εἶχον ἀποφασίσῃ νὰ τὸν παραδώσῃ εἰς τὴν χεῖρα τῆ Βασιλείας Μιχαὴλ, ἠναγκάσθη νὰ φύγῃ

Τέταρτος
Ψυδοδη-
μητρίου,
καὶ θάνατος
αὐτοῦ.

φύγη πλανήτης εἰς τὸν Κόσμον, μεταλλάσαν-
τας εἰς κάθε τόπον καὶ γολήν καὶ θρησκείαν. καὶ
πρῶτον μὲν κατήντησεν εἰς Κωνσταντινάπολιν καὶ
ἔγινε Τῦρκος. ἐκεῖθεν δὲ μεταβάς ἦλθεν εἰς
Ρώμην, καὶ ἔγινε Φράγκος. ἔπειτα ὑπεράσας
εἰς Γερμανίαν, ποτὲ μὲν ἐνηγκαλίζετο τὰ δόγ-
ματα τῆ Λαθῆρας, ἄλλοτε δὲ τὰ τῆ Καλβίνου.
τελευταῖον κατήντησεν εἰς χεῖρας τῆ Δεκός τῆ
Οὐλσείν, καὶ αὐτὸς τὸν ἐπαράδωκε πρὸς Μο-
σκοβιτῶν. καὶ φέροντες τον εἰς τὴν Μόσκαν,
ἐκρεμάθη καὶ ἐτεταρτιάθη, καὶ μετ' αὐτὸ ἐτε-
λείωσεν εἰς Μοσκοβίαν ἢ περιέφημος τραγοκω-
μωδία τῶ ἀπαταιώνων ἐκείνων. Δὲν ἠμπορεῖ τινὰς
να εἰπῇ, πῶς δὲν ἐγράψισαν ἐκεῖνοι οἱ ἄνδρες
μεγαλόκαρδοι καὶ τολμηταί. αὐτοὶ ἐδοκίμα-
σαν να φαρύσων εἰς θολερά ὕδατα, διὰ να ἠμ-
πορέσων καὶ μίαν φορὰν να φθάσωσιν εἰς τὸ να
δοκιμάσων τὴν γλυκύτητα τῆ Βασιλείας. ὅστις
ἤθελεν ὑπάγη ἀνερδυνῶντας τὰς παλαιὰς ἰσο-
εἰας, ἴσως ἤθελεν εὖρη ὅμοια παραδείγματα.
βέβαια εἰς τὴν ἰσοεἰαν τῆ Τακίτε δεισίνεται
ὁ ψυδοτέρων ἐκείνος. ὁ ὁποῖος ἄντας ἕνας ἀπλά-
σματος καὶ ποταπὸς κίθαρωδός, ἐτόλμησε να κα-
τακαυχᾶται πῶς εἶναι ὁ ἀληθὴς Νέρων. βε-
βαιῶνωντας πῶς ἦτον ψυδοὺς ὁ λόγος ὅπῃ διεφη-
μήθη, να ἀπέθανεν ὁ Νέρων. ὅθεν πολλοὶ
ἔδωκαν εἰς αὐτὸ πίσιν, ἢ καὶ ἐκαμάθησαν να
τὸ πισδεῖν, καὶ ἠρώθησαν μετ' αὐτὸν ὅλοι χεδὸν

οἱ αὐτόμολοι καὶ φυγάδες, Ἐ μερικαὶ ὀλοκληραὶ
ἐκατονταρχαὶ στρατιωτῶν, Ἐ με αὐτὰς ἄρχισεν να
δίδη φόβον. ὅθεν καὶ ἀπεσάπισαν πολλοὶ ἀκούοντες
τὸ ποιῆτον ὄνομα, διὰ τὴν φυσικὴν κλίσειν ὅπου
ἔχασιν οἱ ἄντι να ἐπιθυμῶν τὰς καινοτομίας,
καθῶς ὁ Τάκτος ἔλεγε. Πραγματῶν νεωτέ-
ρων ἐπιθυμία, μίσει δὲ τῶ παρόντων. ἀλ-
λά δὲν ἐβάσαξε πολὺ χρόνον ὁ δυστυχὴς ἐκεῖ-
νος. διότι Καλπέρνιος ὁ Ἀσπρονάτης, ἀρχε-
στράτηγος τῆ Αυτοκράτορος Γάλβα, ἐνήργησε
τόσον, ὅπῃ ἐφουδῆθη ἐκεῖνος ὁ ἄθλιος, ὅς τις
καὶ ἂν ἦτον, Ἐ ἐφέρθη τὸ κορμὶ τε εἰς Ἀσίαν, καὶ
ἔπειτα εἰς τὴν Ρώμην. Ἀνῆρέθη τε ὅς τις εἶεν
ἢ ἐκεῖνος. τότε σῶμα εἰς Ἀσίαν, καὶ τευ-
θεν εἰς Ρώμην μετεκομίδη. ἀλλ' ἐπανέλ-
θων εἰς τὸν Βασιλέα Μιχαὴλ, ὅς τις ἀφ' ἔ
ἐβατίλωσεν ὀτυχῶς πολὺ χρόνον, ἀπέθα-
νε τῆ δαδεκάτη Γελίε, εἰς τὰς 1645.

Τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν οἱ Κνέζαι καὶ οἱ Βοϊάρ-
δοι ἔθεσαν τὸ βασιλικὸν σέμμα εἰς τὴν κεφα-
λὴν τῆ Ἀλέξίε, ὅπῃ εἶχε τότε χρόνος δάδε-
κα. ὁ ἄρχων Μοροσόφ, ὅς τις εἶχε λάβη πα-
ρὰ τῆ Βασιλέως Μιχαὴλ τὴν ἐπιστάσιαν τῆς
ἀναξοφῆς αὐτοῦ τοῦ Βασιλέως, γενόμενος ὁ
πρῶτος ἄρχων τῆς Βασιλείας, ἄρχισε να κυ-
βερᾶ τὸ Βασίλειον μετ' πολλὴν ὑπερηφανίαν,
καὶ ἐκαμε να σεφανωθῆ ὁ Βασιλεὺς μίαν ἡμέ-
ραν δύο θυγατέρας Ἡλία τῆ Μίλοσλαύσκη.

Ἰστορ. βιβ.
β. 2.

1645
Θάνατος
Βασιλέως
Μιχαὴλ.

Ἀλέξιος
σέφεται
Βασιλεὺς
Ρωσίας.

καὶ πέρνωντας καὶ αὐτὸς ἢ ἄλλω, ἐγινε σύγγαμβρος τῆς ὀρφανῆς Μονάρχης, τῆς ὁποίας ἦτον ἐπίσκοπος. αὐτὸς λοιπὸν ὁ Μοροσόφ καὶ ὁ Μιλοσλαύσκις ἔλαβον εἰς τὴν σωδοίαν τὰς τὸν ἄρχοντα Πλεσσόφ, ὅς τις ἦτον ὁ πρῶτος κειτῆς εἰς τὰ δικαστήρια τῆς Μόσκας, καὶ ἔκαμαν ἕνα εἶδος Τελαρχίας, κυβερνῶντες πάσας τὰς ὑποθέσεις καὶ τὴν θέλυσίν τους. ἀλλ' ὁ λαὸς μὴ δυναμῆτος νὰ ὑποφέρει τὰς καταδυναστείας καὶ ἀδικίας ὅπως ἐγίνοντο ἀπ' αὐτὰς, ἢ ὑποκάτω εἰς τὴν κυβερνήσιν τους, ἔπρασάπισε φανερά, καὶ δὲν ἠσύχασε, παρά μὲ τὸν θάνατον τῶν πρῶτων κυβερνήτων. καὶ βίας ἐδωθήθη ὁ Βασιλεὺς νὰ λάβῃ ὡς χάριν ἀπὸ τὸν λαὸν τὴν ζωὴν τῆς ἐπιτρόπου τῆς Μοροσόφ. ὁ ὁποῖος ἐσωφρονίθη, καὶ ἐφέρθη εἰς τὸ ἐξῆς μὲ πειραστοτέραν φρόνησιν. ὡς δὲ ἔπαυσεν αὐτὴ ἡ ἐπανάστασις, ὁ Βασιλεὺς Ἀλέξιος ἐκίνησε πόλεμον ἐναντίον τῆς Πολωνίας, ἢ εἰς τὰς 1654, ὕστερον ἀπὸ μίαν μακροχρόνιον πολιορκίαν, ὑπέταξε τὴν Πόλιν Σμόλενσκο, καὶ μετὰ ταῦτα τὴν Βίλναν. Εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν μὲ ἕνα ἀξιόλογον στρατόμαζον ἐξανάλαβε τὴν Ἐπαρχίαν τῆς Κζερνικοβίας, καὶ τὴν ἀναγκαιοπάτω Πόλιν Κίοβον. τὸ ὁποῖον οἱ Πολῶνες ἄφησαν εἰς τὴν εἰρήνῃ ὅπως ἔκαμαν ὕστερον μετ' αὐτῶν. μάλιστα δὲ οἱ ἴδιοι τὸν ἐβοήθησαν ἐναντίον τῆς Σβηκίας, ὅταν ἀπέκλεισε τὴν Ρίγαν. ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἐκείνη ἀντεστένετο

Ἐπανάστασις
Ρώσων.

1654
Ἀλέξιος,
ἐκστράτευσε
καὶ τὴν Πολωνίαν,
καὶ
νίκησε αὐτὴν.

μὴν

μὲν πολλὴν σαφερότητα, ἠνάγκασε τὰς Μοσκοβίτας νὰ κάμωσι μίαν ἀναποχὴν πολέμου ἢ ὁποία τέλος πάντων μετεβάλλθη εἰς ἀγάπην.

Ἐσυκώθη δὲ νὰ συγχίση τὴν ἠσυχίαν τοῦ Ἀλέξιοι ἡ ἐπανάστασις ὅπως ἔκαμε Στέγμος ὁ Ἐπανάστασις Στέγμοις, καὶ Θεοφανοῦς αὐτοῦ. Ράζινο, ἀρχηγὸς τῆς ὑπηκόων Καζάνων τῆς Ρούσας. ἔπος παρωξύνθη εἰς θυμὸν, ἐπειδὴ καὶ ὁ ἀρχιστράτηγος Δολγορόκας, ἔκαμε καὶ ἐκρέμασαν ἕνα ἀδελφόντου μὲ ἄποφασιν καὶ ἀλήθειαν πολλὰ ὀλεθρίαν. μὲ τοιαύτῳ λοιπὸν πρόφασιν ἐπαρακίνησεν ὁ Στέγμος τὰς Καζάνας, νὰ ἀπορρίψωσι τὸν ζυγὸν τῆς Ρούσων, καὶ ἐκείδουσε πολλὰς Πόλεις αὐτῶν. ἀλλὰ σενοχαρήθεις ἀπὸ τὰ στρατόματα τῆς Βασιλείας Ἀλέξιοι, ἐζήτησε σωθῆναι, καὶ τὰς ἔλαβε, πείσαντας νὰ ζήσῃ εἰς τὸ ἐξῆς ὑπήκοος. ἀλλὰ πάλιν ὀλίγον ὕστερον ἀπορρίψας τὸ προσωπεῖον τῆς ὑποκεισεως, ἐδοκίμασε νὰ ἐμπάσῃ εἰς τοὺς Καζάνας νεωτερισμοὺς εἰς τὴν δισέβειαν, κἀνωνας νὰ τὰς διδάσκωσι κάποιαν νέαν αἵρεσιν, λεγομένην Σοιανισμόν. καὶ ὕστερον ἀπὸ τὸ ἐπῆρε μετὰ προσβολῆς πολλὰς Πόλεις, ἐδράμθη εἰς Ἀσρακάν ὁλοσ γέματος ἀπὸ θυμὸν. οἱ δὲ στρατιῶται ὅπου ἐφύλασσον τὴν Πόλιν, ἀνοίξαν τὰς πύλας, καὶ τὸν ἐδέχθησαν, εἰς καιρὸν ὅπου Κυβερνήτης τῆς Μοσκοβιτῶν προσήυχετο εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. καὶ εἰσελθόντες οἱ ὑποστάται, ἔσφαξαν αὐτὸν καὶ τὰ παιδία του μὲ πολλὰ

© 2

λίω

λῆν ἀσπλαγχνίαν. ἐκεῖθεν πάλιν ξειρέχοντες ὡς ἕνας ὀρμητικὸς καὶ ἀκράττος Ποταμὸς, ἀφισαν εἰς κάθε μέρος τῆ ἵχνη τῆς ἀπαυθραπίας των. ἀλλὰ καταφθάνοντας ἐκεῖ ὁ ἀρχιστράτηγος Δολγορούκας μετ' ἀξίας δυνάμεις, εἰς τὸ σὺν γενοχωρίαν ἔφερε τὰς ἄποσάτας, νικῶντας Ἐ κατ' ἐπιτροπῶντων καὶ χαφόρους πολέμους τὰ στρατάματα τας, τὰ ὁποῖα δέρισκοντο ἐνθεν κακείθεν διεσκορπισμένα, ὅπῃ νομίζοντες ὁ ἀρχηγός των πῶς δὲν ἴμπορῆ νὰ φυλαχθῆ εἰς τὸ Ἀστράκην, ἐζήτησε νὰ ἀποσκευασθῆ τὰς λόγχας. συλληφθεῖς δὲ ἀπ' ἑνα πρόγονόν του, ἐπέμφθη εἰς Μόσκαν: καὶ ἐκεῖ γενομένης τῆς ἀποφάσεως, ἐθανατώθη ὡς ἀποσάτης εἰς τοὺς 1671.

1672 Τὸν δὲ ἀκόλουθον χρόνον θέλωντας ὁ Τέρκος νὰ ἐκστρατεύσῃ κατὰ τῆς Πολωνίας, ὁ Βασιλεὺς Ἀλέξιος ἐπέμφεν ἕνα ἀρχόντα τῆς αὐλῆς τας εἰς Κωνσταντινέπολιν, ἵνα νὰ παραστήσῃ τῆ Σελτάνου τῆν συμμαχίαν ὅπῃ εἶχε ἀνακαινεργάσῃ μετ' τῆς Πολωνίας, ἵνα τῆν ὁποῖαν ἦτον ἐσὸς ἔως νὰ συγκώσῃ τὰ ἄρματα πρὸς Ἰαυθέντδουσίν τας, ὅταν ἤθελε τὰς εἰδῆ νὰ πολεμῆν. καὶ καὶ ἀλήθειαν εἰ μόνον τὰς ἔδωσαν ἀξιόλογον συμμαχίαν, ἀλλὰ καὶ ὅλος ἔμπλεως ζήλος, ἐπέμφθη πρὸς τὸν ἴδιον καιρὸν εἰς ὅλας τὰς αὐλὰς τῆ χεισιανῶν, καὶ ἀνάμεσα εἰς τὰς ἄλλας ἐπέμφθη καὶ πρὸς τὸν Πάπαν Κλήμηντα τὸν ἐνδέκατον, διὰ νὰ συγκροτήσῃ, εἰάν ἤθελεν ἦσαι δυνατὸν, μί-

Οἱ Τούρκοι ζητῶσι νὰ ἐκστρατεύσων καὶ τὴν Πολωνίας.

αὐ ἕνασιν καὶ συμμαχίαν ἐναντίον τῆ θηελῶδες ἐχθρῆ τῆ χεισιανικῆς γένης. πᾶσαι λοιπὸν αἱ Αὐλαὶ ἐδέχθησαν τὰς πρὸς βεις μετ' πολλῶν φιλοφροσύνων. ἀλλ' εἰς τῆν Ρώμην ἀπέπεσαν προσκλήματα καὶ δυσκολίαι ἐπάνω εἰς τὰς τάξεις. διότι ὁ πρὸς βυς τῆς Μοσκοβίας δὲν ἤθελε νὰ ἀπασθῆ τὸν πόδα τῆ Ἀρχιερέως, δικαιολογούμενος πᾶς τὸ ἔργον ἐκεῖνο τῆς ταπεινώσεως, ἦτον ἀπρεπὲς εἰς τὸ μεγαλεῖον τῆ Βασιλείας τας. ὑπὸ τὸ ἄλλο μέρος ἐφαίνετο τοῦ Πάπα, πῶς εἶναι ἀμάρτημα νὰ ὀνομάσῃ τὸ Ἀλέξιον, Κεῖς, εἰς τῆν ἀποκρίσιν ὅπῃ ἐμελλε νὰ τῆ στείλλῃ. ἐπειδὴ Ἐ ἀμφίβαλλε μήπως αὐτὴ ἡ λέξις σημαίνει εἰς τῆν ἰταλικὴν διάλεκτον, ἐκεῖνο ὅπου εἰς τῆν ἰταλικὴν γλῶσσαν σημαίνει ἡ φωνὴ Αὐτοκράτωρ. Ἐκαμε λοιπὸν διάφορα συμβέβητα μετ' ἡθ Καρδινάλιων, ἀλλὰ τέλος πάντων διελύθησαν εἰς καπνὸν, καθὼς ἀκόμη καὶ τὰ εὐμορρα λόγια, καὶ αἱ μεγάλαι ὑποσχέσεις τῆς λοιπῶν χεισιανῶν Βασιλέων. ἀλλ' ὁ Βασιλεὺς Ἀλέξιος δὲν ἐψυχράνθη παντάπασι ὑπὸ τῆτο, μάλλον δὲ πόσον περισσότερο ἀναψεν ἀπὸ τὸν ζῆλον, Ἐ ἀποφάσισε νὰ εὐχῆ ὁ ἴδιος διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὰς προκοπὰς τῆς Τέρκος: καὶ ἦτον ἐπάνω εἰς τῆν ἀκμὴν νὰ ἐμπληρώσῃ ἐκεῖνον τὸ ἀξίεπαῖνον ἀποφασίαν: ἀλλ' ὁ Θεὸς τὸν ἐκάλεσεν εἰς τῆν ἄλλην ζωὴν, καὶ ἀπέθανε καὶ τὸ 1675 ἔτος, ὠντας τεσσαράκοντα καὶ ἕξ χρόνων τῆν ἡ-

1675 Θάνατος Ἀλέξιος.

λιίαν. Εἶχε λάβῃ αὐτὸς δύο γυναῖκας, καὶ ἅπὸ μὲν τῆ πρώτῃ, ἢ ὅποια ἦτον Φυγάτρη τῆ Μιλοσλαύσκη, καθὼς ἀνωτέρω εἶπομεν, τοῦ ἐγγενήθισαν δύο υἱοὶ, ὁ Θεόδωρος λέγω, καὶ Γεωργίου, ἔξ Φυγατέρας. ἀνάμεσα εἰς αὐτὰς ἐγενε περίφημος καὶ θαυμάσιος ἡ Βασιλοπέλα Σοφία. ἅπὸ δὲ τῆ δευτέρας, ἢ ὅποια ἦτον Φυγάτρη Κυρίλλη τῆ Ναεισκίνας, ἐγεννήθη ὁ Μέγας Πέτρος, ἔξ Ναταλία ἡ Βασιλοπέλα.

Ἀπ' αὐτὰς λοιπὸν διεδέχθη τὴν βασιλείαν τῆ Πατρός τῆ ὁ Θεόδωρος, ὅς τις εἶχε χρόνους δέκα καὶ ὀκτώ. Οὗτος ἠκολούθησε τὸν πόλεμον ἐναντίον τῆ Τέρκων, κατεδάμασε τὰς ἄποστάτας, ἔξαναλάβε τὴν Οὐκραίαν. Τέλος πάντων εἰρηνόβιας μὲ τὸν Σελτιάνον, ἄποράσισε νὰ ἔλθῃ εἰς γάμους, καὶ ἐκλεξε μίαν ἀρχοντοπέλαν ἅπὸ τὸ γένος Σαβαρόφσκη. Ἐγένον αἱ ἱεροτελεστῆαι τῆ γάμων περὶ τὰς ἀρχὰς τῆ 1681 ἔτους. ἀλλ' ἐτελοῦντο ὀλίγον ὑσερον ἢ νύμφη, ἔξ ἡλθον εἰς δευτέρας γάμους, καὶ ἔλαβε μίαν ἄλλην ἀρχοντοπέλαν ἅπὸ γένος ἐπιφανέστατον. ἢ ὅποια ὀνομάζετο Μαρία Εὐπραξία. ἀλλ' ἂν ὁ πρῶτος γάμος ἐσάθη δυστυχῆς διὰ τὴν νύμφην, ὁ δευτέρος ἐσάθη διὰ τὸν νυμφίον. ἐπειδὴ καὶ μία σιγαλή κρυφὴ θέρμη τὸν ἐσύκωσεν εἰς ὀλίγους μῶνας ἅπὸ τὸν Κόσμον. Οὗτος ὁ Θεόδωρος ἦτον χωρὶς ἀμφιβολίαν ἕνας Βασιλεύς πεπλουτισμένος ἀπὸ μεγάλα χαρίσματα, καὶ προτερήματα.

Θεόδωρος
ἡδὲ Ἀλεξίος Βασι-
λέως, καὶ
θανάτος
αὐτοῦ.

Θεόδωρος
καὶ τὰ
Χρυσόβε-
λα τῆ ἀρ-
χόντων.

ματα. καὶ ἂν δὲν ἤθελεν ἦσαι ἄλλο, παρασαίνας (τὸν λόγον μου) τὸ ἠρωϊκὸν ἐκεῖνο ἔργον ὅπερ ἐκαμεν ἕνα χρόνον σχεδὸν πρὸ τῆ νὰ ἀποθάνῃ. διότι ἐπρόσαξεν ὅλες τὰς ἀρχοντας τῆς Βασιλείας τε, νὰ τῆ φέρων ὅλα τὰ πρωτότυπα γράμματα, ὅπερ εἶχον διὰ τὰς τίτλους, καὶ προνομίας τε, ὡς τάχα διὰ νὰ τὰ κυρώσῃ. ὅθεν ἤλθον ἅπαντες εἰς ταυτὴν ἡμέραν μὲ πρόθυμον ὑπακοὴν, καὶ τὰ ἐπρόσφεραν ἐμπροθέν τε. αὐτὸς δὲν ποιήσας ἕνα καλὸν δεμάτιον ἀπ' ἐκεῖνα τὰ γράμματα, τὸ ἔρριψεν εἰς τὴν φωτίαν, ὅπερ ἦτον ἀναμμένη εἰς τὸν ἀνδρῶνα τῆ Παλατίς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν. ὅτι ἀπὸ τότε καὶ ἐμπροθεν τὰ προνομία καὶ τὰ πρωτεῖα δὲν ἤθελεν δοθῆ εἰς τὸ γένος ἔξ τὴν ἀγένειαν, ἀλλ' εἰς τὰ κατωθώματα τῆ καθενός, ἔξ τὴν ἀξίωσιν. γνώμη εὐγενεστάτη, τὴν ὅποιαν ἐσερέωσεν ὑσερον ἐτελέσασα εἰς τὸ Ρωσικὸν Βασίλειον ὁ ἡμέτερος Πέτρος. ἀλλ' ἐπὶ πᾶσι τούτοις ἰχυρώτατον ἐπιχείρημα καὶ ἀπόδειξις πρέπει νὰ κείνεται τῆς μεγαλοκείας τῆ Βασιλείας Θεοδώρου, ἢ ἐκλογὴ ὅπερ ἄποράσισε νὰ κάμῃ τῆ θαυμάσιος.

Οὗτος ὁ Θεόδωρος ὑσερον ἀπὸ τῆ θανάτου του δὲν ἄφῃε κανένα υἱόν, παρὰ μόνον δύο ἀδελφούς, Γεωργίου, καὶ Πέτρον. φυσικῶς οὐκ ἔσχε ἔτι ὁ Πέτρος χαίρει τῆ Γεωργίου ἢ θαυμάσιος τῆς Βασιλείας, ὡς ἐκλέγετο Βασιλεὺς παρὰ Θεοδώρου. ἐφαίνεται δὲ ὅτι καὶ ὁ Θεόδωρος ἔπαρετε νὰ τῆ περὶ τὴν, ὡς ὁμομητρίον τε ἀδελ-

40 Βίος Πέτρου τῆ Μεγάλης.
 ἀδελφόν. ἐπειδὴ καὶ ὁ Πέτρος ἦτον γέννημα τῆς
 μητρῴας τε. ἀλλ' αὐτὸς ἠθέλησε νὰ προτιμήσῃ
 τὸ καλὸν τῆς ὑπικώωντες, περισσότερον ἀπὸ κά-
 θε ἄλλο σέβας, καὶ εὐλογον δικαιολόγημα. Ἐ-
 βλεπεν αὐτὸς τὸν Γεώργιον, ὅτι ἦτον ἀπλῆς καὶ τὸ
 πνεῦμα, ἀμβλύς καὶ τὸ ὄψιν, καὶ ἀδυνάμεις εἰς τὸ
 κρᾶσιν. ὅθεν ἐλογίαζε πῶς δὲν ἠθέλε δυνῆθαι
 νὰ βασάξῃ τὸ βάρος μιᾶς τοιαύτης εὐρυχωροτά-
 της Βασιλείας. ὅθεν ἐναντίας ἐσοχάζετο τὸ φυσιο-
 γνωμίαν τὸν Πέτρον, καὶ ἀπὸ τὸ δίκηνισίαν τὸ σώμα-
 τος, καὶ ἀπὸ τὸ ἐξυπνόν τε ὁμίλημα, ἐσυμπέρανε
 πῶς ἐκατόκινα εἰς αὐτὸν μία ψυχὴ γεννημένη ὄν-
 τως δεῖ νὰ βασιλεύῃ. ὅθεν ἐναντίον τὸ δικαιο-
 ματος τὸ πρωτοκίας, ἐναντίον τὸ σωτηρίας
 πασῶν τῶν Μοναρχιῶν, καὶ ἐναντίον πάσης τῆς
 προσδοκίας παντὸς τῶν Παλατίου, ἀνεκήρυξε δε-
 δοχον τῆς Βασιλείας τὸν νεώτερον ἀδελφόν του
 τὸν Πέτρον.

Εἶχε δὲ τότε ὁ Πέτρος δέκα χρόνους μόνον.
 ἐπειδὴ ἐγεννήθη τῆς Ἀλεξίης ἀπὸ τῆς Ναταλιῶν
 Ναιταλίαν εἰς τὰς 30 τῆς Μαΐου 1672, καὶ
 τὸ παλαιὸν ἔθος. τὸ ὅποιον πρῶτον δισεβῶς οἱ
 Μοσκοβίται, καὶ ἔρχεται νὰ σαθῇ εἰς τὰς 9 τῆς
 Γενίης καὶ τῆς Γρηγοριανῆς ἀπαριθμησιν. ὅλα
 λοιπὸν τὰ Τάγματα τῆς Βασιλείας, ὅπως ὑπο-
 πιάσσονται πάντοτε εἰς τὴν ὑστερινὴν θέλησιν τῆς
 Βασιλείας, ἄλλο δὲν ἐσοχάζουσιν, παρὰ μό-
 νον νὰ ἐγνωρίσωσι τὸν Πέτρον δεῖ Μονάρχην τῆς.

Ὁ Πέτρος
 ἐγνωρίζε-
 ται Βασι-
 λείας.

ἀλλὰ

ἀλλὰ ἡ ὑπερηφάνεια τῆς Βασιλοπέλας Σοφίας,
 ἡ ὁποία ἦτον ἀδελφὴ πρωτότοκος, καὶ ὁμομι-
 τελος μὲ τὸν Γεώργιον, ἤλθε νὰ ἀντισταθῇ δεῖ
 νὰ μὴν βαλθῇ εἰς ἔργον ἢ σιωπῆ δεῖθεσις τοῦ
 Θεοδώρου. ἔχουσα δὲ αὐτὴ ἕνα νοῦν ἐξυπνον καὶ
 ὀξύτατον, καὶ θέλουσα οὐ μόνον νὰ ἔχη συμμε-
 τοχίαν εἰς τὴν κυβέρνησιν, ἀλλὰ νὰ εἶναι καὶ αὐ-
 τοδέσποτος Κυρία τῆς Βασιλείας, ἐσοχάζθη ὀ-
 θυς νὰ ἐνοχωρήσῃ τὸν Πέτρον δεῖ νὰ μοιράσῃ
 μὲ τὸν ἀδελφόν τῆς Γεωργίαν τὴν ἐξουσίαν τῆς Βα-
 σιλείας. ἔλεγε δὲ αὐτὴ, ὅτι ἂν καὶ ἡ τελευταία
 δεῖθεσις τῆς ἀποθανόντος Βασιλέως, ἦτον πρὸς
 βοήθειαν τῆς Πέτρου, ἀλλ' οἱ νόμοι καὶ ἡ σιωπῆθεια
 ὅλα τῆς Κόσμου, ἦσαν σιωπηροὶ τῆς Γεωργίας. καὶ
 ὡσαν ἠθέλε σαθραθῇ εἰς τὸ θρόνον τῆς Βασι-
 λείας ἢ σιωπαρχία τῆς ἀδελφῶν, ὁ Πέτρος ἐ-
 πρεπε νὰ παραχωρήσῃ εἰς τὸν Γεώργιον τὰ πρω-
 τεῖα, ἐπειδὴ καὶ ἦτον πρεσβύτερος καὶ ἡλικίαν. καὶ
 μὲ τοῖστον τρόπον ἠλπιζε νὰ ἀπομακρυνῇ ἀνε-
 παιθήτως τὸν Πέτρον ἀπὸ τῆς κυβέρνησιν τῆς
 Βασιλείας, καὶ νὰ τὴν σύρῃ ὅλλω εἰς τὸν ἑαυ-
 τὸν τῆς.

Εἰς τὸ ἴδιον καιρὸν ὅπως ἡ Βασιλοπέλα Σο-
 φία ἐχημάτιζεν εἰς τὸ νοῦν τῆς ὡσαυτοῖστον σκο-
 πῆν, ἄλλος τις φιλόδοξος ἐπαιδύετο καὶ ἐβα-
 σάνιζετο καὶ μόνος τε δεῖ νὰ καπεθώσῃ τὸ ἴδι-
 ον, χωρὶς νὰ ἔχη μὲ αὐτὴν καμίαν συμφωνί-
 αν. αὐτὸς δὲ ἦτον ὁ Κοβάνσκις, ὁ Πρόεδρος καὶ

Ἡ Σοφία
 ἀντισταθ-
 ται.

Κοβάν-
 σκη ἀπο-
 σασία.

ἀρ-

ἀρχηγός τῆ Σφελίτζων. ἀξία ὅπως εἰς τὴν Ρωσσίαν εἶναι τὸ ἴδιον χεῖρον, καθὼς εἰς τὴν Τερκίαν εἶναι ὁ Γιανιτζάραγας. καὶ μὲ ἐλπίδα νὰ ὀφελιθῆ ἀπὸ τὸ ἀνήλικον τῆ Πέτρου, καὶ ἀπὸ τὴν ἀδυναμίαν τῆ Γωάννου, ἔλα νὰ ἀρπάξῃ τὴν Μοναρχίαν, ἔκαμε καὶ διεφημίθη ἕνας λόγος, πῶς ὁ Βασιλεὺς Θεόδωρος εἶχεν ἄποθάνῃ ἀπὸ φαρμάκι. ὅθεν ἐσωμάχθησαν ὅλοι οἱ στρατιῶται τε, καὶ τὸς ἐπαρακίνει νὰ ἐκδικήσῃ τὸ αἷμα τῆ Βασιλείων, κατηγορῶντας πλαγίως καὶ μὲ ἐπιδέξιον τρόπον τὸς ἀρχοντας ὅπως ἦσαν εἰς τὴν βασιλείον αὐτῶν. ἐκείνων λέγω, τῆ ὁποίων ἐφοβεῖτο τὴν δυνάμιν περισσότερον. καὶ ἔπως ἀφίνωντας τὸς χαλίνας εἰς τὴν ἀδδηραγίαν καὶ ἀμόπτιαν τῆ στρατιῶτων, εἰς ὀλιγώτερον ἀπὸ 24 ὥρας, ἐφάνησαν εἰς τὴν Μόσκων γεμάταις ἢ στραταῖς ἀπὸ νεκρὰ σώματα, κερσόμενα τῆ δ' ἄγενων τὰ Παλάτια, γεγυμνωμένα τῆ πραγματευτῶν τὰ ἐργαστήρια, καὶ φερόμενοι οἱ ἀδφοὶ ὡς οἱ πταῖσαι. Βλέπεσα δὲ ἡ Βα-

σιλοπέλα Σοφία, (σιμὰ εἰς τὴν ὁποίαν εἶχε καταφυγῆ ἕνα ἀρκετὸν μέρος ἀρχόντων, καὶ αὐτὸς ὁ Πατριάρχης) ὅτι ἠύξανε τὸ κανὸν μεγάλως, ἀγῆκεν ἀπὸ τὸ Παλάτιον, καὶ ἔδραμν ἐκεῖ ὅπως ἦτον ἡ περισσότερα μαρία τῆ ρωσσιῶτων. ἡ μὲν οὐκ παρσσία της ἔφθασε νὰ ἠσυχάσῃ τὸ θόρυβον, ἀλλὰ δὲν ἐκέρδισε τίποτε ἀπ' ἐκείνῳ τὸ ἄποθασίαν. διότι ὡς ἐκαταφραῦνεν ἡ παραχῆ, ἔτρε-

Ἡ Σοφία καταφραῦνεν τὸν θόρυβον.

ἔτρεξαν ὅλοι ὁμοθυμαδὸν, καὶ ἔθεσαν τὸ βασι-
λικὸν διάδημα εἰς τὴν κεφαλῇ τῆ Πέτρου, καὶ ζετοῦ αὐ-
ἀνηγορεύθη παρὰ πάντων κύριος καὶ Αὐτοκράτωρ τοκράτωρ, πασῶν τῆ Ρωσσιῶν.

Ἡ Βασιλοπέλα Σοφία ὑπέφερον ἐκεῖνο ὅπως δὲν ἠμπορῶσε νὰ ἐμποδίσῃ. μὴ ὅλον τὸ δεδιδυμμένη ἀπ' αὐτὸ τὸ συμβεβηκὸς, πόσον ἠδύνατο νὰ τὴν ὀφελήσῃ ἢ σωέργια τῆ Κοβάνσκη, διήγειρον αὐτὸν κρυφίως διὰ νὰ ἄποσάτησῃ πάλιν μὲ τὸς Στρελίτζους τε. οἱ ὁποῖοι ὡς ἔλα-
βον τὸ θάρρος ἀπὸ τὸν Ἡγεμόνα της, ἀρχισαν πάλιν νὰ φοβερίζον, ὅτι ἠθέλων συγχίση ὅλλω τὸ Πόλιν, ἀνίσως καὶ δὲν ἠθέλων τὸς δεῖξῃ τὸ Βασιλόπχλον Γωάννῳ. ἔκαμε χρεία λοιπὸν νὰ τὸς τὸ δεῖξῃ ἐξάπαντος. καὶ τότε ἐπιθέτοντες εἰς τὸ κεφαλῇ της ἕνα ἄλλο βασιλικὸν διάδημα, τὸ ἀνεκῆρυξαν Βασιλέα ὁμῶς μὲ τὸ ἀδελφόν της. εἰς αὐτὸν τὸν καιρὸν ἠαγκάθησαν οἱ Μεγιστῶνες νὰ μεταφέρῃν τὴν κυβέρνησιν τῆς Βασιλείας εἰς τὴν Βασιλοπέλαν Σοφίαν, καὶ τῆς ἐφορέθησαν ἕνα συμβέλιον, εἰς τὸ ὁποῖον ἔστησαν ἀρχηγὸν τὸν μέγαν Καγκελλάριον Δολγορέαν.

Ἐφαίνετο νὰ ἐσερεώθη ἡ ἠσυχία. ἡ Βασιλοπούλα Σοφία εἶχε λάβῃ τὸ ποθῆμνον, καὶ δὲν ἐνόμιζε τινὰς ὅτι νὰ ἄποβλέπῃ εἰς ἄλλο, καὶ νὰ τρέφῃ ἄλλας ἐξαλογισμὰς εἰς τὸ καρδίαν της. ἀλλὰ ἡ ὑπερήφανος γνώμη τῆ Κοβάνσκη δὲν ἦτον πληροφορημένη. τὸ ἐφαίνετο πῶς δὲν ἠθέλε δυνῆθῃ

Ἀλλ' ἔπαυ-
νάσασαι
Στρελίτζων.

Στέφεται
ὁ Γωάννης
Βασιλέως

διωθῆναι νὰ φθάσῃ εἰς τὸ τέλος ὅπῃ ἔβαλον εἰς τὸν νοῦν τε, παρά μόνον ἑαυτοῦ νεωτέρων γάσεων. ὅθεν ἠκολούθησε νὰ συμπᾶ εἰς τὰς στρατιώτας τε, (οἱ ὅποιοι ἦσαν ὡσεὶ χιλιάδες ἑκοσι) τὸ πνεῦμα ἐκείνο τῆ ματίας, ὅπῃ καὶ πρὸ ὀλίγου

Ἄλλη ἐπα-
νάσας ἦ
Στρελίτ-
ζων.

ἔχον ἐμπνέσει εἰς τὰς καρδίας των. ἔκαμε λοιπὸν νὰ τρέξῃ λόγος ἐπὶ ταυτῆ, πῶς ἐτεχνόετο κάποια ἐπιβελή ἐναντίον τῆ κοινῆς ἡσυχίας, καὶ τῆς ζωῆς τῆς Αυτοκρατόρων. τότε οἱ πιστοὶ θεράποντες τῆ Βασιλείαν ἐπερακίνησαν τὰς Βασιλεῖς νὰ βάλλωσι εἰς ἀσφάλειαν τὰ ἱερά τους ὑποκείμενα, καὶ νὰ ἀναχωρήσωσι καὶ οἱ δύο εἰς

Οἱ Βασι-
λεῖς Γεώρ-
γης καὶ Πέ-
τρος ἀνα-
χωροῦσιν
εἰς τὸ μο-
ναστήριον
τῆς Τριτά-
δος.

τὸ Μοναστήριον τῆς ἁγίας Τριάδος διὰ νὰ ὑποσχεπαδωῦν. αὐτὸ ἢ τὸ Μοναστήριον εἶναι ἕνας τόπος πολὺ δυνατὸς, καὶ δέξεται μακραὶ ἀπὸ τῆ βασιλεύσαντος Μόσκας 50 μίλια. μὲν βίας διέτριψαν εἰς αὐτὸ μερικὰς ἡμέρας, καὶ ἠκούθη πῶς οἱ Στρελίτζοι πάλιν ἔκαμαν ἐπανάστασιν, καὶ ἐθυσίασαν πολλὰς ἀπταισας εἰς τὸν μαριώδη θυμὸν τες, ἔξόχως δὲ τῆ μέγαν Καγκελάριον Δολγορέκαν, καὶ τῆ ἡγόν τε. μία τοιαύτη πύγμα τῆς Στρελίτζων ἐπώρεπε βέβαια νὰ κατηραδῆ, ἢ νὰ παιδιδῆ ἀπὸ τῆ βασιλοπέλαν Σοφίαν μὲ καμίαν δημοσίαν ἐπίδειξιν, καὶ φανεραὶ παιδιδῆσιν. ἀλλ' ἢ ὅτι ἐνόμιζε πῶς δὲν εἶχε δυνάμιν νὰ τὰς τιμωρήσῃ, ἢ ὅτι τῆς ἐφείνετο εὐλογον νὰ τὰς καλοκρατῆ, διὰ νὰ ἠμπορῆ νὰ τὰς μεταχειρίζεται, ὅταν ἤθελε νὰ τελειώ-

ἔκλειψεν

ση

ση τὰς μουσάρας καὶ σατανικὰς κακοβουλίαις, ὅπῃ ἐμελέτα, ἀχαιρήθη μόνον νὰ πέμψῃ δύο ἄρχοντας νὰ παρακαλέσωσι ἐκ μέρους τῆς τῶν Κοβάνσκιω, ὅπως ἤθελε κάμῃ τοὺς στρατιώτας του νὰ σέκωνται ἡσυχοί, καὶ νὰ ἐγνωρίσωσι τὸ χρέος τες. ἀχαιρῶντας τον εἰς τὸσον διὰ τὸν ζῆλον ὅπῃ εἰδείξε πρὸς θεοφάνου του βασιλικῆ οἴκου. διότι ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ φόνοι καὶ αἱματοχυσίαι, ἐγίνοντο μὲ πρόφασιν διὰ νὰ ἐκδικήσωσι τὸ θάνατον τῆ Κζάρ Θεοδώρου. Εἰς τὸσον ἐφανερῶθη εἰς τὸ Μοναστήριον τῆ Οὐ Πέτρος ἁγίας Τριάδος πῶς εἶχε δοθῆ κρυφίως τῆ Αυτοκράτορος Πέτρου δηλητήριον φάρμακον. ἀλλὰ διὰ τῆ ἐπιμίαν θεραπείαν ὅπῃ τῆ ἔκαμαν διὰ τὸς οἱ πιστοτέροι τε οἰκιακοί, δὲν ἔχουσε νὰ κάμῃ τῆ ἐνέργειαν ἐκείνῃ ὅπῃ ἐπέθυμα ὁ αὐτεργὸς τῆ ποιῆτε ἀσεβείας ἐποτολμήματος, ὅς τις καὶ αὐτὸν ἐκεῖνος. μὲ ὅλον τῆτο ἐμεινον εἰς τὰ μέλη τῆ Αυτοκράτορος Πέτρου, ὅπῃ ἦσαν ἀκόμη τρυφερά, μία κάποια φαρμακερὰ ποιότης, ὅπῃ τῆ ἐκατήνησεν ἐφ' ὅλης τῆς ζωῆς τε νὰ εἶναι ὑποκείμενος εἰς κάποια χαλεπὰ συμπτώματα. (διότι ἐπαράσεται πολλὰν μὲ τρόπον παράξενον τὸ βλέμμα τε, καὶ τὸ πρόσωπόν τε.)

Μία τοιαύτη συζολή τῆς Σοφίας παρεθάρρυνε περαιοτέρον τῆ πύγμα τῆ Κοβάνσκι, καὶ ἐλογίαζε νὰ τῆ εἶναι τότε συγχαυμένη καθε ἀπότολμος ἐπιχείρησις, διὰ νὰ βάλλῃ εἰς τῆ κεφαλίω

φαρμακώ-
νται.

Σωήθεια
τῆς Ρ' εσ-
σίας δια-
τῆς Βασι-
λοπέλας.

Πῶς ἄγῃ-
κεν ἡ Σο-
φία ἀπο-
τό Μονα-
σῆριον.

Κοβάν-
σκις με-
κετῆ νά
γένῃ τῆ-
ραννος.

καλῶ τε τὸ βασιλικὸν διάδημα, ἢ καὶ εἰς ἐ-
κείνῳ τῆ ἡσ τε. ἦτον σωήθεια σαφερωμένη εἰς
τὴν φημίλιαν τῆ Βασιλέων τῆς Ρ' εσσίας νά μὴ
ὑπανδρῶν τῆς Βασιλοπούλας, ἀλλὰ νά τῆς
βάνουμ εἰς κανόνα Μονασῆριον, ἐκεῖ ὁμῶς νά
διάγουμ μίαν ζωὴν εὐρύχωρον. Ἡ γὰρ Βασι-
λοπέλα Σοφία μὴ ὄντας εὐχαρισημοῦν εἰς ἐ-
κείνον τὸν τρόπον τῆς ἁγιογῆς, εἶχε προσπαθή-
σῃ παντοῖῳ τρόπῳ, καὶ ἔλαβε τὸ ἄδειαν νά εὐγῆ
ἀπὸ τὸ Μονασῆριον, με πρόφασιν τάχα διὰ νά
ἐπισκεφθῆ τὸ ἀδελφόν τῆς Θεόδωρον εἰς τὸ ὑστερινὴν
τῆ ἀδελφείαν. καὶ ἐπειδὴ τῆς ἐφαίνετο νά εἶναι ἀ-
ρεστότερος ὁ ἐλεύθερος ἀέρας τῆς βασιλικῶν Πα-
λατίων, ἀπὸ τῆς Μονασῆριε τὴν σκοτεινίαν,
ὑποφάσισε νά μὴ γυρίσῃ πάλιν νά ἀποκλει-
θῆ εἰς αὐτό. καὶ διὰ νά μὴ ἤθελε φανῆ παρά-
ξενος ἢ ἁγριβῆ τῆς εἰς τὰ Βασίλεια, ἐπαρακί-
νησε καὶ τῆς ἁλλῆς Βασιλοπέλας, τὸσον ἀδελ-
φῆς τῆς, ὅσον καὶ θείας τῆς, νά παραιτήσῃ καὶ
αὐταὶ τῆς Κόσμου τὴν ἀναχώρησιν, καὶ νά ἔλθῃ
εἰς τὰ βασιλικὰ Παλάτια. Ὁ γὰρ Κοβάνσκις
ἐνόμισε πῶς ἤθελε ἀποκόψῃ με περισσότεραν
εὐκολίαν ὁ ἁγιογισμὸς τε, νά ὑψώσῃ δηλαδὴ
εἰς τὸ βασιλικὸν θρόνον τὴν φημίλιαν τε, εἰάν
ἤθελεν ἔχει ὑπὸ τὸ μέρος τε καμίαν δικαιολο-
γημῆν πρόφασιν. ὅθεν ἐσοχάθη νά λάβῃ
διὰ γυναῖκα εἰς τὸν ἕον του τὴν Βασιλοπέλαν
Αἰκατερίναν, ἢ ὁποῖα ἦτον νεώτερα ἀδελφῆ τῆς

Σοφίας. ἐλογίαζε δὲ ὅτι εἰάν οἱ Στρελίτζοι ἤ-
θελεν κάμη τινα κίνησιν, καὶ ἤθελεν φονεῦθῃ
οἱ Βασιλεῖς, ὁ λαὸς δὲν ἤθελεν ἔχει καμίαν
δυσκολίαν, διὰ τὴν εὐλάβειαν τῆς γυναικὸς τῆς
ἡσ τε, νά σέψῃ τὸν ἕον τε Βασιλέα. ἐθεμελίω-
νε δὲ αὐτῆς τῆς ἁγιογισμῆς τε ἐπαύῳ εἰς τὸ πα-
ράδειγμα τῆς Βασιλέως Μιχαῆλ. τὸ ὁποῖον ἐ-
σοχάζετο ὅτι δὲν ὑψώθη εἰς τὸν θρόνον τῆς Ρ' εσ-
σίας διὰ ἄλλῳ αἰτίαν, παρά ἁγρι ἐκατάγε-
το ὑπὸ μίαν Ἀρχοντοπέλαν, ὁποῦ ἦτον ὑπὸ
τὸ αἷμα τῆς παλαιῶν Αὐτοκρατόρων τῆς Μοσκο-
βίας. εἰς τὸσον ἐπήγαυε ἁγρι θεμῆρος τῆς Στρε-
λίτζης διὰ νά τελειώσωμ τὴν φοβεράν καὶ ἀνό-
σιον μαιφονίαν, ὁμιλῶντας ἀκαταπαύτως με
καταφρονετικὰ λόγια καὶ διὰ τῆς δύο Αὐτοκράτο-
ρας. καὶ τὸ μὲν Γεωργίου ἐπεεργέλα ὡς ἀδελφῆ,
ἀδύατον, καὶ τυφλόν. τὸν δὲ Πέτρον ἀνόμαζε
παιδίον μάλλον διὰ νά βυζαῖν, παρά διὰ νά
Βασιλεύῃ. ἐπρόθετετο ἀκόμη εἰς τῆς σιωμι-
λίας τε, πῶς ὁ Πέτρος ἐφαίνετο κατ' ὅλῃς τῆς
τρόπῃς, ὅτι γλήγορα ἤθελεν ἦσαι ὑποκείμενος
εἰς τὴν ἀδελφείαν τῆς ἀδελφῶν τε. καὶ βλέπων-
τας πῶς ἡ Βασιλοπέλα Σοφία εἶχε σέξῃ τῆς
πρώτης ὑποτόλμης δοκιμῆς τε, δὲν ἐδειλίασε
πλέον νά φανερωθῆ εἰς αὐτῶ. ὅθεν καὶ παρα-
σαθεῖς ἐμπαροδέν τῆς, τῆς ἐζήτησε τὴν Βασιλο-
πέλαν Αἰκατερίναν ἁγρι νύμφῳ εἰς τὸν ἕον τε.
τότε ἡ Σοφία ἀνοῖξε τὰ ὀμμάτια τῆς, καὶ ἐκατά-
του.

λαβεν εὐθύς πῶς ἀπέβλεπεν ὁ σιοπὸς αὐτῆ τῆ ὑπερφάνου Ταγματάρχη. εἶχεν ὅμως τόσον φυσικῶ τῶ τέχνῳ νὰ ὑποκρίνεται, ὅπῃ μὲ εὐκολίαν ἔμεινε γελασμένος ὁ Κοβάνσκις. Ἐδείξεν αὐτῆ εἰς τὸ φαινόμενον πῶς σέργει καὶ ἀποδέχεται ἢ ἐκλογῶν ὅπῃ αὐτὸς ἔκαμε, Ἐἄλλο δὲν ἐζήτηι, παρά καιρὸν νὰ λάβῃ τὰ μέτρα της, ἵνα ἀναξέειν τῆς θαλογοισμῆς του. εἶχε δὲ πρὸς πάσας τὰς ὑποθέσεις καὶ συμβουλάς της τὸν Πείγκιπα Βασίλειον Γαλιτζίνον. ὅστις ἦτον τὸ ἀξιολογώτερον ὑποκείμενον, καὶ ὁ ἐξαιρετώτερος πάντων τῶν δεισνομένων τότε εἰς Ρῆσσίαν. πρὸς αὐτὸν λοιπὸν ἔ συμβελον καὶ ἄρχοντα τῶ Βασιλείων, ἐφανέρωσεν ἡ Σοφία ὅλο τὸ μυστήριόν της. αὐτὸς δὲ ὁ ἀξιώτατος ἄρχων τῆ Βασιλείας ἔ συμφέλλοι νὰ μὴ χάσῃ καιρὸν ἐξάπαντος, ἀλλὰ νὰ φροντίσῃ παντοίῳ ἔργῳ νὰ ὑσερήσῃ ἀπὸ τὴν ζωὴν τὸν Κοβάνσκιῳ, ὅπῃ καὶ πρὸ πολλῶ ἦτον ἔνοχος θανάτου διὰ πολλὰ ἐγκλήματα. ὅθεν ἐσυμφώνησαν ἀναμεταξύ τους νὰ βαλθῆ εἰς ἔργον ἐκεῖνο ὁποῦ ἀποφάσισαν.

Οἱ Βασιλεῖς ἠκολούθησαν νὰ ἡατεῖβουν εἰς τὸ Μοναστήριον τῆς ἀγίας Τριάδος. ἡ Σοφία λοιπὸν καὶ ὁ Γαλιτζίνος ἐμεταχειρίθησαν ἡ καιρὸν ἀρμόδιον ἔ ἑορτῶν τῆς ἀγίας Αἰκατερίνης, τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα εἶχε καὶ ἡ Βασιλοπέλα, ὁποῦ ἐκλέχθη ἀπὸ τὸν Κοβάνσκιῳ νόμφη εἰς τὸν

Οἱ Γαλιτζίνοσ συμβουλάει τῶ Σοφίαν νὰ φονδίση ἢ Κοβάνσκιῳ.

ἢ ἦόν τε. εἶχεν ἀρχίση ἡ σωήθεια εἰς τῶ Ρῆσσίαν νὰ πανηγυρίζεν μὲ πολλῶν μεγαλοφρέπειαν τῶ ἑορτῶν τῶ ἀγίων, τῶ ὁποίων τὰ ἄνόματα εἶχον οἱ υἱοὶ καὶ αἱ θυγατέρες τῆς βασιλικῆς φαμιλίας. δι' αὐτῶ λοιπὸν τῶ πανηγυριῶν ἔγιναν μεγάλα ἐπιμασίαι καὶ ἐπροσκαλέθησαν πολλοὶ ἄρχοντες τῆς Γερμασίας, καὶ Βοιάρδοι σιμά ἔ εἰς αὐτῆς ἐκαλέθη καὶ ὁ Κοβάνσκις μὲ ἔ ἦόν τε. καὶ ἐπειδὴ ἡ ὑπόθεσις ἐνεργήθη πολὺ μουσικά, δὲν ἠμπόρεσε νὰ μάθη τίποτες ἀπὸ ὅσα ἔγιναν. ὅθεν ἀρχισε νὰ πηγαίνῃ εἰς τὸ Μοναστήριον, ἔχωντας εἰς τῶ συνοδίῳ τε μοναχὸν ἔ ἦόν τε, χωρὶς ἄλλῳ τινὰ ἐξακολούθησιν. ἐνεδρόσαντες δὲ καὶ τῶ ὁδὸν ὡς ταῦτα. ἡκόσιοι ἰππεῖς Δραγόνοι, τῆς ἐπίασαν ἀνέλπισα, καὶ φέροντες τῆς εἰς ἕνα ὀσπήτιον ἐκεῖ πλησίον, τῆς ἀνέγνωσαν πρῶτον τῶ Φλιβεράν ἀποφασιν τῆ θανάτου, καὶ ἔπειτα ἐκοψαν τὰς κεφαλὰς των χωρὶς ἄλλῳ ἄργητα. Τοῖσιν ἐσάθη τὸ τέλος ἐκεῖνε τῆ ἀποδοῦτε, ὅπῃ πρῶτος ἐμελέτισε κατὰ τῆς ζωῆς τοῦ Αὐτοκράτορος Πέτρου, πρὸς θαυμάζιν τῆς ὁποίας, φαίνεται ὅτι νὰ ἠγρύπνησεν ἡ θεία φρόνοια κατ' ἐξαιρετοῦν τρόπον.

Μετὰ βίας ἔμαθον οἱ Στρελίτζοι αὐτὸ ὅπῃ ἐσωῦέβη εἰς τῆ Ἡγεμόνα της, καὶ ἀποφάσισαν νὰ ἐνωθῶν καὶ συμμορίας ἡ νὰ ἐκδικήσεν ἔ θανάτου τε, φονδύοντες ὅσας ἠθέλων εὐρη αἰτίες,

Σωήθεια εἰς Ρῆσσίαν.

Κοβάνσκις καὶ ἦός τε θανατωνῶνται.

Θόρυβος Στρελίτζων.

οἵτινες καὶ ἂν ἤθελον ἦσαι. Διεσκορπίθησαν λοι-
πὸν καὶ ὅλῳ τῷ Πόλει, καὶ πρῶτον πάντων
εἰσέβησαν εἰς τὰ Νεώρια, καὶ εἰς τὰς ἄποθῆκας,
καὶ ἐφοβείζαν νὰ βάλουν εἰς ὅλα σίδηρον καὶ φω-
τίαν. δὲν ἀπέρασε πολὺς καιρὸς νὰ μαθητοῦσθαι
εἰς τὴν βασιλείου αὐτῶν πάντι τὰ γινόμενα.
ὁ Βασιλεὺς Ἀλέξιος εἶχε σύρη τὸ καιρὸν τῆς Βα-
σιλείας τε πολλὰς ἀξιοματικὰς καὶ στρατιώτας ξέ-
νας, καὶ μάλιστα Γερμανὸς εἰς ὑπηρεσίαν τε. ἀπ'
αὐτὸς εἶχε κάμει μίαν ξεχωριστὴν Χιλιαρχίαν,
τὴν ὅποιαν ἐβλεπε μὲ ἄκραν ζηλοτυπίαν καὶ ἔχθραν
ὅλον τὸ μέγα τάγμα τῶν Στρελίτζων. αὐτῷ λοι-
πὸν τῷ Χιλιαρχίαν, ἡ ὅποια ἐκατοῖκα εἰς ἓνα
ξεχωριστὸν Πράσειον τῆς Πόλεως Μόσχας, ὁ
Γαλιτζίνος ἐσυμβέβουε τῷ Βασιλοπέλειαν Σο-
φίαν, νὰ τὸ πέμψῃ ἐναντίον αὐτῶν τῶν ἄποσάπων.
ὅθεν ἐπρόσαξε τὰς ἀξιοματικὰς νὰ ὑπάγουν εἰς
τὸ Μοναστήριον τῆς ἀγίας Τριάδος, διὰ νὰ λά-
βουν τὰς παραγγελίας, ὅπως ἐμελλοῦ νὰ ἐξα-
κολεθῆσεν. Οἱ δὲ ἀξιοματικοὶ, ἂν καλὰ καὶ
παραίτησαν τὰς φιλίας τὰς εἰς τὸν θυμὸν καὶ
μανίαν τῶν Στρελίτζων, μὴ ὅλον τὸτο ἐπήγαν μὴ
πολλῆς φοροθυμίας, μὴ φροντίζοντες ὀλοπλῶς
περὶ τούτου. ἀλλ' οἱ Στρελίτζοι ὡς ἔμαθον τὰς
προσαγὰς ὅπως ἔλαβον οἱ Ἀλαμανοί, ἐσοχά-
θησαν νὰ ἀπολάβουν τὸ ἔργον. ὅθεν ἔπεσαν ὁ-
λως θυμωμένοι εἰς τὸ Πράσειον, καὶ ἔλαβον διὰ
ἀσφάλειαν τὰς τὰ τέσσαρα καὶ τὰς γυναῖκας τῆς Ἀ-

λαμα-

λαμανῶν. μερικοὶ δὲ ἀπ' αὐτῶν ὅπως ἦσαν αὐ-
θαδέεστοι, ἤθελον ὅτι νὰ βαλθῇ σίδηρος ἐφω-
τία εἰς ὅλον τὸ Πράσειον. ἀλλ' ἐκείνοι ὅπως ἦσαν
φρονιμώτεροι, καὶ ὀχιτόσον βίαιοι, ὑπαντιώθη-
σαν εἰς μίαν τοιαύτῳ βαρβαρικῶς ἀπόφασιν,
καὶ μάλιστα ἐπαρακίνησαν τὰς συστρατιώτας τῶν
νὰ ἤθελαν προσπαθήσῃ, διὰ νὰ εἰρνώσθουν μὲ
τῷ βασιλείου αὐτῶν. καὶ λοιπὸν ἐπέμψαν τι-
νάς ἀξιοματικὰς περὶ ταύτης τῆς ἀποθέσεως εἰς
τὸ Μοναστήριον τῆς ἀγίας Τριάδος. Ἐπειδὴ δὲ ἦ-
σαν ἀπ' ἐκείνων ὅπως ἐπταύσαν ὀλιγώτερον, εἰσή-
κασθησαν μετ' ἀμφιβουλίας, καὶ ἐπέτυχον τῆς συγ-
χωρήσεως. ἀλλὰ μὲ ἀπόχεσιν νὰ ρίψουν τὰ ὀ-
πλα, καὶ νὰ παραδώσουν εἰς τὴν αὐτὴν τὰς ἀρ-
χιηγὰς τῆς ἐπαναστάσεως. Αὐτοὶ δὲ ὄντες συνη-
θισμένοι εἰς τὰς αἰματοχυσίας, ἔκαμαν καὶ πέ-
ρισσότερα ἀπὸ ὅσα τὰς ἐζήτησαν, καὶ ἐξεθύμα-
ναν τὴν λύσαντες ἐναντίον ἐκείνων, ὅπως πολ-
λάκις τὰς εἶχαν δώσῃ τὸ παράδειγμα. καὶ ὡς
ἐφόνδυσαν τὰς Χιλιαρχὰς, καὶ πολλὰς ἄλλας Ὀφ-
φικιάδας, ἀνεχώρησαν εἰς τὰς καπιτίας τῶν.

Τότε λοιπὸν οἱ Βασιλεῖς μὴ ἔχοντες ἄλλο
νὰ φοβουῦνται, ἐμίσησαν διὰ τὴν Μητρόπολιν
Μόσχαν, ἔχοντες εἰς τὴν συνοδίαν τὰς τὰς ἀρ-
χιοντας καὶ ἀρχιερεῖς τῆς Βασιλείας τῶν, καὶ τὰς ἀλ-
λοδαπεῖς στρατιώτας. οἱ γὰρ Στρελίτζοι ἐπέτα-
θησαν ἅπαντες καὶ τὴν ὁδὸν χωρὶς ἄρματα, καὶ
προσπίπτοντες εἰς τὸ ἔδαφος, ἐζήτουν μὴ βοῆς

D 2

μεγά-

Ζητούσι
τὴν σύγ-
χώρησιν.

Οἱ Κλη-
εἶδες γὰρ
εἶπεν εἰς
Μόσχαν.

μεγάλης ἔλεος. τότε ἐφάνη ἡ μεγάλη διαφορὰ ὅπῃ ἦτον εἰς τὸ πνεῦμα τῆ Πέτρῃ, καὶ εἰς τὴν ἀπλότητα καὶ καλοκαγαθίαν τῆ Γωάννης. διότι ὁ μὲν Γωάννης ὡς ἀπλῆς τὸ ἦθος, ἐβλεπεν ἀπλῶς καὶ ἀπειρεργάτως τὰ γινόμενα. ὁ δὲ Πέτρος μὲ βλέμμα βασιλικόν, καὶ μὲ ἓνα χῆμα σύμμικτον ἀπὸ γλυκύτητα καὶ σοβαρότητα, ἔδειχνε σημεῖα εἰς κάθε μέρος, πῶς τὴς ἐσυχωρήθη τὸ πταισίμων. καὶ οὕτως μὲ τὰς δολογίας τῆς συχωρηθέντων Στρελίτζων, καὶ μὲ τὰς εὐφημίας παντός τῆ συνδραμόντος πλήθους, ἐφθασαν οἱ Βασιλεῖς μὲ ὅλας τὴς ἀρχοντας εἰς Κρεμλίνο. ἔπος ὀνομάζεται εἰς Ρωσικῶν διάλεκτον τὸ βασιλικόν Παλάτιον.

Ἡ δὲ Βασιλοπέλα Σοφία ὅπῃ διέταξε τὰ πάντα ὡς περ Βασίλισσα, ἐκαμψεύθους νὰ δώδῃ τῆ Κνέζη Γαλιτζίνε τὸ ἀξίωμα τῆ μεγάλης Καγκελλαρίας. τὸ ὅποιον δυνάται εἰς τὴν Ρωσσίαν, ἐκείνο ὅπῃ ἰχύει εἰς τὰ ἄλλα Βασίλεια, ὁ πρῶτος κυβερνήτης τῆς Βασιλείας, καὶ εἰς τὴν Τερκίαν ὁ Βεζίρης. ἀρχισε δὲ τὴν ἀξίαν τε, προσάσωντας νὰ γίνῃ ἡ ἔγγραφος καὶ ἀκριβὴς ἐξέτασις τῆς ὑποστατῶν Στρελίτζων. καὶ ἐκλεξῶ ἐπιτρόπους, οἱ ὅποιοι ἐρεύνησαν μὲ πᾶσαν ἀ-

παιδείαν κρείβειαν τὴν ὁδηγίαν ἐκείνων τῆς στρατιωτῶν. ὅθεν κατεδικάθησαν εἰς θάνατον ὅσοι ἔπταισαν περαιοτέρων. οἱ δὲ λοιποὶ ἄλλοι ἐξωείδθησαν. ἀπ' αὐτῆς δὲ τῆς ἐξωείσεως, ἔγιναν τέσ-

σαρες.

σαρες Χιλιαρχίαι, καὶ ἐδιωρίδθησαν νὰ τέκωνται εἰς τὰ (τέσσαρα) πέρατα τῆς Ρωσικῆς αὐτοκρατορίας πρὸς θαλάσζιν. Ὁ δὲ μέγας Καγκελάριος διεμοίρασεν ὅλας τῆς βαθμῆς καὶ τὰ ἀξιώματα, ὅπῃ εἶχον μείνη εὐκαιρα διὰ τῆς τῶν θανάτους ὅπῃ ἐβέβησαν, εἰς ὑποκείμενα ὅπῃ ἐγνώρισεν ἀξιώτερα, καὶ δὲν ἠθέλησε νὰ ἀποβλέψῃ εἰς τὴν εὐγένειαν τῶν ἀρχόντων. τὴν δὲ ἡγεμονίαν τῆς Στρελίτζων, τὴν ὅποιαν εἶχεν ὑπολαύση ὁ Κοβάνσκις, ἔδωκεν ἐνὸς ποταπῆ ἀνθρώπου, ὅπῃ ὀνομάζεται Τεκελάβιτος. ὁ νέος Γαλιτζίνος, ὁ καὶ ἐξάδελφος τῆ Καγκελλαρίας, ἔγινε πρῶτος τῆς Κριτηρίου τῆ Καζάν. αἱ δὲ λοιπαὶ Προεδρεῖαι ἐδόθησαν εἰς ὑποκείμενα, ὅπῃ ἠμπορῶσαν νὰ σοχάζωνται περαιοτέρων ὡς οἰκτικοὶ καὶ οἰκέται τῆ Καγκελλαρίας, παρά ὡς συνάδικοι καὶ συνάρχοντες. πρᾶγμα ὅπῃ δὴνησαν ἑναντίον τε τὸ μῖσος τῶν παλαιῶν φραμιλιῶν τῶν ἀρχόντων. ἐπειδὴ καὶ ἐμνισκαν ὑπερημένοι ἀπὸ τῆς ἀξίας, ὅπῃ ἐκπαλαί ἀπέλαυσαν οἱ πατέρες των.

Διαμοιρα-
ζα τὰς ἀ-
ξίας.

Τεκελά-
βιτος χα-
ροτονεῖται
ἀρχηγός
τῆς Στρε-
λίτζων.

Τέλος τῆ πρώτης Βιβλίας.

Υπόθεσις τῆ δούτερον Βιβλίου.

Εἰς Μόσκαν κλείεται μία παντοτεινὴ ἀγάπη μὲ τῆς Σβηκίας. Ἡ Βασιλοπούλα Σοφία δοκιμάζει νὰ φθέρῃ τὴ ἡδὴ τῆ Πέτρο. Ὁ Ἰμπεράτωρ τῆς Γερμανίας παρακινεῖ τὴς Μοσκοβίτας ἐναντίον τῆ Τέρκ. Ὁ Κρέζης Βασίλειος ὁ Γαλιτζίνοσ φέρει τὸν πόλεμον ἐναντίον τῆς Ταρτάρων τῆ Κελμίας, ἀλλὰ γυρίζει εἰς τὴν Μόσκαν ἀπελεσφόρητα. Ἡ Σοφία τὴ προβάλλει πῶς θέλει νὰ θανατώσῃ καὶ τὰς δύο Βασιλεῖς, ἀλλ' αὐτὸς τὴν κάνει νὰ ἀλλάξῃ γνώμην, καὶ κάνει νὰ δοθῇ γυναικὰ τῆ Κζάρ Γεώργιος. Τὸν ἀκόλουθον χρόνον γυρίζει πάλιν εἰς Ταρταρίαν, ἀλλ' ἐδὲ τότε ἐκατέρωθως ἕπιποτες. Γάμοι τῆς Αὐτοκράτορος Πέτρο. Ἡ Σοφία πλέκει μίαν ἀλλὴν ἐπιβελὴν ἐναντίον τε. Ἐσκηπάζεται ἡ σιωμωσία, καὶ ἡ Σοφία περιορίζεται ἀπὸ τὸν Πέτρον εἰς ἓνα Μοναστήριον. Ὁ Πέτροσ ἀναιρεῖ παντελῶς τὸ Τάγμα τῆς Στρελίτζων, καὶ εἰς τόπον αὐτῆ βάνει ἓνα ἄλλο Τάγμα ἀπὸ ξένων. Καταπιάνεται τὴν πολιορκίαν τῆς Αζακίας, καὶ εἰς τὴ δούτερον ἐκστρατείαν τὸ κυριεύει. Διορίζει εἰς Βερόνικτζαν Νεώλια, καὶ Ναυπηγεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν πλοίων. Κάνει ἓνα μακρὸν ταξίδιον εἰς θαλάσσης αὐλάς τῆς Εὐρώπης. Ἄλλη νέα ἐπανάστασις τὴ ἀναγκάζει νὰ στραφῇ εἰς τὰς χώρας τῆ Βασιλείας τε, καὶ ἐκεῖ σεριώνει ὠφελιμωτάτας νομοθεσίας.

ΒΙΟΣ

Β Ι Ο Σ
Π Ε Τ Ρ Ο Υ
Τ Ο Υ
Μ Ε Γ Α Λ Ο Υ
ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Εἰς τοιαύτῃ κατάστασιν δεικνύοντο τὰ πράγματα, ὅταν ἐφθασαν εἰς Μόσκαν Πρέσβεις παρὰ τοῦ Βασιλέως Σβηκίας, καὶ ἐζήτουν νὰ ἀνακαινίσκων τὴ ἀγάπην ὅτι

Πρεσβεία
Σβηκίας
εἰς Μόσκαν.

εἶχε γυνὴ εἰς Κάρδις εἰς τὰς 1662, καὶ χρόνος εἴκοσι, οἱ ὅποιοι ἦσαν ἀπερασμένοι. Ὁ γὰρ Κρέζης Γαλιτζίνοσ ἐκλίνε προθύμως εἰς τὰ ζητήματα τῆς Σβηκίας, καὶ ἐμετάβαλε τὰ προγεγονότα εἰς Κάρδις εἰς μίαν παντοτεινὴν εἰρήνην. Ὅσον ὤμοσαν οἱ δύο Βασιλεῖς τῆς Ρωσσίας νὰ τὴν διαφυλάξων, καὶ ἐπεμψαν ἄλλον

Π 4

Πρέσ-

Πρέσβω εἰς τὸ Στοκόλμ, Μητρόπολιν τῆς Σβεκίας, ἵνα νὰ εἶναι παρῶν ἐκεῖ εἰς ἓνα παρόμοιον ὄρκον, ὅπως ἔμελλε νὰ κάμῃ καὶ ὁ Βασιλεὺς τῆς Σβεκίας. αὐτὸς ὁ Πρέσβυς ὑπεδέχθη εἰς τὴν αὐτὴν τῆς Σβεκίας μὲ πολλὴν τιμὴν, καὶ Κάρολος ὁ εἰκάτος ὤμοσεν αὐτῷ ἢ εἰρῶν μὲ ὅλας τὰς τάξεις ὅπως συνιδρίζονται εἰς τὰ αὐτὰς ὑποθέσεις.

Ἐξουσία
τῆς Σοφίας
καὶ Γαλιτζίου
εἰς Μοσκαν.

Ἡ δὲ Βασιλοπέλα Σοφία, καὶ ὁ μέγας Καγκελάριος Γαλιτζίνοσ, ἔγιναν ἰσχυρότεροι ὑπὲρ ἅπαντων ἀπ' αὐτῶν ἢ εἰρῶν, ἢ ὅποια ἔταζεν εἰς ἡμᾶς ἢ Ῥωσίαν μίαν πληρῆσάντων ἡσυχίαν μὲ τὴν ἐξωθῆν, καὶ ἐκυβερνήσαν τὸ Βασιλεῖον μὲ παντελεύθερον ἐξουσίαν, πέρνοντες ὅλα τὰ μέτρα, ὅπως τὴν ἐσυμβέβησεν ὁ πολιτικὸς τρόπος, διὰ νὰ φυλαχθῆν εἰς ταύτην ἢ ἀξίαν. μὲ αὐτὸν ἢ σκοπὸν ἔβαλαν εἰς τὰ ἀναγκαῖότερα ἀξιώματα, ἐμπιστευόμενα ὑποκείμενα, καὶ ἐξεμάκρυναν ἀπὸ τῆς Αὐτοκράτορα Πέτρον ἢ μητερικῶν συγγενειῶν, καὶ ὅλας ἐκείνας, ὅπως ἐφαίνοντο νὰ εἶναι πρὸς βοήθειαν αὐτῆς τῆς νέας Βασιλείας. ὁ ὅποιος ἦτον ἢ μόνη ἐλπίς τῆς Ῥωσικῆς αυτοκρατορίας, καὶ τὸ μόνον ἐμπόδιον ὅπως δύναιτο ἢ Σοφία, διὰ νὰ λάβωμεν τέλος οἱ ὑπερήφανοι ἡθλογοισμοί τῆς. Βλέπεσα ἢ Σοφία πῶς τῆς ἀπεκλείθη κατὰ τὸν τρόπον διὰ νὰ σωτέμην τὴν ζωὴν τῆς ἀδελφῆς, ἐδοκίμασε μὲ πολιτικόν, ἀλλὰ ἀσεβῆσταιον τρόπον νὰ ἡθλοποιήσῃ τὰ ἔργα του. ὅ-

Ζητοῦσι
νὰ φέρων
τὰ ἔργα τῆς
Πέτρον.

ἔργα

ἔργα προφασίζομένη ἀδελφικῶν ἀγάπων, ἐπροσάθησε νὰ ἀφεθῆ ἑλπίδος ὁ Πέτρος εἰς συνωμοσίας κακοήθων νέων, καὶ δεδομένων εἰς τὴν ἀπώλειαν, διὰ νὰ ἤθελε ἢ κατασῆσθαι μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον μισητὸν καὶ βαρετὸν πρὸς τὰς ὑπηρεσίας. ἀλλὰ δὲν ἐπόρκοφε καὶ τὸν σκοπὸν τῆς ἢ ἀναξία αὐτῆς μηχανουργίας. διότι τὰ σπέρματα τῆς ἀρετῆς, ὅπως δύναιτο εἰς ἢ ἀδελφικῶν ψυχῶν τῆς Πέτρον, ἀν καὶ διὰ ὀλίγον καιρὸν ἐμείναν καταπλακωμένα, δὲν ἠδυνήθησαν ὅμως νὰ μείνουν νεκρωμένα. ὅσον καὶ νέος κατὰ ἦτον, ὅσον καὶ ἀντι νὰ μολυνθῆ ἀπὸ τὰ ἐλαττώματα ἐκείνων τῆς νέων, ὅπως διὰ σιωπίας ἀπὸ τὴν ἀδελφὴν τῆς ἐδιωρήθησαν, ἔμαθον ἐκ τοῦ ἐναντίου νὰ ἐμβάσῃ ἀπ' ὀλίγον κατ' ὀλίγον εἰς ἐκείνας τὴν νέας τὴν ἐπιθυμίαν ἡθλοποιῶν ἀρετῶν, εἰς τὰς ὅποιας αὐτὸς φυσικῶς ἔκλινεν. ἦτον δὲ ἢ μεγαλιτέρα τῆς ἐφροσίνος νὰ μωραῖνη αὐτὸς, καὶ νὰ μάθῃ τῆς σωτηρίας τῆς ὡς παιγνίδιον καὶ περιδιάβασιν τὴν ἀσκησιν τῆς πολεμικῶν, ἡθλοποιῶν μηχανικῶν δοκιμῶν, καὶ ἐξόχως τὴν ναυτικῆς. ἀρέσωντάς τε νὰ πλέῃ κατ' ἡμέραν εἰς τὴν Λίμνην τῆς Περοσλαβίας, ἢ ὅποια δύναιτο εἰς τὸ Δεκάτον τῆς Ῥωσοβίας. καὶ εἰς αὐτῶν δύναιτο νὰ κάμῃ ὅλας τὰς ὑπηρεσίας τῆς ναυτῆς καὶ ναυκλῆς ἐπάνω εἰς ἓνα παραβάκι, ὅπως ἔφρασε καὶ τῆς ἐκατασκόλασαν ἐπιταυτῆ μὲ ὅλα τὰ χρειαζόμενα ἐργαλεῖα ἐνὸς πολεμικοῦ

Ὁ Πέτρος
ἐκκατασκεύασεν
τὰ πολεμικὰ
καὶ τὰς
ναυτικὰς.

Πλοῖα.

Πλοῖα. Ὅθεν ἤμπορεῖ τινὰς νὰ εἶπῃ, πῶς ἐκεί ἐσπείραξε τὰ πρῶτα σοιχεῖα αὐτῆς τῆς Τέρκης, εἰς τὴν ὁποίαν ἔγινεν ἐντελέστατος.

Ἐπανέστασις Τεκελίη.

Περὶ τῶτον τὸν χρόνον ἡ ἐπανέστασις ὅπερ ἔκαμψεν ὁ Πείγκιφ τῆς Τρανσιλβαρίας Τεκελίης, ἔαι μεγάλας ὑποχέσεις ὅπερ ἔταξε πρὸς τὸν Σουλτάνου Μωάμεθ τὸν τέταρτον, ἀναφαν τὸν Πόλεμον εἰς Οὐγγαρίαν. ὁ γὰρ Αὐτοκράτωρ τῆ

Λεόπολδος Γερμανῶν Λεόπολδος, σοχαζόμενος πόσον ἠζητε τὴν διώτα νὰ τὸν ὀφελήσῃ ἡ συμμαχία τῆς Ρωσσίας, ἐπέμφεν Πρέσβω εἰς Ρωσίαν διὰ νὰ παρακινήσῃ τὴν Αὐτοκράτορας, νὰ κινήσῃ ἔαυτοὶ τὰ ἄρματα ἐναντίον τῆ κοινοῦ ἐχθρῆ τοῦ χριστιανικῆ γένους. ἀλλ' ἡ πρεσβεία δὲν ἔλαβε τὸ ἐπιθυμητὸν τέλος. ἡ διατι ὁ καισαρικὸς Πρέσβυς δὲν ἤξυρε νὰ ἐπιχειρηθῇ μὲ ἐπιδεξιότητα τὴν ὑπόθεσιν. ἡ πολλῶ μάλλον, διότι ὁ Γαλιτζίνοσ δὲν ἔκρινεν ἀρμόδιον νὰ λύσῃ τὴν εἰρήνην, ὅπου εἶχε σερειωθῇ μὲ τὸν Τούρκου πολὺν καιρὸν ἔμπροσθεν διὰ χρόνους δώδεκα, ἐπὶ τῆς βασιλείας τῆ Κζάρ Θεοδώρου. Τότε λοιπὸν ὁ Ἰμπεράτωρ Λεόπολδος ἐγύμισε τὰς ἐλπίδας τὰ πρὸς τὸ μέρος τῆς Πολωνίας. ἐκυβέρνησα δὲ τότε αὐτὸ τὸ βασίλειον ὁ μέγας Σοβιέσκησ. ὅστις εἶχε κάμη μὲ τὴς Τέρκης εἰς τὴς 1676 μίαν εἰρήνην ὀλίγον ἔντιμον. ἐπειδὴ ἡ ἄφικεν ὑπὸ τὴν ὀξασίαν τὴς τὸ ἀναγκασιότατον Φρούριον τῆς Καμλίτζας. ὅθεν μὲ δὲ

Συμμαχία Καίσαρος μὲ τὸν Βασιλέα Πολωνίας Σοβιέσκησ.

κολίαν

κολίαν ἔστυρον ἡ αὐλή τῆς Βιέννας αὐτὸν τὸν Βασιλέα, νὰ κάμη συμμαχίαν ἐναντίον τοῦ Τούρκου. Εἰς αὐτὴν τὴν συμμαχίαν προσητέθη ἐπιταυτοῦ ἕνα ἄρθρον. νὰ ἔχουμ διπλασθῇ νὰ προσκαλέσῃ μὲ πολλὴν θερμότητα καὶ τοὺς Αὐτοκράτορας τῆς Ρωσσίας, διὰ νὰ ἔμβου καὶ αὐτοὶ εἰς ταύτην τὴν συμμαχίαν. τὸσον ἐθεμελίωσαν οἱ χριστιανοὶ Βασιλεῖς εἰς τὴν Μοσκοβιτῶν τὴν βοήθειαν. Τότε ὁ Βασιλεὺς τῆς Πολωνίας δὲν ἔπαυσε νὰ ἀναγκάζῃ τοὺς Αὐτοκράτορας τῆς Ρωσσίας, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη νὰ κατορθώσῃ τίποτε. ἕως ὅπου εἰς τὴς 1684 ἠνώθησαν οἱ Ἑνετοὶ μὲ τὸν Καίσαρα καὶ Πολωνοὺς, καὶ ἔκαμαν ἀναμπαζύτους μίαν συμμαχίαν καὶ πάντων, διὰ ὅλον ἐκεῖνον τὸν καιρὸν τῆ πολέμου, καὶ μίαν ἐπιμαχίαν δουλοδικτικὴν διὰ πάντοτε. καὶ τότε ὄξεβη καὶ σνοποὺν τῆ Πρέσβεως τῆς Πολωνίας νὰ τελειώσῃ εἰς Μόσκαν μίαν συνθήκην, καὶ εἰς αὐτὴν ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ Ρωσία νὰ ὀξασιάζῃ εἰρηνικῶς τὸ Σμολένσκο, ἔ Κίοβον. οἱ δὲ Αὐτοκράτορες ἐπιθυμοῦντες νὰ σερειώσῃν πάλιν εἰς τὰς ἐπαρχίας τῆ Τέρκης τὴ χριστιανικὴν ἀσέβειαν, ὑπεχέθησαν νὰ κινήσῃν πόλεμον ἐναντίον τοῦ Τέρκης καὶ τῆς Ταρτάρων, καὶ νὰ πέμψῃν Πρέσβεις εἰς τὰς Γαλλίας, εἰς Ἀγγλίαν, ἡ γὰρ Ἰγκιλτέρραν, εἰς Δανιμαρκίαν, εἰς Ὀλλανδίαν καὶ Ἰαπωνίαν, διὰ νὰ παρακινήσῃν εἰεῖ

Πολωνοὺ παραποῦσι τῆς Ρωσσίας τὸ σμολένσκο, καὶ Κίοβον.

Οἱ αὐτοκράτορες ἀποφασίζουσι τὸν Πόλεμον κατὰ τοῦ Τέρκης.

νας

νας τὰς Βασιλείας νὰ ἐνώσω με αὐτὲς τὰ ἄρματα ἐναντίον τῆ Τέρκη. Ὄθεν εἰς ἐκπλήρωσιν τῶ ποιῶτων συμφωνιῶν, ἐπέμφθη εἰς Πολωνίαν ὁ Κόμης Σερεμέτης, καὶ ἀπ' ἐκεῖ ἀπέρασαν εἰς Βισύναν. ὁ δὲ Κνέζης Δολγορένας ἐπέμφθη εἰς τὰς Γαλλίας καὶ Γαπανίαν, καὶ ἄλλοι εἰς ἄλλας Ἡγεμονίας. ἀλλὰ δὲν εἰσέβη ἄλλος πισὸς εἰς ταύτην τὴν συμμαχίαν, εἰμὴ μόνον ὁ Πάπας. ὅστις ἦτον ἐκλελεγμένος ἀπὸ τὸν Ἰμπεράτορα, καὶ ἀπὸ τῶς Πολωνοῦς καὶ Ἐνετῶς, διὰ προσάτης καὶ ἀρόμαχος τῆς συμμαχίας ὅπως ἐσυμφωνήθη ἀναμεταξύ τῶς.

Ἀπερασίθη δὲ εἰς τὴν Γερμανίαν τῆς Ρωσσίας. ὅτι εἰς τὴν ἴδιον καιρὸν ὅπως ἤθελεν προσαθῆ οἱ Ἐνετοὶ νὰ λάβω ἀπὸ τὰς χεῖρας τῆς Τέρκων τὴν Πελοπόννησον, ἤγεν τὸν Μαρέα, καὶ νὰ τὸν ἐνόχλω εἰς τὴν Δαλματίαν, οἱ Πολῶνοι νὰ ἤθελεν τὸν πολεμῆ πρὸς τὰ σύνορα τῆς Ποδολίας, καὶ Βολινίας, καὶ οἱ Γερμανοὶ νὰ ἔχουσαντὸν εἰς Οὐγγαρίαν, καὶ Τρανσυλβανίαν. οἱ δὲ Μοσκοβίται νὰ κινήσω πόλεμον εἰς Ταρταρίαν, καὶ νὰ δοκιμάσω διὰ νὰ δαπανήσω τὸ Κεῖμιον. τὸ ὅποῖον εἶναι ἡ πολυτίμιος Χερσονήσος τῆς μαύρης Θαλάσσης, ὀνομαζομένη ἀπὸ τῶς παλαιῶς, Ταυρικὴ Χερσονήσος. ἔθεν ἔκαμε χρεῖα νὰ χειροτονηθῇ ἀρχιστρατήγον ἡ Βελή τῆ Ρωσσίας τῆ Κνέζου Γαλιτζίνου. πρὸ τῆ δὲ βαλθῆ εἰς τὸν δρόμον μιᾶς τῆς αὐτῆς

Γαλιτζίνος
χειροτονη-
ται ἀρχι-
στράτηγος
ἐναντίον
Κεμίου.

τῆς αὐτῆς ἀναγκαιοτάτης ἐκρατείας, ἐζήτησε τὴν Γερμανίαν νὰ κάμῃ συνάρχοντα τὸν υἱὸν τῆ εἰς τὴν ἀξίαν τῆ μεγάλης Καγκελλαρίας, καὶ ἐπληρώθη τὸ ζήτημά τῆ.

Εἶχεν ἀρχίσῃ ἡ ἀνοιξίς, ὅταν ὁ Κνέζης Γαλιτζίνος ἐστράτευσε πρὸς τὰ μέρη τῆ Κεμίου. πρὸς τὸ Κεῖμι.
με 300 χιλιάδας πεζὸν στρατόμα, καὶ 100 χιλιάδας ἰππικόν. ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ὄφρον ἔρημον πολὺ τὴν ὁδοποιεῖαν, καὶ ἠφανισμένω, δὲν ἠδυνήθη νὰ φθάσῃ εἰς τὰ σύνορα τῆς Ταρταρίας, παρὰ μόνον περὶ τὰ μέσα τῆ Γενίου. ἀπ' ἐκεῖ δὲν ἠμπόρεσε πλέον νὰ προχωρήσῃ περαιτέρω. ἐπειδὴ ὁ Ταταρχάνης εἶχε προσάξῃ, καὶ ἠφάνισαν ὀλοπλῶς δεκάσια μίλια τὸν ἔχθρου τῆ, νὰ μὴν ἀπεράσῃ παρ' ἐμπρὸς, λείποντας τὰ πρὸς τροφὴν ἐπιτήδεια, Ἐ μάλισα τὰ νερά, καὶ ἡ τροφή τῆ ζώων. Εἶδε λοιπὸν ὁ ἀρχιστρατήγος Γαλιτζίνος πῶς ἠναγκάζετο νὰ ἀλλάξῃ γνώμην, καὶ νὰ στραφῆ πάλιν εἰς Ρωσίαν, μὴν δέεισκοντας τίποτε εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον διὰ νὰ θρέψῃ τὸ στρατιωτικόν τῆ. τὸ ὅποῖον ἀρχίζε νὰ ὀλιγοσέβῃ διὰ τοῦς πολλοὺς ἀνῆς ὅπως ἀπέθνησκον τεταλαιπαρημένοι ἀπὸ τῆ πείναν καὶ τῆ δυσεντερίας. εἰς τὸσον ἔβαλεν εἰς φυλακὴν τὸν Ἰτμάνω, ἤγεν τὸν ἀρχηγὸν τῆ Καζάκων. ὅστις ἐπειδὴ καὶ κατεκρίθη πῶς εἶχε κρυφῶ φιλίαν μετὰ τῆ Ταζάκων.

ταρ-

παρχάνω, ἐγυμνάθη ἀπὸ τῶν ἀξίων, καὶ πε-
ραιώθη εἰς Σιβηρίαν νὰ τελειώσῃ τὰς ἡμέρας
τῆς ζωῆς τῆ. ἀνομάζετο ἢ αὐτὸς, Γεωργίου Σα-
μελοβίτζης, ἢ ἀντ' αὐτῆ ἔδωσε τὴν περιφη-
μον Μαζέπαν. διὰ τὸν ὁποῖον θέλωμε ὁμι-
λήσει εἰς καιρὸν ἀρμόδιον.

Δὲν ἔμπορεῖ τίνας καὶ ἀλήθειαν νὰ εἰπῇ,
πῶς δὲν ἔγινε καμία ὠφέλεια ἀπὸ αὐτῶν ἢ
ἐκστρατείαν. διότι ἐπειδὴ καὶ ὁ ἐξαιρετικὸς σκο-
πὸς αὐτῆς, καὶ τὸ πρῶτον τέλος ἦτον διὰ νὰ
ἐμποδίσαν τὰς Τσαρτάρους νὰ μὴ ἀπεράσων
εἰς Οὐγγαρίαν, ἢ εἰς Πολωνίαν πρὸς βοήθει-
αν τῆ Τέρκων, ἔλαβε τὴν ποθεμένω ἐκβασι-
νὴν περὶ πλέον ἔλαβεν ἀρορμὴν ὁ Κνεζὴς Γαλιτζι-
νος νὰ κατασκοπέλῃ τὸν τόπον, καὶ νὰ ἐγνα-
ρίσῃ τί ἤθελε διωθῆναι εἰς τὸ ἐξῆς νὰ δίκολωγῇ,
ἢ νὰ δυσκολοῦσιν τὰ καταπιάσματα, ὅπως ἤθε-
λασ κάμῃ εἰς ἄλλας καιρὸς οἱ Ρῆσοι πρὸς τὸ
μέρος τῆ Κεϊμίας. Ἐ κατὰ ἀλήθειαν ἐπαρητή-
ρησέ, καὶ εἶδε πρὸς τὸν Ποταμὸν λεγόμενον Σα-
μάραν, μίαν ἀρμολιζάτω τοποθεσίαν, διὰ
νὰ κτιθῆ εἰς αὐτῶν ἕνα Φρέγιον, ὅπως νὰ ὑ-
πηρετῇ διὰ διωθῆναι εἰς ἐκεῖνα τὰ σωόρα.
αὐτὴ ἡ γνώμη ἐβάλλθη εἰς πρᾶξιν τὸν ἀκόλου-
θον χρόνον, καὶ ἐκτίθη ἐκεῖ ἡ Πόλις κατὰ τὸ
χρέδιον ὅπως ἔδωσαν ἕνας Οὐμανδὸς ἀρχιτέκτων,
ἢ ἀνομάθη Νοβογραδίτσα.

Ὡς δὲ ἐπαυλῆθεν εἰς τὴν βασιλείαν αὐ-
τῆν

Προβι-
βισμός
Μαζέπαν.

Κτιζέται
ἡ Πόλις
Νοβογρα-
δίτσα.

τὴν ὁ Πείγκιφ Γαλιτζίνος, ἡ Βασιλοπούλα
Σοφία τῆ ἐδιωγῆθη λεπτομερῶς ὅσα ἔτρεξαν
εἰς τὸν καιρὸν τῆς διωγῆς τῆ. Ἐξόχως δὲ
τῆ ἐκινώνησε τὸν φόβον ὅπως τῆς ἐπροξένοι τὸ
πολύ δυνατὸν μέρος τῆ Αυτοκράτορος Πέτρου.
Ἀρχηγοὶ δὲ αὐτῆ τῆ μέρες ἦσαν οἱ Ναρισκι-
νοι, οἱ Πείγκιφες δηλαδὴ ὅπου ἐκατάζοντο
ἀπὸ τὸ γένος τῆς Αυτοκρατορίας μητρὸς τοῦ
Πέτρου. διότι βλέποντες οἱ Βοϊάρδοι καὶ μάλι-
σα οἱ ἰσὶ τῆς, πῶς ὁ Πέτρος ἦτον ἐκείνος εἰς
τὸν ὁποῖον ἐμίλλε νὰ ἀποκαταντήσῃ τὸ Βασι-
λεῖον, ὡς τῆς ὁ Γεωργίου ἀδελφῆς καὶ κατὰ τὸ
σῶμα, καὶ κατὰ τὸ πνεῦμα, ἐκλιαν εἰς τὸ
μέρος τοῦ Πέτρου, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἤλπιζον ὅ-
λοι τὴν ὀτυχίαν τῆς. Φοβημένη λοιπὸν ἡ Σο-
φία μήπως καὶ ὑπεριχούοντας μὲ τὸν καιρὸν
τὸ μέρος τῆς Αυτοκράτορος Πέτρου, ἤθελε πε-
λειώσῃ ἢ ἐπιτρόπουσίς τῆς, καὶ λάβῃ πέρασ καὶ
ἡ ἐξουσία τῆς, τὸς τὸν ἐτυφλώθη ἀπὸ τῶν ὑ-
περηφανίαν, ὅπως ἔ μόνον ἐμελέτησεν εἰς τὴν
καρδίαν τῆς, ἀλλὰ ἀπόμῃ καὶ ἀπετόλμησε νὰ
προβάλλῃ τῆ ἡγαπημένῃ τῆς Γαλιτζίνῃς ἢ κακὴν
καὶ διεσραμμένῃ τῆς γνώμῃ, νὰ ὑσερήσῃ δηλα-
δὴ ἀπὸ τὴν ζωὴν τῆς ἀδελφῆς τῆς, διὰ νὰ μεί-
νῃ εἰς αὐτὴν τὸ διάδημα τῆς Βασιλείας. τότε ὁ
Γαλιτζίνος ὡς ἤκεσε τούτῃς τῆς λόγους, ἀχρυσέ
καὶ ἡλλοιώθη ὅλος τὸ πρόσωπον. καὶ ἂν καλὰ ὑ-
περήφανος καὶ αὐτὸς ὡς ἐκεῖνη, δὲν εἶχεν ἀποσβε-
σθῆ

Ἐπὶ τῆς
δὲς Γαλιτ-
ζίνῃς εἰς
Μόσχῃν.

Σοφία με-
λετᾷ τὸν
θάνατον
τῆς ἀδελ-
φῆς τῆς.

Συμβου-
λιὰ
Γαλιτζί-
νου.

Δὴ ὁμως εἰς αὐτὸν πᾶσα αἰδέσις τῆς ἡθικῆς
 κοσμιότητος. Ὅθεν συγκεχυμένος ὅλος καθ'
 ἑαυτὸν, ἐσοχάζετο ἀπὸ τοῦ ἑνα μέρους εἰς ποῖον
 κίνδυνον δεισκέτο, εἰάν ἤθελον ἀποδοκιμάσῃ
 φανερώς, ἐκείνο ὅπῃ μία τοιαύτη Βασιλοπέλα
 τῆ ἐκοινώνησε. καὶ ἀπὸ τοῦ ἄλλο πάλιν ἐφαντάζετο
 ἢ ὑψηλὸν βαθμὸν, εἰς τὸν ὁποῖον ἤθελον ἡμπο-
 ρίση νὰ ἀναβιβάσῃ ἢ ἑαυτὸν τε, καὶ ἢ φιλίαν
 τε, εἰάν ἤθελον ἀκολοθήσῃ ἢ σκοπὸν τῆς Βασιλο-
 πέλας Σοφίας. τέλος πάντων εὔρεν ἑνα μεσαῖ-
 ον ὅρον, ὅπῃ τῆ ἐφαίνετο νὰ συμβιβάζῃ ἢ ὑπε-
 ρφανίαν μὲ ἢ ἀρετήν. ἔσερξε λοιπὸν αὐτὸς, ἢ
 προσεποικήθη νὰ σέργῃ καθ' ἑσκόπον ἢ Σοφίας,
 ἀλλ' ἔφεξε καὶ ἀπεδοκίμασε τὰ μέσα ὅπῃ ἤθε-
 λε νὰ μεταχειριθῇ, διὰ νὰ φθάσῃ εἰς ἢ γνώ-
 μῳ της, ὡς μέσα βιωσιμὰ καὶ κινδυνώδη. ὁ-
 θεν καὶ τῆς εἶπε. πῶς ἠδυνάτω νὰ φθάσῃ εἰς τὸ
 ἴδιον τέλος μὲ ἄλλαις λοξαῖς σφάταις, μακρύ-
 τεραις ναί, ἀλλὰ βεβαιότεραις καὶ ἀσφαλέστεραις.
 Ἐπὶ πῶς ἔπρεπε νὰ φοβηθῇ καὶ τὴν κοινότητα. ἐ-
 πειδὴ δὲν ἤθελε λείψῃ νὰ ὀρμήσῃ καὶ ἐναντίον
 της, ὅταν ἤθελε λάβῃ ὑποψίαν, πῶς ἐγίνεν
 ἀφορμὴ τῆ βίαις θανάτου τῆς Ἀυτοκρατόρων. ὁ-
 θεν τῆ ἐφαίνετο νὰ εἶναι ἀρμολιεστῆρα αὐτὴ ἢ ἄλ-
 λι σφάτα. νὰ δοθῇ δηλαδὴ γυναικὴ τῆ Βασι-
 λέως Γωάννης. καὶ ἂν αὐτὸς ἤθελον ἦσαι ἀδυνά-
 τος εἰς τὰς ἐργασίας τῆ γάμου, καθὼς καὶ ἦτον
 βέβαιον νὰ τὸ πισδέων, τότε νὰ σενόσῃ τὴν

νύμφῳ εἰς καμίαν λαθρομιξίαν. καὶ ὡς ἤθε-
 λαν γονηθῇ τέκνα τῆ Γωάννου, ἤθελαν μείνῃ
 γελασμένοι ὅλοι οἱ ὄπαδοὶ τῆ Πέτρου, καὶ ἤθε-
 λαν ἀναγκασθῇ νὰ τὸν παραιτήσεν. τότε ὁ Πέ-
 τρος ἤθελε καταπειθῇ μὲ δίκολίαν νὰ δεχθῇ
 τὸν μοναχικὸν βίον, καὶ τοιαυτοτρόπως ἤθελαν
 ἐπιτύχῃ τῆ ποθεμένου. διότι ἢ ἀδυναμία τοῦ
 Γωάννου ἤθελε τὰς ἀφήσῃ νὰ ἀπολαμβάνεν πᾶ-
 σαν τὴν ἐξουσίαν τῆς Βασιλείας. τότε ἤθελον
 ἦσαι εὐκολον νὰ φανερώσῃ ἢ μοιχείαν ἢ Βα-
 σιλίστης, καὶ νὰ ἀποδείξῃ παράνομα τὰ τέκ-
 να, καὶ ἀνάξια ἢ ἁδοχῆς τῆ βασιλικῆς ἁδοχ-
 ματος. καὶ ἀκολούθως ἤθελε χωριθῇ τὸ σωσι-
 κέσιον. καὶ βάνοντες εἰς ἑνα Μοναστήριον ἢ ἀπο-
 χωρισμένῳ Βασιλίαν, νὰ δώσῃ ἄλλῳ
 σύζυγον τῆ Γωάννης, ὅπῃ νὰ εἶναι βέβαιοι πᾶς
 δὲν ἤθελε τεκνογονήσῃ. καὶ ἔτι καὶ ἤθελε καταστή-
 σῃ φυσικῶ τῆ ἔσφω εἰς τὴν κεφαλὴν της τὸ ἁ-
 δημα, ὅπῃ εἰς τὸσον ἤθελε τεκνογονῆ. τέλος
 πάντων ἔτι νὰ ἤθελον ἔχῃ καὶ τὸ ἱερατεῖον ἀπὸ
 τὸ μέρος της, ὁχαίρετον ἤθελον ἦσαι, εἰάν ἤθελον
 ἀναβιβάσῃ εἰς ἢ πατριαρχικὴν ἀξίαν τὸν Ἀρ-
 χιμανδριτῆν Σίλβεστρον, ὅπῃ ἦτον ἀξιώτατος
 νὰ κυβερνήσῃ καθ' ἑσκόπον ἀπότολμον ἐπιχείρημα.

Τοιαύτη ἦτον ἢ συμβεβηκὴ τῆ Γαλιτζίνης. ἢ
 ὁποῖα ἂν καλὰ καὶ δὲν ἦτον τόσον ἐγυληματικὴ,
 ὡς ἐκείνη τῆ Σοφίας, δὲν ἦτον ὁμως ἀθῶα,
 μὲ ὅλον ὅπῃ ἐφαίνετο νὰ ἁφυλάττῃ τὸ ἔξωτε-

εικὸν καὶ φαινόμενον. τὸ ὁποῖον εἶναι ὄλον ἐκεῖνο ὅπως ζητεῖ ὁ πολιτικὸς τρόπος, ἵνα ἀποκρύψῃ ὑπὸ τὰ ὄμματα τὸ κοινόπαιτος τὸ ἀληθὲς πρόσωπον τῆ κακοφροσύνης καὶ σατανικῶν ἐγκλημάτων.

Ἡ γὰρ Σοφία ὅπως τόσον καὶ τόσον δούρειο τὸ ζήτημα, καὶ εἰς αὐτὸ ὅπως τῆς ἐπέβαλεν ὁ ἡγαπημένος τῆς, ἐκλίεντο εἰς τὴ γνώμην τῆς χωρὶς τὴ παρασαλεύσει, καὶ ἀφῆσεν εἰς αὐτὸν ὄλλω καὶ μέμνηται ἵνα τὴ βάλῃ εἰς ἔργον αὐτὸ ὅπως ἐμείλησαν. δὲν ἦσαν ὁ Γαλιτζίνοσ δυσκολίαν τὴν κατεπίσει τὸν Γεωργίου ἵνα τὴ λάβῃ γυναικα. Ἐσυνήθισεν ἕως τότε οἱ Βασιλεῖς τῆ Ρωσσίας τὴ ἐκλέγουσ καὶ σύζυγον τῆς ἀπὸ τῆς ὡραιότερας θυγατέρας τῆς ὑπὸκῶων τῆς, τῆς ὁποίας ἔκαναν τὴ συναχθῶν εἰς τὸ Παλάτιον δι' αὐτῆς τῆς ὑποφροσύνης.

Ὁ βασιλεὺς Γεωργίου Βασιλεὺς Γεωργίου ἀνάμεσα εἰς ἐκεῖνας ὅπως ἔφερον ἐμπροσθέντες, ἔρριψε τὸς ὀφθαλμὸς τῆς εἰς Προσκοβίαν καὶ Φεδερόβαν, καὶ θυγατέρα τῆς Βοϊάρδα Φεδόρα Σολτικόφ, καὶ ἔλαβεν αὐτῆς εἰς γυναικα μετὰ τῆς σιωπῆς ἱεροπραξίας. Ἡ ἀρετὴ αὐτῆς τῆ νέας Βασιλείας, ἐχημάτισε γλήγορα καὶ πρώτῃ ἐναντίωσιν καὶ ἐμπόδιον εἰς τὸν ἐγκληματικὸν καὶ ἀνόσιον σκοπὸν τῆς Καγκελαρίας. ἔξω ἀπ' αὐτὸ ὁ Βασιλεὺς Γεωργίου δὲν εὐρέθη ἐκεῖνος ὁ ἀδύνατος, καθὼς ὅλοι ἐπίσταν. ὅθεν ἐφανερῶδη πολὺ ὀγλίγωρα ἐγκαστωμένη ἡ Βασιλίσα.

Τὸ μέρος λοιπὸν τῆς Ναερισκίαν ὅπως ἦσαν

οἱ

οἱ ὁπαδοὶ τῆς Ἀυτοκράτορος Πέτρου, εὐκόλα ἐκατάλαβαν, τῆς ἀπέβλεπον ὁ σκοπὸς τῆς Βασιλοπέλας Σοφίας, καὶ τῆς ἡγαπημένης τῆς Γαλιτζίνας. ὅθεν ποιήσαντες ὡμίμεις βελῆς περὶ τῆς, ἀποφάσισαν τὴ ἀντιτάξωσιν ἕνα ἄλλο ὑποκείμενον, ὅπως τὴ ἡμπορῇ τὴ ἀντισαθμίξῃ καὶ ὑπερβάλλουσαν δυναστείαν τῆς Γαλιτζίνοσ. δι' αὐτὸ λοιπὸν τὸ τέλος ἔδωσαν τῆς Ἀυτοκράτορος Πέτρου διὰ σύμβουλον, τὸν Κνέζου Βόεις τὸν Γαλιτζίνοσ, καὶ ἑξάδελφον τῆς Καγκελαρίας. ἄντας δὲ αὐτὸς καταπλατισμένος ἀπὸ χαρίσματα, ὅχι τίποτεσ κατώτερα ἀπ' ἐκεῖνα τῆς ἑξάδελφῆς, ἐκέρδισεν εἰς ὀλίγον καιρὸν καὶ τὸ θάρρος τῆς κυρίας.

Ἐἶχεν ἔμβη ὁ 1688 χρόνος, εἰς τὸν ὁποῖον ἡ Βασιλεία τῆς Τερκῶν ἔλαβε κάποιαν σάλουσιν. διότι οἱ Γερμανοὶ εἶχον κυριότητα πολλὰ ἀναγκαιότητα φρεῖα εἰς Οὐγγαρίαν, καὶ οἱ Ἑνετοὶ τῆς εἶχον τὴν πᾶρῃ εἰς τὴ Γραικίαν τὸ εὐμορφον Βασίλειον τῆς Πελοποννήσου. ἡ ἰδία Κωνσταντινούπολις, ἡ Μητρόπολις τῆς φοβερῆς ἐκείνης Μοναρχίας εὐρίσκειτο εἰς μεγάλῃ σύγχυσιν. διότι οἱ Γιανιτζαροὶ εἶχαν κάμη ἐπατάσαν, καὶ ἔγαλαν ἀπὸ τῆς θρόνον Μωάμεθ καὶ τέταρτον, βάνοντες εἰς τόπον τῆς Σελειμάνῃ καὶ δευτέρον. οἱ ἡ Πολῶνοι δὲν ἐνεργῶσαν μετὰ πολλῆς θερμότητος. οἱ Μοσκοβίται λοιπὸν χωρὶς τὴν χάσασιν ὀλοτελῶς καὶ μεγαλοφυχίαν τῆς ἀπὸ τὸ δυσ-

Ε 2

χισμα

Βόεις Γαλιτζίνοσ ἐκλέγεται φύλαξ τῆς Πέτρου.

1688
Γαλιτζίνοσ ἐκστράτευμα πᾶσιν κατὰ τοῦ Κελεμίου.

χισμα τῆ προαπελθεύσης ἐκστρατείας, πάλιν ἐ-
καίμων νέας ἐπιμασίας, καὶ ἐστράτευσαν ὑπὸ τῆ
ἀρχιστρατηγίαν τῆ ἰδίας Γαλιτζίνε, διὰ τὰ κυ-
ριεύσωσι τὸ Προκόπιον, ὅπερ εἶναι ὡς ἓνα ὠχυ-
ρώτατον πορτύριον, ἐπισημαίνον εἰς τὸν ἰσ-
μὸν τῆς παυρικῆς Χερσονήσου, διὰ τὰ ἐμποδίσῃ
τῆ εἴσοδον. ἠλπίζον καὶ ἀλήθειαν τὰ ἔλθωσι ἐ-
ξαφνα κατ' ἐπάνωτε, ἔχοντες βεβαίως εἰδησιν
πῶς ὁ κύριος αὐτῆς τῆ Χερσονήσου ὁ Ταταρχά-
νης εἶχεν ἐκστρατεύσῃ εἰς Οὐγγαίαν πρὸς βοή-
θειαν τῆ Τέρκων. ἀλλ' ὅταν εἶδον ἃ ἐπρόβα-
λον ἐμπροσθέντες ὁ Σελτὰν Γάλγας, ἤς πρῶ-
τότοκος πῦ Ταταρχάνη μὲ ἓνα πολυαριθμὸν
στράτευμα Ταρτάρων καλοαρματωμένων, ἔμει-
ναν ἔμφοβοι καὶ ὀξείηκοι. μ' ὅλον τῆτο ἀναλα-
βόντες θάρσος οἱ Ρῆσοι ὤρμησαν ἐναντίον τῆ
ἀντιπάλων, καὶ ἐπολέμησαν αὐτῆς μὲ τῶσι
ἀνδρείαν, ὅπερ τῆς ἠνάγκασαν τὰ δοθῶσι εἰς
φυγίαν, καὶ κατεδίωξαν ὀπίσω αὐτῆ, ἕως ὅπερ
ἔφθασαν καὶ ἔστησαν τὸ στρατόπεδόντες εἰκοσι
μίλια μακρὰν ἀπὸ τὸ Προκόπιον.

Αὐτὸ τὸ Κάστρο (ἂν ᾖ ἡ τὸ ὀνομασθῆ τινὰς Πό-
λιν, μὲν ἔχονσαι περισσότερα ἀπὸ 400 ἢ 500 ὀπήτια)
ἀείσκειται ὡς ἔπομεν εἰς τὸν ἰσμὸν τοῦ Κερίμ, 300
βήματα κατὰ τὸ μεσόγειον πρὸς τὸν δυτικὸν ἀγιάλιον.
Ἔχει ἓνα χανδάκιον ὅπου τὸ περιμετρεῖται, καὶ εἶναι 20
πόδας κατὰ τὸ πλάτος, καὶ 8 κατὰ τὸ βάθος. μετὰ
δὲ τῆτο εἶναι ἓνα περιζῶμα ἀπὸ χῶμα, τῆ ὁποῖα τὸ
ἕλκος εἶναι τὸσον ὅσον εἶναι καὶ τὸ βάθος τῆ χανδακί-
ας, τὸ δὲ πλάτος 15 χεδὸν πόδας. εἰς αὐτὸ εἶναι ἓνα Κα-

Πόλεμος
Ρῆσων
καὶ Ταρ-
τάρων.

σέλιον, τὸ ὁποῖον περιζώνεται ἀπὸ διπλῆ τείχη. οἱ
παλαιὲ κάτοικοι ἔσκαψαν ἓνα πλατὺ ἀυλάκι· ἀρχεται
ἀπὸ τῆς Πόλεως, καὶ φθάνει ἕως τῆς Θαλάσσης πρὸς τὸ
δυτικὸν μέρος. ἀπ' αὐτὸ ὀνομασθῆ ἡ Πόλις εἰς πολυ-
ρικῶν ἠλέκτων, Προκόπιον, ἢ Περκόπ. ὅπου σημεῖ-
να αὐλάκι, ἢ Χανδάκιον. ὅθεν καὶ ὀνομασθῆσαν οἱ κα-
τοικοῦτες ἐκεί Ταρτάρων Προκοπίται· ἀλλ' αὐτῆ ἡ φωνὴ
εἶναι ἀγνώστου πρὸς αὐτοὺς τοὺς Ταρτάρους. διότι αὐτοὶ
ὀνομαζοῦσι τῆ Πόλιν, Ὁρ. καὶ εἶναι ἐνωμένοι μὲ τοὺς
ἔξωθεν τῆς Χερσονήσου κατοικοῦτας Ταρτάρους, οἵτινες
ὀνομαζοῦνται Νογαῖοι.

Ὁ Ταταρχάνης ὡς ἔμαθε τῆ ἀφίξιν τῆ
Μοσκοβιτῶν ἀπὸ ταχυδρόμους ὅπου τοῦ εἶχε
πέμψῃ μὲ σπουδῶν ὁ ἦός του, παραιτήσας
εὐθύς τῆ Οὐγγαίαν, ἔδραμε ἀπεσπείρας εἰς τὰς
τόπικας τῆ. καὶ ἔλθων παρετάξατο ἀπ' ἀντικρῆ τῆ
Ρῆσων μὲ 50 χιλιάδας ἰππικὸν στρατόμα,
ἠμοιρασμένον εἰς πολλὰ μέρη. τότε οἱ Ρῆσοι
ὄντες περικυκλωμένοι πάντοθεν ἀπὸ τῆ ἰπ-
πων τῆ Ταρτάρων, ἀποφάσισαν τὰ περιχα-
κώσωσι τὸ πέζον στρατόμα μὲ ποφυλακτικὰ
σαυρώματα, ἃ λέγουσιν Ἰταλοὶ καβάλλι δι
φρίξια, τὸ δὲ ἰππικὸν τὰ περιτροχυρίζῃ ἔξω
θεν τῆ χαρακωμάτων πρὸς ἀφύλαξιν τῆ πε-
ζῆ στρατόματος. μερικὰ λοιπὸν εἶφη Ταρτά-
ρων ἐτόλημσαν τὰ ἐνοχλήσωσι τὸ ἰππικὸν τῆ
Ρῆσων. καὶ αὐτὸ φοβηθέν, ἔδραμε τὰ ἀφου-
λαχθῆ ὅπισθεν τῆς ἀποσπείρας. τότε οἱ Ταρτά-
ροι ἀναλαβόντες περισσότερον θάρρος ἀπὸ τῆ-
το, κατεδίωκον μὲ δυνάμειος ἓνα μέρος τῆ Ρῆ-
σων, καὶ ἠθέλαν κάμη ἀναμφιβόλως σφαχθῆ

Αἰσὸς πό-
λεμος με-
ταξὺ Ρῆ-
σων καὶ
Ταρτά-
ρων.

Τροπή τῆ
Βαρβάρων.

μεγάλῳ, ἀν δὲν ἤθελε προφθάσῃ ἐκεῖ ὁ ἄρ-
χων Ρ'ένας μὲ τὰς στρατιώταις τὰ νὰ τὰς δώσῃ
βοήθειαν, ἢ γενναϊότης αὐτῆ τῆ στρατηγῆ, τόσον
ἐτρόμαξε τὰς Βαρβάρους, ὅτῃ μὴ δυνάμην
πλέον νὰ ἀντιστασῶν, ἐτράπησαν εἰς φυγὴν.
εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν ἀντεστάθη ὁ Κόμης Σε-
ρέμέτις ὁ στρατηγὸς ἀπὸ τὸ ἀριστερὸν μέρος εἰς
μίαν ἄλλην προσβολὴν τῆ Ταρτάρων μὲ τὸς
ἀνδρείαν, ὅτῃ ἐσχυοχαρήθησαν οἱ Βαρβάροι νὰ
φύγῳ, μ' ὅλον τῆτο δὲν ἔμειναν ὑσερημένοι
ἀπὸ ὀλίγα λάφυρα.

Ρ'ένοι ἀ-
ποκλείουσι
τὸ Προκό-
πιον.

Βιβλ. β'.
περὶ ἐμφ.
ολ.

Ρ'ούσοι
εὐρέφονται
ἢ φρακτοί.

Τότε οἱ Μοσκοβίται ἀναθαρσύναντες ἐστρά-
τευσαν πρὸς τὸ Προκόπιον, καὶ ὡς ἐφθασαν
πλησίον τῆ κανονίαν τῆ Κάσρα, ἔστησαν ἐκεῖ
τῆ πολιορκίαν. ἀλλ' ὁ Ταταρχάνης ὅτῃ ἤξου-
ρεν ὡς ἄξιος στρατηγὸς νὰ πολεμῇ μὲ τὸν νοῦν,
καθὼς καὶ μὲ τὰ χεῖρα, (ὡς καὶ ὁ Καῖσαρ ἔλε-
γεν. καὶ τῷ ξίφει, ἀλλὰ δὴ καὶ βελεύματι δέ-
ον νικᾶν τῆ Βασιλεία.) ἐκαμώθη πῶς ἤθε-
λε νὰ ἔλθῃ εἰς συνθήκας μὲ τὰς Ρ'ένας. καὶ
μὲ προφάσεις ἄφύρες, ἐστάθη ἀρκετὸς νὰ τρα-
πίσῃ εἰς μακρὸς τῶν ὑπόθεσιν, ἕως ὅτῃ δα-
πανήσαντας οἱ ἐχθροὶ τὰ πάντα τὰ πρὸς τρο-
φῶν ἐπιτήδεα, καὶ μὴ δυνάμην πλέον νὰ εὐ-
ρουσὶ ἄλλας τροφὰς εἰς τὰς ἀκάρπυς ἐκείνας πε-
διάδας, ὅτῃ ἦσαν ἀκόμη ἐπιταυτῆ ἡρημαμέ-
ναι, λύαγκάθησαν νὰ γυρίσῳ τῆ δούτεραν
φορὰν ἀφρακτοὶ εἰς τὰς τόπας τῶν. μ' ὅλον τῆτο
εἰς

εἰς Μόσκαν, ὅτῃ εἶχεν ἀρχίσῃ νὰ βάλῃ πο-
δάρι ἢ ματαιοφροσύνη καὶ ἢ κολακεία, δὲν ἔ-
λειψαν νὰ γίνουσι πάνδημοι ἑορταὶ εἰς τιμὴν τῆ
Γαλιτζίνου, πῶς ἐνίκησε τὰς Ταρτάρους, καὶ τὰς
ἐδίωξε μέσα εἰς τὸ Κεῖμι, ἐκεῖθεν ἀπὸ τὸ
Προκόπιον.

Ἐν δὲ τῆτοις οἱ Θεράποντες καὶ οἰκιακοὶ τοῦ
Αὐτοκράτορος Πέτρου βλέποντες ἐγκυμονῶσαν
τῆ Βασιλείαν Προκοπίαν, ἐκατάπεισαν τῆ Κύ-
ριόν τῆς ὅτῃ εἶχε τότε 16 χρόνους τελειωμένους
νὰ λάβῃ γυναῖκα. ἢ γουὶ Σοφία δὲν ἔλειψε νὰ
ἐμποδίσῃ αὐτῶν τῆ ἀπόφασιν, ἀμὴ ἀνωφελῶς.
διότι ὁ Αὐτοκράτωρ Πέτρος ἔλαβε διὰ σύζυγον
τῆ εἰς τὰς 29 Ἰαννουαρίῃ 1689, Εὐδοκίαν τὴν
Φεδερόβναν, τῶν θυγατέρα τῆ ἀρχοντος Φεδό-
ρα Λαπαχίν. ὁποῖος ἦτον ἀπὸ ἀρχαιοτάτῃ
φамиλίαν: καὶ τῆ ἀκόμαθον χρόνον τῆ ἐγεννήθη
γὸς ἀπ' αὐτὸ τὸ συνοικέσιον, καὶ ὠνομάθη
Αλέξιος. αὐτὰ τὰ μέτρα ἀναποδογύρισαν ὁ-
λοτελῶς τὰς σκοπὰς τῆ μεγάλης Καγκελλαρίας.
εἰς τῆ ὅποιε τῶν ἀπουσίαν τόσον ἐδυναμώθη
τὸ ἐναντιον μέρος, καὶ τόσον ἔφεξε τῶν κυβέρ-
νησίν τῆ εἰς τὰ ὅσα ἐπραξεν ὡς κυβερνήτης τῆς
Βασιλείας, καὶ ὡς ἀρχιστράτηγος, ὅτῃ ὅταν ἐ-
γύρισεν ἀπὸ τὸν προειρημένον πόλεμον, ὁ Αὐ-
τοκράτωρ Πέτρος δὲν ἠθέλησε νὰ τῆ δώσῃ ἀνρόα-
σιν. ἢ γὰρ Σοφία ἐπαράχθη εἰς τῆ δυσυχίαν
τῆ ἀγαπητῆ τῆς, ἀλλὰ τῆ τῆ δαυθεντῆσιν ἐναν-
τίον.

1689
Ο' Πέτρος
λαμβάνει
γυναῖκα.

Δὲν θέλει
νὰ δώσῃ
τῆ Γαλιτζ-
ζίνου ἀκρό-
ασιν.

τίον τῷ Αυτοκράτορος, ἠθέλον ἦσαι ἀφορμὴν νὰ χάσῃ καὶ αὐτὴ τῷ ἀγάπῳ τε. καὶ πάλιν νὰ τῷ ἀφήσῃ ἀπορσάτουτον, ἐκινδυνώδην νὰ εἰδῇ ἀφανισμένης ὅλας τὰς μηχανάς της, ἴσως δὲ καὶ ποροδομένης ἀπὸ τῷ ἴδιον Γαλιτζίνον, ὅπῃ τὰς ἠξούρην ζυμὴν θρασεία καὶ πάντολμος, ἐμεταχειρίσθη κατὰ μέσον, ταπεινώσιν, κολακείας, ὑποχρέσεις. καὶ διὰ νὰ βραχυλογέμην, τόσον ἐνήρησεν, ὅπῃ ἐπέτυχε τέλος πάντων τῆς χάριτος, νὰ εἰσέβῃ ὁ Γαλιτζίνος νὰ ἀσπαθῇ τῷ χεῖρα τῷ Αυτοκράτορος Πέτρου. ἀν καλὰ καὶ τῷ ἐξέβη εἰς μεγάλῳ τε πίκρῳ. διότι ἔκαμε χρεῖα νὰ ὑποφέρῃ σκληρὰς ὀνειδισμὸς διὰ τῷ κυβέρνησιν τῆς ἐκστρατείας ὅπῃ ἔκαμεν. ἐπάνω εἰς τὸ ὁποῖον δὲν ἠδυνήθη νὰ δώσῃ ἄπολογία. (ἔτρεξε βέβαια ἕνας ἀδελφὸς λόγος, πῶς ὁ Ταταρχάνης τῷ εἶχε δολώσῃ μὲ τὸ παντοδύαμον μέσον τῷ χυσίῃ, καὶ ἀναχώρησεν ἀπὸ τὸ Κεῖμι, εἰς καιρὸν ὅπῃ ἐκινδυνώδην νὰ παραδοθῇ.) ἀλλ' ἡ Σοφία ἔλαβε μὲ ὅλον τῷτο θάρρος νὰ κάμῃ νὰ ζητήματα τῷ Αυτοκράτορος Πέτρου. ὅθεν ἔλα νὰ δικαιώσῃ καὶ νὰ ἀθωώσῃ τελείως εἰς τὰ ὀμμάτια τῆς κοινότητος τῷ ἠγαπημένου της Γαλιτζίνον, ἐξήτησεν ἀδειαν τῷ Αυτοκράτορος ἕνα νὰ ἀνταμείψῃ ὅλως ἐκείνης ὅπῃ εἶχαν δελοῦσῃ καλῶς τῷ πατρίδα εἰς ἐκείνῳ τῷ ὑπερῆλῳ ἐκστρατείαν. ἦτον δὲ ὁ ἐξαίρετος σκοπὸς της νὰ κάμῃ πολλοὺς ὀπαδῆς, καὶ νὰ τῆς ὑποχρέωσῃ μὲ τὰ ἔξοδα ἐκείνου,

Ἡ Σοφία
μεσιτάει
καὶ τὸν δε-
χεται.

Ζητῶ ἀπὸ
τὸν Αυτο-
κράτορα
νὰ ἀντα-
μείψῃ τῆς
στρατηγίας.

τῷ ὁποῖο ἐκινδυνώδην τῷ παντελῇ ὀλεθρον. ἀλλ' ὁ Πέτρος ὅπῃ ἀρχισε νὰ ἐγνωρίσῃ τί εἶναι ἡ βασιλικὴ ἐξουσία, τῆς ἀντιτάθη ἕνα ὀλίγον, διηχρηζόμενος, πῶς ἠθέλε νὰ ἐξετάσῃ αὐτὸς τὰς ὑπηρεσίας, ἕνα νὰ ἀποδώσῃ καὶ ἀναλογίαν καὶ τὰς ἀντιμιθίας. ἀλλ' ἔπειτα δὲν ἦτον ὁ σκοπὸς τῆς Σοφίας, ὅπῃ ἠθέλε νὰ τῆς εἶναι ὅλοι ὑποχρεοὶ ἕνα τὰ χαρίσματα. ἠκολούθησε λοιπὸν νὰ ἐνοχλῇ καὶ νὰ παρακαλῇ τῆς ἀδελφῆς της, ἕως ὅπῃ τέλος πάντων ἠφηρε καὶ τὸν Αυτοκράτορα Πέτρον νὰ δώσῃ τὸ θέλημα, καὶ νὰ τῷ ἀφήσῃ νὰ κάμῃ ὅ, τι ἠθέλε τῷ φανῇ ἀρεστότερον.

Εὐθύς ὅπῃ ἔλαβεν ἡ Βασιλοπούλα Σοφία μίαν τοιαύτῳ ἀδειαν, ἐκατάστρωσεν ὁμῶς μὲ τῷ Γαλιτζίνον τῷ κατάλογον, καὶ τῷ ἑταρομῶ τῷ χαρισμάτων, καὶ ἐγράφησαν παρῶν εἰς τὸν κατάλογον τὸ ὄνομα τῷ Γαλιτζίνου. τῷ ὁποῖο ἐδιώρισεν 500 ὀσπῆτια χωρικῶν ἀνῶν εἰς ἑκατὸν τόπων. τὸ ἴδιον ἔκαμε καὶ εἰς ἄλλας Βοϊάρδες, ὅπῃ ἠσταν ἀκόλουθοί της. εἰς δὲ τῆς λοιπῆς ἀξιωματικῆς, ἐδιώρισεν καθ' ἑνὸς καὶ τῷ ἀξίῳ τε. ἐφθάσε δὲ νὰ διεργετήσῃ καὶ μερικῆς ἀρχοντας, ὅπῃ παντελῶς δὲν τῆς ἐγγίξε. καὶ τῷτο ἕνα νὰ τῆς ὑποχρέωσῃ, καὶ νὰ τῆς τραβίσῃ εἰς τὸ σέβας της. αὐταὶ αἱ δαφιλεῖς φιλοτιμίαι ἔκαμαν δύο ἐνεργήματα πολὺ ἑσφορητικά. ἡ δυσκολία ὅπῃ ἐδοκίμασεν ἡ Σοφία νὰ λάβῃ τῷ ἀδειαν διὰ νὰ μοιράσῃ τὰ χαρίσματα, τῷ ἔκανε νὰ σοχαδῇ,

Λαμβάνει
ἀδειαν νὰ
ἐμοιράσῃ
τὰς
δαρεάς.

πόσον ἦτον πεπερασμένη ἡ ἐξουσία της, καὶ νὰ συμπεράνῃ μὴ λόγῳ, πῶς γλήγορα ἔμελλε νὰ τῆς λείψῃ παντάπασιν. καὶ τὸ τοῦ δὲν εἶναι νὰ μὴν τὸ αἰδάνεται μία τοιαύτη Βασιλοπέλα, ὅπως διέταξε τὰ πάντα, Ἐκυβέρνησα καὶ τὴν Θέλησίν της, ὡς ἀπὸ τὴν καιρὸν ὅπως ἠθέλησεν ὁ Βασιλεὺς Θεόδωρος, χωρὶς νὰ δοκιμάσῃ ποτὲ παραμικρὰν ἐναντίωσιν. τὸ δὲ ἄλλο ἦτον, ὅτι ὁ Αὐτοκράτωρ Πέτρος καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς αὐτῆς τῆς ἀνοίξαν τὰ ὀφθαλμοὺς, ὅταν εἶδον τὴν Σοφίαν νὰ χυῖν μὲ δαφιλῆ φιλοτιμίαν τὰ χαρίσματα εἰς κάθε λογῆς ὑποκείμενον, καὶ νὰ εἶναι συντροφιασμένη ἀπὸ ἑνα δυνατὸν καὶ πολιάρχημον πλήθος ἀκολούθων, ὅπως καθ' ἡμέραν ἤξανε περισσότερον. καὶ μάλιστα ὅταν ἐσοχάσθησαν πῶς τὸ περισσότερον μέρος τῆς στρατιωτικῆς, ἐξόχως δὲ οἱ Τρελίτζοι ἐκλιναν εἰς τὸ σέβασθαι.

Ἀπὸ τῆς σοχαστικῆς ὅπως ἔκαμαν τὰ δύο μέρη ἐπάνω εἰς ταύτην τὴν ὑπόθεσιν, ἠκολούθησαν καὶ αἱ ἀποράσεις τῆς ἐνὸς καὶ τῆς ἄλλης μέρης. καὶ οἱ μὲν Ναρισκίνοι ἐκείναν μὲ ὀρθὸν λόγον, ὅτι ἠθέλε δεικνυμένως τὸ ὅλον, εἰάν ἠθέλων δοκιμάσῃ νὰ ἀναιρέσῃ ἐν τῇ ἅμα τὴν ἐξουσίαν τῆς Σοφίας, Ἐ τῆς Καγκέλλαρις. ὅθεν καὶ ἐπίστασαν πλαγίως ὁδὸς διὰ νὰ εὐτυχίῃ ὁ σκοπὸς της. ἡ δὲ Σοφία ὅπως ἐκαταλάμβανε τὰ πάντα, ἐγνώρισε πῶς ὁ Πέτρος ἐπροσπάθει νὰ γρημίσῃ

μίσῃ τὴν δόξαν τῆς ὀνόματός της, καὶ νὰ θεμελιώσῃ ἐπάνω της τὴν ἐξουσίαν ὅπως ἄρχισε νὰ μεταχειρίζεται κάποιαις φοραῖς ἐναντίον της, καὶ πολλάκις ἐναντίον τῆς Θεραπόντων καὶ ἀκολούθων της. ὅθεν μὴν ἀμφιβάλλουσα πῶς ἠθέλων ὑπερηθῆ τέλος πάντων τὰ πάντα, ἂν ἠθέλε παραίτησιν νὰ τρέχῃ ὡς τὰ παράγματα, ἄρχισε νὰ μετανοῇ πῶς ἠκολούθησε τὰς πολὺς μεταφορῆς συμβελάς τῆς Γαλιτζίνης. ὅθεν καὶ τὸν ἐκράξεν εἰς τὴν κοιτῶνά της, καὶ τῆς ἐδιηγεῖτο μεγαλυμένως τὸ ἀδικον ὅπως ὁ ἀδελφός της τῆς ἔκαμεν, ὅταν δὲν ἠθέλησε νὰ τὸν καταδεχθῆ εἰς ἀκρόασιν, καὶ τὴν κόπον τὸν πολὺν ὅπως ἐδοκίμασεν, ἕως νὰ λάβῃ ἀπ' αὐτὸν ἀδειαν, διὰ νὰ μοιράσῃ τὰ ὀλίγα ἐκεῖνα χαρίσματα. καὶ ἀκολούθως τὸν ἔκαμε νὰ εἶδῃ ὀφθαλμοφανῶς, ὅτι αὐτὸς ἠθέλων ἦσαι ἡ πρώτη θυσία τὴν ἐπικειμένης καταστροφῆς, εἰάν ἠθέλων ἀκολούθησιν ἀκόμην νὰ ἀργοπορῆ. Οὗτος ὁ ἄρχων, ὅπως ἔβλεπε καὶ αὐτὸς ὅχι ὀλιγώτερον ἀπὸ τὴν Σοφίαν, δὲν ἠπόρεσε νὰ ἀρνηθῆ πῶς οἱ σοχασμοὶ της νὰ μὴν ἦσαν κατὰ θεμελιωμένοι. μὴ ὅλον τὸ τοῦ ἠδύνατο νὰ τὴν δώσῃ νὰ καταλάβῃ, πῶς μοναχὴ ἢ ὑπερηφάνειά των ἔγινεν ἀφορμὴ νὰ φοβουῖται τὰ τόσα κακά. καὶ πῶς ἂν ἠθέλων διχαρισθῆ νὰ σέκωνται εἰς ἐκεῖνον τὸν ὑψηλὸν βαθμὸν τῆς ἀξίας, ὅπου δέξοντο, δὲν ἠθέλων κατανοήσῃ εἰς ἐκεῖνα τὰ βάσανα. Ἀλλ' ἂν καὶ ὁ

Μετανοῶν
πῶς ἠκολούθησε
τὰς συμβελάς τῆς
Γαλιτζίνης,
καὶ ζήτη
νὰ δακτύλιον
τῆς
ἀδελφῆς.

Γαλιτζίνοσ δὲν ἦτον πόσον βίαιος ὡσ ἡ Σοφία, δὲν ἦτον ὁμως κατώτερος εἰς τὴν φιλοδοξίαν. Λέγουσι τινὲσ πῶσ εἶχε σκοπὸν νὰ τὴν γελάσῃ, καὶ λαμβάνωντάς τινε εἰς γυναῖκα, καθὼσ αὐτὴ ἐζητεῖ, ἐσοχάζετο νὰ ἀνεβάσῃ εἰς τὸ θρόνον τῆσ Βασιλείασ τῆσ ἡμέτερεσ ὅπε εἶχον ἀπὸ τὸ παρῶτον συνοικέσιον, καὶ νὰ παραβλέψῃ ἐκείνεσ ὅπου ἤθελον γεννηθῆ ἀπὸ τῆσ Σοφίαν. ὅπως καὶ ἂν εἶναι τῆτο, ὁ Γαλιτζίνοσ ἔδωκε χαρτίον ἀγραφὸν τῆσ Βασιλοπέλασ, συντρέχωντασ εἰσ ὅ,τι ἤθελε καταπιαθῆ διὰ τῆσ ἀπόφασιν ὅπε εἶχε σφερώσῃ εἰσ τὴ καρδίαν τῆσ, νὰ φονόσῃ καλλιπερα τῆσ ἀδελφῆσ τῆσ, παρα νὰ ἰρεθῆ ἀναγκασμένη νὰ ἔμβῃ πάλιν εἰσ τὸ Μοναστήριον. ἂν καλὰ προβλέπωντασ ὁ σοχαστικὸσ ἔτος ἄρχαν, ὅτι δὲν ἤθελε λάβῃ μὲ τὸσλυ δίκολίαν τὸ τέλος ἡ ἐπιχειρήσισ τῆσ Σοφίασ, καθὼσ αὐτὴ ἐφαντάζετο, ἐδιώρισεν εἰσ τὴ καρδίαν τῆσ νὰ φυλάξῃ τὸν ἕγον τῆσ, καὶ μέρος ἀπὸ τῆσ θησαυρέσ τῆσ, πέμπωντάσ τον εἰσ Πολωνίαν. ἀλλὰ διὰ τῆσ ἔμφυτον ῥοπλὴν ὅπε ἔχουσι οἱ ἀνοῖ νὰ ἀναγκάζουσι διὰ νὰ τελειώσῃν τὰ παρῶγματα ἐκείνα, ὅπε μὲ δυσκολίαν πολλὴν εἰσ τὴ ἀρχὴν ἐκαταπιάθησαν, καθὼσ καὶ ὁ Τάνιτοσ ἔλεγε. Φύσει τῆσ ἀνοῖσ
 ,, ἐνυπάρχει κατεπεῖγειν ὡν ὀκνηρῶσ ἄπτον).
 ἡ ἀνυπομονησιὰ τῆσ Σοφίασ δὲν ἔδωκε καιρὸν τῆ Γαλιτζίνα νὰ βάλῃ εἰσ ἔργον τὴ σκοπὸν τῆσ.
 Διῆτειβεν ὁ Αὐτοκράτωρ Πέτροσ εἰσ ἕνα φρέσιον

Οἱ Γαλιτζίνοσ σωφείχε εἰς τὴν γνώμην τῆσ Σοφίαι.

Ἰστορ. βιβλ. β.

εἰον εὐεριστόμῃον πλησίον τῆσ Μόσκασ, τὴν ὅραν ἐκείνῃ ὅπε ἡ Σοφία ἐπλεκε καὶ τὴ ζωῆσ τῆσ ἡ Σοφία παραγγέλλει νὰ φοβερὰν στωμοσιάν. αὐτὴ ἔραξε τὸν ἀπίστου λαὸν νὰ φοβῶσαν τὴ Τεκελάβιτον, ὅστισ εἶχε γένῃ ἀρχηγὸσ τῆσ Στρε- Πέτρον καὶ λίτζων εἰσ τόπον τὴ προειρημένεσ Κοβάνσκη, καὶ τῆσ οἰκουμένησ ἐπαρήγγειλε νὰ δολοφονήσῃ ἐπιθεξίωσ οὐκοῖσ τε.
 μόνον τὸν Αὐτοκράτωρα Πέτρον, ἀλλὰ καὶ τὴν μητέρα τῆσ καὶ τὴν σύμβιον τῆσ, καὶ τῆσ περιεσσοτέρησ συγγενῆσ καὶ ἡγαπημένεσ τῆσ. Ὁ δεξιάμφοσ τὴ ἄτιμον παραγγελίαν μὲ πόροθυμον καρδίαν, ἔδραμῃ ὁ λησῆσ ἐκεῖνοσ εἰσ τὰ καταγώγια τῆσ στρατιωτῶν τῆσ. καὶ ἐκλέγωντασ ἀπὸ αὐτῆσ ὡσ ἑξακοσίησ ἀνδρασ τῆσ πολμηροτέρησ, ἐφάνέρωσε πόροσ αὐτῆσ τῆσ ἀναγκάιασ πόροσ αἰσ ὅπε ἐμελλον νὰ ἐκπληρώσουσι ἐκείνῃ τὴν νύκτα, πῶσ σωντάσ τῆσ διὰ ἀντιμιθίαν τὰ ὑπάρχοντα ἐκείνων ὅπε ἤθελον φονόσῃ. αὐτὸσ ἦτον ὁ τρόποσ διὰ νὰ κάμῃ τῆσ ἀχρείασ καὶ παμβεβήλεσ ἐκείνασ ψυχῆσ, νὰ καταπιαθουῖ ἀπὸ κάθε μιὰρὸν καὶ συχαντερόν κακῆργημα. εὐρέθησαν ὁμως ἀνά- Φανέρωσισ μεσα εἰσ αὐτῆσ δύο, οἱ ὅποιοι ἀνατερχίασαν τῆσ ἐπιβουλῆσ. νὰ μολούουσι τῆσ χεῖρασ εἰσ τὸ αἷμα τῆσ Βασιλέωσ των. ὅθεν ἀποχωριθέντεσ κρυφίωσ ἀπὸ τῆσ ἐπιλοίπεσ, ἔδραμον μὲ σπασθῆσ εἰσ τὸ φρέσιον, ἐκεῖ ὅπε εὐερίσκετο ὁ Αὐτοκράτωρ Πέτροσ, καὶ τῆσ ἐφάνέρωσαν λεπτομερῶσ, ὅσα καὶ τὴ ζωῆσ τῆσ ἐμελετήθησαν. ἀλλ' ὁ Πέτροσ μὲ δυσκολίαν ἤθελε νὰ πισεύσῃ πῶσ ἡ ἀδελφὴ τῆσ καὶ τὸ στρατιώτῃ

τιωτικὸν ἔχουσι μίαν τοιαύτην διεσραμμένῳ
 γνώμῃ. μὴ ὅλον τοῦτο μὴν συγχαρῶντας τε ἢ
 ἀναγκαιότης τῆς ὑποθέσεως νὰ ἀποκοιμᾶ, ἔ-
 πεμψον δι' αὐτὸς εἰς Μόσκω. ἕνα μπερὶκὸν του
 θεῖον, ἔ τὸν Κρέζλι Βόεις ἔ Γαλιτζίνον, ἔ
 νὰ ἐρδυνήσαν καὶ νὰ μάθου ἀπειβέσερον ἔ ἀ-
 λήθειαν. μὴ βίας ἐφθάσαν μεσοσρατὶς αὐτοὶ
 οἱ δύο κατὰσκοποι, καὶ ἰδοὺ ἐξάνοιξαν ἀπὸ
 μακρόθεν τὸν ἀρχηγὸν Τεκελάβιτον, ὅπῃ ἤρ-
 χετο μὴ παρθεῖς μεγάλης, ποροπορόμυμος εἰς ἔ
 ὁδηγίαν πολλῶν Στρελίτζων. ὁ ὁποῖος δὲν ἤθελε
 λείπει νὰ κάμη ἔ δοκιμῶ εἰς αὐτὴς τὴς δύο φο-
 ρῶντας τες, εἰάν δὲν ἤθελεν κρυφθῆ ἔπιθεξίως,
 πιάνοντες μίαν ἄλλῳ σιωτωματέρω σράταν. καὶ
 φθάσαντες δι' αὐτῆς δικαίως εἰς τὴς πόδας τῆ
 Αὐτοκράτορος, τῆ ἐβεβαίωσαν τὸν ἐπιπέμυμον
 κίνδυμον. ὁ δὲ Πέτρος ἐσυμβελόβετο τότε μὲ
 τὴς πισοτέρης οἰκίαντες τε, τί ἔμελλε νὰ πράξει.
 ἀλλ' ὡς ἔμαθε ἔ γλήγορον ἐρχομὸν τῆ Τεκε-
 λαβίτε, δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐκτείνῃ περαιτέρω ἔ
 συμβελῶ. καὶ καθὼς ὅκπῳ χρόνους πορότερον
 ἐφέρθη εἰς τὴς ἀγκάλας τῆ Κόμπος Γολοβίνου
 εἰς τὸ Μονασῆριον τῆς ἀγίας Τειάδος, ἔ
 νὰ ἀποφύγῃ ἔ ἐπιβελῶ ὅπῃ εἶχε ξεσκεπαθῆ τό-
 τε, ἔ τῶ καὶ τῶρα ἐχρειάθη νὰ εἰσέβῃ μὲ πολ-
 λῶ παρδῶ εἰς τὸ ἄρμα ὅμῃ μὲ ἔ μπετέρα πυ
 καὶ ἔ σύζυγόν τε, μὴ ὅλον ὅπῃ ἔπον μισόγυμνη
 καὶ ἐγκυμονέσα, καὶ νὰ δράμῃ μὲ τὴς ἐπιλοίπης
 τῆς

Ο Πέτρος
 καταφύ-
 γει εἰς τὸ
 μονασῆρι-
 ον τῆς
 Τειάδος.

τῆς αὐλῆς τε εἰς τὸ αὐτὸ Μονασῆριον τῆς Τειά-
 δος. ὅπῃ εἶναι ἕνας ἀσφαλέςατος τόπος, καθὼς
 ἀνωθεν ἐπαρῆ. ὡς αὐτὸ ἐφθάσαν εἰς τὸ Φρού-
 ριον ὁ Τεκελάβιτος μὲ ὄλλῳ ἔ ἀεῖραν τῆ κα-
 κέργων ὁπαδῶν του, ἔμεινεν ὅλος ἐκσατικός,
 ὅταν ἔμαθε πῶς ὁ Πέτρος καὶ πᾶσα ἢ σιωδιά
 τε εἶχε μισόση μὲ πολλῶ βίαν μίαν σιγμῶ
 ποροτίτερα. δὲν ἀμφίβαλλε νὰ ἐφοδόθη ἀπὸ
 κανένα. μὴ ὅλον τῆτο ἀποσκεπαζῶντας ἔ παρῶ-
 ρον ἀριζίντου, μὲ ποροφασιν τάχα πῶς εἶχεν
 ὑπάγῃ ἔ νὰ ἀλλάξῃ τὴς σρατιώτας, ὅπῃ ἐφύ-
 λαγαν τὸ Φρέριον, ἐγύρισεν ὅλος συγκεχυμένος
 εἰς τῶ Βασιλοπέλαν Σοφίαν.

Τῆτο τὸ συμβεβηκός, ὅπῃ ἤθελεν ἐκφοβήσῃ Ἡ Σοφία
 πᾶσαν ἄλλῳ καρδίαν, δὲν ἠχρείωσεν ὀλοτελῶς καμωναι-
 τῶ μεγαλοφυχίαν τῆς Βασιλοπέλας Σοφίας. δὲν ἔχε
 αὐτὴ ἀποφάσισε νὰ καμωθῆ ὡσανὶ νὰ μὴ ἔξο-
 ρε τίποτες ἀπὸ ὅσα ἔτρεξαν εἰς τὸ Φρέριον, καὶ συμβάν-
 εἰς τὸ Μονασῆριον τῆς ἀγίας Τειάδος. ὁ δὲ ταν.
 Γαλιτζίνοσ τῶ ἐσυμβελόβε νὰ φύγου, καὶ νὰ Ο Γαλιτ-
 ἀποσκεπαδοῦ εἰς τῶ Πολωνίαν, ἀλλὰ αὐτὴ ζῖνος τῶ
 τῆ ἀπεκείθη λέγασα. νὰ παραιτήσωμῃ ἔπως συμβου-
 ἀνανδρα τῶ ἐπιχειρήσιν, εἶναι τὸ ἴδιον καὶ νὰ φύγου,
 ὁμολογήσωμῃ τὸ πταῖσμα ὅπῃ ἤθελεν μᾶς ἀλλὰ δὲν
 κατηγορήσῃ. αὐ ἔσφαλεν ἢ ἐπιβελῆ τῆ τῶν
 ποραν, ἔχομῃ καιρὸν ἀκόμη νὰ ξαναδοκιμάσω-
 μῃ τὸ ἐγκέριμα, μίαν ποραν ὅπῃ μέλλει νὰ
 πῆσῃ κατ' ἐπαναμῆ τὸ βᾶρος αὐτῆ τῆ ἐπιχει-
 ρήμα

καμωναι-
 ται πῶς
 δὲν ἔχε
 ἔδυσιν τῆ
 συμβάν-
 ταν.
 Ο Γαλιτ-
 ζῖνος τῶ
 συμβου-
 λῶν νὰ
 φύγου,
 ἀλλὰ δὲν
 εἰργει.

ρήματος. ἕως ὅτε ἡμεῖς δεῖξομεν τῷ Βασιλεῖα
Γιάννι, θέλομεν διωθεῖν νὰ κάμωμεν κάθε
παράγμα εἰς ὀνόματι. ὁ Αὐτοκράτωρ Πέτρος δὲν
δυνάται νὰ ζητῇ ἄλλο, παρὰ μόνον τὸ ἡμῖσι τ
ἔξουσίας. ἐγὼ ἔχω τὰς Στρελίτζας ὑπὸ τ
ἔξουσίᾳ μου, καὶ μετὰ τὸ μέσον τῶν ἀεργεσιῶν, ἐκέρ-
δησα τόσους ἀκολούθους, ὅτε τὸ περιεσσότερον μέ-
ρος τῆς Βασιλείας ἔχει χρέος ἀπαραίτητον εἰς
τὴν ὑπηρεσίᾳ μου. Βλέπωντας ὁ Γαλιτζίνος σα-
θηρὰν τῷ Βασιλοπέλω Σοφίαν εἰς ταύτῃ τῷ
γνώμῃ, ἠαγαπάθη νὰ ὑπομείνῃ, ὅ, τι ἤθε-
λεν ἀκολουθήσῃ, καὶ προσέτι νὰ γένῃ θυσιᾶ τῆς
ἰχυρογνωμοσύνης τῆς κυρίας του. τὸσον εἶναι
ἀληθῆς, ὅτι εἰς τὰς αὐλὰς τῶν Βασιλείων με-
τὰς σιωπεῖς κινδύνους, κατανατὰ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖ-
σον εἰς τὴν ἔχατον κίνδυνον ὁ ἀνθρώπος νὰ χάσῃ
καὶ τῷ τιμῇ καὶ τῷ ζωῆς. καθὼς καὶ ὁ Αὐ-

Περί πολ-
θίου.

,, γασίνος ἔλεγε. Ἐν ταῖς τῶν ἀρχόντων αὐ-
,, λαῖς δεῖ κινδύνων εἰς μέζονα κινδύνων ἀφικ-
,, νουῶνται.

Τῷ ἀκόλουθον ἡμέραν ἐδημοσιώθησαν κατ'
ἄλλῃ τῷ Μόσκῃ, ὅσα ἐσωθέβησαν εἰς τὸ Φρέ-
ειον. ἡ δὲ Σοφία ἔδειχνε πῶς μένει συγχι-
σμένη καὶ ἐκστατική, καὶ ὑπεκλίνεται πῶς φροντίζει
δεῖ τῷ φύλαξιν τῶν ἀδελφῶν της. Ἐνόμιζε νὰ
πλανέσῃ τὸν κόσμον μετὰ ταύτῃ προαίτησιν,
καὶ νὰ ρίψῃ κατ' ἐπάνω τινὸς ἄλλο τὸ μῖσος τῆς
ποιαύτης συχαυτερᾶς καὶ κατήραμῆς ἐπιχειρή-
σεως.

σεως. ἀλλ' ἕνας Βοϊάρδος ἀπεσαλμένος ἀπὸ
τῷ Αὐτοκράτορα Πέτρῳ, τ' ἔδωκε νὰ καταλάβῃ
πολὺ ὀγλίγωρα, πῶς εἰς τὴν αὐτῇ τῷ Αὐτο-
κράτορος ἦτον γνωστὸν κάθε παράγμα. ἔθον καὶ τ
ἀνείδισε μετὰ πολλῶν ἀυσηρότητι, καὶ δὲν ἐντράπη
νὰ τ' ὀνομάσῃ ἀπιστον καὶ ἐπίβελον. αὐτὴ δὲ με-
τόλμῃ τῷ ἀπεκρίθη λέγῃσα. πῶς δὲν τῆς ἔ-
παρεπαν τοῖστοι ὀνειδισμοὶ, καὶ πῶς ὁ ἀδελφός
της ἐπλανᾷτε, καὶ πῶς ὅλος ὁ μέγας ἐκεῖνος
θόρυβος ἐπροξενήθη ἀπὸ οἷα πανικὸν φόβητρον,
ἠγῶν μάταιον φόβον. καὶ πῶς τῆς ἔκαυε με-
γάλο ἀδικο νὰ τ' λογιᾶσῃ τοῖστον κακότερονον,
ὅτε νὰ μὴν ἔχη ἄλλο εἰς τὸν νῦν της, παρὰ μόν-
νον νὰ ἐπιβελύεται τῷ ζῶν τῶν ἀδελφῶν της, καὶ
Βασιλείως της, τῶ ὁποῖς τὰς χώρας ἐφύλαξε με-
τὰσαν μέριμναν εἰς καιρὸν τῆς ἀνήβου ἡλι-
κίας του.

Βοϊάρδος
ἀπεσαλ-
μένος πα-
ρά τῷ Πέ-
τρῳ ἔλεγ-
χε τῷ
Σοφίαν.

Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ ὅτε ἐφρόντιζον ἡ Βασιλο-
πέλα Σοφία νὰ δικαιώσῃ τὸν ἑαυτὴν της μετὰ τῷ
ἔστον τρόπον, ὁ Αὐτοκράτωρ Πέτρος ἀποφάσισε
νὰ φανερώσῃ πρὸς τὰς Βοϊάρδους καὶ λοιπὰς ἀρ-
χοντας τῷ μέγαν κίνδυνον εἰς τὸ ὅποιον εὔρεθη,
καὶ ἐπαραινὰ ὅλους ἐκεῖνους ὅτε ἀγαπήσαν τὴν
σωτηρίαν τῷ ζῶνς της, νὰ συναχθοῦν εἰς τὸ προ-
ειρημνὸν Μοναστήριον. τὸσον ἐφθασε διὰ τὰ κα-
μῆ ὅλον τὸν κόσμον νὰ ἀπειτάξωμεν ἐκῆ. ἀφ' οὗ
δὲ ἔκαμε διάφορα συμβέβηκα μετὰ τῶν πισοτέρους
τῶ φίλος, ἔστειλε προσαγῆν τῷ Καγκελλάρῳ

Ὁ Πέτρος
δηλοποιᾷ
εἰς τοὺς
Βοϊάρδους
τὸν κίνδυ-
νον οὗτου
ἔπρεξε.

Καλεῖ τὸν
Γαλιτζί-
νον εἰς τὸ
μοναστήρι-
ον.

Γαλιτζίνα, νὰ ἤθελον ὑπάγη εὐθύς εἰς τὸ Μο-
ναστήριον τῆς ἁγίας Τελαῆδος νὰ παρασαθῆ.
ἀλλ' αὐτὸς ὁ δυσυχὴς ἐφοφασίθη λέγωντας,
πῶς ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος τὸν ἤθελε σιμά τε.

Ἡ σοφία
καλοπιάνει
τὸς Στρε-
λίτζους,
τραβίζει
τὸν Κζάρ
Γεώργιου
πρὸς τὸ
μέρος τῆς.

Ἡ δὲ Σοφία βλέπουσα πῶς ἡ ὑπόθεσις ἀρ-
χισε νὰ γίνεταί μεγάλη καὶ κινδυνώδης, ἐ-
φοφασίθη νὰ ἔχη τοὺς Στρελίτζους ἅπὸ τὸ
μέρος τῆς, καλοπιάνωντας τὸς ὑπαλλήλους ὀφ-
φικιάλης, ὅπου εἰς παρομοίας περιστάσεις ἐ-
χουσι περισσοτέραν ἰσχύϊ ἐπάνω εἰς τὸ πλῆθος
τῶν στρατιωτῶν, ἅπὸ αὐτῆς τῆς προεσώτης Χι-
λιάρχης. ἐκέρδισε προσέτι καὶ τὸν Κζάρ Γεώργιου,
δίδωντάς τε νὰ καταλάβῃ, πῶς ὅλο τὸ βῆρος
ἐπιπτε κατ' ἐπάνω τε, καὶ ὅτι ὁ Αὐτοκράτωρ Πέ-
τρος δὲν ἐνοπίαζε διὰ ἄλλο, παρά μόνον διὰ
νὰ σύρῃ εἰς τὴν λόγῃ τε ὄλλω τῆ ἐξουσίαν, καὶ
ἐγδύωντάς τον ἀπ' αὐτὴν, νὰ βασιλεύσῃ μόνος
τε. ἀν καὶ ἡ ἀπλότης τῆ Κζάρ Γεώργιου δὲν τὸν
ἄφινε νὰ αἰθάνεται τόσο ἐκείνα ὅπῃ τῆ ἐλε-
γεν ἡ ἀδελφὴ τε, μ' ὅλον τῆτο ἰναγκασμένος
ἅπὸ τὰ ψιθυρίσματα τῆς Βασιλείου τῆς συμ-

Κζάρ Γε-
ώργιου προ-
σάξει τὸς
Στρελίτ-
ζους νὰ σα-
θῶν εἰς τὸ
παλάτιον.

βία τε, καὶ ἅπὸ τὰς ὑπομνήσεις τῆ Γαλιτζίνα,
ἔδωκεν ὁ ἴδιος τῆ πρώτῃ, ἴσως δὲ καὶ μόνω
φορὰν εἰς ὄλλω τῆ ζωνί τε, πρόσαγμα ἀπειλι-
τικὸν καὶ ἀπαρασάδωτον εἰς τὸς Στρελίτζους, νὰ
παρασαθῆν σιμά τε εἰς τὸ Παλάτιον, καὶ νὰ μὴν
ἀπροσάθῃν ἐδεμίαν προσαγνὴν τῆ ἀδελφῆ τε, ὅπῃ
ἐζητεῖ νὰ ἔξαρτάξῃ τὸ Βασίλειον. λόγια, τὰ ὅ-

ποῖα

ποῖα ἠπλωσεν ὑπερον καὶ ἐκατάσρωσεν ἡ Βασιλεὺς
πέλα Σοφία καὶ τῆ δέλησιν τῆς, προδέντεσα ὅτι
ἤθελε τιμωρηθῆ μεθ' ἑαυτὸν, ὅς τις ἤθελε
ἄποτολμήσῃ νὰ φαρῆ πηρήκοος. Ἰδὲ πόσον συγ-
χίζεται ἡ ἀρμονία τῆς ἀγαθῆς κυβερνήσεως,
ὅταν ἐξουσιάζει πλέον παρά εἰς. καὶ πόσον
δίκαιον εἶχε νὰ βεβαιώσῃ ὁ ἐξάιρετος τῆ Ποιη-
τῆ Ὀμηρος, πῶς εἰς μόνος ἀρέπει νὰ εἶναι
ὁ Βασιλεὺς εἰς τὴν Μοναρχίαν, λέγωντας.
,, Οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη. εἰς κοίρανος ἔ-
,, σω. ἡ γου. δὲν εἶναι καλὸν νὰ ἐξουσιάζῃ
πολλοί, εἰς ἃς εἶναι ὁ Βασιλεὺς. ἀλλὰ αὐτὸ
δὲν ἀναιρεῖ εἰς ἐδεῖα τρόπον τὴν διοίκησιν τῆ
Αἰρισκοκρατιῶν. ἐπειδὴ καὶ εἰς αὐτῆς εἰς μόνος
εἶναι ὁ ἀρχηγός, ἡ Γερουσία λέγω ὄλη. καὶ δὲν
εἶναι τόσοι ἐξουσιασαί, ὅσοι εἶναι καὶ οἱ ἀρχου-
τες τῆς Γερουσίας.

Ιλ. α'

Οἱ Στρελίτζοι ὅπῃ εἶχαν λάβῃ πρόσαγνῃ
καὶ ἀλήθειαν ἅπὸ τὸν Αὐτοκράτορα Πέτρον νὰ
σωμαχθῆν εἰς τὸ Μοναστήριον τῆς Τελαῆδος, δὲν
ἤξευραν τί νὰ κάμνῃ. ἅπὸ τὸ ἄλλο μέρος ὁ ἀρ-
χηγός τῆς Τελελάβιτις τῆς ἐφοφάσσε νὰ σαθῆν
εἰς τὴν Μόσκαν. μ' ὅλον τῆτο πολλοὶ ἀπ' αὐτῆς
ἄποφασίσαν καὶ ἐπίασαν θορυβηδὸν τὴν στρατιῶν
ὅπῃ φέρει εἰς τὸ Μοναστήριον τῆς Τελαῆδος. αὐ-
τὸ τὸ παράδειγμα ἠκολούθησαν καὶ οἱ λοιποὶ
πάντες, ἔξω ἅπὸ τὸν ἀρχηγὸν καὶ μερικὲς ἄλλες,
ὅπῃ ἦσαν περιπεπλεγμένοι εἰς τὴν συγερὰν καὶ

Στρελίτ-
ζοὶ παραι-
τοῦσι τὴν
Σοφίαν.

Η Σοφία ἄτιμον ἐκείνη συνομασίαν. Ἡ δὲ Σοφία δὲν ἐ-
 πίμπει ^{τάς} θείας ^{της} μεση-
 τρίας ^{αὐτῶν} Πέ-
 τρον.
 ἄτιμον ἐκείνη συνομασίαν. Ἡ δὲ Σοφία δὲν ἐ-
 χασε τὴν καρτεροφυχίαν της, ἅτε ἐδειλίασεν,
 ἀλλὰ σοχαζομένη με ποῖον ἔσπον να καταπραύ-
 νη τὸ ὄργιν τῶ ἀδελφῆ της, ἔσποφάσισε να πέμ-
 ψη πρὸς αὐτὸν δὲ μεσήτειας δύο θείας της. αἱ
 ὁποῖαι ἦσαν ἀδελφαὶ τῆ Βασιλείας Ἀλεξίης, καὶ
 εἶχαν παραίτησιν καὶ αὐταὶ τὴν μοναστικὴν ἡσυ-
 χίαν, δὲ να ἔσπολαύσαν πὰς τρυφὰς τῆ βασι-
 λικῆ Παλατίης. Τὰς ἐνεθέτισε λοιπὸν τί ἔμε-
 λον να εἰπῶν, δὲ να πληροφορήσαν τὸν Αὐτο-
 κράτορα Πέτρον πῶς ἦτον ἀθάνα, καὶ να ρίψου
 ὅλο τὸ βάρος εἰς τὴν πονηρίαν τινῶν κακοβού-
 λων καὶ κακοθελητῶν. οἱ ὁποῖοι εὐρισπον τὸ ὄφελός
 της να βλέπεν εἰς διχόνοιαν τὴν βασιλικὴν φα-
 μιλιάν, με πὰς ἐχθροπαθεῖς ὑποτυπώσεις
 ὅπου ἔδωσαν ἐναντίον της, καὶ ἐξόχως με τὸ
 μισητὸν ἐγκάλεσμα, πῶς ἐδοκίμασε να τὴ ὑπε-
 ρήσῃ ἀπὸ τὴν ζωὴν. αὐτὴ δὲ ἡ κατηγορία ἦτον
 πῶσον ψευδής, καθὼς ἦτον καὶ ἡ ἄλλη, ὅπῃ πρὸ
 ὀλίγων χρόνων τὴ εἶχαν συνοφανήσῃ, πῶς εἶχε
 δηλαδὴ μετοχὴν εἰς τὴν ἐπιβελίω ὅπῃ ἐκαμῆ
 ὁ Κοβάνσκης. Εἰπῆσαν λοιπὸν αὐταῖς ἡ Βασι-
 λοπέλαις με μεγάλῃ σπεδῷ εἰς τὸ Μοναστή-
 ριον τῆς ἀγίας Τριάδος, ἔσπροσσεύσαι παρὰ
 πὰς πόδας τῆ ἀνεψιῆς, ἄρκεισαν αὐτὸν να μὴ δά-
 σῃ πῖσιν εἰς τὰ λόγια, ὅπῃ ἐχθροπαθεῶς διε-
 σπάρθησαν, δὲ να τὸν βάλεν εἰς διχόνοιαν με
 τὴν ἀδελφίω της. καὶ περιπλέον εἶπον, πῶς ἡ-
 λον

θελεν ὑπάγῃ μοναχῆ της αὐτοπροσώπως, εἰάν
 δὲν ἐφοβεῖτο τὴν μεγάλῃ ἰχίω ὅπῃ εἶχον οἱ
 ἐχθροί της ἐπάνω εἰς τὸ πνεῦμα τῆς Βασιλείας
 της. με ὅλον τῆτο ἦτον ἔτοιμη να ἔλθῃ να προσπέ-
 σῃ, καὶ να ταπεινωθῇ, δὲ να δείξῃ πόσον ἐσέβετο
 τὴν ἐξουσίαν τῶ ἀδελφῆ της, τῶ ὁποῖος τὴν ζωνὴν
 ἠγάπα ὡς καὶ τὴν ἐδικὴν της. Ἡ κερσὸν ὁ Αὐτοκρά-
 τωρ Πέτρος με μεγάλῃ ὑπομονῇ πὰς θείας της.
 ἀλλ' ὕστερον πὰς ἐκαμε να εἰδῶν καθαρῶτατα,
 καὶ να φιλαφήσῃ με τὰ ἰδιά της χέρια, πῶς ἡ-
 σσαν ἀληθέςατα ὅσα διεφημίθησαν καὶ τὴ Σοφίας.
 ὅθεν ἀνατελχιασμέναις ἐφώνάζαν, πῶς δὲν ἡ-
 θελον να γυρίσαν πλέον εἰς Μόσκαν, ἀλλ' ἐκεῖ
 να σωμαποθάνεν με λόγετε.

Ὡς ἐν ἑμαθον ἡ Σοφία τὸ ἀτύχημα αὐτῆς
 τῆς πρεσβείας, ἐπεσον εἰς ὑπερβολικὴν ἀγα-
 νίαν. με ὅλον τῆτο δὲ να μὴ ἀφήσῃ πᾶσαν δο-
 κιμὴν, ἐσοχάθη να προσρέξῃ εἰς τὴν ἱεράν ἀ-
 γκυρω τὴ Θεοσεβείας. Ἡ ἔδωρον αὐτὴ πῶς εἰς
 τὴ Πατριάρχῃ τῆς Ρωσίας ἐφερναν ἀκραν δὲ λά-
 βειαν, ὅχι μόνον ὁ λαός, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ ἱ-
 διοὶ Αὐτοκράτορες. ὅθεν ἐπῆγε πρὸς αὐτὸν, καὶ
 τῶ ἐζωγράφησε με πιαῦτα χρώματα τὴ ἰδίαν
 της κατὰσασιν, ὅπῃ τὸν ἔσυρον εἰς τὴν θῆλῃσιν
 της, καὶ ἐκλινε να τῆς γένη σωήγορος. ἦτον δὲ
 αὐτὸς ἕνας γέρων σεβάσμιος, καὶ διὰ τὴν λου-
 κότητα τῆς πολιᾶς της, καὶ διὰ τὴν καθαρότητα
 τῆς διαγωγῆς της. τὸν ἐπροσδέχθη ὁ Αὐτοκράτωρ

Πέτρος καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς αὐλῆς τῆ με-
 ἄλλω τὴν ἐλάθειαν. εἶπεν αὐτὸς πρὸς τὸ ὕψος
 τῆς Βασιλείας τῆ ὅσα ἐπιχειρήματα ἠμπόρεσε
 νὰ τῆ ἐνθυμήσῃ ἢ διδασκαλία τῆ Εὐαγγελίᾳ,
 τὸ δίκαιον τῆς συγγενείας, τὸ καλὸν τῆς Βα-
 σιλείας, Ἐ ἡ καλὴ ἁρμονία τῆς βασιλικῆς φα-
 μιλείας. ἀλλ' ὁ Αὐτοκράτωρ τῆ ἔφραξα τὸ σῶμα,
 ὅταν τῆ ἐφάνερωσε τὸν ἔσθρον καὶ τὸν σκοπὸν τῆς
 ἀσεβесаτίας ἐπιβελῆς, ὅπῃ εἶχε συμφωνηθῆ, καὶ
 ὀλίγον ἔλειψε νὰ πληρωθῆ. τελοῦταῖον ἐτε-
 λείωσε νὰ τὸν ἀποβεβῶσῃ, ὅταν τῆ ἐφάνερωσε,
 πῶς καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος ἔμελλε νὰ εἶναι μία ἀπὸ
 ἐκεῖνας τὰς θυσίας, ὧντας διαωρισμένος ὁ Ἀρ-
 χιμανδρίτης Σίλβεστρος νὰ γένη διάδοχος τῆ εἰς
 τὸν Πατριαρχικὸν ἔθρονον. τότε ἐππλαγεῖς ὁ ἀ-
 γαθὸς ἐκεῖνος γέρον, ἔχασε τὰ λόγια τῆ, καὶ
 ἀποφάσισε νὰ μείνῃ καὶ αὐτὸς ἐκεῖ, διὰ νὰ κά-
 μῃ πολυανθρωποτέραν τὴν σινοδίαν τῆ Αὐτο-
 κράτορος.

Ἡ δὲ Σοφία ὡς ἔχασε καὶ ταύτῃ τὴν ἐλπί-
 δά, μὴν ἠξυβήσα πλέον ποῖαν ἐράταν νὰ πιά-
 σῃ, ἀποφάσισε νὰ ὑπάγῃ αὐτὴ πρὸς τὸν ἀδελ-
 φόν τῆς διὰ νὰ δικαιολογηθῆ. ὅθεν ἔκλεισεν εἰς
 τὸ Παλάτιον τῆ ἀρχηγὸν Τεκελάβιτον, καὶ ὀλίγας
 Στερελίτζες, ὅπῃ ἦσαν πλέον ὑπόδωτοι, διὰ
 νὰ ἠμπορέσῃ νὰ τῆς παραδώσῃ, ἐὰν ἠθέλεν ἦ-
 σαι χρεῖα. καὶ μετὰ τὸ τίμημα τῆς κεφαλῆς τῶν,
 νὰ φιλιωθῆ μετὰ τῆ ἀδελφόν τῆς ὡς ἐπεθύμα. ἐ-

Σφαλίξει
 τὸν Τεκε-
 λάβιτον.

πίασε

πίασε λοιπὸν τῆ δρόμον ὅπῃ ἔφερκεν εἰς τὸ Μο-
 νασῆριον τῆς Τειάδος, καὶ τὸ ἔξαπερικὸν καὶ φαι-
 νόμῃον ὡς πταίσεια μάλλον, παρὰ ὡς Βασι-
 λοπέλα ἐξ αἵματος, ἔχασα εἰς τὴν σινοδίαν
 τῆς τῆ Καγκελάριον Γαλιτζινον, τῆ μέγαν Θι-
 σαυροφύλακα, καὶ τινὰς ἄλλας. ἀλλ' ὁ Αὐτοκρά-
 τωρ Πέτρος ὡς ἔμαθε τὴν ἀπόφασιν τῆ Σοφίας,
 ἐπεμψεν εἰς τὴν ἀπόφασιν ἕνα ἄρχοντα τῆς αὐ-
 λῆς τῆ διὰ νὰ τῆς εἰπῆ ἀπὸ μέρες τῆ, πῶς δὲν
 ἠθέλε τὴν δεχθῆ ἔξαπαντος εἰς τὸ Μονασῆριον,
 καὶ διὰ τῆτο νὰ στραφῆ ὀπίσω, καθὼς καὶ ἔκαμε,
 γεμάτη ὅλη ἀπὸ σύγχυσι. ἀλλ' ὁ Γαλιτζινοσ
 ἀκολοθῶντας τῆ δρόμον τῆ, ἔφθασεν ἔμπροσθεν
 εἰς τὰς θύρας τῆ Μονασῆριου, Ἐ παρεδόθη εἰς
 καλὰς φυλακάτορας.

Θέλωντας λοιπὸν ὁ Αὐτοκράτωρ νὰ ἀπολεθῆ-
 σῃ τῆ ἔξέτασιν καθὼς οἱ νόμοι κερσάζεσι, διὰ
 νὰ ξεσκεπάσῃ ἐκεῖνες ὅπῃ ἦσαν συγκοινωνοὶ εἰς
 ταύτῃ τῆ ἀσεβесаτίῃ ἐπιβελῆν, ἐπεμψεν εἰς
 Μόσκαν ἕνα Χιλίαρχον μετὰ δευκοσίους στρατιώτας,
 διὰ νὰ πιάσῃ ἔξαφνα τῆς ἐπιβελῆς, ὅπῃ ἦσαν
 σημειωμένοι εἰς ἕνα κατάλογον. ὡς ἔν ἔφθασεν
 εἰς Μόσκαν ὁ ἀρχηγὸς ἐκεῖνος, ἐζήτησε τῆς Σο-
 φίας πρῶτον ἀπὸ καθεῖ ἄλλο πρᾶγμα τῆ Ἡγε-
 μόνα τῆ Στερελίτζων Τεκελάβιτον. αὐτὴ δὲ
 ἔδειξε πρὸς ὀλίγον κάποιαν δυσκολίαν, καὶ δὲν
 ἠθέλε νὰ ὑπακούσῃ. τότε ὁ Χιλίαρχος ὅπῃ εἶ-
 χεν ἀυστηρὰς κερσαγάς, τῆς ἔδωκε νὰ καταλά-

τῆ πάλιν
 εἰς τὸ μὲν
 νασῆριον

Ὁ Γαλιτ-
 ζινοσ φυ-
 λακῶνε

Ὁ Πέτροσ
 πέμπει
 να χιλίαρ-
 χον εἰς μὲν
 σκαν.

F 4

βη

βη, ὅτι δὲν ἠθέλε τ' ἐμποδίσῃ κανένα σέβας, ὅταν δὲν ἠθέλεν ὑπακίβῃ προθύμα εἰς τ' ὀρισμὸν τῆς Αὐτοκράτορος. Ὡς ἔν ἡκισσὸν ἡ Σοφία αὐτὰ πάλι λόγια, εἰς καιρὸν ὅπῃ δὲν ἤξευρε τί ἔκανεν, ἐπαράδωκε τ' ἀνδρωπον ἐκείνον εἰς ἀπαραίτητον θάνατον, τῆ ὁποῖα εἶχε τάξῃ ὀλίγας ἡμέρας προτιότερα δαφιλεστάτας ἀυταμοιβῆς. Ἐ δὲν ἐσοχάθη, πῶς μὲ αὐτὸ ἔδιδε μάρτυρας ἀναντιρρήτως τῆ ἐγκληματός της. τὸν ὁποῖον εἰάν ἠθέλε φυγαδέσῃ ἐπιδεξίως, δὲν ἠθέλεν ἦσαι βόπας νὰ ἐλεχθῇ ὑπόδωμος εἰς τοῖστον ἀμαρτήμα. Ὡθὺς λοιπὸν ὅπῃ ἔλαβον εἰς χεῖράς τε ὁ Χιλίαρχος τ' τριτάθλιον ἐκείνον Ἡγεμόνα, καὶ τῆς συγκοινωνίας του, ἠφερον αὐτῆς σιδεροδεσμίας εἰς τὸ Μοναστήριον τ' ἀγίας Τριάδος. καὶ παρδὺς ἐφέρθη ὁ Ἡγεμὼν ἔμφορῶν τ' κερπῶν ὅπῃ ἦσαν διωρισμένοι δι' αὐτῶν τῶν ἐσπόμεν. οἱ δὲ κερταὶ τ' ἐκράτησαν τέσσαρας ὀλοκλήρας ἄρας εἰς μίαν ἀκρεβεσάτῃ ἐξέτασιν. ἀλλὰ μὴ θέλωντας νὰ ἐμολογήσῃ εἰς ἐδένα βόπον τ' ἀλήθειαν, παρεδόθη εἰς χεῖρας τῆ βασιμισῶν. τότε μὴ δυνάμωρος πλέον νὰ ὑποφέρῃ τῆς πόνης ὁ δύσλιος, Ἐ βλέπωντας, ὅτι τ' αὐτὸν κίνδυνον ἔφεχε νὰ ὁμολογήσῃ, ἢ νὰ κρύψῃ τῶν ἀλήθειαν, καθὼς καὶ ὁ Τάκτος ἔλεγεν.

Χροτ. βι-
βλ. 5. ,, Ομοίως κινδυνῶδες τῶν πεπλασμένα, ἢ
,, ἀληθῆ λέγοντι. ὕστερον ἅπὸ ὀλίγα κτυπήματα ὅπῃ τῆ ἔδωσαν ὁ δήμιος, ὁμολόγησε πῶς ἀλη-

ἀληθῶς ὑποχέθη νὰ φονδέσῃ τὸν Αὐτοκράτορα Πέτρον, καὶ τ' μητέρα, Ἐ γυναῖκα, καὶ θεῖους τε. καὶ ὡς ἔδωσαν αὐτῶν τῶν μαρτυρίων, πάλιν ἐβάθη εἰς τῶν φυλακῶν, καὶ ἐκεῖ τῆ ἐδόθη χαρτίον καὶ μελάνη, καὶ ἐκατέσρωσε μίαν ἀκρεβεσάτῃ διήγησιν ἀπάσης τ' ἐπιβεβλής, σημειώνοντας προσέτι πόθεν ἐπαρακινήθη εἰς μίαν τοιαύτῃ ἐπικατάρατον ἐπιχείρησιν. Ἡ ὁμολογία ὅπῃ ἔκαμαν καὶ οἱ λοιποὶ ἄλλοι φυλακωμένοι, ἐβεβαίωσαν ὅσα εἶπε καὶ ὁ ἀρχηγὸς αὐτῶν Τεκελάβιτος, καὶ δὲν ἐμνισκεν ἄλλο, παρὰ μόνον νὰ ἐκφωνήθῃ ἡ ἀπόφασις. Κατεδικάθη ^{Καταδίκην} λοιπὸν ὁ Τεκελάβιτος νὰ βαλθῇ εἰς τ' βροχόν, ^{τῆ ἐπιβούλων.} καὶ ἐκόπησαν αἱ χεῖρές τε καὶ τὰ ποδάκια, καὶ τέλος πάντων ἡ κεφαλὴ τε. μετῶν αὐτῶν τιμωρίαν ἐπαιδύθησαν καὶ οἱ δύο Στρελίτζοι ὅπου ἔμελον νὰ εἶναι οἱ ἀνόσιοι ἐργάται τῆς ἱεροσύλας πατροκτονίας. μερικῶν ἄλλων ἐκοφαν τῶν γλώσσαν, οἱ δὲ λοιποὶ πταῖσαι ἐπαιδύθησαν μετῶν ἔξωριαν. Ἐ τ' Καγκελλάριον Γαλιτζίνον ἔκαμε χρεία νὰ φοβῶνται ^{ἔξω} μεσιτείαν τῶν τιμῶν τε ὁ ἐξάδελφός τε Βόρις, ^{ἔξω} νὰ τῆ ἀφεθῇ ἡ ζωὴ. ὅθεν καὶ καταδικάθη νὰ ζῆσῃ ἐξωρισμένος μετῶν τ' φαρμίαν τε εἰς τὰ ἔχματα βόρεια μέρη τῆς Ρῥασικῆς Βασιλείας, ὅπῃ εἶναι ὑποκῆτο εἰς τ' ἀρκτηκὸν πόλον, καὶ τὰ ὑπάρχοντά τε ἔγιναν ὅλα δημόσια.

Ἄλλο δὲν ἔμυρε λοιπὸν, παρὰ νὰ παιδύθῃ καὶ

ἢ ἡ Βασιλοπέλα Σοφία, ὅπε ἦτον τὸ πρῶτον αἰ-
τιον τῆς ἐπιβελῆς. ἀλλ' ὁ Αὐτοκράτωρ Πέτρος
δὲν ἔκρινε ἄριστον νὰ ἀτιμάσῃ μίαν Βασιλοπέ-
λαν ἐξ αἵματος, ἀπολεθῶντας τὴν γνώμην τῆ
Καίσαρος Τιβερίου. ὁ ὁποῖος ἐσωήθιζε νὰ λέγῃ.
πῶς οἱ Βασιλεῖς πρέπει νὰ ἄποτυχεύσῃ μάλ-
λον τὰς οἰκιακὰς αἰχῦνας, παρά νὰ τὰς θεά-
,, τείξῃ. καθὼς φαίνεται εἰς τὸ Γάκιτον. Δια
,, τὰς ἐξω νίκας καθιερῶνται δὲν ἔσοπατα, τὰ
,, δ' οἰκεία λυπηρὰ κατακαλύπτεσθαι. ὅθεν
εὐχαριστήθη νὰ βάλλῃ ἀντὶ νὰ τὴν παρακαλέ-
σεν, ἵνα νὰ παραιτήσῃ τὰ Βασιλεία, ἢ νὰ ἀ-
ναχωρήσῃ εἰς τὸ Μοναστήριον, ὅπε αὐτὴ εἶχε
κτίσῃ πλησίον τῆς Μόσκας. ἀλλὰ δὲν ἠθέλησε
νὰ ὑπακούσῃ, Ἐέπροσάδει νὰ κερδίσῃ καιρὸν,
ἵνα νὰ βάλλῃ εἰς ἔργον ἕνα ἄλλον σκοπὸν ὅπε
εἶχεν εἰς τὸν νῦν τῆς. νὰ ἀπεράσῃ δηλαδὴ εἰς
Πολωνίαν, ἢ νὰ ζητήσῃ τὴν πρὸς αἰσίαν ἐκείνης
τῆς Βασιλείας. ὡς ἐν ἑμαθε ταῦτα ὁ Αὐτοκρά-
τωρ Πέτρος, ἐπέμψεν αὐσῆραν παραγγελίαν πρὸς
τὸ Ἡγεμόνα τῆς Στρελίτζων δια νὰ τὴν βάλλῃ ἢ
δυναστικῶς εἰς τὸ Μοναστήριον. τὸ πρὸς αἶμα ἐ-
πληρώθη, Ἐ τὸ Μοναστήριον περιεκυκλώθη ἄπο
στρατιωτικὴν φύλαξιν, δια νὰ μὴν ἠθέλε σωο-
μιλήσῃ με αὐτὴν ὅς τις ἢ ἂν ἠθέλεν ἦσαι.

Τοιαῦτον τέλος ἔλαβεν ἡ ἐπιβόησις τῆ Βα-
σιλείας, ὅπε εἶχεν ἡ Βασιλοπέλα Σοφία. ἡ ὁ-
ποία εἶχε μὲν χαρίσματα καὶ προτερήματα με-

γάλα

Χρον. βι-
βλ. γ'Ἡ σοφία
ἀποκλείετ
εἰς τὸ Μο-
ναστήριον.

γάλα, εὐχεριέτο δὲ ὑπὲρ πολλὰ ἄπο τὴν ὑπε-
ρηφανίαν. ὁ ἴδιος Αὐτοκράτωρ Πέτρος, ὅς τις
τὴν ἐγνώριζεν ἀκρίβεστα, τὴν εἶχε πάντοτε εἰς
μεγάλῳ τιμῇ δια τὴν ἀξιοσύνη τῆς. Ἐσφαλ-
λεν αὐτὴ βεβαίως. ἐπειδὴ δὲν εὐχαριστήθη νὰ
σέκεται εἰς τὴν ὑψηλὴν ἀξίαν ὅπε ἦτον ὑπερυψω-
μένη, ἀλλ' ἐπέθυμισε νὰ προχωρήσῃ ἢ ἕως ἐκεῖ
ὅπε δὲν ἦτον συγχωρημένον. ἢ δια νὰ φθά-
σῃ ἕως ἐκεῖ, δὲν ἀπεσάφη νὰ μεταχειριθῇ τὰ ἀ-
σεβέστερα ἢ συγρότερα μέσα. σφάλμα ὅμως,
ὅπε ἴσως ἠθέλεν τὸ συμπαθήσῃ ἐκεῖνοι οἱ πο-
λιτόφρονες ὅπε ἔλεγον, καθὼς ἀναφέρεται εἰς
τὸν Πλέταρχον. ὅτι ἂν ἦτον νὰ ἀδεύσῃ τινὰς
τῆς νόμους τῆ δικαίας, καὶ ἂν ἦτον δια νὰ ἄποκτήσῃ
,, μίαν Βασιλείαν. Εἶπερ γὰρ ἀδικεῖν χρη, Α' ποσδ.
,, Τυραννίδος πέρι κάλλιστον ἀδικεῖν. τ' ἄλλα
,, δ' εὐσεβεῖν χρεών.

Μετὰ δὲ δύο ἡμέρας ἀφ' ἧς περαιώθη ἡ Σο-
φία εἰς τὸ Μοναστήριον, ὁ Αὐτοκράτωρ Πέτρος
ὑπέστρεψεν εἰς τὴν Μόσκαν μετ' ἡ Βασιλίσσης,
ἢ με ὄλλω τὴν σιωδίαν τε, ἢ εἰσέβη εἰς αὐ-
τὴν πάλιν ὡς θελαμβότης, ἵνα περῶντας ἀνά-
μεσα ἄπο τὰ στρατιωτικὰ τάγματα, ὅπε ἦσαν
παρατεταγμένα κατὰ τὴν ὁδὸν μετὰ τὰ ὄπλα τῆς. ὁ
Κζάρ Γ' Ἰωάννης ὅπε εἶχεν εἰδῆ ὄλλω ἐκείνῳ τὴν
ἐπανάστασιν μετ' ἡ φυσικὴν τε ἀπλότητα ἢ καλο-
καγαθίαν, ἐπήγε ἢ ὑπέδεχθη. ἢ ἀγκαλιά-
ζωντας ὁ ἕνας τὸν ἄλλον, ἢ τὰς αὐτοὺς ἀναμέσον

τῆς

τῆς ἀδελφικῆς φιλίας καὶ ὁμόνοιας, ἀνεχώρησεν ὁ καθείς εἰς τὰ ἴδια τῆς Βασιλείας. ὑπὸ τότε καὶ ὕπερον δὲν ἠκέτο πλέον τὸ ὄνομα τῆς Γεωργίου, παρὰ μόνον εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς βασιλικῆς δευταρχίας, ἕως ἢ καιρὸν ἢ τελευτῆς τῆς. ἡ ὁποία ἐσωθέν χρόνος ἐξ ὕπερον. ὥστε ἠμπορεῖ τινὰς νὰ κἀνῃ τὴν ἀπαρτίθμισιν τῆς Βασιλείας τοῦ μεγάλου Πέτρου ἀπὸ τὸν καιρὸν ὅπῃ ἐφανερώθη αὐτῇ ἢ ἐπιβελί. ἐπειδὴ τότε ἔλαβε τῆς χαλινης τῆς διοικήσεως, ὧντας 18 χρόνων τὴν ἡλικίαν.

Μεγάλη
ἔξουσία τῆς
Βόρειας.

Ὁ Κνεζὺς Βόρειος ὁ Γαλιτζίνοσ ἀπελάμβανε τότε πᾶσαν τὴν εὐνοίαν τῆς Αὐτοκράτορος Πέτρου. ἀλλὰ οἱ Ναρισκίνοι, οἱ ὁποῖοι τὸν ἔχον βάλην δὲ νὰ ἀντιπαρθέμισεν τὸ μέγα ὄνομα καὶ ἔξουσίαν τῆς μεγάλου Καγκελαρίου Γαλιτζίνοσ, ἀρχισαν νὰ ἐγνωρίζον τὸ σφάλμα ὅπῃ ἔκαμαν, ὅταν ἢ εἶδον νὰ διατάσῃ τὰ πάντα μετὰ τὴν ἴδιαν ἔξουσίαν, καθὼς διέταξε καὶ ὁ ἑξάδελφός του. τοῖστος ἔγινεν αὐτὸς εἰς τὴν αὐλὴν τῆς Ρουσίας, καθὼς ἦτον καὶ ὁ Βίνιος εἰς τὴν Ρώμην. διὰ τὸ ὅποῖον ἔλεγεν ὁ Τάκιτος. Ὁ σφρακταῖοτερος, πσᾶτφ ἐπιφθονέστερος. Ἐμεταχειρίθισαν λοιπὸν ποσαύτας κατασκώδῃς καὶ μηχανουργίας, ὅπῃ ἐκλίνε τέλος πάντων ὁ Αὐτοκράτορ Πέτρος εἰς τὰς συχνὰς παρακινήσεις τῆς μητρὸς καὶ τῆς θείων τῆς, καὶ ἔταξε νὰ τὸν ἀπομακρυνῇ ἀπὸ τὸ Παλάτιον. Ἀλλ' ὁ Βόρειος ὡς ἔμαθε τὴν τοιαύτην

Γεοργ. Βι-
βλ. α.

αὐτῷ ἀπόφασιν, ἠθέλησεν νὰ ἀπολάβῃ τὰς παρασκευὰς, καὶ ἀνεχώρησεν ἑαυτὸς εἰς τὰ ὑποσαρτικὰ τῆς, χωρὶς νὰ ἀποχαιρετήσῃ κανένα. εἶναι ἀληθὲς πῶς ὁ Πέτρος τὸν ἐκάλεσε πάλιν ὀλίγον καιρὸν ὕπερον, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη νὰ σαθῆσει σερεὸς πολὺν χρόνον, καὶ νὰ ἀντιπαρθέ εἰς τὰς κατασκώδῃς ὅπῃ τῆς ἐμμηχανώετο τὸ ἐναντίον μέτροσ. ὅθεν ξεπέφτωτας ὀλοτελῶσ ἀπὸ ἢ εὐνοίαν τῆς Αὐτοκράτορος Πέτρου, ὑφώθη εἰς τὴν αὐτοῦ ἀξίαν Λέων ὁ Ναρισκίνοσ, καὶ ἔγινεν ὁ πρῶτος σύμβουλος τῆς Βασιλείας. ἦτον δὲ αὐτὸς θείος μὲν τῆς Αὐτοκράτορος Πέτρου, ἀδελφὸς δὲ τῆς ἰδίας τῆς μητρὸς, Ναταλίας τῆς Βασιλίσσης.

Ἀναχωρεῖ
εἰς τὰ ὑ-
ποσαρτικὰ
τῆς.

Λέων τῆς
εἰσκίνοσ
πρῶτος
σύμβουλος
τῆς βασι-
λείας.

εἶχε τότε ὁ Αὐτοκράτορ Πέτροσ κάποιος ἔξουσίας σιμά τῆς, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἀξιολογώτατοι ἀνδρες, καὶ ἔδειχνε πρὸς αὐτὸς πολὺ θάρρος, ἀκολαθῶντας τὰς συμβουλάς τῆς, καὶ μάλις εἰς ἐκεῖνο ὅπῃ ἀπέβλεπε δὲ νὰ ἀρξοῖσιν τῆς ὑψηλότητες τῆς. Σκοπὸς ὅπῃ ἔθεσεν εἰς ἢ καρδίαν τῆς, καὶ ἐπεθύμησε πάντοτε ἀπὸ τὸν καιρὸν ὅπῃ ἀρχισεν νὰ ἔχῃ τὸ δευτερεύον. Ἀνάμεσα εἰς αὐτὸς τῆς ξένους, εἶχε τὰ πρῶτα ὁ Φόρτ. αὐτὸς εἶχε μισθῶσιν ἀπὸ Γένδῃων τὴν πατερίδα τῆς, καὶ ἐπῆγεν εἰς Ἀμσπερόδαμον δὲ νὰ μάθῃ τὴν παραματεῖαν. ἀλλ' ἐπειτα ἠγάπησε τῆς πολεμικῆς τέχνης τὸ ἐπιπόδῃμα, καὶ διεπέρασεν εἰς Δανίαν, τὴν λεγομένην Δανιμαρκίαν. καὶ ἐκεῖθεν ἀπελθὼν εἰς Ρουσίαν, συνηθισμένη εἰς τὰ

Φόρτ ἠγα-
πημένος τῆς
Πέτρου.

ῥεσ-

Ο Πέτρος
σοχάζετο
να χαλά-
ση τὸ τὰ-
γμα τῆ
στρελίτ-
ζων.

ῥασικά στρατόματα. (1) Ἐπειτα ἐκλεχθεὶς ἀρχηγὸς τῶ Σωμαπουλάκων ὅπως ἐσωθῶσιν τὴν Αὐτοκράτορα Πέτρον, διὰ τὰ ἄποσκευά- σου εἰς τὸ Μοναστήριον τῆς ἁγίας Τριάδος ἀπὸ τῶ ἐπαύσασι τῆ Κοβάνσκη, ἔλαβε καλῶ τύχῳ νὰ ἐγνωριθῆ ἀπ' αὐτὸν τὸν νέον Βασι- λεῖα. καὶ ἔκτοτε ἑταίρειος ὁ Αὐτοκράτωρ Πέτρος τῆ δούλειάς του, ἠθέλησεν εἰς τὸ ἐξῆς νὰ τὸν ἔχη πλησίον του, δείχνωντας πρὸς αὐτὸν μεγάλῳ εὐνοίᾳ, καὶ μίαν ξεχωριστὴν ὑπόληψιν. Εὐφραί- νετο ὁ Αὐτοκράτωρ Πέτρος νὰ συνομιλῆ με αὐ- τὸν συχνάκις διὰ τὰς σπουδαίας καὶ ἡθι τῶ ἐπιλοίπων Ἐθνῶν τῆς Εὐρώπης. διὰ τῶ ἀ- σκησίν τας εἰς τὰ πολεμικά. διὰ τῶ ἐμπορίαν καὶ θαλασσοπλοίαν, διὰ τῶ πολιτείαν καὶ πλάτ- τας. με αὐτῆ τῶ συμβελίῳ ἐπρόσβαξε καὶ ἐκα- πεσινδύαθη ἐκεῖνο τὸ πλοιάριον με τὰ Κανόνια καὶ ἄρματα, καθὼς εἶναι ἓνα πολεμικὸν Πλοῖον, καὶ ἐπαυδῶθη ἐπάνω εἰς αὐτὸ τὰς πρώτας κανό- νας τῆς ναυτικῆς τέχνης εἰς τῶ Λίμνῳ τῆ Πε- ροσλαυίας, καθὼς ἀνωτέρω εἴπομεν.

Εἶχε σοχαδῆ ὁ εὐμορφος νῆς, καὶ δούλια τῆ

(1) Μονῆς ὁ γάμος ἰσορροπὸς εἰς τὰ κερτικὰ ἀποση- μαίματα ὅπως κἀνε εἰς τῶ ἰσορίαν Κάρλα τοῦ 18. παρασάινει ἁφαντικὰ τὸν φοβισμὸν τῆ Φόρτ εἰς τῶ ἀγάπῳ τοῦ Πέτρου. ἀλλ' ἐγὼ ἀκολουθῶ τὸν Μο- σκοβίτῳ ἰσορροπὸν, τὸσον εἰς αὐτὸ, ὅσοι καὶ εἰς ἄλλα καὶ μέρος φράγματα.

Αὐτο-

Αὐτοκράτορος Πέτρου, πόσον ἦσαν ἐπιρρεπεῖς οἱ Στρελίτζοι νὰ κινουῦν ἐπαύσασις, καὶ νὰ ἐπι- βελθῶνται τῶ ζωῶ τῆ. ὅθεν ἐσοχάθη νὰ κά- μη τῶ θεραπείαν, ἀφανίζωντας ὀλοτελῶς ἐκεῖ- νο τὸ αὐθαδικὸν τάγμα, ὅπως εἰς κάποιον τρό- πον ἐξισατο μετὰς τρωικωρικῆς στρατιῶτας τῆς Ρώμης, ἢ μετὰς Γιανιτζάρης τῆ Τέρκῆ. Ἦσαν δὲ κυρίως οἱ Στρελίτζοι τὸ ἐξισκημένον πεζὸν στρατόμα τῶ Αὐτοκράτορων τῆς Ρωσίας. οἱ ὅποιοι ἐσωθῆσαν νὰ ἔχον ἀπ' αὐτῆς τῆς Στρε- λίτζης ἓνα στρατόμα ἀπὸ τετακτοῦ ἕως πεσα- ράκοντα χιλιάδας, καὶ ἑκατοῖνα εἰς Μόσκαν, καὶ εἰς τὰ περίχωρά τῆς. καὶ ἐπειδὴ αὐτοὶ ἀπελάμ- βανον πολλὰ προνόμια, δὲν ἔλιπαν καὶ ἀπὸ τῆς πολιτίας τῆς ἰδίας Μόσκας νὰ συναριθμουῦν εἰς αὐτὸ τὸ τάγμα, διὰ τὰ ἄπολαμβανεν αὐ- τὰ τὰ προτερήματα. ὁ Πέτρος λοιπὸν ἐπειδὴ καὶ ἀποφάσισεν εἰς τόπον αὐτῶν τῶ Στρελίτζων νὰ βάλῃ ἓνα ἄλλο πεζὸν Τάγμα, ἀρχισεν νὰ τοὺς ὀλιγοσεύῃ με ἐπιδεξιότητα, ἀλλασωντάς τας ἀπ' ὀλίγον κατ' ὀλίγον. εἰς τόσον ἔκαμε μίαν με- κρὰν Πεντηκονταρχίαν, ἢ ὅποια ἦτον κεχωρισμέ- νη, καὶ δὲν ἐξασιάζετο ἀπὸ τὸ τάγμα τῆ Στρελίτ- ζων. Ἦτον ἡ σωθεμένη εἰς τὸ περὶ αὐτὸν μέρος ἀπὸ ἀλλογενεῖς στρατιῶτας. Προσέτι ἠθέλησε νὰ ἐνδουθῶν καθὰς καὶ οἱ Γερμανοὶ, καὶ νὰ ἐξα- σκουῦνται ὡς ἐκεῖνοι εἰς ὅλα τὰ πολεμικά ἔργα, ἔχοντες ἀρχηγὸν τῆ προειρημένον Φόρτ. καὶ διὰ

Πεντη-
κονταρ-
χία πρώ-
τη, ἢ ἀρ-
χὴ τῆς ἀ-
ναρρέσεως
τῆ Στρελίτ-
ζων.

να

Ὁ Πέτρος ἀπερνᾷ ἀπὸ τῆς πᾶς ταξείας τῆς πεντηκονταρχίας. νὰ παραθάρρῃ μὴ περισσότερον ἐκείνης τῆς νεοσύλλεπτης στρατιῶτας, ἠθέλησε νὰ ὑπηρετήσῃ αὐτὸς πρώτον ὡς Τυμπανιστῆς, ἔπειτα ὡς Πενταρχος, καὶ Δεκάραρχος, καὶ Λοχαγός, ἕως ὅπῃ ἐφθάσε βαθυμῶδον εἰς τὸ ἀξίωμα τῆς Πεντηκονταρχίας. Τότε ἐφάνη πρῶτος εἰς ἐκείνης τῆς νέας στρατιῶτας του, παιδεύωντάς τας συχναίως τὰς πολεμικὰς γυμνασίας, καὶ ἤρχοντο οἱ ἴδιοι Στρελίτζοι νὰ πᾶς βλέπουσι διὰ περιδιάβασιν, χωρὶς νὰ ἐνοήσωσι, πῶς ἐκείνη ἡ ἀδωάτος καὶ μικρὰ ἀρχὴ, ἔμελλε νὰ φθάσῃ μίαν φοράν εἰς μίαν μεγαλωπύτην φάλαγγα, καὶ νὰ ὑψωθῇ ἐπάνω εἰς τὸν τέλειον ἀφανισμόν τας. Οὕτως ὁ σκοπὸς τῆς Αὐτοκράτορος Πέτρου δὲν ἄργησε πο-
 λὺ νὰ εὐδοξῆται, καὶ νὰ προκόπῃ. διότι οἱ ξένοι ἀξιοματικοὶ ὅπῃ εὐρίσκοντο τότε εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Βασιλείας τῆς, ἐσωμάζαν νέας στρατιῶτας, καὶ ἔσυραν εἰς τὴν Ρῶσσίαν ἀπὸ πολλὰς τόπας, καὶ μάλιστα ἀπὸ τῆς Γερμανίας, πλῆθος πολὺ ἀπὸ δοκίμης στρατιῶτας, καὶ ἐμίγνυσαν εἰς αὐτὰς καὶ Μοσκοβίται. εἰς τρόπον ὅπῃ ἀυξάνουσα ἀπ' ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἡ μικρὰ Πεντηκονταρχία, ἐγένετο μία Πεντακοσιάρχια, καὶ ἔπειτα μία Χιλιαρχία, καὶ μὲν ταῦτα πολλὰὶ Χιλιαρχίαι, καὶ ἐσάθη, ἵνα ἕως ἐπαυρῆ, τὸ γυμνάσιον τῆς καλῶν καὶ ἀξίων στρατευμάτων. τὰ ὅποια ἐμεταχειρίζη ὑσερον ὁ Αὐτοκράτωρ Πέτρος ἐναντίον Σβέκων καὶ Τέρκων, καθῶς

ἐν

ἐν τοῖς ἐξῆς θέλωμεν εἶδει.

Ὁ πόλεμος ἠκολούθει ἀναμίσειον τῆς συμμάχων καὶ Ἀγαρῶων, ἀμὴν ἡ καρδίαίς τῆς Ρῶσων καὶ Πολωνῶν, δὲν ἦσαν τελείως καθαραί. ἐπειδὴ καὶ ὁ ἕνας ὑπάπτεικε τῆ ἄλλῃ μὲ ἀμοιβαίαν ζηλοτυπίαν. ὅθεν λαμβάνωντας εὐκαιρίαν ὁ Τέρκος, ἐζημίανε τὴ Οὐγγαρίαν μὲ τρία μεγάλα καὶ φοβερὰ στρατεύματα. αὐτὸ ἦτον ἡ ἀφορμὴ καὶ ἀποφάσις ὁ Ἰμπεράτωρ τῆς Γερμανίας νὰ πέμψῃ διὰ πρέσβω εἰς τὴν Μόσκαν τὸν Βαράων Κέρτζω, διὰ νὰ παρακινήσῃ τὸν Αὐτοκράτορα Πέτρον, νὰ πέμψῃ καὶ αὐτὸς ἕνα βαρὺ στρατόμα ἐνωτίον τῆς Ταρτάρων, κατὰ τὰς υποχίσεις ὅπῃ ἔτρεχαν. διὰ νὰ ἔχον ἐρόχλησιν εἰς τὰς τόπας των, ἐνὰ μὲν ἠμπορέσαν νὰ δώσωσι τῆ Τέρκω βοήθειαν. τὰ συμβέβηον ὅ τῆ Τέρκω, τὸ λεγόμενον Ντιβαί, εὐθύς ὅπῃ ἐγνώρισε τίνος ἕνεκεν ἐγένετο ἐκείνη ἡ πρεσβεία, ἀποφάσισε καὶ ἐπέμψῃ καὶ αὐτὸς πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα τῆς Ρῶσίας μίαν ἄλλην πρεσβείαν, καὶ τῆ ἐπρόβανε τὴ εἰρήνην μὲ συμφωνίας πολλὰ ἀφελίμης. μὲ τὸν ἴδιον πρέσβω τῆ Τέρκω, ἐπέμψῃ καὶ ὁ Ταταρχάνης μερικὰς ἐπιτρόπους. ὅθεν ἡ αὐτὴ τῆς Ρῶσίας εὐρίθη προσκαλισμένη εἰς τὴ ἴδιον καιρὸν καὶ ἀπὸ τὸ ἕνα καὶ ἄλλο μέρος μὲ τὸσῶν θερμότητι, ὅπῃ ἐφαίνετο νὰ κλιβῆ ἡ νίκη πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο, ὅπου ἠθέλαν προτιμήσῃ οἱ Μοσκοβίται. ἀλλ' ὁ Αὐτοκράτωρ

Ὁ καίσαρ πέμπτει εἰς Μόσκαν πρέσβω.

Ὁ τέρκος ἐέλνει καὶ αὐτὸς ἄλλον πρέσβω.

G

Πέ-

Πέτρος ἔκλινε χωρὶς νὰ παρασαλεύσῃ ἐναντίον τῆς ἀπίστων, ἢ πρὸς βοήθειαν τῆς Χριστιανῶν.

Εἰς τόσον ἡ Βασιλοπέλα Σοφία, ἂν καλὰ καὶ εὐρίσκειτο ἀποκλεισμένη εἰς τὰ ἐνδοταταῖα ἐνὸς Μοναστηρίου, εἰς τὸ ὁποῖον δὲν ἦτον συγχωρημένον νὰ εἰσέλθῃ τις, μὴ ὅλον τῆτο δὲν ἔλειπε νὰ ἔχη μίαν ἀξιοθαύμασον εἰσρολὴν καὶ εἰδῆσιν διὰ ὅσα ἐγίνοντο εἰς τὴν βασιλείον αὐτῶν, καὶ εἰς τὰς Ἐπαρχίας. ἐπειδὴ ἔειχεν εἰς καθὲ μέρος ἕνα ἀπειρον χροδὸν πλῆθος ἀπὸ ὁπαδῶν ἀποκρύφους. ὅθεν καθ' ἡμέραν ἐξεσκεπάζετο καμία ἐπιβελή, ὅπως ἐκινεῖτο ἀπὸ τῆς ἐπιβελῆς τῆς Βασιλείας τε, μὲ ἀφοφασιν τάχα διὰ τὰς διορθώσεις ὅπως δὲν ἔπαυε νομοθετῶντας συχράκις εἰς τὸ Βασίλειον. Τόσον εἶναι ἐπιρρέπεις οἱ ἄνοι νὰ βλέπουν μὲ κακὸν ὄμμα τὰς μεταβολὰς, ὅπως ἐπιθυμᾷ νὰ θεμελιώσῃ διὰ τὸ ἀγαθόν τας ὁ ἀγρυπνὸς ὀφθαλμὸς τῆς κυβερνήτης.

Ἐτρεφον ὁ μέγας Πέτρος εἰς τὴν καρδίαν τε ἕνα πόθον θερμώτατον διὰ νὰ κατασκευάσῃ μίαν Ἀρμάταν εἰς τὸ Βασίλειόν τε καὶ ἂν καλὰ ἐσυνάρθων μὲ τρεῖς Θαλάσας οἱ τόποι τῆς Βασιλείας τε, τὴν Κασπίαν λέγω, τὴν Μαύρην, καὶ τὴν Βαλτικὴν, δὲν εἶχεν ὅμως εἰς ἄλλῃ λιμένα, παρὰ μόνον εἰς τὴν Κασπίαν. ἀλλ' αὐτὴ δὲν ἦτον ὁ τόπος ἐκεῖνος, ὅπως ἠμποροῦσε νὰ ἐλπίζῃ τὴν μεγαλέμπορον ἐκείνῃ κοινωνίαν, τὴν ὁποῖαν ἐμελεῖται κατὰ νῦν νὰ σερεώσῃ εἰς τὸ

Βασί-

Βασιλείον τε μὲ τὰ ἄλλα ξένα Βασίλεια. ἡ εἰρήνῃ ὅπως εἶχε συμφωνηθῆ μὲ τὴν Σβερλίαν εἰς τὸν καιρὸν ὅπως ἐπετρόπεον ὁ Γαλιτζίνοσ Βασίλειος, δὲν τῆ ἐδίδον ἄδειαν νὰ προχωρήσῃ ἐκείθεν ἀπὸ τὴν Λίμνην Λαδάγαν πρὸς τὸ Βαλτικὸν Πέλαγος. δὲν τοῦ ἔμνε λοιπὸν ἄλλῃ, παρὰ μόνον ἡ Μαύρη Θαλάσσα, ἀλλὰ πάλιν ἐδὲ ἐκεῖ εἶχε καμίαν ἐλπίδα νὰ τὸν ἀρήσῃ οἱ Τῆρκοι νὰ βάλῃ ποδάρι. καὶ πάλιν ἐὰν ἤθελε φθάσῃ νὰ σαφερώσῃ ἐκεῖ κανένα λιμένα, οἱ Τῆρκοι δὲν ἤθελαν τῆ δώσῃ ποτὲ ἄδειαν νὰ ἀπεράσῃ τὴν Προποντίδα, καὶ τὰ λεγόμενα Δαρδανέλια, καὶ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ Αἰγαῖον πέλαγος, καὶ νὰ παραγματωθεῖται εἰς τὸ Μεσόγειον Θαλάσσαν, τὴν λεγόμενῃν Μεδιτεράνεο. μὴ ὅλον τῆτο ἔρριψε πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος τὸ βλέμμα τε, καὶ ἐκλεξε τὴν Πόλιν Βερονίτζαν, διὰ νὰ θεμελιώσῃ εἰς αὐτὴν τὸ πρῶτον ναυπηγεῖον, ὅπου εἶδον ἡ Ρωσία. Δραξάκιμος λοιπὸν ἀφοφασεως, πῶς ἤθελε νὰ ἀπολυθῆσῃ τὰ θερμὰ παρακαλέματα τῆς Καίσαρος τῆς Γερμανῶν, ἀποφασισε νὰ καταπαδῆ τὸ ἄποκτημα τοῦ Ἀζακίου. τῆτο τὸ Ἀζάκιον ἀνομάζετο ἀπὸ τῆς παλαιῆς Ἀζακίας Γεωγράφους, Τανάις. ἐπειδὴ καὶ ἀείσκειται ἐπ' αὐτῇ εἰς τὰς ἐκβολὰς ὅπως ἰκάνει ὁ Ποταμὸς Τάναις εἰς τὴν Μαιώτιδα Λίμνην, τὴν ὁποῖαν ὀνομάζουσιν οἱ νεώτεροι Γεωγράφοι, Μάρ δε Ζάβαχε. Αὐτὴ λοιπὸν ἡ Πόλις ὠντας περιβλέπτου

Βερονίτζαν ἀπὸ τὸν ναυπηγεῖον τῆς Ρωσίας.

Ἐπιβελή καὶ τῆς Πέτρου.

ἢ ἀξιόλογος διὰ τὴν τοποθεσίαν της, πολὺ δὲ
περισσότερον ἢ τὸν λιμένα της, ὁ Αὐτοκράτωρ
Πέτρος τὴν ἐσοχάζετο ὡς ἀναγκαιοτάτῃ διὰ τὴν
χαλινώση τῆς ὁρμᾶς τῆς Ταρτάρων τῆς Κριμίας.
(οἱ ὅποιοι ἐδίδαν συχνάκις ἐνόχλησιν εἰς τὰς ἄ-
κρας τῆς Μοσκοβίας.) καὶ προσέτι διὰ τὴν στε-
ρεώση ἐκεῖ τὴν ἐμπορικὴν κοινωσίαν, ὅπως εἰς
τὸν νοῦν τῆς ἐμελέτης.

1695
Ο Πέτρος
στρατῆς
κατὰ τοῦ
Αζακίου.

Εἰς τὰς 1695 ἐστράτευσαν οἱ δύο φοβεράτα-
τοι Μονάρχαι τῆς Εὐρώπης. Πέτρος δηλαδὴ ὁ
Πρῶτος, ἢ Μεσαφὰς ὁ δεύτερος. ἢ ὁ μὲν Με-
σαφὰς, ὅπως ἦτον διάδοχος Ἀχμέτ τῆς τρίτης καὶ
τέταρτης, ἐκίνησε πόλεμον κατὰ τῆς Οὐγγαρίας.
ὁ δὲ Αὐτοκράτωρ Πέτρος, ὅστις εἶχεν ἔμβη εἰς
τὸν εἰκοστὸν τρίτον χρόνον τῆς ἡλικίας τῆς, ἐστρά-
τεύσει διὰ τὴν ἀποκλείση τὸ Ἀζακίον. Ἐπει-
δὴ αὐτὴ ἡ Πόλις ἦτον τῆς Ἀγαρῶων, ἂν καλὰ
ἢ ἐφθασεν ἕξαπλα κατ' ἐπάνω της, ἐτεχνώθη-
σαν ὁμῶς καὶ ἔρριψαν εἰς αὐτὴν διὰ θαλάσσης
τόστω βοήθειαν, ὅπως ἐδυναμώθησαν πολὺ οἱ
ἀποκλεισμένοι Τῆρκοι, καὶ ἐγῆκαν πολλὰκις
ἔξω τῆς Πόλεως, καὶ ἐφοξένησαν τῆς Ρῆσων πολ-
λὴν ζημίαν καὶ ἐμπόδιον. τότε ὁ Αὐτοκράτωρ Πέ-
τρος ἐπιθυμῶντας τὴν ἀποκτήση δόξαν εἰς αὐτὴν
τὴν πρώτῃ ἐκστρατείαν, ἔτρεχεν εἰς κάθε μέ-
ρος, ἐπαρατίθει κάθε παρᾶγμα, καὶ διέταξε πᾶς
πάντα κατὰ τὴν χεῖρα. πολλὰκις τὰ στρατόμα-
χά τῆς ἦλθον εἰς τὰ χεῖρα μὲν τῆς ἀποκλεισμένης,
ἀλλ'

ἀλλ' ὑπείχουσιν πάντοτε, καὶ ἄρχισαν νὰ κτυ-
ποῦν τὸ Κάστρο μὲ καλὴν ἀπόβασιν. ἀλλὰ ἔ-
νας ἀποδότης ὀνόματι Γάκωβος, ἔκαμψεν ἀναφε-
λεῖς ὅλας ἐκεῖνας τὰς προχωρήσεις. Αὐτὸς εἶχε
τὴν ἐπιστάσιαν τῆς πυροβόλων ὀργάνων, καὶ διὰ
τὴν ἀνείδιθη ἀπὸ τὸν Μοσκοβίτῃ Βαϊάρδον,
ὑποκάτω εἰς τὸν ὅποιον ὑπηρετῆσεν, ἔβαλε σκο-
πὸν νὰ ἐκδικηθῆ. Ἐ λοιπὸν καρφάνωντας μί-
αν νύκτα ὅλα τὰ κανόνα, ἔφυγον εἰς τὴν Πόλιν
τῆς ἐχθρῶν, καὶ ἐφανέρωσαν τῆς Πασιά ὅσα ἐπρα-
ξε. Τότε ὁ Πασιάς ἀφέληθαι ἀπὸ τὴν εἰδησίαν
αὐτῆς τῆς κακοποιῆ καὶ ἐπιβέβηκε ἀνὰ, ἐγῆκεν
ἀπὸ τὴν Πόλιν μὲ ὄλους σχεδὸν τὰς ἀνέστε. οἱ
δὲ Ρῆσοι ἐνστατικοὶ πᾶς δὲν ἤκουον ὀλοτελῶς
τὸν κτύπον τῆς Κανονίων τῆς, ἔπεσον εἰς τὸσαύ-
τῃ σύγχυσιν, ὅπως ἐγῆκε πρὸς ἀφέλειαν τῆς
ἀπίστων. εἰς μάτῃ ἐδοκίμασεν ὁ Αὐτοκράτωρ
Πέτρος καὶ οἱ στρατηγοὶ τῆς νὰ παραθαρρύνουσι
τῆς στρατιῶτας διὰ τὴν ἀποδιώξου τῆς ἐχθρῆς,
δὲν ἐσάθη πλέον τρόπος νὰ τῆς βάλλουσι εἰς δι-
ταξίαν. ὅθεν ἔκαμαν μίαν φεικτὴν αἱματοχυ-
σίαν οἱ ἀσεβεῖς, ὅπως ἠνάγκασαν τὴν φρονιμά-
δα τῆς Αὐτοκράτορος νὰ μεταλλάξῃ τὴν πολιορκί-
αν τῆς Πόλεως, καὶ νὰ ἀποσυρθῆ ὀλίγον ξέμα-
κρα μὲ τὸ στρατόμαχον. ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ὑσέρον
ἀπὸ μίαν τοιαύτῃ σύγχυσιν, δὲν ἦτον καμία
φαινομένη ἐλπίς νὰ ἐκπολιορκηθῆ πλέον ἐκεῖνο
τὸ Κάστρον, ἔκρινον ἀναγκαῖον ἢ Βασιλεία τῆς

Γάκωβος
ἀποδότης
καρφάνει
τὰ κανό-
νια.

Οἱ Τῆρ-
κοι διγαί-
νοῦν ἔξω,
καὶ ἐφοξέ-
νουν
ζημίαν
πολλὴν εἰς
τοὺς μέσ-
σοις.

Ο Πέτρος
χειρίζεται
μὸσκανά-
πρακτος.

γὰ ξαναγυρίσῃ εἰς τὴν Μητρόπολιν τῆ Μόσχας, με ἀπόφασιν ὅμως, καὶ σαθερὰν γνώμην, καὶ διορθώσῃ εἰς τὸ ἀπόλαθον χρόνον τῆς παρεύσης ἐκστρατείας τὰ σφάλματα.

Ἐπειδὴ ὃ ἐγνώρισεν, ὅτι ἐπάνω εἰς ὅλα τοῦ ἔλειψεν ἡ ἰκμή, ὅτι δὲν εἶχον ἀρκετὰ πλοῖα καὶ ἐμποδίσει τὰς βοηθείας ὅπως ἐπεμπον διὰ θαλάσσης οἱ Τῦρκοι, ἐπρόσβαξε τὰς ἐπιστάτας ὅπως ἦσαν εἰς Βερόνικτζαν καὶ ἐποιμάσσω διὰ τὴν ἐρχομένην ἀνοίξιν ὅσα πλοῖα ἤθελεν ἦσαι βολετὸν μικρὰ καὶ μεγάλα. καὶ καὶ ἀλήθειαν ἔκαμε καὶ συλαχθῆ ἔκει πάσα ἡ ἀναγκαία ὕλη, ὅπως ἔλαβε τὸ ἀχαιεῖσθαι καὶ εἰδῆ ἐπιμον εἰς ὀλίγον καιρὸν ἀρκετὰν ἀειθμὸν ἀπὸ πλοῖα διαφόρα μεγαλότητος, καὶ ὀλίγα Καράβια ἀπὸ τελακοντα κανόνια τὸ καθ' ἓνα. Αὕτη δὲ ἡ ἀρμάτα κατεσκευάσθη ἐπάνω εἰς τὰ νερά τοῦ Ποταμοῦ λεγομένου Βερονίτζ, καὶ ἀπ' αὐτὸν ἐκατεβάθη εἰς τὸν Ποταμὸν Τάναϊν. καὶ ἐκεῖ ἀναθεωρήσας αὐτὴν ὁ Αὐτοκράτωρ Πέτρος, τὴν ἤρεσεν ἀρκετὰ, καθόσον τὴν εἶδε χεῖρ ὁ καιρὸς, ἡ τοποθεσία, καὶ ὁ ὀλίγος ἀειθμὸς τῆς τεχνιῶν. τὸ δὲ διὰ ξηρᾶς στρατόμα ἐγίνε καὶ αὐτὸ εἰς τὸν τὸν 1696 χρόνον, πολὺ διωατώτερον ἀπὸ τὸν προαπερασμένον χρόνον, καὶ ἐπολυπλασιάσθησαν πάντα τὰ πυροβόλα ὄργανα, τὸσον Κανόνια, ὅσον καὶ Μερτάλια. ὁ Σερεμέτης καὶ Σχέιν, οἱ στρατηγοί, οἱ ὅποιοι ἦσαν Μοσκοβί

ἀπὸ

ἀπὸ γένος ἐπιφανέσατον, εἶχον τὰς πρώτας ἀξίας εἰς τὸ στρατόμα. ἀπὸ δὲ τῆς ξένης στρατηγῆς, ὁ Φόρτ καὶ ὁ Γορδῶν, ἦσαν οἱ ἐξαιρετικοί φίλοι τῆ Αὐτοκράτορος.

Ὡς οὖν ἔφθασε τὸ στρατόμα ἐμπεροδῆν τῆ Ἀζακίε, ἠθέλησεν ὁ Αὐτοκράτωρ Πέτρος καὶ φυλάξῃ διὰ λόγου τὴν ἡγεμονίαν τῆ ναυτικῆς Στόλης, καὶ ἄφησε τῆ Γορδῶνος τὴν ἐπιστάσιαν τῆ Πόλεως, τῆ δὲ Σχέιν ἔδωκε τὴν μέριμναν τῶ πυροβόλων ὀργάνων. Αὗται αἱ τρεῖς ἐπιστάσιαι ἐπληρώθησαν ἐνδοξότατα καὶ ἀπὸ τῆς τρεῖς ἐπιστάτας. ὁ Αὐτοκράτωρ ὅμως Πέτρος ἔλαβε μέρος καὶ εἰς τὴν δόξαν τῆς ἄλλων δύο. ὅχι καὶ τὸν τρόπον ὅπως λέγει ὁ Ρωμᾶϊος ῥήτωρ Κικέρων, πῶς ὁ στρατηγὸς συμμετέχει ἀπὸ τῆ δόξαν ὅπως λαμβάνετι νικῶντες οἱ στρατιῶται τε, ἀλλ' ἀεισκόμενος ὄλεθε, καὶ δίδοντας εἰς ὅλους τὰς παραγγελίας μετ' αὐτῶ ἀνδρείαν καὶ φρόνησιν, ὅπως δὲν ἠθέλων διωηθῆ καὶ κάμου καλῆτερα, οὐδ' αὐτοὶ οἱ παλαιότεροι καὶ πεπαιδωμένοι εἰς τὰς πολεμικὰς ἐργασίας στρατηγοί. Ἐβάσαξε δὲ ἡ πολιορκία δύο χεθὸν μῶνας, καὶ εἰς αὐτὸ τὸ ἔσσημα ἐμεταχειρίθησαν οἱ Τῦρκοι καὶ οἱ Τάρταροι πάσαν στρατηγικὴν μηχανὴν διὰ καὶ κάμου τὴν ἐχθρὸν τὴν καὶ ἀναχωρήσῃ ἐκεῖθεν, ἢ καὶν καὶ ἐμπάσῃ βοηθείαν εἰς τὸ πολιορκούμενον Κάστρον τῆ Ἀζακίε.

Ὁ Σουλτάνος τῆς Τῦρκων ἔλαβε τὸν ἔσπορον

G 4

καὶ

Ἐποιμά-
σαν ὅσα
τὰ Αζα-
κίε

1696

Ἐκστρα-
τεία καὶ
τῆς Ἀζα-
κίε

Τούρκοι καὶ αὐτάμωσε μὲ τῆς Ταρτάρου ἰκανὸν στρατό-
 ἐνάγονται μα ἄπο Τέρκους. τῆς ὁποίας εἶχε σιναῶν νὰ
 μὲ τοὺς τῆς πέμψῃ πρὸς βοήθειαν ἐκείνης τῆς Πόλεως.
 ταρτάρου, καὶ καὶ ἀλήθειαν ὡς ῥηθῆσαν οἱ Τῆρκοι μὲ τῆς
 Ταρτάρου, ἤλθον καὶ ἔστησαν τὸ στρατόπεδόν τους
 ἀπ' αὐτικρῶ τῆ ρωσικῆ στρατομάτου μὲ ἐπιθυ-
 μίαν νὰ ἔλθωσι εἰς χεῖρας. Τότε ὁ στρατηγὸς
 Σχεῖν, ὅστις εἶχε χρηματίσῃ ἕνα μικρὸν πε-
 ριχαράκιμα, δὲν ἐκαρτέρησε τῆς ἐχθρῶς νὰ
 ἔλθωσι κατ' ἐπάνω τῆ εἰς τὸ ἐδικόν τῆ στρατόπε-
 δον, ἀλλ' ὀλίγηκεν ἄπο τὰ χαρακώματα, καὶ
 ἀπορηγέμενος τῆ ἰππικῆ τῆ στρατομάτου, ἀν κα-
 λὰ καὶ ἦτον πολὺ ὀλιγώτερον ἀπ' ἐκεῖνο τῆ ἀν-
 τιπάλων, ἄρμησεν ὁμοῦ μὲ τὸς βίαν ἐνασ-
 τίον τῆ ἀπίσων, ὅπως τῆς ἀπεδίωξε, καὶ τῆς
 ἐξήσκόρπισε. Πάλιν αὐτοὶ ἐσιναῶν καὶ χθῆσαν, καὶ
 πάλιν ὁ Σχεῖν ἐγύεισε καὶ ἔπεσε κατ' ἐπάνω
 τῆς, καὶ τὸσον φόνον καὶ αἱματοχυσίαν ἔκαμεν, ὅπως
 δὲν ἀπειλόμησαν πλέον νὰ φανοῦν ἐκεῖνον πὲν
 χρόνον οὔτε Τάρταροι, ἔτε Τῆρκοι, εἰμὴ μόνον
 πλανώμενοι ἐνθεν κακεῖθεν, καὶ ἐνοχλεῦντες τῆς
 ἐξέβορῆς τῆς ζῶων, ὅταν ἐλίσκον ἄκαιρίας.

Επειδὴ δὲ ἔλαβε κακῶν ἄποβασιν αὐτὴ ἡ
 δια ξηρᾶς βοήθεια, ἠθέλησαν οἱ Τῆρκοι νὰ δο-
 κιμάσωσι καὶ τῶν Θάλασσαν, μήπως ἠθέλωσι
 ἦσαι ἀφελιμωτέρα ἄπο τῶν ξηρᾶν. εἶχον λοι-
 πὸν εἰς τὸν Καφάν, Πόλιν παραθαλασσίαν τῆ
 Κερίε, μίαν πολυάριθμον Ἀρμάταν ἀπὸ Γα-
 λεῶν

Ὁ Σχεῖν
 τοὺς νικᾷ
 δύο φο-
 ραίς.

Οἱ Τούρ-
 κοὶ ζητοῦν
 νὰ ἐμπά-
 σουν βοή-
 θειαν εἰς
 Ἀζάκων
 ἐξέβα-
 ράσει.

λεῶνια καὶ Γαλεῶτες, ὅπως ἦσαν ἀρμοδιέσαστα,
 δια νὰ ἐμβάσωσι εἰς τὸ Κάστρον βοήθειαν ἄπο
 ἀρᾶς, καὶ ἀπὸ τὰ πρὸς ἑσφῶν ἐπιπέδεια. καὶ ἐ-
 πειδὴ τὸν ἀπερασμένον χρόνον τῆς ἀτύχησεν
 αὐτὴ ἡ στρατὸς, ἐπλανῶντο καὶ πῶρα μὲ τῆς καλᾶς
 ἐλπίδας νὰ κάμνουν τὸ ἴδιον. ἀλλ' ὁ Αὐτοκράτωρ
 Πέτρος μαθὼν ἀκαιρίας τῶν βελῶν τῆς ἐχθρῶν
 καὶ ἐσύγχισε καθε σκοπὸν τῆς μὲ ἕνα τοῖστον
 στρατήγημα. Ἐπρόσβαξε νὰ κρυφθῇ ἕνα μέρος ἀ-
 πὸ τὰ ἀρματομῆνα του πλοῖα ὀπίθεν ἐνὸς μι-
 κρῶ Νησίος, τὸ ὁποῖον ἐλίσκετο πρὸς τὸ εἶμα
 τῆ Ποταμῆς Τανάϊδος, καὶ αὐτὸς ἔμεινεν εἰς τῶν
 ἡγεμονίαν τῆς λοιπῆς Ἀρμάτας. καὶ ταῦτα ἐμε-
 ταχειρίσθη ἐξ ἀφόρως μεθοδείας καὶ τέχνας διὰ νὰ
 σύρῃ τῆς ἐχθρῶς τῆ πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος, ἵστω-
 κεινόμενος ὅτι φεύγει, καὶ ζητεῖ νὰ ἀναπλώσῃ
 τὸν Ποταμόν. Τῆτο τὸ στρατήγημα ἔλαβε τὸ ἐπι-
 θυμητὸν ἀποτέλεσμα. Διότι οἱ Τῆρκοι ἀπατη-
 θέντες, ἐπροχώρησαν καταδιώκοντες τῆς φεύ-
 γοντας Μοσκοβίτας. Τότε τὰ ρωσικὰ πλοῖα ὅ-
 πως ἦσαν κρυμμένα ὀπίθεν τῆ Νησιδίας, ὀλίγησαν
 ἀπὸ τῆ ἐνεδραν, καὶ ἄρμησεν ἐξ ὀπίθεν τῆ πολέμι-
 ας Ἀρμάτας, εἰς τὸ ἴδιον καιρὸν ὅπως καὶ ὁ Αὐτο-
 κράτωρ Πέτρος ἐγύεισε τὸ πρὸς ἄσπον καὶ ἐπολέμησε
 τὸ μέτωπον. καὶ τὸς σύγχυσιν ἐπροξένησε τῆς
 Τέρκων, ὅπως ἠμπόρεσε νὰ τῆς πάρῃ πολλα πλοῖα
 φορτωμένα ἀπὸ στρατιῶτας, ἀπὸ χρήματα, καὶ
 ἀπὸ

Ὁ Πέτρος
 ζημιώνει
 τῶν ταρ-
 κικῶν ἀρ-
 μάτων.

106 Βίος Πέτρου τῆ Μεγάλου.
ἀπὸ ὄπλα, χωρὶς τὰ πολλαῖα ἄλλα πλοῖα ὅπῃ
ἐβύβισεν εἰς τὰ ὕδατα.

Διὸ τὴν
μέθοδον
τοῦ Πέτρου
μετὰ πολλῶν
ὁμοίων
στρατιωτικῶν
ἀρμάτων.

Ἡ Ἀρμάτα λοιπὸν τῶν Τούρκων ἐσύρθη εἰς τὰ
ὀπίσω δεινῶς ταλαιπωρημένη, καὶ χαλασμένη.
ὁ δὲ Πέτρος ὅπῃ δὲν εἶχεν ἀμφιβολίαν, πῶς
οἱ ἐχθροὶ πάλιν ἤθελαν κἀμνη καμίαν νέαν δο-
κιμῶν, μὴ δυναίμενος πλέον νὰ μεταχειρισθῆ
τὴν ἰδίαν Τέχνην, ἐπειδὴ καὶ οἱ Τούρκοι ἤθε-
λαν ἔχειν περισσότεραν προσοχίαν, ἐφ' ὅσον
εἰς ἓνα ἄλλο στρατήγημα. Ἐκαμὲ νὰ μεταφέ-
ρην Κανόνια εἰς ἐκεῖνο τὸ Νησιδίον, καὶ νὰ τὰ
σῆσω ἐκεῖ. ὅταν λοιπὸν ἐγύμισε πάλιν ὁ ἐχ-
θρὸς, καθὼς τὸ εἶχε προειδῆ ἡ φρονιμάδα τε,
ἄρμισε πᾶσα ἡ ρωσικὴ ἀρμάτα, καὶ ἔπεσε με-
τὰ βίαν κατ' ἐπάνω τῶν τερικίων πλοίων,
ὅπῃ ῥυαγκάθησαν νὰ ἀποσυρθῶν εἰς ἐκεῖνο τὸ
Νησιδίον. Τότε τὰ Κανόνια ὅπῃ ἦσαν ἐκεῖ ση-
μεῖα, ἄρχισαν νὰ βαροῦν μετὰ πολλῶν καλῶν ἐν-
βασιν, ὅπῃ ἠφάνισαν τὰ περισσότερα πλοῖα,
ἀπὸ ὅσα εἶχαν πλησιάσῃ ἐκεῖ. ὁ δὲ Αὐτοκρά-
τωρ καταβέβηκτος εἰς τὸ ἴδιον καιρὸν μετὰ τὴν
καὶ προθυμίαν τὰ ἐπίλοιπα, τὰ διεσκορπίσε,
καὶ τελείως τὰ ἠφάνισε.

Τῆτο τὸ δεύτερον κατόρθωμα ἔκαμὲ τὸς ἀ-
ποκλεισμένους νὰ χάσων τὴν ἐλπίδα ἐκείνης
τῆς βοηθείας, ἀπὸ τῶν ὁποῖαν εἶχον μεγα-
λατάτην χρεῖαν. Προσέτι καὶ ὁ στρατηγὸς Γορ-
δάν

Βιβλίον Δεύτερον.

107

δὲν εἶλετο νὰ τὸς καταστήσῃ εἰς μεγαλῶν
συναχωρίαν. διότι εἶχε κατασκευάσῃ ὑψηλό-
τατα χαρακώματα, ὅπῃ ὑπερέβαιναν τὰ τειχεῖα
τῆς Πόλεως. καὶ ἐπέιδεν κτυπῶντας τε ἀκα-
ταπαύτως μετὰ τὰ Κανόνια, ἀνοιξεν ἐρυχωρο-
τάτας χαλάσρας διὰ νὰ εἰσπυθῆσῃ εἰς τὸ Πό-
λιν. Ἐδοκίμασαν πολλαὶ οἱ ἀποκλεισμέ-
νοι νὰ ἐγγοῦν ἔξω νὰ πολεμήσω, ἀλλὰ εἰς
μάτην. διότι τὸ ὕψος τῶν χαρακωμάτων, ἔ-
καμὲ πᾶσαν δοκιμῶν ἀτελεσφόρητον. Ὁ δὲ Αὐ-
τοκράτωρ Πέτρος, ἂν καλὰ καὶ εἶχεν ὅλο τὸ βά-
ρος νὰ κυβερνᾷ τὸν Στόλον, μὲ ὅλον τῆτο δὲν
εἶλετο νὰ πηγαῖν συχνάκις εἰς τὸ νὰ θεωρῆ
καὶ τὰς κατὰ ξηρὰν ἐργασίας. Δὲν ἤμπορεῖ τι-
γὰς νὰ παραστήσῃ τὸ θάρρος ὅπῃ ἐλάβανον
οἱ στρατιῶται του, βλέποντες τὸν συχνάκις εἰς
» τὰς σοίχας τῆ στρατόματος, καθὼς καὶ Τί-
» τος ὁ Δίβιος ἔλεγε. Τοῦ Βασιλέως ἐν πα-
» ρατάξει ἐπιφανομένου, αἱ τῶν στρατιωτῶν
» καρδίαι ἐξάπτονται. καὶ μάλιστα ὅταν τὸν
» ἐβλεπον ὅπῃ δὲν ἀπεσφύριτο νὰ πιαθῆ μετὰ
» ἰδίαν χεῖρα, τὸ δικέλι καὶ τὰ ἀμαξόπελα,
» συμβουθῶντας τὸς εἰς τὰς ἐργασίας. Μετὰ
» αὐτῶν σωετῶν ὁδηγίαν δὲν ἤμπορεῖσεν ὁ μέ-
» γας Πέτρος, παρὰ νὰ φθάσῃ καὶ εἰς τὸ τέλος
» τῆ σκοπέτε. Καταστήσαντες λοιπὸν εἰς ἐσχά-
» τῶν ἀπορίας οἱ Τούρκοι, καὶ μὲν ἔχοντες πλε-
» ον ἐλπίδα νὰ λάβωσιν ἀπὸ τὸν Βασιλέα τὸς
» ὁποῖαν

Βιβλ. β'.

Ἀξίον
παράδει-
ται εἰς τὸς
ρούσους.

ὅποιανδήποτε ἄλλω βοήθειαν, διαφάσισαν ἢ ἀπαρδοθῶν. Τότε ὁ Αὐτοκράτωρ Πέτρος, ὁποῦ ἐγνώριζεν εἰς ποίαν τροχωρίαν εὐρίσκοντο, δὲν ἠθέλησε νὰ τοὺς συμφωνήσῃ ἄλλω χάριν, παρὰ μόνον νὰ εὐνοίῃ ἐλεύθεροι ἀπὸ τὸ Κάστρον, ἀλλὰ χωρὶς ἄρματα καὶ ὑποσκιδῶν, καὶ μὲ ὑπόχρεσιν βεβαίαν νὰ παραδώσωσι εἰς τὰς χεῖράς τε τὸν ἐπίβελον Γάκωβον, ὁποῦ εἶχε καρφώσῃ τὸν ἀπερασμίνον χρόνον τὰ Κανόνια.

Μέγας ἐσάθη ὁ φόβος καὶ ὁ φόμος ὅπως ἐπροξένησεν αὐτῇ ἡ νίκη, καὶ μόνον εἰς τὰς Ταρτάρους τῆ Κεμίας, τὸ ὅποιον ἐκινδύνωδε νὰ κυριεύθῃ ἀπὸ τῆς Μοσκοβίτας ὡς καὶ τὸ Ἀζάκιον, ἀλλὰ ἀκόμη καὶ εἰς αὐτὰς τὰς ἰδίους Τέρκους εἰς Κωνσταντινούπολιν. ἐπειδὴ ἔσκεν εἰς τὰς Μοσκοβίτας νὰ ἐμποδίσωσι τὰ πρὸς ἑσφῶν ἐπιτήδεια, ὅπου μετακομίζονται ἀπὸ τὸν Πόντον εἰς ἐκεῖνῳ τῷ πολυάνθρωπον Μηξόπολιν. Ὁ Πέτρος λοιπὸν δὲν ἠθέλησε νὰ χάσῃ καιρὸν, ἀλλ' ἐποιήσας ὅσα ἐγνώριζεν ἀναγκαῖα πρὸς ἑξουσίαν τῆς Ἀζακίας, ἔδραμνεν εὐθύς νὰ ὑποτάξῃ καὶ ἄλλας τῶνας εἰς τὰ περὶ τοῦ αὐτῆς Ἀζακίας. καὶ εὐρίσκωντας ἐκεῖ ἑσλασμένους καὶ δειλιῶντας τὰς ἐγχωρῆς, ἐκείδουσε μὲ ἄκραν εὐνολίαν πολὺ μέρος τῆς παραθαλασσίας πλοῦρας. Τότε μὲν συγχωρῶντας τε πλέον ὁ καιρὸς νὰ παραχωρήσῃ περαιτέρω,

Φόβος εἰς τοὺς Τούρκους καὶ τὰς τῶνας διὰ τὴν ἀλλαγὴν Ἀζακίας.

Ὁ Πέτρος ὑποτάσσει πολλοὺς τῶνας τῆς ταρταρίας.

ρω, ἐγύρισεν ὁλος δεδοξασμένος εἰς τὴν Μηξόπολιν τῆ Μόσκας. καὶ ἐκεῖ διὰ νὰ ἐμβάσῃ εἰσεβαῖναι δειλαμβωτικής εἰς Μόσκας. μὲ γλυκύτητα εἰς τὴν καρδίαν τοῦ λαοῦ τῆς ἐφῆσιν καὶ τὴν καλὴν ὑποληψίαν τῆς πολεμικῶν ἔργων, ἠθέλησε νὰ κάμῃ τὴν εἰσοδὸν τῆ μὲ ἄκραν μεγαλοπρέπειαν. Ὁ δὲν διεπέρασεν ὑποκάτωθεν τριαμβωτικῶν ἀψίδων, αἱ ὅποιαι ἐπαράσταναν τὰς τῶνας ὅπως ἀπόκτισε, καὶ ἐξέχωρος τὴν Πόλιν Ἀζάκιον. Εἰς αὐτὸν τὸν θείαμβον (ὅς τις ἔγινεν εἰς τὰς 9. Ὀκτωβεῖς,) ἐσύρθη πλῆθος πολὺ Τούρκων καὶ Ταρτάρων αἰχμαλώτων, καὶ εἰς τὸ μέσον αὐτῶν ἐφαίνετο ὁ ἀτιμώτατος ἐκεῖνος Γάκωβος ὁ φεγγάτος, ὁ ὅστις ἐπῆναι εἰς ἕνα ἀμάξι, καὶ εἰς αὐτὸ ἦτον σημεῖον μία φέρεκα, ὅπως ὑπηρετήσῃ διὰ καταδίωξιν εἰς αὐτὸν τὸν ὑπογάτω ὑσερον ἀπὸ τὴν θειλαμβωτικὴν εἰσοδὸν.

Ὁ ἀποδοτῆς Γάκωβος φερκίσεται.

Τότε ὁ Χάνης τῆς Ταρτάρων φοβούμενος μὲν ἠθέλε χάσῃ τὸ πλεονάζον μέρος τῆς τῶνας, ἔπεμψεν εἰς τὴν Μόσκαν ἕνα ὑποσολάτωρα, συνηθέωντας εἰς αὐτὸ καὶ ἡ γνώμη τοῦ αὐθεντοῦς τῆς Σελτάνης, διὰ νὰ παραβάλλῃ τοῦ Αὐτοκράτορος Πέτρος πρὸς τὰς πολλὰ ἀφελίμους διὰ τὴν Ρῆσσίαν. ἀλλ' ὁ Πέτρος, ὁποῦ ἠθέλε νὰ ἔβῃ εἰς τὴν καρδίαν τῆ μίαν ἀδελφὸν καὶ καθάραν φιλίαν μὲ τὴν αὐτὴν τῆς Βιέννας, ἐπρόσβαξε νὰ εἰπῆν αὐτῆ τῆ ἀπεσαλμένῃ Ταρτάρῃ, νὰ ἀναχωρήσῃ εὐθύς ἀπὸ τῆς χώρας

Προσβία ταταρχάνης εἰς Μόσκαν.

ρας τῆς Βασιλείας τῆς, ἢ ἂν ὁ αὐθέντης τῆς ὁ
Ταταρχάνης ἤθελε κανένα συμβιβασμὸν, ἄς
ἤθελεν ὑπάγει εἰς τὸν Ἱμπεράτορα τῆς Γερ-

Νέα συμ-
μαχία τῆ
καίσαρος
μὲν τῆς
βουλίας :

μανίας : Μία τοιαύτη γενναϊότης τῆς Αὐτοκρά-
τορος Πέτρου, ὑποχέωσε τὸν Ἱμπεράτορα Λεο-
πολδον νὰ συγγραφῆ μὲ αὐτὸν, ἢ νὰ βεβαιώ-
σῃ πάλιν μίαν ἄλλω συμφωνίαν συμμαχίας
ἢ ἐπιμαχίας διὰ χρόνος ἑξῆς. ἢ ἐπρόθεσαν

Αἰετο-
κρατία ὁ
βενετίας
ἐμβαίνει
εἰς τὴν συμ-
μαχίαν :

μίαν ξεχωριστὴν ὑποχέωσιν, ὅτι νὰ μὴν ἠμπο-
ρῆ τὸ ἓνα μέρος νὰ εἰρλωθῆ μὲ τὸν Τούρκον
χωρὶς τὸ ἄλλο. Ἡ δὲ γαλλοκρατία Αἰετοκρα-
τία τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἐπέμψεν εἰς Βιένναν παντεξ-
σιόπται τῆς Πρεσβείας διὰ νὰ συμπεριλαμ-
βάνεται ἢ αὐτὴ εἰς τὴν προεπιρρημὴν συμφω-
νίαν. ἐπειδὴ καὶ ὅταν ἐπολέμει ὁ Αὐτοκράτωρ
Πέτρος κατὰ τὸν ὑξείνον Πόντον, αὐτὴ εἶχε κά-
μην ἀξιολογώτατα κέρδη. Προσέτι ἐβλέπε τὴν
καλὴν ἔξοδον ὅπως εἶχε πρὸς αὐτὴν ἐκεῖνος ὁ
Μονάρχης, καθὼς τὴν εἶχε δεῖξῃ ἢ μὲ ἐπι-
σολῶν ὅπως εἶχε γράφῃ ἐπιταυτῆ πρὸς τὴν Γερ-
μανίαν. ὅθεν ἢ ὑποχέθη νὰ δώσῃ τῆς Αὐ-
κράτορος καθεβούθειαν, ὅπως ἠμπορῶσεν νὰ φέ-
ρῃ εἰς αὐξήσιν ἢ προκοπὴν τὰ στρατεύματά τῆς.
καθὼς ἢ ἔκαμε τὴν ἀληθείαν, πέμπωντας του
πολλὰς χωνδύτας Κανονίων, ἢ μερικὰς τεχνί-
τας ναύπηγας ἢ καλαφάτας.

Πέμπει
εἰς ρωστί-
αν ναύπη-
γούς :

Ἐπειδὴ ἐν τοῖς ἀφολαβουσί δὲν ἰσορήσαμεν περὶ τῆς
προεβείας ὅπου ἐπέμψεν εἰς Κίναν ὁ Αὐτοκράτωρ Πέ-
τρος, ἢ νὰ μὴ τὴν σερὰν τῆς λόγῃ συγχέωμεν, εὐλόγον

πρὸς

περὶ αὐτῆς ἔλαβε ἐνταῦθα. οὐκ ἄρα δὲ εἰ ὁ-
λίγα τινα προἰσορήσαντες περὶ τῆς Κίνας ὁ ἑὸς αὐ-
τῆς κατοίκων, πρὸς πολυμάδιαν τῆς φιλομαδῶν, ἐξῆς
περὶ τῆς προεβείας ἠπώμεν. ταῦτα ἐν εἰς τῆς γεωγραφί-
κῆς Ἱστορίας τῆς σοφωτάτου Μιχαήλ, ἢ ἀποδοῦν συλλέξαν-
τες, σωστατημικῶς ὅσον εἰς ἐνταῦθα ἐκδέσομεν.

Καταγρα-
φὴ Κίνας :

Ἡ Κίνα, ἢ τις καὶ Κιτάιον ἢ μὲ ἄλλας διαφορὰς Καταγρα-
δομασίας λέγεται, εἶναι εἰς ἄρῃ ἡρώτοτατον Βασίλειον φη Κίνας
τῆς Εὐρώπης. διότι κατὰ μὲν τὸ μήκος εἶναι μιλίων
κοινῶν 2400, κατὰ δὲ τὸ πλάτος 1200, ὡς ὁ Κλαύ-
διος ἰσορῶν, ἂν καλὰ ἄλλοι τινὲς διαφορὰς γράψουσιν. Εἰ-
ναί δὲ εἰς πολυανθρωπότατον. διότι κατὰ τὴν γεωγ-
νομίαν ἀπαιρῶσιν, ἄριστη δημῶδης κατὰ 58055180,
χωρὶς γυναικῶν ἢ παιδίων, ἀνούχωντε ἢ διδασκάλων
τῆς γραμμάτων καὶ ὄπλων. ὅπου ὁποῖον ὁ ἀριθμὸς εἶναι
ἡδὸν ἄπειρος.

Διαιρεῖται εἰς 15 Σαβατείας, αἱ ὁποῖαι ὀνομαζονται
καὶ μὲ τίτλον Βασιλείας. εἰς αὐτὰς ἀπαιρῶσινται 240 Πόλεις τῆς
Πόλεις ἀξιόλογοι, ἀλλὰ αἱ πλέον ἄριστοι εἶναι 150. Κινέζων
περικλείεται δὲ ἅπασαι μὲ τήχῃ ὠχυρὰ καὶ πλατύ-
τατα ἐκ λίθων κατεσκευασμένα, καὶ μὲ χωνδύτικα με-
γάλῃ καὶ βαθύτατα. εἰσὶ δὲ πάσαι ἡδὸν τετραπλευ-
ροι. Πόλεις ἐλάσσονες ἢ Φρούρια λέγουσι νὰ εἶναι 1227,
καὶ αὐτὰ περικτειχισμένα μὲ τήχῃ δυνατὰ. Κάμαι δὲ
ἢ χωρὶς εἶναι ἡδὸν ἄπειρα. Τὸ μέγεθος τῆς προεπιρρημῆν
Πόλεων τεκμαίρεται ἀπὸ τῆς Πόλεων λεγομένην Κάντο.
ἢ ὁποῖα ἂν καλὰ ἢ εἶναι μία ἀπὸ τὰς μικρότερας Πό-
λεως, ἢ περιμέτρος ὅμως τῆς εἶναι μιλίων 12. Ὁ Μάρ-
κος Πάλλος ὁ βενετός ἰσορῶν, πῶς ἢ περιμέτρος τῆς Πό-
λεως λεγομένην Κιτσάι, ἢ Κιτσίντζαί εἶναι μιλίων 100,
ἢ ὅτι εἶχε 12 χιλιάδας γεφύρια λίθινα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα
μερικὰ ἦσαν τόσον ὑψηλὰ, ὅπου ἀπερνούσαν ὑποκάτω-
θεν τὰ καράβια μὲ τὰ κατάρτιατας. εὐδοκεν δὲ τῆς
τήχῃς αὐτῆς ἦτον λίγη μεγίστη, ἢ ἢ περιμέτρος αὐ-
τῆς μιλίων 28. οἱ μεταγενέστεροι Γεωγράφοι δὲν ἀναφῶ-
σι περὶ αὐτῆς. ἴσως νὰ ἐφθάρθη ὑπὸ πολέμου, ἢ ἄλλῃ
τῆς δυστυχῆς συμβιβηκότος. Παρὰ τὰς ῥηθείας Σα-
βατείας

τῆς

Ἐπαρχίαι εἶναι καὶ ἄλλα δύο, ἔτι ἄλλα πολλαὶ Ἐπαρχίαι. Αἱ Πόλεις ἔχουσι πύργους θαυμασιωτάτους ἐκ λίθων πορφύρεων καὶ μαρμάρων, καὶ γῆς σιλικῆς μετὰ θυσίδας ἀργυρᾶς. αἱ ὁδοὶ αὐτῶν καὶ ἄλλων τόπων, εἶναι πᾶσαι λιθόστρωτοι. εἰς κάθε τόπον ἔχουσι καταλύματα ἕξ τοὺς ἑξῆς μετὰ παλάτια θαυμαστά, κήπους καὶ λεμονῶνας ἀραιωτάτους. Προσῆτοι ἔχουσι ἀμάξια μετὰ εἷα τροχόν, τὰ ὅποια τρέχουσιν εἰς τοὺς ἀμαλοὺς τόπους μετὰ ἄρμενα, καὶ τὰ ἀδυνάσσει οἱ κυβερνῆται μετὰ τὸ μέσον δύο ζύλων, καθὼς οἱ ναῦται κυβερνοῦσι ἕξ τῶν πηδαλιῶν τὰ πλοῖα εἰς τὴν Θάλασσαν. ταῦτα καὶ ἄλλα πολλά γράφουσι περὶ τῆς ἀγχινοῖας καὶ μεγαλοφρεσίας τῶν Σινῶν, τὰ ὅποια ἴσως εἶναι ἀληθῆ, ἴσως δὲ ὄχι ὅλα.

Ἀμάξια μετὰ ἄρμενα.

Ποταμοί. Ποτιζοῦσιν αὐτὸ τὸ Βασίλειον πολλοὶ καὶ μεγάλοι Ποταμοί, οἱ ὅποιοι εἶναι τόσον πλατεῖς, ὅπου μετὰ δυσκολίαν ἔμπορεῖ νὰ διαγένη τινὰς ἕξ τῆς ὀράσεως τὰ ἀράγματα ὅπου εἶναι εἰς τὴν ἀντικειμένην ὄχθην. ὅλοι δὲ εἶναι πλατοὶ, καὶ οἱ Σίνες ἔχουσι εἰς αὐτοὺς ποικιλώτατα πλοῖα.

Πλοῖα Σινῶν. Ἄλλ' ἐκείνα τῶν ἀρχόντων ὑπερέχουσι κατ' ἕξω τῶν ἄλλων. διότι εἶναι ὡς παλάτια ἀξιοθαύματα μετὰ θυσίδων τεχνικῶν, καὶ ζωγραφικῶν, καὶ εἰς τὴν πῶρραν ἔχουσι γραμμικόν μετὰ χρυσοῦ γράμματα τὸ ὄνομα κατὰ εὐθὺς ἀρχοντος, διὰ νὰ ἐγνωρίζῃ καθεὶς τὴν τάξιν, καὶ νὰ δίδῃ τόπον εἰς τὴν σωαύτησιν.

Κιάγγυτος. Ἀνάμεσα εἰς τὴν ἀπορρήθρευτῆς Ποταμοῦς, ὁ Ποταμὸς λεγόμενος Κιάγγυ, ἦτοι ὑὸς τῆς Θαλάσσης, τοῦ ὁποῖου τὸ πλάτος λέγουσι νὰ εἶναι τεσσάρων μιλίων, διέρχεται διὰ τῆς Κίνας μερζόμενος εἰς πολλοὺς ποταμοὺς, καὶ ἀποτελεῖ πολλοὺς Διύμνας, καὶ ἔπειτα εἰσβάλλει εἰς τὴν Θάλασσαν, διχοτομῶν τὴν Κίναν εἰς δύο σχεδὸν ἴσα μέρη.

Ποταμοὶ καὶ λίμναι. Εἰς τὴν Κίναν εἶναι διάφοροι Ποταμοὶ καὶ Λίμναι ὅπου ἔχουσι θαυμάσιον ἐργεῖαι. Διότι λέγουσι πᾶς εἶναι θαυμάσιον Ποταμὸς ὅπου καθάρει τὸν σίδηρον καὶ τὸν κᾶναι τιμητικόν, καὶ ἄλλος ὅπου ἀν' ἑαυτὴν τινὰς εἰς αὐτὸν λίθον, γίνονται βροχαὶ καὶ βρονταὶ, καὶ ἄλλος ὅπου ἔχει μέλαν τὸ ὕδωρ. Ἐπι δε λέγουσι ὅτι ἡ Λίμνη λεγομένη Εἰνσιπίγγι μεταβάλλει τὸν σίδηρον εἰς χαλκόν, καὶ ἄλλη ὁπῆ βάπτει

βάπτει πράσινον ὅστις ἴδενε πῆσιν εἰς αὐτὴν. καὶ ἑτέρα ὅπου μεταβάλλει εἰς κυανῶν πάντα τὰ πλωόμενα ἐν αὐτῇ.

Ὁ τόπος τῶν Σινῶν ἐπαινεῖται μεγάλως οὐ μόνον διὰ τὰ πλοῖα, καὶ μεγαλεία, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν Δικρασίαν τῆς Πλῆθης καὶ ἀέρος, καὶ τὴν μεγάλην ὄψιν τῆς γῆς. ἐπειδὴ καὶ ἀφθοσιποροχία. τῆς πλετῆς ἀπὸ παντοδαπῆς καρπῶν καὶ ποικιλίας ἀνθῶν, ἐπι δε καὶ ἀπὸ πτωχῶν, καὶ ἰχθύων, καὶ ἀπὸ κάθε ἀλλοῦ εἶδος ζῶων τῶν ἐπὶ τῶν τροφῶν χρησίμων. τῶν ὁποίων φραγμάτων ἢ ποικιλότης, ἢ ἐξοχότης, καὶ τὸ πλῆθος, δὲν δέχεται εἰς οὐδὲν ἄλλο μέρος τῆς Οἰκουμένης. μόναι αἱ Σταφυλαὶ εἶναι σπανιώταται, ἀν καλὰ καὶ εἰς τὴν Ἐπαρχίαν λεγομένην Ξέμισι δέχονται πολλὰ. Προσῆτοι ἡ Κίνα πλετῆ ἀπὸ κάθε ἀλλοῦ εἶδος τῶν ἐπὶ τῶν τροφῶν καὶ ἰδονῶν ἐπισηδίων, καὶ ἀπὸ ὅσα ἐπὶ δε-ραπίαν χρήσιμα: διότι ἐκὴ φύονται ρίζαι πολλαὶ, καὶ χόρτα ωφελιμώτατα, ὅσον τὸ Τζαί, ἢ κατ' ἄλλως Ἐρμπα Θε λεγόμενον. τὸ Γλωτζε. ὅπερ δέλε νὰ εἴπω, ἰασι αὐτῶν. τὸ Τακιά, διὰ τοῦ ὁποῖου διώκεται πᾶσα λύπη καὶ μελαγχολία. τὸ Κίτζ, ὅπερ ἐστὶ Πανάκεα, καὶ ἄλλα πολλα ἰαματικά καὶ χρησιμώτατα χόρτα. Τὸ Σηρικόν νῆμα, ἦγεν τὸ Μετάξι γίνεται δύο φορᾶς τὸν Χρόνον, καὶ τόσον πολὺ, ὅπερ μόνον ἐκείνο τῆς Ἐπαρχίας Κεκιάνγγ εἶναι περισσώτερον ἀπὸ ὅσον γίνεται εἰς ὅλην τὴν Οἰκουμένην. σιμάγγισι δὲ καὶ ἕτερον νῆμα ἐκ τῶν δεινῶν, τὸ ὁποῖον μετὰ ὅλον ὅπου εἶναι λεπτόν ὡς νῆμα Ἀράχνης, εἶναι ὅμως πολυχροιώτατον. λέγουσι ὅτι ἀπὸ τῶν Μετάξι νὰ ἦτον εἰς αὐτὰς 4500 χρόνους πρὶν φερθῆναι εἰς τοὺς ἐδικοὺς μας τόπους, καὶ ἀπ' ἐκεῖ νὰ ἐφέρθη εἰς τὰ ἄλλα Βασίλεια.

Χόρτα, καὶ ρίζαι ἰαματικά.

Μετάξι.

Μετάξι δεινῶν.

Ἡ Κίνα ἔχει εἷα μεγαλιώτατον Τεῖχος, διὰ τοῦ ὁποῖου χωρίζεται ἀπὸ τὴν μεγάλην Ταρταρίαν. Γεάννης ὁ Νεσεφράνος, ὁ συγγραφεὺς τὸν βίον τοῦ μεγάλου Πέβη λέγει, πᾶς ὑπερβαίνει κατ' ἕξω τῶν ἐπισηδίων δυνάμειν θαυμάσιον. διότι εἶναι μακρὸν 300 λέγας γερμανικᾶς, ὑψιλὸν 30 πῆχαι, καὶ 12 ἢ 15 πλατύ. διέρχεται δὲ διὰ πεδιάδων καὶ ὑψηλῶν καὶ δυσβάτων

Τεῖχος μέγα.

βάτων ὄρεων, καὶ ἔχει θάλασσα καμάρας, ὑποκάτωθεν
ἑξὼς ὁποῖον ἑξωτερῶσι τινὲς Ποταμοί. Ἡ κατασκευή τῆς
ἅπαντα εἶναι ἀπὸ πηλῆτις λίθου ἤτοι σερπεντίνου,
καὶ αἱ πέτρας εἶναι τόσο καλὰ ἀποσπασμένα μετὰ
ἀσβέστιον, ὅπου ἔξως τῆς σήμερον δὲν φαίνεται εἰς ἐ-
ξὼς μέρος βεβλαμμένον, ἀλλὰ καλὰ λέγουσι νὰ ἐκ-
τίθῃ 250 χρόνους ἀπὸ τῆς τοῦ Κυρίου ἐκδόσεως. Εἰς
κάθε ὀλίγον διάστημα εἶναι τινὲς πύργοι κτισμένοι κατὰ
τὸ παλαιόν, καὶ ἀπέχει ὁ εἰς τὰ ἄλλα ὡς δύο μίλια
τὰ σαίτας. ἄλλοι καιροὺς ἐφύλαττον αὐτὸ τὸ τῆχος
εἰς ἀμικριῶνι στρατιῶται, ἀλλὰ τῷ σήμερον ὀλίγοις φύ-
λαξας εἶναι, ἐκεῖ μόνον ὅπου εἶναι αἱ ἑσόδου. οἱ Κινέ-
ζοι λέγουσι μετὰ βεβαιότητα, πῶς ὅταν ὁ ἐνδέκατος Βα-
σιλεὺς αὐτῶν, λεγόμενος Οὐαμπίης, ἠθέλησε νὰ τὸ κατα-
σκάσῃ, διὰ νὰ ἐμποδίξῃ τὰς ἐπιδρομὰς ἑξὼς σινοῦ-
τικῶν Ταρτάρων, Μυγγάλων δηλαδὴ, καὶ ἄλλων, ἐφο-
σαῖεν εἰς ὅλον τὸ Βασίλειον τῆς Κίνας νὰ τοῦ δώσωσι
ἀπὸ τρεῖς ἀνδράπης εἰς κάθε δέκα, καὶ νὰ ἐτελειώθῃ
εἰς πέντε χρόνους αὐτὸ τὸ μέγα καὶ ἀκατάληπτον ἔργον.
καλεῖται δὲ ὑπὸ ἑξὼς εὐτοπίων Βανγκιγγ.

Μητρόπολις, καὶ βασιλεύουσα Πόλις κατὰ τὸ παρὸν παν-
τός τοῦ Κιναϊκῆ Βασιλείου εἶναι τὸ Πεκινόν. τὸ ὅποιον
Πεκίγγ. καὶ Πεκίγγ, καὶ ἑσώτικῶν κινῶς λέγεται. ὅπου θέλει νὰ
εἴπῃ, Παλαιὸν βασιλικόν. πόλις διάσημος καὶ λαμπρο-
τάτη, μεγίστη τῆς ἑξωτερῶς, καὶ Ὁρόνος τῶν Ἀυτοκρατόρων,
μετατεθεὶς εἰς αὐτὴν ἀπὸ τῆς Πόλεως Νακβίν, ἐν ἔτει
ἀπὸ Χριστοῦ 1408. καὶ μετὰ ὅλον ὅπου πολλαῖς κατεπό-
λεμήθη, καὶ ἠφανίσθη, καὶ τελευτήσῃ ἐκνεκρώθη ὑπὸ ἑξὼς
Μπογδόων Ταρτάρων, ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ 1630, ἀνα-
κατασκευάζεται ὁμοίως κατὰ ἐκείνην, καὶ ὠραιότερα γίνεται.
Εὐχεσκόσθαι μακρὰν ἀπὸ τὸ φημιμένον τῆχος ἑκατὸν
μίλια ἀπὸ μεσημβρίας. ἔχει Παλαιὸν ἑξὼς Ἀυτοκρα-
τόρων μεγαλοσφραγιστόν, καὶ πλῆθος ἀνῶν ἀναξίτητων.
Ἡ δὲ πόλις Νακβίν, ἡ παλαιὰ Μητρόπολις ἑξὼς Βασιλέ-
ων, περιζώνεται μετὰ διπλασιῶν τῆχος, ἑσώτικῶν, καὶ ἑξω-
τικῶν. καὶ τοῦ μετὰ ἑσώτικῶν ἡ περιμετρῶς, εἶναι μι-
λίων 18. τὸ δὲ ἑξωτικὸν μετὰ βίας δύναιται νὰ τὸ

Μακβίν.

περισ-

περιστάσει τινὰς εἰς δύο ἡμέρας καβακάρης. εἶναι δὲ
πολυανδρωποσάτη καὶ ἐμπόριον περιφθονόν.

Οἱ Κινέζοι, καθὼς ἀναφέρει ὁ Μελέτιος, ὑπερβαίνουσι Ἡδὴ
τοὺς λοιπούς ἀνθρώπους τῆς οἰκουμένης εἰς τὴν ἀφύμναιον φυσικῶν
καὶ οὐρανῶν τοῦ νοῦ. εἶναι ὁμοίως ἀνδρῶν, ἀλλοφροῦν, καὶ μὴ Κινέ-
ζοι. εἶτι δὲ τεπονηρμέναι, μνηστικαί, καὶ ὑπο-
κρίται. Κατὰ δὲ τὴν μορφὴν ἀραιώσαντες, πλατυσφό-
σωτοι, μελανότριχες, καὶ μισοῦντες τὰς ξανθὰς. ἐχ-
ουσι τὰς ὀφθαλμοὺς μικροὺς καὶ ἔξοχοντας ὡς φριμμένους.
περπατοῦσι πεζοί, εἶναι κοπιηστικοί, φιλοκερδαῖς, καὶ
ἐπιτηδεύοντες ἀπὸ πάσαν ἐργασίαν. τὸ δὲ μέρος περι-
πατοῦσι γυμνοὶ καὶ ἀσκετεῖς τὰς κεφαλὰς, τὸν δὲ χει-
μῶνα ἐνδύονται πολλαῖς ἱμάτια. τιμῶσι τοὺς γονεῖς, αὐ-
τῶν κατὰ ἔξοχον, καὶ τοὺς διδασκάλους. εἶναι ἀπορη-
γοροὶ καὶ χαλεμάται ἀπὸ τοὺς φίλους, καὶ ξείλους. ὀμι-
λοῦσι ταπεινὰ, δὲν ὀμνύουσιν, ἔτε ἀιχρολογεῖσι. καταγι-
νόνται εἰς τὰς ἑπίσημαί, καὶ εἰς τὰς Ἀστρονομίαν, καὶ ἔχου-
σι ἑξωτερῶν ὄργανα μαθηματικὰ. πολὺ δὲ πλέον ἀπεδά-
ξουσι τὴν ἠθικὴν καὶ νομικὴν Φιλοσοφίαν. Ἀπὸ αὐτοῦ
ἄλλοι μετὰ εἶναι εἰδωλολάτραι, ἄλλοι δὲ ἄθεοι, καὶ ἄλ-
λοι ζῶσι φιλοσοφικῶς. οὗτοι οἱ Φιλόσοφοι τιμῶνται ὑπὲρ
τοὺς ἄλλους, καὶ ἀπὸ αὐτοῦ γίνονται ἄρχοντες καὶ κυ-
βερνήται, διοικοῦντες τὰ πάντα μετὰ ἄκραν δικαιοσύνην.
οἱ δὲ ἀμαθῆς δὲν ἀναβιβάζονται εἰς βαθμοὺς ἀξίας.
Πιστεύουσιν ὅλα τὰ κτιστὰ τὰ ὑπὸ Σελῶν νὰ κυβερ-
νοῦνται ἐκ ἑξὼς ἀνωτέρω, καὶ ἐκ τοῦ Οὐρανοῦ, ἑξὼς αὐτοῦ
μίζουσι νὰ εἶναι ὁ μέγιστος Θεός, ἑξὼς ἀπάντων. ἔστι φρο-
σκωμοῦσι τὸν Ἥλιον, τὴν Σελῶν, καὶ τὰς λοιπὰς ἀστέ-
ρας, καὶ αὐτὸν τὸν κακοδαίμονα, ὅχι διὰ ἄλλο, καθὼς
αὐτοὶ οἰοῦνται, πλὴν διὰ νὰ μὴ ἠδελὸς τοῦ φέρῃ κακὰ
καὶ δυστυχίας. Οἱ Γερῆς αὐτῶν εἶναι δύο λογίων. ἄλλοι
μετὰ αὐτῶν ἐνδύονται ἱμάτια λευκά, ζυεῖζουσι τὴν κε-
φαλὴν, καὶ ἑξωτερῶν εἰς τὸ καινόν. ἄλλοι δὲ μελανο-
φοροῦσι, καὶ ἐπιμελοῦνται τὴν κόμην τῆς κεφαλῆς, καὶ
διὰ γουσι χωρισμένοι ἑξὼς πολλῶν. Τόσον οὗτοι, ὅσον καὶ
οἱ ἄλλοι λαμβάνουσι γυναικας, ἀλλὰ καλὰ ζῶσιν ἀσελγῶ-
σαντά. Πολὺ ἀριστερὰ ἀπὸ τῶν ἑσώτικῶν ἄνθρωποι ἀλλοῦ

Τινὲς τῶν
πίσιν

Γερῆς
αὐτῶν

Κινέζοι
ἐφάρετα
τυπογρα-
φία καὶ
ἀλλοῦ

Γατελική
αὐτῶν.

τὴν χρῆσιν τῆς τυπογραφίας, τῆς πυροβολῶν καὶ τηλεβολῶν ὄργανων, τῆς χαρπῶν, καὶ ἄλλων πολλῶν χρησίμων παραγμάτων. Ἡ Γατελικὴ κρινεται παρ' αὐτοῖς τελειότερα τῆς παρ' ἡμῖν. ἡ Φλεβοτομία οὐ συγκατατα παρ' αὐτοῖς. ὅταν ἐπισκεπτονται τοὺς ἀδελφεὺς κρατοῦσιν ἐπὶ πολὺ τὸν σφιγμὸν διὰ νὰ καταλάβωσι.

Γενεαλο-
γία τῆ Βα-
σιλείων.

Τὸ Βασίλειον τῆς Κίνας ἤρξατο (καθὼς τινὲς λέγουσι) 2865 ἔτη πρὸ Χριστοῦ. πρῶτος Βασιλεὺς αὐτῶν ἐσάδῃ ὁ Γ' Βας, ἐσβέδῃ δὲ ἡ γενεαλογία του ἔτη 1766 πρὸ Χριστοῦ. Μετὰ ταῦτ' ἔβασίλευσεν ἡ γενεαλογία τῷ Βασιλείῳ Ξαγγᾶ ἔτη 644. Ἐπειτα ἐβασίλευσεν ὁ Χεβᾶς, καὶ ἠκολούθησε τὸ γένος του ἐπὶ ἔτη 856. μετὰ ταῦτα ἐβασίλευσεν ὁ Ζήνας ἔτη 60. ἔπειτα τὸ γένος τοῦ Χανᾶ ἔτη 530, ἕως τοῦ 266 μετὰ τὴν εὐσαρκον οἰκονομίαν. μετὰ τοῦτο ἡ γενεὰ τοῦ Κῆν ἔτη 155, τότε ἐπολέμησαν ἀναμεταξύ τες πέντε Βασιλεῖς, καὶ νίκησας ὁ εἰς ἀπ' αὐτῶν, ἀνέστη νεὸν γένος, Ταγγᾶ καλεόμενον, καὶ ἐβασίλευσεν ἔτη 195. Μετὰ ταῦτα ἐβασίλευσε τὸ γένος τοῦ Σαγγᾶ ἔτη 660. τὸ ὁποῖον ἐνίκηθη ὑστερον ἀπὸ τῶν Καλμύκων, Μυγγάλων, καὶ Ταρτάρων, καὶ ἐβασίλευσαν αὐτοὶ χρόνους 90. Ἀποστατήσαντες δὲ οἱ Κινέζοι ἐνίκησαν αὐτοὺς, καὶ κατέστησαν Βασιλεῖα τὸν Ταμῆγγ, καὶ ἐβασίλευσεν ἡ γενεὰ του ἔτη 277 ἕως τοῦ 1644. Τότε γενομένων πολλῶν ἀποσασίων καὶ ἀλληλομαχιῶν, ἕνα ἔθνος μικρὸν ἔγνωσεν τῆς Μυγγάλων Ταρτάρων διέβη τὸ μέγα πᾶχος ἐν ὧρα χιμῶνος, καὶ ἐνίκησε τοὺς Κινέζους, καὶ βασιλεύει ἕως τῆς σήμερον.

Πρεσβεία
ρῶσων εἰς
Κί'ναν.

Τοσαῦτα καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἰσορῶσι περὶ τῆς Κίνας, καὶ ἐν αὐτῇ βασιλευσάντων, ἀλλὰ ἂν ἔλθομεν τώρα νὰ ἰσορῶσωμεν τὴν προεπιρημένῃν πρεσβείαν, ὅπως μὴ φορτικοὶ γενοίμεθα. Ἀφ' ἐκκελεύσαν τῆ Κί'ναν οἱ φορτηγὸν τῶν Ταρτάρων, οἳ τινες κατοικοῦσιν εἰς τὰ ἀνατολικά ἀκρᾶ τῆς ῥωσικῆς Μονοκρατορίας, ἀπέρρα μία καλὴ φιλία καὶ ἀρμονία ἀναμέσον τῆς Βασιλείων Κίνας, καὶ τῆς προγενετέρων Αὐτοκρατορῶν τῆς Ῥωσίας. αὕτη δὲ ἡ φιλία ἦτον πολὺ ἀφελιμος εἰς τῶν Ῥώσων. διότι ἔφερον ἐκεῖθεν ἁφῶρους πλείστας παραγματείας. ὅθεν καὶ οἱ Μονάρχαι τῆς Ῥωσίας ἐπεμπον συχ-

γαίς

ναίς πρέσβεις εἰς τὴν Κί'ναν, ἢ διὰ νὰ φυλάξωσι τὴν παλαιὰν φιλίαν, ἢ διὰ νὰ συνομιλήσωσι τὰ καρβαρία, ὅτε πάντοτε ἦσαν μετὰ λόγους. ὁ Πέτρος λοιπὸν ἐκελευν ἀρμόδιον νὰ πέμψῃ μίαν πρεσβείαν πρὸς τὸν Κούμν Χι, ὅτε ἐβασίλευε τότε εἰς Κί'ναν, διὰ νὰ τῷ δώσῃ ἔδωκεν πρὸς προβιβασμᾶ τε εἰς τὸν Θρόνον τῆς Ῥωσίας, ἅμα δὲ καὶ διὰ νὰ αὐξήσῃ περισσότερο τὴν ἐμπορικὴν κοινωνίαν, ὅτε ἦτον ἕως τότε ἀναμέσον Ῥώσων καὶ Κινέζων. ὅθεν καὶ ἐκλέξεν ἕνα ξένον, ὀνόματι Ἐβέρτ Γουανδ, ὅτε ἦτον κάτοικος εἰς Μόσκαν, ἐκατάγατο δὲ ἀπὸ τὸ Γλουκσᾶδ, Πόλιν τῆς Ἀλσατίας. ἦτις εἰναὶ ὑπὸ τῷ κυριόσῃ τῆς Δανιμαρκίας. Αὐτὸς λοιπὸν ὁ πρέσβυς ἐφοσκύησε τοὺς δύο Βασιλεῖς τῆς Ῥωσίας τὸν Μάρτιον μῆνα 1692, καὶ ἐμίσθυσεν ἀπὸ τῆς Μόσκαν ἔχοντας μετ' αὐτῆ 12 Γερμανοὺς καὶ 9 Μοσκοβίτας. Δὲν περιγράφω τῷ μακρᾷ καὶ πολυτόνον ὁδοπορίῳ ὅτε αὐτοὶ ἔκαμαν, ἀρκεῖ μόνον νὰ εἰπῶ, ὅτι ἐφθάσαν εἰς τὸ προεπιρημένον μέγα πᾶχος εἰς τὰς 8 Οκτωβρίου 1692. καὶ εἰς τὰς 3 τῆς Νοεμβρίου ἐσέβησαν εἰς τὴν βασιλεύσαν Πόλιν τὸ Πεκίγγ. Εἰς τὰς 24 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ὁ Βασιλεὺς τῆς Κίνας ἔδωκεν ἀκρόασιν αὐτῷ τῷ Πρέσβει, καὶ τὸν ἐδέχθη μετὰ πολλῶν τιμῆν καὶ φιλοφροσῶν, καὶ ὅσον καιρὸν διέτριψεν ἐκεῖ μετὰ τὴν συνομιλίαν τε, οἱ Κινέζοι ἔδειξαν πρὸς αὐτὸν μέγα σεβασμῶν, καὶ μίαν ἀκραν τιμῆν, ὅπου ποτὲ δεῦν ἐδείξαν εἰς ἄλλον τινὰ ξένον πρέσβυν. ὡς δὲ ἐκατόρθωσαν ἀτυχῶς καὶ ἐντελῶς τὴν ἀποστολήν τε, ἀνεχώρησαν ἀπὸ Πεκίγγ εἰς τὰς 29 Φεβρουαρίου 1694, καὶ ἐφθάσαν πέντε βέρσια μακρὰν ἀπὸ τὴν Μόσκαν τὴν ὑστερινὴν ἡμέραν τῆς ἰδίας χρόν. ἡ ἐξήτα ὅτε ἐκράτησαν εἰς τὴν ἐπινοδοῦν τε ἐσάδῃ μετ' ὀλιγοτέρας κακοπαθείας, ἔτι δὲ καὶ σωματικώτερα. διότι εἰς τὴν πρώτῃν ἔδωκεν μῆνας 19, καὶ ἡμέρας 15. εἰς ταῦτ' αὐτῶν δὲ μόνως μῆνας 19, καὶ ἡμέρας 10. Ὡς οὖν ἔμαθεν ὁ Αὐτοκράτωρ Πέτρος τὸ κατὰ δόδιόν τε εἰς Ἀλεξάνδρην ὑπῆγε νὰ τὸν ἀνταμῶσῃ, διὰ νὰ αἰκίσῃ ἀπὸ τὸ σῶμα τε τὴν διήγησιν ἐκείνης τῆς μακρᾶς ὁδοπορίας, ἔτι δὲ νὰ τὸν ἐρωτήσῃ διὰ καθε-

H 3

ἄλλο

ἄλλο πρᾶγμα ὅτι εἶδε, καὶ διὰ καθε περιστάτικόν ὅτι ἤθελε νὰ μάθῃ. διότι ἔχε σκοπὸν νὰ αὐξήσῃ καὶ νὰ ὀφελήσῃ μεγάλως τὴν ἐμπορίαν τῆς ὑπηρεσίας σου πρὸς ἕκαστον τὸ μέρος, καὶ ἔλπιζε νὰ σύρῃ διὰ ξηρᾶς ἀπὸ τὴν Κίαν εἰς τὴν Ρωσίαν, τὰ κέρδη ἐκείνα ὅπου ἐλάμβανον τὰ ἄλλα Ἐθνη, καινόντας διὰ Θαλάσσης αὐτὸ πρὸ μακρῷ ταξιδίον.

Εἰς τὸσον τελειώνωντας εἰς Μόσκαν μὲ πρό-
 τως κοινῆς καὶ ὀφειμίας ἢ μεγαλοφρεπῆς δόξας
 τῆ Θεοῦ, ἔδραμον ἀπὸ ὅλας τὰς Ἐπαρχί-
 ας τῆς Βασιλείας οἱ πορευῶντες Βοϊάρδοι ἵνα νὰ
 συγχαροῦν τὸν Βασιλέα τῆς εἰς τὰ ἐνδοξά του
 ἑσπέρια, καὶ τὰ λαμπρὰ κατορθώματα. ὁ Αὐ-
 τοκράτωρ λοιπὸν Πέτρος ἐδέχθη τῶς ἀσπασμῶς
 μὲ χαροποιὸν καὶ γαλιῶν πρόσωπον, καὶ δρα-
 ξάμφορος τῆς δικαιοσύνης, ἄρχισε νὰ τῶς φανερώσῃ
 εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν, πῶς ὅλη ἐκείνη ἢ καλὴ
 ἀπόβασις τῆς νίκης, ἔπρεπε νὰ ἀποδοθῇ εἰς
 τὴν Ἀρμάταν. ἐπειδὴ καὶ μὲ αὐτὴν ἐμπόδισε
 τῶς Τέρκων νὰ μὴν ῥίψῃ βοήθειαν εἰς τὸ Ἀ-
 ζάκιον, περνωτῆς τῶς καὶ μερικῆς Σαίικαις ὅτι
 ἦσαν φορτωμέναις ἀπὸ πολεμικὰ ὄπλα, καὶ ἀρ-
 γύρια. Προσέτι τῶς ἔδωσε νὰ καταλάβου, πό-
 σα κέρδη ἠμποροῦσαν νὰ ἔχου ἀπὸ μίαν με-
 γάλῳ ἀρμάταν, ὅταν ἐκείνη ἢ μικρὰ ἔχουσε ἢ
 ἑσπέρια ὡς καὶ εἰς αὐτὸ τὸ Σαράγιον τῶς Σελτάνου.
 Μετὰ ταῦτα τῶς ἐφανερώσε τὴν ἀπόφασιν ὅπου
 εἶχε κάμῃ, ἵνα νὰ κρατῇ εἰς τὸ ἐξῆς μίαν ἀρ-
 χιτὴν Ἀρμάτων πρὸς τὰ μέρη τῶς Ἀζακίας, εἰς

σκοπὸς τῆ
 Πέτρου νὰ
 κρατῇ ἀρ-
 μάταν εἰς
 τὸ Ἀζά-
 κιον.

ἵνα

ἑσπέρια αὐτῶ τῶς κάσρα, καὶ προσέτι ἵνα νὰ
 ἠμπορέσῃ νὰ ἀπεράσῃ εἰς τὴν μαύρῳ Θαλάσ-
 σαν. καὶ πῶς ἤθελε νὰ φέρῃ ναυπηγῆς περὶ
 ταύτης τῆς ὑποθέσεως ἀπὸ Ἰγκιλτέρραν, Οὐλ-
 λανδίαν, καὶ Βενετῆαν, διὰ νὰ ὀρχίσεν μὲ πολ-
 λῶν σκεδῶν νὰ τελειώσωμ ἕνα τοῖστον ἀναγ-
 καιότατον ἔργον. Τέλος πάντων ὁ ἴδιος ἐκατά-
 ερωσεν ἕνα κατάλογον, εἰς τὸν ὁποῖον ὑπο-
 χρέωνε τῶς Ἀρχοντας, τὰς Πόλεις, διαφόρους
 ἀξίας τῆς Βασιλείας, καὶ τὰ πλεσιώτερα Μο-
 ναστήρια, νὰ ἤθελαν κατασκευάσῃ μὲ ἐδικὰ τῶς
 ἔξοδα ἕνα πλοῖον, ἢ δύο, καθεὶς καὶ τὸν πλε-
 ον, καὶ τὴν δυνάμιν ὅτι εἶχεν. Ἐκαμε χρεῖα
 λοιπὸν νὰ ὑπακῶσεν ὅλοι, καὶ τὸ ἔργον ἄρχισε
 μὲ τὸσῳ προθυμίᾳ, ὅτι εἰς ὀλιγώτερον ἀπὸ
 πέντε χρόνους ἐφάνησαν εἰς Βερόνικτζαν 40 Κα-
 ράβια τῶς πολέμου, 30 Κάπεργα, 200 Περ-
 γαντία, καὶ πολλόταται Γαλιῶται καὶ Μπερλῶ-
 τα, ἔξω ἀπὸ 300 Περγαντία χοντρότερα, ὅτι
 εἶχαν κατασκευαθῆ εἰς τὸ Ποταμὸν Βορυσθένῳ,
 τὸν λεγόμενον Νίφρον, καὶ ἀπὸ 300 Πιάταις,
 ἠγῶν πλοῖα χωρὶς καεῖναι, ὅτι ἐκατασκευά-
 θησαν εἰς τὸν Ποταμὸν Ρᾶ, ἠγῶν Βόλγαν.
 ἦσαν δὲ τὰ Καραβία ἀπὸ 30 ἕως 60 Κανό-
 νια τὸ καθ' ἑαυτῶν, καὶ ἀνάμεσα εἰς αὐτὰ ἦτον ἕνα
 ὅτι εἶχεν ἐπάνω τῶς 86 Κανόνια. τὸ ὁποῖον ἐ-
 κατασκευάσθη ἐπισταδῶντας ὁ Πέτρος. Τοσαῦ-
 τα ἠδωθήναι νὰ κατορθώσῃ ἐκείνος ὁ Μονάρχης,

τὸ χρε-
 ῶναι τοῦς
 ἀρχοντας
 καὶ τοῦς
 ἀλλοὺς νὰ
 κατα-
 σκεύασεν
 πλοῖα.

Ἀπαριθ-
 μῶναι τῶς
 πλοίων ὅ-
 που ἐκα-
 τασκευά-
 θησαν εἰς
 5 χρόνους.

εἰς καιρὸν ὅτῃ ἐμποδίζετο ἀπὸ μυρία ἀνακα-
τώματα, ἐμφυλίων θορύβων, καὶ ὀξυτερικῶν
πολέμων.

Ἀφ' ἧς ἐπαρόσαξεν ὁ Αὐτοκράτωρ τῷ κατα-
σκότῳ τῆ ναυτικῆς Ἀρμάτης, ἐσωάζε τὸ συμ-
μελετᾶν τὰ βιβλίον τε, ἃ ἐφάνερωσε πρὸς αὐτὸ, πῶς εἶχεν
ἀποφασίση νὰ ταξιδύσῃ εἰς τὴν Εὐρώπῳ,
διὰ νὰ θεωρήσῃ τὰς νόμους, καὶ τὰς ἑθόους, ὅτῃ
εἶχον τὰ ἄλλα Ἐθνη, καὶ νὰ ἐκλέξῃ ἀπ' αὐτὰ
ἐκεῖνο, ὅτῃ ἤθελε τῷ φανῇ χρησιμώτερον, καὶ ὠφε-
λιμώτερον, διὰ νὰ βαλθῇ εἰς πράξιν καὶ εἰς τὴν
Ρωστίαν. Εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν ἐδιώρισεν ἕνα
ἀρκετὸν ἀριθμὸν ἀπὸ ὄλων τῶν νέων, ὅτῃ ἐκα-
τάγοντο ἀπὸ τῆς ἐπισημοτέρας Φαμιλίας τῆς
Βασιλείας τε, καὶ τῆς ἐπαρόσαξε νὰ ταξιδύσῃ
κατὰ ἁφ' ἑαυτῶν Ἐπαρχίας τῆς Εὐρώπης μὲ οἰ-
κονομικὰ ἔξοδα, διὰ νὰ ἤθελαν μάθῃ ὅτι κα-
λὸν ἤθελαν ὄναι εἰς ἐκεῖνα τὰ πεπαιδωμένα
Ἐθνη. Αὐτοὶ οἱ νεωτερισμοὶ ἐπλήρωσαν και-
ρίας τὰς ψυχὰς τῶν Ρώσων, ὅτῃ ἦσαν ἀκόμη
ἀπαίδεδοι. Ἐπειδὴ δὲν ἦτον συγχαρημένον
εἰς αὐτὰς νὰ ὀγένουσι ἔξω ἀπὸ τῆς Πατριάρ-
χης, παρά μόνον ὅταν ἦτον χρεία νὰ σαλθῶν
εἰς ναμίαν πρεσβείαν. Τὸ νὰ εὐχῆ τινὰς ἀπὸ τῆ
Μοσκοβίας, ἦτον ἐμποδισμένον ἕως τότε μὲ τι-
μωρίαν θανάτου. ἦτον δὲ ἀπηγορευμένον ὡς μία
γνώμη τῆς Πολιτείας, καὶ ὡς ἕνας νόμος Θεοσε-
βείας. Τότε οἱ ἱερεῖς τῆς Μοσκοβίας ἐμεταχει-
ρίθη-

Οἱ Πέτρος
μελετᾶν τὰ
ταξιδύ-
ση εἰς ἡ-
ρώπῳ.

Προσάξε
πολλὰς νε-
ας καὶ γέ-
νην περι-
ηγητῶν εἰς
τὴν Εὐ-
ρώπῳ.

εἰδῆσαν τινὰς μαρτυρίας τῆς Θείας Γραφῆς,
μὲ τὰς ὁποίας ἐμπόδιζεν ὁ Θεὸς τὰς Ἐβραίουσ
νὰ μὴ συγκοινωνοῦν μὲ τὰ ἐπίλοιπα ἔθνη,
καὶ ἔδωσαν τῷ λοιπῶν νὰ καταλάβου, πῶς τὰ
ταξιδύματα εἰς ξένους τόπους, ἄλλο δὲν ἠμπο-
ροῦσαν νὰ ἀποξενήσουσι, παρά φθορὰν καὶ ὀλε-
θρον εἰς τὰ ἔθνη, καὶ εἰς τὴν πίσιν. οἱ Βασιλεῖς
δὲ εἶδον τὸ ἔβαλλε ποτὲ εἰς τὸν νοῦν τὰς νὰ εὐχῆ
ἔξω ἀπὸ τὸ Βασίλειον. Ὅθεν ἀπὸ τῶν ἠμπο-
ροῦν νὰ κάμῃ τινὰς τῷ κείσιν, μὲ ποῖον ὄμμα
ἐβλεπον οἱ Μοσκοβίται αὐτὰς τὰς ἀποφάσεις
τῆ Πέτρος, οἱ ὁποῖοι ἕως τότε ἦσαν γεμάτοι ἀπὸ
βλαβεράς γνώμας, καὶ δεισιδαιμονίας. Δὲν ἠμπο-
ροῦν τινὰς νὰ ἀρνηθῇ, πῶς εἶναι μία ἐπιχει-
ρησις πολυμῆρὰ καὶ ἐπικίνδυνος, τὸ νὰ ζητῆ τι-
νὰς νὰ μεταλλάξῃ τὰς συνθηκὰς ὅτῃ ἔχει ἕνας
λαὸς, καθὼς καὶ παρά τῷ Πλατάρχει φαίνε-
ται. Ἀρχισε λοιπὸν ὁ λαὸς νὰ φιθυρίζῃ πῶς ὁ
Αὐτοκράτωρ ἤθελε νὰ ἐμβάσῃ καινοτομίας εἰς
τὴν Πίσιν, καὶ ἔρριχναν τὸ πταίσισμον εἰς τοὺς
ξένους, πῶς αὐτοὶ ἦσαν ἐκεῖνοι ὅτῃ τῷ ἔδιδαν
τὰς ποιαύτας φθοροποίας συμβουλίας. οἱ δὲ Με-
γιστᾶνες, τῆς ἰσχυροῦς ἐβάραινε τὸ χρέος ὅπου
Αὐτοκράτωρ τῆς ἔβαλλε διὰ νὰ κατασκοπιάσῃ
πλοῖα, καὶ νὰ πέμψου τὰς ὑπέτων νὰ ταξι-
δύουσι εἰς τὴν Εὐρώπῳ, ἠκολούθησαν καὶ αὐ-
τοὶ τὰς καταλαλιάς, καὶ τὰς φιθυρισμοὺς τῶν
χουδαίων ἀνῶν. Προσέτι ἐκεῖνοι ὅτῃ δὲν ἦσαν
δίχα-

Οἱ ἱερεῖς
λέγουσιν
αὐτὸν τὸν
ὄρισμόν.

Ἐν πα-
ρῶν.

ἔχαιρεσιμημένοι, καὶ ἦσαν πάντοτε ὄπαδοι τῆς Βασιλοπέλας Σοφίας, ἐπρόδισαν καὶ αὐτοὶ ὅσον ἐδωκῆσαν εἰς αὐτῷ τῷ ζῦμῳ, ὅπερ καὶ ἀπὸ λόγου τῆς ἐφύραίνετο. ἐπειδὴ καὶ ἐπλανῶντο ἀπὸ τῆς ματαίας ἐλπίδας, πῶς μία καθολικὴ ἐπανάστασις, ἠθέλε τῆς ὑποδιώξῃ τὸν φόβον.

Τόσον ἐφθασε νὰ γένη πάλιν νέα ἐπιβελή. ἀρχηγοὶ δὲ ταύτης ἦσαν ἄριστοι Βοϊάρδοι, οἱ ὁποῖοι ἔκαμαν καὶ ἔλαβον τῷ ὑποχρεῖσιν τέσσαρες Ἐκατόνταρχοι τῆς Στρελίτζου, καὶ ἓνας Χιλίαρχος τῆς Καζάνων. Ὁ δὲ ἄρχος τῆς ἐπιβελῆς ἦτον ἕως. νὰ βάλουσι δηλαδὴ φωτίαν εἰς κάποια ὁσπήτια, ὅπερ ἦσαν πλησίον τῆ βασιλικῆς Παλατίου. ἐπειδὴ καὶ ἠξέδωσαν μὲ πόσιον ποροθυμίαν ἔφερχον ὁ Αὐτοκράτωρ Πέτρος εἰς παρομοίαν χρείας, προσάσαντας νὰ σβύρουσι τὴν φωτίαν ὅσον τὸ γλιγορώτερον, καὶ μὲ ὀλιγωτέραν ζημίαν ὅπερ ἠθέλον ἦσαι δυνατόν. Ἐβάλαν λοιπὸν σκοπὸν οἱ ἀσεβεῖς ἐκεῖνοι νὰ τὴ φοβῶσαν τῷ ἰδίῳ ἄρα, ὅπερ αὐτὸς ἠθέλε κοπιᾶσαι νὰ φυλάξῃ καὶ τῷ ζῶντι καὶ τὰ ὑπάρχοντα τῶ λαῷ τε, καὶ τότε νὰ ἀγάλλων τῷ Σοφίαν ἀπὸ τῶ Μοναστήριον, καὶ νὰ βάλουσι εἰς τῷ κεφαλῆν τῆς τῶ βασιλικῆς Διαδήμα. καὶ ἕτως, οἱ Στρελίτζοι ἠθέλαν σαφερωδῆ πάλιν εἰς τὸ ἀρχαῖον δικαίωμα, νὰ εἶναι δηλαδὴ οἱ φύλακες τῆ βασιλικῆς Παλατίου. οἱ δὲ ξένοι ἠθέλαν δυσιαδῆ εἰς τὴν ὁρμὴν καὶ μανίαν τῆς κοινότητος. ἐπειδὴ αὐτοὶ

αὐτοὶ ἦσαν ἐκεῖνοι ὅπερ ἐσυμβάλλουσι τὸ Αὐτοκράτορα Πέτρον τὰ τοιαῦτα νεωτερίσματα. καὶ λοιπὸν ἐπαχθῆ ἡ ἡμέρα διὰ νὰ βαλῶν εἰς ἔργον ἡ ἐπιβελή εἰς τὰς δύο τῆ Φόρμαρ εἰς μίαν. ἀλλὰ εἰς τὴν παραμονὴν μιᾶς τοιαύτης πανηγύρεως, ὁ φόμος αὐτῆς τῆ ἀνοσιεργήματος, ὅπερ ἔμελλε νὰ τελεωθῆ, ἔτυψε τὴν σιωπῆσιν δύο Ἐκατόνταρχων, καὶ δραμόντες ἐπρόσπεσαν εἰς τῆς πόδας τῆς Αὐτοκράτορος, καὶ τῆς ἀνήγγειλαν μὲ ἀκρίβειαν ὅλῳ τῆ σειρᾶν τῆ ἐπιβελῆς ὅπερ ἐτεχνόουσι. καὶ ἀπεκάλυψαν αὐτῶ καθε περισσῆτικόν, φανερώοντες τε τῆς ἀρχηγῆς τῆς σιωμωσίας. Εὐρίσκειτο δὲ τότε ὁ Πέτρος εἰς τὸν οἶκον τῆς ἡγαπημένου τῆ Φόρτ. ἠκασεν λοιπὸν αὐτὸς ὅλῳ τῆ φοβερᾶν διήγησιν, δείχωντας πῶς δὲν φοβεῖται ὀλοτελᾶς, καὶ ἐπαίνεσε τὸν ζῆλον ἐκείνων τῆς μωυτῶν. καὶ συμπαραλαβὼν τοὺς πιστοτέρους τε φίλους, ἔδραμῳ δίδως νὰ πιάσῃ τῆς προεσῶτας τῆς ἐπιβελῆς, ἀνάμεσα εἰς τῆς ὁποῖας ἦτον καὶ ἓνας ἀπὸ τὸ ξεχωριστόν τε συμβέλιον. ἔπειτα ἐπρόσπεσε νὰ γένη μὲ τῆς φόπης τῆς δικαιοσύνης ἡ ἐγγραφὸς ἐξέτασις τοῦ ἐγκλήματός των, καὶ βασανιθέντες ὡμολόγησαν τὴν ἀλήθειαν. Ἐγένετο δὲ τὸ ὄλον μὲ τὸσῶντα ταχύτητα, ὅπερ εἰς τῆς πέντε τῆς Μαρτίου ἐπαῖδωσι δίδωσαν εἰς τὸν μέγαν φόρον μὲ τῆς τιμωρίας ὅπερ προσάξουσιν οἱ νόμοι δι' ἐκείνας ὅπερ εἶναι ἠτάσσαι εἰς τὴν ζωὴν τῆ Βασιλείας. καὶ πρῶτον τῆς

Φανέρωσι τῆ ἐπιβελῆς :

Παιδωσι τῆ ἐπιβελῆς :

τῶς ἔκοφαν τὸ δεξιὸν χεῖρ, καὶ τὸ ἀριστερὸν πο-
δαί. ἔπειτα δὲ τὸ ἀριστερὸν χεῖρ, καὶ τὸν δε-
ξιὸν πόδα. τέλος πάντων ἔκοφαν τὰς κεφαλὰς
των, καὶ ἔθεσαν αὐτὰς ἐπάνωθεν ἐνὸς σύλου,
ὅπερ ἦτον ἐκεῖ σημένος δι' αὐτῶν τῶν ὑπόθεσιν.
τὰ δὲ κορμιά τας ἀφ' οὗ τὰ ἀφισαν ἐκεῖ μερικὸν
καιρὸν εἰς βορὰν τῆς σκυλίαν, τὰ ἔρριψαν ὑπε-
ρον εἰς ἓνα λάκκον. Ἐφαίνεται ὅτι ἔχε νὰ ἐλθῶ-
θερωθῆ ὀλοτελῶς ὁ Αὐτοκράτωρ ἀπὸ κάδε φό-
βον παρομοίων ἐπιβελῶν, ἔφερεπε νὰ δὲγάλη
ἀπ' ἐμφορῶν καὶ τῶν Βασιλοπέλων Σοφίαν,
ἔχε τῶν ὁποῖαν ἐγίνοντο αἱ τσαῦται ἐπιβελαι,
καὶ ἐπιχειρήσεις, καθὼς τινὲς δὲν ἔλειψαν νὰ ἴ-
συμβελῶσιν. ἀλλ' ἐδὼ λάμπει ἡ μεγάλη με-
τριοφροσύνη τῆς Αὐτοκράτορος Πέτρου. Διότι ὄντας
αὐτὸς βέβαιος, πῶς δὲν εἶχεν αὐτὴ καμίαν με-
τοχὴν ἀπὸ αὐτῶν τῶν ὑπερνωτῶν ἐπιβελῶν, κα-
θὼς ἔ βέβαια δὲν ἠμποροῦσε νὰ ἔχη, δὲν ἔ-
δωκεν ἄδειαν νὰ πειραχθῆ ποσῶς, ἀλλὰ τῶν
ἀφισε νὰ ἀπεράσῃ ἡσύχως τὸ ὑπόλοιπον τῆς
ζωῆς τῆς εἰς τὸ Μοναστήριον, καὶ ἐτελεύτησε με-
φυσικὸν θάνατον χρόνος ἕξ ὑπερον.

Ὡς ἔν ἐκατοφράνεν δὲ τυχαῶς με τοισῦτον
ζόπον τῶν ἐπιβελῶν, ἡτοιμάθη αὐτὸς ὁ μέ-
γας Μονάρχης τῆς Ρωσίας διὰ νὰ κάμῃ τὸ
ποσεινῶτατόν τε ταξίδιον. Ὁ Κζάρ Γεωργίου εἶ-
χεν ἀποφάνῃ εἰς τῶν ἀρχῶν τῆς προαπερασμένη
χρόνος, καὶ δὲν ἀφισε, παρὰ μόνον δύο θυγα-
τέρας

τέρας. Ὁ δὲ Πέτρος ἔλαβε ἄλλοις ἕξ ἀπὸ τῶν
Βασιλισσῶν Εὐδοκίαν, ἀλλὰ μόνος ὁ Ἀλέξιος
ἔζη. Αὐτῶν τῶν Βασιλισσῶν τῶν εἶχε χωρῆσῃ
ὁ Αὐτοκράτωρ ἀπὸ χρόνων τινῶν, καὶ τῶν ὑποθα-
λισσῶν εἰς ἓνα Μοναστήριον. δὲν ἠξέδρευε τινὰς ἀν-
δρῶν ἢ ζηλοτυπία, ἢ διατὶ περιέπεσε καὶ αὐτὴ
εἰς καμίαν σωμομασίαν, καὶ ἔπο δὲν τῆ ἐμῶν
ἄλλο οἰκιακὸν ἐμπόδιον. Ἡ τοιμάθη λοιπὸν νὰ
μισόσῃ ἀπὸ τῶν τόπων τῆς Βασιλείας τε, καὶ
νὰ περιπατήσῃ εἰς ξένους τόπους ἀγνώριστος. ὅ-
περ θέλει νὰ εἴπῃ. ἀποφάσισε νὰ ἐκδυθῆ τὸν
βασιλικὸν χαρακτῆρα, καὶ νὰ ἐκδυθῆ ἐκεῖνον τῆ
ὑπικῶς. Διότι δὲν ἠμπορεῖ τινὰς νὰ τὸ ἀρνηθῆ,
ὅτι κάδε Ἡγεμῶν ὅπερ δέλεσκαται ἔξω ἀπὸ τῆ
τόπον τε, ἐκδέττει θεληματικῶς τὸν ἑαυτὸν του
νὰ εἶναι ὑποκείμενος εἰς τῶν θέλησιν ἐκεῖνων
ὅπερ ἐξουσιάζουσι τῶν τόπων, ὅθεν ἠθελε ἔχεπε-
ράσῃ. ἀπόφασις καὶ ἀλήθειαν κινδυνώδης, τῆς
ὁποίας ἀπάνια παραδείγματα δέλεσκαται εἰς
τῶν ἰσορίας. Ἐταξίδωκεν ὁ μέγας Ἀλέξανδρος
ἔξω ἀπὸ τῶν τόπων τῆς Βασιλείας τε εἰς τῶν Ἀ-
σίαν, καὶ Ἀφρικῶν, ἀλλὰ διὰ μόνον τῶν ἀπλη-
σίαν τε νὰ ἀποκτήσῃ νέας Ἐπαρχίας. καὶ ὑπε-
ρον ἄλλο δὲν ἐκατοφράωκεν εἰς ἐκεῖνα τὰ ταξί-
δα, παρὰ μόνον νὰ ἀφανίσῃ καὶ νὰ ἐξολοθρεύ-
σῃ πολλῶν Βασιλείων τὰ Βασίλεια, χωρῆς νὰ
καλλιτερεύσῃ τὸ ἐδικόν τε Βασίλειον τῆς Μακε-
δονίας.

Ὁ Πέτρος
ἡτοιμάζε-
ται διὰ τῆ
περιήγη-
σιν.

δονίας. Ἀλλὰ δὲν ἐκαμῆ ἔπος κὶ ὁ ἡμέτερος Πέτρος. διότι ἠθέλησε νὰ ταξιδύσῃ ὡς Φιλόσοφος, καθὼς εἶχε κάμη τὸν παλαιὸν καιρὸν ὁ Πλάτων, ὁ Πυθαγόρας, κὶ ὁ Σωκράτης. ἠθέλησε δὲ νὰ γένη ἀπλῶς καὶ μόνον περιηγητής, διὰ νὰ ὑποκλέψῃ μὲ μίαν ἀδφάν κὶ ἐπαινετὴν κλοπῶν ὅ,τι καλὸν ἠθέλων εὔρηεῖς τὸ Πολίτευμα τῆς ἄλλων Γενῶν, κὶ νὰ τὸ μεταφέρει εἰς τὴς πόλεις τῆς Βασιλείας τῆς. Ἐκατάλαβεν αὐτὸς μὲ τὴν εὐφύιαν κὶ ὀξύτητα τῆς φυσικῆς τῆς γνώσεως, ἐκεῖνο ὅπῃ εὐερίσκειται γραμμῆνον εἰς τὰ βιβλία τῆς Ἀριστοτέλους, κὶ χωρὶς νὰ τὰ ἀναγνώσῃ. ὅτι δηλαδὴ, δὲν ἠμπορεῖ τινὰς ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ νὰ γένη καλὸς Ἡγεμὼν, ἐὰν δὲν ἠθέλων ὑποταχθῇ εἰς ἄλλον Ἡγεμόνα. Οὐκ ἔστιν εὐ ἀρββίαι μὴ ἀρχθῆναι.

Οἱ Πέτρος ἀνακηρυχθεὶς Βασιλεὺς Ρωσίας τῇ ἡλικίᾳ χρόνων δέκα, εἶδε Κύριον τὸν ἑαυτὸν τῆς εἰς καιρὸν ὅπῃ μὴ βίας εἶχε τὸ δεικτικόν. ὑπάγει λοιπὸν ὑποκάτω εἰς ἄλλας Ἡγεμονίας, διὰ νὰ ὑπομάθῃ εἰς τὸ μέγα χολεῖον τῆς αὐτῆς τὴν τέχνῃ τὴν μεγάλῃ τῆς καλῶς βασιλεύειν. ὅπῃ θέλει νὰ εἰπῇ, νὰ φέρῃ τὸ λαὸν τῆς εἰς καλειότεραν κατάστασιν. ὅθεν ἐδιώρισε μίαν ἀξιόλογον πρεσβείαν, ἢ ὅποια ἦτον συνθεμένη ἀπὸ ὑποκείμενα ὅπῃ ἦσαν οἱ πισυότεροὶ τῆς συμβελάτορες. Ἦσαν δὲ ἔτσι ὁ Φόρτ, ὁ Κόμης Γολοβίνος, κὶ Βοσειφειτῖνος ὁ μουσικὸς τῆς Βασί-

Πολ. γ.
βιβλ. δ.

Διορίζει
μίαν με-
γάλλῃ
πρεσβεί-
αν.

Βασιλείας. αὐτὸς δὲ ὑποθέτωντας τὰ παρασημα τῆς Βασιλείας, κὶ τὰς ἀκτῖνας κὶ λαμπρότητας τῆς βασιλικῆς μεγαλοπρεπείας, ἐμβαίνει εἰς αὐτὴν τὴν πρεσβείαν ὡς ἕνας οἰκιακὸς, ἔχωντας εἰς τὴν συνουσίαν τὰ πολλὰς νέες εὐγενεῖς ἀπὸ γένος ἐπίσημον. ἀλλὰ ἀνάμεσα εἰς αὐτὰς ὑπερέβαιον ὁ Πείγκιφ Σιβήρσκης, ὅς τις ἐκατάγεται ἀπὸ τῆς παλαιῆς Βασιλείας τῆς Σιβηρίας. Ἐφαίνεται, ὅτι ἕως ὅπῃ ἠθέλων ἦσαν ἔξω ἀπὸ τὴν Ρωσίαν, ἢ ἐπιβόποδοις τῆς Βασιλείας ἐμελλε νὰ δοθῇ τῆς Ρωμάδονόφσκης. ὅστις ἦτον εἰς Ρωσίᾳ ὁ Τοποτηρητής τῆς Βασιλείας, κὶ ἐκατάγεται ἀπὸ ἐπιφανέστατον γένος. ἀλλ' ὁ Πέτρος ἐνόη καλῶς τὸ πολιτικὸν ἐκεῖνο παραγγελημα, ὅπῃ ἐθυμίζει τὴς Ἡγεμονίας, νὰ μὴν ἐμπιστεύονται μὲ εὐκολίαν τὴν φύλαξιν ὅλων τῶν τόπων τῆς Ἡγεμονίας τῶν εἰς ἕν μόνον ὑποκείμενον, καθὼς παρὰ τῆς Ἀριστοτέλει φαίνεται. Κοινὴ δὲ φυλακὴ πάσης Μοναρχίας, ἢ τὸ μηδένα ποιεῖν ἕνα μέγαν, ἀλλ' εἴπερ ἢ πλείους. πρήσσει ἢ ἀλλήλους. Ὅθεν ἐκλεξε ξεῖς ἄλλας Ἐπιβόπους τῆς Βασιλείας, Λέοντα δηλαδὴ τὸν Ναεϊσκῖνον, τὸν ἀπὸ μηδὸς θεῖόν τῆς, τὸν Κνεζῆν Γολιτζῆν, κὶ τὸν Πείγκιπα Προσοροῦσκῆν. αὐτὰς λοιπὸν ἀφῆσε διὰ νὰ ἔχουν τὴν φροντίδα τῆς ἕως τῆς, ἢ τῆς πολιτικῶν ὑποθέσεων τὴν κυβέρνησιν. Εἰς δὲ τὰ πολεμικὰ ἀφῆσε τὴν ἐπιστάσιν τῆς Ἀρχισρατή-

Πολιτ. ε.
Κεφ. ια.

Ἀφίνα
τοποτηρή-
ταις τῆς
Βασιλείας
τῆς.

γῆ Ἀλέξανδρου Σχέιν. καὶ διὰ τὴν μὴν ἠθέλησαν γυ-
 εῖσθαι πάλιν οἱ Στρελίτζοι τὴν κἀμὴν καμίαν νεω-
 τέραν ἐπιβελῆν, τὴν ἐξαμοίρασαν εἰς τὰ στρα-
 τεύματα ὅπως ἐφύλαγαν εἰς τὰ σωῶρα, ἃ ἄ-
 φησε 12 χιλιάδας στρατιῶτας ξένους εἰς διαφύ-
 λαξιν τῆς Μητροπόλεως Μόσκας, βάνωντας τὴν
 ἀρχηγὸν τὸν στρατηγὸν Γορδῶνα. Ἦτον δὲ αὐτὸς
 Σκωτιανὸς μὲν τὸ γένος, ἠγαπημένος δὲ ἀπὸ
 τῆς στρατιῶτας τῆς, καὶ ἔντιμος ἐκπεριεστὴ σιμὰ
 εἰς τὰς Μοσκοβίτας.

Ὡς ἐδιόρθασε λοιπὸν πιστοφόπως τὰς ὑπο-
 θέσεις τῆς Ἀυτοκράτορος Πέτρος, ἐμίσθωσεν (ἀ-
 πὸ Μόσκων) μὲ τῆς συνοδίας τῆς περὶ τὰς ἀρ-
 χὰς τῆς Μαΐου 1698, καὶ ἠθέλησε τὴν ὀνομαστῆ
 αὐτῆς ἢ συνοδία, μεγάλη πρεσβεία. Ἐφθασεν
 οὖν μετ' ὀλίγας ἡμέρας εἰς Ρίγαν, Πόλιν ἐν-
 γυνὴ τῆς Λιβονίας. ἢ ὅποια ἦτον τότε ὑπὸ τῆ
 ἐξουσίας τῆς Βασιλείας Σβεκίας. καὶ ἐπειδὴ αὐτὴ
 ἐσάθη ἢ φράση ἀξιόθεατος Πόλις, ὅπως ἐσωα-
 πάντησεν ἔξω ἀπὸ τῆς τόπης τῆς Βασιλείας τῆς,
 δὲν ἠμπορεῖ τὴν παραστήσῃ τινὰς τὴν ἀκόρεσον
 ἐπιθυμίαν τῆς Πέτρος, μετ' ἢ τὴν ὅποιαν ἐγύειζεν
 ἐδῶ καὶ ἐκεῖ σοχαζόμενος εἰς κἀθε μέρους τὴν
 διάθεσιν τῆς πλατειῶν τῆς Πόλεως, τὴν εὐτα-
 ξίαν τῆς οἴκων, τὰς πολυειδεῖς Τέχνας, τὴν
 ἐπιδεξιότητα τῆς τεχνίων, ἐξόχως δὲ τὸ χῆ-
 μα καὶ τὴν κατασκευὴν τῆς περιτειχισμάτων.
 Ἀλλ' ὁ ἐξουσιαστὴς ἐκείνης τῆς Πόλεως εἰσέβη
 εἰς

1698
 Μισθώ-
 με τῶν
 πρεσβεί-
 αν τῆς, καὶ
 φθάνει εἰς
 Ρίγαν.

εἰς ὑποψίαν, καὶ ἴσως ὄχι χωρεῖς Φερμέλιον.
 ὅθεν ἐτόλμησε τὴν ἐμποδίσθαι τῆς Πέτρος μίαν τοι-
 αύτην περὶ ἔργον, ἀποφασίζόμενος πῶς μίαν
 αὐτῶν δὲ χαίρεισιν, ἀποφασίζόμενος πῶς μίαν
 αὐτῶν περὶ ἔργον, δὲν ἦτον συγχαρημένη εἰς
 ἕνα κἀτρον δεισκόμων εἰς τὰ σωῶρα, καὶ μά-
 λις ὅπως δὲν ἤξωρε, τίς ἦτον, καὶ πόθεν ἤρ-
 χετο ὁ πολυπράγμων ἐκεῖνος ἀνὴρ. ἃς κείνη
 ὁ λοιπὸν καθεῖς, ἂν ἐπαρωξυῖθαι τὸ πνεῦμα τῆ
 Ἀυτοκράτορος εἰς ἐκεῖνο τὸ σωμαπάντημα.

Μισθῶντας ἀπ' ἐκεῖ πολλὰ κακοδουχα-
 σημένη ὄλη ἢ μεγάλη ἐκείνη Πρεσβεία, ἔφ-
 θασεν εἰς Κοινοσβέργαν Μητρόπολιν τῆς Πρεσ-
 σίας εἰς τὰς 28 τῆς ἰδίας μιλίας. Ἐκεῖ ὑπεδέχ-
 θη μετ' ἀκραν τιμῶν ἀπὸ προσαγῶν τῆς Ἐλετώ-
 ρης τῆς Βρανδεβέργης. ἐπειδὴ ἔμαθε πῶς δει-
 σκετο εἰς ἐκείνῳ τῶν συνοδίων ὁ Ἀυτοκράτορ
 Πέτρος. Διατείφασα ἢ ἐκεῖ ἕως τῆς δωδεκάτης
 τῆς Ἰαννίου, ἀνεχώρησε μετ' ἢ πᾶσαν δὲ χαίρεισιν
 ἀπὸ τῆς τιμῆς ὅπως ἔλαβεν, ἀπὸ οὗ ἐπρόσφερε
 τῆς Ἐλετώρης ἕνα πολύτιμον χάλισμα ἀπὸ Ζερν-
 ταβάδες, καὶ Κακέρια, ἃ ἀπὸ πολλὰ μεταξωτὰ
 πλαστιώματα ἀργυροχρυσούφρατα. Ἀπ' ἐκεῖ ἐ-
 πήγεν εἰς Ἀμβεργον. οἱ γὰρ κυβερνήτῃ τῆς Πό-
 λεως ἐπροσπάτησαν παντοῖῳ τρόπῳ τὴν τῶν κἀ-
 μου τὴν σαθῆν πολὺν καιρὸν, ἐπειδὴ καὶ ἐπέ-
 θύμου τὴν καλοπιάσω τῆς Μοσκοβίτας ἀπὸ τῆ
 παραγματείας ὅπως ἔκαθεν εἰς τὸν Ἀρχάγγελον
 αὐτῆς ἢ ἐμπορικῆς Πόλις. ἀλλὰ δὲν ἠθέλησε τὴν

Συμβάν
 εἰς Ρίγαν

Ἐρχεται
 εἰς Κοινο-
 σβέργαν.

Φθάνει εἰς
 Ἀμβουρ-
 γον.

εμαπίση πολὺν χρόνον. διότι ὁ Αὐτοκράτωρ ἐλειποθύμα, καὶ δὲν ἐβλεπε τὴν ὥραν νὰ φθάσῃ εἰς τὴν Οὐμανδίαν, καὶ ἀπ' ἐκεῖ νὰ ἀπεράσῃ εἰς τὴν Ἰγκιλτέρραν, ὅπου ἦτον ὁ πρῶτος καὶ εὐχαιρέτος σκοπὸς τῆς περιηγήσεώς τε. Ὡς οὖν ἐπλησίασεν εἰς Οὐμανδίαν, ἐπέμφε πρὸς τὰς Οὐμανδῆς μίαν ἐπιστολὴν γραμμένην τάχα ἀπὸ τῆς Μόσκας, φανεράνωντας πρὸς αὐτὰς τὰ αἴτια, διὰ τὰ ὅποια ἐπαρακινήθη νὰ πέμψῃ αὐτῶν τὴν ἀσωλήθισον Πρεσβείαν. ἰδοὺ ἡ ἐπιστολή.

Τῶν φίλοι καὶ δωματοὶ Κύριοι, καθολικά Στάτα
καὶ ἀξιωμαίων, ἐξόχων, καὶ ἐλδοτέρων
ῥωμένων Ἐπαρχίων.

Ἀγαπητοὶ Γάτονοι καὶ φίλοι.

ΗΜᾶς σὰς δίδομεν τὴν εἰδησίαν, καὶ σὰς κανόμεν νὰ ἠξιώρετε, πῶς πέμπομεν πρὸς ὑμᾶς τοὺς ἡμετέρους μεγάλους Πρέσβεις, καὶ Πλευποστευτζικεῖς. οἵτινες εἴνεαι ὁ Στρατηγὸς καὶ Ἀμιράλιος Φραγκίσκος Γακοβίτζης, ὁ Φόρτ, Ἐπαρχος τῆς Νοβογορόδ. ὁ στρατηγὸς καὶ ἐπίσκοπος τῆς Πολέμου Φεδῶρος Ἀλεξιοβίτζης. Γολοβίνος, ὁ Ἐπαρχος τῆς Σιβηρίας, Δουμνέοις Ἰερόκονοι, καὶ σύμβουλος καὶ ἀπερρήτων. Προκόπιος Βογδανοβίτζης Βοσφωρτζίνος, Ἐπαρχος τοῦ Βορχόου. οἱ ὅποιοι ἐμίσησαν ἐκ φροναγῆς ἡμετέρας. Εἰς τασσὺν ὑφίλοι καὶ δωματοὶ Κύριοι, ἡ μεγάλη καὶ ἰσχυρὰ ἡμῶν Κζαρκὴ Βασιλεία ἐπιδυρᾷ νὰ ἠθέλων ἀποδεχθῆ μετὰ σέβας αὐτῆ ἡμετέρα Ἐπιστολή, καὶ παρακαλοῦμεν ὑμᾶς, ὅταν ἠθέλων φθάσῃ εἰς τὰ σωῦρά σας οἱ αυτοκράτορες ἡμῶν Πρέσβεις, οὐ μόνον νὰ δεχθῆτε αὐτούς, καὶ τὴν σωδοῖά τους μετὰ τὴν τιμὴν ὅπως ἀρέπει εἰς τὸν χαρακτῆρα τους, καὶ εἰς τὴν

τὴν ἀχαρείσιν τους, ἀλλὰ καὶ νὰ τοὺς δώσετε τὴν εὐκράσιον ὅπου ἠθέλων σὰς ζητήσῃ. καὶ οὕτω ποιούσας, ἡμεῖς σιωπῶμεν ὑμᾶς εἰς τὴν σκέπῃ τῆς παντοδωμᾶμα Θεοῦ, ὑφίλοι καὶ δωματοὶ Κύριοι.

Ἀπὸ τῆς Κζαρκῆς ἡμῶν ἀυλῆς, ἐν τῇ ἡμετέρῃ εὐχαιρῇ τῆς Μόσκας, ἐν ἔτη ἀπὸ κτίσεως κόσμου 7203 καὶ τὰς 8 Μαρτίου, πέμπτῳ δὲ καὶ δεκάτῳ ἔτη τῆς ἡμετέρας Βασιλείας.

Εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν ἐχώρειθι ἀπὸ τῆς συνουσίας, καὶ πέρνωντας μετὰ λόγους ἐπὶ τὸ μόνον νέες, ἀπ' ἐκεῖνης τῆς διγνεῖς ὅπου τὸν ἔδορυφορῆσαν, ἀπέρασε μετὰ ταχυδρόμον, καὶ ἦλθεν εἰς Ἀμσερόδαμον, τὸ ὅποιον ἐπεθύμα ἀνυπομόνηται νὰ εἰδῆ. καὶ ἀφ' οὗ ἐχώρτασε τὸ μάτι του βλέπωντας τὸ εὐρυχωρότατον ἐκεῖνο ἐμπόριον, ἀναχώρησεν ἐκεῖθεν, καὶ ἦλθεν εἰς Σαρδάν, διεισκόμμενον ἐκεῖ πλῆσιον, κυβερνῶντας αὐτὸς τὸ Μονόξυλον, καὶ ὄντας ἐνδεδυμένος ὡς οἱ Ὀλλανδοὶ ναῦται. Εὐθύς δὲ ὅπου ἐγγήκον ἔξω, ἐγνώρισεν ἕνα φαρὰν (ὅπου ἐφάρδε χέλυα) ἣ ὅποιον εἶχεν εἰδῆ νὰ δελεῖθῃ εἰς Βερονίητζαν ἕνα χρόνον προτιότερα, καὶ καλῶντας τον εὖ ὀνόματος, τῶ εἶπεν, ὅτι ἠθέλει νὰ ξενιθῆ εἰς τὸν οἰκόν τε, καὶ τὸν ἐμπόδισε νὰ μὴ φανερώσῃ τινὸς ποῖος ἦτον. μετ' ὅλον τῆτο δὲν ἔλειπε νὰ σωτρήσῃ ὁ λαὸς πάντοθεν, σωθῆ λιβόμενοι, καὶ καταπατοῦντες ἕνας τὸν ἄλλον γύροθεν ἐπείνων τῶ ξένων. διότι ἐπίσδιον βεβαίωτατα, πῶς δεῖ εἰσκετο ἀνάμεσα εἰς αὐτούς, καὶ ὁ ἴδιος Αὐτοκράτωρ.

Φθάνει εἰς
Ἀμσερόδαμον.

Ἀπερνᾷ
εἰς Σαρδάν.

Περίεργα ἢ σαρκῶν.

Ὅταν ἐφάσεν εἰς Σαρδάν ὁ Αὐτοκράτωρ, ἀγῆκε πρῶτος ἢ ἄλλαν ἀπὸ τὸ Μονόξυλον, βασιῶντας τὸ χροῖον εἰς τὰς χεῖρας τε ἔχει νὰ δέσῃ τὸ πλοιάριον. τὸ το δὲ τὸ ἔκανε, ἔχει νὰ μὴν ἴδεν ἡσά τὸσον φανερόν μῃ ταῦτα εἰσέβη μῃ τῆς σιωδίας τε εἰς τὸ πρῶτον ξενοδοχεῖον ὅπου ἐσωπαυάτησε. καὶ ἐπειδὴ πᾶσα ἡ Δερκαπία τε ἦτον ἐνδεδυμένη ρωσικὰ, ἐγέμισεν ἄδύς τὸ ξενοδοχεῖον ἀπὸ φιλοφράγμονας. Δὲν εἶναι κανεὶν ἄλλο ἔθνος τὸσον περιέργον, καθὼς εἶναι οἱ Ὁλλανδοί. ἂν δὲν ἦτον γνωστὸν, πᾶς αὐτοὶ ἀγῆκαν ἀπὸ τὴν Ἀλεμανίαν, βέβαια ἦδελε τοὺς λογισμῶν τινὰς δι' αὐτὴν τὴν περιέργειάν τε, νὰ κατάγονται ἀπὸ τοὺς φιλοφράγμοναι ἐκείνους Φραντζέζες, οἱ ὅποιοι παρατοῦσαν κάθε ὑπόδεισίν τε, ἄδύς ὅπου ἐβλεπον κανεὶν ἔξω, ἔρχοντες κατόπιν τε, καὶ σιωδιζόμενοι τρογύρωτε. Ὁ γὰρ Αὐτοκράτωρ ἔχει νὰ εὐγῆ ἀπ' ἐκείνο τὸ περιέργον πλῆθος, ἀφῆσε τὸν διερμυλωτὴν τε, ἔχει νὰ μάδη ἀπ' αὐτούς τί ἔλεγον ἔχει λόγους, καὶ αὐτὸς εἰσέβη εἰς μίαν χωριστὴν κατοικίαν. καὶ με' αὐτὸ ἐγνώρισε, πᾶς αὐτοὶ ἐπίστων, ὅτι ὁ Αὐτοκράτωρ βίσκετο εἰς ἐκείνῳ τὴν σιωπρίαν. ἀλλ' ὁ διερμυλωτὴς τοὺς ἔδωσε νὰ καταλάβω, πᾶς ἦσαν ποταποὶ ἄνθρωποι, ἔ ἤρχοντο εἰς ἐκείνους τοὺς τόπους διὰ νὰ μάθουν τὰς τέχνας.

Ὁ Πέτρος εὐδύεται ὡς οἱ βασιλεῖς.

Τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ὁ Πέτρος ἠδέλησε νὰ εὐδύθῃ καθὼς σιωδιζέσιν οἱ λεγόμενοι Βατερλαῖδοι ἐκείνῳ τῆς τότε. αὐτοὶ φοροῦσι εἷνα κάποιον ἐπανωφόριμα, τὸ λεγόμενον Ἰταλικῶς Καζάκαν, καμαμένον ἀπὸ σεγυκῆνι χοντρὸ κόκκινον, καὶ βρακκία πλατῆα ἀπὸ πανὶ ἄσπρο. Καὶ ἐπειδὴ πρὸ τοῦ μισθίσῃ ἀπὸ Μόσκαν, εἶχε μάδη τὴν Ὁλλανδικὴν γλῶσσαν, ὅσον ἦτον ἀρκετὸν διὰ νὰ τὸν καταλαμβαίαν, καὶ μάλισα εἰς τὰ τῆς Ναυτικῆς, ἐπήγαγεν ἀνεμποδίστως εἰς κάθε τόπον ἀγαθῶν τὴν περιέργειάν τε. Πρῶτον δὲ πάντων ἠγόρασεν ἕνα πλοιάριον ἀπ' ἐκείνα, ὅπου ὀνομάζεσι οἱ εὐτόπιοι, Βοϊέερ. καὶ ἐκατασκευάσεν ὁ ἑδῆος εἰς τὸ ἐμπροσθῶν μέρος αὐτῆς τοῦ πλοιαρίου ἕνα κατάρτι, ἐφάρμαμα ἐδικῆν τε, ὅπου ποτὲ δὲν ἐφάνη, οὔτε τινὰς τὸ ἐσοχάδην.

Ἐν. Με' αὐτὸ λοιπὸν τὸ πλοιάριον ἀπέρνεα καθ' ἡμέραν Κυβερνή- ὁ μέγας Πέτρος ἀπὸ Σαρδάν εἰς Ἀμσερόδαμον, κυ- της τοῦ βερνῶντας τὸ πηδάλιον. τὰ δὲ Ἀρχοντόπυλα ὅπου ἡ- πλοιαρίου. σαν εἰς τὴν σιωδιάν τε, ἔκαναν τὰς ὑπερσῆας ἢ καυτῶν, ἀλλὰ με' ποικὰ ὀλίγῳ ἐπιδεδιότιτα, καὶ συχνάκι με' πολὺ φόβον. Διότι ὁ Αὐτοκράτωρ, ὅπου δὲν εἰδήφα ὀλοτελῶς τοὺς κινδύνους, ἔκαθεν ἀδυσφόρος τὸ ἀπέρασμα, τὸσον με' τοὺς καλοὺς καιροὺς, ὅσον καὶ με' τὴν ἀνεμοζάλλω.

Εἰς τὸσον πλησιάσασα εἰς τὰ σῶρα τῆς Ὁλλανδίας ἡ μεγάλη Πρεσβεία, ὑπεδέχθη αὐ- τὸ τὰς ὑψηλὰς Δυνάμεις, ἤγουν τὰς Ὁλλαν- δας, με' μεγαλοπρεπείῳ δαπάνῳ, καὶ λαμ- φρότιτα. Ἐγίναν ἀκόμη καὶ εἰς αὐτὸ τὸ Ἀμσερό- δαμον πολυέξοδοι καὶ ὑπερβολικαὶ μηχανικαὶ φωταίαι. Ὅσον δὲ ἐπροσάθει ὁ Αὐτοκράτωρ νὰ εἶναι ἀγνώριστος, ἄλλο τὸσον ἐβεβαίωσαν ἀ- παντες πᾶς ἦτον ἐκεῖ παρῶν. ὅθεν κάθε φο- ρὰν ὅπῃ ἐπεριδύβαζεν, εἶχε πάντοτε τρογύ- ρω τε μίαν πολυάνθρωπον σιωδιάν ἀπὸ φιλο- φράγμονας. Εὐελοκόμῳ δὲ εἰς Σαρδάν ἐσυ- νέβη ἕνα παῖγμα, ὅπῃ ἠμπορεῖσε νὰ πορξενή- σῃ σύγχυσιν. Ἐνα παιδίον ἔσωντας νὰ ἀμπω- θῆ ἀπὸ τὸν Πέτρον με' ὀλίγῳ σκληρότητα εἰς ἐκείνῳ ἢ σείμωξιν, ἀπαθασάσασε, καὶ ἐρίψεν εἰς τὸ πορσῶπόν τε ἕνα μῆλον σεσαπισμένον. ἀλλ' ὁ Αὐτοκράτωρ ὑπέμεινε πλὴν αὐθάδειαν ἐ- κείνῳ, χωρὶς νὰ ἀλλοιωθῆ, ἢ νὰ θυμωθῆ παντάπασι. Εἶναι ὅμως ἀληθινόν, ὅτι ὁ Κυ- βερνήτης αὐτῆς τῆς τότε, λεγόμενος παρ' οὐτοῖς

Ἡ πρεσ- βεία εἰς Ἀμσερό- δαμον.

Συμβαὶ εἰς Σαρ- δάν.

Βυργμαστρὸς, ἐκήρυξεν ἕνα αὐστηρὸν πρόσαγμα ἐναντίον ἐκείνων, ὅπως ἠθέλων ἀποτολμήσῃ νὰ δώσω παραμικρὰν ἐνόχλησιν εἰς τινὰ ἀπὸ τῶν Μοσκοβίταις. καὶ βέβαια δὲν ἠκολούθησε πλέον ἄλλη ἀταξία.

Οὗτος ὁ μέγας Βασιλεὺς ἠθέλησεν ὅλον τὸν καιρὸν τῆς δεξιότητος εἰς Σαρδαῖν, νὰ κατοικήῃ εἰς τὸ μικρὸν ἀσπύτιον τῆς πορρῆθουτος ἀλιέως, καὶ ἔως τὸ ἑκαμῆ τόσον ὀνομαζόν, καὶ περιφημον, ὅπως καὶ ἔως τὸ σήμερον δείχεται πρὸς τὴν ξένου ἀπὸ τῶν ἐνοπίων, ὀνομαζόντες τὸ Βορσενβερν, ὅπως θέλει νὰ εἰπῇ, Φρῆλιον τῆς Πείργιπος.

Ἐπήγαγε συχνάκις νὰ λανίξῃ ὁ ἴδιος δεξιὸν ἑαπέζαν, ἔδωκεν καὶ τὸν δὲ ἕνα ἕνα εἰς τὸ σπῆτι καὶ γυαλίαν, ἀναφῆκεν αὐτὸς μὲ τὰ ἰδέα του χέσια καὶ φωτίαν, καὶ ἠτοίμαζε τὸ γέμνα. εἰς αὐτὸ τὸ σπῆτι ἑκατασκύασεν εἷνα λεβὸν χωρὶς βοῦδααν τινός, καὶ μίαν κλίβαν. τίμη ὅποιαν ἀφῆσεν ἐκεῖ ὅταν ἐμίσθωσε.

Δὲν ἦτον ἡμέρα νὰ μὴ πηγαίη εἰς τὰ ναυπηγεῖα, καὶ νὰ σμίγεται ἀνάμεσα εἰς τὴν τεχνίτας, βασιῶντας εἰς χεῖρας τε τὸ σκεπάει, καὶ ὑπηρετῶντας τὴν ναυπηγῆς, δεξιὸν νὰ μάθῃ ἀκριβῶς ὅσα κομμάτια ἐμβαίνομεν εἰς τὴν κατασκευὴν ἑνὸς πλοῖου. Ἦτον δὲ φοικισμένος παρὰ τῆς φύσεως μὲ μίαν εὐτυχῆσάτιν μνήμην, ὅπου ἔφθανε μόνον νὰ τῷ εἰπῇ τινὰς μίαν καὶ μόνον φοράν κάθε λογῆς ὄνομα, καὶ πλέον νὰ μὴ τὸ ἀλησμονήσῃ. Ἠγάπα δὲ νὰ τὸν ὀνομάζουσι Πέτρῳ Βαῖς, ἡγοῦν Μασοροπέτρον. ὅθεν δὲν

ἡμ-

ἠμποροῦσε νὰ τῷ πορρῆσῃ τινὰς μεγαλλιτέραν χαρὰν, ὡσάν νὰ τῷ καλῇ μὲ ἐκείνῳ καὶ ὀνομασίαν. ἐχαῖδδεν αὐτὸς ἐκείνους ὅπως τῷ ἔδιδαν αὐτὸ τὸ ὄνομα, καὶ ἔξ ἐναντίας ἀπεσφύρετο γυρίζοντας περιλυτὸς τὴν πλάτες τε πρὸς ἐκείνους ὅπως ἠθέλων τὸν ὀνομάσῃ ὑψηλότατον, πολὺ δὲ περιαιότερον, Βασιλέα. Ἐξῶ ἀπὸ αὐτὸ ἐπήγαγε συχνάκις ἀναθεωρῶντας τὰ ἐργαστήρια, εἰς τὰ ὅποια ἐκατασκευάζοντο ἡ ἀγκυραὶς, ἡ γόμφουαὶς, καὶ τὰ ἄρμυρα. δὲν ἔλειπε νὰ ἐξετάξῃ ἐπιμελῶς τὴν ἔσοχας καὶ τὰ ἐργαλεῖα, ὅπως σιωβέτῃσι τὰ ἐλαιοτριβεῖα, καὶ τὴν νερομύλῃς ὅπως πηλοῦνται τὰ ξύλα, καὶ κατασκευάζετο τὸ χαρτίον.

Ὅταν εἰσῆβη ἐκεῖ ὅπου ἐκατασκευάζετο τὸ χαρτίον, ἠθέλησε νὰ δοκιμάσῃ εἰς τὸ γυῖον τὸν χυλὸν τοῦ χαρτίου. ἐπάτα ἐσάθη ὀλίγη ἄραν καὶ ἐσοχάθη τοὺς τεχνίτας ὅπου ἔδιδαν, ἔκει ταῦτα ἔλαβε τὸ κλοῦπι, καὶ ἔχυσεν εἷνα φύλο καὶ ἀπὸ τῶν πορρῆν τόσον λεπτόν, καὶ ὀμαλόν, ὅπου ἔκανε καταχωρῶν αὐτῶν ἑξὶ ἰδίων ἐξαιρέτων τεχνίτων.

Ἐκεῖ εἰς Σαρδαῖν εἶδε μὲ καλὸν ὄμμα ἕνα ναῦτιν, ὀνοματι Μῆς, ἔδωκεν τὸν ἐπῆρε μὲ λόγῳ Μῆς Σαρδωῖος. τὴν εἰς τὴν Ῥωσίαν, καὶ τὴν ἔκαμε Καραβοκύριον εἰς ἕνα μεγάλο Καραβίον. εἰς αὐτὸ ἠθέλησε νὰ ἀπεράσῃ ἀπὸ ὅλης τῆς βαθμῆς καὶ τάξεις τῆς Ναυτικῆς, καθὼς εἶχε κάμη εἰς τὸν πορρῆν τὸν χρόνον ἑσκαπῶ εἰς τὴν ἐπιστάσιαν τοῦ Φόρτ, δεξιὸν ἀπὸ ὅλης τῆς βαθμῆς τῆς Πολεμικῆς. Τόσον εἰς Σαρδαῖν, ὅσον καὶ εἰς ἄλ-

Κατοικεῖ
εἰς τὸ οἶκον
τῆς Σαρδῶν.

Μνήμη
εὐτυχῆς
τοῦ Πέ-
τρῳ.

λας Πόλεις τῆς Ολλανδίας, ἠθέλησε νὰ φιλιωθῆν με ὅλους ἐκείνους ὅπε ἦσαν ἐπιστημότεροι εἰς καμίαν Τέχνην, ἢ Ἐπιστήμιω.

Γ'δου εἶα εὐμορφον συμβεβηκός, ὅπε ἔβρεξε μίαν ἡμέραν ἀναμέσον τοῦσι τοῦ Μονάρχου, ἔ τοῦ φρονημένου Μῆς. ἀν καλὰ κῆ αὐτὸ ἐδωκεν ἦταν ἐγύλευεν ὁ Αὐτοκράτωρ εἰς τοῦσι τόποις τῆς Βασιλείας τα, μ' ὄλον τοῦτο δὲ νὰ μὴ τὸ παραβῆζωμεν, ἀρμόδιον εἶναι νὰ τὸ συναΐωμεν ἐδῶ. Εὐρισκόμενῳ μίαν ἡμέραν οὗτος ὁ μέγας Μονάρχης εἰς τὸ αἶμα ἡμεῶν Καράβιον, πρῶτισσιν τὸν Καρaboύκεριον Μῆς, ἀπὸ τοῖσιν ὑπερσίαν ἐφρεπε νὰ ἀρχίσῃ σινὰς, δὲ νὰ ὑπηρετήσῃ εἰς εἶα Καράβιον, ἐκείνος ἢ τοῦ ἀπεκεῖνῃ, ἀπ' ἐκείνῳ τῷ μούτζε. καλῶς ἔπεν ὁ Αὐτοκράτωρ, σήμερον θέλω νὰ σὲ ὑπηρετήσω ὡς Μούτζος. Ὁ δὲ Μῆς νομίζοντας ὅτι ὁ Πέβος εἰμπαρίζετο, τὸν ἐφορᾶζε νὰ ἀνέβῃ εἰς τὴν κορυφῆν τοῦ Κασαρτίε δὲ νὰ λίσῃ εἶα χροῖον. κῆ αὐτὸς ἔδραμ, ἔ ἀνέβῃ με πολλῶν ἀλλ' ἀδελφείαν, κῆ ἀποκίαν, καδῶς ἠθελε καίμῃ ὁ δοκιμώτερος κῆ φρακτικώτερος ναῦτης. Τότε ὁ Μῆς ὀλίγον ἔλαφε νὰ ἀποδῶνῃ ἀπὸ τὸν φόβον του, διότι ἦτον ὁ ἀνεμος σφοδρός, ἔ ἐφοβήθη ὑπέροπλα μὴ ἦθελε πῆσῃ. ἀλλ' ὁ Πέβος ἐκατέβῃ με τὴν ἰδίαν ἀποκίαν ὅπου ἀνέβῃ. κῆ βλέπωντας τοῦτο ὁ Μῆς ἐσυνῆλθεν ἠ καρδίαν τα, κῆ ἔλαβε δάρρος νὰ τὸν φορᾶξῃ δὲ νὰ ὑπάγῃ ἀναζητῶντας φωτίαν νὰ ἀνάψῃ τὸ σιφίον του, κῆ νὰ τοῦ δώσῃ ρακίω νὰ πῆν, κῆ νὰ κάμῃ ἄλλας παρομοίας ὑπηρεσίας, εἰς ὅπε ἐπέβησαν εἰς τὸν λιμένα. ἀλλ' ὡς γυρίσωμεν εἰς Σαρδαῖν.

Ὁ Αὐτοκράτωρ Πέβος διέτειλεν εἰς Σαρδαῖν ὡς εἶα μὴ αἰ κῆ μισόν, κῆ εἰς αὐτὸν ἔ κερὸν ἐπήγαγεν εἰς Ἀμπεροδάμον με τὸ φρονημένον πλοίαριον, ἀλλὰ πάλιν τὸ ἐσπῆρας ἐγύρευεν εἰς Σαρδαῖν ὡς αὐτὸ ἠρόνησε τὰ πάντα ἐπιμελῶς, κῆ τὰ ἐτύπασεν εἰς τὴν ἀτυχισμένῳ τε μνήμῳ, ἀγόρασε πᾶσαν τὴν ἀναγκίαν ὕλην διὰ νὰ κατασκευάσῃ εἶα Καράβιον τῆς δαυτέρας κλάσεως, κῆ τότε ἐπῆγε νὰ κατοικήσῃ εἰς Ἀμπεροδάμον.

Ὁ Πέβος ὑπηρετῶς εἰς Μῆς.

Κατασκευάζει τὸν Καράβιον.

ἐκατόκισσι δὲ εἰς ἓνα μικρὸν ὁσῆτιον, ὅπου ἦτον πλησίον τῷ Νεώρῳ, ἠγοῦν Ἀρσεναλίς, κῆ ἐκεῖ ἐκατασκεύασε τὸ Καράβιον, ὄντας αὐτὸς ὁ Ἐπιστάτης τὸ ἔργον. ἐπήγαγεν δὲ καδ ἡμέραν εἰς τὸ Νεώριον, βαδῶντας τὸ μέγα σκεπᾶει εἰς τὰς χεῖράς τα.

Εἰς τὰς 27 Σεπτεμβεῖς ἐκαμῆν ἡ μεγάλη Πρεσβεῖα τῷ Δημοσίῳ εἰσοδόν της εἰς τὴν Ἀγαν κόμητος, ἠγοῦν Ἀύαν, κῆ ἐκεῖ ὁ Αὐτοκράτωρ ἐσάθη πάντοτε ἀγνώριτος. ἐδέχθη δὲ ἀπὸ τῆς Σωτύχης τῆς Ολλανδῶν, εἰς λέγασιν ἰταλισὶ Δεπειάτης, με πάσης λογιῆς τάξι, κῆ με ἄκραν μεγαλοπρέπειαν. ἐξέβῃ δὲ λαμφοτέρα ἠ τελετῆ αὐτῆ. διότι ἠ σωιάξις ὅπου ἐγένετο τότε εἰς Ρίσιαν, ἐγένεν ἀφορμῆ νὰ ἀυξήσῃ περαιώτερον τὴν δόξαν τα. ἐπειδὴ κῆ οἱ Πρέσβεις αὐτοκράτορες, ἠ κῆ πανταξέσιοι, οἱ παρ Ἰταλοῖς λεγόμενοι Πλενιποτεντζιάριοι, τὸσον ἐκείνοι τοῦ Ἰμπεράτορος τῶ Γερμανῶν, ὅσον κῆ τῆς Ἰαπωνίας, Σβεκίας, Δανιμαρίας, κῆ Βρανδεβούργης, ἐπῆγαν μετ' ἐμῆς μεγάλης παρασκώλης κῆ Θεραπείας νὰ ἐπισκεφθῶν τὰς Πρέσβεις τῆς Ρωσίας, κῆ πάλιν αὐτοὶ τὰς ἀνταπέδασαν τὴν ἐπίσκεψιν με τὴν ἰδίαν μεγαλοπρέπειαν. Μόνον δὲ οἱ Πλενιποτεντζιάριοι τῆς Γαλλίας ἐτόμισαν νὰ ξεδικῆθωῦν, κῆ δὲν ἠθέλησαν νὰ ἀποδώσω πρὸς αὐτὰς τὰς Πρέσβεις τὴν τιμὴν ἐκείνῳ, ὅπε ἐφαίνεται νὰ χρεωσῆται ἀπαραιτήτως εἰς τὸν χαρακτῆρα της. διότι ἠσαν θυμωμένοι, ὅτι ὁ Αὐτοκράτωρ Πέτρος εἰ-

Ἡ φρεσβεῖα εἰς Ἀύαν.

Πλενιποτεντζιάριοι Γαλλίας παρταῖσι νὰ ἐπισκεφθῶν.

χεν ὑπερασπίδῃ τὸν Βασιλέα Ἀγούσον ἐναντίον τῆ Πείγκιπος τῆ Κοῦτι, ὅταν ἐσωτρήσαν εἰς τὸ βασιλικὸν Στέμμα τῆς Πολωνίας. Δίειπε λοιπὸν εἰς Αὐτὸν ὅλον τὸν Οκτώβριον, ἢ ἐχάρισε τὴν Αὐθεντίας τῆ Οὐμανδῶν 600 Σαμῆρια τὰ πλέον ὠραία, ὅπως ποτὲ δὲν ἐφάνησαν εἰς Οὐμανδίαν. αὐτοὶ δὲ πάλιν ἐχάρισαν τῆς Πρέσβειαν ἀπὸ τρία μεγαλοπρεπῆ ἄρματα, ἢ ἀπὸ ἕνα χρυσοῦ Στρεπτόν, ἢ γου ἄλυσον.

Ἐν τούτοις ἐφθασεν εἰς Οὐμανδίαν πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα Πέτρον ἡ ἀρεσὴ ἢ περιπόθητος εἶδησις διὰ τῆ νίκαις ὅπως ἔκαμαν τὰ στρατωμάτα τῆ ἐναντίον Ἀγαρῶων ἢ Ταρτάρων. συνέβη δὲ οὕτως. Ὁ ἀρχιστράτηγος Σχέιν ἐνωθεῖς μὲ τῆς λοιπῆς στρατηγῆς Ρῶσας, εἶχε συναξήν ἐξῶθεν τῆ Ἀζακίης 80 χιλιάδας Στρατεύματα, πεζόν τε ἢ ἰππικόν. Εὐερισκόμῃος ἐν ἐκεῖ ἔμαθεν ἀπὸ τῆς κατασκόπῆς τῆ, πῶς οἱ Τάρταροι εἶχαν ἐνωθῆ μὲ τοὺς Τούρκους, καὶ νομίζοντες νὰ ὑπερέχουσι τῆς Ρῶσας, ἤρχοντο μὲ σκοπὸν νὰ ἑκινδυνεύσουσι, ἢ νὰ συστάφουσι μὲ αὐτῆς ἕνα σκληρὸν καὶ ἀσπλαγχνὸν πόλεμον. ἢ ἐπ' ἀληθείας εἰς τὰς 30 Ἰουλίου ὁ Σαλτὰν Γάλγας, ἢ ὡς πρωτότοκος τοῦ Ταταρχάνη, ἐφάνη εἰς τὸ στρατόπεδον μὲ ἕνα ἰσχυρώτατον Στρατεύματα. Τότε ὁ Σχέιν βλέπωντας τῆς ἐχθρῆς, ὤρμησε κατ' ἐπάνωτους νὰ

Σχέιν
προσέειπε
τῆς Τούρκους,
καὶ
Ταρτάρους
ἐξῶθεν τῆ
Ἀζακίης.

τῆς ὑποδιώξῃ. ἀλλ' ἐπέκειο ἀντεσάθησαν ἀνδρειωμένα, ἢ ἐβάσαζον τὴν πρῶτῃν προσβολὴν τῆς Ρῶσων. ὕστερον ἑξαερμανθείσης τῆς μίξεως, ἠναγκάθησαν νὰ φύγουσι μὲ τὸς αἰαξίαν, ὅπως ἄλλοι μὲν αὐτῶν ἀπεπνίγησαν ἑξαερμῶντες τὸν Ποταμὸν, ἄλλοι δὲ αἰχμαλωτίθησαν, πολλοὶ αὖτε ἢ ἐπληγώθησαν, ἢ ἐτεροκατεκόπησαν μελῆδόν.

Πρὸ τῆ σωεβῆ αὐτῆ ἢ νίκη, εἶχεν ἀκολεθῆσι ἢ μία ἄλλη εἰς τὴν Θάλασσαν. οἱ Τάρταροι νομίζοντες νὰ εὕρουσι ἀνέτοιμον τὸ Ἀζάκιον, ἐπλησίασαν εἰς αὐτὸ μὲ πολυάριθμας Γαλιώταις, καὶ Σαϊκαῖς, ὅλαις καλοαρματομέναις. ἀλλ' ἠναγκάθησαν ἀπὸ τὸ ἀγρυπνὸν ὄμμα τοῦ Κυβερνήτη, νὰ ὑποσυρθῶσι εἰς ὀπίσω, ἢ νὰ φύγουσι. καὶ αὐτῆς ἀρματώνωντας μὲ πᾶσαν σκεδὴν ὅσα Πλοῖα εἶρεν εἰς τὸ Ἀζάκιον, ἔδραμῶν ὀπίσω τῆς Ταρταρικῆς Ἀρμάτας, ἢ ἐπῆρε πολλοτάτα πλοῖα, ἐξῶ ἀπὸ ἐκεῖνα ὅπως ἐβύδισεν εἰς τὰ ὕδατα. Ὁ Αὐτοκράτωρ λοιπὸν Πέτρος ὡς ἔλαβε ταῦτα τὰ χαροποιὰ μυνύματα, ἠκολέθησε νὰ ἑκτερίβῃ εἰς Ἀμσερόδαμον ἕως τὸν μιστὸν Γαυναέριον, καὶ τότε ἐμβὰς μὲ τῆς μεγάλης αὐτῆ Πρεσβείας εἰς ἑξαφορα Πλοῖα, τὰ ὅποια εἶχε πέμψῃ ἐπιταυτῆ ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἰγκιλτέρρας, ἀπέρασεν εἰς Λονδίνιον, ἢ γουσι Λόνδων, καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ μέχρι πύλης τῆ Ἀπριλιῆς. Εὐερισκόμῃος δὲ ἐκεῖ, ἔκαμε πολλὰς

Ἀληθι-
νη καὶ θά-
λασσαν.

μακρὰς σωομιλίας μὲ τῆ Βασιλέως Γαβιέλου. τὸν ὁποῖον πάντοτε ἐτίμα, ἔχωντάς τον εἰς μεγάλην ὑπόληψιν, καὶ τιμὴν.

Σωομιλία Προσέτι εἶδε καὶ τὴν Περικλίπειαν Ἀγναν τῆς Διαμαρκίας, καὶ σωομίλησε μετ' αὐτῆς. καὶ ἐπειδὴ ἐσκεν ὀρδια, ἐπῆρε δύο σκαμνία, καὶ δίδωντάς τῆς τὸ εἶνα, ἐκάθησεν εἰς τὸ ἄλλο, λέγωντάς τῆς. Μαδάμα, οὕτως θέλομεν σαθεῖ μὲ περισσοτέραν ἀνάπαυσιν. τὸσον ἦτον ἐχθρὸς ἢ ἐνόητικῶν τάξεων, ὅτε εἰς τὰς αὐλὰς ἢς Ἡγεμόνων φυλάττονται.

Ἐκεῖ εἰς Ἰγκιλτέρραν ἐπελείωσε καὶ γοῆν ἐμπλειρότατος εἰς τὴ κατασκευὴν τῶν πλοίων, καὶ εἰς πᾶν ἄλλο τῆς ναυτικῆς Τέχνης, ὅτε ἦτον τὸ περιπόνητον τε ἐπιτηδῆμα. Δὲν ἤμπορεῖ τινὰς νὰ παρασήσῃ τὴν χαρὰν ὅτε ἐδοκίμασεν εἰς μίαν ναυμαχίαν ὅτε εἶδεν, εἰς τὸ λεγόμενον Πόρτι Σμοῦθ, γενομένῳ ἐν προσωαγῆς τῆ Βασιλέως Γαβιέλου. Ἐπρεπε βέβαια νὰ εἶναι τινὰς ἐκεῖνῳ τὴν ἄραν εἰς τὸ πλοῦρόν τε, καὶ νὰ εἶδῃ εἰς τὰ ὀμματία τε, καὶ εἰς τὰ χήματα, τὴν χαρὰν ὅτε ἐδοκίμαζεν ἢ καρδίαν τε, βλέπωντας ἕνα τοῖστον πολυδάκρυτον Στόλον, καὶ τὰς πολλὰς καὶ διαφόρας συστροφὰς, καὶ περιδιήσεις, ὅτε μὲ ἀξιοθαύμασον ὀταξίαν ἔκαναν τὰ Καράβια. Ἐφθασε νὰ εἰπῇ πολλὰκις ὁ Πέτρος, ὅτι ἐσοχάζετο ὀτυχεσίαν ἢ κατάσαιν τὴν Ἀμιραλλίου τῆς Ἰγκιλτέρρας, ἀπὸ τῆς ἀξίας τῆς Αὐτοκράτορος τῆς Ρωσίας. τὸς τὴν μεγάλην ἀγάπῳ εἶχεν εἰς τὴν θαλασσοπλοίαν. τὸν ὑπό-

Ναυμαχία
εἰς
Πόρτι
Σμοῦθ.

λοιπον καιρὸν τῆς διατριβῆς τῆς ἐκατηγίνῃ εἰς τὸ νὰ θεωρῇ, καὶ νὰ ἐπισκέπτεται, καθὼς ἔκαμε καὶ εἰς Ὀλλανδίαν, τὰ ἐργαστήρια πάσης Τέχνης, πέρωντας πάντοτε τὰ χεῖρα καὶ ὀξομπλια ἀπὸ κάθε πρᾶγμα ὅτε ἐβλεπε, καὶ ὅπου ἐγνώριζεν ὀφέλιμον δια τὰς τέχνας τῆς Βασιλείας τε. ἐμίθασε προσέτι καὶ διαφόρας τεχνίτας εἰς ὑπηρεσίαν τε ἀπὸ πολλὰ ἐπιτηδῆματα, καὶ ἀναβιβάζωντάς τας εἰς μίαν ὀραιοτάτῳ Φρεγάδαν, ὅτε ὁ Βασιλεὺς Γαβιέλουμ τὴ ἐχάρισε, τοὺς ἐπεμψεν εἰς τὸν Ἀρχάγγελον.

Ἦσαν δὲ αὐτοὶ περισσοτέροι ἀπὸ πεντακόσιοι. ἔπαδῃ καὶ ἦτον τρεῖς Καρaboύεροι καὶ Καράβια τῆς Πολέμου, 20 ἄλλοι καρaboύεροι, 30 ναύκληροι, 30 χειροῦργοι, 60 Πρακτικοὶ, 200 Κανονέροι, 4 τεχνίται μονόξυλων, 8 μπεσοῦλων. δύο πρωτοτεχνίται ἀπὸ ἄρμενα, καὶ 20 ἐργάται. 2 γλύπται, 2 χαλκῆς, ἀπ' ἐκείνους ὅπου κατασκευάζουσι τὰς ἀγκυρας, 2 σιδεροκόποι, 2 κακαβοποιοί. Προσέτι διάφοροι ἐργάται καὶ κάθε ἐργασίαν ὅπου χρειάζεται εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν Καραβίων. καὶ ἐνὶ λόγῳ ὅλοι οἱ μηχανοποιοὶ καὶ τὴν πολιτικῶν καὶ πολεμικῶν ἀρχιτεκτονοσῶν, καὶ καὶ τὴν Θάλασσαν.

Γυρίζοντας ἀπὸ Λόνδραν εἰς Ἀμπερόδαμον, ἐμίθασεν ὀδυρὸς καὶ τὴν Βιάνναν μὲ ὄλλω τῆν σωοδίαν τε. Ἐν δὲ τῷ μεταξύ ὅτε εἶνα μέρος ὀγνων Μοσκοβιτῶν ἠκολούθει τὸν Βασιλέα τε διὰ τὴν Γερμανίαν, εἶνα ἄλλο μέρος ἐταξίδουε καὶ τὰς τέχνας τῆς Ἰταλίας ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τῆς στρατηγῆ Βόελς Σερεμέτη. ὅς τις ἐδίδεν εἰς κα-

Μιθῶναι
πολλὰς τε-
χνίτας.

Ἀειθμὸς
τῶν τεχνί-
των.

Σεριμέ-
θης εἰς Ε-
νετίας.

ὅτε τόπον ἀπόδειξες μεγάλης φρονιμάδας, καὶ ἀξιοπότης. Ἡ Γερμανία τῷ Ἐνεπιῶν ἐτίμησεν αὐτὸν τὸν στρατηγὸν μὲ ὄλας τὰς τιμὰς ὅπως γίνεσθαι εἰς τὰς παρῆσβεις, ἀν καλὰ καὶ δὲν ἔφερον αὐτὸν τὸν χαρακτήρα. καὶ ὡς ἐθεώρησε καὶ εἶδε μὲ θαυμασμὸν κάθε ἐξαιρετὸν παρᾶγμα, ὅπου δέεισκειτο εἰς τὴν ὠραίαν Πόλιν τὰς Ἐνετίας,

Ὁ αὐτὸς εἰς Ρώ-
μῶν.

ἀπέρασεν εἰς Ρώμῳ αὐτὴ ἡ εὐγενὴς συνοδεία τῷ Μοσκοβιτῶν. Ἐκεῖ ὑπεδέχθησαν μὲ πάσης φιλοφροσυνῆς καὶ ἀγάπης ἀπὸ τὸν Πάπῳ Ἰννοκέντιον τὸν δωδέκατον. ὅστις ὡς ἔμαθεν ὅτι εἶχον διάπυρον ἔρωτα εἰς τὰ παρᾶγματα τῆς ἀρχαιοπότης, τὸς ἐχάρισε πολλοὺς ἀνδριόντας, πολλὰς Ἀμνῆς Θεῶν, οὓς λέγουσιν Ἰταλοὶ Ἀγγινοὺς Δεῦ, καὶ Ἐγκόλπια μὲ λείψανα ἁγίων, τὸ χάρισμα ὅπως σιωπῆδίζει νὰ δίδῃ ὁ Πάπας.

Ὁ αὐτὸς εἰς Νεά-
πολιν, καὶ
Μάλταν.

Ἀπὸ Ρώμῳ ἦλθεν εἰς Νεάπολιν, καὶ ἐκεῖθεν ἀπέρασεν εἰς Μάλταν. Ἐκεῖ τὸς ὑπεδέχθη ὁ Ἑξουσιαστὴς ἐκεῖνε τῶ Νησιῶν, ὃν λέγουσι Γράφ Μάσρον, μὲ πᾶσαν τιμὴν καὶ δόξαν, καὶ ἐκράτησεν αὐτὸς εἰς τὴν ξάπτεζάν τε τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς, καὶ σινέφαγε καὶ σινέπιε μετ' αὐτῶν. Ἐβαλε δὲ τὸν στρατηγὸν Σεριμέτῳ, καὶ ἐκάθησεν ὑψηλόπερα ἀπὸ ὄλας τὰς Ἰππέας τῶ ἱεροῦ

Σιωπῆδ-
μεῖται εἰς
τὸ τάγμα
τῶ ἰππέων.

ἐκεῖνε Τάγματος, τὸς λεγομένους Καβαλλέρους, ὅτε τῶ ἔδωκε τὸν μέγαν Σταυρὸν τῶ Τάγματος, ἐσολισμένον μὲ ἀδάματτας. Εἰς ἔσπον ὅπου αὐτὸς

αὐτὸς εἶναι ὁ παρῶτος ἀπὸ τὰς Μοσκοβίτας, ὅπως ἔδεχθη καὶ σιωπῆδμήθη εἰς ἐκεῖνο τὸ ἱερὸν καὶ ἔκλαμψον Τάγμα.

Εἰς τὰς 26 Ἰανουῖου ἔφθασεν ὁ Αὐτοκράτωρ Πέτρος εἰς Βιένναν, καὶ εἰς τὴν παρῶτῳ ἀκρόασιν ὅπως τῶ ἔδωκεν ὁ Ἰμπεράτωρ τῷ Γερμανῶν, τῶ ἐκοινῶνησε τὰς εἰδησεις ὅπως εἶχε λάβῃ τότε νεωσί. πῶς ὁ Τοῦρκος ἀρχισὲ νὰ παροβᾶνη τὴν εἰρήνην. Ἐβεβαίωσε δὲ ὁ εἰς τὸν ἄλλον νὰ βοήθουται ἀμοιβαδὸν ἕως τέλους ἐναντίοντα, καὶ νὰ μὴν κάμῃ ἀγάπῳ μὲ αὐτὸν ὁ ὅλας χωρεῖς τῶ ἄλλα. Εἰς αὐτὴν τὴν ἰδίαν ἐπίσκεψιν, ὕστερον ἀπὸ τὰς παρῶτας ἀπατασμοὺς ἔβαλλεν ὁ Καῖσαρ εἰς τὴν κεφαλὴντα τὸ Καπέλλο, καὶ ἐπαρᾶκίνα καὶ τὸν Αὐτοκράτορα Πέτρον νὰ κάμῃ τὸ ἰδίον. ἀλλ' αὐτὸς μὴν συγκλίνουτας εἰς τὸ θέλημά τε, ἐπειδὴ ἐπαρῶσφερνε χῆμα ἀγνωεῖς, ἠκολέθησε καὶ ὁ Καῖσαρ νὰ σέκεται χωρεῖς Καπέλλο εἰς ὄλλῳ ἐκεῖνῳ τὴν συνομιλίαν.

Εἰς τὰς 6 τῶ Ἰουλίου ὁ Κόμης τῆς Σταρεμ-
βέργας, ὁ πρόεδρος καὶ πρόχειτος τῶ πολεμικῶ
Βελφτείου, ἔκαμε μίαν μεγαλοπρεπεσάτῳ
ἐορτὴν, καὶ εἰς αὐτὴν ἐπροσκαλέθησαν ἀπασαι
αἱ συγκλητικαί, καὶ οἱ Ἰππεῖς τῆς Καισαρικῆς
αὐλῆς. Μετὰ δὲ ἔφθαις ἡμέρας ἦτον ἡ ἐορτὴ τοῦ
κορυφαῖου τῷ Ἀποστόλων Πέτρου καὶ τὴν παλαι-
αν ἀπαρῆθμισιν, τῶ ὅποιον τὸ ὄνομα εἶχεν ὁ
Αὐτοκράτωρ τῆς Ρωσσίας. ὅθεν οἱ Μοσκοβίται
ἐκα-

Ὁ Πέτρος
συνομιλεῖ
μὲ τὸ Ἰμ-
περάτορα.

Σταρεμ-
βέργ καί-
νη πολυ-
ξόδου ἐορ-
ταί.

Οἱ Ρώσ-
σοι κάμνον
ἀλλοι.

ἐκαμαν ἄλλαις χαραῖς εἰς τὸ Παλάτιον ὅτι ἐκατοίκου. ὁ δὲ Καῖσαρ ἠθέλησε νὰ τὰς κάμη μεγαλοπρεπεύερας. ὅθεν ἐπεμφε τὰς μηχανικὰς φωτίας. Δὲν ἄφισκεν ὁ Αὐτοκράτωρ Πέτρος νὰ μὴν θεωρήσῃ ὅσα ἀξιολογώτερα καὶ ἔξαιρετώτερα εὐρίσκοντο εἰς ἐκεῖνῳ τὴν βασιλεύσαν Πόλιν τῆς Καισαρικῆς Αὐτοκρατορίας. Τὴν Ὀπλοθήκην λέγω, τὴν Βιβλιοθήκην, τὸ Ταμίειον, ὅπου ἦσαν αἱ ἔξαιρετώτεροι Ζωγραφεῖαι, καὶ ἄλλα περὶεργα, καὶ ἀξιοθεωρήματα.

Οἱ Καῖσαρ καὶ ἄλλω ἑορτάστω. Εἰς τὰς 21 πάλιν ὁ Ἰμπεράτωρ ἔκαμε τῶ ξένων μίαν μεγαλοπρεπῆ ἑορτὴν εἰς τὸ Παλάτιον τῆς ἠγαπημένης του, μετ' ἄλλας νέας μηχανικὰς φωτίας, καὶ μετ' ἄλλων ὅλων τῶ Κανονίων. Εἰς τὰς 29 ἐπήγαν οἱ Πρέσβεις νὰ ἀποχαιρετήσωσιν τὸν Καῖσαρα. πενήντα ὑποκείμενα τίμια, ἐνδεδυμένα ἀπὸ μαῦρον βελῶτον, ἔφερον τὰ χαρίσματα ὅτι ἦσαν δωρεασμένα διὰ τὸν Ἰμπεράτορα. ἦσαν δὲ αὐτὰ πολύτιμα Σαμέρια, καὶ Κακέμια, διάφορα μεταξὺ ἀργυροῦφανα, καὶ χρυσοῦφανα, καὶ ἕνας πλουσιώτατος εὐλοισμὸς ἀπὸ πολύτιμας Πέτραις.

Οἱ Πέτρος ἴσμερον ἀπ' αὐτὴν τὴν τελετὴν, ἠτοιμάζετο ὁ Αὐτοκράτωρ Πέτρος νὰ μισεύσῃ διὰ τὴν Ἰταλίαν. Ἡ Γερουσία τῶ Ἑνεπῶν ἦτον ἐτοιμὴ διὰ νὰ κάμη μίαν ἀνταξίαν ἀποδεξίωσιν εἰς ἕνα

ἕνα τόσον ἰχυρὸν Μονάρχην, τοῦ ὁποῦ τὴν συμμαχίαν ἐγνώριζον ὠφελιμωτάτῳ πρὸς πάντας χρεῖαν τῆς. Ὁ ἴδιος Πάπας ἔκαμνον ὑπερβολικὰς καὶ πολυεξόδους ἐτοιμασίας, ἔχωντας ἐλπίδα νὰ σύρῃ εἰς κοινωσίαν τὴν Ρώμης τὸν μόνον Βασιλέα ὅτι ἀπέμνησκον εἰς τὴν ἀνατολικὴν Ἑκκλησίαν. ἀλλὰ τὴν ἄραν ὅτι ἦτον ἕτοιμος νὰ μισεύσῃ πρὸς τὰ μέρη τῆς Ἰταλίας, ἔφθασαν ἐπιστολαὶ ἀπὸ τῆς Ἐπιθόπτης τῆς Βασιλείας μετ' ἐπιθυμίας ὅτι ἐπεμψαν ἐπιταυτῶ, καὶ τὸν ἠνάγκαζον νὰ ἀλλάξῃ σκοπὸν, καὶ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Μόσκαν δρομαίως. Βίβαια ἡ ἀναχώρησις ἐνὸς Βασιλέως ἀπὸ τὰς Χώρας τῆς, εἶναι πάντοτε μία ἐπικινδυνεσάτη ἀπόφασις. Κατὰ ἀλήθειαν ὅπερ καὶ ἂν ἐπαξίωσεν ὁ Μέγας Πέτρος, ἄλλω ἀφορμὴν δὲν ἔλαβε, παρὰ νὰ μείνῃ ἐντελῶς εὐχαριστημένος, ἔξω μόνον ἀπὸ τὴν προπέτειαν, ἢ σκληρότητα τῶ Κυβερνήτη τῆς Ρίγας. ἀλλὰ ἔλαβεν ἀφορμὴν νὰ φοβῆται ἀπὸ τῆς ὑπικότητος. τὸ προεῖπον ὁ Ρήτωρ τῶ Ἀθλωαίων Δημοδότης, πῶς ἡ ἀπεσία τῶ Ἡγεμόνος, συνηθεῖ νὰ κεντεῖσῃ, καὶ νὰ παρορμῇ ἐκεῖνας ὅτι δὲν εἶναι εὐχαριστημένοι, εἰς τὸ νὰ διεγείρουν παραχὰς, καὶ ἀποστασίας.

Εἰς Ρωσίαν τὰ πνεύματα ἐκείνων ὅτι δὲν ἦσαν εὐχαριστημένοι, ἔλαβον ἀφορμὴν νὰ παρεξηγήσωσιν, φέροντες ὡς ἐγκληματικὰ νεωτερίσματα

Ἐπίτροποι τῆς βασιλείας τὸν καλεσθῆσιν εἰς Μόσκαν.

Ὁ λωδ.

ματι ὅσα ὁ Αὐτοκράτωρ ἔκανε. τὰ ὅποια εἰς ἄλλο δὲν ἀπέβλεπον, εἰμὴ μόνον εἰς τὸ νὰ εὐγενίσου καὶ νὰ εὐτυχίσου τὸ γένος τε. Δὲν ἔλειψαν, καὶ οἱ ἀμαθεῖς Ἐκκλησιαστικοὶ νὰ ἀκολουθήσου τὴν γνώμην τῆς ζιζανιοσπορίας, ἐμβιβάζοντες εἰς τὴν καρδίαν τῶ λαῶ, καὶ δίδοντες τὴ νὰ καταλάβῃ, πῶς ἡ ἐράταις ὅπῃ ἐκράτει ὁ Αὐτοκράτωρ, ἄλλο δὲν ἠμπορεῖσαν νὰ προξενήσου, παρά ὄλεθρον καὶ ἀφανισμόν τῆς εὐσεβῆς θρησκείας των. Οἱ Στρελίτζοι ἐψυθίζον καὶ αὐτοὶ, πῶς ὁ Αὐτοκράτωρ ἀνείρεσε τὰ προνόμια τῆς. αὐτῶ λοιπὸν αἱ ἐξουσίαι καὶ κλίσεις εἰς ἄποσάσιαν, αἱ ὅποια ἦσαν πασιδηλοὶ, παρεθάρρυναν ἐκείνους ὅπῃ δὲν ἦσαν εὐχαρισημένοι νὰ ἀφελῆθω ἀπὸ τὴν ἀπικσίαν τῶ Πέτρου, διὰ νὰ τὸν εὐγάλου τελείως ἀπὸ τῆς θρόνον τῆς Βασιλείας, ἐμποδίζοντες τὸν νὰ ξαναέμβῃ εἰς τὰς χώρας τῆς Βασιλείας τῆς, ἢ ἐνεδρεύοντες τὸν, καὶ φονεύοντες τὸν μὲ δόλον εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἐπανόδου τῆς. Πολλοὶ οὐκ εὐγενεῖς, καὶ ἱκανοὶ ἐκ τῶ ἱερῶ καταλόγου ἐσυμφώνησαν εἰς ταύτῃ τὴν φεικῶδη σιωμοσσίαν, ἡ ὅποια ἐμελλε νὰ ἀρχιδῆ ἀπὸ τῆς παντελῆς ἀφανισμὸν ὅλων τῶ ξένων, Ἐ νὰ τελειωθῆ μὲ τὸ εὐγάλημα τῆς Σοφίας ἀπὸ τὸ Μοναστήριον, ἀναβιβάζοντες τὴν εἰς τὸ θρόνον τῆς Βασιλείας, ὁ ὅποιος ἐκηρύχθη ἀβασίλευτος.

Εὐείσκοντο τότε εἰς τὰ σιώρα τῆς Λιθεανίας

Ἐκκλησιαστικοὶ φερόσι τὴν περιήγησιν τοῦ Πέτρου.

νίας 12 χιλιάδες Στρελίτζοι μὲ τῆς Ἀρχηγέτων. αὐτοὶ λοιπὸν παραρμηθέντες, καὶ παρακινηθέντες ἀπὸ τῆς κοινῆς τῆς σιωμοσσίας, ἀγῆκων ἀπὸ τὰ καταγῶγια, καὶ ἤρχισαν νὰ πηγαίνου πρὸς τὴν βασιλεύσαν Μόσκων, προφασίζόμενοι ὅτι δὲν ἔλαβον ἐν πολλῷ καιρῷ τὰ σιτηρέσια τῆς. Οἱ οὐκ Ἐπίσκοποι τῆς Βασιλείας ὅπῃ ἦσαν εἰς Μόσκων, ὡς ἔμαθον τὴν ἐκείνην ἀφίξιν τῆς Στρελίτζων, ἐδιώρισαν τινὰ ἀξία καὶ αἰδέσιμα ὑποκείμενα, ἵνα νὰ ἤθελον καταπέσει τῆς Στρελίτζης μὲ τὰ καλὰ λόγια νὰ γυρίσου εἰς τὰς πατρίδας, καὶ νὰ συνέλθω εἰς τὸν ἑαυτὸν τῆς, ἐγνωρίζοντες τὸ χρέος τῆς. μάλιστα διὰ νὰ τῆς συκόσω πᾶσαν προφασίαν παραπονέσεως, ἀποφάσισαν μὲ φρονιμάδα ἐέλγοντες ἵνα νὰ ἀργύρια, ὅπῃ ἦσαν ἀρκετὰ νὰ πληρωθῶ ὅσα εἶχον νὰ λάβω, καὶ προσέτι νὰ πληρωθῆ τὸ σιτηρέσιόν τῆς διὰ ἄλλας ἐξ μιλῶν προπότερα. Οἱ δὲ καλοὶ ἐκείνοι Στρελίτζοι, καὶ τὰ κτήματα ἔλαβον, καὶ τὴν ὁδοποιήσαν τῆς ἤθελον καὶ ἀκολουθήσου. ἐπροφασίζοντο δὲ πῶς ἤθελον νὰ εἶδω τὰς φίλους, καὶ συγγενεῖς τῆς, ἐπειδὴ καὶ ἦτον πολὺς καιρὸς ὅπῃ δὲν τῆς εἶδον. καὶ διὰ νὰ ἐξετάσω εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν τί ἔπαθον ὁ Βασίλευς τῆς, ἐάν ἔζη, ἢ ἀπέθανε. Τότε οἱ Ἐπίσκοποι τῆς Βασιλείας θελόντες νὰ ἐμποδίσω αὐτῆς τῆς ἄποσάσις, νὰ μὴν ἀποχωρηθῶ πραιτέρω, ἔδωσαν παραγγελίαν τῶ Ἀρ

Κίνησι Στρελίτζων.

Ἐπίσκοποι τῆς Βασιλείας τῆς ἐπέσει τὰ σιτηρέσια.

Πρόμηναι τὸν Γουδῶνα ἵνα τὸς ἐμποδίσῃ.

χηγῆ Γορδῶνος νὰ υπάγῃ νὰ τῆς ἀντισταθῆ μετὰ στρατόματά τε, τὰ ὅποια ἦσαν ὡς 18 χιλιάδες, συγκείμενα ἀπὸ παλαιὰς καὶ πεπαιδευμένους εἰς τὰ πολεμικὰ στρατιώτας, καὶ εἶχον τῆς Ἀρχηγούς των ἀξιοματικὰς ξένους. Οὗ μὲν ἔν Ἀρχηγὸς Γορδῶν ἐπῆγε, καὶ τῆς ἐκατάφασε 40 μίλια μακρὰν ἀπὸ τῆ Μητρόπολιν Μόσκαν. καὶ ἐπειδὴ εἶχεν εἰς τὸ στρατιωτικόν τε πολλὰ ὑποκείμενα ἄξια, οἱ ὅποιοι ἀκολοθεύσαν αὐτόματι, διὰ νὰ δείξωσι τὸν ζήλόν τε, ἐκλεξεν ἀπ' αὐτῶν ἐπειὴς ὅπως ἐσέβοντο περιαισώτερον οἱ προεσῶτες τῆς Στρελίτζων, καὶ τῆς ἐπεμφε διὰ νὰ βεβαιώσωσι τῆς Στρελίτζων, πῶς ἠθελε τοὺς δοθῆναι πᾶσα δὲ χαλεπίσις, μόνον νὰ στραφῶν εἰς τῆς ἀχαιεταγμένους τόπους, ὅπως ἐφύλαγον.

Αἱ οἱ Στρελίτζοι γενόμενοι αὐθαδέστεροι, ἀπεκρίθησαν, ὅτι ἠθελον νὰ υπάγουν ἑξάπαυτος ἕως τῆς Μόσκαν, καὶ ἀποφάσισαν νὰ ἔλθωσι καὶ εἰς πόλεμον μετὰ τὸν στρατηγὸν Γορδῶνα, ἐὰν ἠθελε δοκιμάσῃ νὰ ἐμποδίσῃ τὸν δρόμον τοῦς. Τότε ὁ ἀρχηγὸς Γορδῶν ἀκένωντας μίαν τοιαύτην ἀπόλμον καὶ τασιαῶδη ἀπόκρυσιν, θέλωντας μόνον νὰ τῆς φοβίσῃ, ἐπρόσβαξε νὰ δώσωσι φωτίαν εἰς μερικὰ Κανόνια, ἀλλ' εἰς ἕσπον ὅπως νὰ ἀπερνοῦν ὑπὲρ κεφαλῆς των τὰ βόλια. Οἱ δὲ ἱερεῖς ὅπως δεικνόντο ὡς ποιμένες εἰς τὸ Στρατόπεδον τῶν ἀποστατῶν Στρελίτζων, βλέποντας τὰ βόλια νὰ ἀπερνοῦν, χωρεῖς νὰ τῆς προ-

Οἱ Στρελίτζοι ἀντισέκουσαν.

ξενῶν ζυμῶν, ἔλαβον ἀφορμὴν νὰ διδάσκωσι, πῶς ἐκεῖνο ἦτον ἕνα θαῦμα τῆς ἀγίας Νικολάου. ὁ ὅποιος ἐμπόδιζεν, ὡς ὑπερασπιστῆς τῆς Ρώσων, τὰ ἄρματα τῶν ξένων ἐκείνων, ὅπως ἦσαν Ἀθηναῖοι, καὶ αἰρετικοί, διὰ μὲν ἰχθύων ἐναντίον τε, ὅπως ἦσαν λαὸς καθολικός, καὶ ἐρδόμενος. Ἐκ τῶν τῶν λόγων ἀναθαρσήσαντες οἱ Στρελίτζοι, ἄρμισαν γεμάτοι ἀπὸ θυμὸν καὶ μανίαν εἰς τὸ Στρατόπεδον τῆς Ἀρχιστρατήγου Γορδῶνος. Τότε ἀναφε καὶ εἰς τὰ δύο μέρη ἕνας ἕσμερός καὶ ἀγχιος Πόλεμος, ἕως ὅπως ἐννοήσαντες οἱ ἀποστάται, ὅτι τὰ Κανόνια καὶ Τεφερία τῶν Ἀθηναίων τῆς ἐπλήγωναν ἀληθῶς, καὶ ἦσαν ἕως τότε ὡς τέσσαρες χιλιάδες στρατιώται ἑξαπλωμένοι εἰς τὸ ἔδαφος, παρεδόθησαν ὅλοι ἀιχμαλωτοί, ἕξω ἀπ' ὀλίγης τιγὰς ὅπου ἔφυγον. Οὗ γοῦν Στρατηγὸς Γορδῶν, ἐπρόσβαξε καὶ ἀποδενάτωσαν τῆς ἀποστάτας, καὶ τῆς σινηθῆσαν τῶν παλαιῶν Ρωμαίων, τῆς δὲ λοιποὺς ἔφερον ἀιχμαλωτῆς μετὰ τῆς ἀξιοματικῆς των εἰς τῆς Μητρόπολιν Μόσκαν. ἐκεῖ βασανιθέντες οἱ προεσῶτες, ἐφανερώσαν τῆς πταισίας, καὶ ἀρχηγὸς τῆς ἐπιβελῆς. Εὐθύς λοιπὸν ἐπίασαν τοὺς περιαισώτερος, καὶ αἱ φυλακαὶ ἐγεμίσθησαν. καὶ ταῦτα ἔγνωσεν ἡ ἐγγραφὸς ἑξέτασις τῆς ἐγκλήματός τε, καὶ ἡ ἀπόφασις, καθὼς οἱ νόμοι δεικνύουσιν, ἀλλὰ δὲν ἐβάλλθη εἰς ἔργον. διότι ἐκαρτερῶσαν τῆς προσαγὰς τῆς Αὐτοκράτορος Πέ-

Πόλεμος ἀνὰ μέσον τῶν δύο στρατόματων.

Στρελίτζοι παρεδόθησαν.

Φανέρωσι τῆς ἐπιβελῆς.

ἔρα, πρὸς τὸν ὁποῖον εἶχον δώση τὴν εἰδησιὴν μὴ ἀφ' ὁφθαλμοῦ ταχυδρόμους, ὅπως ἐπιμύσαν ἐπιταυτῆ.

Τῆτο τὸ συμβεβηκὸς ῥηγάγκασε τὸ Αὐτοκράτορα Πέτρον, νὰ μὴν ἀπολαύσῃ τὴν ἀχαεῖσιν σιν ὅπως ἠθελε λάβῃ, ἐν ἠθελον εἰδῆ τὴν ἰσταιοτάτῃν Ἐπαρχίαν τῆς Εὐρώπης. Ἐκείνοι αὐτὸς μὲ τὸ ὄξυδερκὲς τῆς ἠρωϊκῆς τε ἁγιοῦας, πῶς δὲν ἀρέπει νὰ χάνῃ τὸν καιρὸν ὁ ἄνθρωπος, ὅταν ἔρχουσιν ἐμφύλιοι μάχαι, καὶ διχόνοιαι,

Ἰστωρ. βιβλ. α.

καθὼς καὶ ὁ Τάκιτος ἔλεγε. Ἐν τῇ ἐμφυλίῳις σάσειν, ἐδὲν τῆς ταχύτητος ἀσφαλῆσιν σερων. ἔργα γὰρ μᾶλλον, ἢ βελῆς ἐκεῖ χρεῖα. ὅθεν ἄρῃσεν εἰς Βιένναν τὸ Βοσπειρετῆνον, διὰ νὰ εἶναι παρὼν ὡς Πλευροποταμίου Πρεσβυτῆς εἰς τὸ σινελεύσιν ὅπως ἐμελλε νὰ γίνῃ εἰς Καρλοβίτζ, καὶ αὐτὸς ἀνεχώρησε μὲ τῆς λοιπῆς συνοδίας εἰς τὰς Χώρας τῆς Βασιλείας τε.

Ὁ Πέτρος φθάνει ἀπὸ τῆς ἑπανάστασης εἰς Μόσκαν. Ἐφθασε δὲ ἐκεῖ μὲ ποσάτῃν ταχύτητα, καὶ ποσάτῃν ἀπόσκευα, ὅπως εἰς Μόσκαν εἶδον τὴν ἐπανάστασιν ἄρῃσιν τὸ ἀκέρωσι. Πρῶτον λοιπὸν ἔργον ὅπως ἐκαμῆν, ἐσάθη νὰ ἁμοιράσῃ εἰς τὰς στρατιῶτας χαεῖσματα, δι' ἀντάμειψιν τῆς πολέμου ὅπως ἐκαμαν μὲ τὰς ἀποσάτας. Τὴν ἀπολαύσαν ἡμέραν ἐπρόσβαξε καὶ ἠφερον ἐμπαροδῆν τὰς ἀρχηγῆς τῆς συνομοσίας, καὶ ὡς τὰς ὀξέτασεν ὁ ἴδιος, ἐκύρωσε τὴν ἀπόφασιν ὅπου εἶχεν ἐκφωρηθῆ ἄρῃσιν ἑναντίον τῆς. Ὅθεν τι

Παιδία τῆς ἐπιβουλῆς.

ῶν

ῶν μὲν ἐποφῆσαν τὰς κεφαλὰς, ἄλλες δὲ ἐβαλαν εἰς τὸν ἔροχον, καὶ πολλὰς ἐθαψαν ζῶντας. δύο χιλιάδες Στρελίτζοι ἀπεκεφαλίδθησαν, καὶ ἐκρεμάθησαν εἰς τὰ τείχη τῆς Πόλεως. τὰ ὀσπήτια τῆς ἀναποδογυρεύθησαν ἐκ θεμελίων, καὶ τὸ ὄνομα τῆς Στρελίτζων ἐξαλείφθη, καὶ ἠφανίθη διὰ πάντοτε εἰς ὄλον τὸ ῥωστικὸν Βασίλειον. ὅσοι δὲ ἐγνωρίθησαν πῶς ἐπταίσαν ὀλιγάτερον, ἐξωρίθησαν σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις εἰς Σιβηρίαν, καὶ Ἀστράκην, καὶ Ἀζάκιον. Δὲν ἔχουσι ποσῶν τὸ ἱερὸν χῆμα νὰ μὴν δοκιμάσωμεν τὰς τιμωρίας καὶ οἱ Ἐκκλησιαστικοί, ὅπως ἐφανέρωθησαν συμμέτοχοι τῆς συνομοσίας. Ὅθεν καὶ ἐφάνη εἰς Μόσκαν ἕνα πλῆθος ἀρκετὸν, ἔμνον ἀπὸ ἱερεῖς, καὶ Καλογήρους, ἀλλὰ καὶ τινες Καθηγέμενοι, καὶ κανένας Ἐπίσκοπος, ὅπου ἐβάλλθησαν εἰς τὸν ἔροχον, καὶ ἀπεκεφαλίδθησαν.

Τάγμα τῆς Στρελίτζων ἐξῆραφθη.

Ὁ Πέτρος προδίδεται ἐδῶ καὶ τῆτο. ὅτι ὁ Αὐτοκράτωρ ἐπρόσβαξε καὶ ἐπαλέκωσαν τότε τὸν Πατριάρχην τῆς Ῥωσσίας, ἀλλὰ πλανᾶται αὐτὸς ὁ Ἐγκλέζος εἰς ταύτῃν τὴν ὑπόθεσιν. διότι ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἦτον Πατριάρχης εἰς Μοσκοβίαν ἕνα γερόντιον ἐνἄρετον, πρὸς τὸν ὁποῖον ἔφερον ὁ Αὐτοκράτωρ Πέτρος μίαν ἄρῃσιν διλάθειαν. Ὁνομάζετο δὲ Ἀδελανός, καὶ ἀπέθανεν ἀπὸ φυσικὸν θάνατον εἰς τὰς 1702, καθὼς τὸ μαρτυρεῖσι τὰ χρονικὰ βιβλία τῆς Μοσκοβιτῶν,

K 4

καὶ

ἢ τὸ ἀναφέρει ἢ ὁ ἴδιος Περρὶς εἰς τὴ δειγματοποίησιν εἰς φύλ. 250. Εἶναι δὲ ἀληθέστατον, ὅτι ἐπειδὴ ἢ τότε δεισκέτο ὁ Αὐτοκράτωρ περιπεπλεγμένος εἰς τὸν σκληρὸν πόλεμον ὅπως εἶχε μὲ τὸν Βασιλέα Σβευίας Κάρλον, ἐπρόσβαξε νὰ μὴν ἐκλεχθῆ νῖος Πατριάρχης, ἢ ὅτι δὲν ἠθέλησε πλέον νὰ εἶναι εἰς τὸ Βασιλείον τε αὐτῆ ἢ Πατριαρχικῆ ἀξία. ἀλλὰ δὲν εἶναι ἢ ἀληθές, καθὼς αὐτὸς ὁ Περρὶς διηγᾶται, πῶς ὁ Αὐτοκράτωρ ἠθέλησε νὰ ἐγνωρίζεται κεφαλῆ, καὶ κυβερνήτης τῆ Ἐκκλησίας τε. Ἐπειδὴ πάντοτε ἄφησε τὴν ἐπισκοπία τῆ Ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων εἰς τὰς Ἀρχιερεῖς τῆς Βασιλείας του. Αὐτοὶ ὅμως ἐγνωρίζουσιν, ὅτι εἰς τὰς κοσμικὰς ὑποθέσεις εἶναι ὑποκείμενοι εἰς τὴ ἔξουσίαν τῆ Βασιλείας των. Διότι ἢ ἀνατολικῆ Ἐκκλησία δὲν ἠθέλησε ποτὲ νὰ δεχθῆ αὐτὴν τὴ γνώμην, πῶς οἱ Ἐκκλησιαστικοὶ νὰ μὴν εἶναι ὑποκείμενοι εἰς τὴ ἔξουσίαν τῆ κοσμικῆ Ἡγεμονίας. ἀλλὰ μάλιστα εἰς τὴ ἐναντίον τὴν ἐγνωρίζουσι Δεσπότην καὶ Κύριον ἀπολελυμένων καὶ ἀυτεξέσιον τῆς ζωῆς, καὶ τῆ ὑπαρχόντων, ἢ μόνον οἱ Κληρικοὶ τῆς κατωτέρας τάξεως, ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ Ἐπίσκοποι, καὶ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι Πατριάρχαι.

Πῶς ἤρξατο ἢ Πατριαρχικὴ ἀξία εἰς Ρωσίαν.

Δὲν εἶναι ἔξω τῆ σκοπῆ νὰ διηγηθῶ ἐδῶ ἐν βραχυλογίᾳ πῶς εἰσέβη εἰς Μοσκοβίαν ἢ Πατριαρχικὴ ἀξία. ἢ Ρωσία ἂν καλὰ καὶ περιέχει μίαν ἀπειρον χερδὸν μεγαλότητα ἀπὸ τῆ

πυρ, ἔλαβον ὅμως ὀλίγους Ἀρχιερεῖς. διότι δὲν ἔφθασαν νὰ ἀπαριθμουῦνται εἰς αὐτὴν περιαισώτεροι ἀπὸ τειάτα. Ἐπίσκοποι δηλαδὴ, Ἀρχιεπίσκοποι. καὶ Μητροπολίται. Ἐως τοῦς 1589 ὁ Μητροπολίτης τῆ Κιοβίε εἶχε τὸν παρῶν τῶν τῶν. καὶ τότε ἐλθὼν εἰς Μόσκαν ὁ Κωνσταντινεπόλεως Πατριάρχης, ὀνόματι Ἱερεμίας, παρεκαλεσμένος ἀπὸ τὴν Κζάρ Θεόδωρον τὴ Ἰωαννοβίτζω, ἔκαμεν ἕνα ψήφισμα, ὅτι ἢ βασιλοῦσα Πόλις τῆς Μοναρχίας ἐκείνης, νὰ εἶναι εἰς τὸ ἐρχόμενον Πατριαρχικὸς Θρόνος, καὶ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῆς νὰ ἔχη Πατριαρχικὴν ἀξίαν, καὶ νὰ ἀπαριθμηθῆ δούτερος ἀπὸ τὴ Πατριαρχικὴ Ἱεροσολύμων. Ὁ παρῶτος λοιπὸν ὅπως ἔλαβε τὴν Πατριαρχικὴν ἀξίαν, ὀνομάζετο Ἰάβ, καὶ ὁ δέκατος, ὅς τις ἐσάθη καὶ ἔχατος, ὀνομάζετο Ἀδελανός. καθὼς δυνάται νὰ τὸ εἶδῃ τινὰς εἰς τὸ σωτάγμα ὅπως σωέγραψον ὁ Ἱεροσολύμων Πατριάρχης, ὁ σοφώτατος Χρυσανθος εἰς τὸ περὶ Ὀφφικίων τῆς ἀγίας τῆ Χειρῆ Ἐκκλησίας, εἰς φύλ. 73, ἐκδομένον εἰς τὰς τύπας τῆς Βλαχίας. Πρὸς τῆτον τὴ Πατριαρχίαν οἱ Μοσκοβίται ἔφερον πολλὴν δολάβειαν, ὅπως οἱ ἴδιοι Βασιλεῖς ἐκαταδέχοντο εἰς τινὰς τελετὰς νὰ κρατῶν τὴν σκάλαν τῆς σέλλας τῆ ἀλόγου, ὅταν ἠθελε νὰ καβαλικούσῃ. Ἀλλ' ὁ πολιτικὸς ἔσπος τῆ Μεγάλου Πέτρου, ἔκρινεν ἀρμόδιον νὰ καταπαύσῃ μίαν τοιαύτην ἀξίαν,

Ἀναίρεσις αὐτῆς.

Ο Πέτρος
διορίζει τὴν
σωδον εἰς
τόπον τοῦ
πατριάρχου
χ^ο.

ἀξίαν, τῶν ὁποίων ἐκαυχῶντο μεγάλας οἱ προ-
γενέστεροί τε νὰ ἔχουσι εἰς τὴν βασιλεύσασάν τε
Πόλιν. Μ' ὅλον τῆτο ἄριστον ὑστρον καὶ ἔγινον εἰς
Πετρίπολιν, ὡς ἓνα ἅγιον Ὄφρικιον, καὶ ὀνομά-
θη Σωδός. Σωθίζεται δὲ αὐτὸ ἀπὸ δώδεκα
Ἀρχιερεῖς, τὰς ἀσκαδιοτέρας καὶ σοφωτέρας τῆ ρωσ-
σικῆς Μοναρχίας. αὐτοὶ ἔχουσι τὴν ἐπιστάσιαν
εἰς πᾶσαν ὑπόθεσιν τῆς περιπέσειας πραγμά-
των. Ὁ Περρὶς εἶναι αἰτία ὅπως μὴ ῥυάγκασε
νὰ παρασρατίσω ἀπὸ τῆς σειράν τῆς ἰστορίας
με. ὁ ὁποῖος ὄντας κακῶς διδαγμένος εἰς ὅσα
δὲν ἠξοῦρει, κηρύττει καὶ ἀληθεῖς πολλὰς ψυ-
χολογίας, καθὼς εἶναι ἀναμφιβόλως καὶ τῆτο, ὅ-
πως ἀναφέρει ἐπάνω εἰς ταύτην τὴν ὑπόθεσιν.
ὅτι δηλαδὴ ὁ Πατριάρχης αὐτὸς τῆς Κωνσταντι-
νουπόλεως, τὸν ὁποῖον σφάλλει ὀνομάζοντάς τον
Γερόλυμον, ἀντὶς Ἰερεμίαν, ἐδιώρισε τὴν πα-
τριαρχικὴν ἀξίαν εἰς τὸν Πατριάρχην τῆς
Μόσκας. ὅθεν καὶ ἀπεκατεσάθη ὁ ἄκρος Ποι-
μὴν, καὶ ἡ κεφαλὴ πάσης τῆς ἀνατολικῆς Ἐκ-
κλησίας. ἀλλ' ἡμεῖς παραιτῶντες τὰς τοιαύτας
παραφορὰς τῆς ξηνοῖας τῆ μηχανικῆς Ἐγκλέ-
ζου, ἃς ξαναπιάσωμεν τὴν σειράν τῆς ἰστο-
ρίας μας.

Ὡς ἠφάνισεν ὁ Αὐτοκράτωρ τὰς ἐχθρὰς τῆς
Βασιλείας τε, παιδύωντάς τε μετὰ τὴν ἀυσηρό-
τητα ὅπως ἦτον ἀναγκαῖα εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον,
ὅπως ἀκόμη δὲν εἶχε παραιτήσῃ τὴν πάτριον
θῆ-

θρηολογικῶν, ὅπως περαιοτέρων διηολίαν καὶ
ταῦτα, εἰς τὸ νὰ ἐξακολοθήσῃ τὰς μεταβολὰς
ὅπως ἐμελέτα, τῆς ὁποίων ἐπῆγον ἀναζητῶντας
τὴν ὑλὴν εἰς τὰς περιηγήσεις ὅπως ἔκαμε. Πρῶ-
τον λοιπὸν πάντων ἐσαθέρωσκον εἰς τὸ στρατιω-
τικόν τε τὴν ἀσκήσιν τῆς πολεμικῶν ἔργων καὶ
τῆς Γερμανῶν τὴν συνηθειαν, καὶ ἠθέλησε νὰ
ἐνδυθῶν ὅλα τὰ Τάγματα παρόμοια μετ' ἐκεί-
νης, ἔξω ἀπὸ ὀλίγων τινὰ διαφορῶν ὅπως ἠθέ-
λησε νὰ διαφυλάττεται εἰς τὰ χρώματα ἀπὸ τῆ
μόστρας τῆς ἱματίων. Μετὰ ταῦτα ἐσφράσσε νὰ
γίνη ἓνας καταλόγος, καὶ νὰ γραφθῶν εἰς αὐ-
τὸν ὅλοι οἱ ὄγκοι καὶ ἄρχοντες τῆς Βασιλείας
τε, ὅπως ἦσαν πλέσιοι καὶ πολυκτῆμονες, ἔδεν
ἦσαν εἰς τὴν βασιλικὴν ὑπηρεσίαν. Ἀπ' αὐ-
τὰς λοιπὸν ἄλλες μὲν ῥυάγκασε νὰ τ' ἀπολεθῆ-
σαν ὡς θεληματικοὶ εἰς τὸ Στράτευμα, ἄλλων δὲ
ἔδωσε διαφορὰς ὑπηρεσίας καὶ ἀξίας εἰς τὴ ναυτι-
κὸν Στόλον. Ἐπειτα ἐπῆγε μετὰ πολλῶν σκεδῶν
εἰς Βερονίηκταν, καὶ εἶδε μετὰ πολλὴν τε δὲ χαί-
ρισιν τὴν κατασκῶν τῆ Καραβίων, καὶ Κατέργων,
ἡ ὁποία ἐπῆγαινε προκόπτουσα ἀρκετά. μ' ὅλον
τῆτο δὲν ἔλειψε νὰ τὰς παραγγείλῃ πάλιν,
διὰ νὰ ἠθελε γένη καθε πρᾶγμα μετὰ πᾶσαν ἀ-
κείβειαν, ἔσ προθυμίαν.

Γυρίζοντας εἰς τὴ Μόσκην, ἠκολούθησε νὰ
διορθώῃ τὸ ἐσωτερικὸν τῆς κυβερνήσεως. τῆτο
δὲ ἦτον τὸ δυσκολώτερον εἰς νὰ κατορθωθῆ.
Διότι

Ἐξασκέ-
τα στρα-
τεύματα
κατὰ τὰς
Γερμα-
νοῦς.

Προσέζε-
τοὺς ἀ-
γενεῖς νὰ
τὸν ἀκο-
λουθήσου
εἰς τὸ
στράτευ-
μα, καὶ τὰ
ἔξῃς.

Ἐπάγει
εἰς Βερο-
νίηκταν.

Ἐξοσία Διότι ὅλα τὰ Κεμέρνια, ἢ Βάμματα, ἦσαν εἰς τὰ ἄρχόντων ὅπου ἔχον τὰ κεμέρνια. Αὐτοκράτορος, ὅμως δὲν ἦσαν τόσοι ὑποκείμενοι. Ὅθεν καὶ ἠναγκάζοντο οἱ Αὐτοκράτορες τῆς Μοσκοβίας νὰ τὰς κυβερνοῦν μὲ πολλὴν ἐπιθεξιότητα. Ἦτον σιωνήθεια σεριὰ εἰς Μοσκοβίαν, νὰ ἐξοσιάζουσι εἰς τὰς Ἐπαρχίας οἱ Ἄρχοντες τῆς πρώτης τάξεως μὲ τόσῳ κυριότητι, μὲ ὅσῳ ἐξοσιάζουσι ὁ Βασιλεὺς εἰς ὅλον τὸ Βασίλειον. Διότι αὐτοὶ ἦσαν οἱ κύριοι καὶ ἐξουσιασταὶ καὶ τῆς ζωῆς, ἔ τῶν ὑπαρχόντων τῶν ὑπηκόων. καὶ μὴν ἔχοντες ἄλλας νόμους, εἰμὴ μόνον ἢ ἰδίαν τὰς θέλησιν, ἔκαμναν πολλὰς ἀδικουσίας, καὶ ὁ λαὸς ὅλος ἦτον κοινῶς βεβαρημένος. Καθ' ἕνα εἶπ' αὐτὰς τὰς Ἄρχοντας ἐχειροτονοῦσαν εἰς τὴν Ἐπαρχίαν ὅπως αὐτὸς ἦτον ὁ πρωτεύων Κυβερνήτης, ἕνα δὲ δεύτερον Κυβερνήτην, ὅς τις ἠνομάζετο Βοεβόδας. Αὐτὸς δὲ ὁ πρῶτος Κυβερνήτης εἶχεν εἰς τὴν Μόσκαν μίαν Καγκελλαρίαν διὰ τὰς ὑποθέσεις τῆς Ἐπαρχίας τῆς. καὶ ὁ Βοεβόδας ἐγράτε μίαν ἄλλω εἰς τὴν Ἐπαρχίαν ὅπως ἐπρωταδέξετο. εἰς αὐτὴν δὲ ἀποφασίζεσαν ὑπόθεσιν πολιτικὴν καὶ ἐγλημματικὴν, καὶ καθεὶ ἄλλω ὑπόθεσιν τῶν Κεμερκίων. Αὐτὸ λοιπὸν τὸ Κεϊτήριον τῆς Ἐπαρχίας, τὸ λεγόμενον Κάμερα, εἶχε χρέος νὰ ἀναφέρει εἰς τὴν Καγκελλαρίαν τῆς Μόσκας ὅσα καὶ ἂν ἐσιωγέβαι-

ρον. ἀλλ' ὁ κεϊτῆς ἐκεῖνος ἤξεύρε νὰ κἀν τὴν ἀναφορὰν εἰς τὸν καλλήτερον ἔσπον. οἱ δὲ πρωτεύοντες Κυβερνήται ὀλίγῳ φροντίδα εἶχον νὰ ἐρῶνουσι κατὰ βάθος τὰς ὑποθέσεις, ἔφθανε μόνον νὰ τραβοῦν ἀργύρια ἀπὸ τὰς Βοεβόδας. οἱ ὅποιοι αὐτῆς νὰ εἶναι πλερωμένοι, πολλὰκις ἔδιδαν χιλιάδας σκεδα, καὶ νὰ λάβωσιν αὐτὴν τὴν ἀξίαν. καὶ ἂν καλὰ δὲν τὰς εἶδεδετο περαιοτέρον ἀπὸ τρεῖς χρόνους, μὲ ὅλον τὸ εἰς τόσον ὀλίγον ἔσσημα καιροῦ ἐγίνοντο πλεσιώτατοι. Ἀπὸ τῆτο ἤμπορεῖ νὰ καταλάβωσιν καθεὶς, πόσα ὑπέμειν ὁ παλαίπαρος ἐκεῖνος λαὸς ὑποκάτω εἰς τοιαύτας κυβερνήσεις. Θέλωντας λοιπὸν ὁ Αὐτοκράτωρ Πέτρος νὰ βάλῃ ἀρμάδιον ἰατρικὸν εἰς τοιαύτα ἀτοπήματα, ἐσαδέρασεν εἰς ὅλον τὸ Βασίλειον ἕνα ἔσπον διοικήσεως, παρόμοιον μὲ ἐκεῖνον ὅπου εἶχον εἰδῆ εἰς τὰς τόπας, ὅπως εἶχον καλὴν κυβερνήσιν, καὶ ἠθέλησε νὰ φυλάξῃ εἰς τὴν ἑαυτὸν τὴν ἐξοσίαν τῆς ἐκλογῆς, τόσον τῶν πρωτεύοντων Κυβερνήτων, ὅσον καὶ τῶν δευτέρων, συκωνήσας ἀποφασιστικῶς ἀπὸ ὅλης τὴν ἐπιστάσιαν τῶν Κεμερκίων. Ὅθεν εἰδίωισεν ἕνα Σινδέριον, ὀνομαζόμενον Κάμερα τῶν Κεμερκίων, καὶ τὸ ἔδωκε τὴν φροντίδα νὰ συκωνῇ ὅλας αὐτὰς τὰς εἰσφοράς, καὶ νὰ ἀναθεωρῇ τὰς λογαριασμοὺς τῶν Φορολόγων. καὶ ἔπως τὰ Κεμέρνια ἤφεραν εἰς τὸ κοινὸν Ταμεῖον ἕνα ἄπειρον χεδὸν κέρδος, καὶ ὁ λαὸς

Ὁ Πέτρος
ἀλλοίωσε
αὐτὴν τὴν
ἐξοσίαν

ὁ λαὸς ἠλωθεράθη ἀπὸ τὰς πολλὰς ἀδικίας, καὶ καταδυναστείας.

Ἐδωκε προσέτι ὁ Αὐτοκράτωρ Πέτρος μεγάλῳ ἀύξησιν εἰς τὸ βασιλικὸν Οἰσαυροφυλάκιον μὲ τὰ δοσίματα, ὅπερ ἔβαλεν εἰς ὅλα τὰ Μοναστήρια τῆς Βασιλείας του, εἰς καθ' ἕνα καὶ τὰ πλεῖστα ὅπερ εἶχεν. Εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν ἐπεμψεν Διοφαστικὴν προσαγὴν εἰς ὅλας τὰς Ἀββάδας, καὶ Ἡγούμενας, νὰ μὴν δεχονται εἰς τὸ ἐξῆς ἄλλας εἰς τὸ μοναχικὸν τάγμα, παρά ἐκείνας ὅπερ ἠθέλαν ἔχει ἀπέρασμένους τὰς πενήκοντα χρόνας. Αὐτὸ δὲ τὸ ἔκαμψεν ὁ Αὐτοκράτωρ διὰ δύο σκοπῆς. ὁ πρῶτος σκοπὸς ἦτον, ἵνα νὰ μείνουν πολλοὶ νέοι εἰς ὑπηρεσίαν τῆς Βασιλείας τε, ὅπερ δὲν γίνονται πάντοτε καλόγηροι, διατι εἶναι φωτισμένοι διὰ μίαν ἕρανιον ἐμπειρίαν. ὁ δεύτερος, ἵνα ὀλίγοι δύνανται μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον ὁ ἀρεθμὸς τῆς Καλογήρων, ἐσοχάζετο νὰ λάβῃ τὸ περισσώτερον μέρος τῆς μοναστηριακῶν εισοδημάτων, ἵνα νὰ διαείσῃ ἐκεῖνο, ὅπερ ἠθέλεν ἦσαι ἀριετὸν διὰ ζωοφορίαν ἐκείνων τῶν ὀλίγων Καλογήρων, ὅπερ ἠθέλεν δεχθῆναι τὸ Μοναστήριον.

Ἦσαν ἀπ' αὐτὰς τὰς διορθώσεις, αἱ ὁποῖαι ἀπέβλεπον εἰς τὴν ἐσωτερικὴν τάξιν τῆς διοικήσεως, ἐκαταγίνη ὁ Αὐτοκράτωρ νὰ διορθώσῃ καὶ τὸ ἐξωτερικόν, καὶ φαινόμενον. ἐκεῖνο δηλαδὴ ὅπερ ἀπέβλεπον εἰς τὴν ἑσθλὴν τῆς ὑπηρεσίαν τε.

Ἐπει-

Ἐπειδὴ λοιπὸν τῷ ἐφαίνετο, ὅτι τὸ γένειον δὲν Καταργεῖται ἤρμοζεν, ἔπε ἔπρεπεν εἰς τὴν δὲ γένειαν καὶ ὄμορφα τὰ γένηα. φῖαν ὅπερ ἠθέλε νὰ ἁγιάξῃ εἰς τὸ Βασιλείου τε, οἱ δὲ Μοσκοβίται, ὁποιασδήποτε καταστάσεως καὶ ἂν ἦσαν, ἐσωλήθιζαν νὰ τὸ βασιλεῦσιν, καὶ μὲ πολλὴν φροντίδα νὰ τὸ ἐπιμελουῦνται, καθὼς καὶ ὅλα τὰ ἀνατολικά Ἐθνη, ἐπροσάξεν ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς νὰ εἶναι ὑπόχρεοι ὅσον οἱ Ἄρχοντες, ὅσον καὶ οἱ πραγματευταί, καὶ τεχνῖται νὰ τὸ κῶπτον ἐλοτελῶς, βάνωντας ποιητῶν, ὅτι ὅποιος ἠθέλε τὸ ἁγιάξῃ, νὰ πλερώνῃ δόσιμον καθ' ἕνα χρόνον. Δὲν ἤμπορεῖ τινὰς νὰ εἰπῇ τὴν μεγάλῳ σύγχυσιν ὅπερ ἐπροξένησεν εἰς τὰ πνεύματα τῆς Ρέσων μία τοιαύτη προσαγὴ τῆς Βασιλείας. Πολλοὶ ἀπ' αὐτῆς τὴν ἐσοχάζοντο ὡς ἕνα μεγαλώτατον ἁμάρτημα, ὅπερ ἀπέβλεπον εἰς τὸ ἀφανισμόν τῆς δόσεβείας των. Μ' ὅλον τούτο ἢ φρονιμάδα τῆς Πέτρου ἐπροεῖδεν ἀρκετὰ, καὶ ἐξεκαθάρισεν εἰς τὸν ὀρισμὸν, ὅτι τὰ πρόσωπα τὰ ἱεραμμένα, ἔπρεπε νὰ ἀπολεθῶν νὰ τὰ βασιλεῦσιν, διὰ νὰ ξεχωρίζωνται ἀπὸ τῆς κοσμικῆς, ἵνα νὰ ἁγιάζωνται εἰς ἐκεῖνο τὸ σέβας, ὅπου φέρει ἢ σοβαρότης καὶ ἢ ἀπρέπεια τῆς γυναικῶν εἰς ἐκείνας τὰς λειτουργίας τῆς Ἐκκλησίας. Ἐσαθισαν πολλοὶ Μοσκοβίται ὅπου ἔνοθαν τὸ γένειον διὰ νὰ ὑπαυέσσω τῆ Βασιλείας των, ἀλλὰ τὸ ἐφύλαξαν ὑστερον ὡς ἕνα πολύτιμον κημερίον διὰ τὸ βάλῃεν εἰς τὸν τάφον μὲ τὸ

λε-

λείφανόντας. ὡσάν νά ἐπίσθουν, πῶς χωρὶς τὰ γένηα δὲν ἠθέλων προσδεχθῆ εἰς τὴν οὐράνιον Βασιλείαν. Ἐπειτα ἐπορώαξεν ὅλας τὰς ἀρχοντας ὅπῃ εἶχον καμίαν ἀξίαν εἰς τὴν αὐτῆς Βασιλείας τε, καὶ αὐτὰς τὰς γυναῖκας των, νά ἐνδυθοῦν καθὼς συνηθίζουσιν εἰς Γαλλίαν.

Ἀλλ' ὡσεὶ τὴν σολὴν ἢ ὑπηκόων τε.

Προσέτι νά σολίζωμ τὰ ἱμάτιά τους με χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ σολίδια, ὁ καθέας κατὰ τὴν ἰδίαν δωάμιν. Διὰ δὲ τὸν ἐπίλοιπον λαὸν ἰδοῦ ἐκείνο ὅπου ἔκαμεν. ἔδωσε παραγγελίαν νά κρεμαθῆ εἰς τὰς πύλας τῆς Πόλεως μία σολή, ὅπου ἦτον κατεσκευασμένη κατ' ἐκείνον τὸν νέον τρόπον, με ὀρισμὸν ὅπου ἐπρόσαξεν ὅλους, ἀφίπωντας τοὺς χειρουργάτας, καὶ βαναύσους, ὅτι νά ἠθέλων κάμῃ ὅλοι τὸ εὐδύματάς κατ' ἐκείνο τὸ ἐξόμπλιον. καὶ με ὀρίσμων, ὅτι ὅτι ἠθέλων παρκοῦση, καὶ δὲν ἠθέλων ὑποταχθῆ εἰς τὸν ὀρισμὸν τε, νά γονατίξῃ εἰς τὴν γῆν, καὶ νά τοῦ κόπτην τὸ ἐπίλοιπον μέρος τῆ φορέματός τε, ἐκείνο δηλαδὴ ὅπου ἐπερίσθην ἀπὸ τὸ γόνυ καὶ κάτω. διότι τὸ εὐδύμα ἦν Ρούσων ἦτον μακρὸ ὡς ἐκείνο τῶν ἀνατολικῶν, καὶ ἔφθανεν ἕως αὐτῶν τῶν πτέρων. εἰδὲ μὴ εἰάν δὲν ἠθέλων νά τοῦ κόψωμ τὸ εὐδύμα, νά πληρώῃ ἀπὸ δύο χεῖβους, καὶ δε φοραν ὅπου ἠθέλων εἰσεῖβῃ εἰς τὴν Πόλιν με ἱμάτιον κατὰ τὴν παλαιάν συνηθειαν.

Προσάσσει νά καλῶνται καὶ αἱ γυναῖκες εἰς τοὺς γάμους, καὶ συμπόσια.

Περὶ πλέον ἠθέλησε νά προδῆσῃ εἰς αὐτὸν τὸν ὀρισμὸν, ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς νά προσκαλοῦνται καὶ αἱ γυναῖκες εἰς τοὺς γάμους, εἰς τὰ συμπόσια, καὶ εἰς τὰς δημοτελεῖς ἐορτάς, καὶ χορούς, καθὼς ἐκαλοῦντο καὶ οἱ ἄνδρες. καὶ με αὐτὸ ἀναιροῦσε τὴν συνηθειαν ὅπου ἐπεκράτει εἰς Ρῥασίαν, καθὼς καὶ εἰς πάντα τὰ λοιπὰ μέρη τῆς Ἀνατολῆς. νά κρύπτονται δη-

λαδὴ

λαδὴ αἱ γυναῖκες ἀπὸ τοῦς ἄνδρας. Ἐπειδὴ δὲ τὰ σιωικέσια καὶ οἱ γάμοι ἐσυμφωνοῦντο ἀπὸ τῆς συγγενείας καὶ τῆς δύο μερῶν, χωρὶς νά ἤμποροῦν οἱ νυμφίοι νά βλέπουν ἕνας τὸν ἄλλον, ἐπορώαξεν ὁ Αὐτοκράτωρ, ὅτι ἀπὸ τότε καὶ ἔμποροθεν νά ἔχη ἀδειαν ὁ νυμφίος νά ἐπισκέπτεται τὴν νύμφην, καὶ νά συνομιλῆ με αὐτὴν ἕνα μῶνα προτίτερα, πρὶν γίνῃ ἡ εὐλόγησις τοῦ γάμου.

Ἄλλο λοιπὸν δὲν ἔμμε, παρὰ νά διορθώσῃ καὶ τὴν μεγάλην ἀπαξίαν, ὅπῃ ἤρχισε νά συνηθίζεται ἀναμεταξὺ εἰς τοὺς Ἀρχοντας διὰ τοὺς ὑπηρέτας. διότι δὲν εὐγαινε τινὰς Βοῦάρδος ἀπὸ τὸν οἰκόντου, εἰάν δὲν ἔσυρκεν ἀπὸ κατόπιν του ἕνα πολὺ πλῆθος ὑπηρετῶν, οἱ ὁποῖοι ἐνδεδυμένοι με πολυποικίλους σολὰς, ἀκολουθοῦσαν τὸν αὐθέντην με ἕνα σιγαλὸν περιπάτημα. Διὰ νά διορθώσῃ λοιπὸν ὁ Αὐτοκράτωρ μίαν τοιαύτην κατάχρησιν, καὶ κακὴν συνηθειαν, δὲν ἔδωσε καμίαν παραγγελίαν, ἀλλὰ ἠθέλησε νά πορώαξῃ με τὸ παράδειγμα, ὅπου ἰχῦει περαιοτέρον ἀπὸ κάθε νόμον. Ἄρχισε νά φαίνεται κατὰ τὰς πλατείας τῆς Πόλεως, ἔχωντας δύο ἢ τρεῖς μόνες θανάπωντας ἀπὸ κατόπιν τε, καὶ περιπατῶντας πάντοτε γλήγορα. τὸσον ἔφθασε διὰ νά κάμῃ ὅλους νά μιμηθοῦν τὸ παράδειγμα του. καθὼς καὶ ὁ Κοῦντιλιανὸς ἔλεγε. Τοῦτο

Καταργεῖ τοὺς πολλοὺς ὑπηρέτας.

L

τοῖς

Μιλ. ε. » τοῖς ἄρχεσι παρόσι, ἵνα ὁ εἰς ἀνὰ πρῶτον
 » τῆτο δοκῶσιν ἐπιπύττειν. Ὁ δὲ ἀπέλυσαν
 οἱ Βοϊάρδοι τὸ περιττὸν πλῆθος τῶ δέλων, καὶ
 ἔλαβε τὴν ἔκβασιν ὁ σκοπὸς τῆ Αὐτοκράτορος,
 νὰ συναρθεύσῃ εἰς τὰ στρατεύματά του μέρος
 ἀπ' ἐκεῖνης τῆς ἀνθρώπου, ὅπως ἐσήποντο ἀ-
 δελοὶ, καὶ ἀργοὶ, εἰς τὰς οἰκίας τῶ ἰδιωτικῶν,
 καὶ κατὰ μέρος ἀνάων.

Αὗται αἱ μεταβολαὶ δὲν ἔγινον ἅπασαι εἰς
 μίαν καὶ μόνον φοράν, ἔτε μὲ τὸς τὴν εὐκολίαν
 καθὼς ὁ κάλαμος τὰς ἐπερίγραφε. Διότι ἀν
 καλὰ καὶ οἱ Μοσκοβίται ἀνόμαζον τὸν ἑαυτὸν
 τοὺς δούλους τοῦ Βασιλέως των, ἦσαν ὅμως ἀ-
 κόμη ὑπόδουλοι τῆς συνηθειῶν ὅπως εἶχον, καὶ
 τῆς ἐπιζημιῶν παραγμάτων, καθὼς εἶναι τὸ
 περισσώτερον μέρος τῆς ἀνάων. Ὁ δὲν ἐχρηάθη
 πᾶσα ἡ ἡρωϊκὴ σαφερότης τῆ Μεγάλης Πέτρας,
 διὰ νὰ ἔλθῃν εἰς τέλος αὗται αἱ μεταβολαί.

Δὲν εἶναι ἀρίστον νὰ παραδράμωμεν ἐνταῦ-
 θα ἐκεῖνο ὅπως ἔκαμψεν οὗτος ὁ μέγας Βασιλεὺς,
 διὰ νὰ δείξῃ πρὸς ὅλον τὸν κόσμον πόσον ἐτί-
 μα τὰ ὑποκείμενα, ὅπως ὑπηρετήσαν ἀξίως εἰς
 τὴν ἀυλὴν τε. Ὅταν ἐπῆγεν εἰς Βερονίτζαν
 διὰ νὰ θεωρήσῃ, καθὼς προείπομεν, καὶ νὰ ἀ-
 ναγκάσῃ τὴν κατεσθλην τῆς Καραβίων, ἀπέ-
 θαιον ἐν τῇ μεταξύ εἰς Μόσκαν ὁ Φόρτ εἰς τὰς
 12 τῆς Μαρτίου 1699, ἔχοντας χρόνους 46. Ὁ
 Πέτρος λοιπὸν ὡς ἔμαθε τὸν θάνατόν τε, παραι-
 τήσας

1699
 Ὁ Φόρτ
 τελευτήσας,
 ἔθανε
 καὶ ἀπέ-
 θαιον
 εἰς Μόσ-
 καν
 τῆς 12
 Μαρτίου
 1699
 ἔχοντας
 46
 ἔτη

τήσας εὐθὺς πᾶσαν ὑπόθεσιν, ἔξαναπίασε καὶ
 δρόμον τῆ Μόσκας μὲ τὸς τὴν πολλὴν γλιγοράδα,
 ὅπως εἰς πενήντα καὶ πένταρας ὥρας ἔβηξε χε-
 δὸν τελακόσια μίλια, καὶ ἐφθάσε νὰ τιμήσῃ καὶ
 κηδεῖαν ἐκεῖνου τῆ ἀξίουτου ὑπηρετοῦ. τὴν ὁ-
 ποίαν καὶ ἐπαρόσαξε νὰ γίνῃ μὲ πᾶσαν μεγαλο-
 φρέπειαν. Ἐπειδὴ δὲ μὴ τὸν θάνατον αὐτοῦ,
 ἐμνισκεν εὐκαιρὸς ὁ τόπος τῆ μεγάλης Ἀμμιραλ-
 λίας, (ἀξία τὴν ὁποίαν τῆ εἶχε δώσει ὁ Αὐτο-
 κράτωρ, πρὸ τῆ τὸν κάμη ἀρχηγὸν τῆς πορρῆ-
 δείσης μεγάλης Πρεσβείας) ἐδόθη αὐτὸ τὸ ἀ-
 ξίωμα τῆ στρατηγῆς Γολοβίνε. ἦτον δὲ αὐτὸς τὸ
 δεύτερον μέρος, καὶ ὁ δευτερεύων τῆς ἀποστολῆς
 ἐκεῖνης. Ὁ δὲ τέλος συμπεσούτης, ὁ Βοσε-
 φετσίνοσ λέγω, εὐρίσκετο ἀκόμη εἰς Καρλοβίτζ.
 αὐτὸς εἶχεν ὑπογράψῃ μίαν συνηθειάν, ὅπου
 εἶχε κάμη μὲ τὸν Τούρκον τὸν προαπελθόντα
 χρόνον 1698. ἡ ὁποία ἐσαθέρωνε μίαν ἀνεσιν
 πολέμου ἔτη χρόνους δύο, ὅπως ἤθελε δώσει
 καιρὸν νὰ συνομολήσωμεν, καὶ νὰ συμφανήσῃν μί-
 αν τελείαν καὶ πληρῆσάτω εἰρήνην. καὶ ἐπ' ἀλη-
 θείας τὸν ἀκόλουθον χρόνον 1699, ἐσυμφω-
 νήθη, καὶ ἐτελειώθη ἀναμεταξύ Ρῶσων καὶ Τέρ-
 κων μία εἰρήνη διὰ χρόνους τελεῖοντα, μεσι-
 τήσας ὁ Βασιλεὺς Γελλίελμος, πόσον ὡς Βα-
 σιλδὸς τῆς Ἰγκιλτέρρας, ὅσον καὶ ὡς καὶ Προε-
 σὼς καὶ Ἐπιστάτης τῆς Ὀλλανδίας, Στατούλ-
 δερ παρ' αὐτοῖς λεγόμενος. εἰς ταύτην τὴν εἰ-
 ρήνην

Γολοβίνε
 χαροτο-
 νεῖο ἀμ-
 μιραλίας

ρήνῳ ἐβεβαίωθη, ὅτι ὁ Αὐτοκράτωρ Ρ'εσο-
σίας τὰ ἑξουσίαζῃ εἰρηνικῶς καὶ ἐλευθέρως τὴν
Πόλιν Ἀζάκιον, καὶ ὅλας τὰς παραθαλασσίους
τόπας, ὅπῃ ἄποικισεν εἰς τὴν μαύρην Θάλασ-
σαν. (ἥτις καὶ Πόντος, καὶ Εὐξείνιος Πόντος ὑπὸ
τῆς Ἑλλήνων λέγεται.)

Τέλος τῆ Δεύτερης Βιβλίας.

Υπό-

Υπόθεσις τῆ Τρίτης Βιβλίας.

Ο Αὐτοκράτωρ Πέτρος κινεῖ πόλεμον κατὰ
τῆς Σβηκίας, καὶ πολιορκεῖ τὴν Νάρ-
βαν. Οἱ Μοσκοβίται νικῶνται καὶ κράτος ἀ-
πὸ τῆς Σβηκίας ἐμπαροῦσεν τῆς Νάρβας. Αὐ-
τάμωσις καὶ συνομιλία τῆ Πέτρου μετὰ τὴν Βα-
σιλέα Αὐγυστον εἰς Βέρξεν. Πρεσβεία ἀπε-
σταλμένη ὑπὸ τῆ Πέτρος πρὸς τὸν Βασιλέα Δα-
νιμαρκίας. Ἄλλη παρομοία πρὸς τὴν Πολι-
τείαν τῆς Πολωνίας. Ἐμπρησμός εἰς Μόσκαν.
Σβηκοὶ νικῶνται ἀπὸ τῆς Μοσκοβίτας πλησί-
ον τῆ Ποταμῆ Βέικε, τῆ κοινῶς λεγομένης Ἐμ-
βέικ. Νοτιέβεργον κερδίζεται ἀπὸ τῆς Μοσκο-
σκοβίτας μετὰ ἄλλας πλησιοχώρας τόπας. Εἰ-
σοδος Δελαμβότικῆ τῆ Αὐτοκράτορος Πέτρος εἰς
Μόσκαν. Τὸν ἀπόλυτον χρόνον ὁ Αὐτοκράτωρ
κερδίζει πᾶσαν τὴν Ἰγγλίαν, καὶ ἀνοικοδομεῖ
τὴν Πέτροπολιν. Ἀποκτείνει τὸ Δέρπτ, καὶ τὸ
κερδίζει, ὁμοίως καὶ τὴν Νάρβαν. Ἄλλη ἐπί-
σημος νίκη τῆς Μοσκοβιτῶν ἐναντίον τῆς Σβέ-
κων. Διάφοροι πράξεις ἀναμίσηον Μοσκοβιτῶν,
καὶ Σβηκων. Στρατόματα τῆ Αὐτοκράτορος Πέ-
τρος ἀεισκήματα εἰς Λιθωνίαν, δίδου ἐνό-
χλησες εἰς ἐκεῖνο τὸ Δουκάτον. Σκουλέμβεργος
νικᾶται ἀπὸ τὸν Ρ'εσοκίλο. Ὁ Βασιλεὺς Αὐ-
γυστος παραιτεῖ τὸ δαδῆμα τῆς Πολωνίας καὶ

ΣΟΙΔ

L 3

τὸν

τὸν φόβον τῆ Βασιλείας Σβεκίας Κάρλου. Οἱ
Μοσκοβίται ἔσπῳνεν εἰς ἄλλο στρατόμα τῆ
Σβεκῶν πλησίον Κάλις. ὁ Αὐτοκράτωρ Πέτρος
πέμπει ἕνα Πρέσβυον πρὸς τὸν Πάπαν περὶ τῆ
ὑποθέσεων τῆς Πολωνίας. Συνάξις εἰς Λεό-
πολιν, τῶ κοινῶς λεγομένῳ Λιόβι. ἄλλη
παρομοία εἰς Λέβλινον. Διαλύονται καὶ αἱ δύο,
καὶ τὰς ζημίας, καὶ τῶ φθορᾶν, ὅπερ ἐπαρξένη-
σαν τὰ Στρατόματα τῆ Αὐτοκράτορος εἰς τὰς
τόπας τῆς Πολωνίας.

Β Ι Ο Σ
Π Ε Τ Ρ Ο Υ
Τ Ο Υ
Μ Ε Γ Α Λ Ο Υ
ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Γίνετο ὅτε ἐκατέρωθεν ὁ Αὐτο-
κράτωρ Πέτρος εἰς τὸ Βασίλειον
τῆ Τέρκων, πολὺ δὲ πλέον τὰ
διορθώματα καὶ ἡ μεταβολαῖς ὅ-
περ ἐσαδέρωσεν εἰς τὸ Βασίλειόν
τα, τὸν ἕνα μαν ὅσον ἀξιοθαύμασον σιμὰ εἰς
πάσας τὰς Ἡγεμονίας τῆς Εὐρώπης, ὅπερ μὲ
κοινὰς κρῶτες καὶ δὲ φημίας ἐπανομάθη Μίγας. Ὁ Πίτρος
Οὗτος ὁ περιδοξος νικητὴς καὶ Νομοθέτης εἶχε ἐπὶ τὸν
πολὺ ἔξυπνον τὸ πνεῦμα, καὶ δὲν ἠδύατο καὶ ζῆται μί-
σέκη ἡσυχος, ἀνίσως καὶ δὲν ἐκατέρωθεν μεγά-
λα πράγματα. Τοῦ ἐφαίνετο πῶς ἦσαν ἐστώτα
τα τὰ ὄρυχωρότατα σιμῶρα τῆς Βασιλείας τα,
ἔσεν

ὄφειν καὶ ἐξίπει τὸν ἔσπον ἀκατάπαυστα καὶ νὰ
 τὰ πλατιῶν. καὶ ἐπειδὴ ἐξάιρεται τὰ εἶχε πλα-
 τιῶν ὑπὸ τὸ μέρος τῆς Ἀνατολῆς μὲ τὸ ἀναγ-
 κασιώτατον ἀποκείμενον τῆς Πόλεως Ἀζακίας, καὶ
 τῆς ἐκεῖ πλυσιοχώρων παραθαλασίων τόπων,
 ἐσοχάδην νὰ τὰ πλατιῶν καὶ ἀπὸ τὸ μέρος τῆ Δύ-
 Αἰτία νὰ σεως. Ἐρβνῶντας ἐν τῷ ἰσοεἰαν τῆς Μοσκο-
 κινήσῃ πό- βιῶν, εὗρεν ὅτι ἡ Λιβονία καὶ Ἰγγεῖα ἦσαν
 λεμον καὶ ἄλλον καιρὸν τῆς Μοσκοβίας, καὶ ὅτι ὑπε-
 ἔβῃ σβεί- τέρχθησαν εἰς τῷ Σβεκίαν ἀπὸ τῷ δυνάμιν
 κων. τῆ Βασιλέως Γεσαύς. Τόσον ἔφθασε νὰ γεν-
 νήσῃ τῷ ἔφειν εἰς τῷ καρδίαν τε, καὶ τὴ ἀπό-
 φασιν εἰς τῷ μεγαλοφυχίαν τε, καὶ νὰ ξανα-
 λάβῃ ἐκεῖνας τὰς δύο Ἐπαρχίας. καὶ τόσον πε-
 ρισώτερον, καὶ τὰς ἐβλεπεν ὡς ἀναγκαιὰς
 ἐξάπαντος εἰς τὰς σκοπὰς τε, νὰ σαθεράσῃ εἰς
 τῷ Βαλτικῷ Θάλασσαν κανένα λιμένα, καὶ νὰ
 κρατῆ ἐκεῖ πολλότατα Καρίβια, καὶ μόνον καὶ τῷ
 ἐμπορείαν, ἀλλὰ καὶ καὶ τὸν πόλεμον. Τῆ ἔπα-
 ρασάδην λοιπὸν εὐλογος καὶ ἀρμύζουσα ἀφορμὴ ὁ
 πόλεμος, ὅπως ἔκανον μὲ πολλὴν θερμότητα οἱ
 Βασιλεῖς τῆς Δανιμαρκίας, καὶ Πολωνίας, εἰς τὸ
 Βασιλείου τῆς Σβεκίας. Εἶχον ὁ Πέτρος ἀπὸ
 πολλῆς ἐνωπότητος φιλίαν καὶ συμμαχίαν μὲ αὐ-
 τὰς τὰς δύο Μονάρχας. ὄφειν χωρεῖς νὰ καρτε-
 ρέσῃ ἄλλο, ἀποφασισε νὰ κηρυχθῆ σύμμαχος
 πον, καὶ ἐναντίος τῆ Βασιλέως Σβεκίας. Ἐβα-
 σίλαος δὲ τότε εἰς τῷ Σβεκίαν Κάρλος ὁ δα-
 δέκα-

δέκατος, ὁ πειρίφημος τόσον καὶ ταῖς νίκαις τε,
 ὅσον καὶ δυσυχίας τε. Τὰ Βασιλεία σιωηθῶν
 νὰ σαθεράνουνται, ὅχι τόσον μὲ τὰ δικαιολογή-
 ματα, ὅσον μὲ τὰ ἄρματα, καθὼς ὁ Δημο-
 θένης ἔλεγε. καὶ οἱ Πόλεμοι, ὡς ἐπὶ τὸ πλει-
 στον γεννῶνται ὑπὸ τῷ ἔφειν τῆ βασιλῆειν,
 καὶ τὸν Σαλασσίων. Ἡ τῆ κρατεῖν ἐπιθυμία Πολ. ἰ. γ.
 καὶ πολέμων ἐστὶ ἀφορῆτος. Μὲ ὅλον τῆτο οἱ Βα-
 σιλεῖς ἐμβασαν ταύτῃ τῷ σιωήθειαν νὰ ἀπο-
 σκεπάζου τὸ φυσικὸν τῆτο πάθος, φανεράνον-
 τες εἰς τὸν κόσμον μὲ κάποια δηλωτικὰ γράμ-
 ματα τὰ διάφορα δικαιολογήματα, ὅπως τὰς ἀναγ-
 κάζουσι νὰ πιάσου τὰ ἄρματα. Θέλωντας λοι-
 πὸν καὶ ὁ Αὐτοκράτωρ Πέτρος νὰ ἀπολεθῆσῃ καὶ
 εἰς αὐτὸ τῷ τάξιν, ὅπως κρατῶσι καὶ ἡ ἄλλαις αὐ-
 λαῖς τῆς Εὐρώπης, ἐκέρυξε διάφορα γράμμα-
 τα, ἐκδέττωντας εἰς αὐτὰ τὰς αἰτίας ὅπως τὸν
 ἠνάγκασαν νὰ κηρύξῃ πόλεμον ἐναντίον τῆ Βα-
 σιλέως Σβεκίας. τὰ δὲ αἰτία ἦσαν ἐσιωδῶς καὶ
 ὡς ἐν περιλήψει ταῦτα.

Α'. Ὅτι αὐτὰς φίλος καὶ σύμμαχος τῆς Δα-
 νιμαρκίας, καὶ τῆ Βασιλέως Αὐγύστου, δὲν ἠμ-
 πορέσει νὰ ἀφήσῃ ἀνεκδίκητα τὰ ἀδίκαια, ὅπως τὰς
 ἔκανον ὁ Βασιλεὺς τῆς Σβεκίας. β'. Ὅτι ἡ Σβε-
 κία ἐδοκίμασε μὲ πολλὰς ἐπιβεβλητικὰς τρό-
 πους νὰ ἀφορῆσῃ ζημίαν τῆς Ρωσίας, μὲ ὅ-
 λον ὅπως ἔτρεχον ἡ φιλία ἀνάμεσα εἰς αὐτὰς τὰς
 δύο Μοναρχίας. γ'. Ὅτι ἕνας βασιλικὸς αἰὶτος
 τῆς

Οὐλωθ.

Πολ. ἰ. γ.

Μαριφέ-
50.

τῆς Ρωσσίας γυρίζωντας ἀπὸ τῆς Τυρκίας, ἐγ-
 δύθη παρὸς ὀλίγα ἀπὸ τῆς χωρικῆς ἀγῆς τῆς Λι-
 βονίας, ὑπὸ τῆς Σβεκίας. δ'. Ὅτι οἱ Σβε-
 κοι εἶχαν κάμη πολλὰ ἄδικα τῆ Μάστρε, ὅπου
 ἐπιστατεῖ εἰς ταῖς πόσας τῆς Μόσκας, καὶ ἄλλων
 παραγματῶν τῆς Μοσκοβίας. ε'. Ἐπαραπο-
 νεῖτο πῶς εἰς τὴν Ρίγαν δὲν τὸν ἐτίμησαν κα-
 θῶς τῆ ἔπαρπον, ὅταν ἀπέρασεν ἐκεῖθεν με-
 τὰ τὴν μεγάλην τῆ Πρεσβείαν, τρεῖς χρόνος χεδὸν
 ποσῆτερα. διότι ἐκράτησαν ὡς φυλακωμένους τῆς
 δὲ γυνεὶς ἀκολούθως τῆ, καὶ δὲν τῆς ἔδωσαν ἄ-
 δειαν νὰ εὐγουν ἔξω ἀπὸ τῆς κατοικίας των.

Κατὰ ἀλήθειαν ὡς δι' αὐτὸ τὸ ὑσερινὸν ζήτη-
 μα, ὅταν ὑπέσρεψεν ὁ Πέτρος ἀπὸ τῆς περὶ
 γησιν, ἐφανέρωσεν τὸ παράπονον τῆ εἰς τῆς Πρέσ-
 βεις τῆς Σβεκίας, ὅπως εἰσέσκοντο τότε εἰς τὴν
 βασιλεύσαν Μόσκων. καὶ ἐπειδὴ ὁ Βασιλεὺς τῆ
 Σβεκίας ὀλίγον ἐφρόντισε νὰ δικαιωθῆ ἑπάνω
 εἰς αὐτὸ τὸ ζήτημα, ἠθέλησεν ὁ Πέτρος νὰ βάλῃ
 τῆς Ὁλλανδίας νὰ τὸ κείνην. Αὐτοὶ λοιπὸν
 ἐνήργησαν μετ' ὄλην τὴν προθυμίαν νὰ ἄρουν
 ἔσπον, ὅπως νὰ εἶναι ἀρεστὸς καὶ εἰς τὸν Βασιλέα
 τῆς Σβεκίας, διὰ νὰ λάβῃ τὴν δὲ χαρῆσιν,
 καὶ ἦτον βέβαια εἰς καλὴν κατάστασιν ἢ ὑπόθε-
 σις. ἀλλὰ ἔμαθον, ὅτι ἠναγκασμένος ὁ Πέτρος
 ἀπὸ τῆς Βασιλεῖς τῆς Δανιμαρκίας, καὶ Πολω-
 νίας, ἐφανέρωθη βοηθός τῆς, καὶ ἐναντίος τῆς
 Σβεκίας. καὶ ὅτι ἐπρόσβαζε τὸν Πρεσβῶτῶν του

ὅπως

ὅπως εἰσέσκειτο εἰς Στοκόλμ, τῆ Βασιλεύσαν Πόλιν
 τῆ Σβεκίας, νὰ φανέρωσῃ ἐν βραχυλογίᾳ παρὸς τῆ
 Βασιλέα τὰ αἰτία ὅπως εἶχε νὰ λύσῃ τῆς φιλίας, καὶ
 νὰ ἀναχωρήσῃ εὐθὺς ἀπὸ τῆ αὐτῆς ἐκεῖνω. μά-
 λιστα ἠθέλησε νὰ δώσῃ τῆ εἰδησιν τῆς τοιαύτης τῆ
 ἀποφάσεως καὶ εἰς ἁφόρους αὐτῆς τῆς Εὐρώπης.

Εἶχε τότε ὁ Κάρλος ὁ Βασιλεὺς Σβεκίας χρό-
 νος 18, ἀλλὰ ἦτον ὅλος πνεῦμα, καὶ φατῆα. ὡς
 εἶδε λοιπὸν νὰ πολεμῆται ἀπὸ πολλὰ μέρη,
 ἀποφάσισε νὰ ἐκστρεψῇ ὁ ἴδιος διὰ νὰ ἀντι-
 σταθῆ τῆς ἐχθρῶν τῆ, χωρὶς νὰ φοβηθῆ ὀλοτε-
 λῶς, καὶ ἄρῃσεν εἰς Στοκόλμ, Μιξόπολιν τῆς
 Βασιλείας τῆ ἑνα Συμβέλιον ἀπὸ Ἐπιτρόπους,
 διὰ νὰ κυβερνοῦ τῆς χάρας τῆ. Εἶχε δὲ τότε
 ἔτοιμα ἀρκετὰ στρατεύματα, ἀλλ' ἐπειδὴ ἔ
 εὐ-
 εἰσέσκοντο ἁμοιρασμένα καὶ ἁφόρους τόπως, δὲν
 ἠμπορεῖσε νὰ φέρῃ μετ' ὅλην τῆ, παρὰ μόνον εἰ-
 κοσι χιλιάδας στρατιώτας, οἵτινες ἦσαν ἐκλεκ-
 τοὶ, καὶ πεπαιδευμένοι εἰς τὰ πολεμικά. Ἐνόμι-
 ζαν οἱ Σβεκοὶ, ὅτι οἱ Μοσκοβίται ἠθέλω ὑπά-
 γῃ εἰς Ρίγαν, διὰ νὰ βοηθήσωσιν τὴν Βασιλέα
 Αὐγυστον, ὅπως εἶχε δοκιμάσῃ πρὸ ὀλίγου νὰ ἀ-
 ποκλείσῃ αὐτὴν τὴν Πόλιν. ἀλλ' ἔμαθον ὅτι ὁ
 Αὐτοκράτωρ Πέτρος εἶχε σῆσῃ τὸ στρατόπεδον ἔμ-
 προθεν τῆς Νάρβας μετ' ἑνα βαρὺ στρατόμα.
 Εἶναι δὲ αὐτὴ τὸ ὠχυρώτερον Κάστρον τῆς Λιβο-
 νίας, καὶ εὐεἰσέσκετο τότε ἀνέτοιμη ἀπὸ στρατιώ-
 τας. ἐπειδὴ ὁ Χιλίαρχος Ὀργος, ὅπως ἦτον ἐ-

Κάρλος
 ὁ Βασι-
 λῆς Σβε-
 κίας ἐκ-
 στρατῶν
 κατὰ τῆ
 συμμά-
 χων.

π1-

πιστάτης εἰς αὐτό, δὲν εἶχε περισσώτερον ἀπὸ δύο χιλιάδας πεζῶν καὶ ἰππικῶν δυνάμιν, ἀλλὰ εἶχε πάντα τὰ πρὸς πόλεμον ἐπιτήδεια, καὶ τὰ πρὸς τροφὴν ἀναγκαῖα.

Οἱ Πρέσβεις τῆς Ἰγκιλτέρρας, καὶ Ὁλλανδίας φοβερίζουσας δὲν ἔλειψαν νὰ κάμουν μεγάλας ἐπίδειξεις, διὰ νὰ ἰσχυροποιήσῃ τὸν Πέτρον ἀπὸ αὐτῶν τῶν ἐπιχειρήσεων, ἀλλὰ δὲν ἠδυνώθησαν νὰ καταρθώσῃ τὸν τίποτες. μάλιστα ἀναφώνησαν ἀπὸ τὸν θυμὸν οὗτος Πέτρος, καὶ εὐγάλετο τὸ σπαδίον ἀπὸ τῶν θηκῶν, ἔωσεν νὰ μὴ τὸ βάλλῃ εἰς τὸν τόπον τε, εἰάν δὲν ἠθέλην ἐκδικήσῃ τὴν φίλῃς, καὶ συμμάχῃς τε, τὰς Βασιλεῖς Δανιμερρίας, καὶ Πολωνίας, καὶ προσέτι εἶπεν. Ὅτι ἂν αὐταῖς ἢ δύο Δυναστεῖαις, ἐκ μέρους τῆς ὁποῖαν ὠμίλων ἐκείνοι οἱ Πρέσβεις, ἠθέλησαν ἰσχυροποιήσῃ νὰ ἀνακαταρθώσῃ εἰς αὐτῶν τῶν ὑπόθεσιν, αὐτὸς ἠθέλησεν ἐμποδίσῃ πᾶσαν συναναστροφὴν με αὐτῆς, καὶ ἠθέλεν κάμῃ βασιλικὰ, ὅσα ἠθέλησαν ἔχει οἱ ὑπήκοοι τὰς εἰς τὰς Χώρας τῆς Βασιλείας τε. Αὐτὸς ὁ ὑπερῆκος φοβερὸς ἐκλείπει τὰ σώματα καὶ τὰ δύο Πρέσβειων. ἐπειδὴ καὶ ἤξυραν, ὅτι καὶ κτήματά τὰς ὑπερέβαιναν τὰ 70 μιλιάρια.

Μὲντοι αὐτῶν λοιπὸν σαφερὰν γνάμιν ἐστράτευσεν ὁ Αὐτοκράτωρ Πέτρος, καὶ ἐφθάσεν εἰς τὰς 4 Ὀκτωβρίου 1700 ἐμφανισθῆναι τῆς Πόλεως Νάρβας, ἀπορηγούμενος ἐνὸς στρατεύματος ἀπὸ 100 χιλιάδας Ρώσων. ἀπὸ τῆς ὁποίας εὐγάριζοντες

1700
Πολιορκίαν
τῆς Νάρβαν.

ζοντες τὰς Σωματοφύλακας, ὅτι ἦσαν 12 χιλιάδες ἐκλεκτοὶ στρατιῶται, οἱ λοιποὶ ἄλλοι ἦσαν στρατιῶται ἀπαίδευτοι. Ἐκεῖ λοιπὸν εἴσας τὸ στρατόπεδον, καὶ ὠχυρώσας αὐτὸ μετὰ ἕνα ἀκρεβέσαστον περιχαράκωμα, ἠθέλησεν νὰ θεωρήσῃ ὁ ἴδιος τὴν Πόλιν, καὶ νὰ τὴν σοχαδῇ μετὰ ἀκρεβείαν. Βλέπων δὲ τὰς περιτειχισμέας τῆς, ὅτι δὲν ἦσαν εἰς τοσαύτῳ καλῶν καταστάσιν, ἐτρέφετο μετὰ χριστὰς ἐλπίδας, ὅχι ἀθεμιλιώτους, νὰ τὴν κεραιύσῃ εἰς ὀλίγας ἡμέρας. ἀλλὰ τὸ κακὸν ἐσάθη, ὅτι ἠθέλησεν νὰ ἀρχίσῃ τὴν πολιορκίαν ἀπὸ τοῦ Ἰβανογορόδ. τὸ ὅποιον εἶναι ἕνα Φρέγιον εὐρισκόμενον πλησίον τῆς Νάρβας, ἔτι εἶχον κτίσῃ οἱ Μοσκοβίται ἄλλον καιρὸν, διὰ νὰ ἀντιστέκεται εἰς τὸ Κάστρο τῆς Νάρβας. Ὁ γὰρ Ἐπιστάτης αὐτῆς τῆς Φρεγίας ἂν καλὰ καὶ δὲν εἶχε περισσώτερος ἀπὸ τετρακοσίας στρατιῶτας εἰς φύλαξιν, ἀντετάθη ὅμως μετὰ τὸν ἀνδρείαν, καὶ σαφειρότητα, ὅτι ἔδωκε καιρὸν τῆς Βασιλέως Σβηκίας νὰ καταφθάσῃ εἰς καιρὸν ἀρμόδιον πρὸς βοήθειαν τῆς Πόλεως Νάρβας.

Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ ὅτι ἑσώθη νὰ φθάσῃ εἰς Νάρβαν αὐτὸς ὁ νέος Βασιλεὺς, οἱ Μοσκοβίται ἔλαβον μίαν ζυμῖαν, ἢ ὁποῖα ἔχουσε τὸν Ἰβανὸν εἰς τὸ στρατόπεδόν τους. Οἱ κάπικοι τῶν Δέρπτ ὡς ἔμαθον, ὅτι ἤρχετο ἀπὸ Πλεσκοβίαν ἕνα Κομβόλιο τῆς Ρώσων, καὶ ἔμελλε νὰ ἀπεράσῃ ἀπὸ τῆς Δίμης Πείβον, ἐπαραμόνυσαν,

καὶ

Ἀποκλεισθὲν
τὸ Ἰβανογορόδ.

Σβέκοι
πιαίνον
να κομβόλιο
τῆς
Ρώσων.

Ἐπέσον ἕξαφθα κατ' ἐπάνω τε, καὶ τὸ ἐπῆραν. Σιμὰ δὲ εἰς τὰ χρήματα καὶ ζωοτροφίας ὅπου ἦσαν, ἐπῆραν καὶ τὴν μεγάλην σημαίαν τῆς πλεσκοβικῆς Ἐπαρχίας, ἡ ὁποία εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ ἐξαιρετικὰ σημεῖα τῶ ρωσικῆ στρατεύματος. Τῆτο τὸ αὐτύχημα ὅσῳ σύγχυσιν ἐπροξένησεν εἰς τὸ στρατόπεδον τῆς Ρ'άσων, ἄλλο τόσο ἤυξησε τὴν μεγαλοφυχίαν τῆς Σβέκων. Διότι οἱ μὲν Σβέκοι ἔλαβον αὐτῷ τὴν εὐτύχησιν ἀρχῶν διὰ ἓνα ἐξαιρετικὸν πορομάντομα. οἱ δὲ Ρ'ούσοι ἐνόμισαν δυσυχῆς πορομάντομα τὴν δυσυχίαν, ὅπῃ δὲν ἐπορομελέτησαν. Εἰς τὸ ἴδιον καιρὸν ἓνας ψυδὸς λόγος ὅπῃ διεφημίσθη εἰς τὸ στρατόπεδον τῆς Ρ'άσων, ἐπαράξε μεγάλως τὴν καρδίαν τῆ Πέτρου. ὅτι δηλαδὴ 50 χιλιάδες ἄνθρωποι σωμαθροισμένοι ἀπὸ τῆς σβεικικῆς Λαππονιαίας, εἶχαν ἐκστρατεύσει πρὸς τὰ μέρη τοῦ Ἀρχαγγέλι, διὰ τὴν κάμου καταδρομῆς. Ὅθεν ὑποφάσισεν ὁ Αὐτοκράτωρ τὴν παρατήρησιν εὐθύς τὸ στρατόμακτα, καὶ τὴν δρᾶμην ὁ ἴδιος, διὰ τὴν προβλέψιν τὰ χρειάζομενα πρὸς διαυθέντοσιν τῆς Ἐπαρχίᾶς σου, ὅπῃ ἦσαν εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη. κρινώντας φρονίμως, ὅτι δὲν ἀρέπει ὁ Βασιλεὺς τὴν καταγίνεσθαι εἰς ἐξωπερικῆς πολέμους, ἀνίσως δὲν ἦθελε βάλῃ πρῶτον εἰς καλὴν κατάστασιν τὰς ἰδίους τὰς πόλεις, καθὼς καὶ ὁ Δημοφένης ἔλεγεν.

Κατὰ
Φιλ.

Ἐπιγράθη ὑπερβαλλόντως ὁ Πέτρος βλε-
πων

παντας πῶς ἠναγκάζετο τὴν κάμην μίαν τοιαύ-
τῳ ἀπόφασιν, εἰς καιρὸν ὅπου ἤλπιζε τὴν με-
τρήσῃ ταῖς δυνάμεις σου μετὸν ἀντίπαλόν σου
Κάρλον εἰς μίαν ἀποφασιστικὴν μάχην. ἀλλὰ μὴ
δυνάμην τὴν κάμην ἄλλως, παρέδωκε τὸ Στρα-
τόμακτα τοῦ στρατοῦ Σερεμέτη, καὶ τὴν ἐπαρήγ-
γειλε πρῶτον πάντων τὴν βάλῃ φωτίαν εἰς τὰς
ἀποθήκας τῆς Σβέκων, ὅπῃ εἶχον κατασκευασθῆ
πλησίον τῆς Βεσεμβέργας. Ὁ γοῦν Σερεμέτης
ἐπῆγε καὶ καὶ τὴν πρὸς ἀγῶν εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος με-
μίαν ἀπόμοιραν ἰππικῆς, ὅπῃ ἦτον ἐξ χιλιά-
δες, ἀλλὰ εὐείσκωντας καλὰ φυλαγμέναις ταῖς
ἀποθήκας, ἠναγκάσθη τὴν ὑποσρέψῃ (μετὸ λί-
γον χαμὸν) εἰς τὸ στρατόπεδον, χωρὶς τὴν ἠμ-
πορέσῃ τὴν δάσῃ καμίαν ἐνόχλησιν. Μ' ὅλον
τῆτο ἠφάνισεν εἰς τὴν ἐπάνοδόν τε ὅλον τὸν τό-
πον, ὅπῃ εὐείσκειτο ἀναμέσον Βεσεμβέργας, καὶ
τῆς πολιορκημένης Πόλεως Νάρβας. τόσο δὲ
τὴν ἠφάνισεν, ὅπῃ ἐρχόμενον τὸ σβεικὸν Στρα-
τόμακτα, ἔμοιρον δὲν ἠμπόρεσε τὴν εὐρὴν τροφᾶς
διὰ τὰ κτήνη, ἀλλ' εὐδὲ ἓνα χωρικὸν ἄνθρω-
πον. ἐπειδὴ καὶ τὴν εἶχε πᾶρῃ ὅλες μετὰ λόγους τὸ
Σερεμέτης. Αὐτὸ ἔγινον ἀφορμὴ καὶ ἀργοπόμε-
σαν οἱ Σβέκοι τὴν καταφθάσῃ σου. ὅπῃ ἂν οἱ
Ρ'ούσοι εἶχαν περισσοτέραν ἐμπειρίαν εἰς τὰ
πολεμικὰ, ἦσαν εἰς καιρὸν τὴν κερειύσῃ σου τὴν
Πόλιν Νάρβαν.

Ὁ Πέτρος
παραγγέ-
λει τοῦ Σε-
ρεμέτη τὴν
καύσῃ τὰς
ἀποθήκας
τῆς Σβέκων.

Προ-

Σερεμέ-
της κατα-
πιάνει τὰς
τόπους τῆ
Παϊάγγι.

Προσέτι ὁ Στρατηγὸς Σερεμέτης ἐδοκίμασε καὶ ἐμ-
ποδίῃ καὶ μὲ ἄλλον τρόπον τοῦ Σβέκου, διὰ τὴν μὲν
ὑπάγουσιν πρὸς βοήθειαν τῆς Νάρβας. Αὐτὸς ἐπίσπεσεν πρὸς
ὑπερδέξιον τόπον τῆ Παϊάγγι, καὶ ἐφύλαττεν ἐκεῖ μὲ
τοὺς στρατιώτας τε. Ἡλπίε δὲ τὴν ἐμποδίῃ μὲ Διολί-
αν πρὸν ἐχθρὸν, ἐπειδὴ καὶ ἤρχετο ἀποσπασμένος, ὄχι
περῶντας ἀπὸ γενώματα, καὶ κακοτοπίας, καὶ ἀπὸ πε-
διάδας τελείως ἠρημωμένης, καὶ κατακεκαυμένης. Καὶ
βέβαια δὲν ἤθελε σφάλλῃ ὁ σκοπὸς τε, ἀμὴ τοῦ ἐλα-
παν τὰ πυροβόλα ὄργανα, καὶ οἱ στρατιώται τε δὲ τὸν
ὁμοιάζαν ὀλοτελῶς εἰς τὴν μεγαλοφυχίαν. Οἱ Κάρλος
λοιπὸν ὡς ἐφθασε κατ' ἐκείνον τὸν τόπον, ἐσυνάξα
συμβούλιον πολέμου, καὶ ἐβουλεύετο περὶ τῆς ἀρχαίων.
οἱ δὲ Στρατηγοὶ τε τὸν ἐσυμβούλιον λέγοντες, πῶς ἦτον
ἀδύνατον τὴν ἀποδιώξῃ τοῦ Ρούσου ἀπ' ἐκείνῃ τῇ
ποποδεσίῃ. διότι ἤξωσαν καλωτάτα τῇ γενναϊότητι
τῆ Σερεμέτη, καὶ τῇ ὑπερδεξιότητι εἰς τὰ πολε-
μικά. Ἀλλὰ αὐτὸς ἐσυνάξα τὴν παρασάξῃ ὁ καθέ-
μὲν εἰς τὸν τόπον τε, καὶ τὴν ἐκείνῃ μὲ προσοχίῃ,
διὰ τὴν μὲν ἠδελαν ἔλθῃ ἀφινδίας οἱ ἐχθροὶ κατ' ἐπα-
νωτας. καὶ ἀφ' οὗ ἐπῆγε μοιᾶχός τε, καὶ ἐσοχάδι ἀκα-
βῶς τὸν τόπον τοῦ ρωσικοῦ στρατοπέδου, ἐγύρουν εἰς
τῇ σκηνῇ του ὄλος συλλογισμένος. Τότε οἱ στρατηγοὶ
τε ἐνόμισαν πῶς ἔδει καὶ αὐτὸς μὲ τὰ ἴδια τε ὁμμά-
τια τῇ δυσκολίῃν τὴν προχωρήσῃ περαιτέρω καὶ πῶς ἐ-
πρεπε τὴν ἀφῆσῃ ἀβοήθητον τῇ Νάρβαν, διὰ τὴν μὲν
δυσίασῃ ὄλον τὸ κράτῃμα. Ἀμὴ αὐτὸς πρὸς τὰ με-
σαιύκτα ἐκάλεσε τὸν Ἐπιστάτῃ τῆς πυροβόλων ὀργά-
ων, καὶ τοῦ ἐδῶσε παραγγελίαν τὴν ἐτοιμάσῃ 12 κανό-
νια γεμισμένα μὲ ποτὰ βόλια. καὶ ὕστερον ἀπὸ μίαν
ἄραν τοῦ μεσονυκτίου ἐσύρθησαν ἀπὸ ἀνθρώπων ἐπα-
νω εἰς τὰ χιόνια, καὶ εἰς τοὺς πάγους, καὶ ἀνεβάρησαν
εἰς μίαν ράχιν, ἀπὸ τῇ ὁποίῃν ἐφαίνετο ὄλο τὸ ρω-
σικὸν στρατόπεδον, καὶ ἠμποροῦσε τὴν πολεμικήν ἀπὸ τὸ
πλάγιον μέρος.

Εἰς τὰς 28 τῆ Νοεμβρίου, τέσσαρες ὥρας πρὸ τοῦ
ξημερῶσῃ, ἐδόθη τὸ σημεῖον τοῦ πολέμου εἰς τὸ στρα-
τόπε-

τόπεδον τῆς Σβέκων, τὸ ὁποῖον ἐδῶσε ἔδῃσιν τῆς Ρούσου
των, καὶ ἐκείνῃ μὲ προσοχίῃ, καὶ ἐσυνάξα τὴν διήκοντα
ὁ Στρατηγὸς Σερεμέτης τὴν ἀνάξῃ φωτίαν εἰς κατ' ἀπὸ τὸν
δε μέρος, διὰ τὴν βλέπων τῇ κινήσῃ τῆς ἐχθρῶν, καὶ βασιλείᾳ
τὴν μὲν ἔλθῃ ἀνεπαύετα κατ' ἐπάνω τῆς. Ἀλλὰ τὸ Κάρλος,
ὡς ὑπηρετήσε μᾶλλον διὰ τὴν φθάσῃ μὲ περισσότεραν
Διολίαν οἱ Σβέκου εἰς αὐτῇ τῇ ἄσοδον τῆς γενωτο-
πίας. Ἐκείνοι δὲ ὅτῃ ἦσαν ἐπάνω εἰς τῇ ράχιν, βλέ-
ποντες καθαρά τὸν τόπον, καὶ εἰς ποῖον μέρος ἦτον τὸ
περισσότερον πλῆθος τῆς Ρούσου, ἄρρωσαν, καὶ ἐσάξῃ-
σαν τὸσον κατὰ τὰ Κανόνια, ὅτῃ τῇ πρώτῃ φορᾷ
ὅπου τὰ ἀδίασαν κατ' ἐπάνω τῆς, τῆς ἐβλῆσαν εἰς με-
γάλλῃ ἀγωνίᾳ, καὶ σύγχυσιν. Τὴν δὲ δούτεραν ἐσυ-
χίδῃσαν τελείως οἱ Ρούσοι. διότι ἐνόμισαν πῶς ἦ-
σαν περιμικλωμένοι ἀπὸ τοῦ Σβέκου. ὅθεν ἐπεσαν
εἰς τὴν δαλίαν, καὶ πρὸμον, ὅπου δὲν ἔχουσε πλέον
οὔτε ἢ ἐπιδεξιότης τοῦ Σερεμέτη, οὔτε ἢ μεγαλοφυ-
χία, καὶ ἔβασίαν τε, καὶ τοὺς σματῆσῃ ἀπὸ τῆν φυγῆν.
ἀλλὰ ὄχισκορπιδέντες ἅπαντες ἐνδὲν καὶ κείδεν, ἐφθ-
γον ὡς ἠδύοντο, διὰ τὴν ἀποφυλαχθῶν εἰς τὸ στρατό-
πεδον τῆς Νάρβας. Τότε ὁ Κάρλος προπορβόμενος τῆς
ἰδίῃν σωματοφυλάκων, ἀπέρσε πρῶτος τὴν γενωτο-
πίαν πρὸς τὰ χαράγματα τῆς αὐγῆς, καὶ ἔπειτα διέβη
καὶ τὸ ἐπίλοιπον Στρατόμα. Οἱ πρῶτοι Ρούσοι ὅτῃ
ἐφυγον, ἀνήγγαλαν εἰς τὸ στρατόπεδον, πῶς τὸ στρατό-
μα τῆ ἐχθρῆ, ἦτον χεδὸν πολυάριθμον ὡς ἐκείνο τοῦ
Αυτοκράτορος. ὅθεν καὶ ἐχυσαν εἰς αὐτὸ τὸν μάταιον φό-
βον τῆς.

Οἱ μὲν οὖν Κάρλος ὑπερβῆς τοῦτον τὸν τρόπον πα-
σας τὰς δυσχωρίας, ἐσάξῃ τὴν φθάσῃ πρὸς βοήθειαν
τῆς πολιορκημένης Νάρβας. Ὡς δὲ ἠγγισεν ἀπ' ἀντι-
κρῆ τῇ ρωσικῇ στρατοπέδου, ἐστρατοπέδωσεν ἐκεῖ, καὶ
ἐτοιμάσας πάντα τὰ ἀναγκαῖα διὰ τὸν πόλεμον, ἐσυνά-
ξα τὸς στρατιώτας τὴν ἀναπαυθῶν τὰς δύο ἡμέρας.
καὶ εἰς τὰς 30 τοῦ ἰδίου Μηνός, ὅπου ἦτον ἢ διωρι-
μένη ἡμέρα τὴν συγκροτήσῃ πόλεμον μὲ τὸν ἐχθρὸν τε,
ἠδελήσε τὴν ἀναθεωρήσῃ τὸ κράτῃμα του, καὶ ἀπερῶν-
τας

τας ἀπὸ πάσαν Χιλιαρχίαν, ὅπως ὠμίλησε πρὸς τοὺς Ἀρχηγούς, καὶ στρατιώτας.

Ομιλία
Κάρλου
πρὸς τὸς
στρατιώ-
τας τῆ.

Τῆς αὖ φίλοι μου καὶ συστρατιώται ἴδετε τὴν ἀποχ-
 ,, θές, καὶ μαρτυρεῖτε οἱ ἴδιοι, ποίαν δυνάμιν, καὶ ποί-
 ,, αν καρτεροδύναμιν ἔχουσιν οἱ ἔχθροί μας, ὅπου σήμε-
 ,, ρον ὑπάγομεν νὰ πολεμήσωμεν. Μ' ὄλον ὅπου ὤρι-
 ,, σκοντο περὶ χαρκακωμένοι οἱ πλέον ἐκλεκτοὶ στρατιώται
 ,, τῆς εἰς μίαν δυσβατόν καὶ ἀφρόσιτον τοποθεσίαν, ἴδε-
 ,, τε πῶς ἐσύγχησεν ὁ αὐθεντὴς Θεὸς τὴν ὑπερφανίαν
 ,, τῆς, καὶ φοβηθέντες φόβον μέγαν, ἐτρέπυσαν ἅπαν-
 ,, τες εἰς φυγὴν. Αὐτὸ λοιπὸν τὸ ἀνέλπισον σωάντη-
 ,, μα, πρέπει νὰ ἔναι εἰς ἡμᾶς εὖα ὀτυχίης προμήνυ-
 ,, μα ἢ μὴ μόνον. Οἱ πολὺς ἀειδμός ἢ ἔχθρῶν
 ,, μας δὲν δέλη σὰς ἐκφοβήσῃ παντάπασι, ἀνίσως
 ,, σοχηθῆτε πῶς αὐτοὶ ἔναι Ρούσοι, ἡμεῖς δὲ ἔμε-
 ,, δε Σβέκοι. Δὲν καταλαμβαύετε πῶς αὐτὸ τὸ πλη-
 ,, ρος τρέμμ καὶ τρομάσῃ μόνον νὰ εἶδῃ τὰς σημαίας
 ,, μας; Καὶ ποίαν ἄλλω μεγαλιτέραν ἀπόδειξιν δε-
 ,, λετε ἀπὸ τὴν παρούσαν; δὲν τοὺς βλέπετε πῶς εἰ-
 ,, κονται ἀποσυρμένοι καὶ κρυμμένοι εἰς τὰ χαρκακώμα-
 ,, ματά τῆς, καὶ δὲν ἀποτολιμοῦσι ποσῶς νὰ προβάλλω,
 ,, αὐ καλὰ καὶ μὰς ὑπερβαίνωσι κατὰ τὸν ἀειδμὸν ἀ-
 ,, συκρηταίς; μ' ὄλον τῆτο, ὦ φίλοι μου, ἂν τινὰς ἀ-
 ,, πὸ ἐσᾶς αἰδανέται τὸν ἑαυτὸν τῆ καὶ ὀλίγον τί πε-
 ,, φοβισμένον ἀπὸ τὸν κίνδυνον, ὁ ὁποῖος δὲν εἶναι
 ,, ἀρχηματικός, παρὰ μόνον φαινόμενος. ἢ ἀνίσως καὶ
 ,, δὲν θάρρῃ τινὰς νὰ γένη συγκοινωνός τῆς δόξης,
 ,, ὅπου ἔχει νὰ δώσῃ εἰς τὸ γένος ἢ Σβέκων ἢ παρού-
 ,, σα ἡμέρα, ἐγὼ τοῦ δίδω αἰδαν, καὶ μάλιστα τὸν
 ,, ἀποσάξω, νὰ εὐγῆ ἐξω ἀπὸ τὴν παράταξιν, καὶ νὰ
 ,, ἀναχωρήσῃ, ὅπου ἠδέλε τοῦ φανῆ ἀρεστότερον. Τὸ
 ,, πρῶτον μέρος τῆ στρατόματός μου ἐγκαρδιωμένον ἀπὸ
 ,, τὸ θάρρῃ, καὶ ἀπὸ τὴν βεβαίαν ἐλπίδα ὅτι ἔχει
 ,, πρὸς Κύριον, ἐτι δὲ καὶ ἀπὸ τὴν δόξαν, καὶ τιμὴν, ὅ-
 ,, που εἰς τὸς ἀποσπελδόντας χρόνους ἀπέκτησαν οἱ ἀφ-
 ,, γοῖσας, δέλη μὲ ἔσται ἀρκετὸν νὰ ἀποδιώξω τοῦτο
 ,, τὸ πλήθος, καὶ νὰ ἐλευθέρωσω εἰς ταύτῃ τὴν ἡμέ-

31 ραν τὸς συμπατελώτας μου, ὅτι ἐδιαυδεντάσαν ταύ-
 ,, τῃ τὴν Πόλιν μέχρι τῆς σήμερον.
 32 Μόλις ἐτελεύσῃ τῃ ὀμιλίαν ὁ Κάρλος, καὶ πάντες
 33 οἱ στρατιῶται ἐκράξαν μὲ μίαν φωνὴν λέγοντες. Ἡ-
 34 μεῖς ἐμεδεν ἔτοιμοι νὰ πολεμήσωμεν εἰς θανάτου
 35 πρὸς ἑαυθεντάσιν τῆ Βοικιέσ μας, καὶ ἢ τὸπαν
 36 τῆς Βασιλείας τῆ. Τότε ὁ Κάρλος ὡς ἠέως τὴν ἀπο-
 37 θυμίαν τῆ στρατιῶτων, διέταξε καὶ δε πράγμα διὰ νὰ
 πολεμήσῃ τοὺς Ρούσους. καὶ ἔδωκε σημεῖον τῆ στρατι-
 38 ἢ, διὰ νὰ σωάζωνται εἰάν ἠδέλαν ἑθροκορπίδη, ταύ-
 39 τα τὰ λόγια. Μὲ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ. Ἐπειτα ἐ-
 40 χέρισεν εἰς δύο μέρη τὸ ὀκλιέριθμον στρατόματά τῆ. Ἐ-
 41 εἰς μὲν τὸ δεξιὸν κέρας ἔβαλεν ἐπιστάτῃ τὸν στρατηγὸν
 Βέλιγγ. ἦτον δὲ σωθεμένος ἀπὸ δέκα ἱπταρχίας, καὶ
 42 ἀπὸ 20 Πεντακοσιαρχίας. Εἰς δὲ τὸ ἀριστερὸν, ὅπου
 43 ἦτον καὶ αὐτὸ σωθεμένος ἀπὸ παρόμοιον Στρατόμα,
 44 ἠδέλησε νὰ εἶναι αὐτὸς ὁ Ἡγεμῶν.

Ὡς οὖν ἐτάξεν ὁ Κάρλος τὸ στρατιωτικὸν τῆ εἰς τοι-
 45 αύτῃ πολεμικὴν παράταξιν, ἠδέλησε νὰ εἰσπῆδῃσῃ ἀφ-
 46 ἄτος εἰς τὰ χαρκακώματα ἢ Ρούσων μίαν ὄραν καὶ τὸ
 47 μισημέριον. Αὐτὸς ἐβίασε 26 Πεντακοσιαρχίας Ρέσο-
 48 σων. οἱ ὁποῖοι ἔσταν φυλαγμένοι εἰς χαρκακώματα, ὅτι
 49 ἦσαν κατεσκευασμένα ἀπὸ παλαιοφράγματα, καὶ ἀρμα-
 50 τωμένα μὲ ξύλα ἀφοφυλακτικῆα. Τὸ δὲ μέγα χανδά-
 51 κιον, ὅπου ἦτον ἐμφορῶν τοῦ χάρακος, ἐγεμίσθη ἀπὸ
 52 φειρανδέσματα. Τὸ ἴδιον ἔκαμε καὶ ὁ στρατηγὸς Βέλιγγ
 53 ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος. ἔχει δὲ αὐτὸς καὶ ἀφῶσπον 29
 54 Ρέσοικὰς Πεντακοσιαρχίας, ὅπου τοῦ ἀντισέκοντο, καὶ
 55 ἦσαν φυλαγμένοι εἰς παρόμοια χαρκακώματα. Ἀφ' οὗ
 56 λοιπὸν ἔκαμαν εὖα σκληρὸν καὶ ἀσπλαγχνον πόλεμον, ὅς
 57 τις ἐπεκράσῃσε τίεσασα ὄρα, ὑπερῆσαντες οἱ Σβέκοι,
 58 εἰσπῆδῃσαν εἰς τὰ χαρκακώματα ἢ Ρούσων. Τότε
 59 ἀρέθη τὸ ρεοικὸν στρατόμα χωρισμένον εἰς δύο μέρη.
 60 καὶ ὁ μὲν Βέλιγγ ἠνάγκασε τὸ ἀριστερὸν κέρας, καὶ ἐ-
 61 κλινε πρὸς τὸ ἀνω μέρος τοῦ Ποταμοῦ. Ἐκὶ μὴν ἀν-
 62 τας γεφυρῶν, πολλότατοι Ρούσοι ἐχρημίσθησαν κατα-
 63 κέφαλα εἰς τὸν Ποταμὸν, καὶ ἀπεπίγησαν. οἱ δὲ λοι-

Οἱ Κάρ-
 λος προ-
 πῶν τῶς
 Ρέσους.

ποι ὅπου ἔγλυσαν ἀπὸ τὸν θυμὸν τῶν στρατιωτῶν του, ἢ δὲν ἐπιήρσαν εἰς τὸ Ποταμὸν, παρεδόθησαν εἰς τὸ δὲν κερσίν τε. Οἱ δὲ Κάρλος ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, ἠνάγκασε τὸ δεξιὸν κέρας, καὶ ἐδόθη εἰς φυγὴν μὴ πολλῆς ἀταξίας. Αὐτὸς δὲ καταδιώκοντας αὐτὰς ἕως τὸ κάτω μέρος τοῦ Ποταμοῦ, ἔκαμε πολὺ φόνον, καὶ αἱματοχυσίαν. Ἐκεῖ ἔχοντες οἱ Ρούσοι εἶνα γεφύριον ἀπὸ βάρκας, ἔσπιδον νὰ ἀπεράσσω. ἀλλὰ τὸ γεφύριον ἐλύθη ἀπὸ τῶν πολλῶν σειμῶν, καὶ ἀπέδανε πολὺς ἀειθμός εἰς τὰ ὕδατα. Τότε οἱ λοιποὶ ἔρριψαν κατὰ γῆς τὰ ἄρματα, καὶ ἐφόρρεζον εἰς τὴν ἀσπλαγχνίαν τοῦ δεσποδικοῦ Κάρλου. αὐτὸς δὲ ἐκοπίασε πολὺ νὰ ἐμποδίση τὴν ὀρμὴν καὶ μανίαν τῶν στρατιωτῶν του. διότι ἐκοπταν ὅποιον καὶ ἂν ἐσωκαπαντούσαν.

Τοιοτοτρόπος ἐκυριώσεν ὁ Κάρλος τὸ Στρατόπεδον τῆ Ρώσων, ἔειρεν εἰς αὐτὸ 50 κανόνια μαρτζίνα, ἀγγιχον τὸ στρατιωτικὸν δημοσφυλάκιον, καὶ μίαν ἀφθονίαν ἀπὸ ὅλα τὰ φερὰ προφύλ ἐπιτήδεια. Ἐλαβε δὲ καλὴν τύχην εἰς τὸν φερότον πόλεμον ὅτε ἐδοκίμασε, νὰ νικήσῃ μὲ ἑκοσι χιλιάδας Σβένας, 80 χιλιάδας ρουσικὸν στρατόμ. καὶ κατ' ἀλήθειαν διγάζοντες ὡς 30 χιλιάδας ὅτε ἔλαβαν μέρος φονδμεῖοι εἰς τὴν ζέσιν τῆς συμπλοκῆς, καὶ μέρος πνιγμεῖοι εἰς τὰ ψυχρὰ ὕδατα τῶ ποταμοῦ, οἱ λοιποὶ πάντες ἔγιναν ὑποχείριοι.

Ἀπολύει
τὸς Ρώσους.

Ἄν καλὰ ὁ Κάρλος, ἢ δὲν νὰ δείξῃ γενναϊότητα, ἢ δὲν οἰκονομίαν νὰ μὴ δαπανᾷ τὸ ἀλόβριον, ἢ δὲν πολιτικὸν τρόπον, μὴν δέλωντας τὸσας ἐχθρὰς εἰς τὸν οἰκόν τε, οἱ ὅποιοι ὑπερέβαινον ὑπερεκπερισσὸν τὰς ἰδίους του στρατιώτας, ἀφ' ἧς τὸς ἠνάγκασε νὰ ρίψῃν ἔμφοροδέν τε τὰ ὄπλα, ἀπέπεμψεν εἰς τὰ οἰκεία τὸ τελαίπωρον ἐπεῖνο πλῆθος, καὶ δὲν ἠθέλησε νὰ κρατήσῃ ἄλλες αἰχμαλώτας, εἰμὴ μόνον τὰς
Σβᾶ.

Στρατηγός. οἱ ὅποιοι ἔλαβον πάλιν τὴν ἐλδοθερίαν τε, μετὰ τὴν ἔξαγοράν.

Τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ἡ Πόλις Νάρβα, ὅτε δὲν ἠθέλεν ἡμπορέσῃ νὰ ἀντισταθῇ ἐδὲ δύο ἡμέρας, ἔλαβε τὴν ἀρχαίσιον νὰ ὑποδεχθῇ μετὰ θείαμβον τὸν Βασιλέα, καὶ ἐλδοθερωτῆς Κάρλου. Τὰ Σβενικὰ στρατόματα ὅπου ἐσωτρόφουον τὰς αἰχμαλώτας Ρώσους ἕως τὰ σύνορα, ἐφόρρεσαν εἰς ταύτην τὴν νίκην καὶ τὴν ἀλασίαν τῶν Φρενίκ Πιτσκέρ. Ἦτον δὲ αὐτὸ ἕνας τόπος ὑπερδεξιότητος, καὶ εἶχε πέντε χιλιάδας Μοσκοβίτας εἰς φύλαξιν, ὁ δὲ στρατηγός τῶν Σβένων δὲν εἶχε μετὰ λόγους, παρὰ 2800 στρατιώτας. μὴ ὅλον τὸτο ἐθάρρῶσε καὶ προσέβαλεν εἰς τὰ τεῖχη, καὶ τὸ ἐπῆρε μετὰ τὸ σπαθὶ εἰς τὸ χεῖρ, ἂν καλὰ ἔχασε τὰς περισσότερας στρατιώτας. Αὕτη οὖν ἡ νεία νίκη τόσον περισσότερον ἔβανεν εἰς κατάσασιν ἔ μεγαλοφυχίαν τὸν Βασιλέα Κάρλου νὰ μεγαλώσῃ τὰς νίκαις τε. καὶ λοιπὸν ἔκαμεν ἐπομασίας, καὶ ἐμελέτα κατὰ νῆν νὰ ἐκστρατεύσῃ φρωϊμώτερα τὸν ἐρχόμενον χρόνον, καὶ νὰ φέρῃ τὸν πόλεμον εἰς τὰς Ἐπαρχίας τῆς Μοσκοβίας, καὶ εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν νὰ δοκιμάσῃ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος δὲν νὰ δποδιώξῃ τὸν Βασιλέα Αὐγχεσον ἀπὸ τῶν Λιβονίαν.

Ἐγύριζεν ὁ Πέξος ἀπὸ τὸν Ἀρχάγγελον,

Ἀλασίαν
Πιτσκέρ.

Ο Πέτρος ἐπειδὴ καὶ ὄρε πᾶς ἦτον ἕνα καθαρόν ψῆμα ἢ
 εἰσβολῆ ἢ Λαπόων, καὶ ἔφερον εἰς τὸ στρατόπε-
 δόν τε 40 χιλιάδας στρατιώτας, διὰ τὰ τὸ διω-
 μῶσιν περισσώτερον. ἀλλὰ λαμβάνοντες τὸ λυ-
 πηρὸν μήνυμα τῆ ἀτυχημάτων ὅπως ἔτρεξαν εἰς
 Νάρβαν, ἔκρινεν ὄλοντο τὰ μὲν βάλῃ εἰς
 κίνδυνον ἐκείνης τῆς ὀλίγης στρατιώτας μὲ τῆς
 ἐχθρῆς ὅπως ἤρχοντο μὲ περισσώτεραν μεγαλο-
 ψυχίαν, διὰ τὴν νίκην ὅπως τότε νεώσι ἐκα-
 τέρθωσαν εἰς ἕνα μεγαλήτερον Στρατόδμα. ὅ-
 θεν ἀποφάσισι τὰ ἑαβιδῆ εἰς τὰ ξεχειμαδία
 τῆς Μόσκας, διὰ τὰ βάλῃ εἰς καλειότεραν κα-
 τήσασιν τῆ ἐρχομένης χρόνος τὰ πράγματα. Οἱ
 δὲ λαός, ὅπως ἦτον τελείως ἀπαίδετος ἀπὸ τὰ
 πολεμικά, δὲν ἠμπορεῖ τὰ καταλάβῃ, πῶς ὁ
 Βασιλεὺς Σβελίας ἠδυνήθη μὲ ὀλίγον Στρα-
 τόδμα τὰ ἑοπάσῃ τὴν ἐδικλὴ τῆς δυνάμιν, ὅ-
 πως ὑπερέβαινε μεγάλως κατὰ τὸν ἀειθμόν.
 Οἱ Ἱερεῖς ὅπως καὶ αὐτοὶ ἦσαν ὡς ὁ λαός ἀπαί-
 δετοί, ἐλογίασαν τὰ ἦσαν τὸ ἀληθινὸν αἴτιον
 τῆ ἀτυχήματος, ἀποδίδοντες το εἰς τὰς μαγείας
 καὶ γοητείας τῆ Σβέλων. ὅθεν ἐπαρακίνησαν
 τὸν λαὸν τὰ ζήτηση μὲ θερμῶ δέσσει τὴν ἀν-
 τίληψιν τῆ ἐνδόξου Ἐπισκόπου τῆ Μυρέων,
 καὶ θαυματουργῆ Νικολάου, διὰ τὰ ἠθελε τοὺς
 θαυθροτόση ὡς πρόμαχος τῆς Ρωσσίας ἀπὸ ἢ
 μάσας καὶ ὄρμῶ τῆ μάγων Σβέλων. ἀμὴ ὁ
 Πέ-

Ξεχημά-
 ζα ἡς
 Μόσκαν.

Πέτρος, ὅπως εἶχε ἀδόλοτον τὸν νῦν, καὶ κα-
 θαρώτερον, ἀπέδωκε τὸ συμβεβηκὸς ἐκείνου εἰς τὸ
 ἀληθινὸν καὶ εὐλογον αἴτιον. εἰς τὴν ἀπειρίαν
 δηλαδὴ ὅπως εἶχον οἱ στρατιώται τε εἰς τὰ πολε-
 μικά, καὶ ἐπαρηγορήθη μὲ τὸν εὐμορφώτατον
 ἐκείνον λόγον, ὅπως ἔλεγον. ὅς τις καὶ εὐρέθη
 » ὑστερον ἀληθινὴ ἀφορητεία. οἱ Σβέκοι, εἰ-
 » πον, εἰς ἐπήκουον πάντων, θέλω μᾶς νι-
 » κῆσαι μερικὸν καιρὸν, ἀλλὰ τέλος πάντων
 » μὲ τὰ τόσα πολλὰ μαθήματα, θέλω μᾶς
 » μάθει τὴν τέχνῃν τὰ τῆς νικῆσαι. Καὶ
 βέβαια δὲν εἶναι ἄλλο καλειότερον ἀσπιδαστήριον
 τὰ μάθη τινὰς τὴν πολεμικὴν ἀσκησιν, τὴν
 τέχνῃν δηλαδὴ τὰ νικᾶ τῆς ἐχθρῆς τε, καθὼς
 εἶναι τὰ συγκροτῆ συνεχῶς μὲ αὐτὰς πόλεμον.
 » ἔπος ἔλεγε καὶ ὁ Σαλβέσιος. Ἡ τῷ Στρα-
 » τεύειν ἐμπειρία οὐχ ἔπος ἐκ τῆ βίβλων
 » καταμανθάνεται, ὡς περ ἐκ παρατάξεως.
 Ἡ νίκη ὅπως ἐκατέρωθεν ἀπὸ τῆς Σβέλων,
 ἐφοξένησε μεγάλῃ θλίψιν τῆ Βασιλείας Λυ-
 γύσκ. ὅστις βλέπωντας ὅτι πολλοὶ Πολῶνοι
 ἐκλιναν πρὸς τὸ μέρος τῆ Βασιλείας τῆς Σβε-
 κίας, τῆ ἀδυσωπῆτε καὶ θανασίμῃ ἐχθρῆ τε,
 ἐγνώριζε πόσον ἀναγκαία τῷ ἦτον ἡ βοή-
 θεα τῆ Αὐτοκράτορος. Ἐγράφε λοιπὸν πρὸς
 αὐτὸν μίαν Ἐπιστολὴν διὰ ὅσα ἔτρεχαν, ἐνδυ-
 μίζοντάς του διάφορα μέσα καὶ τροποὺς, διὰ
 τὰ

Προφητεῖα
 Πέτρου.

Πολ. Γ' α.

Αὐγαστος
 γράφει
 πρὸς τὸν
 Πέτρον.

νά σαφρώση ἕνα στρατόμα πεπαιδευμένον ἀ-
κραιβῶς εἰς τὰ πολεμικά. Ὁ δὲ Πέτρος, ὅστις
ἐπεθύμα κάθε φράγμα ὅπως ἠμπορῆσε νὰ ὀφει-
λήσῃ εἰς τὴν αὐξήσειν καὶ φρονοπήν τῆς Στρατοπέ-
δων τε, θέλωντας νὰ βάλῃ εἰς ἔργον τὰς συμ-
βελὰς τῆ συμμάχου τῆς Αὐγύστου, ἐκλεξε τὴν μη-
κράν Πόλιν λεγομένην Βερξεν, ἡ ὁποία εὐρί-
σκειται εἰς τὰ ὄρια τῆς Διθωνίας, διὰ νὰ συ-
νομιλήσῃ μετ' αὐτόν. Ἐκεῖ λοιπὸν ἐπῆγαν καὶ οἱ
δύο Μονάρχαι χωρὶς καμίαν δόξαν, καὶ μεγαλο-
σφάπειαν, καὶ διέτριψαν ὁμῶς ἡμέρας 15, χω-
εἰς νὰ κάμωσι καμίαν ἀπὸ τὰς συνηθισμέ-
ναις τάξεσιν, ὅπως εἰς ἄλλο δὲν ὀφελῆσι, παρά
μόνον νὰ ἀναζωπυροῦν τὴν ματαιότητα. Ἡνοῦ-
σε μὲν χαρᾶς ὁ Αὐτοκράτωρ ἀπὸ τὸ σῶμα τοῦ
Βασιλέως Αὐγύστου, ὅπως ἦτον ἐμπειρότατος εἰς
τὰ πολεμικά, πολλὰς συμβελὰς, διὰ νὰ σα-
φρώσῃ εἰς τὰς τόπας τῆς Βασιλείας τε τὴν ἀ-
σκησίν τῆς πολεμικῆς. Ἐτι δὲ ἐσυμφώνησαν νὰ
βοηθήσῃ ὁ ἕνας τὸν ἄλλον, διὰ νὰ ἐκδύσουσι τὴν
Βασιλέα Σβεκίας ἀπὸ ὅλης τῆς τόπας, ὅπως ἐ-
κυρίδουσι ἐδάθει ἀπὸ τὴν Βαλτικὴν Θάλασσαν,
εἰς Πολωνίαν, καὶ εἰς Ἀλεμανίαν. καὶ ἀφ' ἐπῆ-
ραν τὰ ἀρμοδιότερα μέτρα, ὁ μὲν Πέτρος ὑπέ-
σχετο εἰς Πλεσκοβίαν, ὁ δὲ Αὐγούστου εἰς
Βαρσαβίαν.

Ὁ Κάρλος ὡς ἔμαθε τὰς συμφωνίας ὅπου
ἔγι-

Ἀνταμώ-
νται εἰς
Βερξεν.

Συμφωνή-
σιν νὰ βοη-
θῶν ἀ-
ναμεταξύ
της.

ἔγιναι εἰς Βερξεν, ἀποφάσισε νὰ καταβῆξῃ ἕ-
ως θανάτου τὸν Βασιλέα Αὐγύστου. Ἐμαθε πᾶς
οἱ ἐχθροὶ τῆς Αὐγύστου λαμβάνοντες θάρρος ἀ-
πὸ τὸν Καρδινάλιον Πριμάτον, ἄλλο δὲν ἐζή-
του, παρά μόνον καιρὸν ἀρμόδιον διὰ νὰ βάλ-
λου εἰς ἔργον ἐκεῖνο ὅπως ἐμελέτησαν, νὰ τὸν
εὐγάλουσι δηλαδὴ ἀπὸ τὸν Θρόνον. Ἡ εὐκαιρία
τῆς ἐτυχε. διότι μετ' ἀφασίν νὰ συμφωνήσῃ
τὴν εἰρήνην μετ' τοῦ Βασιλέως Κάρλου, ἔλαβον
τὸν τρόπον νὰ τὸν φέρουσι εἰς τὴν καρδίαν τῆς
Πολωνίας, καὶ νὰ γυμνάσωσι τὸν Βασιλέα Αὐ-
γύστου, βιάζοντες τὸν νὰ πέμψῃ ὀπίσω εἰς τὴν
Σαξονίαν τὰ στρατεύματά τε. Ὁ Κάρλος λοιπὸν
δὲν ἀμέλησε νὰ μεταχειρισθῇ πρὸς ὄφελός του
αὐτὴν τὴν κλίσιν καὶ διάθεσιν ὅπως εἶχον οἱ Πο-
λωνοὶ, καὶ ἐπροσάσθησε νὰ διεγείρῃ καὶ τὰς
ἄλλας Δυναστείας καὶ Ἡγεμονίας ἐναντίον τῆς
αὐτοκράτορος, καὶ τῆς Βασιλείας Αὐγύστου. Αὐ-
τὸς εἶχε τὰς Γάλλους, ἀπὸ τὸ μέρος τε, ὅθεν
ἐπεμψε καὶ πρὸς τὰς Ὁλλανδοὺς μίαν ἐπιστο-
λὴν γραμμικὴν εἰς τὰς 13 Ἰαννουαρίου 1701,
καὶ ἐκαυχᾶτο εἰς τὴν νίκην ὅπου ἐκατόρθω-
σεν ἐναντίον τῆς Ρούσων, πᾶς ἦτον ἀποτελεσ-
μα τῆς θείας δικαιοσύνης. ἀλλ' ὁ Πρεσ-
βυτὴς τῆς Μοσκοβίας ὅπως διέτριβεν εἰς Αὐγάν,
ὡς ἔμαθε ταῦτα, ἐδημοσίωσεν εὐθὺς μίαν δη-
γησίν τῆς γεγονότος πολέμου εἰς Νάρβαν, ἡ ὁ-
ποία δὲν ἐσυμφώνει εἰς ὅλα μετ' ἐκείνῃ τῆς

Πολωνοὶ
ἐμβάσαντες
τὸν Κάρ-
λον εἰς το-
κωνίαν.

1701
Ὁ Κάρ-
λος γρά-
φει πρὸς
Ὁλλανδοὺς
ζητῶντας
βοήθειαν.

Σβέκων. Ἐπειτα ἐφόσφερε τῷ Οἰκονομῶν ἑνα ὑπόμνημα συνξοφισμένον με μίαν ἐπιστολήν, τὴν ὁποίαν ἔστειλε πρὸς αὐτὸς ὁ Βασιλεὺς του Πέτρος. Τότε ὁ Οἰκονομῶν ὅπως μὲ ἄκραν σύνεσιν προσαφῆσι νὰ ἀποφεύγῃ τὴν λύσιν τῆς φιλίας, καὶ μάλιστα με τὰ Βασιλεία ὅπως ἔχασιν χρεῖαν νὰ ἐξακολουθῶν τὴν παραμαρτίαν

Ἀπόκει-
σι τὸ Οἰ-
κονομῶν.

Ὁ Πέτρος
πέμπει
ἀρισβω
εἰς Δανι-
μαρκίαν.

τας, ἀπεκρίθησαν, πῶς ἦσαν ἔτοιμοι νὰ μεσι-
τεύσω, διὰ νὰ γένη ἡ εἰρήνη εἰς τὰ δύο μέρη,
ὅταν ἤθελον σέρξῃ εἰς ἐκεῖνα ὅπως ἤθελον τὰς
φρονῆς εὐλογα.

Εἰς τόσον βλέπωντας ὁ Αὐτοκράτωρ Πέτρος,
ὅτι δὲν ἠμποροῦσε νὰ ἐλπίζῃ τίποτε ἀπὸ τὸ
μέρος τῆς Πολωνίας, ἐπειδὴ καὶ ἡ Σουαξίς ἐ-
χεν ἀποφασίσῃ νὰ βιάσῃ τὸν Βασιλέα Αὐγυσ-
σον, διὰ νὰ εἰρυνεύῃ με τὸν Κάρλον, ἐπεμψε
πρὸς τὸν Βασιλέα Δανιμαρκίας μίαν ἀξιόλο-
γον Πρεσβείαν, με πρόφασιν νὰ τὸν συλλυ-
πηθῇ διὰ τὸν θάνατον τῆ πατρός τε, καὶ νὰ
τὸν συχαρῇ διὰ τὴν ὑψωσιν εἰς τὸν θρόνον
τῆς Βασιλείας. τῇ δὲ ἀληθείᾳ διὰ νὰ τῆ ζη-
τήσῃ μίαν μεγάλῃ βοήθειαν ἐναντίον τῆς
Σβεκίας. Ἐλαβε ἡ ἐπιστολίαν αὐτῆς τῆς ἀπο-
στολῆς ὁ Βοϊάρδος Ἀλέξανδρος ὁ Γσμαϊλόφ, καὶ
ὁ Πέτρος ἠθέλησε νὰ τῆ προδέσῃ καὶ μίαν συ-
νοδίαν ἀπὸ πεινῆτα εὐγενεῖς νέας, διὰ νὰ θεω-
ρήσω ἀκριβῶς με ταύτην τὴν εὐκαιρίαν κά-
θε ἀξιόλογον πρᾶγμα, ὅπου ἤθελον ἦσαι εἰς

τὰς

τὰς τόπας τῆς Δανιμαρκίας. Ἰδὲ πῶς καὶ εἰς
αὐτὰ τὰ πλέον δυσχερῆ ἀνακατώματα, εἶχε πάν-
τοτε πρὸ ὀφθαλμῶν τε ὁ μέγας Πέτρος κάθε
πρᾶγμα, ὅπως ἠμποροῦσε νὰ ὑπηρετήσῃ, διὰ
νὰ εὐγάλη τὰς ὑπηκόους τε ἀπὸ τὴν ἀμαθίαν,
καὶ βαρβαρότητα. Ὁ γοῦν Βασιλεὺς Δανιμαρ-
κίας ἐδέχθη τὸν Πρεσβύτην με πᾶσαν φι-
λοφροσύνην καὶ ἐπίδειξιν διὰ τὴν τιμὴν ὅπου
ἐφόσφερε πρὸς τὸν Βασιλέα τε, καὶ ἐπρόσα-
ξε νὰ τὸν χαιρετήσω με τὸν ἦχον ὅλων τῶν
κανονίων, καὶ τῆ ἔδωσαν ἀκρόασιν ὀρθοσάδην,
καὶ με τὴν κεφαλὴν ξέσκεπλή. Ἀλλ' ὅταν ἤλ-
θον ὁ Πρέσβυς εἰς τὸ κύριον τῆς Πρεσβείας,
ὁ Βασιλεὺς Δανιμαρκίας ἠθέλησε νὰ ἀποφύ-
γῃ πᾶσαν ὑπόχρεσιν. διότι τὰ ὅπλα τῆ νέου
Βασιλέως τῆς Σβεκίας ἔγιναν τόσον φοβε-
ρὰ ὑπερον ἀπὸ τὴν νίκην τῆς Νάρβας, ὅπου
οἱ ἴδιοι μεγαλώτατοι ἐχθροὶ ἐφοβουῦτο νὰ
τῆ δώσω παραμικρὰν πρόφασιν.

Ὡς εἶδον ὁ Πέτρος ὅτι δὲν ἐτελεσφόρησεν
αὐτῇ ἡ δοκιμὴ, ἀποφασίσε νὰ δοκιμάσῃ πάλιν
τὴν Πολωνίαν. καὶ λοιπὸν ἐπεμψεν εἰς
Βαρσαβίαν εἰς ἐκτραορδινάειον Πρεσβύτην,
διὰ νὰ προβάλη τῆς Πολιτείας τῶν Πολωνῶν
πρότασις ἀφελιμώταταις, ὅπως ἤθελον ἀναγ-
καθῆ καὶ αὐτοὶ νὰ βάλου εἰς ἔργον ἐκεῖνο ὅ-
πως ἐσυμφανήθη με τὸν Βασιλέα Αὐγυσσον εἰς
τὴν συνέλθωσιν τῆ Βέρξον. Ἀλλ' οἱ Πολωνοὶ

Πέμπτη
ἄλλον ἀρί-
στων εἰς
βαρσα-
βίαν.

καὶ

καὶ οἱ Μοσκοβίται ἔτρεφαν εἰς τὸν ἑαυτὸν τοὺς
 μίαν κοινὴν γνώμην, νὰ ἐναντιώνεται δηλαδὴ ὁ
 εἰς τῆ ἄλλῃ, διὰ νὰ μὴν μεγαλιώη. Ἐπε-
 δύμου ναὶ οἱ Πολῶνοι νὰ εἶδεν πάλιν τὴν
 Λιβονίαν ἠνωμένῳ μὲ τὸ Βασίλειόν τους,
 ἀλλὰ ἀγροικοῦσαν πῶς ἦσαν πολλαὶ ἀδωάτοι
 νὰ τὴν εὐγάλεν μοναχοί τες ἀπὸ τὴν ἔξωσίαν
 τῆ Βασιλείας τῆς Σβειίας. καὶ πάλιν ἐφοβεν-
 το ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος μήπως Ἐ μετέχωντας ὁ
 Αὐτοκράτωρ Πέτρος ἀπὸ τὸν πόλεμον, ἤθελε
 νὰ ἔχῃ μετοχὴν Ἐ ἀπὸ τὸ ἀπόκτημα. Ὅθεν ἦτον
 αἰετότερον εἰς αὐτὸς νὰ μὴν ἔχεν τίποτε ἀπὸ τὴν
 Ἐπαρχίαν τῆς Λιβονίας, παρὰ νὰ βλέπων
 μέρος ἀπ' αὐτῷ ὑπὸ τὴν ἔξωσίαν τῆς Ρῆσων.
 Τὸν ἴδιον σκοπὸν ἔτρεφε καὶ ὁ Αὐτοκράτωρ Πέ-
 τρος ἔχε τῆς Πολῶνας εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς πολέμου,
 ἀλλ' ὑστερον ἀπὸ τὸν τζακισμὸν τῆς Νάρβας,
 ἀλλάξαν μορφῇ τὰ πράγματα. λέγει ὁ ρήτωρ
 τῆς Ἀθῶναιων Δημοσθένης, ὅτι ἔχε νὰ καταδα-
 μάσῃ τινὰς τὴν ὑπερηφανίαν εἰὸς ἐχθρῶν ὅπως
 γίνεται δυνατὸς, ἐπιθυμῶ καὶ τὴν συμμαχίαν
 τῆς ἐχθρῶν τες. Ἡ Πολωνία ἠμπόρει νὰ δώσῃ
 τῆ Πέτρου βοήθειαν καλλίτερα ἀπὸ κάθε ἄλλον,
 ἀλλ' ὁ Βασιλεὺς Κάρλος εἶχεν ἕνα ἰχυρώτατον
 μέρος ὀπαδῶν εἰς ἐκεῖνῳ τὴν Πολιτείαν. Ἐκα-
 μι χρεία λοιπὸν νὰ θυσιάσῃ ὁ Πέτρος τὸ ὅλον, ἔχε
 νὰ λάβῃ καμίαν βοήθειαν. Ὅθεν ἐπρόσασε τὴν
 Πρεσβυτῶν τες ὅπως ἦτον εἰς Βαρσαβίαν, νὰ βε-
 βαιώσῃ τὴν Πολιτείαν μὲ κάθε λογῆς τρόπον
 ἀπὸ

Κατὰ Φι-
 λίπ.

ἀπὸ ὀνομά τες, πῶς ἤθελε νὰ συντρέξῃ μὲ αὐ-
 τῶν εἰς ἀπόκτησιν τῆ Λιβονίας, χωρὶς νὰ ζητῇ
 ἐδὲ μίαν πιδαμίῳ τόπον ἀπὸ ἐκεῖνῳ. καὶ ἔταξε
 νὰ τὴ δώσῃ δι' αὐτὸ τὸ ἔργον μίαν βοήθειαν ἀπὸ
 20 χιλιάδας στρατιώτας, καὶ μίαν σιδηρομῶν ἀπὸ
 δύο μιλιένια ρισδαλάρια. καὶ ὅταν αὐτὰ δὲν ἤθε-
 λαν ἀρκέσῃ, ἔδιδεν ἀδειαν τῆ Πρέσβεως τες νὰ τὴ
 τάξῃ καὶ τὴν ἐπιστροφῆν αὐτῆ τῆ Κιοβίε, τὸ ὅποι-
 ον ἔβλεπον πάντοτε οἱ Πολῶνοι μὲ πολλὴν θλί-
 ψιν τῆς καρδίας των ὑπὸ τὴν ἔξωσίαν τῆς Ρῆσ-
 σων. Οὕτως ὁ Πρεσβυτῆς ἐμεταχειρίσθη ἐπι-
 δεξιώτατα τὴν ὑπόθεσιν, ὅπως ἠξιώθη νὰ λάβῃ
 τὸν ἔπαινον καὶ ἀπ' αὐτῆς τῆς ἐναντίας, ἀλλὰ
 δὲν ἴχουσε νὰ συμπεράσῃ ἐκεῖνο ὅπως ἐπέδύμα.

Ἐν δὲ τῷ μεταξύ ὅπως διελέγοντο περὶ τού-
 των, ἐγίνοντο ἢ ἐπιμασίαις καὶ ἀπὸ τὸ ἕνα καὶ
 ἄλλο μέρος ἔχε τὸν ἐρχόμενον χρόνον μὲ ἀκατά-
 παυσον προθυμίαν. Καὶ ὁ μὲν Βασιλεὺς Σβε-
 κίας ἐφθάσε νὰ συνάξῃ εἰς Λιβονίαν ἕνα στρα-
 τευμα ἀπὸ 46 χιλιάδας στρατιώτας, ἔχω ἀπ'
 ἐκεῖνους ὅπως εἶχεν εἰς Πομερανίαν, καὶ εἰς τὴς
 παραθαλασσίους τόπους τῆς Σβειίας. Ὁ δὲ
 Βασιλεὺς Αὐγυστος εἶδε τὸ πολωνικὸν Ἐ σαξο-
 νικὸν Στράτευμά τες, ὑψημῆνον ἀρκετῶ ἀπὸ 20
 χιλιάδας Μοσκοβίτας. τῆς ὁποίας εἶδεν ὁ Στρα-
 τηγὸς Στενάκ, καὶ ἔλαβεν ἀφορμῆν νὰ μείνῃ ἐκ-
 σατικός. διότι ἦσαν τὰ εὐμορφότερα καὶ καλειό-
 τερα στρατεύματα ἀπὸ ὅλον τὸ λοιπὸν Στράτευμα.

κα-

καλοσυνδυμένοι, καλοαρματωμένοι, πεπαιδευμένοι καλῶς εἰς τὰ πολεμικά, καὶ ἀκέραιοι εἰς τὰς ἐργασίας. Οἱ δὲ Πέρσες εἶχον ἔπιμον ἕνα Στρατόδραμ ἀπὸ 120 χιλιάδας μὲ ἐκείνῳ τῷ ἀφθονίῳ τῷ πρὸς ἑσφῶν ἐπιτηδείων, καὶ πυρίτιδος Κόνιος, ὅπως πάντοτε χερδὸν εὐρέθη εἰς τὰ στρατόματά τε. Εἰς τὸσον προσεκτικώτατος εἰς ἐκεῖνα ὅπως ἦτον χρεῖα ἔχε τὸ Βασιλείον τε, ἀπέρρα πολλάνικς ἀπὸ τῷ μίῳ Ἐπαρχίαν εἰς τῷ ἄλλῳ, καθὼς ἀπερῶ ἕνας Πείργκιφ ἀπὸ ἕνα κοιτῶνα εἰς ἄλλον. ὅθεν ἀπὸ τῷ Μόσκαν ἐπήγαγον εἰς Βερονίκτζω, καὶ ἐκεῖθεν ὑπέσπεφε πάλιν εἰς Μόσκαν. καὶ πάλιν ἀπὸ ἐκεῖ ἔφερχον ἀόκνως ὡς ὑπόπτερος εἰς Νοβογαρδία, καὶ εἰς ἕνα ἀκέρως ἐφαίνετο νὰ φθάνῃ ἀπὸ τῷ μίῳ ἀκρῶν τοῦ Βασιλείου του εἰς τῷ ἄλλῳ, διὰ νὰ διορθώσῃ κατὰ πρᾶγμα, ὅπου δὲν ἦτον πάντοτε ἀνάγκαιον. Ἐτύχε νὰ εὐρέθη εἰς Μόσκαν ὅταν ἀναΐεν εἰς τὸ Παλάτιόν τε μία μεγάλη φωτία. καὶ ἂν καλὰ ἔφεχε παντῆθε προσάζωντας νὰ τῷ σβύσου, μὲ ὄλον τῆτο αἰ φλόγες ἀπετέφρωσαν πᾶσαν οἰκοδομίῳ ξυλίῳ, καὶ πάντε τὰ πολύτιμα κινητὰ. μάλιστα περιεχύθη ἡ φωτία καὶ ἕως αὐτὰ τῷ Πολιτῶν τὰ ὀσπήτια, καὶ κατάνησε πολλὰ. Τόση δὲ μεγάλη ἐσάθη ἡ δυνάμις τῆς φωτίας, ὅπως ἔφθασε νὰ ραγίσῃ καὶ αὐτὸν τὸ περίφημον Κώδωνα τῆς Μόσκας, τὸν ὅποιον ἔλοι κοινῶς πιστεύει νὰ εἶναι,

Πυρκαϊὰ
εἰς Μό-
σκαν.

ναι, καὶ μόνον ὁ μεγαλύτερος ἀπὸ ὅσας ἔχει ἡ Ρῆσσία, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ὅσας δρέσκονται καθ' ὄλλῳ τῷ Εὐρώπῳ. Διότι ἡ περιμέτρος του εἶναι 22 πήχεων, τὸ δὲ βάρος 356 κωνταρίων, ἀπὸ λίτρας ἑκατὸν τὸ καθὲ κωντάριον. Οἱ Ἀυτοκράτωρ Πέτρος παρήγγειλε νὰ ἀνακαινισθῇ ἡ ζυμῖα ὅπως ἐπροξενήθη ἀπὸ τὸν ἐμπαρισμὸν, καὶ ἔπειτα ἀπέρρασαν εἰς τὰ περὶχωρα τῆς Πλευσκοβίας. καὶ ἐκεῖ εἰσῆσαν τὸ στρατοπέδον, ἔσελθε συχνάκις ἐκεῖθεν χοντραῖς ἀπόμοιραις στρατιωτῶν. οἱ ὅποιοι ἐμβαίνοντες ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ Δέρπτ εἰς τὰς τόπας τῆς Σβεκίας ἔκαιον καὶ ἐκοπτον πᾶν τὸ παρατυχόν.

Ἐνα μέρος Σβέκων ὅπου εἶχε προβάλλῃ διὰ 1702 νὰ ξανοίξῃ μίαν χοντῶν ἀπόμοιραν Ρῆσων ἀ- Σβέκοι κω-
πὸ 18 χιλιάδας ὑπὸ τῷ ὀδηγίῳ τῷ Ἀρχι- κῶνται ὁ-
στρατήγῳ Σερεμέτ κατεσφάγη ἀπὸ τῆς Ρῆσας. σων.
Τότε ἔδραμῃ ὁ στρατηγὸς τῷ Σβέκων Σλιπεμ-
βὰχ μὲ 7 χιλιάδας Στρατόδραμα, καὶ ἔγινε κα-
θολικὸς ὁ ἀγῶνας. ἐπειδὴ δὲ οἱ Ρῆσοι ὑπε-
ρέβαιναν τοὺς ἐχθρὸς κατὰ τὸ πλῆθος, τοὺς
ἔβαλαν εἰς σύγχυσιν, καὶ τὰς ἐμπέρδωσαν.
Τότε ἔγινε σκληρὸς ὁ πόλεμος, καὶ δὲν ἐτελείω-
σε, παρὰ ὅταν οἱ Σβέκοι δὲν εἶχον πλέον πυ-
ρίτιν κόνιν, καὶ ξεσπαθῶσαντες διὰ νὰ κάμωσι
τόπον, ἐξέφυγον ἀπὸ τῷ μέσῳ τῷ Ρῆσων.
Αὐτοὶ δὲ κατεδίωξαν αὐτὰς περὶασότερον ἀπὸ
τέσσαρα μίλια, ἀλλὰ μὴ δυναθέντες νὰ τὰς κα-
ταφ-

καρδάσσω, ὄχαισιθήσασιν νὰ κυριεύσωσι τὸ
στρατόπεδόν τες, φέροντες μὲ λόγους 6 κατό-
νια τῆ κάμπη, 20 χεδὸν Ὀφφικιαίως, καὶ ὡς
τελακοσίως στρατιώτας μὲ 4 σημαίας. Τοῦτο τὸ
ἀνδραγάθημα ἠκολούθησεν εἰς τὰς 9 Ἰαννουαίως
1702, καὶ ἔλαβον ὅλα τὰ χαρακτηριστὰ μι-
ᾶς τελείας νίκης. Μ' ὄλον τῆτο μὴ θέλοντες οἱ
Σβέκοι νὰ ὁμολογήσωσι πῶς ἐνικήθησαν ἀπὸ
τῆς Μοσκοβίτας, ἐδὲ πάλιν διωκόμενοι νὰ ἀρ-
νηθοῦν πῶς ἔφυγον, ἐφρόντισαν νὰ σμιρυνῶν
τὴν δόξαν τῆς ἐχθρῶν τες, δημοσιεύσαντες πῶς
ἦσαν δύο μόναι χιλιάδες ἐναντίον ἑκατὸν χιλιά-
δων Ρῶσων. ἂν καλὰ τῆ ἀληθείᾳ ἦσαν ἐπιπὼ
χιλιάδες ἐναντίον 18 χιλιάδων.

Ἰδὲ ἡ εἰδησιὶς ὅτι ἐπεμψεν ὁ Σερεμέτης πρὸς
τὸν Αὐτοκράτορα Πέτρον.

Ἰπομν.
Νεσο.
Τομ. β'.
φύλ. 273.

Εγὼ ἔχω χρέος νὰ ἀναφέρω πρὸς τὴν Κζαρκίω
σε Βασιλείαν τὴν εἰδησιὶν τῆς ἐνδόξης νίκης, μὲ
τὴν ὅποιαν ἐδόκησεν ὁ Παντοδύναμος Θεὸς νὰ δι-
λογήσῃ τὴν δικαιοσύνην τῆς ὀπλων τῆς Βασιλείας σε.
ἰδοὺ πῶς ἠκολούθησεν ἡ ἀρχὴ. ἡμᾶς ἔχασεν ἐμβῆ
εἰς τοὺς τόπους τοῦ ἐχθρῆ μὲ 18 χιλιάδας ἰπτικῶν
στράτῳμα, καὶ δραγόνες. Δεισκόμενοι δὲ ολίγων
ξέμακτρα ἀπὸ τὸ Δέρπτ ἀνῆγγέλθη ἡμῖν, ὅτι ὁ
στρατηγὸς τῆς Σβέκων Σχιπευβάχ Δείσκειτο τέσ-
σαρα βέρσια μακρὰν ἀπὸ αὐτῆς τὴν Πόλιν μὲ ἐπιπὼ
χιλιάδας στρατιώτας πεζοῦς, καὶ δραγόνες. Ὡς οὐκ
ἐλάβομεν τὴν τοιαύτην εἰδησιὶν, ἐστρατεύσαμεν πρὸς
ἐκεῖνο τὸ μέρος, καὶ εἰς τὰς 29 τοῦ Δεκεμβρίου τὸν
ἐξαναίξαμεν ὅτι ἤρχετο πρὸς ἡμᾶς ἐν παρατάξει πο-
λεμι-

λεμικῆ, καὶ ὄντες πλησίον ὁ εἰς τοῦ ἄλλου, ἡμᾶς
ἐτρέξαμεν κατ' ἐπιπὼ μὲ τὸσῶν ὀρμῶν, ὅτι ὅτε
ρον ἀπὸ μίαν ὀλιγοχρόνιον, ἀλλὰ ἰχυρὰν ἐναντιώ-
σιν, ἀνέβη ὁ ἐχθρὸς, ἔφυγε μὲ τὸσῶν ἀταξί-
αν, ὅπου δὲν ἔλαβε καιρὸν νὰ κάμῃ μίαν τιμημέ-
νην ὑποχώρησιν. Καὶ τὸση ἐσάθη ἡ σύγχυσις τοὺς,
ὅπου ἄφησαν εἰς τὸ στρατόπεδον ἔκρυπτα, καὶ ἀπο-
σφάλω, καὶ κανόνια, καὶ ἄρματα, φάγοντες εὐδεν
καίκεδεν δεισκορπισμένοι καθὼς ἠδιδόντο. ὅθεν οἱ
ἐδικοίμας ὅπου τοὺς ἐδίωκον ἔλαβον ὑποχωρησίως τῆς
πλειοψηφίας, καὶ πολλοὺς Ἀξιωματικούς. Ἔως τῶρα
δὲν ἠδωθήμεν νὰ τοὺς ἀναδεωρήσωμεν, καὶ ἔξ
τῆτο δὲν ἠμπορῶ νὰ εἰπῶ πρὸς τὴν Κζαρκίω σου
Βασιλείαν ἔτε τὴν ἀξίαν τες, ὅτε τὸν ἀειδμόν
τες. Ὁλοσὶα κατ' ἀγνοίαν εἰς τὸ νὰ διώκομεν
τῆς φάγοντες, καὶ νὰ εἰσέβαμεν εἰς τὸν τόπον τοῦ
ἐχθρῶν, ἐλπίζοντες πῶς ὀλιγώτατοι δόλωσιν ἀποφύ-
γη. Ὁ ἴσος μὲ ὅτι δέλεα λάβει τὴν τιμὴν νὰ ἔγχα-
ρίσῃ τῆς Κζαρκίης σε Βασιλείας τὴν παρούσαν, δὲ-
λη ἠμπορέσει νὰ δώσῃ τῆς Βασιλείας σου μίαν λε-
πτομερετέραν διήγησιν ἀπάσης τῆς ἀρχῆς, ἐπιπὼ
καὶ ἄρεθι παρὰν ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ἕως τέλος. Οἱ
δραγόνες μας ἐφάρθησαν μὲ πολλὴν γενναϊότητα εἰς
τοῦτο τὸ κατόρθωμα. διότι ἀφ' οὐ ἔδωσαν τὴν φωνή-
ν τῶν φωτίαν εἰς τὰ τυφέκιά τες, ἐπολέμησαν τὸν ἐχ-
θρὸν μὲ τὸ σπαθὶ εἰς τὸ χεῖρ, καὶ τὸν ἰσχυρῶσαν
νὰ τραπῆ εἰς φυγὴν. Εἰγὼ εἶμαι, καὶ τὰ εἴησι.

Σερεμέτης.

Μετὰ ταῦτα τὴν παρᾶξιν ἕνα μέρος Σβέκων
ἐτόλμησε νὰ εἰσέβῃ εἰς τῆς τόπας τῆς Πλεισνο-
βίας. ὅθεν δὲν νὰ κάμῃ ἐκδικησιν διὰ τὰ ὅ-
σα ἔπραξαν οἱ Ρῶσοι εἰς τὴν προαπελθεῖσαν
ἐστρατείαν, ἔβαλαν φωτίαν εἰς 14 χωρία, καὶ

N

τα

τὰ ἑαυτὰν τελείως· ἀλλ' αὐτὸ ἄλλο δὲν ἔκαμε, παρά νὰ βάλῃ τὸν Αὐτοκράτορα Πέτρον εἰς περιαιστέραν προθυμίαν διὰ νὰ προσπαθήσῃ παντοῖω ἔργῳ νὰ ἀποδιώξῃ ἀπὸ τὰ σύνορα τὰ τοιαύτας ἐχθρὰς ἐπίσημίας. Ὁ στρατηγὸς Σλιπεμβάχ, τὸν ὁποῖον εἶχεν ἀφήσῃ ὁ Βασιλεὺς Κάρλος διὰ νὰ φυλάγῃ τὰ σύνορα, εἶχε σημεῖνον τὸ στρατόπεδόν τε εἰς Σαγιτίτζ. ὡς ἐν ἑμαῶν ἀπὸ τῆς κατασκοπέως τε ὅτι ἐπλησίαζε τὸ Ρῥωσικὸν Στράτευμα, ἀπέστειλε τριακοσίας στρατιώτας διὰ νὰ κατασκοπεύσῃν. Οἱ πρῶτοι λοιπὸν Μοσκοβίται ὅτε ἀπάντησαν αὐτῶν τῶν μικρὰν ἀπόμοιραν τῶν Σβέκων, ἔκαμάνθησαν ὅτι φοβῶνται, καὶ ἄρχισαν νὰ σύρνονται ἀπ' ὀλίγον κατ' ὀλίγον διὰ νὰ τῆς φέρουσι ἐκεῖ ὅπου ἦτον τὸ μέγα Στράτευμα. Καὶ λοιπὸν ἀπατηθέντες οἱ Σβέκοι ἔπεσον εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν τῆς ἑκατεσφάγησαν, ἔξω ἀπ' ὀλίγας, καὶ τὸν Στρατηγὸν τῆς, ὅτε ἔγιναν ὑποχείριον. Τότε ὁ Σερεμέτις ἐπρόσβαλε τὸ Στράτευμα τε, καὶ ἐπαρόβαλε μὲ τοιαύτῳ τάξει, ὅτε ἠδυνάτω νὰ ἀποκλείσῃ κατὰ κάθε μέρος τὸ Στράτευμα τοῦ Σλιπεμβάχ. ἀλλ' ἐκεῖνος ὡς ἑμαῶν δυνάμει τὸ στρατήγημα τῆς ἐχθρῆς τε, ἀνεχώρησεν εἰς τὸ πέραν τῆς Ποταμῆς Εὐβέικ, καὶ ἔκοψε τὰ γεφύερα ὅτε εἶχεν. Ὁ δὲ Σερεμέτις ἔκαμε καὶ ἐρρίψαν εἰς τὸν Ποταμὸν μερικὰ μεγάλα γεφύερα, ἵνα νὰ περάσῃ εἰς τὸ πέραν τῆς Ποταμοῦ τὰ πυροβόλα

Σλιπεμβάχ νικᾷται ἀπὸ τὸν Σερεμέτιν.

ροβόλα ὄργανα, καὶ αὐτὸς ἀπέρασε κολυμβήσας τὸν Ποταμὸν μὲ τὸ περιαιστέρον μέρος τοῦ Στρατεύματος. Τότε οἱ Σβέκοι μὴ θέλοντες νὰ ἀφήσῃν τῆς ἐχθρῆς νὰ τῆς ἀποκλείσῃν, ἔδραμον μὲ τὸ Ἰππικὸν τῆς στρατεύμα ἐναντίον τῆς Ρῥωσῶν, καὶ ἤρχισαν νὰ πολεμῇ ὡς ἀπιηλισμοῦ. Ἀγγελιοὺς καὶ σκληρὸς ἔγινεν ὁ πόλεμος καὶ ἀπὸ τὸ ἕνα καὶ ἄλλο μέρος, ἀλλὰ καταπλαγέντες οἱ Σβέκοι ἀπὸ τὸ πλῆθος, καὶ ἀπὸ τῆς καρτεροφυχίαν καὶ τόλμαν τῶν Ρῥωσῶν ἐξάπισαν εἰς φυγῆν. Τότε οἱ Ρῥωσοὶ κατεδίωξαν ὀπίσω αὐτῶν μὲ πολλὴν θερμότητι, καὶ κατασφάσαντες αὐτῆς, ἔλαβον πάντα τὰ πυροβόλα ὄργανα. ἕνα μέρος ἀπὸ τὸ Ἰππικὸν τῆς Σβέκων ἔφυγε, καὶ ἐφυλάχθη εἰς Περναύϊαν, οἱ δὲ λοιποὶ, καὶ ὅλο τὸ πύζον Στράτευμα, ποσοῦτον ἐσνοχωρήθησαν ἀπὸ τῆς Ρῥωσῆς, ὅτε ὑαγκάθησαν νὰ ρίψουσι τὰ ὄπλα, καὶ νὰ παραδοθῶν εἰς τὰς χεῖρας τῶν.

Οἱ Μοσκοβίται ὡς ἐνίκησαν καὶ ἐκυρίδυσαν τὸ Στρατόπεδον τῶν Σβέκων, ἔστησαν τῶν πολιούκων ἑμαῶν τῆς Δέρπτ. εἶναι δὲ αὐτὸ μία πόλις μικρὰ, δευσοκρινῆ ἀναμέσον τῆς Λίμνης Πείβης, ἑ τῆς ἄλλης Λίμνης λεγομένης Βερνξέρ. Εἶχον ἑποῖμον κατὰ ἑκαστὸν μέρος διὰ νὰ τὸ πολεμήσῃ, ἀλλ' ὑαγκάθησαν νὰ ἀλλάξουσι σιοπὸν, ἐπειδὴ ἑμαῶν τῶν νικῶν ὅτε ἑκαμῶν ὁ Κάρλος ἐναντίον τῆς Βασιλέως Αὐγύστου εἰς Γλιανσὸβ, πλησίον τῆς Κρανοβίης, τῶν ἰδίων

Ρῥωσοὶ πολιερχοῦσι τὸ δὲ πτ.

ἡμέραν ὅπως τὰ στρατόμαχα τῷ Αυτοκράτορος ἐξόπισαν τὰς Σβέικας πλησίον τῷ Ποταμῷ Ἐμβέκ, ἢ μάλιςα ὅτι δὲν εὐρισκον τὰ πρὸς τροφὴν ἐπιπέδεια. ἐπειδὴ οἱ Σβέικοι εἶχαν ἀφανίσῃ ὅλον τὸν τόπον ὅπως ἦτον γύρωθεν τῷ Δέρπτ.

Ὁ φρόνιμος λοιπὸν Σερεμέτις, ἀφ' οὗ ὑπέταξε τὰ Φρέλια Βάλμερ, καὶ Μασιέμβεργον, ἐκείνου β'λογώτερον νὰ ἀπεράσῃ εἰς Ἰγγελίαν. Εἰς τόσον ἦλθε καὶ ὁ Αυτοκράτωρ Πέτρος, καὶ ἰωάνθη μὲ τὰ στρατόμαχά τε, διὰ νὰ τὰ ὀδηγήσῃ ὁ ἴδιος, (ἂν καλὰ καὶ πάντοτε ἦσαν ἐπὶ τῷ πρὸς ἀγῶν τῷ Ἀρχιστρατήγῳ Σερεμέτι) καὶ νὰ τὰ φέρῃ διὰ νὰ ἀποκλείσῃ τὸ Νοττέβεργον. Εἶναι δὲ αὐτὸ ἓνα Κάστρον διεσκομῆρον εἰς μίαν Νῆσον τῆς Λίμνης Λαδάγας, πρὸς τὰς ἐκβολὰς τῷ Ποταμῷ Νιούα, ἐκεῖ ὅπως σμίγει αὐτὴν τῷ Λίμνῳ μὲ τὸν Φιννικὸν κόλπον, 30 μίλια μακρὰν ἀπὸ τῷ τοποθεσίαν, ὅπου ἐκτίθη μὲ ταῦτα ἢ περιήμιος Πετρέπολις. Αὐτὸ τὸ Φρέλιον ἐκυρίδυσαν ἐκπαλαι οἱ Μοσκοβίται ὅταν ἐξουσίαζαν τῷ Ἰγγελίαν, ἀλλ' ὕστερον διὰ σουηδικὰς ὅπως ἔλαμαν μὲ τὰς Σβέικας εἰς τὰς 1617, τὸ ἄφισαν εἰς τῷ ἐξουσίαν τῆς Σβείας.

Ἐπιστάτης αὐτῷ τῷ Φρέλιε ἦτον ὁ ὑποχιλίαρχος Σλιπεμβάχ, ὅστις εἶναι ἄλλος ἀπὸ τὸν ἀνωθεν Σλιπεμβάχ ὅπως ἐδηγήθημεν. Εἶχε δὲ φρερὰν εἰς αὐτὸ τελακοσίους μόνους στρατιώτας, καὶ εἰς αὐτὰς προστετέθη καὶ μία βοήθεια ἀπὸ 50

Γρα-

Γρανατιέρας. τὸ δὲ στρατόμαχον τῷ Ράσων ὅπως εἶχον ἀποκλείσῃ αὐτὸ τὸ Φρέλιον εἰς τὰς 30 Σεπτεμ. ἦτον ἰσχυρὸν πολὺ, συγκείμενον ἀπὸ 30 χερδὸν χιλιάδας στρατιώτας, ἔχοντας καὶ 50 κανόνια. Οἱ γουὺ Σβέικοι ἐδιαυθεντῶθησαν μὲ πολλὴν ἀνδρείαν ἕως τῆς δωδεκάτης τῷ Οκτωβρίῳ, ἀλλ' ἔπειτα ἰωαγκάδῃ ὁ Ἀρχηγὸς αὐτῶν Σλιπεμβάχ νὰ κάμῃ συμφωνίαν, καὶ νὰ παραδοθῇ. Εὐγῆκε δὲ ἡ φύλαξις ἀπὸ τὸ Φρέλιον ὄντες 83 μόνον στρατιῶται ὄντες. οἱ δὲ λοιποὶ, ἄλλοι εἶχον ἀποθάνῃ, καὶ ἄλλοι ἦσαν πληγωμένοι.

Τοσαῦτα ἀναγκαῖον ἐφάνη τῷ Αυτοκράτορος τὸ ἀπόκλιμα τῷ Νοττέβεργῳ, τὸ ὅποιον μετωνομάθη ἀπὸ τὰς Μοσκοβίταις Σλετέλβεργον, ὅπως ἠθέλησε νὰ γυρίσῃ εἰς Μόσκαν, διὰ νὰ πωνηγυρίσῃ τῷ ἄλωσίν τε μὲ πᾶσαν θριαμβολικῶν δόξαν, καθὼς ἐσωηθίζον οἱ παλαιοὶ Ρώμαιοι. Ὅθεν ὑψώθησαν εἰς τῷ Βασιλεύσαν Μόσκαν καμάραι θριαμβολικαὶ κατ' ὄλλω τῷ λεωφόρον, διὰ τῆς ὁποίας ἐμελλε νὰ ἀπεράσῃ ὁ Αυτοκράτωρ. Ἦσαν δὲ ἐσολισμέναι ἀπὸ πολύτιμα πόνεια, ἀπὸ ἐξαιρετικῆς ζωγραφίας, καὶ ἀπὸ ἐπιδέξια ἐμβλήματα. Ἐπάνω εἰς μίαν ἀπ' αὐταῖς ἐβάλεθησαν διάφορα μωσικὰ ὄργανα, τὰ ὅποια ἠχῆσαν ἓνα μέλος πολεμικόν, πολὺ εὐφρόσμων, καὶ ἀρεσὸν εἰς τὴν ἀνοήν. καὶ κάποια παῖδια

Ὁ Πέτρος
ἐμβαίνει
θριαμβολικῶς
εἰς
Μόσκαν.

ἔχοντας ἀνδοσεμμένῳ τῷ κεφαλῷ τῆς, ἔκα-
ναν νὰ ἀντιχῆ ὁ αἶρας μὲ τῆτο τὸ ἐπιφώνημα
,, τῆ Καίσαρος. ἦλθον, εἶδον, νενίκηκα. Τὰ
δὲ στρατώματα ἐπορεύοντο εὐπύκτως, καὶ προη-
γεῖτο αὐτῶν ὁ Ἀρχιστράτηγος Σερεμέτις, καὶ οἱ
λοιποὶ Στρατηγοὶ Ρῆσσοι, καὶ ἐπεροχνεῖς. Σε-
ρεμέτις δὲ ὁ Ἰππὸς, ὁ καὶ υἱὸς τῆ Ἀρχιστρατήγου,
ἦτον ἔμπροσθεν τελευτῶν ἀξιωματικῶν Σβέκων,
τῆς ὁποῖας εἶχον λάβη ὑποχειρίας εἰς ἐκείνῳ
τῷ ἐκστρατεῖαν. Κατόπιν αὐτῶν ἐσύρνοντο 80
κανόνια, καὶ μικράγια, ἔξω ἀπὸ 40 σημαίας
ὅπως ἐπῆραν τῆ ἐχθρῆ, καὶ μερικὰ ἀμάξια φορ-
τωμένα ἀπὸ ὅπλα, καὶ ἀπὸ ἄλλα ἐπιπῆδεια τοῦ
πολέμου. Αὕτη ἡ πορεία ἠσφαλιζέτο ἀπὸ τῆ
ἐνῆ καὶ ἄλλο μέρος ἀπὸ τῆς Σωματοφύλακας τῆ
Αὐτοκράτορος. οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἐνδεδυμένοι μὲ
καινῆργια καὶ λαμπρὰ ἱμάτια, καμωμένα ἐπι-
ταυτῆ δι' αὐτῷ τῷ τελετῷ. τῷ ὁποῖαν ἐ-
φρόντισεν ὁ Αὐτοκράτωρ νὰ κάμῃ ὅσον καὶ ἂν ἦ-
τον βολετὸν ἐπίσημον, καὶ νὰ κερδίσῃ τὸ σέβας
τῆ λαῶ περιαισώτερον, καὶ καὶ νὰ εἰρήσῃ νὰ δεχ-
θῆ μὲ ἀγάπῳ τὰ διορθώματα, ὅπως κατ' ἡ-
μέραν ἐνομοθῆται πρὸς τὸ συμφέρον τῆ.

Τὴν γὰρ
ἢ Βερο-
νίκτσαν.

Μόλις ἐτελείωσεν ἐκεῖνο τὸ μέγα θεῖατρον,
καὶ ἐμίσθωσε καὶ τῷ Βερονίτζαν, ὅπως ἐδέλθων
ἀκατάπαυστα καὶ τῷ αὐξήσῃ τῆ ναυτικῆς Στόλης.
Ὡς ἐφθασεν ἐκεῖ, εὔρε πολλότατα κανόνια καὶ
μικράγια, καὶ ἄλλα πολεμικὰ ὄργανα, ὅπως εἶ-

χων

χων χωνδύσῃ εἰς ἐκεῖνα τὰ Νεώρια, καὶ εἶχαν
προκοφῆ ἐντελέστατα. Ἀπ' αὐτὰ ἐπρόσαξε καὶ
ἐμεταφέρων εἰς Νοβογορόδ, καὶ Πλεσκοβίαν ἀρ-
κετὸν μέρος, καὶ γυρίζοντας εἰς Μόσκαν, ἠτοι-
μάζετο νὰ ἐμβῆ εἰς Φινλανδίαν, ἐπειδὴ εἶχε
κυνδύσῃ, καθὼς προείπομεν, τὸ Νοττέβουργον.
ἀκολοθῶντας πάντοτε τῷ γνώμῳ τῆ
Σπάρτων. ὅτι πρέπει πάντοτε ὁ ἀνὸς νὰ ἐγὰ-
ζῃ ἀπὸ τὸν οἶκόν τῆ τὸν πόλεμον, καὶ νὰ τὸν φέρ-
νῃ εἰς τῆς τόπας τῆ ἐχθρῶν τῆ, καθὼς παρὰ
τῆ Πλατάρχῳ φαίνεται. Ἡ δέλιξε δὲ νὰ προ-
δέσῃ εἰς τὸ Στρατόματῆ, ὅπως ἦτον ἄξιον καὶ
ἀρκετὸν καὶ κατὰ ἀπότολμον ἐκστρατεῖαν, μερι-
κῆς Ταρτάρης Καλμύκας ὑπικῆς τῆ. Εἶναι δὲ
αὐτοὶ ἀξιώτατοι νὰ κἀνοῦν ἐπιδρομὰς, καὶ νὰ ἐ-
ρημῶνοῦν τῆς τόπους. ὄντες συνηθισμένοι ἐκ
νεαρῆς τῶν ἡλικίας εἰς τῆς ἀρπαγῆς, καὶ κλεψί-
ας, ἰπποδόντες κάποια μικρὰ καὶ τεχύδρομα ἄ-
λογα. καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶναι ἄλλο καλεῖοτερον μέ-
σον νὰ κρατῆ τινὰς εἰς ὑπακοὴν τὰ Στρατώμα-
τα, καὶ νὰ γίνωνται πρὸς τῆ εἰς τὸ νὰ ἐπομέ-
νοῦν μὴ χαρῆς τῆς σκληρῆς πόνος τῆ πολέμου,
ὡσῶν νὰ τῆς δίδεται εἰς τὸν καιρὸν τὸ σιτηρέσιον,
ὁ Πέτρος ἐπρόσαξε καὶ ἐκοίτων καινούργιον νό-
μισμα, καὶ ἐδιόρθωσε τῷ τιμῷ τῆ, εἰς ἔσπον
ὅπως χωρὶς νὰ ζημιωθῆ τὸ κοινὸν, ἐδῶσε πο-
λὸ ὄφελος εἰς τὸ Θεσσαυροφυλάκιον.

Ὁ πόλεμος ἤρχισε πρῶτῳ εἰς τῷ Ἰγγεί-

N 4

αὐ μὲ

Αποκλεισμός Νίας, ἢ ἄλλοις αὐτῆς.
 αὐτὴν μετὰ τὸν ἀποκλεισμόν τῆς Νίας, ὅπως εἶναι ἔ-
 να Φρέειον κείμενον καὶ τὸν Ποταμὸν Νιδίαν,
 τελευτᾶ μίλια μακρὰν ἀπὸ τὸ Νοττέβουργον
 πρὸς δυσμὸς. Αὐτὸ τὸ Κασελλιον ἦτον μικρὸν
 ναί, ἀλλὰ καλὰ ὠχυρομένον, καὶ φυλαγμένον.
 οἱ δὲ κάτοικοι ἦσαν ἐπιδειξιώτατοι, καὶ ἔκων
 τὴν πραγματείαν τῆς εἰς τὸ Βαλτικὸν Πέλαγος.
 Τόσον ἤρεσε τῷ Αὐτοκράτορος ἡ τοποθεσία αὐ-
 τῆ τῆ Κασελλία, ὅπως εἰς τὸ ζήτημα ὅπως εἶχε
 κάμῃ τῷ Βασιλέως Κάρλε πρὸ τῆ κηρύξῃ τὸν
 πόλεμον, ἄλλο δὲν τῷ ἐζήτησε, παρά μόνον νὰ
 ἤθελε τῷ δώσει ἢ τὴν Πόλιν Νάρβαν, ἢ τὸ Φρέ-
 ειον τῆς Νίας, διὰ νὰ ἤθελεν ἠμπορήσῃ νὰ σα-
 θερώσῃ μίαν ἐμπορίαν διὰ τῆς ὑπηρεσίας εἰς
 τὴν Βαλτικὴν Θάλασσαν. Ὁ Πέτρος λοιπὸν
 ἀφ' οὗ ἔκαμε καὶ περιεκύκλωσαν αὐτὸ τὸ Φρέειον
 τὰ Στρατεύματα τῆς, ὥστε καὶ ἔκαμιν πολλὰ ἀ-
 πιδήματα ἕνα κατόπιν τῶ ἄλλῃ, καὶ ἔπεισον πολ-
 λοι ἐρατιῶται, ἀλλὰ τέλος πάντων λιβάγκα-
 σαν τὸν Ἐπισάτῃ νὰ τὸ παραδώσῃ μετὰ συνη-
 κας. Εἶναι ὅμως ἀληθές, ὅτι ὁ Ἐπισάτης ἐ-
 κείνος ἐβίασε καὶ παρέβη τὰς συμφωνίας. Ὅθεν
 ὁ Πέτρος μετὰ γνώμῃν τῶ πολεμικῆ συνουσίας ἐ-
 πρόσαξε νὰ μείνῃ αἰχμάλωτος αὐτὸς καὶ ὅλοι οἱ
 φύλακες τῆ Κασελλία.

Μετὰ δέτινας ἡμέρας ὁ Πέτρος ἦλθε μετὰ τὸ
 νικητικὸν καὶ τροπαιεχον στρατεύματι, καὶ ἔση-
 σε τὸν χάρακα ἐμπροσθεν τῆ Γάματος, τῆ λε-
 γομένη

γομένη Γαμαγορόδ, Φρέειον καὶ αὐτὸ ὠχυρὸν,
 ἀποκλεισθέντων πλησίον τῆς Πόλεως Νάρβας. Το-
 σάτον δὲ σκληρὰ τὸ ἐπολέμησε μετὰ κανόνια,
 ὅπως τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν παρεδόθησαν ὅλοι
 οἱ στρατιῶται ὅπως τὸ ἐφύλαγαν, μετὰ συμφωνί-
 ας ὅμως νὰ ἔσῃν μετὰ τὰ ὄπλα καὶ τὴν ἀπο-
 σιδεῖν. Τοιαυτῶπως ἐκυρίδωσεν ὁ μέγας Πέ-
 τρος ἅπασαν τὴν Γγγείαν, τὴν ὁποίαν εἶχον
 ἀφίσῃ ἡ ἀδυναμία τῆς προηγουμένης, καὶ ἔ-
 πεισον ὑπὸ τὴν ἑξουσίαν τῆς Σβέικων. Ἀπὸ
 Γγγείαν ἀνοίχθη ἡ εἰσοδος εἰς τὸν νικητικὸν Πέ-
 τρον διὰ νὰ ἐσπιάξῃ τὴν Φινλανδίαν. Ὁ στρα-
 τηγὸς Κρονσλότ, ὅς τις ἦτον Ἀρχηγὸς τῆς Σβε-
 κικῶν Στρατευμάτων εἰς ἐκεῖνῃ τὴν Ἐπαρχί-
 αν, δὲν ἔλειπε νὰ ἀντισταθῇ τῆς Μοσκοβιτῶν
 μετὰ ὅλῃν τὴν δυνάμιν, ἀλλ' ὑπερίχυσεν ὁ
 ἀειθμὸς καὶ ἡ καρπεροφυχία τῆς Ρῦσων, καὶ
 ἐκυρίδωσαν ὅλα τὰ Νησώπελα, ὅπως εὐρίσκοντο
 εἰς τὴν ἐσχάτῃν ἑξοχὴν τῆ Φιννικῆς κόλπῃ πρὸς
 τὸ Νοττέβουργον.

Τρέφοντας δὲ ὁ Αὐτοκράτωρ Πέτρος τὴν ἐπι-
 θυμίαν εἰς τὴν καρδίαν τῆς, διὰ νὰ θεμελιώσῃ
 μίαν Πόλιν εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος διὰ τὴν πραγ-
 ματείαν, δὲν ἠθέλησε νὰ χάσῃ τὸν καιρὸν.
 ἀλλὰ καθὼς εἶχον ἀποφασίση νὰ κάμῃ τὸν λαὸν
 τῆς εὐτυχέστερον ἀπ' ἐκεῖνο ὅπως ἦτον ἕως τότε,
 καὶ διὰ τὸ ἐφρόντιζε νὰ ἐμβάσῃ εἰς αὐτὰς τὰς
 Τέχνας καὶ τὰ ἦδη ὅπως εἶχον τὰ πλέον ἵππαι-
 δοι.

Ρῦσοι κη-
 εἰδούσι
 πολλὰ νη-
 σόπουλα
 τοῦ φιννι-
 κῆς κόλπῃ

Ὁ Πέτρος
 μελετᾶ
 νὰ κτίσῃ
 Πόλιν.

διδόμενα Γέννη, ἔγω καὶ πῶρα ἠθέλησε νὰ ἐγείρῃ ἐκεῖ ἕνα μνημεῖον, ὅπως νὰ ἀπαθανάτισῃ τὸ ὄνομά τε εἰς τὴν μνήμην τῆ μεταγενεσέων. Ἐνα ἀπὸ τὰ μέσα ὅπως ἐμεταχειρίσθησαν οἱ πλέον ὀνομαστοὶ Μονάρχαι τῆς Ῥωμαϊκῆς καὶ Γραικικῆς Αυτοκρατείας, διὰ νὰ κάμωσι ἀθάνατον καὶ αἰδίδιον τὴν μνήμην τες, ἐσάθη νὰ κτίσῃν καμίαν Πόλιν, καὶ νὰ τὴν ἐπωνομάσωσι μετὸ ἴδιόν τες ὄνομα. ὄντες βέβαιοι πῶς ἠθέλησαν ἦσαι ἐνδοξότερον νὰ κτίσωσι καμίαν Πόλιν, παρά νὰ κατεδαφίσωσι ἑκατόν. καθὼς καὶ ὁ Σένεκας, ἔλεγεν. Ἐνδοξότερον οἰκοδομεῖν Πόλεις, ἢ ἀνατρέπειν. Οὕτως ὁ μὲν Ἀλέξανδρος οἰκοδόμησε τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ὁ δὲ Καῖσαρ τὴν Καισάρειαν. ὁ Αὐτοκράτωρ Ἀδριανὸς τὴν Ἀδριανόπολιν, καὶ ὁ μέγας Κωνσταντῖνος τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἀφίνοντες τὰς λοιπὰς τόσας ἄλλας. Ὁ Θεὸς καὶ ὁ Μέγας Πέτρος ἠθέλησε κατὰ μίμησιν αὐτῶν νὰ κτίσῃ μίαν Πόλιν, καὶ νὰ παρονομαθῆ ἀπὸ τὸ ὄνομά τε, Πετρουπόλις. διότι αὐτὸ σημαδεύει ἡ λέξις Πετρουπόλις, Πόλις δηλαδὴ τῆ Πέτρα. καὶ εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν ἠθέλησε νὰ τὴν ἀφιερῶσιν εἰς τὸν ἅγιον Πέτρον, τὸν ἐνδοξὸν καὶ πρῶτον τῆ Ἀποστόλων. Ὁ ἴδιος ἔκαμε τὸ ἰνδαλμα, ἠγῶσι τὸ χέδιον τῆς Ἀκροπόλεως, ἠτις ἐμελλε νὰ ὑπηρετήσῃ εἰς ἐκείνῳ τὴν νέαν ἀποικίαν διὰ Φρέγιον, καὶ Προπύργιον.

Τὸ πῆρ
Κονσ.

Εκ.

Ἐκτίσσε δὲ αὐτὴν μετὸν τρόπον χεδὸν θαυμάσιον, κατασαινώντας τὴν εἰς ὀλίγον καιρὸν μίαν ἀπὸ τὰς ἄραιότερας Πόλεις ὅπως καυχᾶται νὰ ἔχη ἡ Εὐρώπη. Διότι ἐσυνάξεν ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς Βασιλείας του ἕνα πλῆθος ἀπειρον ἀνῶν, ὁποιασδήποτε καταστάσεως καὶ ἡλικίας. Ῥέσσης δηλαδὴ, Καζάκκας, Καλμύκκας, Τζερκασίκας, Φινλανδιεῖς, Ἰγγελιανὲς, καὶ Σιβηριανὲς, διὰ νὰ μεταφέρωσι τὸ χῶμα ἀπὸ τὰς πλυσιοχώρες αἰγιαλῶς, καὶ νὰ τὸ ρίπτωσι ἐπάνω εἰς ἐκεῖνο τὸ Νησίδιον, ὅπως εἶχεν ἐκλέξῃ διὰ νὰ εἶναι ἡ βάση καὶ τὸ θεμέλιον ἐπένης τῆς μεγάλης Πόλεως. Καὶ ἐπειδὴ εἶχεν ἄκραν χρεῖαν νὰ εἰδῆ ἀρχιτισμίνῳ τῆ οἰκοδομῆν, ἔκαμε χρεῖαν νὰ τὴν ἀρχίσῃν χωρὶς τὰ ἀναγκαῖα ἐργαλεία. Ὁ Θεὸς χωρὶς φτυάκια, χωρὶς τζαπία καὶ σκαλιστήρια, καὶ χωρὶς ἀμαξόπεδα, ἠναγκάζοντο οἱ δυσυχεῖς ἐκεῖνοι ἐργάται νὰ σκάπτωσι τὴν γῆν καθὼς ἠδύωντο, καὶ νὰ μεταφέρωσι τὸ χῶμα εἰς τὰς ποδίαςτων, ἢ εἰς ξεχισμῶνα καὶ ξηλωμένα ψιλάδια. Διότι ἐπειδὴ ἦτον πολὺ χαμηλὸν τὸ Νησίοπελον, ἐπάνω εἰς τὸ ὅποιον ἐμελλε νὰ κτιθῆ ἡ Πόλις, ἦτον χρεῖαν καὶ νὰ τὸ σκαπῶσιν πολὺ. Ἐπειδὴ δὲ ἔλειπαν ὅλα τὰ ἀναγκαῖα, δὲν ἠμπορῶσε βέβαια νὰ καταρθῶθῃ, παρά μετ' ἀπειρον κόπον. Εἶναι βέβαιον, ὅτι ἡ ἀρχὴ αὐτῆς τῆ νέας Πόλεως ἐπροξένησε τὸν θάνατον εἰς 200 χιλιάδας καὶ περὶ αὐτὴν ἀπ' ἐκείνης τὰς ταλαιπώ-

Κτίζε
τὴν Πέ-
τρουπόλιν.

λαιπώ-

λαιπάρους ἐργάτας καὶ περισσοτέρους. Διότι ἀναγκαζόμενοι νὰ δουλεύουν ἀκατάπαυτα, μετὰ βίας δεικνόντες εἰς ἐκείνας τὰς σκοπίδας νὰ ἀγοράσωσι φάρμακός μετὰ τὸν μισθὸν ὅπως ἐλάμβανον. Ἐξω ἀπ' αὐτὸ ὑποχρῶντο νὰ πίνουσι θολερὰ καὶ γλυφὰ ὕδατα, καὶ νὰ θηρυκτιμερῶν ξέσπεποι εἰς τὸν αἶρα, δοκιμάζοντες καὶ τὴν καύσιν τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων, καὶ τὴν σκληρότητα τῶν βροχῶν, καὶ αἰμάτων. Διότι δὲν εἶχον ἕτε ὁσπῆτια νὰ κατοικήσωσι, ἕτε σκηνὰς νὰ σκεπαθῶσι. μὲ ὅλον τῆτο ἠκολούθησεν ἡ ἐργασία μετὰ τὸς ἐπιμέλειαν, ὅπως γλιγορώτερα ἀπὸ πέντε μιλῶν ἐβάλην εἰς ἐκλεκτὴν κατάστασιν ὅλον τὸ ἑσωτερικόν, καὶ ἕτως ἐσαθερώθησαν τὰ θεμέλιά της, ὅπως ἔλαβον ὑπερον τὴν εὐχαρίστησιν ὁ Μέγας Πέτρος νὰ τὴν εἶδῃ ὑψημῶν, πεπλευτισμένῳ, καὶ κατοικημένῳ, ὡς καὶ τὰς λοιπὰς ἄλλας παραθαλασσῆς καὶ ἀπωταυέσας Πόλεις τῆς Εὐρώπης.

Ἐν δὲ τῷ μεταξύ ὅπως ἐθεράμβωσεν εἰς τὰς Ἐπαρχίας τῆ Κάρλης ὁ Πέτρος, καὶ ἐθεμελιώσεν ἐκεῖ μίαν Πόλιν, ὅπως ἐμείδεν νὰ εἶναι πάντοτε εἰς δυσυχίαν καὶ ταλαιπωρίαν τῆς Σβεκίας, (ἐπειδὴ αὐτὴ ἦτον ἐκείνη ὅπως ἐμείδεν νὰ βάλῃ εἰς κατάστασιν τοὺς Ρῆσους νὰ σύρουσι εἰς τὰ λόγουτους ὄλλω τὴν ἐμπορίαν τῆς Βαλτικῆς Θαλάσσης,) ὁ Βασιλεὺς Κάρλος ἄλλο δὲν ἐσοχάζετο, παρὰ νὰ κάμῃ εἰς τὴν Πολωνίαν

μίαν

μίαν ἐξάκυστον ἐνδίκησιν ἐναντίον τῆ Αὐγύστου, καὶ νὰ δὴγάλη ὑπὸ τῆ κεφαλῆν τὸ Βασιλικὸν δῶρημα, ἐλπίζοντας νὰ ἀπεράσῃ ὑπερον καὶ εἰς Ρῆσῆαν ὅπως νὰ κάμῃ τὸ ἴδιον καὶ τῆ Αὐτοκράτορος Πέτρου. Καὶ βέβαια τὸσον ἐπύργησεν εἰς τὴν Πολωνίαν μετὰ τὰς ἀρχοντας τῆς Γερμανίας, καὶ μετὰ τὰς Παλατίνους ὅπως δὲν ἦσαν εὐχαριστημένοι, καὶ μάλιστα μετὰ τὸν Καρδινάλιον Πεμάτον, ὅπως εἰς 14 Φεβρ. 1703, ὁ Αὐγύστους ὑπερῆθη ὑπὸ τὸ Βασιλικὸν σέμμα, καὶ ὁ Ὄροτος ἐκηρύχθη εὐκαίρος, καὶ ἀνομάθησαν ἐχθροὶ τῆς Πατρίδος ὅσοι ἠθέλων τῆ δώσῃ καμίας βοήθειαν. Ὄθεν ὁ Καρδινάλιος Πεμάτος ὅπως ἀπὸ ὀλίγου εἶχεν ἀνανεώσῃ παρρησία τὰς ὄρκους του εἰς τὴν Συνέλευσιν ὅπως ἐγένον εἰς Λέβλιον, τὴν ὁποίαν ὀνομάζουσι Διάταν, καὶ ἔταξε νὰ φυλάξῃ πίσιν εἰς τὸν Βασιλέα Αὐγύστου, καὶ νὰ εἶναι ἀχώριστος καὶ ἀναπόσπαστος ὑπὸ τὴν ὑπηρεσίαν του, πᾶρα αὐτὸς ὁ ἴδιος ἐκήρυξε καὶ ἐδημοσίωσεν χηρῶσαν τὴν Βασιλείαν, καὶ ἐδιώρισεν τὴν ἡμέραν νὰ ἐκλεχθῇ ὁ νέος Βασιλεὺς. Ὅσον καὶ ἂν ἐπροσώθησεν ὁ Πέτρος νὰ συγχύσῃ αὐτὸ τὸ ἔργον διὰ νὰ μὴν βαλθῇ εἰς πρᾶξιν, δὲν ἠδυνήθη νὰ κατορθώσῃ τίποτε. Διότι οἱ Πολῶνοι εἶχαν τάξιν νὰ κάμωσι καὶ τὴν γνώμην τοῦ Βασιλέως τῆς Σβεκίας. Μὲ ὅλον τῆτο δὲν ἔλειψεν ὁ Πέτρος νὰ πέμψῃ τῆ Βασιλείῳ Αὐγύστου μίαν βοήθειαν ἀπὸ 12 χιλιάδας στρατιώτας

ὑπὸ

1703
Ὁ Αὐγύστους ὑπερέταται ἀπὸ τῆς σέμμα τῆς Πολωνίας.

ὑπὸ τῷ στρατηγίᾳ τῆ Ἀρχηγῆ Παγκύλ, καὶ
36 κανονία.

1704
Ο Πέτρος
ἀποκλείει
τὴν Νάρβαν.

Ὡς δὲ ἄρχισεν ὁ νέος χρόνος 1704, ἠθέ-
λησεν ὁ Πέτρος νὰ ἀρχίσῃ τὸν πόλεμον ἀπο-
κλείωντας τὴν Πόλιν Νάρβαν, τὴν ὁποίαν ἐ-
πεδύμα ὑπέροπλα νὰ ἀποκτήσῃ. Εἶχεν αὐ-
ξήσει ὀχαιρέτως τὰ Στρατεύματα καὶ ἀποστρα-
τιώτας, καὶ ἀπὸ ὅλα τὰ ἐπιτεύματα τῆ πολέμου,
ὅθεν ἐπαρόδοσε πῶρα καὶ πολλὰ Πλοῖα διὰ νὰ
τὴν ἀποκλείσῃ ἀσφαλέςατα καὶ διὰ Θαλάσσης,
καθὼς τὴν εἶχε καὶ διὰ ξηρᾶς ἀποκλεισμένῳ.
ἄρχισεν ἡ πολιορκία τὸν Μῆνα Ἀπριλίον. Ὁ
Στρατηγὸς Σλιπεμβάχ εἶχε τραβιδῆ εἰς τὴν
Ρῥωαλίαν. ὅθεν εὐρόντες οἱ Μοσκοβίται ἔρη-
μον ἀπὸ ἀνῆς τὴν πεδιάδα, ἐπίασαν ὅλες τὰς
τόπες ὅπε ἦσαν ἀπὸ τὸ μέρος τῆ κόλπε, ὥσε
μὲ δυσκολίαν πολλὴν ἠδυνήθη ὁ Ἡγεμῶν τῆς
Πόλεως νὰ ἐμβάσῃ εἰς αὐτὴν μίαν Χιλιαρχίαν
στρατιωτῶν, διὰ νὰ διωαμώσῃ τὴν φύλαξίνης.
Τότε ὁ Αὐτοκράτωρ θέλωντας νὰ ἐμποδίσῃ διὰ
νὰ μὴν εἰσέβῃ ἄλλῃ βοήθεια, ἔστησε διάφορα
κανονία εἰς τὸ στόμα τῆ Ποταμῆ Νικύα, καὶ ἀ-
πέκλεισε πῶρα τὴν εἰσοδὸν, ὅπε ὁ Ὑπο-
νάυαρχος τῆ Σβέκων, ἐπροσάδθησε νὰ ἐμβάσῃ
εἰς τὸ Κάστρον ἕνα τάγμα ἀπὸ 1200 στρατιώτας
μὲ μερικὰς ζωοτροφίας, ἀλλ' ἠναγκάσθη νὰ
στραφῆ ἄφρακτα. Οἱ στρατηγοὶ τῆ Σβέκων ἐ-
προσάδθησαν παντοίῳ τρόπῳ νὰ δώσῃν ἄφρακτα
βῆν

βῆν τῆ Πέτρος εἰς ἄλλο μέρος διὰ νὰ παραίτησῃ
ἐκεῖνῳ τὴν ἐπιχείρησιν. Ἀνάμεσα εἰς αὐτὰς ὁ
Στρατηγὸς Μείδελ, ὅπε ἦτον ἀρχηγὸς τῆ Στρα-
τεύματων εἰς Φινλανδίαν, καὶ Καρελίαν, ἐπόλ-
μησε νὰ ἔλθῃ, καὶ νὰ σῆσῃ τὸ στρατόπεδον ἀπὸ
ἀντικρῦ τῆ Ρῥωσῶν, διὰ νὰ τὰς σύρῃ εἰς κα-
νένα πόλεμον. Ἀλλ' ὁ Πέτρος ὅπε εἶχεν ἄλλον
σκοπὸν, τὰς ἄφησε νὰ καταβέχουσι τὴν πεδιά-
δα, καὶ ἔσυρον εἰς Ἰγγείαν τὰ Στρατεύματα κα.
Εἰς τόσον ἄφησε τὸν Ἀρχιστράτηγον Οὔγιλεν
νὰ ἐπισατῆ εἰς τὴν πολιορκίαν τῆς Νάρβας.
τὸν δὲ Ἀρχιστράτηγον Σερεμίτῳ ἐπέμφε μὲ
ἄλλο Στρατεύμα διὰ νὰ ἀποκλείσῃ τὸ Δέρπτ.
τὰ ὁποῖα τὰς περιτειχισμὸς ἐφρόντισαν οἱ Σβέ-
κοι καὶ ὀχαιρέτως, καὶ ἐδυνάμωσαν τὴν Πό-
λιν περισσότερον, ὕστερον ἀφ' ἧ ἔστησαν οἱ Ρῥω-
σοὶ τὴν πολιορκίαν, καὶ τὴν ἐσύκωσαν εἰς τὸν
ἴδιον καιρὸν, καθὼς ἀνωτέρω εἶπομεν.

Ἀλλ' ἂν οἱ Σβέκοι ἐπῆραν τὰ μέτρα τὰς νὰ
ἀντισταθῆν ἀνδρειωμένα, ὁ Αὐτοκράτωρ ὅμως δὲν
ἐκαταπάσθη ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχεν αὐταὶ τὰς δύο
ἀναγκαιοτάτας πολιορκίας. Δὲν εἶναι κανένα
παράγμα ὅπε νὰ κἀνῃ ἐμπειροτέρως τὰς ἀνῆς,
ὡς ἡ δοκιμή. Ὁ Αὐτοκράτωρ εἶχε σῆσῃ τὸν ἀ-
ποκλεισμὸν ἀροπτήρα εἰς αὐτὰ τὰ Κάστρη, ἀλλὰ
Ἐ εἰς τὰ δύο δὲν ἠδυνήθη νὰ κατορθώσῃ τίπο-
τες. ὅθεν ἔμαθε τὴν δευτέραν φοράν νὰ διορ-
θάσῃ τῆς ἀροπτήρας τὰ σφάλματα. Ἐσοχάσθη,
καὶ

Πίμπει τῆ
Σερεμέ-
τιν νὰ ἀ-
ποκλείσῃ
τὸ Δέρ-
πτ.

καὶ ἐπροέβλεπον, ὅτι δὲν ἤθελον ἠμπορέσῃ νὰ κενεύσῃ τὸ Δέρπτι, ἕως ὅπῃ ἐκνεύσαν οἱ Σβεκινοὶ τὴν Λίμνην Πείπης. Ἐσυνήθιζαν αὐτοὶ νὰ κάνουν τὴν φύλαξιν εἰς ἐκεῖνα τὰ νερά μὲ 15 Πλοῖα ἀρματωμένα. ὅθεν ἐπρόσβαξε καὶ αὐτὸς νὰ εἰσέλθῃ εἰς αὐτὴν περισσότερα Πλοῖα ἐδικὰ τε, διὰ νὰ ἀποδιώξω ἀπ' ἐκεῖ τοὺς Σβεκίους. Ὁ γουὺ Λόσκερ ὁ Ἀμμιράλλιος τῆς Σβεκικῆς Ἀρμάτας εἶχε ξεχειμάσῃ ὑποκάτω τῆς Δέρπτ, εἰς τὸν Ποταμὸν Ἐμβέκ. εὐθύς δὲ ὅπου τῆ ἔδωσαν ἀδειαν ὁ καιρὸς, ἠτοιμάθη νὰ ἀπεράσῃ ἀπὸ τὸν Ποταμὸν Ἐμβέκ εἰς τὴν Λίμνην Πείπης, διὰ νὰ φυλάξῃ τὰ νερά κατὰ τὸ συνήθισμένον. Ἀλλ' οἱ Ρῆσσοι ἐνοήσαντες τῆτο πρὸ καιρῆ, ἔκαμαν καὶ ἀπέρασαν ἡ βάρκας τας ὅπιδεν ἐνός Νησιῆ, ὅπῃ εὐρίσκειτο πρὸς τὸ σῶμα τῆ Ποταμῆ. Ἀπ' ἐκεῖ ἐμβαίνοντες εἰς τὸν Ποταμὸν ἐφύλαγαν τὸν στενώτερον τόπον, διὰ τῆ ὅποιε ἐμελλε χωρὶς ἄλλο νὰ ἀπεράσῃ ὁ Λόσκερ, καὶ ἀρμάτωσαν ὅλην τὴν παραποταμίαν μὲ μίαν χοντρὴν ἀπόμοιραν περὶ Στρατεύματος. Ἀλλ' ὁ Σβεκίος Ἀμμιράλλιος δὲν ἐμποδίσθη δι' αὐτὸ, μάλις ἀπέβλεπον ἀσάχαστα νὰ ἀπεράσῃ ἀπ' ἐκεῖνο τὸ στενὸν ἀπέρασμα. Καὶ ἐπειδὴ δὲν ἦτον δυνατὸν νὰ ἀπεράσω ὅλα ὁμῶς τὰ Πλοῖά τε, παρὰ μόνον ἀπὸ ἕνα τὴν φορὰν, ἐπιάθησαν ὅλα ἀπὸ τῆς Ρῆσσοῦς ἕνα κατόπιον

Ρῆσσοι
κυριδιουσι
τὴν σβε-
κικὴν ἀρ-
μάταν.

τῆ ἄλλε χωρὶς καμίαν δυσκολίαν, καὶ κόπον, ἔξω ἀπὸ τὸν Ἀμμιράλλιον Λόσκερ. ὁ ὅποιος συλλογιζόμενος τὴν ἀσάχαστα τε, ὅταν δὲν ἦτον πλέον καιρὸς, ἔβαλε φωτίαν, καὶ ἀπήδησεν εἰς τὸν ἀέρα ὁμῶς μὲ τὸ Πλοῖόν τε. Αὐτὴν τὴν ἐκκλήν ἐκατόρθωσαν οἱ Ρῆσσοι εἰς τὰς 4 Μαΐου, καὶ ἔπως ἔγιναν κύριοι ἐλεύθεροι, καὶ μόνον τῆς Λίμνης Πείπης, ἀλλὰ καὶ τῆ Ποταμῆ Ἐμβέκ. Ὅθεν μεταφέροντες ὡς δέκα χιλιάδας στρατιώτας ὑποκάτω τῆ Φρουρῆς Δέρπτ, τὸ ἀπέκλεισαν τελείως ἀπὸ κάθε μέρος. Τότε ἄρχισαν νὰ ρίπτων εἰς αὐτὸ πλῆθος πολὺ ἀπὸ μπόμπαις, αἱ ὅποιαι ἠφάνιζαν οἴκους καὶ Ἐκκλησίας μὲ πολλὴν φθορὰν τῶν Πολιτῶν. Κάθε πρᾶγμα ἐγένετο ἐκ πρὸς αὐτὸν τῆς Αὐτοκράτορος, ὁ ὅποιος δὲν ἔπαυε νὰ τρέχῃ ἀκατάπαυστα ἀπὸ Νάρβαν εἰς Δέρπτ, καὶ ἀπ' ἐκεῖ εἰς Νάρβαν.

Ἡ πολιορκία τῆς Νάρβας ἤρχισε νὰ γίνεται καθ' ὡς πρέπει εἰς τὰς 24 Μαΐς, ἀφ' οὗ τὴν ἐκράτησαν ἀποκλεισμένῳ περισσότερον ἀπὸ ἕνα μῆνα. Ὁ Κόμισ τῆ Ὄρνε ἐπροσάθησε νὰ δώσῃ τὴν εἰδησίην πρὸς τὸν Κόμισ τῆ Σλιπεμβάχ εἰς ποίαν κατάστασιν εὐρίσκειτο, ζητῶντας τε μίαν ταχεῖαν βοήθειαν. ἀλλ' ὁ γραμματοκομιστὴς ἐπιάθη ἀπὸ τῆς Ρῆσσοῦς, ἣ ἡ ἐπιστολὴ ἔδωκεν ἀφορμὴν τῆ Αὐτοκράτορος νὰ μεταχειρισθῇ ἕνα πολεμικὸν στρατήγημα, τὸ ὅποιον καὶ εὐτύχησεν ἐν μέρει καὶ τὸν σκοπὸν τε.

Ὁ ἐπιστά-
της τῆς
Νάρβας
ζητεῖ
βοήθειαν
ἀπὸ σλι-
πεμβάχ.

Στρατη-
γία τοῦ
Πέτρου εἰς
Νάρβων.

Ἐπώρσαζεν ὁ Πέτρος νὰ εὕρην ἄπο τὸ Σβία-
τύπεδόν τε εἰς μίαν σκοτεινὴν νύκτα τρεῖς χι-
λιάδες ἐκλεκτοὶ στρατιῶται, ἐνδεδυμένοι ὡς οἱ
Σβέκοι. Αὐτοὶ οἱ στρατιῶται ἀνεφάνησαν τὸ φρωὶ
εἰς ἓνα κάποιον διάστημα μακρὰν ἄπο τῆ Πό-
λιν, καὶ ἐκεῖθεν ἄρχισαν νὰ σύρουν ὀλίγαις
τεφειαῖς, διὰ νὰ δώσωσι τὸ σημεῖον, ὅπως εἰς
τῆ ἐπιστολῆν ἦτον γραμμένον. Τότε ὁ Ἀρχι-
γὸς τῆς Πόλεως ἀνταπεκρίθη ἀπὸ τὸ Κάστρον μὲ
δύο κανονίας, καὶ δι' αὐτὰς ἄρχισε νὰ προχωρῆ
πρὸς τῆ Πόλιν ἐκείνη ἢ πλασὴ βοήθεια, καὶ
ἐκαμάνετο, δείχνωντας πρὸς τὰς Σβέκους, πῶς
ἤρχετο εἰς πόλεμον μὲ τῆ φύλαξιν τῆς Ρέσ-
σαν, ὅπως εἶχε προβάλη. ὁμοίως καὶ οἱ Ρούσοι
ἐκαμνω ἀπὸ μέρος τῆς ὅλα τὰ χήματα ὅπως κάμ-
νωσι οἱ στρατιῶται, ὅταν βάνονται εἰς τὰ ἄρμα-
τα, καὶ ἐσύρθησαν πολλαῖς τεφειαῖς ἀπὸ τὸ ἓνα
καὶ ἄλλο μέρος. Ἡ οὐὶ φρερὰ τῆς Σβέκων, ὅπως
ἦτον ἐπάνω εἰς τὰ τείχη τῆς Πόλεως, ἔβλεπε
τὸν πόλεμον, καὶ ἐπεθύμα νὰ συμμετέχη καὶ αὐ-
τῆ, καὶ μάλιστα ὅταν εἶδε φάγοντας τὰς Ρέσ-
σας. Τότε ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Πόλεως ἐχώρισεν δι-
δύς ἑκατοσίαις Ἰππεῖς, καὶ 800 πεζεῖς, καὶ ἐ-
πεμψεν αὐτὰς νὰ βοηθήσωσι ἐκεῖνῳ τῆν νικη-
φόρον βοήθειαν, τῆν ὅποιαν ἐνόμιζεν ἐδικίῳ
τε. Τινὲς δὲ τῆς πολιτῶν ὅπως ἐλογιάζαν νὰ
ὑπάγουσι διὰ νὰ κερδίσωσι, παρὰ διὰ νὰ πο-
λεμήσωσι, ἠκολούθησαν αὐτῆν τῆν ἀπόμοιραν,
ἀλλὰ

ἀλλὰ ἔπεσον εἰς ἐνέδρας. Καὶ οἱ μὲν Ἰππεῖς
ὅπως ἐποροπόρδοντο ἐφύλαξαν καὶ τὰς πεζεῖς, ἀλ-
λὰ ἐπλήρωσαν αὐτοὶ ἀριετιὰ τῆν ποιῆν διὰ ἐ-
κείνας. ἐπειδὴ καὶ κατενόησαν ἅπαντες μελη-
δὸν ἀπὸ τῆς Ρέσσης. Τότε ὁ Χιλίαρχος τῆς πε-
ζῶν ἐνοήσας τὴν μηχανὴν τῆς Ρέσσης, ἔφυγε
τρέχωντας εἰς τὴν Πόλιν, ἢ ὅποια ἐπληροφο-
ρήθη, ὅτι δὲν ἔφερε νὰ ἀναμένη πλέον ἄλλῳ
βοήθειαν.

Κατὰ ἀλήθειαν ὁ Σλιπεμβάχ δέλεσκετο
ὑποκάτω ἀπὸ τῆν Ρέβαλίαν μὲ τρεῖς ἰππικὰς
Χιλιαρχίας Δραγόνων, καὶ ἐδοκίμαζεν ἂν ἦτον
ξόπος νὰ ἐμβάσῃ μέρος ἀπ' αὐτὰς εἰς τὴν Νάρ-
βων. ἀλλ' ὁ Πέτρος ὅπως ἦτον ἀγρυπνος εἰς τὰ
πάντα, ἔπεμψε τὸν Χιλίαρχον Ρόννῳ μὲ 8
χιλιάδας Στρατόμα διὰ νὰ τὰς ἀποδιώξῃ ἀπ'
ἐκεῖνον τὸν τόπον. Τότε οἱ Σβέκοι ὡς εἶδον αὐ-
τὸν ἀναφανέντα, ἐσύρθησαν εἰς τὰ ὀπίσω. αὐ-
τὸς δὲ ἔδραμον ἀπὸ κατόπιων, καὶ τὰς ἐκατάφ-
θασεν εἰς Λέσναν. Ἐκεῖ ἀντεστάθη ὁ Σλιπεμ-
βάχ μὲ πολλὴν γενναίότητα, ἀλλ' ὑπερτερέμε-
νος ἀπὸ τὸ πλῆθος τῆς ἐχθρῶν τε, ἐδόθη εἰς
φυγὴν, καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ φυλάξῃ ἄλλας, πα-
ρὰ μόνον ἑκατοσίαις στρατιῶταις. οἱ δὲ λοιποὶ τὸν
ἀριθμὸν 1500, ἄλλοι μὲν ἐφρονεύθησαν, ἄλ-
λοι δὲ αἰχμαλωτίθησαν.

Εἰς τὸσον ἀκολοθεῖσαι μὲ πολλὴν προθυμίαν
καὶ αἱ δύο πολιορκίαι. Ἐφαίνετο πῶς τὸ Δέρπτ
ἔφερε

Σλιπεμ-
βάχ νι-
κάται ὑ-
πὸ τῆς
ρέσσης.

ἔπαυσε νὰ παραδοθῆ εὐθύς, ἐπειδὴ καὶ ἡ μπόμπαις καὶ τὰ Κανόνια δὲν ἔπαυαν ὀλοτελεῶς. καὶ αἱ μὲν μπόμπαι ἐπρέμιζαν τὰς οἰκοδομὰς, τὰ δὲ κανόνια εἶχον καμῆ δύο εὐρυχωρόταταις χαλάσραις. ἀλλ' οἱ ἐποκλεισμένοι ἀντεπολέμου καὶ ἐδιαυδουτεύοντο θανμασιώτατα, καὶ πολλὰκις ἐτόλμησαν καὶ εὐγῆκαν ἀπὸ τὸ Κασρον διὰ νὰ τὰς κτυπήσωσι, ἀμὴν ἔχασαν πολλὰς ἀνὰς, ἀν καλὰ οἱ Μοσκοβίται ἔχασαν περισσότερας.

Ἀλλοῖσι
Δέρπτ.

Εἰς τὰς 14 τῆ Γελίε ἐγένετο ἡ καθολικὴ προσβολή, καὶ ἡ ἀνδίσασις τῆ Σβέκων ἐσάθη ἀνδρειωμένη, καθὼς ἦτον καὶ ἡ ἐπέλευσις τῆ Ρέσσων. Ἀλλὰ τέλος πάντων ἠναγκάσθησαν οἱ Σβέκοι νὰ δώσωσι τόπον τῆ Ρέσσων, ὅπως ἐλάβανον θάρρος ἀπὸ τὴν παρυσίαν τῆ Βασιλεύσων. Ὄθεν τὴν ἀπόλεθον ἡμέραν παρεδόθησαν εἰς αὐτὰς μὲ συμφωνίας νὰ ὤγῃ ὅς τις θέλει, ἀλλὰ χωρὶς ἄρματα. Εἰσέβη λοιπὸν εἰς τὴν Πόλιν ὁ ξοπαιῆχος Πέτρος τὴν ἰδίαν νύκτα, καὶ ὤμοσαν οἱ κάταιποι τῆς Πόλεως νὰ φυλάξωσι παρὸς αὐτὸν πίσιν. Ἐπιθυμῶντας δὲ ὁ Πέτρος νὰ καμῆ πρόθυμον τὸν λαὸν διὰ νὰ σείεται σερρός ὑποκάτω εἰς τὴν ἔξοσίαν τε, καὶ εἰς τὸ σέβας τε, ἔδωκεν ἄδειαν τῆ χωρικῶν ἀνῶν ὅπως ἤσαν ὑποτραβισμένοι εἰς ἐκείνῃ τὴν Πόλιν διὰ νὰ φυλαχθῶσι, νὰ ὑποσρέψωσι εἰς τὰς οἰκους τῶν, καὶ τὰς ἐπαρακίνησε νὰ ἐργάζωνται, καὶ νὰ καλλιργῶσι τὴν γῆν. Καὶ διὰ νὰ τὰς ὑπο-

χρεώσῃ

χρεώσῃ περισσότερο, τὰς ἐχάρισε διὰ ὅπως χρόνος γενναίας καὶ μεγαλοσπερεῖς ἀτελείας, καὶ ἐφόραξεν εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν νὰ κηρυχθῆ ἕνας σεισμός τε, μὲ τὸν ὅποιον ἐφάνησαν τὴν ἀγαθὴν εὐνοίαν ὅπως εἶχεν εἰς ἐκείνον τὸν λαόν, καὶ ἐκύρωσεν ὅλα τὰ προνομίαι τε.

Ἔως ὅπως ἐπαραδόθη τὸ Δέρπτ, ἡ πολιορκία τῆς Νάρβας ἠκολούθει ἀνάμελα. εὐθύς δὲ ὅπως ἐπαραδόθη, ἄρχισεν ὁ Αὐτοκράτωρ νὰ τὴν πολέμῃ μὲ τὰ Κανόνια φοροθυμώτερα. Καὶ κατὰ ἀλήθειαν οἱ Μοσκοβίται ἀνοίξαν μὲ τὸ κτύπημα τῆ Κανονίων δύο πλατύταταις χαλάσραις, ἀμὴν οἱ ὑποκλεισμένοι ἔκαμαν ἀπὸ μέσα διάφορα λοξὰ καὶ ἐγκάρσια σφαίματα, διὰ νὰ θρυουδουτεύσωσι ἀπὸ τὰς ἐχθρὰς τὸν τόπον ἀπὸ πιδαμὴν εἰς πιδαμὴν, εἰάν ἤθελαν ὀρμήσῃ κατ' ἐπαύτως. πρᾶγμα ὅπως ἤθελε προξενήσῃ ἀναμφιβόλως πολλὴν φθορὰν εἰς τὰς Μοσκοβίτας. ἀλλ' ἕνα συμβεβηκὸς ἀνέλπιστον, τὰς ἀνοίξε μίαν χαλάσραν τὸσον πλατεῖαν, ὅπως δὲν ἤθελαν ἠμπορέσῃ νὰ τὴν κάμωσι ὅλα τὰ Κανόνια εἰς πολλὰ καιρὰ διάστημα. Τὰ θεμέλια ἐνὸς Προπυργίου ἐσειδήθησαν ἔξαφνα εἰς τὸ αἰὸν τὸν τρόπον, ὅπως ἔπεσον εἰς τὸ χανδάκιον ἕνα ὀλάκαιρον πρόσωπον μὲ ὅλας τὰς ἐπάλλξεις, καὶ τὰ Κανόνια, καὶ τὸ ἐγέμισεν εὐθύς, ὅς ὑπηρετήσῃ εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν διὰ γεφύριον, καὶ διὰ χαλάσραν, διὰ τῆς ὁποίας ἠμπορέσαν νὰ ἀπε-

Ἀλλοῖσι
Νάρβας.

ράσου δ' αὐτοῖσι ἄνδρες σοιχιδόν. Τοῦτο τὸ συμβεβηκὸς ἔδωκεν ἀφορμὴν τῷ Ἀρχιστρατήγῳ Οὐγιλεῖ νὰ γράψῃ μίαν ἐπιστολὴν μὲ πολλὴν σεμνότητά πρὸς τὸν Κόμητα τῷ Ὀρνς, τὸν Ἐπιστάτην τῆς Πόλεως, παρακινῶντας τὸν νὰ παραδώσῃ εἰρήνικὰ τὴν Πόλιν, καὶ νὰ ἀφυχήσῃ τόσον φόρον, καὶ αἵματοχυσίαν, ὅπου δὲν ἠμποροῦσε νὰ λείψῃ, εἰὰν ἤθελε δώσῃ τὸ ἀπήδημα. Ἀλλ' αὐτὸς τῷ ἀπεκρίθη μὲ σκληρότητα λέγωντας, ὅτι ἤθελε νὰ ἀντισταθῇ ἕως τὰ ἔχαται, καὶ εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν ἠνάγκαζε τὰς πολίτας νὰ ἐργάζωνται, διὰ νὰ ἤθελαν δωαμώσῃ κάποια Προπύργια. Τότε ὁ Ἀρχιστρατήγος Οὐγιλοῦς δὲν πῦ ἔδωκεν καιρὸν, ἀλλὰ ἐπρόσαξεν εἰς τὰς 29 τοῦ Αὐγούστου νὰ γίνῃ ἡ καθολικὴ προσβολὴ εἰς ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν καιρὸν εἰς ὅλα τὰ Προπύργια. Μὲ τὸστω λοιπὸν βίαν εἰσέβησαν οἱ Μοσκοβῖται ἀπὸ ταῖς χαλάστραις, ὅπῃ οἱ Σβέκοι μὴ δυναμῆροι πλέον νὰ ἀντιστέκωνται, τὰς ἐφάνη εὐλογον, καὶ ἀποφάσισαν νὰ συρθῶσι εἰς τὴν παλαιὰν Πόλιν. Ἀλλ' αὐτὸ δὲν τὰς ὠφέλησε τίποτε. Διότι οἱ Μοσκοβῖται ἐχύθησαν κατ' ἐπάνω τους μὲ περισσοτέραν μανίαν, καὶ δὲν ἔδωκεν καιρὸν τῷ Μηχανοποιῶν καὶ Τειχοποιῶν νὰ συνάσσωσιν χαρακώματα. Οὕτως ἐκνεύθησαν οἱ Μοσκοβῖται τὸ Κάστρον, καὶ τὴν Παλαιόπολιν μὲ τὰ ἄρματα εἰς τὸ χεῖρ. καὶ εἰς ὅλῳ ἐκεῖνῳ

τὴν πολιορκίαν δὲν ἔχασαν, παρὰ ἔξῃς χιλιάδας στρατιώτας, καὶ ἕνα ἀπὸ τὰς πρώτας Ἀξιωματικές. ἀπὸ δὲ τὰς Σβέκας ἀπωλέθησαν πολλοὶ Ἀξιωματικοί, καὶ ὡς δύο χιλιάδες στρατιῶται. Ὁ δὲ Κόμης τῷ Ὀρνς, ἐξ Χιλίαρχοι, πολλοὶ ἀπὸ τὰς κατ' ἐξῆς ὑπαλλήλους Ἀξιωματικές, καὶ χίλιοι σχεδὸν ἐναπολειφθέντες στρατιῶται, ἔμειναν ὅλοι αἰχμάλωτοι. Ἄν καλὰ ὁ Πέτρος ὕστερον τὰς ἔδωκε τὴν ἐλευθερίαν, μὴν δέλωντας νὰ παιδεύωνται ἐκεῖνοι οἱ ἄθλιοι διὰ τὴν ἰχυρογνωμίαν τῷ Στρατηγῶν. Ὁ Κόμης τῷ Ὀρνς ἐφάρθη ἔμπροσθεν τῷ Ἀυτοκράτορος, καὶ ἀφ' ἑ τὸν ἐπετίμησε μὲ ἀυσιρότητα, τὸν ἐκλεῖσεν εἰς μίαν φυλακὴν, καὶ εὐγαλεν ἀπ' αὐτὴν τὸν Χιλίαρχον Σλιπεμβάχ, ὅστις ἦτον Ἐπιστάτης τῷ Νοτπεβέργε, κατὰ τὴν ἀνωτέρω εἰρημνίαν. τὸν ὅποιον εἶχε φυλακώσῃ ὁ ἀνωτέρω Κόμης τῷ Ὀρνου, κατηγορῶντας τὸν πῶς δὲν ἐδιαυθέντως τὸ Φρούριον κατὰ τὴν ἔπρεπε.

Ἡ νίκη συνηθίζει νὰ κἀνῃ αὐθάδῳ καὶ ἀτακτὸν τὸν στρατιώτῳ, κατὰ τὴν ἔλεγε καὶ ὁ Κικέρων, ὁ ἑξαρχὸς τῆς Ρωμαϊκῆς εὐγλωττίας.

„ Λεῖποτε ἡ νίκη θρασεῖα. Οἱ στρατιῶται τῷ Ἐπι-
 Ἀυτοκράτορος ὡς ἐκνεύθησαν τὴν Νάρβαν διε-
 σκορπίθησαν εἰς τὰς οἴκους διὰ νὰ κερσεύων.
 Ἀλλ' ὁ Πέτρος ὅπῃ ἤθελε νὰ τραβίσῃ τὴν εὐ-
 νοίαν τῶν νεοαποκτημένων ὑπηκόων τε, ὡς ἔμα-
 τιώτας τῷ

κεῖν κούρ-
σάν τῶν
πόλιν.

θε τὰς ἀταξίας τῆς στρατιῶν τε, ἔδραμνεν ὁ ἴδιος ἕνα ναυαγιστὴν τῶν ἀνθάδαιων τῶν, ἀποσάζωντας τὰς στρατιώτας, οὐ μόνον ναυαγιστὴν ἀποχλῆν, ἀλλὰ παύσαιμι ἀπεικτουῦντες, ἀλλὰ καὶ πέρνωντας ἀπὸ τῶν χειρῶν τῶν τὰ λάφυρα ὅσα εἶχαν ἀρπάξῃ, τὰ ἐπέσρεφε τῆς κυρίων τῶν. Ἐφθάσε δὲ ναυαγιστὴν καὶ ἕνα Μοσκοβίτην, ὁποῦ τῶ ἐφάνετο πολὺ αὐθάδης. Ὅθεν ὅταν ἤρχοντο οἱ πολῖται ναυαγιστῶν τῶν τὸν νέον Βασιλέα τῶν, αὐτὸς τῶν ἔδειχνεν τὸ αἱματομένον ἀπαθίον τῶν, καὶ τῶν ἔλεγε ταῦτα τὰ ἀξιωματικῶν λόγια. Τῶ τὸ ἀπαθίον δὲν εἶναι βαμμένον εἰς τὸ αἷμα τῆς ἐδικῶν σας, ἀλλ' εἰς ἐκεῖνο τῆς ἐδικῶν με Μοσκοβιτῶν, τὸ ὁποῖον ἔκαμε χρεία ναυαγιστῶν, ἕνα ναυαγιστῶν τῶν ζώων σας. Μετὰ ταῦτα ἐπρόσασεν ναυαγιστῶν τῶν πειρῶν χρισμῶν τῆς Νάρβας, καὶ Δέρπτ, καὶ διέταξεν εὐρύχωρα καὶ ἀναπαυτικὰ καταγῶγια εἰς τὰς Ἀξιωματικῶν, καὶ εἰς τὰς στρατιώτας, καὶ ἔκαμε ναυαγιστῶν τῶν Χερσιανῶν ὅπως φυλάττωσι τὸ ρήτῶν τῆς ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ἕνα Ναόν, ὅπως ἀδικῶν καὶ παραλόγως τὸν εἶχαν ἀποξενώσῃ οἱ Σβέκοι. τὰς δὲ λοιπὰς Ἐκκλησίας δὲν τὰς ἐπέραξεν ὀλοτελῶς, ἀλλὰ τὰς ἀφισεν ἐλευθέρως τῶ ὀπαδῶν Λαθῆρα, καὶ Καλβίνε, τῶ ὁποῖους οἱ Ἰταλοὶ ὀνομάζωσι Προτεστάντας.

Ἄλλοις
Ἰβανογο-
ρόδ.

Ἐμμε τὸ φρένον Ἰβανογορόδ, εἰς τὸ ὁποῖον δὲν ἦσαν παρὰ μόνον ἁγαστοὶ στρατιῶται εἰς φυλάξιν.

λαξιν. καὶ ἐπειδὴ αὐτὸ ἐξασιάζετο ἀπὸ τὸ Κάσρον καὶ Νάρβας, ὁ Ἐπίστατης ὅπως ἦτον εἰς αὐτὸ, ἀφ' ἑ ἀντεσάθη ὀλίγον, ἔκρινεν ἀλογώτερον ναυαγιστῶν μίαν τιμημένον συνθήκην, καὶ τῶ ἐσυμφωνήθη ὀδύς, καὶ οἱ Μοσκοβίται ἐκυρίδισαν καὶ αὐτὸ εἰς τὰς 16 Αὐγύστε. Εἰς αὐτὰ τὰ φρένα ἀνέβη πλῆθος πολὺ ἀπὸ Κανόνια, Μπόμπαις, Γρανάταις, βόλια, Πυρίτιν κόνιν, καὶ Μόλυβδον, καὶ πλῆθος ἀναξίδητον ἀπὸ σαυράματα, καὶ ἕξυλα ἀποφυλακτικῶν σιδηρόδετα, τὰ ὁποῖα ὅλα χερῶν εἶχε παρῆ ὁ Βασιλεὺς Σβείας τῆς Μοσκοβιτῶν, πῶσας χρόνους ἀποτῆρα εἰς τὸ πολυθρῶλλον πόλεμον τῆς Νάρβας. Ὁ Πέτρος λοιπὸν φέλωντας ναυαγιστῶν τῶ ἀχαριστῶν εἰς τὸν Ἰψισον Θεόν, ἐπρόσασεν ναυαγιστῶν κάποιους γλαφυρῶν Ἰμνεσ εἰς τὸ Μακαριωτάτην καὶ Θεοτόκον Μαρτίαν καὶ τῶ συνήθειαν τῆς ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, εἰς τόπον τῶ, Τὸ Δέσμ, ὅπως φάλλωσιν οἱ Ἰταλοὶ.

Ἦγάπα κατ' ἄρχοντῶν ὁ Μέγας Πέτρος τὸν Πείριπτα Μεντζικόφ. ὅστις ἂν καλὰ καὶ ἦτον Τῶς Μεντζικόφ. ἕνας νέος ὅπως ἐκατάγετο ἀπὸ ποταπὸν καὶ ἄσημον γένος, εἶχεν ὅμως μίαν ἀξιοθαύμασον τύχην. Αὐτὸς ἦτον ἕως ἐνός ἀλφειοποιῶν ἀπὸ τῆς Μόσκων, καὶ μετὰ ἀφορμῶν ὅπως ὑπηρετῶσεν εἰς τὰ Βασίλεια, ὁ Πέτρος τὸν εἶδε μετὰ καλὸν ὄμμα. Ὅθεν πρῶτον μετὰ τὸν ἔκαμε παρακοιμώμενον, ἔπειτα τὸν ὕψωσεν ἀπ' ὀλίγον κατ' ὀλίγον εἰς τὰς πρῶτας ἀξίας τῆς αὐλῆς τῶ, καὶ τῶ Βασιλείας τῶ. Εἰς τὸ

καιρὸν ὅτῃ ἔκανε τὴν περιήγησιν τὸν εἶχον εἰς
τὴν συνοδίαν τῶν ὡς ἕνα ὑπὸ τῆς ἄλλης Ἰππίας,
ὅπῃ τὸν ἐδορυφορέσαν. Τὸν εἶχε τιμῆσιν ποσῆ-
τερα μὲ τὴν προσηγορίαν τῆ Πείγκιπος, καὶ
Πέτρῳ Ε' παρχος Ἰγγείας. πῶρα δέλωντας νὰ τὸν πλετίσῃ μὲ τὰ εἰσοδή-
ματα μιᾶς Ἡγεμονίας, τὸν ἔκαμε παντοτεινὸν
Ἐπαρχον καὶ Κυβερνήτην ἀπάσης τῆς Ἰγγείας,
τὴν ὁποίαν ὕπερον διὰ ἐπίλογον τῆς εὐεργετιῶν
τῆ τὴν ἐχάρισαν εἰς Φέδρον.

Στανίσ-
λαος ἐκλέ-
γεται βα-
σιλεὺς Πο-
λωνίας.

Εἰς Πολωνίαν τὰ πράγματα εἶχαν ἀλλάξῃ
μορφήν. Ἀπὸ παρακίνησιν τῆ Βασιλείας Κάρ-
λου εἶχον ἐκλεχθῆ εἰς Βαρσαβίαν Βασιλεὺς τῆς
Πολωνίας Στανίσλαος ὁ Δουζίνσκις, ἔχωντας
χρόνος 27. Αὐτὸς ἦτον ἀπὸ ἕνα γένος ἐπιφανέ-
σατον τῆ Βασιλείας τῆς Πολωνίας, ἡ ὁποία ἀρ-
χιζε νὰ καταξοχίζετο ἀπὸ τῆς ὁπαδῆς τῆς δύο
νικηφόρων Βασιλείων. Καὶ ὁ μὲν Αὐγυστος ἐδίου-
θουτεύετο ἀπὸ τὸν Αὐτοκράτορα Πέτρον, ὁ δὲ
Στανίσλαος ἀπὸ τὸν Βασιλέα Κάρλον. καὶ τὸ
χειρότερον ὅπῃ οἱ ὁπαδοὶ τῆ ἐνὸς μέρες ἐκατά-
ξεχαν συχνάκις τὰς τόπας τῆς ἐναντίων, φορο-
λογουῦντες, καὶ ἀφανίζοντες τὰ πάντα. Ὁ Βασι-
λεὺς ὅμως Αὐγυστος ἔξω ἀπὸ τὴν προσασίαν τῆ
Αὐτοκράτορος τῆς Ρωσσίας εἶχε καὶ τὸ περισότε-
ρον μέρος τῆς Ἡγεμονίαν τῆς Καισαρικῆς Μοναρ-
χίας πρὸς βοήθειάν τε, καὶ μάλισα αὐτὸν τὸν ἴ-
διον Πάπαν. ὁ ὁποῖος ἀπεδοκίμαζε μεγάλη τῆ
φανῆ τὴν ὁδηγίαν τῆ Καρδινάλειος Περγάτε, καὶ
τὸν

τὸν ἔπραζον ὡς πταίσω εἰς τὴν Ρώμην, ἐπει-
δὴ καὶ εἶχε σωφρέξῃ εἰς τὴν ἐκλογὴν ὅπῃ ἔκαμεν
ὁ λαθηρωόφρων Κάρλος. Μ' ὅλον τῆτο εὐερισκό-
μιμος αὐτὸς ὁ λαθηρωόφρων Βασιλεὺς εἰς τὰ σπλάγ-
χνα τῆ Πολωνικῆς Βασιλείας μὲ ἕνα βαρὺ Σξά-
τδμα, ἠνάγκαζε τὰς Πολωνίους νὰ τὸν εὐλαβῶν-
ται περισότερον, παρά τὸν Πάπυ μὲ τὰ Χρυ-
σόβελλά τε.

Εἰς τόσον ὁ Πέτρος ἠνάγκαζεν εἰς τὴν Ἰγγε-
αν τὴν οἰκοδομὴν τῆς πορρήθεισης Πέτροπολε-
ως, ἣτις εἶχε φθάσῃ εἰς καλὴν κατάστασιν. Ἡρ-
χισε δὲ νὰ κτίζῃ ἐκεῖ οἶκας, καὶ ἐπαρακίνησε
πολλὰς ἄλλας μὲ τὸ παράδειγμα τε, καὶ μὲ τὴν
γενναϊότητά τε νὰ κάμωυ τὸ ἴδιον. Ὁθεν ἐφά-
νη νὰ φυτρώῃ ἀναμείσον ἐκείνων τῆς σκοπέλων
μία Πόλις, ὅπῃ ἡμέραν δέξ ἡμέρας ἐπήγαυον
αὐξάνουσα εἰς οἰκοδομάς, καὶ εἰς κατοίκας. Βλέ-
παντας δὲ ὁ Αὐτοκράτωρ μὲ τὸ ὄξυδερκὲς ὄμμα
τῆς δεινότητος τε ἕνα τόπον ἀρμοδιέσατον ὀλίγον
μακρὰν ἀπ' ἐκεῖ, ἐπρόσάξε νὰ κτιθῆ ἕνα Φρέ-
ειον. τὸ ὁποῖον καὶ ἐτελειώθη εἰς ὀλίγον καιρὸν,
καὶ ἀνομάθη Κρονσλότ, ὑπηρετῶντας ὡς πορόβο-
λος, καὶ ποροπύργιον εἰς τὴν νέαν Πόλιν Πετρό-
βεργον, διὰ νὰ ἐμποδίξῃ κάθε Στόλον ὁποῦ
ἤθελε δοκιμάσῃ νὰ πλησιάσῃ εἰς αὐτήν. Καὶ
ἀφ' ἧ ἔδωσε κάθε χρήσιμον παράγγελμα δι' αὐ-
τὰς τὰς οἰκοδομάς, μάλισα ἀφ' οὗ τὰς εἶδε νὰ
γεννῶνται εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν, καὶ νὰ αὐξάνουσι
ἕως

Ὁ Πέτρος
Κτίζει τὸ
Κρονσλότ.

ἕνα μέγεθος, ὅπως ἐφαίνετο ἀρκετὸν εἰς τὰ ὀμ-
 μάτια τε, ἀποφάσισε πρὸς τὸ τέλος τῆ χρόνου
 ναυαγίας εἰς Μόσχων. Ἐκεῖ ἔκαμψεν ὑπερβολι-
 κὰς χαρὰς, καὶ ἀνάμεσα εἰς αὐτὰς ἠθέλησεν ὁ
 Αὐτοκράτωρ νὰ ἐκθέσῃ ἐπ' ὄψιν πάντων ὡς ἐν
 χήματι θειάμβου 146 Σημαίας, καὶ 84 Κανό-
 νια, πὰ ὁποῖα ἐπῆρε τῆ Σβέκων εἰς τῶν τὸν
 ὑσερινὸν πόλεμον. Αὐτὰς τὰς ἐορτὰς ἐκείνας ἀ-
 ναγκαίως ὁ Πέτρος, καθὼς τὸ ἀπαιτεῖ καὶ ἡ κα-
 λὴ πολιτικὴ μέθοδος, διὰ νὰ ἤθελε παρακι-
 νῆσθαι τὸν λαὸν νὰ ὑποφέρει μὴ χαρὰς τὰ βάρη
 τῆ εἰσφορῶν, καὶ τῆ ἐπανωδοσιμάτων μετὰ τοῦ μα-
 λακτικὸν βοτάνου τῆς δόξης, καὶ τῆ κέρδους, ὅπου
 ποροξενῶσιν αἱ νῆκαι εἰς τὸ Βασίλειον. Τὸν ἐπί-
 λοιπον χρόνον τῆ χειμῶνος ἐδόθη ὅλος διόλου εἰς
 τὰς ἐπιμασίαις τῆ ἀκολούθη χρόνου. Ἀπὸ τὸ ἕ-
 να μέρος εἶχε κάποια ὑπόθεσιν μετὰ τὸν Αὐγα-
 στον νὰ ἔμβῃ εἰς Πολωνίαν μετὰ 100 χιλιάδας
 Ρέσων, καὶ πάλιν ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος δὲν τὸν
 ἐμπόδιζε κανένα πρᾶγμα διὰ νὰ ὑπάγῃ νὰ ἀπο-
 κλείσῃ τὴν Ρίγαν, διὰ τὴν ὁποῖαν ἔτρεφον ἕνα
 βίαιον πάθος, θέλωντας νὰ ἐδικησῇ τὴν ἐν-
 τροπὴν ὅπως διήχουρίζετο νὰ ἔλαβεν, ὅταν ἀπέ-
 ρασεν ἀγνώριστος ἀπ' ἐκεῖ μετὰ τὴν Πρεσβείαν τε.
 πολὺ δὲ περιεσσότερον, ὅτι ἐγνώριζον ὅτι ἡ ἀ-
 λωσις ἐκείνης τῆς Πόλεως, ἤθελε τὸν καταστήσῃ
 Κύριον τῆς Διβανίας. Ἐπεμφέ λοιπὸν εἰς Πλε-
 σκοβίαν πολλότατα πυροβόλα ὄργανα, καὶ ἐκεῖ-
 θεν

θεν ἔκαμε καὶ τὰ ἀπέρασεν εἰς Βολόκτς, ἔχων-
 τας σκοπὸν νὰ τὰ μεταφέρῃ εἰς Ρίγαν ὅτι τῆ Πο-
 ταμῆ Δένα. Ἀλλ' οἱ Σβέκοι δὲν τὸν ἀφῆσαν νὰ
 κάμῃ τὰς ἐπιμασίας τε μετὰ ἀνάπαυσιν. διότι ὁ
 Στρατηγὸς Μείδελ, ὅπως ἐπεσάτει εἰς Καρελί-
 αν, ἐπιχειρήσῃ νὰ συγχύσῃ τὰς ἐργασίας ὅπως
 ἐγίνοντο εἰς Περέπολιν, ἀν καλὰ δὲν ἠδυνή-
 θη νὰ κατορθώσῃ ἄλλο, παρὰ μόνον νὰ καύσῃ
 δύο Καράβια τῆ Πέτρος, καὶ μερικὰ σμητόπουλα,
 ὅπου διερίσνοντο καὶ τὴν ἄκρην τῆ Νησίος. πὰ
 ὁποῖα διὰ νὰ ἦσαν κατεσκευασμένα ἀπὸ ξύλα,
 τὰ ἀνεκάνισαν ὀδύς οἱ Μοσκοβίται. Περιεσ-
 τερον ἦτον νὰ φοβῆται τὴν ἐπιμασίαν τῆς Ἀρ-
 μάτας ὅπως ἔκαναν οἱ Σβέκοι εἰς Καρέσσρον,
 συγκεκλιμένω ἀπὸ 22 Καράβια πολεμικά, καὶ
 28 χονδραῖς Φρεγάταις. Ἐπειδὴ δὲ ἔμελλε νὰ
 ἀπεράσῃ αὐτὴ ἡ Ἀρμάτα ἀπὸ τὸ Φρέσιον Κρον-
 σλότς, εἰάν ἤθελαν οἱ Σβέκοι νὰ φθάσεν εἰς Πε-
 τρέπολιν, ἀποφάσισεν ὁ Αὐτοκράτωρ Πέτρος
 νὰ κρατήσῃ τὴν ναυτικὴν τε Δυνάμιν εἰς ἐκεῖνο
 τὸ ἀπέρασμα. ἀν καλὰ καὶ δὲν ἔφθανε βέβαια
 νὰ ἐξισωθῇ ἀκόμη μετὰ τὴν Σβεκικὴν Ἀρμάταν,
 ἦτον ὅμως ἐπιμοσάτη διὰ νὰ τῆς ἀτίσαθῇ. Ὁ
 Στόλαρχος τῆ Σβέκων, ἀνταμῶθη μετὰ τὸν Ὑπο-
 ναύαρχον Σπάαρ, καὶ ἦλθεν ἀναζητῶντας τὴν
 ὀλίγην Ρέσικὴν Ἀρμάταν, ἐπάνω εἰς τὴν ὀ-
 ποῖαν ἦτον Ἀρχηγὸς ὁ Ὑποναύαρχος Κρεῖς.
 Εἰς

1705 Οἱ Σβέκοι διαδάλασιν πολεμοῦν τὸ κρονολότ.

Εἰς τὰς 4 Ἰουλίαι 1705 ἐξάνοιξαν ὁ Ρῆσοι τὸν πολεμικὸν Στόλον ὅπως ἤρχετο πρὸς τὸ Κρονολότ. τὴν ἀπόλαστον ἡμέραν ἐγγίσαντες οἱ Σβέκοι, ἄρχισαν νὰ ρίπτουσι πλῆθος πολυῶν ἀπὸ Μπόμπαις εἰς αὐτὸ τὸ νεόκτιστον Φρεγιον, καὶ ἐδοκίμαζαν νὰ δώλωσι πολλοὺς Γρανατιέρους ἐπάνω εἰς τὸ Νησίον μὲ 40 Πιάταις. Ἀλλ' οἱ Ρῆσοι τὴν ἀμπωσιαν μὲ τὸς ἄνδρείαι, ὅπως τὴν ἰσχυράσαν νὰ τραβιδοῦν πρὸς τὴν χοντρὴν Ἀρμάταν τας. Ἐἴσταν ἐκεῖ πέντε Σνάφαι, τὰ ὅποια ἔγιναν ὑποχείρια εἰς τὴν Μοσκοβίταις μὲ ὅλας τὰς ἐπιβάτας. Τότε ὡς εἶδον οἱ Σβέκοι ὅτι δὲν ἐπρόκοπτε καμία δοκιμὴ τας, ἐπειδὴ οἱ Ρῆσοι ἀντετέκοντο μὲ πολλὴν γενναίότητα, ἔκριναν εὐλογον νὰ γυρίσωσι εἰς τὰ νερά τας μὲ ὅλλω τὴν Ἀρμάταν, διὰ νὰ μὴν ἤθελε τὴν σωέβη κανένα δυσυχές σωμαπάντημα εἰς ἐκείνῃ τὴν κινδυνώδη τοποθεσίαν. Τῆτο τὸ ἀτύχημα τῶν Σβέκων, ἔγινεν ἀφορμὴ νὰ δοξαδοῦν οἱ Ρῆσοι περισσώτερον, ἐπειδὴ μὲ ὀλιγώτερα Πλοῖα ἀπεδίωξαν τὴν ἐχθρῶν, χωρὶς νὰ χόσεν ἄλλο εἰς ὅλλω αὐτῶν τὴν πρᾶξιν, παρὰ μόνον ἕνα ἄνῶν.

Εἶδη-

Εἶδον αὐτῆς τῆς Πράξεως, τὴν ὁποίαν ἐπαμύνασεν ὁ Ἱπποναύαρχος Βάνδερ Κράϊς πρὸς τὸν Στρατηγὸν Ρομπέρτον Βρούκαν μὲ τὰ παρῶντα λόγια.

Εἰς τὰς 4 τοῦ ἔρχοντος Μῆνος ἡ Κορβέταις μὲς ἐξάνοιξαν τὴν Ἀρμάταν τοῦ ἐχθροῦ, ἡ ὁποία ἦτον 22 πλοῖα τῆς πολέμου, χωρὶς νὰ ἀπαλειθμῶσιν τὰ ἄλλα, καὶ ἀρμεύοντες πρὸς τὸ Κρονολότ. Εἰς τὰς 6 ὕστερον ἀπὸ τὸ μεσημέριον ἔδωσαν εἰς κάποιον σημῆσον, καὶ παρῶντος ὁ Ἀμμιραλῆος Ἀρχερσεῖν καὶ ὁ Ἱπποναύαρχος Σπάαρ, ἔταξαν τὴν Ἀρμάταν τας εἰς παράταξιν πολέμου, διὰ νὰ ἔλθον κατ' ἐπάνω μαι, καὶ τῆ Κορβέταις. Ὁ Σπάαρ ἔχωντας εἰς βοήθειαν τὰ ἀκατάπαυσον φωτῖαν κανονίων τοῦ Ἀμμιραλῆος, ἐφόρησε πρὸς τὸ ἀκρωτήριον τοῦ Νησίου Ρετατζάει, ἐκεῖ ὅπου ἔχε σημεῖον τὸ στρατοπέδον τοῦ Χιλιάρχοιο Τολβούχ, καὶ ἀπέρασεν ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ χερσὶν ἡμῶν, καὶ ἀπὸ τὴν φωτίαν τοῦ Χιλιάρχοιο, καὶ ἄρχισε νὰ μᾶς πελεμῆ ρίπτωντας ἀκατάπαυστα κατ' ἐπάνω μαι Μπόμπαις, καὶ Καρκάσας. Εἰς τοῦτο τὸ μεταξύ εἰς πλῆθος Γρανατιέρων, ὅπου ἦσαν εἰς 40 Πιάταις, καὶ ἐδιαυδεντῶντο ἀπὸ τὰ κανόνια τῶν Κορβέταις, ἐδοκίμασαν νὰ ἐύγουν ἐξω εἰς τὸ Νησίον. Ἀλλὰ ἡμεῖς τὴν ἐδέχθημεν μὲ τὸς ἄνδρείαι, καὶ γενναίότητα, ὅπου ἀφ' οὗ ἔχασαν ὅλους σχεδὸν τοὺς Γρανατιέρους, καὶ πολὺ μέρος στρατιωτῶν, ἠναγκάσθησαν νὰ φύγουν, παραιτήσαντες 37 αἰχμαλώτους, ἀνάμεσα εἰς τοὺς ὁποίους ἦσαν δύο ἑκατόνταρχοι, καὶ δύο ἄλλοι Ἀξιωματικοί, καὶ προσέτι πέντε Πιάταις. Τοιαυτοτρόπως μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ τοὺς ἀπεδίωξαμεν μὲ πολλὴν δόξαν. Διότι ἦσαν πολὺ δυνατώτεροι ἀπὸ ἡμᾶς. ἐπειδὴ τὰ Κορβέταις μαι δὲν ἠμποροῦσαν νὰ βασιλεύωσι περισσώτερα ἀπὸ 14 κανόνια, ἕως τὰ 26. τὰ δὲ ἐδικάτες ὅπου ἡμεῖς ἐβάλαμεν εἰς σύγχυσιν καὶ ἀταξίαν, ἦσαν τὰ περισσώτερα Κορβέταις τοῦ πολέμου. τὸ Κορβέταις τὸ Ἀμμιραλ-

„μιαλλιῆ ἔχεν 64 Κανόνια, ἐκείνο δὲ τοῦ Ὑποκου-
 „ἀρχῆς 54, καθὼς μᾶς τὸ βεβαιώσασιν οἱ αἰχμαλώ-
 „τοι. Εἰς αὐτὸν τὸν πόλεμον ἀπέθανεν εἰς ἄνθρω-
 „πὸς μας, ἔ ἐπληρώθησαν τρεῖς.

Ἐν δὲ τῷ μεταξύ ὅπῃ ὁ Στόλαρχος Κρέις ἐ-
 καταγίνετο τοιαυτὸ ἔργον εἰς τὰ νερά τῆ Κρουσλὸτ
 ἐναντίον τῆ Σβεβικῆς Στόλης, ὁ Ἀρχιστρατηγὸς
 Σερεμέτης ἐνήργη εἰς τὰς τόπας τῆς Κερλινδίας
 μὲ 20 χιλιάδας Ρῥάσας, ἐναντίον 8 χιλιάδων
 Σβεβικῶν, ὅπῃ ἦσαν ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τῆ Στρα-
 τηγῆ Λεβονόπτ. Ὁ Στρατηγὸς Βάβερ μισθίων-
 πας δὲ τὸ Στρατόπεδον τῆ Σερεμέτη μὲ εἰκοσι χι-
 λιάδας Ἰππικὸν Στράτευμα Ρῥάσων ἐτόλμησε
 νὰ ὑπάγῃ ἕως Μιτταύιαν, Μιτρόπολιν τοῦ
 Κουρλινδικοῦ Δεκάτου. καὶ ἐξαφνίζοντας τὴν
 φρενὴν τῆς Πόλεως, εἰσέβη εἰς αὐτὴν μὲ ὅλας
 τὰς στρατιώτας τε. ἀφ' ἧ δὲ ἔλαβον ἐκεῖ πολλό-
 πατα κούρση ἐσράφη πάλιν εἰς τὸ Στρατόπεδον.
 Ὡς ἔλαβε τὴν εἰδησιν ὁ Λεβονόπτ, ἔδραμψεν
 εὐθὺς μὲ τὸ Ἰππικὸν τε Στράτευμα νὰ δραυθεν-
 τώσῃ ἐκεῖνῳ τὴν δυσυχισμένῳ Μιτρόπολιν,
 ἀμὴ δὲν ἦεν ἄλλο, παρά τὰ ἔχνη τῆς τρομε-
 ρῆς ἁβασείας τῆς Μοσκοβιτῶν. Στοχαζόμενος
 δὲ ὅτι δὲν ἠθέλων ἀργοπορήσῃ πολὺ οἱ Μοσκο-

Οἱ Σερε-
 μέτης πο-
 λεμῆ εἰς
 Κουρλαν-
 δίκην.

Οἱ Ρῥο-
 σοι λεηλα-
 τοῦσι τὴν
 Μιτταύι-
 αν.

Οἱ Σερε-
 μέτης στρα-
 τῆμα καὶ
 τοῦ Λεβονό-
 πτ.

βίται νὰ ἔλθον νὰ τὸν κτυπήσεν, ἐπίασε μίαν
 ἀρμολίαν τοποθεσίαν, καὶ ἠπομάσθη ἀναμέ-
 νωντας τὴν ἀφίξίν τε, καὶ ὁ λογισμὸς δὲν τὸν
 ἐπλάγησε. Διότι ὁ Σερεμέτης ἔκανε τὴν πορείαν

τε πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος μὲ ὄλοντε τὸ Στράτευ-
 μα. Ἦτον δὲ σωθεμένον ἀπο 14 χιλιάδας
 Δραγόνες, 4 χιλιάδας πεζοὺς, καὶ 2 χιλιάδας
 Καζάνες. Τότε ὁ Λεβονόπτ ἐπέμψε μερικὰς
 Σβεβικὰς Χιλιαρχίας διὰ νὰ σοχαδουῖ τὴν ὁ-
 δοιορείαν ὅπῃ ἔκαναν οἱ Ρῥάσοι, παραγγέλλον-
 τὰς τὰς εὐθὺς ὅπῃ ἠθέλων εἰδῆ αὐτὰς πλησιάζον-
 τας νὰ γυρίσῃν ὀπίσω. ἀλλὰ μετὰ βίας ἔλαβε
 καιρὸν αὐτὴ ἢ ἀπόμοιρα νὰ ξανοίξῃ τὰς Ρῥάσας,
 καὶ ἔπεσον κατ' ἐπάνω τῆς δύο Ρῥασικαὶ Ποτα-
 κοστιαρχίαι, ὅπῃ εἶχον ἀπεράσῃ τὸν Ρῥάσικον. Οἱ
 δὲ Σβεβικοὶ ἐβάσαζαν τὴν προσβολὴν, καὶ ἐσύρ-
 θησαν ἕως ἐκεῖ ὅπῃ ἦτον τὸ βαρὺ τῆς Στράτευ-
 μα. Τότε ἦλθον εἰς τὰ χεῖρα καὶ τὰ δύο Στρα-
 τεύματα, καὶ μέγας ἐσάθη ὁ ὄλεθρος, καὶ
 ἡ αἱματοχυσία ἀπὸ τὸ ἕνα καὶ ἄλλο μέρος.
 Τέλος πάντων μερικαὶ Ρῥασικαὶ Ἰππιαρχίαι ὅ-
 πῃ εἶχαν ἀπεράσῃ τὸ Ποταμάκι διὰ νὰ βαρέσῃν
 ἀπὸ τὸ πλοῦρον τὰς πολεμίας, ἐχύθησαν κατ'
 ἐπάνω τῆς Ἰππικῆς δυνάμεως τῆς Σβεβικῶν, καὶ
 αὐτὴ ἔκλινε, καὶ ἔπεσον ἐπάνω τῆς Γρανатиέρων,
 Ἐ ἐσύγχυσεν ὀλοιστῶς τὴν πολεμικὴν παράτα-
 ξιν. καὶ δὲ ὅπῃ ἀρχίζε τὸ δεξιὸν κέρασ τῆς Σβε-
 βικῶν νὰ χάνῃ τὸν τόπον τε, καὶ ἡ νίκη ἐφαίνετο
 νὰ εἶναι τῆς Ρῥάσων. ἀλλ' ἔδραμψεν ἡ Πεζὴ δύνα-
 μισ τῆς ἄλλης παρατάξεως, καὶ ἐπίασε τὸν τόπον
 αὐτῆ τῆ κέρατος, καὶ τῆς ἔδωσε καιρὸν νὰ βαλ-
 θῇ πάλιν εἰς παράταξιν. Τότε ἡ πεζὴ δύναμις

Μαριφέσο
τῆ Πέτρα.
 νίας, ἑκατὸν χιλιάδας ξυρικὸν Στράτευμα. καὶ
 δια νὰ εἶναι πασιδίηλα Ἐπὶ ὅλον τὸν κόσμον
 αὐτὰ τὰ αἰτία, τὰ ἐσημείωσαν εἰς ἓνα Μαριφέσον,
 καὶ τὸ ἐδημοσίωσαν εἰς Ποτόκ, εἰς τὸ Βασιλικὸν
 τὸ Καταγράγιον τῆ κατ' Ἰαν. 1705. Καὶ βέβαια
 ἔξω ἀπὸ τὸ Ρῶσικὸν Στράτευμα ὅπως δέεισκε-
 τὸ εἰς Κερλανδίαν ὑπὸ τῆ ὁδηγίᾳ τῆ Ἀρχι-
 στρατήγου Σερεμίτ, ὁ Πέτρος εἶχε προσάξῃ τὸν
 Στρατηγὸν Μαζέπα νὰ ἔμβῃ εἰς τὴν μικρὰν
 Ρωσίαν ἢ Πολωνίαν μὲ 60 χιλιάδας σχεδὸν
 Καζάκας. Προσέτι ὁ Ἀρχιστράτηγος Οὐλιουίς
 ἦταν Ἀρχηγὸς εἰς ἓνα ἄλλο Στράτευμα Ἰσάριθ-
 μον μὲ ἐκεῖνο τοῦ Μαζέπα, συστρατόμηρος μὲ
 αὐτὸ καὶ ὁ ἴδιος Ἀυτοκράτωρ.

Εἰς τὸ τοῦ μεταξὺ ὁ Λεβενόπτ ἄφησε τὴν
 Κερλανδίαν, καὶ ἐσύρθη πρὸς τὸ μέρος τῆς Ρί-
 γας. ὅθεν ὁ Πέτρος ἐσημείωσαν εἰς τὴν κατόι-
 κης τῆς Κερλανδίας, ὅτι ἔπερσαν ἐκεῖνο τὸ Δε-
 κτήριον τὴν κατὰ τὴν ὑποκάτω εἰς τὴν προσασίαν τῆ, καὶ τοὺς
 κερλανδι-
 ανῆς τῆ
 προσασί-
 αν τῆ.
 ἐπρόσασε νὰ ἐγχειρίσῃ τὸ Πείριπτερος Μεντζι-
 κόφ τῆ ἐπιτροπὴ τῆ ὅλα τὰ ὄπλα, καὶ πάντα
 τὰ πράγματα ἢ Σβέικων ὅπως ἤθελεν ἀρεθῆ
 εἰς τὴν Ἐπαρχίαν τῆς. Οἱ Κερλανδοὶ ἔκαμαν
 καὶ τὴν προσαγίᾳ τῆ Ἀυτοκράτορος, ἀλλὰ μὲ
 ὀλίγη δυσκολίαν, ἐπειδὴ καὶ εἶχον ἀκόμη πο-
 λὺ Σβεικικὴ τὴν καρδίαν τῆς.

Ἄν καλὰ καὶ εἶχον παραιτήσῃ οἱ Σβέικοι τὴν
 Κερλανδίαν, δὲν ἐδέκοντο ὅμως ἀργοὶ εἰς Λι-
 βο-

βοίαν, καὶ Φινλανδίαν. Ὁ Στόλαρχος Ἀγχερ-
 σῆν, ὅστις εἶχε δοκιμάσῃ τὴν προεξημενίᾳ ἐ-
 πιχείρησιν ἐναντίον τῆ Φρεξίε Κρονσλότ χωρὶς
 νὰ κατορθώσῃ τίποτες, μανθάνωντας τὴν ὅτι
 ὅλαις ἢ διώμας τῆ Ἀυτοκράτορος ἐκαταγίνοντο
 εἰς ἄλλα μέρη, ἐνόμισε νὰ ἐτυχήσῃ καλειότε-
 ρα. Καὶ λοιπὸν ἀποφάσισε νὰ κατεβῆ διὰ νὰ
 τὸ πολεμήσῃ μὲ τὴν φατίαν τῆς ναυτικῆς Ἀρ-
 μάτας. Οἱ δὲ Μοσκοβίται, ὅπως ἦσαν ὑπὸ τὴν
 ἐπιστάτιαν τῆ Χιλιάρχου Τοβούλι τῆς ἐκαρτέρη-
 σαν ἦσυχια, ὄντες κρυμμένοι ἐπὶ τῆς χαρα-
 κωμάτων, ἠξέβροντες εἰς πόσω καλειότεραν κα-
 τάσασιν ἦτον τότε τὸ Φρέξιον νὰ ἀντισταθῆ ἄπὸ
 τὴν πρῶτῳ φορᾷ ὅπως ἐπολεμήθη. Ἡ προφυ-
 λακὴ ἢ Σβέικων ἐσωπαπάντισε πρῶτῳ ἐναν-
 τίωσιν ἓνα βάρδος ἀπὸ ὀλίγα νερά, καὶ ὀλόσκε-
 πον ἀπὸ ἔραχίας πέτρας. Ἐκεῖ κτυπῶντας με-
 ρικὰ Πλοῖα ἐσωπείφθησαν, ἀλλὰ δὲ ἀναπο-
 δογυρίθησαν. Τότε οἱ Σβέικοι στρατιῶται ὅπου
 ἦσαν μέσα εἰς αὐτὰ, ἀπήδησαν ἀφοβοὶ εἰς τὰ
 νερά. καὶ πρῶτον μὴν ἐφθανε τὸ νερὸν ἕως τὸ γό-
 νυ τῆς, ἀλλ' ἔπειτα τὸ νερὸν παρ' ἐμπρὸς βα-
 θύτερον, καὶ ἐπύγησαν μερικοὶ ἀπ' αὐτῆς. Ἰ-
 περβάντες δὲ αὐτῆς τῆς δύο δυσκολίας, ἄλλον
 ἄλλῳ μεγαλητέραν ἀπὸ μέρες ἢ Μοσκοβιτῶν.
 Διότι ὄντες πεπαιδευμένοι τὴν πολεμικὴν τέχ-
 νῳ μὲ πᾶσαν ἐπιδεξιότητα, καὶ μηχανῶν, ἐ-
 σέκοντο πρῶμιτα καὶ γῆς ἔξαπλωμένοι σιμὰ εἰς

Πόλεμος
 σβέικων καὶ
 ρούσων ἐ-
 ξώθεν τῆ
 Κρονσ-
 λότ.

τὰ Κανόνια, ὅπε ἦσαν γεμισμένα μὲ πολλὰ καὶ διάφορα βόλια, καὶ μὲ τὴν πρώτην φωτίαν ὅπε ἔδωσαν εἰς τὰ Κανόνια ἐκατέρωθεν ὅ,τι ἐπιθυμῆσαν. διότι ἀναποδογύρισαν τὸ περισσότερον μέρος τῆ ἁποβάπτων Σβέικων, καὶ ὑπάγκασαν τὰς λοιπὰς νὰ δράμουν εἰς ταῖς βάρκαις των. Τότε οἱ Μοσκοβίται ἔτρεξαν νὰ ἁποτελειώσω μὲ ταῖς τεφερίαις ἐκεῖνο ὅπε ἄρχισε τόσο καλὰ τὸ Κανόνιας. καὶ διὰ νὰ τὰ βραχυλογεῖται, οἱ Σβέικοι ἔχασαν εἰς ταύτῃ τὴν μάχην, ὅπε ἐκράτισον ὀλιγώτερον ἀπὸ μίαν ὥραν, περισσότερας ἀπὸ ἑκατοσίαις στρατιώταις, δώδεκα Ἀξιωματικῆς, ἔξω ἀπὸ ἕνα πολὺ πληθὺς λαβωμένων. Δὲν ἦτον κανένα παρᾶγμα ὅπε νὰ προξενῆ περισσότεραν χαρὰν τῷ Ἀυτοκράτορος Πέτρου, ὡσὸν ἡ νίκαις ὅπε ἐκατέρωθεν οἱ Στρατιῶται τὴ καὶ τὴν Θάλασσαν. ὅθεν καὶ τὸν ἔκαναν προσθυμώτερον εἰς τὸ νὰ ἐπιμελῆται τῆς ναυτικῆς Ἀρμάτας τὴν αὐξήσιν.

Εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν ὅπε ἄρχισε νὰ πολεμῆ διὰ Θαλάσσης ὁ Σβέικος Ἀμμιράλλιος τὸ Φρέιον Κροισλότ, ὁ Στρατηγὸς Μείδελ δραξάμηνος τῆ καιρῆ ἠθέλησε νὰ πολεμήσῃ διὰ ξηρᾶς τὴν Πετρέπολιν. Ἦτον δὲ Ἐπιστάτης εἰς αὐτὴν Ρομπέρτος Βρέικας, ὁ Γενεράλ Μαϊϊῶρος. Καὶ λοιπὸν σωάξας καὶ ἐπισωρόσας ἐκεῖ ὡς 20 χιλιάδας φειγανόδεσματα, διεπέρασεν ἐπάνωθεν τὰς μὲ 5 χιλιάδας ἀνέξ, ὅπε εἶχον εἰς τὴν σωωδίαν

Μείδελ
πολεμῆ τὴ
πετρέπο-
λιν.

διάντε, διὰ νὰ προσβάλη εἰς τὰ χαρακώματα ὅπε ἦσαν πρὸς ἑξοφύλαξιν τῆς Πόλεως. ἀλλὰ δεικνωτάς τα καλῶς περιφυλαγμένα, ὑπερον ἀπὸ τὴν πρώτην προσβολὴν, εἰς τὴν ὁποίαν ἔχασε περισσότερας ἀπὸ ἑκατοσίαις στρατιώταις, μὴν ἐλπίζοντας πλέον νὰ ἰχύσῃ, παραιτήσας τὴν ἐπιχείρησιν, ἁποφάσισε νὰ πάρῃ μὴ προσβολῆς ἕνα Νερόμυλον ὠραιότατον, τὸ ὁποῖον εἶχε κατασκευάσῃ ὁ Πέτρος ἀναμέσον Πετραπόλεως καὶ Νοττεβέργε διὰ πειωνισμόν ξύλων. Περικλείετο δὲ αὐτὸς ἀπὸ δύο σίχας παλεκοφραγμάτων, ἃ ἐνδοθεν αὐτῶν εἶχον συκώση οἱ Μοσκοβίται χάρακας πρὸς ἁποσκευὴν δύο χιλιάδων στρατιωτῶν, ὅπε ἐμβάδηνσαν ἐκεῖ, διὰ νὰ ἑξουθενώσεν τὸ τόπον. Ὁ Στρατηγὸς λοιπὸν τῆ Σβέικων Μείδελ, τὰς ἐμύνησε πολλὰκις νὰ ἠθέλων παραδοθῆ, ἀλλ' οἱ Ρῆσσοι δὲν ἔσερξαν. ὅθεν ἀποφάσισε νὰ δώσῃ τὸ ἀπήδημα. ἀλλὰ ἀμπάθοντες τὰς δύο φοραῖς οἱ Μοσκοβίται μὲ πολλὴν γενναϊότητα, εἰς τὴν τρίτῃ προσβολὴν ὑπερίχουσε καὶ ἀπέρασε μὲ τὸ Στράτόματά τὰ παλεκοφράγματα. Ὡς δὲ ἤγγισαν περὶ τὰς πρόποδας τὰ χάρακος, ἄρχισαν νὰ ρίπτου μέσα πληθὺς πολὺ ἀπὸ γρανάταις, καὶ ἀναφεν ἠ ἀποθήκη, εἰς τὴν ὁποίαν ἐφυλάγετο ἡ Πυρίτις κόνις. Τότε οἱ Σβέικοι ἐνόμισαν ἀδισάκτως, ὅτι ἠθέλων παραδοθῆ οἱ ἀποκλεισμένοι Ρῆσσοι, ἀμὴ ἠκολέθησεν ὅλο τὸ ἐναντίον. διότι ἐκεῖνο τὸ συμβεβηκὸς ἄλλο δὲν ἐπροξένισε, παρὰ νὰ ἐμπνέσῃ εἰς τὰς Ρῆσσας

Ἀποκλήσι
ἕνα νερό-
μυλον,
ἀλλὰ ἀπο-
διώχνηται
μὲ κατα-
χυνίω.

περισσότεραν ὄργην, ἢ μανίαν. ἢ ἐξεληθόντες ἀπὸ τὸν χάρακα ὤρμισαν μὲ πολλὴν τόλμην, ἢ ἀπεδιώξαν τὰς Σβέκας ἔξω ἀπὸ τὰ παλακοφράγματα, ἢ τὰς ἠνάγκασαν νὰ γυρίσῃσι πάλιν εἰς Βίβεργον, ἀφ' ἧς τὰς ἐφόνδυσαν περισσοτέρως, ἢ τετρακοσίους στρατιώτας.

Ἐν δὲ τῷ μεταξύ ὅπῃ αὐτὴ ἡ νέα ἀποικία τῆ Πετραπόλειος ἔτι νηπία, ἵνα ἕτως εἶπω, ἔκανε καὶ τῶ Σβέκων αὐτὰ τὰ ἀνδραγαθήματα, ὁ Αὐτοκράτωρ Πέτρος κυριεύσας τὰς εὐφρεσέρους τόπους ὅπῃ ἦσαν γύρωθεν τῆ Γρόδνα, ἔκανεν ὡς Κύριος αὐτεξέσιος κατ' ὄλλω τὴν Λιθουανίαν, ὡς ἐφαίνεται πῶς εἶχε σκοπὸν νὰ προδύσῃ εἰς τὸ Βασίλειόν τε τὴν εὐρυχωροτάτῃ ἐκεῖνῃ Επαρχίαν. Ἀλλ' ὁ ἐξαιρετός τε σκοπὸς ἦτον νὰ σύρῃ πρὸς τὸ μέρος τῆ Βασιλείας Αὐγύστου ὅλης τῆς Ἀρχοντίας ἐκεῖνῃ τῆ μεγάλης Δακίτης, κατὰ τὸν Κάρλος, εἶχε τραβίσῃ πρὸς τὸ μέρος τῆ Σπανισίας τὰς ἀρχοντας τῆς Πολωνίας.

Οἱ Αὐγύστοι ὑπάγει εἰς Γρόδνο νὰ σωμιλήσῃ μετ' Πέτρον.

Ἡναγκασμένος δὲ ὁ Αὐγύστος ἀπὸ τῆ Στρατηγὸν Πατρικίου καὶ ὅπου ἐνήργα ὡς πρεσβυτέρῃ τῆ Πέτρου εἰς Σαξονίαν, ἀπέρασεν εἰς Γρόδνον νὰ σωμιλήσῃ μετ' ὑπερασπιστὴν τε Πέτρον, ἢ νὰ συμφωνήσῃ ἀναμεταξύ τῆς τὰ μέσα μετὰ τὰ ὅποια ἐμελλον νὰ σαθερώσῃσι πάλιν εἰς τὴν Αἰσοκρατείαν τῆς Πολωνίας τὴν ὁμόνοιαν, ἢ νὰ ἐμποδίσῃσι τὰς προκοπὰς τῆ Κάρλου, τῆ κοινῆ ἐχθρῆς.

Ἐπαναστασίαι εἰς Ἀσρακάν.

Ἀλλ' εἰς τὸ κυριώτερον τῶ συμβιβασμῶν ἐφασσε

Ἔασε πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα Πέτρον ἕνας μαντατοφόρος ἀπεσαλμένος ἐπιταυτῆ ἀπὸ τῆ Μόσκαν, φέρωντάς τε τῆ εἰδήσιν μιᾶς ἐπαναστάσεως ὅπῃ εἶχον ἀρχίσῃ εἰς τὸ Ἀσρακάν. Αὐτὴ ἡ ἀγγελία ἠνάγκασε τῆ Βασιλείῃν τε νὰ γυρίσῃ μετὰ τῆσιν ἀπὸ τῆ πορείας τε πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος. ἐπειδὴ ἤξευρε καλά, ὅτι εἰς παρόμοιαις ἀνάγκαις εἶναι χρεῖα περισσότερον ἀπὸ ἔργα, παρὰ ἀπὸ συμβουλῆς. ἢ φέρωντάς μετὰ λόγους τε ἕνα πολὺ μέρος στρατιωτῶν, ἀφῆσε τὸ ἐπίλοιπον Στρατόμα ἐποικίω εἰς τῆ ἐπιστασίῃν τῆ Βασιλείας Αὐγύστου, τῆ Πρίγκιπος Μοντζικόφ, ἢ τῆ Ἀρχιστρατήγου Οὐγιλεῖ.

Οἱ Πέτρος τρέχει μετὰ ἀπὸ τῆ εἰς τοὺς τόπους τε.

Μόλις ἀνεχώρησεν ὁ Πέτρος διὰ εἰς τὰς τόπους τῆς Βασιλείας τε, ἢ ὁ Βασιλεὺς Αὐγύστος διδόντας ἀπόρασιν εἰς τὰς συμβουλὰς τῆ Συμβελλόντες, ἢ τῶ Μιγισάνων τῆς Λιθουανίας, οἱ ὅποιοι ἐβλεπον μετὰ πολλὴν θλίψιν τῆς καρδίας τῶν ἀφανισμένους τὰς ἰδίους πίπεις ἀπὸ τὰ Ρεσινικὰ Στρατόματα, ἀρχισε νὰ ἐμβαίνει εἰς κάποιας ἀδήλως ὑποψίας, καὶ ἔκτοτε ἀλιγόςδωσε πολὺ τὸ θάρρος ἢ ἡ φιλία ὅπῃ ἔτρεχον ἀναμέσον αὐτῶν τῶ δύο Συμμάχων. Ἐπὶ ποσούτων δὲ ἐπροχώρησαν αἱ ὑποψίαι, ὅπῃ ἔδωσε προσαγῶν ὁ Αὐγύστος εἰς Σαξονίαν νὰ βάλῃ εἰς φυλακὴν τὸν Στρατηγὸν Πατρικίον. Αὐτὸ τὸ πρῶτον ἐβίαζε καὶ ἀλήθειαν τὰ δικαιώματα τῶ Γενῶν, ἢ πάντες νόμον φιλίας, ἀχαιείας,

Οἱ Αὐγύστοι δὶδε προσεγγίν νὰ φυλακίσῃ τὸν Πατρικίον.

καὶ

καὶ φιλοξενίας. Γεώργιος ὁ Πατριὰρ δὲ ἴσκειτο εἰς
 Σαξονίαν Ἀρχηγὸς ἐνὸς Στρατεύματος ὅπερ εἶ-
 χε πέμψῃ ὁ Αὐτοκράτωρ πρὸς βοήθειαν τῆ Βα-
 σιλείως Αὐγέσας. περιπλέον ἦτον εἰς τὸν ἴδιον
 καιρὸν Πρεσβυτὴς Αὐτοκράτωρ σιμὰ εἰς πολλὰς
 Ἡγεμόνας τῆς Ἀλεμανίας, καὶ εἰς Δρέσδα ἐ-
 νήργει ὡς Πρεσβυτὴς τῆ Αὐτοκράτορος Πέτρου.
 καὶ τέλος πάντων εἶχε κάμη μεγάλας διεργεσίας
 τῆ Βασιλείως Αὐγέσας. Μ' ὅλον τῆτο αὐτὰ ὅλα
 δὲν ἀφέλπισαν ὀλοτελῶς εἰς τὸ νὰ ἐμποδίσεν τὰς
 Προεσώτας τῆς Δρέσδας νὰ μὴ τὸν συκώσωσι
 ἀπὸ τῆς ἰδίας του κλίτης ὡσαν μεσονυκτίου,
 καὶ νὰ τὸν ῥίψου εἰς ἕνα σκωτάτον δεσμοπύριον.
 ὡς δὲ ἔβαλαν αὐτὸν εἰς ἀσφάλειαν, ἐπέμψαν
 εὐθὺς καὶ ἐπῆραν ὅλα τὰ γράμματα ὅπερ δει-

Οὐ Γαλι- σκοντο σιμά τῶ. Τότε ὁ Πείργκιφ Γαλιτζίνοσ, ἕστις ἦτον εἰς ἐκείνην τῆ αὐτῆ ὡς Ἐπίσκοπος τῆς Συμμαχικῶν Δυνάμεων τῆ Αὐτοκράτορος, ἐπαρόσφερε μίαν ἐπίσημον ἐναντίωσιν εἰς μίαν τοιαύτην ἐπιχείρησιν, καὶ εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν ἐπέμψεν τῆν εἰδήσιν μὲ ἀσφαλῆς μεγάλης πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα. Ὁ δὲ Αὐτοκράτωρ ἐκύρωσε τὴν ὁδηγίαν τῆ, καὶ ἐμεταχειρίθη πάντα ἕξ ὅπον διὰ νὰ δώσεν τὴν ἐλευθερίαν τῆ Πρεσβυτῆς τῆ, ἀλλὰ δὲν ἐκατόρθωσε τίποτε. διότι ἐκράτισαν εἰς τὴ φυλακὴν αὐτὸν τὸν δυσυχισμένον Πατριὰρ μὲ ἁφῶρες παροφάσεις, ἕως ὅπερ τὴ ἐπαράδωσαν τῆ Βασιλείως Σβεκίας Κάρλε, καὶ ἀπέθανον ὡς ἀποδότις τῆς

Πατειδὸς, βαλμένος εἰς τὸν τροχόν, καὶ τεταρ-
 τιασμένος μὲ πολλὴν ὠμότητα.

Κάρλος ὁ Βασιλεὺς Σβεκίας εἶχε κάμη νὰ
 σέψου τὸν Στανίσλαον εἰς Βαρσαβίαν μὲ δό-
 ξαν καὶ τιμῆν μεγάλην εἰς τὰς 4 Ὀκτωβρίου
 1705. ὅθεν γενόμενος Κύριος ἀντιχριστοῦ τῆ Βα-
 σιλείως τῆ Πολωνίας, ἠνάγκατε τὴν Ἀριστοκρατείαν,
 τῆς Πολωνίας νὰ υπογράψῃ μὲ λόγου τε μίαν
 σωθῆναι εἰρήνης, καὶ συμμαχίας, καὶ ἀνάμεισα
 εἰς τὰ ἄλλα ἄρθρα τῆ γραμματὸς ἰβεβαιώθη καὶ
 τῆτο. ὅτι καὶ τὰ δύο Βασιλεία Σβεκίας, καὶ Πο-
 λωνίας, νὰ ἐγνωρίσωσι διὰ κοινὸν ἐχθρὸν τὸν
 Αὐτοκράτορα τῆς Ρουσίας, καὶ νὰ τὸν κατατρέ-
 χουσι μὲ ὅλην τῆν δυνάμιν, καὶ νὰ μὴν ἡμ-
 πορῇ ἢ μία Βασιλεία χωρὶς τὴν ἄλλην νὰ κά-
 νῃ μὲ αὐτὸν τὸν Μονάρχην ἕτε φίλιαν, ἕτε ἀνα-
 κωχὴν πολέμου, οὐδ' ἄλλην τινὰ συμφωνίαν.
 μάλιστα νὰ εἶναι ἀπηγορευμένη καὶ ἐμποδισμένη
 ὅξάπαντος εἰς τὰς τοπὰς τῆς Πολιτείας τῆς Πο-
 λωνίας πᾶσα συναστροφὴ καὶ παραγματεία μὲ
 τὰς Ρέσας. Αὕτη ἡ σωθῆναι ἔγινε καὶ ἐπελειώ-
 θη εἰς τὰς 5 Δεκεμβρίου, καὶ ἰβεβαιώθη εἰς τὰς
 25 τῆ ἰδίας Μηνὸς.

Ὁ Αὐτοκράτωρ Πέτρος φθάνωντας εἰς τὰς τό-
 πὰς τῆς Βασιλείας τῆ, εὗρον ὅτι δοῦν ἦτον τόσον
 μέγα πᾶγμα ἐκείνη ἢ τόσον παραχῶδης καὶ πε-
 εἰφημος ἐπανάστασις τῆ Ἀσρακάν. κάποιοι κα-
 κήτροποι ἄνθρωποι, βλέποντες τὸν Αὐτοκράτο-

1705

Ἡ Πολω-
 νία ὑπέ-
 γραφε
 μίαν συν-
 δηκὴν εἰ-
 ρήνης καὶ
 συμμα-
 χίας μὲ
 τὸν Κάρ-
 λον.

Τίτες οἱ

Ἀρχηγοὶ
 τῆς ἐπα-
 ναστάσεως
 τοῦ Ἀ-
 σρακάν, ἔ-
 ὅπως ἐ-
 παιδίσθη-
 σαν.

ρα μακρὰν ἀπὸ τὴν Ρῶσσίαν, ἐτοχάθησαν νὰ ὀφελιθῶν ἀπὸ τὴν ἀπεσίαν του. ἀλλ' ὕπερον φανερωθέντες ἐβάλθησαν εἰς φυλακὴν ἀπὸ τὸν Διοικητὴν ἐκείνης τῆς Πόλεως, καὶ ἐπλήρωσαν τὴν ποινὴν τῆς ἰδίας πόλεως, ἢ μάλλον εἰπεῖν τῆς ἀγνωσίας των μετὰ τὴν ἐξέλιξιν τῆς ζωῆς των. Ἐπειδὴ δὲ ἤυξαν πολὺ ἢ δειμύτης τῆ χειμῶνος, ἔκεινεν εὐλογον νὰ μὴν γυρίσῃ τότε εἰς Λευκίαν. ὅθεν ἐπειδὴ καὶ ἀποφάσισε νὰ ξεχειμάσῃ εἰς Μόσκαν, ἔπεμψε τῆ Μοναχικῆ καὶ Οὐλιανῆ ἱκανὰ ἀργύρεα, καὶ ὅσα ἄλλα πρὸς τὸ ζῆν ἐπιτήδεια. Ἀλλ' ὁ Κάρλος ἀνυπομόνητος νὰ σέκεται εἰς τὰς σαθμὰς τῆς παραχειμασίας, ἠθέλησε νὰ ἀρχίσῃ τὴν ἐκστρατείαν τῆ 1706 ἔτος εἰς τὸ μέσον τῆς μεγαλιτέρας δειμύτης τῆ κρύας. καὶ ἐκστράτευσας κατὰ τὸν Μῆνα Ἰαννουάριον μετὰ ὅλας τὰς δυνάμεις ἐπάνωθεν τῆς πάγων, καὶ δεβὰς τὸν Ποταμὸν Νιέμν, ἐστρατοπέδωσεν ἀναμέσον Βίλνης καὶ Γρόδνου. Οἱ γὰρ Ρῶσοι Στρατηγοὶ ὡς τὸν εἶδον ἐρχόμενον μετὰ χειρὸν δρόμον τόσον πλησίον, συμβέβλιον μέγα ποιήσαντες μετὰ τῆ Βασιλέως Αὐγύστου εἰς Γρόδνον περὶ τῆς φρακτέων, ἀπεφασίωθη. ὅτι ὁ Στρατηγὸς Οὐλιανὸς ἔφερετε νὰ μείνη εἰς Γρόδνον διὰ νὰ ἐνεργῇ ἐναντίον τῆς Σβέικων ὡς ἡ χρεῖα ἔοικε ὁ καιρὸς ἠθέλε τὸν καλέσῃ, ἢ ἐκστράτευσαντες ἐναντίον τῆς, ἢ ἀναμένοντασ τῆς νὰ ἔλθω, καὶ ἐναντιώμενος εἰς πᾶσαν κίνησιν ὅπως ἠθέλων κά-

μη.

μη. Ὁ δὲ Αὐγύστου νὰ ἠθέλων ὑπάγῃ εἰς Πολωνίαν νὰ ἀναγνωριθῆ Βασιλεὺς εἰς τὰς τόπας ὅπως εἶχε παραίτησιν ὁ Κάρλος, διὰ νὰ ἠμπορέσῃ νὰ ἐμβάσῃ μετὰ πειρασοτέραν ευκολίαν εἰς τὰς τόπας τῆς Πολιτείας τῆς Πολωνίαν καὶ Σαξονικὰ Στρατεύματα, ὅπως ἐρείσκοντο πέραν τῆ Ποταμῆς Οὐδερ, ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τῆ Στρατηγῆς Σκυλέμβεργος. Οὗτος ὁ πειρῶδξος Στρατηγὸς, ὅπως τὸν ὀδηγεῖ εὐτυχῶς τὰ Στρατεύματα τῆς Γαλινοπάτης Ἀριστοκρατείας τῆς Ἑνέπων μετὰ τὴν Ἀρχιστρατήγην, ἐρείσκετο τότε εἰς ὑπηρεσίαν τοῦ Ἐλετῶρος τῆς Σαξονίας, Βασιλέως δὲ τῆς Πολωνίας Αὐγύστου, καὶ ἦτον Ἀρχηγὸς τεσσαράκοντα Ἰππαρχίων, καὶ ἑνὴν χιλιάδων Σαξόνων στρατιωτῶν, ἔξω ἀπὸ 6 χιλιάδας Ρῶσσης ὅπου ἦσαν εἰς τὸ ἀπερασμένον ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ δυσυχισμένου Πατιάλ. Ἄλλο λοιπὸν δὲν ἐπρόσμενον ὁ Σκυλέμβεργος, παρὰ μόνον ἀρμόδιον καιρὸν διὰ νὰ ἀπατήσῃ τὸ ἀγρυπνον ἄμμα τοῦ Στρατηγῆς τῆς Σβέικων Ρουσκίλδου, ὅπως εἶχον ὑπὸ τὴν ὀξυσίαντες 37 Ἰππαρχίας, ἔξω χιλιάδας πρὸς τὴν δύσιν. Παρατήρησι δὲ ὁ εἰς τὸν ἄλλον. καὶ ὁ μὲν Σκυλέμβεργος ἐζήτει ευκαιρίαν νὰ ἀπεράσῃ τὸν Οὐδερ. ὁ δὲ Ρουσκίλδου ἔσπεκεν ἀγρυπνος διὰ νὰ τῆ ἐμποδίσῃ τὴν διάβασιν. Τέλος πάντων ὕπερον ἀπὸ διαφορῆς κινήσεις καὶ ἀντικινήσεις, εὐτύχησεν ὁ σκοπὸς τοῦ σωετῆ Σκυλέμβεργος, καὶ ἀπέρασε νυκτὸς πέ-

ραν

Σκυλέμβεργος
ἀρχηγὸς
τῆς Σαξονικῶν
στρατευμάτων.

Ὁ Πέτρος
ξεχειμάζει εἰς Μόσκαν.

1706
Ὁ Κάρλος ἐκστράτευσι.

Οἱ Ρῶσοι στρατηγοὶ συμβουλεύοντα μετὰ τὸν Αὐγύστου.

ραν τῆ Ὁδῆ με ὅλας τὰς Σάξονας τε δὲ τυχαῶς,
 καὶ με τοὺς Μοσκοβίτας ὅτι ἦσαν ὑπὸ τῆ ὀ-
 δηγίαν τῆ Ὑποσρατῆρος Βοσρομίρχει. Ὡς οὖν
 ἔμαθε τῆ αὐτῆ ὁ Στρατηγὸς τῆ Σβέκων Ρέν-
 σκίλδ ἀπὸ τὰς κατασκόπους τε τῆ δὲ βασιν-
 τας, ἔδραμε κατόπιον, καὶ ἔλθων ἔστησε τὸ
 στρατόπεδόν τε εἰς Φραβεσάδ. Ἐκεῖ πλησίον
 ἔσμιξαν καὶ τὰ δύο στρατόματα καὶ σικερότησαν
 πόλεμον τῆ ἰδ' Φέρραει με πολὺ φόνον καὶ
 αἵματοχυσίαν, οἱ γὰρ Σάξονες καὶ οἱ Μοσκο-
 βίτας ἐπολέμησαν ὡς λέοντες ἐναντίον τῆ Σβέ-
 κων. ἀλλὰ τέλος πάντων ὑπείχθησαν οἱ Σβέ-
 κων ἐξείμβδυσαν, πέρνοντες τῆ Σικελεμβέρ-
 γη ἑξὶς χιλιάδας αἰχμαλώτους, τεράντα Κα-
 νόνια, καὶ ἄλλω χερσὶν τῆ ἄποσκιδνῶ.

Ταῦτο τὸ δυσυχὲς σωμαπαύτημα, ἐφοξένησε
 δειλίαν εἰς τὰς ὀπαδάς τῆ Βασιλείας Αὐγύσε
 εἰς Πολωνίαν, καὶ παρεδάρριμε τὸν Βασιλέα
 Κάρλον νὰ προσπαθήσῃ πανταίῳ ἔσπευ ἔξ νὰ
 ἀποδιώξῃ τὰς Μοσκοβίτας ἀπὸ τῆ Λιθουανίαν.
 τῆς ὁποίας οἱ ἄρχοντες μὴ διωκόμενοι πλέον νὰ
 ἔξορῃ φίλας, ὅτι δὲν εἶχαν καμίαν διαφορὰν
 ἀπὸ ἑχθρῶν, ἄρχισαν νὰ φέρων σέβας πρὸς τὸ
 νέον Βασιλέα Στανίσλαν, ὅτι ὁ Κάρλος εἶχε
 σφεαίσῃ. Καὶ καὶ ἀλήθειαν δεικνόντες ἄδειαν οἱ
 Σβέκοι, καὶ καλὸν καιρὸν, ἐπειδὴ καὶ ὁ Πέτρος
 ἔλειπε, διότι εἶχον ἀπεράσῃ εἰς Μόσκαν, εἰς
 τὴν αὐτὴν ἐφθασαν νὰ καταστήσῃν τὴν

Μοσκο-

Μοσκοβικὰ Στρατόματα, ὅτι ἦσαν ὑπὸ τῆ
 ὀδηγίαν τῆ Ὁγιαν, ὅτι ἐκεῖθεν διλογώτερον
 ὁ φρόνιμος Στρατηγὸς νὰ ἀναχωρήσῃ εἰς τὰ μέ-
 ρη τῆ Βίλνας, παρὰ νὰ ἀφήσῃ τὰς στρατιώ-
 τας τε νὰ ἀπολεσθῶν ἅπαντες εἰς τὰς σκιοχω-
 ρίας ὅτι ἐδοκίμαζον εἰς τὸ Γρόδνον.

Δὲν ἔμπορεῖ τινὰς νὰ σοχαδῆ τὸν ἔσπον με
 τὸν ὁποῖον ἐφέρρετο ὁ Βασιλεὺς Αὐγύσε, καὶ ὁ αὐγύσε
 νὰ μὴ μείνῃ ἐκατμὸς, καὶ ἔκταμβος. Αὐτὸς
 εἶχε καμὴ τῆ Αὐτοκράτορος Πέτρου τὸ πρῶτον
 ἄδινον, βάνητας εἰς φυλακῆν τὸν Πρεσβυ-
 τῆν τε καὶ Στρατηγὸν Πατκὲλ. καὶ τῶρα πάλιν
 ἐπήγαγε μελεπόντας ἔξ νὰ τῆ καμὴ καὶ τὸ δόλιτε-
 ρον με μίαν εἰρήνην ὅτι ἐνεργῶσαν κρυφίως οἱ
 Πρέσβεις τε με τὸν Βασιλέα Σβέκων Κάρλον.
 καὶ μὴ ὅλον τῆτο δὲν ἐντράπη, ἔτε ἐροβήθη νὰ
 πέμψῃ τὸν Ἐπίσκοπον Κεϊαυίας ὡς ἄποσο-
 λάτορά τε εἰς Μόλενσκον, ἐκεῖ ὅτι εἶχε ὑπά-
 γῃ ὁ Αὐτοκράτωρ Πέτρος, ὅτι ἄρχηγὸς εἰς εἰ-
 κοσι χιλιάδας στρατιώτας, τὰς ἐκλεκτοτέρους ἀπὸ
 τὰ Στρατόματά τε, με τὰς ὁποίας εἶχε ὑπάγῃ
 νὰ ἐνωθῆ καὶ ὁ Στρατηγὸς Μαζέπας με τὰς
 Καζάνους ὅτι εἶχε ὑπὸ τῆ ὀδηγίαν τε. Αὐτὸς
 ὁ Ἐπίσκοπος τῆ Κεϊαυίας, ὅτι τῆ αὐτῆς,
 εἶχε λάβῃ παραγγελίαν νὰ καταπατήσῃ τὸν
 σκοπὸν ὅτι εἶχε ὁ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ἀληθείας
 δὲν ἐχρειάθη, πολὺ νὰ τὸν ξεσκεπάσῃ. διότι
 ὁ Πέτρος ὅτι εἶχε ἐλθὼν φερὸν κάρδιος, καὶ μὴ ἔ-
 χων-

χωντάς διπλόπιτες εἰς τὴν καρδίαν τε, δὲν ἠμπούρουσε νὰ προσωποποιήσῃ, καὶ νὰ κρύψῃ τὴν ὀργὴν, ὅπως μὲ δίκαιον ἔσπον εἶχε γεννηθῆ εἰς τὴν καρδίαν τε, καὶ τὸ ἀδικον ὅπως τῆ εἶχε καμῆ ὁ Αὐγύστου, φυλακίζωντας ἀδικίας καὶ παραλόγους τὴν Πρεσβυτέρω τε. ὅθεν δὲν ἠθέλησε νὰ δώσῃ ἀκρόασιν τῷ Ἐπισκόπῳ. Εἶναι ὁμοίως ἀληθινόν, ὅτι ὀλίγον ἕξερων ἔγραψεν ὁ Μεντζικόφ τῷ Αὐγύστου, καὶ τῷ ἐφανέρωσεν, ὅτι δὲν ὄγυαλε καὶ ἄλλω ἀφορμῶν ὁ Κύριός τε Αὐτοκράτωρ τῶν Στρατοδύματα ὑπὸ τὴν Λιθουανίαν, ἔ τὴν Βίλναν, παρά καὶ τὰ βάλῃ εἰς καλειότερας κατὰσασιν, καὶ νὰ τὰ πέμψῃ πάλιν πρὸς τὰς ἀρχαίς τῆ νέου χρόνου ἰχυρώτερα. Καὶ βέβαια δὲν ἀπέρασε πολὺς καιρὸς, καὶ ἔλαβε πρὸς αὐτὸν ὁ Μεντζικόφ ὑπὸ τὸν Βασιλέα τε νὰ ἔμβῃ πάλιν εἰς τὴν Λιθουανίαν, φέρωντας τῷ Βασιλέως Αὐγύστου 20 χιλιάδας στρατιώτας πρὸς βοήθειαν. Αἰμὴ αὐτὴ ἢ βοήθεια ἔδιδε περισσώτερον σύγχυσιν τῷ Αὐγύστου, ἢ παραμυθίαν. διότι ἀείσκειτο τῇ ἀληθείᾳ εἰς πολλὰ κακῶν κατὰσασιν. Ἐπειδὴ ὁ Βασιλεὺς Κάρλος ἀφ' οὗ ἔκαμιν ὡς Κύριος εἰς Πολωνίαν, ἀπέρασε καὶ εἰς τὴν Σαξονίαν μὲ τὴν αὐτὴν ὑπερφανίαν, καὶ χύνωντας τὸν τρόπον ὅπως δὲν, ἐσύναξε μεγάλας εἰσφορὰς ἀπ' ἐκεῖνο τὸ Ἐλετποράνιον. Ὁ δὲ Αὐγύστου δὲν ἠμπούρουσε νὰ ἐλπίζῃ ὑπὸ τὸν Πέτρον τοσαύτῳ ἀξιόλογον δυνάμιν, ὅπως νὰ εἶναι ἀρκετὴ διὰ νὰ ἀποδιώ-

ποδιώξῃ ὑπὸ τὰς πατρογονικὰς τῆς τῶν Σουεδικῶν Στρατοδύματα, τὰ ὅποια ἦσαν τριάκοντα χεθὸν χιλιάδες, ἀνδρες ἰχυροὶ, καὶ καλῶς πεπαιδευμένοι εἰς τὰ πολεμικὰ ἔργα. ἔτε ἠμπούρουσε νὰ θεμελιώσῃ τὰς ἐλπίδας τῆς ἐπάνω εἰς τὰς ὀλίγας Πολωνίας ὅπως ἦσαν ὁπαδοί τῆς. ἔτε ἔβλεπε καμῆν ἐλπίδα νὰ διωθῆ πάλιν νὰ ξαναλάβῃ τῆς Πολωνίας τὸ καθεῖμα, ὅπως οἱ Πολωνοὶ εἶχαν βάλῃ εἰς τὴν κεφαλὴν τῆς Στανισλάου. ὅθεν τῷ ἐφάνη ὄλογον, πῶς εἶναι φρονιμάδα νὰ δυσιάσῃ ἔ νὰ παραιτήσῃ ἐκεῖνο, ὅπως δὲν ἠμπούρουσε πλέον νὰ ἔχη, καὶ νὰ φυλάξῃ τὸ ὀλίγον ὅπως τοῦ ἔμνισκε. Τοῦτο ἐσάδη ἢ ἀφορμὴ ὅπως ἐπαρακινήσῃ νὰ ζητήσῃ τῷ Κάρλου τὴν εἰρήνην, χωρὶς νὰ τὸ ἀναφέρῃ παντάπασιν τῷ Αὐτοκράτορι Πέτρου. ὅς τις ἠθέλε προσωποποιήσῃ ἀναμφιβόλως νὰ τῷ ἀποκόψῃ παντοῖω τρόπῳ ὑπὸ μίαν τοιαύτην ἐπιχείρησιν. Ἐπέμψεν λοιπὸν κρυφίως δύο Ἐπιτρόπους πρὸς τὸν Βασιλέα Κάρλον, καὶ νὰ κλείσῃ μὲ αὐτὸν τὴν εἰρήνην ὅπως ἠθέλων ἠμπούρουσε, καὶ μὲ συμφωνίαν νὰ παραιτήσῃ χωρὶς ἄλλο τῷ Στανισλάου τὸ καθεῖμα. Αὐταῖς ἢ παραγγελίαις καὶ διδασκαλίαις ἐδόθησαν τῷ Αὐτοκράτορι Πέτρον τῷ Αὐγύστου εἰς ταῖς 16 τῷ Αὐγύστου, καὶ εἰς ταῖς 25 τῷ ἀπολύθη μινὸς Σεπτεμβρίου ἐτελειώθη εἰς Ἄλτ Ράυσάδ ἢ περὶ εἰρήνης συμφωνία. τὸ ὅποιον εἶναι ἕνας

ὁ αὐγύστου
παρατί
τὸ σέμμα
τοῦ Στανισλάου.

Q

μι-

μικρὸς τόπος, ὀρισκόμηνος πλησίον τῆς Λιψίας.

Ὁ Μεντζικόφ ἀναγκάζει τὸν Αὐγύστου νὰ βαρέσῃ τὰς Σβέκους.
 Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ ὅπερ ἐσωμιλοῦμαι κρυφίως εἰς Σαξονίαν δι' αὐτὰς τὰς ὑποθέσεις τῆς εἰρήνης, ὁ Πείγμυ Μεντζικόφ σοχαζόμενος τὸν ὀλίγον ἀειθμόν τῶν Σβεικικῶν Στρατευμάτων, ὅπερ εἶχον ἀφήσῃ ὁ Κάρλος εἰς τὸ Παλατινάτον τῆς Κάλις ὅταν ἀνεχώρησεν ἀπὸ τῆς Πολωνίας, εἰς τὰ ὅποια ἦτον ἀρχηγὸς ὁ Στρατηγὸς Μαρδεφέλδ, δὲν ἔπαυε νὰ ἀναγκάζῃ τὸν Αὐγύστου, ἵνα νὰ συστρατεύσῃ ἐναντίον τῆς, καὶ νὰ τὰ πολεμήσῃ. Ἀλλ' ὁ Αὐγύστου ὅπερ ἠξέδρε τὰς συνθήκας ὅπου ἐπαρματίζοντο κρυφίως, ὄρισε πάντοτε τῆς προφάσεις, καὶ ἐζήτησε νὰ κερδίσῃ καιρὸν, ἐπειδὴ καὶ ἠλπίσεν ἡμέραν ἐξ ἡμέρας νὰ καταφθάσῃ κανένας ταχυδρόμος, ὅπου νὰ ὄγῃ ἀπὸ τὰ ἀνακατώματα. Καὶ κατὰ ἀλήθειαν ἰδοὺ ὅπου ἔφθασεν ἕνας Ἐπίτροπὸς τῆς φέρωντάς τε τελειωμένῳ τῷ εἰρήνῳ. καὶ ἂν καλὰ τῷ ἐφάνησαν πολλὰ σκληραῖς ἢ συμφωνίαις, μὴ ὅλον τῆτο ἠναγκάζῃ νὰ ταῖς σέξῃ, καὶ νὰ ταῖς ὑπογράψῃ. Ἐκεῖνος ὁ Ἐπίτροπος εἶχε παραγγελίαν νὰ ἐγχειρίσῃ εἰς τὰ ἱδὲ χεῖρα τῆ Στρατηγοῦ Μαρδεφέλδ μίαν ἐπιστολὴν ὅπου ἔγραφε πρὸς ἐκεῖνον ὁ Βασιλεὺς Κάρλος, καὶ τὸν ἐπληροφόρουσε διὰ τὴν ἀγάπῳ ὅπου ἔγινεν.

Ἡ'δε-

Ἡ'δελε βέβαια νὰ ὑπάγῃ αὐτὸς ἐπιταυτῆ εἰς τὸν Μαρδεφέλδ, διὰ νὰ τῷ ἐγχειρίσῃ τὴν ἐπιστολὴν τῆ Κάρλου. ἀλλὰ βλέπωντας ὅτι ἦτον σωτόμος ἢ διωγία τῆ καιροῦ ὅπερ τῷ ἐδόθη διὰ νὰ ὑποσρέψῃ εἰς Σαξονίαν, τῷ ἐφάνη ὄλογον καὶ ὑποφάσισε νὰ τὴν σείλῃ μὲ ἕνα ταχυδρόμον, ἀλλὰ καὶ δὲν ἠξέδρε τι νὰς πῶς ἐχάθη ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος. Εἰς τόσον ὁ Μεντζικόφ δὲν ἔπαυε πάντοτε ἀναγκάζοντας τὸν Βασιλεῖα Αὐγύστου διὰ νὰ κτυπήσῃ τὰς Σβέκους. Νομίζοντας δὲ ὁ Αὐγύστου ὅτι ὁ Μαρδεφέλδ εἶχε λάβῃ τὰς παραγγελίας τῆ Βασιλείας τῆς, ἔδωσε κρυφίως τὴν εἰδησίην ἵνα τὰ ὅσα ἔτρεχαν, συμβουλεύωντάς τον νὰ ἠθέλῃ ἀναχωρήσῃ ἐκεῖθεν πρὸ καιροῦ, ἵνα νὰ ὑποφύγῃ τὸν ἐπιπέλωρον κίνδυνον. Ἀλλ' ὁ Μαρδεφέλδ ὅπου δὲν εἶχε λάβῃ καμίαν προσηγνὴν τῆ Βασιλείας τῆς, ἐνόμισεν ὅτι ἡ εἰδησίς τῆ Αὐγύστου ἦτον ἕνα πολεμικὸν στρατήγημα. ὅθεν ἀντὶ νὰ ἀναχωρήσῃ, ἐπρόβαλεν εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος, ὅπερ ἐμέλλον νὰ ἀπεράσῃ οἱ Ρῆσοι, καὶ ἐπίασεν ἕνα τόπον ἀρμολιέσατον περὶ τὸ Κάλις. Ὁ Βασιλεὺς Αὐγύστου ἐπρόβαλεν, ὅτι νὰ ἠθέλεσσε μαχθῆ ἕνα Συμβέλιον πολεμικὸν, καὶ ἠλπίζε μὲ αὐτὸ νὰ ἔραβίσῃ εἰς μείζον τὰ πράγματα. Τὸ δὲ Συμβέλιον ὑποφάσισεν, ὅτι χωρὶς ἀναβολὴν καιρῶ ἐπαρπέ νὰ ἐκστρατεύσῃ ἐναντίον τῆ ἐχθρῆ. Ἀλλ' αὐτὸς

προβάλλει
 νὰ συμαχ-
 θῇ συμ-
 βούλιον.

δὲν ἔπαυε νὰ ἀναβάλῃ τὴν ἐστρατείαν μὲ ἄλ-
λα νεώτερα κλωδογυεῖσματα. Τότε ὁ Πείρι-
κός Μοντζικόφ ἀρχισε νὰ τὸν ἔχη εἰς ὑποφίαν
καὶ τὰ τόσα μικροχοιρίσματα, καὶ ἐφανερώσεν,
ὅτι οἱ δόποράσεως δὲν ἦτον πλέον καιρὸς νὰ καρ-
τερῆ περισσότερον. ὅθον ἀφ' ἑ ἀπέρασεν ἐκείνη
ἡ νύκτα δὲ πιάσαντας τὴν παράταξιν τῆ πολέ-
μευ, τὴν ἀκόλαθον αὐγλῶ ἦλθε καὶ ἐσαμάτισε
μὲ τὰ στρατεύματα τε, ὅπε ἦσαν ὡς ξιάκοντα
χιλιάδες στρατιῶται, ἀπ' ἀντικρὺ τῆ Σβει-
κῆ καὶ Πολωνικῆ στρατεύματος, ὅπε ἤμπορε-
σε νὰ εἶναι ὡς δώδεκα χιλιάδες στρατιῶται.

ὁ Μοντζικόφ ἀρχισε νὰ τὸν ἔχη εἰς ὑποφίαν καὶ τὰ τόσα μικροχοιρίσματα, καὶ ἐφανερώσεν, ὅτι οἱ δόποράσεως δὲν ἦτον πλέον καιρὸς νὰ καρτερῆ περισσότερον. ὅθον ἀφ' ἑ ἀπέρασεν ἐκείνη ἡ νύκτα δὲ πιάσαντας τὴν παράταξιν τῆ πολέμευ, τὴν ἀκόλαθον αὐγλῶ ἦλθε καὶ ἐσαμάτισε μὲ τὰ στρατεύματα τε, ὅπε ἦσαν ὡς ξιάκοντα χιλιάδες στρατιῶται, ἀπ' ἀντικρὺ τῆ Σβεικῆ καὶ Πολωνικῆ στρατεύματος, ὅπε ἤμπορεσε νὰ εἶναι ὡς δώδεκα χιλιάδες στρατιῶται.

σβείκοι νικῶνται καὶ αἰχμαλωτίζονται.

Οἱ Σβείκοι λοιπὸν εἰς τὴν ἀρχὴν ἐφάνησαν ὀ-
λίγον τι ἀνώτεροι τῆδ' Μοσκοβιτῶν, ἀλλ' ὕπε-
ρον περιουκλωθέντες ὑπ' αὐτῆδ' ἀπὸ κάθε μέρος,
εἰς ποσαύτῳ ενοχωρίαν ἐκατῶντοσαν, ὅπε
ἔκαμε χρεῖα νὰ ρίψεν τὰ ὄπλα καὶ γῆς, ζι-
τῶντες νὰ παραδοθῆν. Ἀπ' αὐτῆς ἐφρονδέθησαν
περισσότεροι ἀπὸ τρεῖς χιλιάδες, αἰχμαλωτοι
δὲ ἔμειναν περισσότεροι ἀπὸ πέντε χιλιάδες.
οἱ δὲ λοιποὶ ἐκέρδισαν μὲ τὴν φυγῶν τὴν
σωτηρίαν τῆς. Ἀνάμεσα εἰς αὐτῆς τῆς αἰχμαλώ-
της ἐσάθη καὶ ὁ ἴδιος στρατηγὸς Μαρδερὲλδ.
ἐκυρίευσαν δὲ οἱ νικηφόροι καὶ Ἕσπαιχοι Μο-
σκοβίται ὅλα τὰ πυροβόλα ἔργα, καὶ πᾶ-
σαν τὴν Σβεικικὴν δόποσινδὴν. Ἀν ὁ Αὐγυστος
ὅπε ἐπροσάθησε πόσον δεῖ νὰ μὴ νικήσῃ,
ἤθελεν ἀποφασίσει νὰ μὴ χάσῃ αὐτὸν τὸν ἀρμά-
διον

σοχασμὸς ἐπ' αὐτὸν εἰς τὸν Αὐγυστον.

διον καιρὸν, καθὼς ὁ Μοντζικόφ τὸν ἐσυμβέ-
λθεν, ἵσως ἤθελε δαμηθῆ πάλιν νὰ ἐπαυορ-
θώσῃ τὰς ὑποθέσεις τε. ἀλλ' αὐτὸς ἔπεινε μι-
κρότερον καιρὸν τῆς ζημίας ἐπὶ τῆ ἐπροξορῆσεν
ἢ τότε νεωστὶ γενομένη εἰρήνη μὲ τὸν Βασιλέα
Σβεικίας, ἀπὸ τῆς δυσυχίας καὶ τῆς κινδύως
μῆς νεας μάχης, ὅπε πάντοτε εἶναι ὑποκει-
μένη εἰς ἀπειρα ἀνέλπισα συμβεβηκότα, καὶ
τὴν γνώμην Τίτῆ τῆ Λιβίε, τῆ σοφῆ συγγρα-
,, φείως. Κρείπτων εἰρήνῃ ἀσφαλῆς, ἢ νύκτι Βιβλ. 10.
,, ἐλπίζομένη. καὶ δεῖ τὸ δὲν ἠθέλησε νὰ
ἐρεθίσῃ περισσότερον τὴν θηριωδίαν τῆ Βασι-
λέως Κάρλε. καὶ λοιπὸν ἤθροισε Συμβέλιον καὶ
ἀποφασίσει, ὅτι νὰ πάυσῃ ὁ πόλεμος ἐκείνον
τὸν χρόνον, καὶ νὰ κυβερνηθῆν οἱ σαῖμοι τῆς
παραχειμασίας.

Ἀφίνω εἰς τὸν ἀναγινώσκοντα τὰ σοχαδῆ πό-
σον ἐπαράχθη ἡ γενναία ψυχὴ τῆ Αὐτοκράτο-
ρος Πέτρου, ὅταν ἤκουσεν ὀλίγον ὕπερον, ὅτι ὁ
Βασιλεὺς Αὐγυστος εἶχεν ἀναχωρήσει ἀγνώρι-
στος δεῖ νὰ ὑπάγῃ εἰς Σαξονίαν, καὶ ὅτι προ-
πότερα εἶχεν ὑπογράψῃ μίαν συμφωνίαν, πα-
ραιτῶντας ὀλοτελῶς τὸ δεῖδημα τῆς Πολωνίας,
καὶ ἐγνωρίζωντας δεῖ νόμιμον Βασιλέα τὸν
Στανίσλαον. καὶ ὅτι παραιτῶσε τὴν συμμα-
χίαν τε, πιάσαντας νὰ μὴν τῆ δώσῃ καμία
συνδρομὴν εἰάν ἤθελε πολεμηθῆ, καὶ νὰ παρα-
δώσῃ εἰς χεῖρας τῆ Κάρλε τὸν στρατηγὸν Πατ-
κέλ.

ὁ Πέτρος παραύσι-
ται δεῖ τὰ
ἔργα τοῦ
αὐγούστου.
ἀλλὰ προ-
σποίεται.

κέλ. Δὲν ἠμπόρεσκον ὁ Πέτρος νὰ μὴν αἰδυσθῆ με πολλῶν Θλίψιν τῆς καρδίας τε ἢ ποιῆ τον βόπον, με τὸν ὁποῖον ἐφέρνετο πρὸς αὐτὸν ὁ σύμμαχος τε Αὐγυστος, ὅταν αὐτὸς με περαστέραν ζέσιν κ' ἐφοδυμίαν ἐκοπίαζε νὰ τὸν σωτρέξῃ, Ἐ νὰ τῆ δώσῃ βοήθειαν. Μ' ὅλον τῆτο ἀποκρύπτωντας τότε τὸ πάθος τῆς καρδίας τε, καὶ προσποιούμενος, ἠκολούθει ἀγρυπνῶντας ἀκατάπαυστα εἰς τὴν καλητέρουσιν τῆς Χωρῶν τῆς Βασιλείας τε, καὶ εἰς τὴν ἀσφάλειαν τῆς νέων τόπων ὅπως ἀπόκησε. Ὁθεν αὐξήσε περαιοτέρον τὰ ὀχυρώματα τῆ Δέρπτ, καὶ τῆς Νάρβας, καὶ ἔκαμε νὰ ἐργάζωνται ἀχόλαστα εἰς Πετρέπολιν, καὶ εἶχε βάλῃ ἀρκυτον σχεδὸν ἀειθμόν ἀπὸ Πλοῖα εἰς τὸν κόλπον τῆς Φινλανδίας. Ὁ Ἀμμιράλλιος τῆς Σβεκίας, καὶ ὁ Στρατηγὸς Μείδελ εἶχαν μεταγυεῖσῃ δὲ νὰ κάμνεν πάλιν ἄλλῳ τινὰ δοκιμὴν ἐναντίον τῆ Φρεξίε Κρονολότ, κ' τῆς Πετρεπόλεως, ἀλλὰ πάλιν ἀπεδιώχθησαν ἐκεῖθεν με πολλῶν ἀνδρείαν καθῶς κ' ἄλλοτερον.

Ἀλλ' ἂν οἱ Σβέκοι ἐδοκίμαζον νὰ ἐνοχλήσεν τὸν Αὐτοκράτορα Πέτρον εἰς τὰς τόπους ὅπως ἀπόκησκον, αὐτὸς ὅμως δὲν ἔλειπε δοκιμάζοντας νὰ ἀποκίση κ' ἄλλες. Ἐχωντας δὲ ἔφρεσιν νὰ κυριεύσῃ τὴν αἰραίαν Πόλιν Βίβεργον, ἣτις εἶναι Μητρόπολις τῆς Καρελίας, ἠθέλησε νὰ τὴν ἀποκλείσῃ εἰς τὴν καρδίαν τῆ χειμῶ-

Δυναμώ-
νει τὸ
Δέρπτ, κ'
Νάρβαν

Διώξει δ'
σβεκικῆς
ἀρμύτας.

ὁ Πέτρος
πολιορκεῖ
τὸ Βίβερ-
γον.

χειμῶνος. Ὁθεν ἐξεστράτευσεν κατ' αὐτῆς με 18 χιλιάδας πύξον Στρατόμα, Ἐ ἐξ χιλιάδας Ἰππικόν. Παρέτεινε δὲ ἡ πολιορκία τρεῖς ἑβδομάδας, κ' εἰς τῆτο τὸ μεταξύ ἐρρίφθησαν εἰς αὐτὴν πολλόταται μπόμπαι. Ἀλλ' ἐπειδὴ κ' οἱ Σβέκοι εἶχον προετοιμάσῃ εἰς αὐτὴν πάντα τὰ ἀναγκαῖα, κ' εἶχον ἐλδιδέραν τὴν Θάλασαν δὲ νὰ ἔρχωνται συχνάκις νὰ τὴν σωτρέξεν, ἔκαμε χρεία δὲ τὴν δευτέραν τῆ χειμῶνος νὰ παραιτήσῃ ὁ Πέτρος τὴν ἐπιχειρήσιν, Ἐ νὰ τραβισθῆ εἰς τὰ καταγῶγια τῆς παραχειμασίας, φυλασσόμενος εἰς ἄλλον καιρὸν νὰ ἀποκίση ἐκεῖνον τὸν τόπον, κ' ἄλλα κάποια ἀποκίματα, ὅπως με δ'τυχίαν ὑστερον ὅλα τὰ ἐκατόρθωσεν. Εἰς τόσον συγκαλέσας εἰς τὴν σπηνήν τε τὰς δοκιματέρους Στρατηγῶς, ἀπέρασε τὸ ἐπίλοιπον μέρος τῆ χειμῶνος βελδόμενος, κ' ἐτοιμάζοντας τὰ μέσα δὲ νὰ φοράβῃ τὰ ἐναντία ὅπως ἤθελεν ἀκολουθήσῃ. τὰ ὁποῖα δὲν ἠμπορεῖσαν νὰ λείψεν, διὰ τὰ ὅσα ἔτρεχαν εἰς Σαξονίαν. Διότι ὁ Αὐγυστος εἶχεν ὑπογράψῃ τὰς σιωθῆκας ὅπως ἔκαμε με τὸν Βασιλέα Κάρλον, Ἐ εἶχεν ὀχαιρεῖσθῆ νὰ παραιτήσῃ τὸ σέμμα τῆς Πολωνίας, διὰ νὰ ἐλδιδερώσῃ τὸ ἑλετωράτον τε ἀπὸ τὰ Στρατόματα τοῦ Θριαμβότῆ Κάρλου, ὅπως ἠφάνιζαν τὰς τόπους τε, ἔ μόνον με τὰς ἑομερῶς φόνες τῆς καταδρομῶν, ἀλλὰ κ' με

Συκάνει δ'
πολιορ-
κίαν.

σβέκοι εἰς
Σαξονίαν.

τῷ βίῳ καὶ καταδυναστείῳ τῷ ἀρπαγῶν. Μὲν ὅλον τῆτο διάφορα αἷτια ἔκαμναν τὸν Βασιλέα Κάρλον νὰ σέκεται εἰς ἐκεῖνο τὸ Ἐλετωρῶν τῆ Σαξονίας. Διότι ἐπειδὴ καὶ ἐλάμβανεν ἀπὸ τῆς Γαλλίας μεγάλας βοήθειαι εἰς τὸπον δοσίματος, ἠναγκάζετο νὰ διχαρισῇ τὸν πολιτικὸν ἔθρονον τῆν Γαλλικῆς Μοναρχίας. ἡ ὁποία ἔκεινε καὶ ὄφελός της, κρατῶσα τὰ Σβεκικὰ Στρατόματα εἰς τῆς τόπας ὅπῃ συνορεύεσι μετὰ Καίσαρος τὸ Βασίλειον, καὶ νὰ κρατῇ χαλιωμένῳ τῷ δουράμιν τε.

Πολῶνοι
ζητοῦσι τὸ
Πέτρον εἰς
βοήθειαν.

Εἰς τὸσον οἱ Πολῶνοι ὅπῃ εἶχον συμφωνήσῃ τῷ Βασιλέως Κάρλε ὅσα καὶ ἂν ἐζήτησαν ἀπ' αὐτῆς, μόλις τὸν εἶδον νὰ ὄγῃ ἀπὸ τὸ Βασίλειόν της, καὶ μετεμελήθησαν εἰς ἐκεῖνο ὅπῃ ἔπραξαν ὅθεν ἀπορῆσαι νὰ προσρέξῃν εἰς τὸν Αὐτοκράτορα, ἔ νὰ ζητήσω ἰκετικῶς τῷ προσασίας τε. Δὲν ἠθέλων οἱ Πολῶνοι νὰ ἐγνωρίσων καὶ Βασιλέα της τὸν Στανίσλαον, ἐπειδὴ καὶ ἀνεβιβάθη εἰς τὸν θρόνον περισσότερον ἀπὸ τῷ δυναστείῳ τὸν Κάρλε, παρὰ ἀπὸ τῆς ἰδίας τῶν ψήφους. Ἐπάλιν ἀπεσρέφοντο νὰ ἐγνωρίζω τὸν Βασιλέα Αὐγυσον, ἐπειδὴ καὶ εἶχε καμνη φαιερὰν παραίτησιν τῷ θρόνῳ. ἀριστότερον συναπάντημα ἀπ' αὐτὸ δὲν ἠμπορεῖ νὰ τύχῃ τοῦ Αὐτοκράτορος Πέτρε. ὅθεν μετὰ ἄκραν τε χαρὰν ἐδέχθη τὸ κάλεσμα τῷ Πολῶνων, ἐπειδὴ καὶ τῷ εἶδε τὸν ἔθρονον νὰ ἐκδιηθῆ εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν

ὁ Πέτρος
εἰσεβαίνει
εἰς πολωνίαν.

καιρὸν καὶ ἀπὸ τὸν ἀνήμερον ἐχθρὸν τῷ Σβεκον, καὶ ἀπὸ τὸν ἄπισον σύμμαχόν τε τὸν Σάξονα. Ἀπέρεσε λοιπὸν εἰς Πολωνίαν μετὰ 70 χιλιάδας, καὶ νὰ βοηθήσῃ τῷ Πολιτείῳ καθὼς τὸν ἠνάγκαζεν. Ὡς δὲ ἴφθασεν εἰς Λεόπολιν, ἐσύναξεν εἰς αὐτῷ τὸν Μάρτιον μῆνα 1707 ἕνα μέγα συμβέλιον Συγκλητικῶν, καὶ Παλατιῶν, καὶ ὀξυτάτη ἀκείβως ἡ παραίτησις τῷ θρόνῳ ὅπῃ ἔκαμν ὁ Βασιλεὺς Αὐγυστος. ὅθεν ἀποφασίσθη, πῶς ὁ θρόνος ἦτον χηρῶν, καὶ ἔπρεπε νὰ ἔλθῃν εἰς νείαν ἐκλογὴν Βασιλέως. Οἱ Αὐτοκράτωρ Πέτρος ἔταξε μετὰ μίαν ἐπίσημον υπόχρεσιν νὰ μὴν ἠθέλει κάμῃ ποτε εἰρήνῳ μετὰ τὸν Σβεκον Βασιλέα χωρὶς τῷ Πολιτείῳ τῷ Πολῶνων. Ἐξω ἀπ' αὐτὸ ἐσερεώθη καὶ τῆτο ὅτι νὰ εἶναι υπόχρεος νὰ συμβοηθήσῃ τὰ Πολωνικὰ Στρατόματα μετὰ ἀργύρια ἰκανὰ, καὶ ἡ Πολιτεία ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος νὰ δίδῃ δι' αὐτὰ τῷ Ρωσικῶν στρατόματων ἀπὸ ἑκατὸν σαράντα χιλιάδας λίβρας φωμίον τῷ κάθε ἡμέρῳ, ἕως ὅπῃ ἠθέλων σταθῆ εἰς Πολωνίαν. Εἰς ταύτῳ τῷ Συναξίῳ ἀρέθη εἰς τῷ συνοδίῳ τῷ Αὐτοκράτορος καὶ ὁ μονογενὴς τε υἱὸς Ἀλέξιος. καὶ ἐπειδὴ ἄρχισε νὰ διεφηνίξεται καθ' ὄλλῳ τῷ Πόλιν, ὅτι ὁ σκοπὸς τῷ Αὐτοκράτορος ἦτον νὰ προβάλλῃ αὐτὸν τὸν υἱόν τε καὶ Βασιλέα τῆς Πολωνίας, θέλωντας νὰ τῆς ὄγῃ πᾶσαν ὑποψίαν, ἐπρόσασε τὸν Ἀλέξιον νὰ ἀναχωρήσῃ

1707
συμβούλιον
εἰς
λεόπολιν

ἐποφασί-
ζει τὸν
θρόνον τῆ
πολωνίας
καί καιρον.

συμφωνία
τοῦ Πέ-
τρε μετὰ
τοῦ πολωνῆς.

ση δ' εὐθὺς διὰ τὴν Μόσχαν . μετ' ὅσω προ-
σοχῶ καὶ ἀντίβειαν ἐφύλαττε τὴν τιμὴν τῆ
ὁ Πέτρος . Μετὰ ταῦτα διὰ τὴν δόσιν παρά-
δειγμα τῆ Πολωνίαν , ὅτι μετ' ὅσω τὴν προ-
θυμίαν βάνει εἰς πρᾶξιν ὅσα ἐσυμφωνήθη-
σαν εἰς τὴν Σουάξιν , ἐπρόσβαξε καὶ ἐδόθησαν
τῆ Πολωνικῶν Στρατευμάτων 800 χιλιάδες
φιαρίνια διὰ τὸ πρῶτον μερίδιον . Ἐμισκεν
εἰς τὴν καρδίαν τῆ Πέτρου μία μόνη ἀμφι-
βολία , καὶ ἦτον αὕτη . ὅτι ἀνακαλὰ καὶ ἡ αὐτὴ
τῆς Ρώμης εἶχεν ἀποδοκιμάσῃ ἕως τότε τὴν
ἐκλογὴν τῆς Στατισλαῦ , μήπως ἤθελεν ἀπο-
φασίσῃ τέλος πάντων τὴν δεχθῆ , καὶ τό-
τε ὅλον τὸ μέρος τῆ Ἐπισκόπων , καὶ οἱ Με-
γιστᾶνες , ἤθελεν ἐξαπολεθῆσῃ μετ' ἐπιβόλιαν
τὸ παράδειγμα τῆς . ἐπειδὴ καὶ τὸ Βασίλειον
τῆς Πολωνίας προσφέρει εἰς αὐτὴν μίαν ἀ-
κραν δόξιν . Καὶ λοιπὸν διὰ τὴν ἐμποδί-
σῃ τὸν Πάπαν τὴν μὴν ἤθελε κάμῃ ἕνα τοῖς-
τον πρᾶγμα , ἀποφασίσῃ καὶ ἐπέμψεν εἰς Ρώ-
μην τὸν Πείργιπα Βόεις Κερακίνον , ἄνδρα
ἀξιολογώτατον καὶ πρακτικώτατον τῆς Βασι-
λείας τῆς . Ἐκυβέρνα δὲ τότε τὴν καθέδραν
τῆς Ρώμης ὁ Πάπας Κλήμης ὁ ἐνδέκα-
τος . αὐτὸς ἦτον ἀπὸ τὸ γένος τῆ Ἀλβανῶν ,
ὃ ἔχαιρε πισθῶντας πῶς ἐκατάγετο ἡ φαμι-
λία τῆ ἀπὸ τὴν Ἀλβανίαν , ὅπως εἶναι μία
ἀπὸ τῆς Ἐπαρχίας τῆ Γραικίας . ὅθεν ἐκλι-

ὁ Πέτρος
πέμψεν εἰς
τὸν Πά-
παν τὸν
Κερακί-
νον .

νον εἰς τὸ τὴν βλέπῃ μετ' ἀγαθὸν ὄμμα τῆς Γραι-
κῆς εἰς τὴν Ρώμην , καὶ τὴν ἀγαθοποιῆ
καλακδομήσῃ ὑπὸ πάντων , πῶς αὐτὸς ἤθε-
λεν ἵσαι ἐκεῖνος ὁ Πάπας , ὑποκάτω εἰς τὸν
ὁποῖον ἔμελλε τὴν ἐνωθῆ ἡ Ἐκκλησία τῆ
Γραικῶν μετ' ἐκείνῃ τῆς Ρώμης . Ὁ Κλέξης
Κερακίνοσ ἐφέρθη μετ' πολλὴν ἐπιδεξιότητα ,
καὶ ἔδωκε τὸσον τὴν καρδίαν τῆ Πάπα , ὅπως
ἐφανέρωσε , πῶς δὲν σέργει κατ' ἐδένα ἕσπον
τὴν ἐγνωρίσῃ Βασιλέα τὸν Στανίσλαον , καὶ μά-
λιστ' ὅτι ἦτον ἐκλελεγεμένος καὶ ἀναδουμένος
ἀπὸ τὸν Σβέικον Βασιλέα , ὅπως ἦτον Προτεσάν-
της , καὶ ἐπάρρασε τὴν ἰσχυρίαν τῆ καθολικῶν
Ρωμάνων τῆς Γερμανίας , διαυθεντῶντας μετ'
πολλῶ ζήλον τῆς Λαθηνανῆς τῆς Σλεισίας , καὶ
ἄλλων ἀφῶρων τόπων .

Εἰς τὸσον ὁ Αὐγεσος εἶχε βάλῃ εἰς πρᾶξιν
ὅλα τὰ ἄρθρα τῆς γενομένης συνθήκης μετ' τῆ
Βασιλείας Σβέικου . εἶχε κάμῃ παραίτησιν τῆ ἀνα-
δήματος τῆς Πολωνίας . εἶχεν ἐγνωρίσῃ μετ'
ὄρκα τὴν φιλίαν καὶ συμμαχίαν τῆς Αὐτοκράτορος .
εἶχε παραδώσῃ τῆς Σβέικων τὸν παλαίπαρον Γω-
άνην Πατιέλ . εἶχεν μείνῃ εἰς τὰ σιῶρα τῆς
Σαξονίας 1500 Ρῆσοι , ὅπως δὲν ἠδυνώθησαν
τὴν ἀγῶν ἀπ' ἐκεῖνο τὸ Ἐλετωράτον . ὁ Κάρ-
λος λοιπὸν ἤθελεν , ὅτι ὁ Αὐγεσος ὅπως ἦτον ὁ
Ἐλετωρός τὴν ἤθελε τῆς παραδώσῃ εἰς τῆς χει-
ρᾶς τῆς . Αὐτὸ τὸ ζήτημα ἦτον ἀδικώτατον , μετ' ὅ-

Ὁ Πάπας
ἀποδοκι-
μαῖε τὴν
ἐκλογὴν
τοῦ Στα-
τισλαῦ .

Ὁ Κάρ-
λος ζητᾷ
μερικὸν
βούσους ὁ-
ποῦ ἐμει-
ναν εἰς σα-
ξονίαν .

Οἱ Ρούσοι ἀποφύγουσιν ἀπὸ τῆς χείρας τῆς Κάρλου.

λον τῆτο ὁ Αὐγυστος ἠναγκάζετο νὰ τελειώσῃ καὶ αὐτὸ, ἀν ὁ Χιλίαρχος Ρέκτζελ, ὅπε ἦτον Ἀρχηγὸς αὐτῶν τῆ στρατιωτῶν, μανθανώνας τὸ ζήτημα τῆ Κάρλου, δὲν ἤθελεν ὑποφασίσῃ νὰ ἐλθῆ φερώσῃ τῆς ἀνῆς τῆ ἀπὸ τὸν κίνδυνον μὲ μίαν ταχεῖαν φυγῆν. Ἀπὸ Σαξονίαν ἀπέρασαν εἰς Μοραβίαν ἀπὸ κάποιαις στραταῖς ἀνάμεραις, καὶ ἐκεῖθεν βοηθῆμενοι μὲ τὰ σύμβολα τῆ Καίσαρος τῆς Γερμανίας, τὰ ὅποια ἔβαλαν εἰς τὰς σημαίας τῆς, καὶ μὲ ἓνα ἄβαθιμον καὶ συστατικὸν γράμμα ὅπε τῆς ἔδωκε Μαργράβιος ὁ Βαρείθ, ἔφθασαν εἰς τὸν Οὐίξελαν Ποταμὸν, ἠγουν Βίισελ, καὶ ἀπ' ἐκεῖ εἰς Κρακόβιον ὑγιεῖς καὶ ἐλθῆ φεροι. Λέγουσιν ὅμως τινὲς, ὅτι καὶ ὁ Καίσαρ ἔχε νὰ δώσῃ κάποιαν διχαίσησιν τοῦ Βασιλέως Κάρλου, ὅπε ἤθελε χωρὶς ἄλλο νὰ ἐμποδιθῆν ἐκεῖνοι οἱ Μοσκοβίται εἰς τῆς τόπας τῆς Βασιλείας, ἐκαμῶδη πῶς σέλνει ἀπὸ κατόπιν τῆς μίαν ἀπόμοιραν ἰππικῆ Στρατόμαχος. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ παραστήσῃ τινὰς τῆν χαρὰν ὅπε ἔδοκίμασαν ὁ Αὐτοκράτωρ Πέτρος, ὅταν ἔμαθε τὸ κατόδοδίων τῆς εἰς Πολωνίαν, καὶ ἔχε νὰ φανερώσῃ τῆ Χιλίαρχε Ρέκτζελ τῆν μεγάλην διχαίσησιν ὅπε ἔλαβε ἔχε τῆν σιωπηλῶν τῆ ὁδηγίαν, ἔκαμην ἀπ' ἐκεῖνες τῆς πεζοῦς μίαν ἰππικῆν Χιλίαρχίαν, ἠγουν Δραγόνους, ὑπὸ τῆν ὁδηγίαν τῆ ἰδίης Χιλίαρχε, καὶ ἐπρόσβαξε νὰ πηγαίη καὶ ἔχουδωχῆν εἰς τῆς ἀπογόνους τῆ,

χω.

χωρὶς νὰ ἔχουδωχῆν, ἢ νὰ ἀλλοιωθῆν ποτὲ αὐτῆ ἢ Χιλίαρχία. Τόσον ἐκινετο ὁ Αὐτοκράτωρ εἰς τὸ νὰ ἀνταμείβῃ τῆς ὑπηρεσίας τῆς ὀφφικιαλίαν του, καὶ ἄλλο τόσον πάλιν ἠγρύπνει εἰς τὸ νὰ καταδαμάζῃ τῆς ἐχθρῆς τῆ.

Διατρέβωντας ὁ Αὐτοκράτωρ εἰς τὸ Παλατινάτον τῆς Λεοπόλεως ἐσοχάζετο μὲ ἄκρην ἐπιμέλειαν πᾶσαν κίνησιν ὅπε ἔκαναν οἱ νεοὶ σύμμαχοί τῆ. Ἐκεῖ ἐγνώρισεν ὅτι δέρισκοντο πολλότατοι ἀνάμεσα εἰς αὐτῆς, οἱ ὅποιοι παραιτήσαντες νὰ εἶναι ὀπαδοί τῆ, ἐγύρισαν πρὸς τὸ μέρος τοῦ Κάρλου, καὶ Στανισλάε. Καὶ σοχαζώμενος πῶς τῆτο ἦτον ἐναντίον τῆς πίσεως ὅπε τῆ ἔδωσαν, ὅταν τὸν ἐκάλεσαν πρὸς ἔχουδωδυσίν τῆς, ἠδέθησεν νὰ παιδύσῃ τῆν ἀσαδέρωτον γνώμην τῆς, καὶ παρήγγειλε τῆς στρατιωτῶν τῆ νὰ ἀφανίσου τῆς τόπας τῆς ὀπαδῶν τῆ Κάρλου, καὶ Στανισλάε, φοβερίζωντας νὰ κάμῃ τὸ ἴδιον καὶ εἰς κάθε ἄλλον, ὅπε ἤθελεν ὑποτολήσῃ νὰ γυρίσῃ πρὸς τὸ μέρος τῆς ἐναντίων. Ἄν καλὰ οἱ στρατιῶται ὅπε ἔλαβον πᾶσαν ἄδειαν νὰ βάλου εἰς ἔργον τῆς παραγγελίας τῆς, μὴ ὄντες ὑποχόμενοι νὰ ἐγνωρίζου τὰ σωῖρα, ὅπε ἐχώριζαν τῆς τόπας τῆς φίλων, ἀπὸ τῆς τόπας τῆς ἐναντίων, σινέβαινε πολλὰκις νὰ ὑποφέρου ὁμοίως τὴν ζήτησιν καὶ τὸ ἓνα καὶ τὸ ἄλλο μέρος. Ὅσον ὀπολιτικὸς ἔπος ἔσποπος τῆ Πέτρος, τὸν ὅποιον κρέπεται νὰ θρῶνῃ τινὰς μᾶλλον, παρά νὰ τὸν ἔχου-

δου.

Οἱ Πέτρος παραγγέλει τῆς στρατιωτῶν τῆ νὰ καταβῆξουν τοὺς τόπους τῆς πολωνῶν.

Χρον. βιβλ. α.

», θυντόν, (καθώς ἢ ὁ Τάκιτος ἔλεγε. θρι-
 », νείδαι μάλλον, ἢ στυνηροσίας ἀξίεισθαι ταύ-
 », τα δυνάμται) ἐπροξένησε πολλὰ παράπονα.
 ἢ αὐτὰ ἔδωσαν δυνάμιν εἰς τὰς κατασκόπους ὅ-
 πῃ εἶχε πέμψῃ ἀπὸ Σαξονίαν ὁ Κάρλος νὰ χω-
 εἰσσω ἀπὸ τὸ μέρος τῆ Αὐτοκράτορος τὸν Πα-
 λατῖνον Βισνοβιέσκω. ἢ αὐτὸς ἔχωντας ὑπὸ
 ἢ ὁδηγίαν τὰ στρατόδύματα τῆς Λιθωνίας,
 τὰ ἤφερε χερδὸν ὅλα εἰς τὸ στρατόπεδον τῆ Λεβε-
 νόπτ. Ἐν δὲ τῇ μεταξύ ὁποῦ καὶ οἱ ἄλλοι
 στρατηγοὶ ἤθελον νὰ ἀπολαθίσουν τὸ παράδειγ-
 μα τῆ Ἀρχηγῆτες, ὄξέβη καὶ σκοπὸν εἰς τὴς
 Ρῆσας νὰ ἐμποδίσουν μόνον τῆ Στινίη τῶ
 στραταν. Αὐτὸς ὡς εἶδεν ἀνεπάντεχα τὰς Ρῆσ-
 σης εἰς καιρὸν ὅπῃ ἐπήγαινε νὰ ἐνωθῆ μὲ τὸν
 Βισνοβιέσκω, ὑποφάσισε νὰ τραβιδῆ εἰς Βι-
 χοβίαν, πόλιν ὀχυρὰν. Ἀλλ' οἱ Ρῶσοι ἔδρα-
 μον ἐκεῖ, ἢ τῶ ἀπέκλεισαν ἀπὸ κάθε μέρος.
 ἔπειτα ἢ ἐπολέμησαν μὲ τὰ κανόνια ἢ μπόμ-
 πας τέλια νυχθήμερα τύσον σκληρὰ, ὅπῃ κα-
 τέκασαν τὰ πειρασότερα ὀσπήτια, ἢ ὑάγκα-
 σαν τὰς ὑποκλεισμένους νὰ παραδοθῶν εἰς τὴν
 ἄκαρσιν τας. Ἐκεῖ ὀρέθῃ πλῆθος πολὺ Κα-
 νονίαν ἢ μορταρίων, ὅπῃ ἐπέμψον εἰς Ρῆσσίαν
 ὁ Αὐτοκράτωρ ἑκατὸν νομάτια. Ἐμειναν δὲ αἰχ-
 μάλωτοι τρεῖς χιλιάδες ἀπ' ἐκείνους τὰς δυσυ-
 χεῖς μὲ τὸν ἴδιον στρατηγὸν Στινίη. ὁ ὀ-
 ποῖος ἐπροσάθῃτε νὰ ὑποσκηπάσῃ τῶ φυγῆ
 τε,

Παλατι-
νος βισ-
νοβιέσκη,
ὑπάγει εἰς
τὰ στρα-
τόδύματα
ἢ σβέ-
κων.

Οἱ Ρῆσ-
σοι ἀπο-
κλείων τὴν
βιχοβί-
αν.

Παραδί-
δεται εἰς
τὴν διά-
κρυσί-
τες.

τε, λέγωντας πῶς δὲν εἶχε σκοπὸν νὰ φύγῃ,
 παρὰ μόνον νὰ ἀπολαθίσῃ τὰς παραγγελίας,
 ὅπῃ τῆ εἶχε δῶσῃ ὁ Ἀρχιστρατηγὸς τῆ Βισνο-
 βιέσκης, χωρὶς νὰ ἔχῃ καμίαν εἰδησιν ἀπὸ συμ-
 φωνίας ὅπῃ ἔτρεχαν ἀναμέσον αὐτῶ, ἢ τῆ ἔχ-
 θρῆτε. ἀλλ' ὑδεμία ἀπ' αὐτὰς τὰς προφάσεις
 ἠδυνήθη νὰ πληροφορήσῃ τὸν Αὐτοκράτορα. ὀ-
 θυντὸν ἐπέμψῃ δέσμιον εἰς τῶ Ρῆσσίαν. ἔ-
 πετα ἐδημοσίωσεν ἕνα μανιφέσο ἐναντίον τοῦ
 Βισνοβιέσκη, ἢ εἰς αὐτὸ ἐκαταδύναζε τῶ ὑπο-
 σασίαν αὐτῆ τῆ στρατηγῆ, ἢ ἐπαρακίνα ἀπὸ
 τὸ ἄλλο μέρος τὰς Πολωνας νὰ γυρίσω εἰς τὸ
 μέρος τε πρὸς θρυθέντόσιν τῆς πατείδος των.
 ὀ δὲ Βισνοβιέσκης ἀπεκρίθη εἰς αὐτὸ τὸ Μα-
 νιφέσον, θρινωῶντας τῶ ἐλεεινῶ κατάσασιν τῆς
 Πατείδος, ὅπῃ ἐκατατρέχετο εἰς τὸν αὐτὸν ἔο-
 πον ἀπὸ τὸν φίλον, καθὼς ἢ ἀπὸ τὸν ἐχθρόν.
 Φανερώωντας ὅτι ἄλλο δὲν ἦτον τὸ αἴτιον ὅποῦ
 τὸν ἐπαρακίνησε νὰ παραιτήσῃ τὸν Αὐτοκράτο-
 ρα, παρὰ ὄκατι ἔβλεπεν, ὅτι ἦτον ἀφδύκτος ὁ
 ἀφανισμὸς καὶ ἡ ἀπάλεια τῆς Πολιτείας, ἔως
 ὅπῃ οἱ Πολῶνοι ἐσέκοντο ὑποκάτω εἰς τῶ προ-
 σασίαν ἐνὸς Βασιλέως τόσον ἰχυροῦ. Χρεία
 εἶναι νὰ ὀμολογήσωμῃ μὲ εἰλικρινῆ καρδίαν,
 ὅτι οἱ στρατηγοὶ τῆ Αὐτοκράτορος Πέτρου ὑπερέ-
 βισαν κάθε ὄρον, ὅταν ἠθέλησαν νὰ βάλοιν
 εἰς ἔργον τὰς προσαγαῖς του. διότι ἠφάνιζαν
 χωρὶς κανένα ἀφύχισμα, κάθε πρῶγμα ὅποῦ
 εἶε-

Μανιφέσον
τοῦ Πέ-
τρου ἐναν-
τίον Βι-
εσνοβιέ-
σκη.

Ἀπόκρι-
σις τῆ Βι-
εσνοβιέ-
σκη.

Ἀἴτια ὀ-
ποῦ οἱ
Πολῶνοι
παραταῦ-
σι τὸν
Πέτρον.

Γ' πέρ
δ' αλλ.

εὐεριστον ἐμπαροφέντας. καλωτάτα λοιπὸν ἔλεγεν ὁ
,, Φιλόσ. Σένεκας. Οὐ δυνάτατα εὐταύθα ὁ Βασιλεὺς
,, ἀδελφεὶ ἔχειν, ὅπως γὰρ εἶδεν ὑπὸ τῷ Βασιλεὺς ἀδελφεὶ ἔχει.

Αὐτὰ τὰ ἀδιάνετα καρώματα τῷ Ρ' ἄσων
Στρατηγῶν, οἱ ὁποῖοι ἠφάνιζαν καὶ ἠρήμωναν τὰς
τόπας τῷ πτωχῶν Πολωνῶν, παρῶξωσαν τὴν
καρδίαν ὅλα τῷ Πολωνικῷ Ἐθνος, καὶ ἐζημίω-
σαν μεγάλως τὰς σκοπὰς τῷ Πέτρῳ εἰς τὴν σύ-
ναξιν ὅπως ἔγινεν εἰς Λέβλινον καὶ τὴν εἰκοσιῶ
δουτέραν τῷ Μαίε Μηνός. ἐπειδὴ καὶ ἐσάθη ἁφ-
φορετικῆ ἀπ' ἐκείνῳ ὅπου ἔγινεν εἰς Λεόπολιν
κατὰ τὸν Μάρτιον μῶνα. Αἱ δὲ σινελδύσεις
ἐγίνοντο εἰς Λέβλινον τὸν καιρὸν ὅπως οἱ Μοσκο-
βίται ἐκυριεύσαν τὴν Πόλιν Βιχοβίαν. ὅθεν
ἐπαραπονέθη ἡ Σινιάξιν πρὸς τὸν Κνεζῶν Δολ-
γορέπαν, ὅπως ἦτον ὁ πρεσβυτέρη τῷ Αυτοκρά-
τορος εἰς ἐκείνῳ τὴν ἔκλαμψον συνάθροισιν,

Σινελδύ-
σεις & Πο-
λωνῶν εἰς
Λούβλινον.

Ο' Πέ-
τρος τοῦς
ἐπιστρέφα
σὶν βιχο-
βίαν, καὶ
τὸ ὅσο πο-
σὸς τε.

καὶ ἐζήτησαν ὅτι νὰ ἠθέλε ξαναδοθῆ τῆς Πολι-
τείας ἐκείνη ἡ Πόλις. Ο' δὲ Πέτρος ἔγραψε τῷ
Πρέσβειῶς τε πᾶς ἔσεργε τὸ ζήτημα ὅπως ἔκανεν
ἡ Σινιάξιν, καὶ ἐφάνερωσε πρὸς αὐτὴν, ὅτι δὲ
εἶχε σκοπὸν νὰ ἀποξενώσῃ κανένα πρᾶγμα ἀπὸ
τὸ Βασίλειον τῆς Πολωνίας. καὶ ὡς ἐδιόρθώθη
αὐτὴ ἡ ἁφφορὰ, ἠθέλησε νὰ ὑπάγῃ ὁ ἴδιος εἰς
Λέβλινον νὰ ἀναγκάσῃ μετὰ τὴν παρῶσιαν του

Ο' Πέ-
τρος ἔρ-
χεται εἰς
Λούβλινον.

τὴν Σινιάξιν ἐκείνῳ, ἵνα νὰ γίνῃ καμία ἀπό-
φασις, ὅπως νὰ εἶναι ἁφφορὰ κοινὸν ὄφελος. Ἐφθα-
σε λοιπὸν ἐκεῖ εἰς τὰς 20 τῷ Ἰανῶ, ἔχοντας
εἰς

εἰς τὴν συνοδίαν τε τὰς Πρέσβεις τῷ Βασιλέ-
ων Πρωσίας, καὶ Δανιμαρκίας. Καὶ δὲ εἰσπό-
μνος ἐκεῖ, ἔτυχεν ἕνα σωμαπάνθημα, καὶ ἔλαμ-
ψεν εἰς αὐτὸ ἡ μετεοφορσώη, ἡ ὄρθη πίσις,
καὶ ἡ μεγαλοφυχία τε. Εἶχεν ἔλθῃ εἰς ἐκείνῳ
τὴν Πόλιν ὁ Κόμης Βερεζίνης ἀπεσαλμένος ἀπὸ
τὸν Πείγκιπα Ρ' ἀγότζκιν διὰ νὰ τὸν ἀνταμώ-
σῃ, καὶ ἐπρόσφερε τῷ Αυτοκράτορος ἀπὸ μέρος
τῷ κακοδὲ χαρισημεσίαν τῆς Οὐγγαρίας τὸ σέμ-
μα ἐκείνου τῷ Βασιλεὺς διὰ τὸν ἕντε Ἀλέξιον.
Ἀλλ' αὐτὸς ἂν καλὰ καὶ ἐπεθύμα μετὰ διάπυρον
ἔρωτα νὰ ἀποκτήσῃ καμίαν Ἐπαρχίαν, διὰ νὰ
ἠμπορέσῃ νὰ σωμαεθμηθῆ εἰς τὸν κατάλογον
τῷ Ἡγεμόνῳ τῆς Ρωμαϊκῆς Αυτοκρατείας,
καὶ νὰ γίνῃ συμμετοχὸς τῆς αυτοκρατεικῆς Διαί-
της, μὲ ὅλον τῆτο δὲν ἠθέλησε νὰ δεχθῆ αὐτὸ
ὅπως τῷ ἐπρόσφερεν ὁ Ρ' ἀγότζκιν. ἐπειδὴ καὶ
ἠθέλεν ἀναγκασθῆ νὰ φανερωθῆ ἐχθρὸς τῷ Ἰμ-
περάτορος τῷ Γερμανῶν, μετὰ τὸν ὁποῖον εἶχε
φιλίαν πολὺν καιρὸν ἐμπαροφεν. ὅθεν εἶδεν ἠθέ-
λησε νὰ τὸν συνῆξῃ μετὰ ἀργύρεα, καθὼς ἐζή-
τει ἐκεῖνος ὁ Πρέσβυς τε.

Ο' Ρ' ἀ-
γότζκιν
τοῦ προσ-
φέρει τὸ
σέμμα &
οὐγγαρί-
ας.

Ο' Πέτρος
τὸ περι-
τά.

Ὅταν δὲ ἐφθασεν ὁ Αυτοκράτωρ εἰς Λέβλι-
νον, ἂν καλὰ καὶ ὑπερβολικαῖς ἦσαν ἡ τιμαῖς ὅ-
πως τῷ ἔκαμασιν οἱ Ἄρχοντες, ὅπως ἦσαν ἐκεῖ συ-
ναθροισμένοι, μὲ ὅλον τῆτο ἐκατάλαβεν ὁ δῶς,
ὅτι δὲν ἔπαρεπε νὰ θεμελιώσῃ εἰς ὅσα αὐτοὶ τοῦ
ἦσαν. ὅμως ἔλα νὰ ἐρδύνησῃ ἐντελῶς τὸν σκο-
πὸν

Ζητήματα
ὅπως ἐφο-
βαλεν ὁ
Πέτρος
εἰς & συ-
ναξιν τοῦ
Λούβλινου.

πὸν ὅπῃ εἶχον, ἐπρόβαλον εἰς ἐκεῖνυ τὴν Σύ-
ναξιν κάποια ζητήματα, ὅπῃ ἤρχοντο νὰ καταν-
τήσω εἰς ταῦτα τὰ δύο κεφάλαια. Καὶ τὸ μὲν
πρῶτον ἦτον, ὅτι ἔπαρτεν οἱ Πολῶνοι νὰ κηρύ-
ξεν τὸν Θρόνον χηρῶντες, ἢ νὰ ἐκλέξου νέου
Βασιλεία. τὸ δὲ δεύτερον, ὅτι ἔπαρτε νὰ σχεδιά-
σω τὸν ὄρκον, μὲ τὸν ὁποῖον ἐμελλον νὰ ὑπο-
χρεοῦν, ὅτι ἤθελεν σαθῆ πισοὶ πάντοτε πρὸς
τὴν Αυτοκρατορικὴν τὴ Βασιλείαν. Τὰ μέλη λοι-
πὸν ἐκείνης τῆς Συνάξεως ἠλπίζαν νὰ ἀπατήσω
ταῖς ἀνάγκαις ὅπῃ τὸς ἔκανεν ὁ Πέτρος, ἔα-
βίζοντας εἰς μᾶκρος τὴν ὑπόθεσιν, ὅθεν ἢ τὰ
ἀπεκρίθισαν. ὅτι δὲν ἦτον καμία βεβαιότης ἂν
ὁ Βασιλεὺς Αὐγυστος ἔκαμε τῇ ἀλήθειᾳ παραι-
τησι τῆς Θρόνου, καὶ ἔτι τὸ ἔπαρτε νὰ τὸς δο-
θῆ καίρος, νὰ πέμψου ἕνα ταχυδρόμον ἐπι-
ταυτῆ εἰς Σαξονίαν ἵνα νὰ βεβαιωθῆ, ποίαν γνώ-
μην εἶχον ὁ Βασιλεὺς ἐκεῖνος. Κατὰ ἀλήθειαν
ὁ Βασιλεὺς Αὐγυστος εἶχε βάλῃ εἰς φυλακὴν
τὸς Πρίσβεις αυτοκράτορας, ὅπου εἶχον ὑπο-
γράψῃ ἢ τελειώσῃ ἐκεῖνο τὸ περὶ εἰρήνης γράμ-
μα, ὅπῃ ἔγινεν εἰς Ἀλτ Ράυσάδ. ὅθεν ἐδίδε
νὰ ὑποπτεύειν πῶς αὐτὸς δὲν ἔστειλεν ἐκεῖνας τὸς
συμδήκας. Προσέτι εἶπον. ὅτι ἕως ὅπῃ αὐτὸ
σέκονται ἀναμεινοντες ταῖς ἀποκρίσεις, ὅπῃ ἤθε-
λε φέρῃ ὁ ταχυδρόμος, ἢ Βασιλεία τὴ ἠμπορεῖ-
σε νὰ λάβῃ τὰ μέτρα τῆς, εἰς τὸ νὰ ἀποδιώξῃ τὸς
Σβίικας ἀπὸ τῆς ἀνωτέρω Πολωνίαν, ἵνα νὰ
ἠμπο-

Ἀπόκρι-
σις τῆς
συνάξεως.

ἠμπορέσαν ὅταν ἤθελον συναχθῆ διὰ τὴν ἐκ-
λογὴν τῆ νέου Βασιλείας, νὰ τὴν βάλου εἰς
ἔργον μὲ πᾶσαν ἐλπίδα. Τότε ὁ Αυτοκρά-
τωρ Πέτρος ἐγνωρίζοντας ταῖς γνώμας τῆς Συ-
νάξεως, ἀπεκρίθη ἐν βραχυλογίᾳ, ἢ μὲ κα-
θαρά λόγια, λέγωντας. Ὅτι τὸ νὰ ζητῆν αὐ-
τοὶ βεβαίωσιν, ποίαν γνώμην ἔχει ὁ Αὐγυστος,
εἶναι μία ἀπόφασις χυδαϊοτάτη. ἐπειδὴ ἢ ἦτον
γνωστὴ κατ' ὅλην τὴν Εὐρώπην ἢ παραιτήσις
ὅπῃ ἔκαμε. ἢ διὰ νὰ μὴν ζημιώσῃ τὰ δικαίω-
ματά τῆς ὅπῃ εἶχον, εἰς τὸ νὰ ἐκλέγῃ αὐτοὶ ἢ
Βασιλεία τῆς, ἐπρόβαλον εἰς αὐτὸς διὰ ὑποψι-
φίικς νὰ συντρέξου εἰς τὸ Βασιλικὸν σέμμα,
τέσσαρας Μεγιστᾶνας, τὰ πρῶτα ὑποκείμενα τῆς
Πολωνικῆς Βασιλείας. Ἦσαν δὲ ἔτσι, ὁ μέγας
Στρατηγὸς Σινιαέσκης, ὁ Παλατῖνος τῆς Μαζο-
βίας Σεμετρέσκης, ὁ Ὑποκαγκελλάριος Σζέμ-
πεχ, ἢ ὁ Κόμης Δουδφ, ὁ Μαρεσιάδλος τῆ Συμ-
βιβασμᾶ. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸς. ὅτι ὅστις ἀπ'
ἐκεῖνος ἤθελεν ἀνακηρυχθῆ Βασιλεὺς τῆς Πολω-
νίας, αὐτὸς ἤθελε τὸν βοηθήσῃ μὲ τὸστω προ-
θυμίαν, μὲ ὅστω ἐβοήθει ὁ Βασιλεὺς Κάρλος
τὸν Στανίσλαον.

Σζέμπεχ δὲ ὁ Πεμᾶτης ἀπεκρίμβιζεν εἰς τὴν
Συνάξιν τὴν γνώμην ὅπῃ ἐπρόβαλον ὁ Αυτο-
κράτωρ, καὶ ἔλεγον. ὅτι ἦτον ἀναγκαῖον νὰ φα-
νερώσῃ χηρῶντες τὸν Θρόνον, ἢ νὰ κηρύξῃ με-
σολαβῆσαν τὴν Βασιλείαν. μερικοὶ λοιπὸν ἀπ'

Ἀπόκρι-
σις τοῦ
Πέτρο.

Ὁ Πρι-
μάτῃ
τραβίζε
εἰς τὴν
γνώμην
τῆ τοῦ
Πολωνί,

ἢ ἀποφασίζεται
χρησίμων
ὁ θρόνος.

αὐτὰς, τὸν ἐκατηγορήσαν ἔφερον, ὅτι ἔκλινον εἰς ἐκείνῳ τὴν γνώμην, ἐπειδὴ ἐπιθύμα νὰ μεταχειροῦν τὴν ἔξουσίαν ὡς ἄτολα μβάνουσιν οἱ προεσῶτες εἰς Πολωνίαν, ὅταν χρῆσει ἡ Βασιλεία. Ἀλλ' αὐτὸς ἴχουσε νὰ κερδίσῃ τὰς καρδίας τῶν ἰδίων τῶ Πολωνῶν μὲ τὸτον εὐμορφον τρόπον, ὅπῃ τέλος πάντων ἀποφασίδη νὰ φανερώτου εὐκαιρον τὸν θρόνον, καὶ νὰ σωμαχθῆ συμβέλιον εἰς Νοβογαρδίαν, διὰ νὰ ἐνώσουμ πάλιν τὴν Πολωνίαν καὶ Λιθουανίαν ὑπὸ τὴν προσασίαν τῆ Αὐτοκράτορος Πέτρου. Καθὼς ἔδειχταν τὰ πράγματα, ἔπρεπε νὰ λάβῃ τέλος ὁ σκοπὸς καὶ ἡ θέλησις τῆ Αὐτοκράτορος. ἀλλὰ τὰ μέλη τῆς Συνάξεως δὲν ἐπεριπατήσαν μὲ τὸν ἴδιον ζῆλον, καὶ μὲ τὴν αὐτὴν καλὴν πίσιν ὅπῃ

Ὁ Πέτρος ἐξεσκεπάζει τὴν γνώμην τῆ Πολωνῶν.

ἔχον ὁ Περίματος ὁ Πέτρος ἐξεσκεπασε τέλος πάντων, ὅτι οἱ Ἀρχοντες ἐκείνοι ἐφραβῶσαν εἰς μάκρος τὴν ἀπόφασιν, ὅχι διὰ ἄλλο, παρά διατὶ ἠλπίζαν νὰ ἰδοῦν πάλιν ὅσον τὸ γλιγορώτερον νὰ εἰσέβῃ πάλιν ὁ Κάρλος εἰς Πολωνίαν, ἔχοντες σκοπὸν νὰ ὑποταχθῶν εἰς τὴ Βασιλεία Στανίσλαον. Ὅθεν δὲν ἔμνισκε τῆ Πέτρος ἄλλος ἔσπορος εἰς ἐχτήρησιν τῆς τιμῆς τῆ, παρά νὰ ἀποφασίση νὰ ἀντισταθῆ τῆ ἐχθρῶ τῆ Κάρλου μὲ φανερόν πόλεμον εἰς τὸ μέσον τῆς Πολωνίας. Ἐσοχάζετο δὲ, ὅτι μέλλοντας νὰ πολεμήσῃ μὲ εὐασωρευιστὴν ἰχυρογνώμονα, ἦτον ἀφελιμώτερον νὰ τὸν πολεμᾷ εἰς εὐα τόπον ζῆλον, καθὼς ἦτον ἡ

Πολω-

Πολωνία, παρά εἰς τὰς ἐδικὰς τῆ τόπας τῆς Ρωσσίας, ἐκεῖ ὅπῃ ἐφοβείζον ὁ μεγαλαυχος αὐτὸς Βασιλεὺς νὰ κινήσῃ τὰ ἄρματα τῆ. Ὅθεν χωρίζωντας τὰ Στρατεύματα τῆ εἰς τρία μέρη, ἔβαλε τὸ ἓνα εἰς τὴν Πολωνικὴν Προυσίαν, τὸ δὲ ἄλλο εἰς Λιθουανίαν, καὶ τὸ τρίτον εἰς τὰ περιχωρα τῆς Βαρσαβίας. Ἐπρόσαξε δὲ τοὺς Στρατηγῶν τῆ νὰ σέκωνται ἀγρυπνοί, καὶ νὰ παρατηρῶσιν ἐπιμελῶς τὴν σράταν ὅπῃ ἠθέλε πιάσῃ ὁ Βασιλεὺς Σβέκος. καὶ εἰάν ἠθέλαν τὸν ἰδῆ, ὅτι δοκιμάζει νὰ ἀπεράσῃ τὸ Ποταμὸν Οὐϊσέλαν, τότε νὰ κούψῃ ὅλα τὰ γεφύρια. καὶ ἂν αὐτὸ δὲν ἠθέλεν ἀρκέσῃ διὰ νὰ τῆ ἐμποδίσειν τὸ ἀπέρασμα, τότε νὰ βάλουμ σπαθὶ καὶ φωτίαν εἰς ὄλον τὸν τόπον ὅπῃ εὐρείσκειται ἐδώκεν ἀπὸ τὸν Ποταμὸν, διὰ νὰ μὴν εὐρη ὁ ἐχθρὸς τόπον ἀναπαύσεως, καὶ τροφῆς διὰ τὸ Στρατόδμά τῆ.

Πρόσαγμα ὅπου ἐδώκε τῆ στρατηγῶν τῆ.

Ὁ στρατιώτης ὅπῃ εἶναι φυσικὰ λαίμαργος καὶ ἀχόρταγος εἰς τὴν ἀρπαγὴν, σωμαθίζε νὰ βάλῃ εἰς ἔργον μὲ πολλὴν προθυμίαν ταῖς προσαγῆς, ὅπῃ τῆ δίδουμ ἀδειαν νὰ κερσεύῃ, καὶ νὰ λεηλατῆ. Ὅθεν καὶ οἱ Μοσκοβίται ἀνυπομόνητοι εἰς τὸ νὰ καρτερέσουμ διὰ νὰ ἰδῶν, τί ἠθέλε κάμῃ ὁ Κάρλος, ἠθέλησαν νὰ παρῶν περισσότερα ἀπὸ ὅσα τὰς εἶχε προσάξῃ ὁ Βασιλεὺς τῶν. διότι ἐλεπλάτισαν ὄλον τὸν τόπον, ἔκαυσαν ὀλοκλήρες Πόλεις, ἀναποδογύρισαν ἐν θεμελίαν οἴκας, καὶ παλάτια, καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν,

Ρώσσοι κάταν μέγαν ὄλεθρον εἰς πολωνίαν.

R 3

εἰς

εἰς ὀλίγον διάστημα καιρῶ ἕκαμαν περισσότερον ὄλεθρον εἰς Πολωνίαν, ἀπ' ἐκεῖνον ὅπῃ ἠμποροῦσαν νὰ κάμουν οἱ σκληρότεροι ἐχθροί, καὶ ἀσπλαχνιότεροι. Ἐθυμώθη καὶ ὁ Πέτρος ὡς ἤκασε τὰ τοιαῦτα μεγάλα αὐτηήματα, ὅπου οἱ στρατιῶται τε ἔκαναν, καὶ ἐκλαύθη πολὺ ἀπὸ τῆς Στρατηγῆς τε, προσάξωντάς τες νὰ φερθῶν εἰς τὸ ἐξῆς μὲ περισσοτέραν μετεωρίτητα, ἀλλ' ὀλίγον ὄφελος ἕκαμαν αὐταῖς ἢ προσαγαῖς. Διότι ἀφίνοντες τὸ καιρὸν ὅπῃ ἔγινε, τὸ ὁποῖον δὲν ἠμποροῦσε πλέον νὰ θεραπευθῇ, μὲ δυσκολίαν ἠμποροῦσαν πλέον οἱ Στρατηγοὶ νὰ κρατήσων τὰ χαλινάκια τῶν στρατιωτῶν, ὅπῃ ἔχον γλυκανθῇ ἢ κρώτῳ φορὰν εἰς τὰς ἀρπαγὰς. Τότε οἱ Πολῶνοι ὡς εἶδον ὅτι δὲν ὠφελεῖνται παντάπασιν ἀπὸ τὰ παραπονέματα, ὅπῃ κατ' ἡμέραν προσρέχοντες ἔκαναν πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα, ἀπεξενώθησαν ὀλοτελῶς, παραιτήσαντες τοὺς Μοσκοβίτας, καὶ ἄλλο δὲν ἐκαρτέρουν, παρὰ πότε νὰ ξαναἰδῶν τὸν Βασιλέα Σβέικον νὰ ἔμβῃ εἰς τὸ Βασίλειον, διὰ νὰ ἐλδοθερωθῶν μὲ τὸ μέσον τε ἀπὸ ἐκεῖνης τῆς ἀντιλήπτρας, ὅπῃ ἦσαν πρῶτον ἐπιζήμιοι. Καὶ καὶ ἀλήθειαν ὡς ἐβεβαιώθησαν, ὅτι ὁ Κάρλος εἶχε συμβιβασθῇ μὲ τὴν αὐτὴν ἢ Βιέννας, καὶ ἐτοιμάζετο νὰ ξαναἰμβῆ εἰς Πολωνίαν, δὲν ἐφρόντισαν πλέον νὰ βάλουν ἄλλον Βασιλέα εἰς τόπον τῷ Στανισλάε, ὅθεν διελύθη εἰς καιρὸν ἢ ἐκλογῇ τῷ

Βα-

Βασιλέως, ὅπῃ ἐποβάλθη εἰς Λέβλινον, καὶ ἐλύθη ἢ Σουάξιος, χωρὶς νὰ κατορθωθῇ κανένα ἀπὸ ὅσα ἐποβάσαν καὶ ὑποφάσαν ὁμοῦ μὲ τὸν Αὐτοκράτορα Πέτρον. Ὁ Βασιλεὺς Κάρλος εἶχεν εὐγὴ ἀπὸ τὴν Σαξονίαν εἰς τὴν κρώτῳ τῷ Σεπτεμβρίῳ 1707, καὶ ἔαυδσε νὰ ἔμβῃ πάλιν εἰς Πολωνίαν. Οἱ Μοσκοβίται ἐπίασαν τὰς εὐφροσύνας τόπως κατὰ τὸν Ποταμὸν Οὐϊσέλαν, καὶ ἦσαν ἔτοιμοι νὰ τῷ ἐναντιωθῶν τὴν διάβασιν, καθὼς θέλομεν ἰδεῖ εἰς τὰ ἀκόλουθον βιβλίον.

1707
Οἱ Κάρλος Βιγάνει ἀπὸ σαξονίαν.

Τέλος τῷ Τρίτῳ Βιβλίῳ.

R 4

Τ'πό-

Οἱ Πολῶνοι
ξυμμενεταί.

Οἱ πολῶνοι
ξυμμενεταί
ἀπὸ τὸν
Πέτρον.

Σουάξιος
εἰς Λέβλι-
νον ἐβα-
λύεται,
χωρὶς νὰ
κατορθω-
θῇ τίπο-
τες.

Υπόθεσις τῆς Τετάρτης Βιβλίας.

Οἱ Μοσκοβίται προσπαθεῖσι νὰ ἐμποδίσωσιν τὸν Βασιλέα Κάρλον διὰ νὰ μὴν ἀπεράσῃ τὸν Οὐίσζλαν Ποταμὸν, ἀλλὰ ματαίως. Ὁ Αὐτοκράτωρ Πέτρος μισεῖται ἀπὸ Βαρσαβίαν, καὶ ἀφ' οὗ ἐδιόρθωσε τινὰς ὑποθέσεις εἰς Πετρεπόλιν, καὶ Μόσκαν, ξαναεμβαίνει εἰς Λιθουανίαν. Ὁ Βασιλεὺς Σβέκος ἀποφασισμῶς νὰ ἔμβῃ εἰς Μοσκοβίαν ἔρχεται εἰς Γρόδνον. ἐκεῖ κινδυνεύει ὁ Πέτρος νὰ πιαθῇ ἀπὸ τοὺς Σβέκος, καὶ ὁ Κάρλος ἀπὸ τῆς Μοσκοβίτας. Ὁ Πέτρος προσάζει νὰ ἀφανίσωσιν πολὺ διάστημα τόπος ὅπου νὰ ἐμποδίσῃ τῆς σκοπῆς τῆς Κάρλος, καὶ ἀδρανεῖ εἰς Σμόλενσκον. Ὡς ἐσυνέβη ἀπὸ τὴν ἀδένειαν ἀπειτῆ εἰς Μόσκαν διὰ νὰ καταπαύσῃ μίαν ἐπανάστασιν τῆς Καζάνων. Γυρίζει εἰς Σμόλενσκον, ὅπου εἶχον ἀπολαθῆσιν ὀλίγον προηγήτερα μία ὡμὴ καὶ ἀσπλαγχρὸς μάχην ἀναμέσων Μοσκοβιτῶν, καὶ Σβέκων. Ἐγίνετο μὲν τὰ Στρατόματά τε, καὶ σύρει τὴν στρατιάν τῆς Κάρλος εἰς τόπος ἐπιταυτῆ ἡρημαμένους. Ὁ Βασιλεὺς Σβέκος παραιτεῖ τὴν ὁδοποιεῖαν τῆς Μόσκας, καὶ γυρίζει πρὸς τὸ μέρος τῆς Οὐκραίνης, καλεσμένος ἐκεῖ ἀπὸ τὸν προδοτικὸν Μαζέπιν. Στρατόπεδον τῆς Λιβονίας ἀφανίζεται ἀπὸ τῆς Μοσκοβίτας. Ἀποσασία Μαζέ-

πα.

πα. Ὁ Πέτρος ἀροβάνει τὴν εἰρήνην πρὸς τὴν Βασιλέα Κάρλον, ἀλλ' αὐτὸς μὲ ὑπερηφανίαν τὴν ἀπορρίπτει, καὶ καταπιάνεται τὸν ἀποκλεισμόν τῆς Πελοποννήσου. Ἐκεῖ πληγώνεται καὶ τροπώνεται καὶ κράτος ἀπὸ τῆς Μοσκοβίτας. Ὁ Αὐτοκράτωρ Πέτρος τρέχει εἰς Ρίγαν νικητὴς καὶ ἔσπαται ἄσπλητος, καὶ σάει ἐκεῖ τὸν ἀποκλεισμόν. Ἐκεῖθεν ἔρχεται εἰς Πολωνίαν, καὶ ἐρευνᾷ τὸν Βασιλέα Αὐγυστον εἰς τὸν Δρόνον. Ἀπ' ἐκεῖ ἀπερνᾷ εἰς Μόσκαν, καὶ ἐμβαίνει Δελαμβότης εἰς αὐτὴν. Γυρίζοντας εἰς Πετρεπόλιν λαμβάνει τὴν εἰρήνην, ὅτι οἱ στρατιῶται τε ἐκνεύσαν τὴν Ρίγαν. Ἐξακολουθεῖ τὸν δρόμον τῆς νικῶν τε, καὶ γίνετο Κύριος τῆς Ρόδου, καὶ ἄλλων Πόλεων τῆς Λιβονίας.

ΒΙΟΣ

Β Γ Ο Σ
Π Ε Τ Ρ Ο Υ
Τ Ο Υ
Μ Ε Γ Α Λ Ο Υ
ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Ο Κάρ-
λος μελε-
σῆναι ἐμ-
βη εἰς
ῤουσίαν.

Άρλος ὁ Βασιλεὺς Σβηκίας εἶχε
μισθώσῃ ἀπὸ Δρέσδιν περὶ τὰς ἀρ-
χὰς τῆς Σεπτεμβρίου 1707 καὶ ἔ-
καυε τὴν πορείαν τε μὲν ταχυδρομί-
αν καὶ τὴν ξαναέμβη εἰς Πολωνίαν. Ἦτον δὲ
ὁ σκοπὸς του να ἀπεράσῃ ἐκεῖθεν, καὶ να
ὑπάγῃ εἰς τὸ μέσον τῆς ῤουσίας καὶ να πο-
λεμήσῃ τὸν Αὐτοκράτορα Πέτρον, ἐλπίζοντας
να δὲγάλῃ ἀπὸ τῆς κορυφῆς του τὸ διάδη-
μα, καθὼς τὸ εἶχε συκώσῃ καὶ ἀπὸ τῆς κε-
φαλῆς τῆς Αὐγύστου. ἔφερε δὲ μὲν λόγῃ τε ἕνα
μέγα Στράτευμα ἀπὸ πεντῶν τε καὶ δύο χιλιάδας
στρατιώτας, καὶ ἕνα θησαυροφυλάκιον στρατιω-
τικόν, πλέσιον ἀπὸ 22 μιλιόνια σκεῦδα, ὁ-

πῆ

πῆ ἐπῆρον ἀπὸ τῆς Σαξονίαν, καὶ ἀπὸ ἕνα πο-
λὺ πλῆθος ὅπλων πολεμικῶν, καὶ τῆς πρὸς ἑσ-
φῶν ἀναγκάων. Τὸ δὲ Στράτευμα τῆς Αὐτοκρά-
τορος Πέτρον ἦτον ἰχυρόν, ἐξήκοντα χιλιάδες
Μοσκοβίται, ἑκοσι χιλιάδες Καζάνοι, καὶ ἑξ
χιλιάδες Καλμῦκοι. Ὡς οὖν ἐβεβαιώθη ὁ Πέ-
τρος, ὅτι τὸ πολέμιον Στράτευμα ἐπροχώρει καὶ
τὸν Οὐϊσέλαν Ποταμὸν, ἠαμοιρασμένον εἰς ἑξ
μέρη καὶ βάθος, ἐσωμάζε μὲν αὐτοῦ μὲν γὰρ
ἀλλυ εἰς Βαρσαβίαν ἕνα Συμβέλιον πολέμου.
Εἰς αὐτὸ ἀποφασίσθη μὲν κοινῶν γνώμῃ τῆς
Σξατηγῶν τε, ὅτι ἔαρεπον ἡ Βασιλεία του να
παραίτησῃ τῆς ἐπιστάσιαν καὶ φροντίδα τῆς Σξα-
τεύματων εἰς τὰς Τοποτηρητὰς τε, τὸν Σερεμέτιν,
καὶ Μοντζικόφ, καὶ αὐτὸς να ἤθελεν ὑπάγῃ εἰς
Πετρεπολιν, ὅσον καὶ να προσάξῃ να ἐτοιμά-
ζωνται ὅσα ἤθελεν χρειάζῃ διὰ τὸ Στράτευμα,
ὅσον καὶ διὰ να κάμῃ τὸν ναυτικόν τε Στόλον να
ἐνεργῇ ἐναντίον τῆς Σβηκων, ὅπῃ ἦτον εἰς κα-
τάσασιν να τὰς ἀναγκάσῃ διὰ να μοιραθῆν εἰς
διάφορα μέρη. Μισθῶντας λοιπὸν ὁ Αὐτοκρά-
τωρ διὰ τὴν Πετρεπολιν, οἱ Σξατηγοὶ τε ἐβάλ-
θυσαν εἰς ἠαφόρους τοποθεσίας τῆς Οὐϊσούλα
Ποταμῆ διὰ να ἐμποδίσου τῆς διάβασιν τῆς
ἐχθρῶν, καθὼς ἀποφασίσθη εἰς ἐκεῖνο τὸ μέγα
συμβέλιον. Ὅσον δὲ καλὰ ἀρματώθυσαν ἐκεῖ-
νοι οἱ τόποι, ὅπῃ ὁ Βασιλεὺς Σβηκος ἂν καλὰ
καὶ ἐπροσάθυσε παντοῖῳ τρόπῳ να ρίξῃ εἰς κα-
νένα

Ο Πέτρος
συμβου-
λεύεται
εἰς Βαρ-
σαβίαν.

Μισθῆ
διὰ Πε-
τρεπολιν.

Ο Κάρ-
λος προ-
σπαθεῖ να
ρίξῃ γε-
φύει.

Περὶ μὲν
βάρκαν ἢ
ποταμόν.

νένα μέρος ἐπάνω εἰς αὐτὸν τὸν μέγαν Ποταμὸν
καμίαν γέφυραν, δὲν ἴχουσε παντάπασιν. Ἀνυ-
πομόνητος ὁ Κάρλος νὰ σέεται ἀργὸς σιμὰ εἰς
τὸ χεῖλος τῆ Ποταμῆ, πέρωντας εἰς τὴν σινο-
δίαν τε μερικὴς στρατιώτας ἀπέρασε μεσοκνίτε
τὸν Ποταμὸν μὲ κάποιαις βαρκοπέλαις διὰ νὰ
κατασκοπέσῃ τὸ Ρῥασικὸν Στρατόδωμα. ἀμὴ ὀ-
λίγον ἔλειψε δι' αὐτὴν τὴν ἀνυπομονησίαν νὰ
χάσῃ τὴν ζωὴν τε, ἢ καὶ τὸ ὀλιγώτερον νὰ πι-
δῆ ἀίχμηλάως. διότι ἔσωντας νὰ ἀπιδῆθῃ
ἔξαφρα ἀπὸ μίαν Ρῥασικὴν μοίραν, δὲν ἐγνώ-
ρισε τὴν ἐλδοθεσίαν τε, παρὰ ἀπὸ τὴν ἐνεμ-
πισοσύλῃ καὶ γοναιόπτηα τῶ ὀλίγων ὀπαδῶν
τε. οἱ ὅποιοι ὀχρησθήσαν, καὶ ἄρισαν τῷ
λόγῳ τε νὰ τὴς κόφου μελιδὸν οἱ Ρῥασοὶ, διὰ
νὰ δώσουν καιρὸν τῆ Βασιλείας πον νὰ ξαναπε-
ράσῃ τὸν Ποταμὸν, καὶ νὰ γυρίσῃ εἰς τὸ στρατό-
πεδον. Τότε ὁ Κάρλος μὴ ἔχωντας ἐλπίδα νὰ
διωθῆ πλεον νὰ ρίψῃ κανένα γεφύρι ἐπάνω εἰς
τὸν Ποταμὸν, ἀποφάσισε νὰ ἀναμείνῃ τὸν καιρὸν
τῆ πάγῃ διὰ νὰ τῆ κάμῃ ὄλον τὸν Ποταμὸν ἕνα
γεφύρι, καὶ ἔβαλε τὸ Στρατόδωμά τε νὰ ξεχειμά-
σῃ παρὰ τὴν ἄκραν τῆ Οὐϊσέλα, ὄντας εἰς τὴν
ἄλλῃ ἄκραν τεντωμένα τὰ Ρῥασικὰ Στρατό-
ματα.

Πρὸς βίαν
Τόρκου.

Εἰς τοιαύτῃν κατέσασιν ἦσαν τὰ πράγματα
ὅταν ὁ Αὐτοκράτωρ Πέτρος ἔμαθεν ὅτι ὁ Τούρ-
κος εἶχε πέμψῃ Ἀποστολάτορα πρὸς τὸν Σβέικον
Βασι-

Βασιλέα, καὶ Στανίσλαον, καὶ τὴς ἐπόρθευε να
κάμου μίαν συμμαχίαν ἐναντίον τῆς Ρῥασίας,
μὲ ἀπόφασιν τάχα διὰ νὰ ἀναγκάσῃ τὸν Πέτρον
νὰ μὴ ἀνακαπώνεται εἰς τὴς ὑποθέσεις τῆς Πο-
λωνίας. ἀλλὰ τῆ ἀληθείᾳ ἔτι δὲν ἠμπορεῖ
νὰ βλέπῃ τὸ Ἀζάκιον ὑπὸ τὴν ἔξοσίαν τῆ Ρῥασ-
σιαν, καὶ ἐζητεῖ δικαίαν διὰ νὰ τὸ ξαναλάβῃ.
Ἐξω ἀπ' αὐτὸ πεφυσιωμένος ὁ Κάρλος ἀπὸ τὴς
νίκας ὅπως ἐκατόρθωσεν ἕως τότε ἐναντίον Πο-
λωνων, καὶ Σαξόνων, δὲν ἔπαυε νὰ κηρύττῃ με-
γαλοφῶνας λέγωντας. ὅτι ἠθέλε νὰ φέρῃ τὸ θά-
τρον τῆ πολέμου εἰς τὴν καρδίαν τῆς Ρῥασίας.
καὶ ὅτι ἠλπίζε νὰ διεγείρῃ ἐκεῖ καμίαν ἐπανά-
στασιν εἰς τὸν λαόν, ὅπως ἦτον κηροδωχρησμέ-
νος ἀπὸ τὸν Βασιλέα τε. ἐπειδὴ ἐδοκίμαξε κατ'
ἐκείνου νὰ ἀλλάξῃ τὴς παλαιᾶς συνηθείας, καὶ
νὰ τὸν βαρυνῇ μὲ νέα δασύματα, διὰ νὰ ἔχῃ
νὰ κἀνῃ τὰ ἔξοδα ἐπὶ πολέμου, ὅπως ἔκανε τῆ κε-
φαλίας τε, καὶ ὄχι διὰ κανένα ὄφελος τῆς Βασι-
λείας. Αὐτὰ τὰ δύο πειραστικὰ ἐπαρακίνησαν
τὸν Αὐτοκράτορα Πέτρον νὰ μισθῇ μὴ ἀπεδῆς
μεγάλῃς ἀπὸ Πετρύπολιν, καὶ νὰ ὑπάγῃ εἰς
Μόσκαν. διότι ἦτον ἀναγκαῖον νὰ διεξίσκειται ἐ-
κεῖ παρῶν, καὶ μόνον διὰ νὰ ἀνακαινίσῃ τὴς ζη-
μίας ὅπως εἶχε προξενήσῃ πρὸ ὀλίγου ἕνας μέ-
γας ἐμφορισμὸς, ὅτις ἀπετέφρωσεν ὡς δύο χι-
λιάδας ὀσπίτια, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ παιδεύσῃ πρὸς
ὑπόδειγμα τῶ ἄλλων τὴς ἀρχηγῆς τῆς γυναι-
νης

της Ἰαπωνίας εἰς Ἀστράκην. τὰς ὁποίας εἶχε πέμψη εἰς Μόσκαν ὁ Κυβερνήτης ἐκείνης τῆς Πόλεως. Ἐφθάσε λοιπὸν ὁ Πέτρος εἰς τὴν Βασιλεύσαν Μόσκαν τῇ 15' Δεκεμβρίῃ, καὶ τὸν ὑπέδεχθη ὁ λαὸς μὴ πᾶσαν τιμῶν, ὅντας δύο χρόνοι ὅπῃ δὲν τὸν ἔβλεπον. Εὐθύς ὅπῃ ἔφθασεν ἐκεῖ ἐδόθη ὅλος δόλος εἰς τὴν ἀνακαίνισιν τῆς κεναιμένων ὀπισθηίων, ἐπαίδευσεν μὲ ἀξίας τιμωρίας τὰς Ἰαπωνίας τῆ Ἀστράκην, καὶ ἔκαμε διάφορα συμβέβια μὲ τὰς προεστῶτας τῆς αὐτῆς περὶ διαφορῶν ὑποθέσεων τῆς Βασιλείας, καὶ μάλιστα περὶ τῆς χρείας τῆ ἐπιχειρῶμενα πολέμου. Ἐλαβεν ὁ χαρῆσιν εἰς εἰδῆ τελειωμένῳ εἰς ἐκείνῳ τὴν Μητρόπολιν τὴν μεγαλοπρεπῆ οἰκοδομῶν τῆ βασιλικῆ Φαρμακοπωλείου, ὅπου κατασκευάσθη μὴ πολλότατα ἔξοδα. Αὐτὸ εἶναι χωρισμένον εἰς διαφορὰς κατοικίας, καὶ ἔχει μίαν μεγάλῳ Βιβλιοθήκῳ, καὶ μίαν μεγαλοπρεπῆ Ἀρωματοθήκῳ. εἰς αὐτῷ εἶναι βαλμένα πᾶ ἀρώματα εἰς ἀγγεῖα ἀπὸ τὸ ἐκλεκτότερον φαρμακὸν τῆς Κίνας. Ἐκεῖ καταγίνονται ὅκτω φαρμακοπῶλαι, καὶ περισσότεροι ἀπὸ πενταράκοντα ἐργάται. καὶ ἐκεῖθεν ἀγαίνουσι πᾶ ἰατρικὰ διὰ ὅλα τὰ Στρατεύματα, καὶ διὰ τὴν Ἀρμάταν τῆς Βασιλείας τῆ. Πλησίον αὐτῆ τῆ Φαρμακοπωλείου εἶδε τελειωμένον καὶ ἄκραν τῆ διαφορῆσιν καὶ τὸ μεγαλοπρεπέστατον Νοσοκομεῖον,

Ὁ Πέτρος
ἰπάρκα εἰς
μόσκαν.

Φαρμακο-
πωλείον
μόσκας.

Νοσοκο-
μεῖον αὐ-
τῆς.

τὸ

τὸ ὁποῖον εἶχε προσάξῃ καὶ οἰκοδομηθῆ διὰ τὰς ἀρράσεις.

Ἐἶχεν ἀρχίσῃ ὁ νέος χρόνος 1708, ὅταν ἔλαβε τὴν εἰδήσιν ὁ Αὐτοκράτωρ ἀπὸ τὸν Μεντζικόφ, ὅτι ὁ Κάρλος ἀπέρασε τὸν Ποταμὸν διὰ καὶ ἦτον παγωμένος, καὶ ἐπροχωρῆσε πρὸς τὰ μέρη τῆς Λιθουανίας, συναπαντῶντας εἰς κάθε μέρος ἐναντίωσιν, ἀλλὰ νικῶντας τὰς ὅλαις μὲ πολλῶν δότυχίαν, καὶ σαθερότητα. Στοχαζόμενος λοιπὸν ὁ Πέτρος, πόσον ἀναγκαῖον ἦτον καὶ κρατῆ τὰς ἐχθρὰς τε μακρὰν ἀπὸ τὸ Βασίλειόν τε, ἄφησε τὴν Μητρόπολιν τῆ Μόσκαν, καὶ ἔδραμῳ ὡς ὑπόπτερος εἰς Γρόδνον, Πόλιν τῆς Λιθουανίας, διὰ καὶ ἐμποδίσῃ τὰς Σβέκους καὶ μὴ ἀπεράσῃ καὶ τὸν Βορυσθένῳ Ποταμὸν, μίαν φοράν ὅπου δὲν ἠμπόρεσε καὶ τοὺς ἐμποδίσῃ τὴν διάβασιν τοῦ Οὐϊσούλα. καὶ ἀχυράσας τὴν μεγάλῳ γέφυραν τοῦ Γρόδνου, ἄφησε τὸν Βελγαδιέρῳ Μαλκοφέδ μὲ δύο χιλιάδας στρατιώτας ὑπὸ τὴν ὀχρῆσιν του διὰ καὶ τὴν φυλάξῃ. Ὁ Βασιλεὺς Σβέκος δὲν ἤξοδρον, ὅτι ὁ Πέτρος δέξινετο εἰς Γρόδνον, ἠξοδρον ὅμως καλώτατα, ὅτι οἱ Ρούσοι ἦσαν προσαγμῆνοι καὶ σέκωνται ἔτοιμοι διὰ καὶ ὑπάγῃ κατ' ἐπάνωτε. Πέρνωντας λοιπὸν εἰς τὴν σιωδίαν τε ἔξακοσίους μόνες στρατιώτας, ἠθέλησε καὶ προβάλλῃ διὰ καὶ στοχαθῆ τὴν γέφυραν

1708
Ὁ Κάρ-
λος εἰς
Λιθου-
ανίαν.

Ὁ Πέτρος
τρέχει εἰς
Γρόδνον.

Ὁ Κάρλος
τρέπει εἰς
φυλῶν τὰς
μοσκοβί-
τας ὅπου
ἐφύλασ-
σαν τὴν
γέφυραν
τοῦ Γρό-
δνου.

τῆ

τῆ Γρόδνε. καὶ ἐθύς ὅπῃ ἐφθασεν ἐκεῖ, ἔπεσε
 μὲ μεγάλλω ὀρμῇ καὶ μανίαν κατ' ἐπάνω τῆς
 Δραχόνων ὅπῃ τὴν ἐφύλαγον. Αὐτοὶ δὲ ὄξαφ-
 ριδέντες, ἔφυγον κατὰ κωρίτων προσβολῆν, καὶ
 ὁ Βασιλεὺς Κάρλος τὰς ἐδίωξε φύγοντας ἕως
 αὐτὰ τὰ τειχεῖα τῆς Πόλεως. Ἐπειδὴ δὲ ἐκα-
 τὰφθασεν ἡ νύκτι, ἐμποδίσθη νὰ ἀπεράσῃ πε-
 ραιτέρω, καὶ ἀπέρασεν ὄλλω τὴν νύκτι ἐκεῖ ἀ-
 θειος μὲ τὴν ὀλίγλω του σιωδίαν, ἔχωντας
 γνώμῳ ὀποφασισικὴν νὰ ἀπιδῆσῃ τὴν Πόλιν
 εἰς τὰ χαράγματα τῆς αὐγῆς. Μεγάλῃ ἐσάθη
 ἡ σύγχυσις ὅπῃ ἔλαβεν ὁ Πέβρος ἐκεῖνῳ τὴν
 νύκτι, ἐπειδὴ καὶ τῆ ἡφερναν τὰ μινύματα, ὅτι
 πρὶν ἀνατείλλῃ ὁ Ἥλιος, ἠθέλεν ἦσαι ὄλον τὸ
 σβεκικὸν Στράτομα ἔξω ἀπὸ τὰ τείχη τῆς Πό-
 λεως. ἡ ὁποία βέβαια δὲν ἠθέλεν ἠμπορέσῃ νὰ
 ἀντισταθῇ, εἰάν ἠθέλε τὴν ὀποκλείσῃ. Ἡ φρο-
 νιμάδα δὲν τῆ ἐσυγχωρῶσε νὰ ἀφήσῃ τὰς ἐχ-
 θρὰς τε νὰ τὸν ὀποκλείσω. ὄθεν ἀπὸ τῆ ἔλ-
 θῆ ἡ ἡμέρα, δὴ γῆκεν ἀπὸ τὴν Πόλιν μὲ πολ-
 λὴν βίαν, διὰ νὰ τραβιδῆ εἰς Βίλναν, ἔχων-
 τας τὸν Πείγνιπα Μεντζικόφ εἰς τὴν σιωδίαν
 τε. Τὸ δὲ παχὺ εἰσέβη ὁ Κάρλος εἰς τὴν ἀπα-
 ρατισμὸν Πόλιν μὲ τὰς ἐξακοσίαις τε πολεμάρ-
 χας χωρὶς καμίαν ἐναντίωσιν. Ἀλλ' ὁ Πέτρος
 μανθάνωντας δὴ θυς ἀπὸ κάποιος φυγάδας, πό-
 σοι ὀλίγοι ἦσαν οἱ Σβέκοι ὅπῃ ἐφόβισαν τὴν Πό-
 λιν, καὶ τὸν ἠνάγκασαν νὰ φύγῃ μὲ τὸσῳ βίαν,
 καὶ

Ὁ Πέ-
 τρος φέ-
 γα νυκτός
 ἐπὶ γρόδ-
 νον.

Ὁ Κάρ-
 λος εἰσε-
 βαίνει εἰς
 γρόδνον.

καὶ ὅτι ὁ Βασιλεὺς Κάρλος, ὅπῃ δὴ εἰσέκετο ἐκεῖ
 παρὼν, εἶχε τὸσῳ ὀλίγῳ σιωδίαν, ὅπῃ ἠμ-
 πορῶσε νὰ μείνῃ ὑποχείριός τε, ἐπικράνθη τό-
 σον πολὺ, ὅπῃ τινὰς δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὸ ἰσορή-
 σῃ, μεμφόμενος τὸν ἑαυτὸν τε, πῶς ἐσάθη ἀ-
 φορμῇ νὰ χάσῃ τὸν ἀρμόδιον καιρὸν, νὰ μὴν
 πιάσῃ ἕνα τοῖστον πολύτιμον κωηγι. Χωρίζων-
 τας λοιπὸν δὴ θυς ἀπὸ τὸ Στράτομά τε τρεῖς
 χιλιάδας στρατιώτας, τὰς ἀνδρειότερας ἔ ἀξια-
 τέρους, ἐπεμψεν αὐτὰς διὰ νὰ ξαναλάβωσι τὴν Πό-
 λιν, ἐλπίζωντας νὰ βάλῃ εἰς χεῖράς τε καὶ τὸν
 ἰχυρογνώμονα καὶ πεισματάρη του δὴ οὐκίω.
 Ἀλλ' ἐκεῖνος βοηθούμενος ἀπὸ τὰς ὀλίγας ὅπα-
 δὰς τε, καὶ ἀπὸ τὰς ἰδίαις πολιτάς τε Γρόδνου,
 ὅπῃ ὑπετάχθησαν δὴ θυς εἰς τὴν Στανίσλαον, καὶ
 παρεθάρρύνοντο ἀπὸ τὴν παρυσίαν τῆ Κάρλε,
 ἀντεσάθη μὲ τὸσῳ γυναιόπια, ὅπῃ ἠνάγκα-
 σε τὴν Ρωσικὴν ἀπόμοιραν νὰ ἀναχωρήσῃ. καὶ
 οὕτως ἔχασεν ὁ Πέτρος τὸ ἀναγκαιότατον κατάρ-
 θωμα, τὸ ὁποῖον ἐφυλάττετο νὰ κατορθωθῆ
 χρόνον ἕνα ὕστερον μὲ περιαιοτέραν τε δόξαν.

Τότε ὁ Αὐτοκράτωρ Πέβρος ἀλλαξε τὸν σκο-
 πόν τε, καὶ βλέπωντας ἰχυρογνώμονα ἔ ἐχθρόν
 τε, ὅπῃ ἠθέλε νὰ φέρῃ τὸν πόλεμον εἰς τὰς τό-
 πας τῆς Βασιλείας τε, ἔκειρεν ἀρμόδιον νὰ τὸν
 σύρῃ εἰς τόπας ὅπῃ νὰ τῆ λείψῃ ὄλα τὰ ἀναγ-
 καῖα. καὶ ὕστερον ἀφ' οὗ ἠθέλεν ὀποκάμῃ καὶ ξε-
 νειδῆ ἀπὸ μίαν πολυχρόνιον καὶ κοπιασικὴν

Ὁ Πέ-
 τρος πέμ-
 πει στρα-
 τιώτας
 νὰ ξανα-
 λάβωσι τὸ
 γρόδνον.

Σκοπὸς
 τοῦ Πέ-
 τρου ἔ
 νὰ νική-
 σῃ τοὺς
 ἐχθρούς
 τε

ὁδοιπορίαν εἰς τὰς τόπας ὅπῃ ἦσαν ἀφανισμένοι, καὶ ἡρημαμένοι, τότε γὰρ ἔβη πολεμῆση. Ἐπίσπε λοιπὸν τὴν ὁδοιπορίαν τῆ Βορυσθίνης, καὶ ἀποσειλάς ἑξομοιασμένους τὰς Καζάνικας, Καλμούκας, Ἐ Βλάχας, (ἀπὸ τὰς ὁποίους εἶχε πληθὺς ἀρκετὸν) διὰ γὰρ λειλατῶν ὅλον τὸν τόπον, παρήγγειλε καὶ τῆ Στρατηγῆ Βάουρ γὰρ κάμνη τὸ ἴδιον εἰς τὴν Πολωνικὴν καὶ Σβετικὴν Πολωνίαν, διὰ γὰρ μὴν εὐρωῦ οἱ Σβέκοι ἔατροφάς, ὅταν ἤθελαν ἔμβη εἰς αὐτήν. Καὶ λοιπὸν ἄλλο δὲν ἐφαίνετο παντῶσιν, εἰ μὴ μόνον καπνὸς καὶ φλόγες. Οἱ δὲ Βασιλεὺς Σβέκος ἔμαθεν ἀπὸ Μαλκουφέδ τὸν Βειγαδιέρην, ὅσα ἐτεχνεύοντο οἱ Ρῆσσοι. Εὐρίσκετο δὲ αὐτὸς φυλακισμένος ἐκ παροσαγῆς τοῦ Αὐτοκράτορος Πέτρου, ἔπειθ' ἔβη εἰς ἑξομοιωσὶν καλὰ τὸ γερύει τῆ Γρόδνου, καὶ φάγωντας εἶχε προσρέξῃ εἰς τὸ Στρατόπεδον τῆ Σβέκων. Ὡς οὖν ἔλαβεν ὁ Κάρλος μίαν τοιαύτην εἰδησίαν, ἐβελύσατο γὰρ προλάβῃ τὰς Ρῆσσοις, καὶ γὰρ ἐμποδίσῃ τὴν διάβασίν τους, ἀλλ' ἡ γνωστικὴ ὁδηγία τοῦ Πέτρου τῆ ἀντεπιστῆς τῆ, δὲν τὸν ἄφησε γὰρ τελειῶσῃ τὸν σκοπὸν τῆ. ὅθεν ἠναγκάσθη ὁ Κάρλος γὰρ ἀλλάξῃ ὁδοιπορίαν, καὶ γὰρ σαθῆ εἰς τὸ Παλατινάτον τῆς Βίλνης ἕως τὸν Ιούλιον, ἐπειδὴ τοῦ ἔλειψαν ὅλα τὰ ἀναγκαῖα διὰ τὴν ζωοτροφίαν τῆ κτηνῶν. Ἄν καλὰ εἰς τοῦτο τὸ μεταξὺ δὲν ἔγινε κανένας πόλεμος ἀναμέσον τῆ δύο Στρατοδμάτων, μὴ ὅλον.

Οἱ Κάρλο
καὶ ἑξομοιωσὶν
τὸ παλατινάτον τῆ
Βίλνης.

λον τῆτο τὸ Σβετικὸν Στρατόδμα εἶχεν ὀλιγοσύνῃ πολὺ ἄπὸ τὰς κόπας τῆς ὁδοιπορίας, καὶ ἄπὸ μυσίας ἄλλας κακοπαθείας, ὅπῃ ἐδοκίμαζεν εἰς μίαν ὥραν δειμυτάτω τῆ χειμῶνος, καὶ εἰς ἕνα τόπον παντάπασιν ἠφανισμένον. Προσέτι εἶχαν ἄπολεθῆ τὰ περισσότερα ἄλογα, καὶ ἄλλο δὲν ἔμεινε τῆ Κάρλος εἰς καλῶ κατὰσασιν, παρὰ μόνον τὸ στρατιωτικὸν γαζοφυλάκιον. Ἐξ ἐνωτίας τὸ στρατόδμα τῆ Αὐτοκράτορος, ἐπειδὴ καὶ εἶχεν ἀπεράσῃ τῆ Βορυσθίνην, καὶ ἔσκεν ἀναπαυμένον εἰς ἕνα δὲμορφώτατον τόπον καὶ πλεσιοπάροχον ἄπὸ καθε ἀράγμα, ἔ μόνον δὲν ὀλιγὸς δὲν, ἀλλὰ καὶ ἡμέραν ὅξ ἡμέρας ἐπήγαινε πληθαίνοντας.

Οὗτος ὁ ἀνεράσος καὶ ἄοικος Μονάρχης, ἂν καλὰ καὶ εὐρίσκετο ἀνάμεσα εἰς τῆ βράσιν μίας τοιαύτης φάτιας, μὴ ὅλον τῆτο δὲν ἐπαράβλεπε τῆ ἀύξισιν τῆ Ἀρμάτας τῆ. Ἐπιθυμῶντας δὲ γὰρ ἰδῆ εἰς ποίαν κατὰσασιν εὐρίσκετο ἡ ἀρματωσία τῆς, ἄποφάσισε γὰρ ὑπάγῃ εἰς Πετρέπολιν. ἀλλὰ κατὰφθάνωντας τὴν μία βαρυτάτη ἀδένεια, ἡ ὁποία χωρὶς ἄλλο τῆ ἐποξενήθη ἀπὸ τὰς ἀμέτρους κόπας, ἐφῆρθη εἰς Σμόλνσκον, καὶ ἄφησε τὴν ὀδηγίαν τῆ Στρατοδμάτων τῆ εἰς τὰς Στρατηγούς τῆ. ἀνάμεσα δὲ εἰς αὐτὰς εἶχον τὰ παρωτεῖα, ὁ Σερεμέτις, ὁ Μεντζιμόφ, ὁ Γαλιτζίνας, Γόλτζ καὶ Ἀλμάρδ, Ρουμπνῆνος καὶ Φλουγος. Οἱ δὲ Πείγκιφ Ἀπαξίνος ἦτον ἀρχηγὸς τῆς Ἀρμάτας μὲ τίτλον Ἀμμιραλῆ. καὶ τόσον φοβερός ἔγι.

Οἱ Πέτρος
μιαδὴ
διὰ Πε-
τρέπολιν.

Ἀδενά,
καὶ φέρ-
νεται εἰς
Σμόλν-
σκον.

Ἀπαξί-
νος ἀμμι-
ραλῆ.

γίνεται
φθέρει
αἰς τοὺς
σβέτες.

ἔγινον εἰς τὰς Σβέτες, ὅπερ ἂν καλὰ καὶ εἶχον 40
Καρύβια τῆ πολέμου, δὲν ἐπὶ λυμὴν νὰ δείξωμεν τὸ
πρόσωπόν τας εἰς τὰς Ρῥάσας. Ὁθεν θαλασσοκρα-
τῆντες οἱ Ρῥάσοι, ἔπλεον καθ' ὄλλω τῆ Βαλτικῆν Θά-
λασσαν, καὶ εἰς τὰς κόλπας τῆ Βοθνίας, καὶ Φινλανδίας,
καὶ ἐκεῖ δὲ γαίνοντες ἀπὸ τὰ Πλοῖα ἤλθον ἕως τῆ Πό-
λιν Βῆργον, καὶ κατέκαυσαν αὐτήν. τὸ ἴδιον
ἐκαμῶν καὶ εἰς πολλὰ ἄλλα Νησοπέλα, καὶ ἐκυριό-
σαν καθε Σβεικὸν Πλοῖον ὅπερ ἐσωμαπαύτησαν.

Ὡς δὲ ἐσυκώθη ἀπὸ τῆ αἰσχύειαν ὁ Αὐ-
τοκράτωρ, ἠγάγκασθαι νὰ παραιτήσῃ τῆν ὁδοι-
πορίαν τῆς Περσικῆς πόλεως, καὶ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν
Μόσκαν, ἵνα νὰ καταπραύνη μίαν νεωτέραν σά-
σιν ὅπερ ἠγέρθη εἰς τὰς Ταναΐτας Καζάκας,
τὰς ἐπονομαζομένης Δουσιέας. ὀνομαζονται δὲ
ἔτι, ἐπειδὴ καὶ κατοικῶσι κατὰ τῆ Ποταμὸν Τά-
ναϊν, ὁ ὁποῖος λέγεται Δόν, πρὸς ἀντιδρῶσολλῶ
καὶ ἔξφορὰν τῆ ἄλλων Καζάκων τῆ Βορυσκί-
των, οἵτινες λέγονται Ζαποροβάνοι, καὶ κατοι-
κῶσι περὶ τῆ Οὐκραίναν. Ἀρχηγὸς δὲ ταύτης
τῆς ἄποσασίας ἦτον ἕνας κάποιος πρῶτος αὐ-
τῶν, ὀνόματι Βολαυῖνος. Οὗτος γενόμενος κε-
φαλὴ ἐπάνω εἰς πέντε χιλιάδας ἄποσάτας, ἐμε-
λέτησε νὰ ὑπάγῃ ἔξωθεν ἐναντίον τῆ Ἀζακίε. Ἐ-
πὶ τὸ ἔργον δὲ πρῶτον ἠτόλμη αὐτὸς τὰ αὐθάδης,
ὅπερ δὲν ἐντράπη νὰ ζητήσῃ βοήθειαν ἀπὸ τῆ Σελ-
τάνων τῆ Τέρκων, καὶ ἀπὸ τῶν Ταταρχάνων τῆς
Ταυρικῆς Χερσονήσου. ἀλλ' αὐτοὶ κείναντες γε-
λοιώ-

Ἀποσα-
σία τῆ
καίτων
Καζάκων.

λοιώδη μίαν τοιαύτην ἐπιχείρησιν, δὲν ἠθέλη-
σαν νὰ συγκοινωνήσωμεν. Ὡς οὖν ἔφθασεν εἰς
Μόσκαν ὁ Αὐτοκράτωρ, ἔπεμψεν εἰκοσι χιλιά-
δας στρατιώτας, καταστήσας αὐτοῖς Ἀρχηγὸν τὸν
Πρίγκιπα Δολγορέκων, διὰ νὰ ὑποτάξῃ ἐκείνας
τὰς ἄποσάτας. Ἀλλ' ἔφθασεν ἡ εἰδησις εὐθύς, ὅτι
ὁ ἀρχηγὸς τῆ ἀποσασίας ὡς ἐνόησεν, ὅτι οἱ ἴδιοι
ὀπαδοὶ τὰ ἐμελέτων νὰ τῆ πιάσεν, καὶ νὰ τῆ παρα-
δώσεν εἰς τὰ χεῖρα τῆ Ρῥάσων, ἐφρονέθη μο-
ναχὸς τὰ μὲ μίαν πιστότην, καὶ τὸ κορμί τὰ ἐ-
φέρθη εἰς τὸν Ἡγεμόνα τῆ Ἀζακίε, καὶ μετ-
δὲν εἰς τέσσαρα μέρη, ἐπρεμάθη εἰς τὰς τέσ-
σαρας πύλας τῆς Πόλεως. Αὕτη ἡ ἀγγελία ἐ-
σάθη ἀφορμὴ νὰ κερδίσῃ ὁ Αὐτοκράτωρ περισ-
σότερον ἀπὸ ἕνα μιλίον ἔξοδα. καὶ ἔξω ἀπ' αὐ-
τὸ ἔλαβεν ἄδειαν νὰ πέμψῃ αὐτὰς τὰς εἰκοσι χι-
λιάδας νὰ καταγίνωνται εἰς ἑξαφύλαξιν ἄλλων
τόπων, καὶ μάλιστα ὅπερ εἰς κάθε μέρος τῆ Βα-
σιλείε ἐφυθιρίζοντο φοβερισμοὶ ἄποσασίας.
ἐπειδὴ καὶ ὅλον τὸ γένος τῆ Μοσκοβιτῶν ἦτον κα-
κοδχαιρημένον, ὅχι τὸσον ἵνα τὸν πόλεμον ὅ-
περ δὲν ἐβλεπον ποτε τὸ τέλος τὰ, ὅσον ἵνα τὰς
καινοπραξίας ὅπερ ἐμβαλε καθ' ἡμέραν ζητῶντας
νὰ τὸ ἀγνώσῃ. Εἶναι βέβαιον ὅτι ὁ Αὐτοκρά-
τωρ Πέτρος, ὅπερ ἠξέδωκε ἔ μόνον ὅσα ἐπρηξέντο
εἰς τὰς τόπας τῆ Βασιλείεας τὰ, ἀλλὰ καὶ ἕσα
καὶ νοῦ ἔφαντάζοντο, ἐγνωρίζοντες τῆ καί-
σῶ κλίσιν τῆ ὑπνικῶν τὰ, ἐσωλήθηζε νὰ τοὺς

Ὁ Πέ-
τρος φθά-
να εἰς
Μόσκαν,
πέμψῃ
στράτημα
κατὰ τῆ
ἀποσα-
τῶν.

Ἀρχηγὸς
τῆ ἀπο-
σασίας
φοβήσεται

ὀνομάζει μάνδραν ἀλόγων θηρίων, ὅπως ἐφρόντισε νὰ πῆς κἀμὴ ἀνῆς. ἢ πολλὰκις ἠκέσθη νὰ λέγῃ, ὅτι ἔχωνε τὰς ἐλπίδας τε νὰ δυνωθῆ μίαν φοράν νὰ νικήσῃ τὴν ἰχυρογνωμίαν τῆς, καὶ νὰ ξεριζώσῃ ἀπὸ τὰς καρδίας των τὴν διεσραμμένω τῆς γνώμῃ. Μ' ὅλον τῆτο δὲν ἀπέκρινε ποτὲ μεταχειριζόμενος κἀδε πρᾶγμα, ὅπου ἐγνώριζε χρῆσιμον εἶναι νὰ τῆς μεταχηματίσῃ, ἢ νὰ τῆς καλυτερεύσῃ. ἠξέδραντας ὅτι πᾶσα δυσκολία ἢ ἐναντιότης νικάται τέλος πάντων μὲ τὴν ἀκατάπαυστον ἐπιμέλειαν. καθὼς ἢ ὁ Σέ-

Επισ. 66. ,, νεκας ἔλεγον. Οὐδὲν δυσπολέμητον ὑπὸ σωμα-

,, χῆς ἔργῃ, ὅτιόν τε ἢ ἀκριβεῖς ἐπιμελείας.

Ο' Πέ- παραγγελίας διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς Μητροπό-
 τρος μι- λεώς τε, καὶ τῆς ἄλλων Πόλεων τῆς Βασιλείας
 σῶει εἰς- τε ἀπὸ κἀδε παραχρῆν ἢ ἀποσασίαν, ἐπίσπε
 τὸ Σμό- πάλιν τὴν στρατιάν ὅπως φέρει εἰς Σμόλενσκον,
 λεσκον. ἢ ἐφθασεν ἐκεῖ εἰς καιρὸν χερδόν, ὅπως εἶχεν ἀ-
 κολυθήσῃ μία ἀναγκαιοτάτη πρᾶξις, ἀναμίσειον
 τινῶν στρατομάτων Ρῥωσικῶν, ἢ τῆς περισσοτέ-
 ρῃ μέρει τῆς Σβεκικῆς δυνάμεως. σωμαίβη δὲ

Ο' Κάρ- Θελῶντας ὁ Βασιλεὺς Κάρλος νὰ ἀπερά-
 λος ἀπερ- σῇ τὸν Ποταμὸν Βορὺδένω μὲ καμίαν τέχνω,
 νὰ τὸν βο- ὁ ὁποῖος ἐφυλάγετο ἀπὸ δεκαπέντε χιλιάδας Μο-
 ρουδένω. σνοβίτας, ἐπέμψεν μίαν ἀπόμοιραν στρατιωτικὴν
 ἀπὸ δύο χιλιάδας ἀνδρας, παραγγέλλωντάς τε
 νὰ καμωθῶν πῶς ἠθέλων νὰ βαρέσου τὸς
 Ρῥωσας ἀπ' ἐκεῖνο τὸ μέρος. Αὐτὸ τὸ στρατήγημα

ἐπρό-

ἐπρόπολε θαυμασιώτατα κατὰ τὸν σκοπὸν τε. διότι συρρέυσαντες ἐκεῖ πάντες οἱ Μοσκοβίται διὰ νὰ ἀντισταθῶν τῆς Σβεκικῶν, ὁ Κάρλος ἀπέρασε τὸν Ποταμὸν μὲ τὸ ἐπίλοιπον Στρατόμα, ἀπὸ ἑνα τόπον ὀλίγον ξέμαυρα. Εἶχε δὲ σκοπὸν νὰ πολεμήσῃ κατ' ἰδίαν τὰ διάφορα Στρατεύματα τῆς Ρῥωσων, πρὶν ἐνωθῆσιν ὅλα ἀντάμα. ἀλλ' οἱ Ρῥωσοὶ ἐπῆραν τὰ μέτρα τῆς μὲ τὸστω εὐταξίαν, ὅπως ὁ Κάρλος ἐκατάλαβε πῶς ἔγιναν ἀξιώτεροι περισσοτέρον ἀπ' ἐκεῖνο ὅπου ἐφαντάζετο. Μ' ὅλον τῆτο ἐπειδὴ ἢ ἔμαθον ἀπὸ τῆς κατασκοπῆς τε, ὅτι εὐρίσκετο μία ρωσικὴ ἀπόμοιρα εἰς ἑνα μέρος, χωρισμένη ἀπὸ τὸ λοιπὸν Στρατόμα, ἢ ἦτον ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τριῶν μόνων Στρατηγῶν, ἐπρόσασεν ὅλον τὸ Ἰππικὸν τε νὰ ὑπάγῃ κατ' ἐπάνω τῆς διὰ νὰ τὴν πολεμήσῃ. Ἀλλ' οἱ Ρῥωσοὶ τῆς ἐδέχθησαν μὲ τὸστω ἀνδρείαν ἢ γενναϊότητα, ὅπως εἰς διάστημα τεσσάρων ἡρῶν ἐνὸς ἀσπλάγγου πολέμου, ἐχάθησαν ἀπὸ μέρος τῆς Σβεκικῶν δύο Στρατηγοὶ, πολὺς ἀριθμὸς Ἀξιωματικῶν, ἢ ὡς πέντε χιλιάδες στρατιῶται, ἀφίνοντες τῆς πολλῆς ἄλλης ὅπως ἐπληρώθησαν, ἢ 27 σημαίας ὅπως ἔχασαν. Οἱ δὲ Ρῥωσοὶ δὲν ἔχασαν ἄλλο ἀπὸ τὸ στρατόπεδόν τε, παρά δύο χιλιάδας στρατιῶτας, ἢ πέντε σημαίας. Καὶ ἐπειδὴ ἢ τοποθεσία δὲν ἦτον εὐρύχωρος, καὶ οἱ Ρῥωσοὶ δὲν ἠμπορέσαν νὰ σέκωνται ἐκεῖ ἀναπαυμένοι, θέλοντας οἱ

Σβεκι
 κωνται
 ὑπὸ τῆς
 Ρῥωσων.

Στρατηγοί τας νὰ κερδίσων μίαν πεδιάδα, καὶ νὰ ξαβίσοιεν τὸν ἔχθρον σιμὰ εἰς τὸ μέγα τας Στράτευμα, ἐσύρθησαν ἀπ' ὀλίγον κατ' ὀλίγον μὲ μίαν τακτικωπάτην ὑποχώρησιν. Ἀλλ' οἱ Σβέκοι δὲν ἠθέλησαν νὰ τὰς ἀκολοθήσων, φοβέμενοι μὴ ἴθιλον ἦσαι καμία ἔνεδρα εἰς τὰ δάση, ὅπερ ἔμελλον νὰ ἀπεράσων. Αὕτη δὲ ἡ ὑποχώρησις τῶν Ρῶσων, ἐπειδὴ καὶ ἄφινεν εἰς τὰς Σβέκους τὸν τύπον τῆς πολεμικῆς στρατοπέδου, ἔδωκεν ἀφορμὴν τῷ Σβέκῳ νὰ κηρύξων, ὅτι ὑπερίχουσαν τὰ ἄρματα τας ἐκείνου τῷ ἡμέραν. Μ' ὅλον τῷ οὗ Βασιλεὺς Κάρλος ἐγνώρισεν, ὅτι δὲν ἦτον τόσον εὐκόλον νὰ φθάσῃ εἰς τὴν Μόσκων, καθὼς αὐτὸς ἐφαντάζετο πρότερον.

Αὕτη ἡ φράξις ἠκολοθήσων εἰς τὰς 20 τοῦ Γελίε, καὶ ὕστερον ἀπὸ δύο ἡμέρας ἐφθάσε καὶ ὁ Αὐτοκράτωρ Πέτρος εἰς τὸ Στράτευμα, καθὼς ἀπὸ ὀλίγου εἶπομεν. καὶ δὲν ἠθέλησε πλέον νὰ τὸ παραίτησῃ, ἕως ὅπερ ἠκελεύθησων ὁ παντέλειος ἀφαισμός τῆς Βασιλείας Σβέκου. Οὗτος ὁ Βασιλεὺς ἠναγκάσθη νὰ σταθῇ μερικὸν χρόνον εἰς τὰ περὶχωρα τῆς Μοϊλόβ, ἔδωκεν ἄπο τὸν Βορὺδένιν, ἵνα νὰ ξεκουραθῇ ἄπο τῆς μακρᾶν καὶ κοπιαστικῆς ὁδοιπορίας, καὶ ἀπὸ μίαν τοιαύτην αἱματώδη μάχην, καὶ ἀκόμη διὰ νὰ ἠθέλε

Οὗ Κάρ-
λος εἰς
Μοϊλόβ.

Κατὰ τὸν πάρη σὺν τὰ μέτρα τας, δεισικώμῳ εἰς ἕνα λεβενόπτῳ τύπον ἀγνώρισεν καὶ πολέμιον. Εἰς τὸσον ἔπεμψεν ὁρυσμὸν πρὸς τὸν Στρατηγὸν Λεβενόπτ, ὁ-

πῆ δεισκέτο εἰς Κερλανδίαν, καὶ τὸν ἠναγκάζε νὰ ἔλθῃ μὲ πᾶσαν σκεδὴν, διὰ νὰ ἐναθῇ μὲ αὐτὸν, καὶ νὰ φέρῃ μὲ λόγους ὅσα Στρατεύματα, καὶ ὅσα πολεμικὰ ὄπλα, καὶ ζωοτροφίας ἠθέλε διωθῆναι σὺν αὐτῷ, καὶ ὅπως ἀνάματα καὶ ἀλειφὰς διὰ τὰς ἀσθενεῖς, καὶ λαβωμένους. Ἐφαίνετο ὅτι ὕστερον ἀπ' αὐτὰς τὰς παραγγελίας, ἔμελλον ὁ Κάρλος νὰ ἀναμεῖναι ἄφινεν τῶν Λεβενόπτ εἰς ἐκεῖνα τὰ περὶχωρα τῆς Μοϊλόβ, ὅπερ ἦτον ἡ πλέον ὀλίγη καὶ ἡ τοποθεσία, ἄπο ὅσας ἠμποροῦσε νὰ συλλαμπήσῃ ἐπάνω εἰς τὴν μεγάλην ὁδοιπορίαν τῆς Μόσκας. Διότι ἐπειδὴ καὶ εἶχε κηρύξῃ, πῶς ἠθέλε νὰ ὑπάγῃ ἴσια εἰς τὴν Βασιλεύσων Πόλιν τῆς Ρῶσίας, διὰ νὰ βάλῃ νόμον τῷ Αὐτοκράτῳ Πέτρῳ εἰς Μοσκοβίαν, καθὼς εἶχε βάλῃ εἰς Σαξονίαν καὶ τοῦ Βασιλέως Αὐγύστου, ὁ Αὐτοκράτωρ Πέτρος μὲ γνώμην συνετικῆ εἶχε προσάξῃ νὰ ἀφαισίσων πολὺ διάστημα τόπου ἐκεῖθεν ἀπὸ τὸ Σμόλσκον. Ὅθεν ἔμελλε νὰ ἀπωλεθῇ ἐκεῖ ἀπὸ τῆς πείνης τὸ Σβηκικὸν Στράτευμα, ἐάν ἠθέλε προχωρήσῃ περαιτέρω.

Ὁ Στρατηγὸς Λεβενόπτ ὡς ἔλαβε τὸν ὁρυσμὸν τῆς Βασιλείας τας, ἠθροίσων εὐθύς τὰ στρατεύματα τας, καὶ συμπαραλαβὼν τὰς στρατιώτας ὅπερ ἦσαν δημοκρασίῳ εἰς φύλαξιν τῆς ὑποκειμένων Πόλεων εἰς τὴν ἔξουσίαν τῶν Σβέκων, ἐκαμῆ ἕνα Στράτευμα ἀπὸ εἰκοσι χιλιάδας

Οὗ Πέ-
τρος ἀφα-
νίξῃ πο-
λὴν τό-
πον ἐκεί-
θεν τοῦ
σμολσκί-
σκου.

23. Αὐγ-
ὁ Λεβε-
νόπτ ἠνά-
γει εἰς το-
λόκας.

ἑπταίς, ἢ πεζύς. ἢ φορτώνωντας ἑπτά χιλιάδας αἰμάξια ἢ περισσότερα, ἀπὸ ὅλα τὰ ἀναγκαῖα ἐφόδια, ἔβαλε τὸν ἐπιμέλειαν, ὅπῃ ἔφθασεν εἰς Πολὸν τῇ εἰκοστῇ τετάρτῃ Αὐγύστου, μὴ ὅλον ὅπῃ ὁ Στρατηγὸς Βάβρ δὲν ἔπαυσε ποτὲ νὰ τὸν ἐνοχλῇ εἰς τὴν ὁδοποιεῖαν μὲ ἐξ χιλιάδας Ράσας, πέρνωντάς τε ἀπὸ τὰ πλοῦρα, ἢ ὀπίσθεν, ποτὲ μὲν αἰμάξια, ἄλλοτε δὲ ἀνέξ.

Οὗ Κάρλος ἰσὺς τὰς 15 Αὐγ. ἀπέρασε τὸν βορρὸν Δένιου.

Εἰς τὸσον ὁ Κάρλος μὲν ἔχωντας ὑπομονὴν νὰ ἀναμείνη πλέον αὐτῷ τῷ βοήθειαν, ἀπὸ τῶν ὁποίων εἶχε χρεῖαν μεγαλωτάτῳ, ἀποφάσισεν ἔξαφρα νὰ ἀπεράσῃ τὸν βορρὸν Δένιου, ἢ νὰ ὑπάγῃ εἰς ἀναζήτησιν τῆς Ράσας, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν νὰ ζετρήσῃ κατόπιν τῆς ἀπωλείας τῆς. Ἐκεῖ τὸν ἐκάρτεροι καὶ ὁ Πέτρος, διὰ νὰ μὴ εἰπαῖμι πῶς ἐφρόντισε νὰ τὸν σύρῃ. Εἰς τὰς 15 λοιπὸν τῆς Αὐγύστου ἀπέρασε τὸν Ποταμὸν χωρὶς ἐναντίωσιν, ἔξω ἀπὸ τὰς Καλυμακὰς ὅπῃ δὲν ἔπαυαν νὰ ἐνοχλῶν τὸ Στρατόμακτα, τῶρα ἀπ' ἐμπρός, ἢ τῶρα ἀπ' ὀπίσω.

Οὗ Πέτρος χωρίζει εἰς πολλὰ μέρη τὰ στρατόματα.

Οὗ Πέτρος ἔλαβεν ἀκρῶν εὐχαρίστησιν βλέπωντας τὸν ἐχθρὸν τε νὰ καταπίσῃ εἰς ἕνα τόπον ὅπῃ δὲν ἠμπόρει νὰ ἐλπίζῃ ἔτε βοήθειαν, ἔτε ὑποχώρησιν. Καὶ λοιπὸν κείνωντας εὐλογον νὰ μὴ δακνιδωεῖται τὸ ὅλον εἰς ἕνα καθολικὸν πόλεμον, ἠθέλησε καλῆτερα νὰ τὸν πολεμήσῃ καὶ τῷ σωθήθειαν τῆς Καζάκων. ὅθεν χωρίζωντας εἰς πολλὰ μέρη τὰ Στρατεύματα

ματὰ τε, τὰ ἔπεμψε διὰ νὰ φυλάγουσι πάντοτε τὰς ὁχθὰς τῆς Ποταμῆς βορρὸν Δένιου, καὶ νὰ συμπλέκωνται συχνάκις μὲ μερικὰς Σβέικας, διὰ νὰ ἠθελε τὰς ἐξολοθρεύσῃ μὲ τοῦτον τρόπον ἀπ' ὀλίγας ὀλίγας. Σιμὰ εἰς Κζαρναπάταν, ὅς τις εἶναι ἕνα ποταμάκι ὅπῃ χωρεῖται εἰς τὸν βορρὸν Δένιου, ἔτρεξεν ἕνας σκληρὸς πόλεμος ἀναμέσον ἑνὸς ῥάσικου Στρατεύματος, τῶ ὁποίῳ ἦτον Ἀρχηγὸς ὁ Πείγκιφ Γαλιτζίνος, ἢ ἔξ σβεικικῶν Χιλιαρχῶν, τῶ ὁποίῳ ἐξῆρχεν ὁ Στρατηγὸς Ράσας. Αὐτὰς τὰς χιλιαρχίας εἶχε πέμψῃ ὁ Κάρλος διὰ νὰ πιάσῃ ἕνα ἀρμοδιέστατον τόπον, ὅπῃ εὐρίσκειτο καὶ τὸ χεῖλος ἐκείνου τῆς μικρῆς Ποταμῆς. Ἀλλ' ὁ Πέτρος ἔλαβε πρὸ καιρῆ τῷ εἰδῆσιν, καὶ ἔπεισεν εὐλογον νὰ προλάβῃ τὸν ἐχθρὸν τε. ὅθεν ἔπεμψε πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος τὸν Γαλιτζίνον μὲ ὀκτώ πεντακοσιάρχιας πεζῶν, ἢ τρεῖς ἰππαρχίας. Ὡς οὕτως ἔφθασε παρὰ τὸ χεῖλος τῆς Ποταμῆς ἀπ' ἀντιπρὸ τῆς ἐχθρῶν τε, ἀπέρασεν εὐτυχῶς τὸν Ποταμὸν, καὶ ἦλθεν εἰς τὸ πέραν. ἔσωθήρησε δὲ μία βαθεῖα ἢ πετυκνωμένη κατικνία, ὅπῃ οἱ Σβέικοι δὲν ἠμπόρεσαν νὰ τὸν ξανοίξῃν, παρὰ ὅταν ἄρχισαν νὰ ἀγροικῶν τὸν ἦχον τῆς πυροβόλων ὀργάνων. Τότε ἀναφεν ἀναμέσον τῆς δύο μερῶν μία μεγάλη μάχη, ἕως ὅπου διελύθη ἢ ἀχλὺς, ἢ εἶδον οἱ Σβέικοι τῷ φθοράν τῆς, καὶ ἐσύμμαναν τὸν ἀποσυρμὸν. Οἱ δὲ Μοσκοβίται

Συμπλοκὴ εἰς Κζαρναπάταν ῥάσας καὶ σβέικων.

κατεδίωξαν αὐτὸς, καὶ ἐπῆραν ἕξ φλάμπαρα, καὶ δύο σημαίας. Αὐταὶ αἱ ἕξ χιλιαρχίαι τῶν Σβέικων ἐγύρισαν ἐκεῖ ὅπου ἦτον τὸ πολὺ στρατόμαχος τόσον κακῶς ἔχουσαι, ὅπου οἱ Σβέικοι ἄρχισαν νὰ καταλάβου ὅτι ἐνικήθησαν ἀπὸ τὰς Ρούσας. Ἐφονεύθησαν εἰς αὐτῶν τῶν παρᾶξιν 600 Μοσκοβίται, καὶ ἔμειναν πληγωμένοι ὡσεὶ χίλιοι, ἀπὸ δὲ τὰς Σβέικας χερδὸν διπλάσιοι. Τῆτο τὸ ὑπερέριμα τῶν Ρούσων, ἐχαροποίησε τῶν καρδίαν τῆς Αὐτοκράτορος, καὶ μάλιθα ἔδειξεν ἀφανισμένης τὰς ἕξ καλειότερας χιλιαρχίας τῆς ἀντιπάλευτε. εἰς τὸν ὁποῖον κάδε παραμικρὸς χαμὸς κατὰ τὴν τοποθεσίαν ὅπου εὐρίσκετο, ἐπαροξένα ζυμίαν ἀθεράπδωτον. ὅθεν ἀντάμειψε τὴν ἀνδρείαν τῆς Γαλιτζίνης, καὶ τὸν ἕκαμψον Ἰππέα τῆς τάγματος τῆς ἀγίας Ἀνδρέας. τὸ ὁποῖον εἶναι ἕνα ἑυλαμπωρον Τάγμα, ὅπου ἠθέλησε νὰ νομοθετήσῃ εἰς τὴν Μοσκοβίαν, κατὰ μίμησιν τῶν ἄλλων αὐτῶν τῆς Εὐρώπης, εὐθύς ὅπου ἐγύρισεν ἀπὸ τὴν περιήγησίν τε.

Μετὰ δέ τινος ἡμέρας οἱ Καλμουῖκοι καὶ οἱ Καζάκοι, ἔχοντες εἰς βοήθειάν τε εἰπὲ χιλιάδας Ρούσας Δραγόνες, ἔπεσον κατ' ἐπάνω τῆς σβεϊκικῆς ἀποσκευῆς ὅπου ἦτον εἰς τὸ ἀριστερὸν κέρασ, καὶ ὑδραγάθησαν ἐκεῖ εἰς μέρος. Ὁ Βασίλειος Κάρλος ἔδραμψεν ἐκεῖ νὰ βοηθήσῃ τὰς ἀνέστες, ἀλλ' ἐκινδύνωσε μεγάλως νὰ χάσῃ τὴν ζωὴν τε. διότι οἱ Καζάκοι τῆ ἐφόνδωσαν ἐν μόνον

δύο

δύο Στρατηγούς ὅπου ἐπαράσταν εἰς τὸ πλοῦρόν τε, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν ἵππον ἐπάνω εἰς τὸν ὁποῖον ἐνάθητο. Ἡ τύχη τε τὸν ἐφύλαγε διὰ τὴν δοκιμάσῃ μεγαλητέρας δυσυχίας. μ' ὅλον τούτο πιστεύοντας αὐτὸς ἐν νεαρᾷ του ἡλικίας τὴν γνώμῃ ὅπου θέλει τὰ πάντα τὰ εἶναι προωρισμένα, μὴν ἠφῶντας ἐλοτελῶς τὰς κινδύνους εἰς τὰς ὁποίας ἔβανε τὴν ζωὴν τε, καὶ ἐκεῖνῶν τῶν στρατιστῶν τε, ἠκολούθει μὲ ἰχυρογωνμίαν τὴν ὁδοιπορίαν ὅπου ἐπίασε, διὰ τὴν ἠθέλε φθάσῃ εἰς τὴν Μόσκαν. Ἐφθάσε δὲ πολὺ σιμὰ ἀπὸ Σμόλνσκον, καὶ τότε ἀλλάσσοντας ἕξαφρα τὴν δρόμον τε, καὶ ἀπερῶντας ἀπὸ λόγκας καὶ βαλλώδεις τόπους ἐγύρισε πρὸς τὴν Ἐπαρχίαν τῆς Σεβιέρσκη. Ἐπαρακινήθη δὲ νὰ κάμῃ αὐτὴν τὴν ἀπόφασιν ἀπὸ τὰς μεγάλας ὑποσχέσεις ὅπου ὁ Ἀρχηγὸς Μαζέπας τῷ ἕκαμψον, καθὼς θέλωμεν εἶδει τῶρα ὀλίγηρα.

Μία τοιαύτη ὁδοιπορία ὅπου ἐκράτει ὁ Κάρλος τῆς ὀξεμάκρωε τόσον περιαιότερον τὴν ἀντάμωσιν τῆς Στρατηγῆς τε Λεβενόπτ. Αὐτὸς ὕστερον ἀπὸ μυρίας ταλαιπωρίας καὶ κακοπαθείας, κατὰ ξεχόμωρος πόντοτε ἀπὸ τῆς Στρατηγῆς Βάουρ, ἐφθάσε τέλος πάντων εἰς τὰς 27 τῆς Σεπτεμβρίου, σιμὰ εἰς τὰς ὄχθας τῆς Ποταμοῦ Βορυνδίνης. καὶ ρίπτωντας εὐθύς γεφύριον, τὸν ἀπερασεν εὐτυχῶς εἰς τρεῖς ἡμέρας, καὶ ὀλίγον ὕστερον τὸν ἀπέραςε καὶ ὁ Στρατηγὸς Βάουρ, καὶ ἔσμιξε

Ὁ Κάρλος πρέχει κινδύον, φοβέται τὸ ἀλογόγη.

Φθάνει σιμὰ εἰς Σμόλνσκον.

Στρέφει εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῆς Σεβιέρσκη.

27 Σεπτ. ὁ Λεβενόπτ φθάνει εἰς τὰς ὄχθας τῆς Βορυνδίνης, καὶ ἀπερῶνται.

Ὁ Πέτρος χερρονοεῖ τὴν γαλιτζίνον Ἰππέα.

Ἐτέρων ἰκν ῥούσων, καλμουῖκων, καζάκων.

μιξε μὲ τὰ στρατεύματα τῆ Κυρίου του Πέτρου. Τότε ὁ Λεβονόπτ ὑρέθη ἀνάμικτα εἰς πενήντα χιλιάδας Ρέσας εἰς τὰς ὁποίας ἦτον Ἀρχηγός ὁ ἴδιος Αὐτοκράτωρ. Εἰς τὰς ἑπτὰ τῆ Οὐκωβζίας ἄρχισεν ἕνας ἀκροβολισμός, ἤγειν ἐλαφροπόλεμος, καὶ ἀπέθανον εἰς αὐτὴν ὡς ποταπόσιοι Μοσκοβίται. Κατὰ ἀλήθειαν εἰς τὸ παῶτων ἀδείασμα, ὅπῃ ἔκαμαν οἱ Σβέκοι τῆ πυροβόλων ὀργάνων, ἐδόθη εἰς φυγὴν τὸ πείζον στρατόμα τῆ Πέτρου. ἀλλ' αὐτὸς σοχαζόμενος, ὅτι ἀπ' ἐκείνη τῆ ἡμέραν ἐκρέματο ἡ ἀσφάλεια τῆ Βασιλείας, ἔδραμε καὶ ἐκατάφθασεν ἐκείνους τὰς φυγάδας, καὶ τὰς ῥάγκασε νὰ γυρίσεν πάλιν εἰς τὰς τόπας των. Καὶ διὰ νὰ ἐμποδίσῃ εἰς τὸ ἐρχόμενον μίαν τοιαύτην ἀταξίαν, ἔθεσαν ὀπίσω τῆ στρατομάτου ἀρκετὸν ἀειθμόν Καζάνων καὶ Καλμέκων, δίδωντάς τας ἀποφασιστικὸν πρόσταγμα, νὰ κατακόπτων μὲ τὰ σπαθία ὅλας ἐκείνας ὅπου ἤθελαν γένην λειποταῖται, χωρὶς νὰ φέρων ἀλάθειαν, ἕτε εἰς αὐτὸν τὸν ἴδιον, εἰάν ἤθελε ξεπέσῃ εἰς μίαν τοιαύτην ἀχρεΐσπιτα. Αὕτη ἡ προσαγή τῆ Πέτρου ἐποροξένησε βέβαια εἰς μερικὰς τὸν θάνατον, ἀλλ' ῥάγκασε τὰς ἐπιλοιπὰς νὰ ἀνδρειωθῶν, καὶ νὰ γίνων μὴ θέλοντες καρπερόψυχοι. καὶ ἔπος σμίγοντας πάλιν τὸ στρατόμα ἐξανάρχισε νὰ ἀδείαζῃ τὰ πυροβόλα ὄργανα. Ἀλλ' ὁ Στρατηγός Λεβονόπτ ἀπέφουγε νὰ ἔλθῃ εἰς πόλεμον, Ἐ ἠκολούθει ἔ

7 Οὐκωβζίας
βρ. ῥέσαι
κτυπένται
μὲ τὸ στρατόμα
τοῦ
λεβονόπτ.

Ο ἰεβε-
νόπτ ἀπο-
φύγει τὸν
πόλεμον.

ὁδοι-

ὁδοιπορίαν τε πρὸς τὸ Προπόισκο. Ο' δὲ Πέτρος τὸν ἠκολούθει σωπεταγμένως, ἔχωντας σιωπὸν νὰ συγκροτήσῃ πόλεμον μὲ αὐτὸν. Τότε ὁ Λεβονόπτ ἐγύρισε τὸ πρόσωπον, Ἐ ἐβάλλθη εἰς παράταξιν καὶ νὰ δεχθῆ τὸν πόλεμον, καὶ ἐπεμψεν ὀμπρὸς δύο Ἰππαρχίας διὰ νὰ ἐμποδίσου τὰς Ρέσας νὰ μὴ ἀπεράσων ἕνα βάλισαν, ὅπῃ δεισκέτο ἀναμέσον τῆ δύο Στρατομάτων. Ο' δὲ Πέτρος ἐπρόσταξε τὸν Μεντζικόφ νὰ κάμῃ νὰ ξεπεζύσῃ μία Χιλιαρχία Δραγόνων, καὶ νὰ κτυπήσῃ τὰς δύο σβεικὰς Ἰππαρχίας. Ἐδὼ ἄρχισεν ἡ φωνία καὶ ἔδοτο τὰ δύο μέρη. ἀλλ' οἱ Μοσκοβίται γενόμενοι ἀειθαροεῖς ὑπὸ τῆ Βασιλείας των, ὅστις ἔκαμε καὶ τὰς ἐβοήθησαν ἀκόμη τέσσαρες Ἰππαρχίαι ὑπὸ τὰς σωματοφύλακὰς τε, ἀδείασαν μὲ προθυμίαν μεγάλῃ τὰ Τσφένιά τας ἐναντίον τῆ δύο σβεικῶν Ἰππαρχιῶν, καὶ ἐξάπλωσαν εἰς τὴν γλῶν πλειστοτέρως ὑπὸ τοὺς μισὰς. Τότε ὁ Λεβονόπτ βλέπωντας ὅτι ἐνικήθη καὶ ἔχασεν ἡ προφυλακή τε, ἐπρόβαλον ἐν παρατάξει πολεμικῆ ἐναντίον τῆ Μοσκοβιτῶν καὶ νὰ τῆς δώσῃ βοήθειαν. καὶ πάλιν σιωπήσαν τὸν πόλεμον μὲ πολλὴν θρηασδίαν καὶ τὰ δύο Στρατομάτα. ἐκεῖ ἐφαίνετο ὁ Πέτρος νὰ τρέχῃ ἄφοβος εἰς τὰ μέρη ὅπῃ ἦτον ὁ περισσότερος κίνδυνος, καὶ νὰ κάμῃ προθύμως τὰς ὀφφικιαλίως καὶ στρατιώτας τε μὲ τὸ ἴδιόν τε παράδειγμα. Παρέτεινε δὲ ἡ συμπλοκή μέχρις ἐσπέρας, καὶ

Ἐστὴρα κή-
κη ἔ ῥέσ-
σαν.

Πόλεμος
ἔ ῥ δύο
στρατο-
μάτων.

τότε

τότε μὲν ἐγνωρίζοντες πλέον ὁ ἕνας τὸν ἄλλον
ὅτι τὸ σκότος, ἠναγκάσθησαν νὰ παύσωσι πο-
λεμῶντες. Τότε ὁ Πέτρος ἀπηγόρευσε τῷ στρα-
τιωτῶν τε μὲ χαμὸν τῆς ζωῆς των, εἰάν ἤθελαν
ἑξασπορπιδοῦν εἰς τὸ στρατόπεδον νὰ ἐγδύων τοὺς
νεκρῶν. ὅθεν ἔμειναν ὅλλω ἐκείνῳ τῷ νύκτε
ἐπάνα εἰς τὰ ἄρματα παρατηροῦντες καὶ φυλάσ-
σοντες τὸν ἐχθρὸν τας. Εἰς τόσον ἔφερον εἰς τὴν
σπυλῶν τε τὰ τρόπαια ἐκείνης τῆς ἡμέρας, ὅπε
ἐπῆραν τῷ Σβέκων, τὰ ὅποια ἦσαν 45 σημεῖα,
δέκα σημεῖαι, Ἐ 16 Κανόνια. Δὲν εἶχε ξημε-
ρώση ἀκόμη καλὰ, καὶ εἶδον οἱ Μοσκοβίται με-
γάλας φωτίας εἰς τὸ σβετικὸν στρατόπεδον γύ-
ρωθεν τῷ ἀμαξοδωματων. Τότε ὁ Πέτρος ἐπό-
σαξε τὰς ἰδίους στρατιώτας νὰ βαλθοῦν εἰς κα-
λῶν παράταξιν, καὶ ἄρχισε νὰ ὑπάγῃ πρὸς ἐκεῖ-
νο τὸ μέρος, ἐλπίζοντας νὰ εὕρῃ τὰς ἐχθρῶν τε,
καὶ νὰ τὰς πολεμήσῃ ὡς ἔ τῷ χθές. Ἀλλὰ ἦν-
ρον, ὅτι ὁ Λεβονόπτ εἶχε μεταχειροῦν ἐκείνῳ
τῷ μηχανίῳ ὅθεν νὰ δαποσκεπάσῃ τὴν φυλῶν τε,
παρατήσας ἐκεῖ ὅλας τὰς πληγωμένους, καὶ πᾶ-
σαν τὴν μεγάλῳ ἀποσπιδῶν τε. Καὶ ἔπως ἐκυ-
εἶδον ὁ Πέτρος τὰς ἐπτα χιλιάδας ἀμάξια,
τὰ ὅποια εἶχον τὰ πρὸς τροφῶν ἐπιτίθειαι, καὶ
ἦσαν διωρισμένα ὅθεν νὰ θεραπεύσῃ τὸ Στρα-
τόμα τῷ Κάρλε, ὅπε δεισκειτο εἰς σπάνιν τῷ
ἀναγκαιῶν.

Οἱ Πέτρος
ἐμποδίζει
τοὺς στρα-
τιώτας νὰ
ἐγδύων τὰς
νεκρῶν.

Οἱ Λεβε-
νόπτ οὐ-
κὲν νυκτὸς
χρῶν νὰ
τὸν κατα-
λάβεν οἱ
ῥῶσοι.

Οἱ Πέτρος δὲν ἠθέλησε νὰ ἀφήσῃ ἡσυχον ἐ-
δὲ

δὲ τὴν φυλῶν τῷ ἐχθρῶν τε. διότι ἐπόρσαξε
τὸν Στρατηγὸν Φλᾶγον νὰ δράμῃ ὑπὸ κατόπιν
τῷ φούγατων μὲ τρεῖς χιλιάδας Γρανατιέρως,
καὶ μὲ ἄλλας τόσας Δραγόνους. Δὲν ἔβῆεν ὁ
Φλᾶγος μίαν ὥραν καὶ ἡμισίαν, καὶ ἐσωμαπάν-
τισον εἰς ἕνα δάσος μερικὰ ἀπομονάερα τῷ Στρα-
τόματος τῷ Λεβονόπτ. Καὶ λοιπὸν ἔπεσον ὁ-
λος γεμάτος θυμὸν κατ' ἐπάνω τας, καὶ ἔκαμε
μέγαν φόνον ἕως Προποῖσκον. Ἐκεῖ εἶχαν κα-
ταφθάσῃ οἱ ἐπίλοιποι φούγατοι ὡς τρεῖς χι-
λιάδες, καὶ ἐπόρφθασαν νὰ κάμωσι τὰ χαρα-
κώματά τας εἰς τὸ κοιμητήριον μιᾶς Ἐκκλησίας.
Οἱ γὰρ Στρατηγὸς Φλᾶγος ὤρμησεν εὐθύς κατ'
ἐπάνω τας ὅθεν νὰ τὰς δυνασεύσῃ, ἀλλὰ μερικοὶ
Ὀφφικιάλοι ἔκαμαν σημεῖον, ὅτι ἠθέλον νὰ ἐλ-
θωσι εἰς συμβιβασμῶν. ὅθεν ἔπεμψον εὐθύς
ἕνα Ὑποχιλιάρχον μὲ ἕξ Γρανατιέρως διὰ νὰ
λάβῃ τὰ ζητήματά τας. Ἐτυχῆ δὲ νὰ εἶναι οἱ
περισσότεροι στρατιῶται μεθυσμένοι ὑπὸ ρακίῳ,
καὶ δὲν ἠθέλον νὰ ἀπροαδῶν τὰς ποροεῶν τας,
μάλιστα ἐτόλμησαν τινὲς καὶ ἔσυραν τερφείας
ἐναντίον τῷ Γρανατιέρων, καὶ ἐφόνοῦσαν δύο ἀπ'
αὐτῶν. Τότε ὁ Ὑποχιλιάρχος βλέπωντας τὴν
προπέτειάν τας, ἐγύρισον εἰς τὸ Στρατόπεδον τῷ
Στρατηγῶν τε. καὶ αὐτὸς κείνωντας εὐλογον, ὅτι
δὲν ἔπαρπε νὰ ψυχοπονεθῇ πλέον ἐκείνης τῶν ἀυ-
θάδεις, εἰτέβῃ δυνασικῶς εἰς τὸ κοιμητήριον,
καὶ οἱ στρατιῶται τε ἐφόνοῦσαν ὅσας ἐσωμαπάντη-

Φλᾶγος καὶ
μὲνιχθῆ-
χασιν ὀπί-
σω τ φού-
γάτων.

Καταφθά-
νουσι μέ-
ροι, καὶ κά-
νουσι πολλῶν
φόνον.

Μέροθ
φθάνη εἰς
τὸ κοιμη-
τήριον μι-
ᾶς ἐκκλη-
σίας.

Οἱ ῥῶσοι
εἰσεβαίνου
δυνασι-
κῶς.

Τσαν.

σαν. Ἐν ὅσῳ δὲ ἠκολούθει αὐτῇ ἡ αἵματοχυσία ἐφυγον τινὲς ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἐφθασαν καὶ τὸν Ποταμὸν Σάσαν. Ὁ δὲ Στρατηγὸς Μένιχ κατέδωξεν αὐτὲς πολλὰ ἄρα, καὶ ἐξάνοιξε τὸν Κόμητα Λεβονόπτ ὅπως ἀπέρνα τὸν Ποταμὸν κολυμβησά με τὲς λοιπὰς στρατιώτας. Ἀπέρασε λοιπὸν καὶ αὐτὸς τὸν Ποταμὸν με τὴν ἀπόμοιραν τῆς στρατιωτῶν τε. καὶ βλέπωντας τὲς περισσώτερες Ὀφφικιαλῆς ὅπως ἐδέοντο νὰ γένη ἰλευσ ἀπὸς αὐτὲς, τὲς ἐκαμῆν ὑποχειρῆς χαρίζοντάς τας τῷ ζωῷ, τὲς δὲ στρατιώτας κατέσφαξε. Καὶ ἔπως ἔλαβε καιρὸν ὁ Λεβονόπτ νὰ φύγη με πέντε μόνας χιλιάδας. Ὁ δὲ Μένιχ ἀνταμώθη πάλιν με τὸν Στρατηγὸν Φλᾶγον, καὶ ἔφερον εἰς τὸ Ρῶσικὸν Στρατόπεδον τὲς Σβέικας Ὀφφικιαλῆς, καὶ τὰ ἐγδύματά τας. Ὁ ἴδιος Αὐτοκράτωρ ἔγραψε τῷ Ἀρχιστρατήγῳ Σερεμέτι τὴν εἰδήσιν αὐτῆ τῆ κατορθώματος. συγχαίροντος ὅτι εἴκοσι χιλιάδες Ρῶσοι ἐτρόπωσαν 16 χιλιάδας Σβέικας. Ἐπειδὴ τόσοι ἦσαν οἱ Ρῶσοι ὅπως ἔλαβον μετοχὴν ἀπ' αὐτὸ τὸ ἀξιωματικὸν ἀνδραγάθημα. Ὁθεν ἀφ' οὗ ἔκαμε νὰ ἀποδοθῇ ἡ ἀρέσκια εὐχαριστία εἰς τὸ Ὑψίστον Θεὸν κατ' ὅλον τε τὸ Στρατόδωμα, καὶ ἐπρόσβαξε νὰ ἀναπληρωθῶν αἱ Χιλιαρχίαι, ἠδέλησε νὰ ἀναπαυθῶν ὀλίγον τὰ Στρατεύματα του.

Ἐπιθυμῶντας δὲ ὁ Στρατηγὸς Λεβονόπτ νὰ δώσῃ

δῶσῃ τὴν εἰδήσιν ἀπὸς τὸν Βασιλέα τε διὰ τὰ πράγματα ὅπως ἠκολούθησαν, τῆ ἐπεμψεν ἀπὸ χρονογραφικῆς ἐράταις ἕνα Ὀφφικιαλίον Σβέικον, καὶ ἕνα Ἀρχοντε Πολᾶνον. ἀλλὰ καὶ οἱ δύο ἔπεσον εἰς τὰς χεῖρας τῆς Ρῶσας, καὶ δὲν ἐφθασαν νὰ τῆ φέρουσι καμίαν εἰδήσιν. με ὅλον τῆτο ἡ καυὴς εἰδήσεις, ὅπως συνηθιστὸν νὰ ἀπειτοῦν, τῆ ἐφθασαν ἀπὸ ἄλλο μέρος. Τότε λοιπὸν ἐπειδὴ δὲν ἔμνησκε τῆ Κάρλου ἄλλη ἐράτα νὰ πιάσῃ, ἐπέδραξε περισσώτερον νὰ ἔμβῃ εἰς Οὐκραίαν διὰ νὰ εὐωθῇ με Γεώργιον τὸν Μαζέπαν. Ἦτον δὲ αὐτὸς ἀπὸ ἕνα γένος ἐπιφανέστατον τῆς Καζάκων, καὶ ἀνατραφεὶς παιδιόθεν εἰς Πολωνίαν, ἐπέδραξε τὴν ἐγκύκλιον παιδευσιν εἰς τὰ Σχολεῖα τῆς Γησιπῶν. ὅθεν ἀποθέμενος πᾶσαν τὴν Καζακικὴν βαρβαρότητα, ἐφύλαξεν ὅπως πάντοτε με λόγος τε τὴν φυσικὴν ἀνδρείω τῆ Γένεσ τε. ἀν καλὰ ἡ φύσις τὸν εἶχε σολίσῃ με μίαν εὐγενῆ καρδίαν, καὶ με ἕνα νῆν ὑψηλὸν καὶ ὀξύτατον. Ἐγνωρίζωντας τὴν ἀξιοπότη του ὁ Πέτρος τὸν εἶχε κάμῃ Γεμάλι, ἦγεν γενικὸν Ἡγεμόνα τῆ ὑπικίωσ τε Καζάκων. Μὴν ἔχωντας λοιπὸν αὐτὸς νὰ ἐλπίσῃ ἄλλο τι περισσώτερον ἀπὸ τὸν ἐργάτην τε, ἔβαλε σκοπὸν νὰ ἀποσείσῃ τὸν Ρῶσικὸν ζυγὸν, καὶ νὰ γένη Τύραννος εἰς Οὐκραίαν ἀποσαπῶντας ἀπὸ τὸν Βασιλέα του, κατὰ τὴν συνηθίζου νὰ κάνοιν πολλὰς τὰ πολὺ φιλόδοξα πνεύματα, ἔταν δὲν

Ὁ Λεβονόπτ εἰδὼν τὴν εἰδήσιν τοῦ Βασιλέως τε.

Ὁ Κάρλου ἀποδοξάμενος νὰ ἔμβῃ εἰς Οὐκραίαν.

Τὸς ὁ Μαζέπαν.

τὸς μένει ἄλλο νὰ ἐπιθυμήσω. καθὼς καὶ ὁ
 Τάκ. χρ. „ Τάκιπς ἔλεγεν. Ὅτε εἶδεν ὑπόλοιπόν ἐσι, ἔ
 βιβλ. γ. „ ἂν ἐπιθυμήσωσι.

Καταμαγυμένους λοιπὸν ὁ Μαζέπας ἀπὸ τὰς
 θρυλλημένας μεγάλας προστάξεις τῆ Βασιλέως Κάρ-
 λου, ἐσοχάθη νὰ τὸν μεταχειριθῆ ὡς μίσον διὰ
 νὰ φθάσῃ εἰς τὸν σκοπὸν τῆ. Καὶ λοιπὸν διὰ νὰ
 σύρῃ καὶ ὅλον τὸ Γένος τῆς Καζάνου εἰς τὴν γνά-
 μίω τῆ, καὶ μάλιστα τὸ Στράτευμα, ὅπῃ ἦσαν
 30 χιλιάδες Καζάνοι καὶ περισσότεροι ὑποκίτω
 εἰς τὴν ὁδηγίαν τῆ, ἄρχισε νὰ παρασάβῃ εἰς τὰς
 προσετώτας τῶν, πόσον σκληρὰ ἦτον ἡ δαλεία
 ὑποκίτω εἰς τὴν κυβέρνησιν τῆ Ρῶσων Ἐξουσιασῶν.
 οἱ ὅποιοι εἶχαν καταπατήσῃ τὰ κρονόμιά τῆς, ἔ
 εἶχαν ξιγυμνώσῃ τὴν λαὸν μὲ τὰς ἀχόρταγαις φο-
 ρολογίαις. ἔ ἐκ τῆ ἑναντίᾳ πόσον γλυκεῖα ἦτον
 ἡ ἐλευθερία ἐκείνων τῆς Ἐθῶν ὅπῃ ἔζων μὲ τὰς
 νόμας τῶν, χωρὶς νὰ ὀξεσιάζωνται ἀπὸ ξένον
 Ἡγεμόνα. Ἐδίδασκε δὲ αὐτὰς λέγωντας, ὅτι ὁ
 Βασιλεὺς Κάρλος ἐφαίνετο νὰ εἶναι ἀπεσαλμένος
 ἀπὸ τὸν Θεὸν ἐπιταυτῆ διὰ νὰ τὰς ἐλευθερώσῃ.

Οἱ Μαζέ-
 πας συμ-
 βελδία
 τὸς καζά-
 κους νὰ
 κλαυθουῖ
 ἀπὸ τοῦς
 Κυβερνή-
 ταις.

Καὶ διὰ νὰ δώσῃ κάποιον φαινόμενον δίκαιον τὴν ἀ-
 ποσασίας τῶν, τὰς ἐσυμβέβηκε νὰ πέμψῃ πρὸς τὴν
 Αὐτοκράτορα κανένα Ἐπίτροπον, διὰ νὰ κλαυ-
 θῆ ἀπὸ μέρος ὅλης τῆς Ἐπαρχίας διὰ τὴν Δι-
 οίκησιν τῆς Κυβερνήτων, ὅπῃ ἐπεμπε πρὸς αὐ-
 τὰς ἡ Βασίλειος αὐλή. Αὐτὴ ἡ πρότασις τοῦ
 Μαζέπα ἐσέρχθη ἀπὸ ὅλης, καὶ ἐπλήχθη εἰς ταύ-
 τῶν

τῶν τῶν κινδυνώδη ἐπιτροπείαν καὶ Ἰπποσολῶν ἔ- Πέμπουσι
 νας κάποιος λεγόμενος Βοϊναρόφσκης, ἀνεψιὸς πρὸς τὸν Πέ-
 τρον τὸν ἀ-
 νεψιὸν μα-
 ζέπα.
 Οἱ Αὐτοκράτωρ Πέτρος εἶχε κα-
 ποιῶν εἶδησιν τῆς Ἰπποσασίας ὅπῃ ἐμελέτα ὁ Ἀρ-
 ζέπα.
 χηγὸς Μαζέπας. ἐπειδὴ καὶ ἐπιάθη κρυφίως
 πλέον παρὰ μία γραφί τῆ. καὶ προσέτι ἦτον γνω-
 σὸν, ὅτι ὁ ἠγαπημένος τῆ Μαζέπα Βισνίσκης,
 δέεισκετο σιμὰ εἰς τὸν Βασιλέα Κάρλον. Εἰς
 ἄλλης λοιπὸν ἀρμοδιεσέρας καιρὸς ὁ Πέτρος ἤθε-
 λε μεταχειριθῆ αὐτὰς μόνας τὰς εἰδήσεις ἔξ νὰ
 φυλακώσῃ τὸν ἐπίβελον Μαζέπαν, καὶ νὰ παι-
 δίσῃ τῶν Ἰπποσασίας τῆ. ἀλλ' εἰς τῶν κατὰσα-
 σιν ὅπῃ δέεισκοντο τότε τὰ πράγματα, ἐκρινεν
 ἀρμοδιέστερον νὰ ὑποκρίνεται, καὶ ὁ χαρισήθη νὰ
 προσάξῃ τὸν Μεντζικὸφ νὰ φυλάγῃ τῆς Καζάνης
 μὲ τὸ Στράτευμά τῆ. Ἀλλ' ὅταν εἶδε τὸν Βοϊνα-
 ρόφσκην, καὶ ἔμαθε τὰ ζητήματα ὅπῃ ἔφερε,
 δὲν ἠμπόρεσε πλέον νὰ κρατήσῃ τῶν ὀργίω τῆ.
 ὅθου ἔ μόνον δὲν ἠθέλησε νὰ τὴν δώσῃ ἀκρόασιν,
 ἀλλὰ καὶ ἐπρόσάξε νὰ τὸν ρίψου εἰς τὸ βάθος
 μιᾶς φυλακῆς. ἂν καλὰ ἔλαβε τύχην νὰ φύγῃ
 ἀπ' αὐτῶν κρυφίως. Ὡς ἔμαθον ὁ Μαζέπας τὰ
 συμβάντα εἰς τὸν ἀνεψιὸν του, δὲν ἀμυρίβαλε
 πλέον, ὅτι νὰ μὴ εἶχε γνωριθῆ ἡ Ἰπποσασία
 τῆ. καὶ λοιπὸν ἔξ νὰ ἀποφύγῃ τὴν ἐνδίκησιν τῆ Βα-
 σιλέως τῆ, ἐσπείδαζε νὰ ἐνωθῆ μὲ τὸν Βασιλέα
 Κάρλον. καὶ μὲ πρόφασιν πῶς ἤθελε νὰ πολεμή-
 σῃ ἕνα μέρος Σβετικῆ Στρατεύματος, ἀπέρα-

Οἱ Πέτρος
 προσάξει
 νὰ τὸν συ-
 λακώσῃν.

Οἱ Μαζέ-
 πας ὑπά-
 γη νὰ ἐνω-
 θῆ μὲ τὸν
 Κάρλον.

σεν εἰς τὸ πέραν τῆ Ποταμῆ. Ἐκεῖ οὐδὲ συγκα-
λέσας τῆς στρατιώτης τε ἐφανέρωσε πρὸς αὐτὴς ἢ
σκοπόν τε, τὸν ὁποῖον δὲν εἶχε φανεράση ἕως
τότε εἰς ἄλλους, παρὰ μόνον εἰς τῆς Οὐφικια-

λίης. Τότε οἱ Καζάνοι ὡς ἠκυσαν τὴν τοιαύτην
ἄποσασίαν ὅπῃ τῆς ἐπαρόβαλον, ἐτρόμαξαν, ἢ
ὠνάντιωθησαν μεγάλας. τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἀ-
ποφάσισαν ὅτι ἦτον καλειότερον νὰ τὸν βάλλου
εἰς φύλαξιν, ἢ νὰ τὸν παραδώσου τῆ Βασι-
λέως τῶν. Ὅθεν ὁ Μαζέπας δὲν ἠμπόρεσε νὰ
φέρει εἰς τὸ Στρατόπεδον τῆ Σβέικα περαιοτέρου
ἄπὸ δύο χιλιάδας Καζάνικας ὅπῃ ἔμειναν πισοί.

οἱ δὲ λοιποὶ σχεδὸν ὅλοι ἀπέρασαν εἰς τὸ Στρά-
τόμα τῆ Περίγκιπος Μοντζιμόφ. μὲ ὅλον τοῦτο
ἀπεσάτισαν ἕξαρνα δύο Χιλίαρχοι, ἢ πέρνον-
τες μὲ λόγους περαιοτέρους ἄπὸ χιλίας Καζά-
νας, ἔδραμον παραδόξως ἐναντίον τῆς Πόλεως
Βατουρίνα, διὰ νὰ τὴν ὑποτάξου εἰς τὸν Βα-
σιλέα Σβέικον.

Ἀλλ' ὁ Περίγκιφ Μοντζιμόφ ὡς
ἔμαθε τὴν ἐπιχείρησιν τῆς καυθόπων ἐκείνων
ἄποσαστῶν, ἔδραμε ἢ ἀπέκλεισε τὴν Πόλιν πρὶν
καταφθάσασιν οἱ Σβέικοι. Τότε ὠφελήθει δὲ
τὴν διχόνοιαν ὅπῃ ἐκυρίεον ἀναμέσον τῆς ἰδί-
ων Καζάνων, εἰσέβη μὲ τῆς στρατιώτης τε εἰς
τὴν Πόλιν, ἢ κατσαφάξας τῆς ἀποσάτης, ἔ-
βαλεν εἰς τὸν τροχὸν τῆς δύο Χιλιαρχούς, τῆς
Ἀρχηγῆς τῆς ἀποσασίας, καὶ ἐλεηλάτησε τὴν
δυσυχησμένον ἐκείνου Πόλιν, εἰς τὴν ὁποῖαν

δὶρέ-

δὶρέθησαν ἑκατὸν κωνόνια καλά. Τὴν ἰδίαν δυ-
συχίαν ἐδοίμασαν ἢ ἄλλαι τινὲς Πόλεις εἰς ἐ-
κεῖνα τὰ περὶχωρα, ὅπῃ ἐφαίνοντο νὰ κλίνου
εἰς τὸ μέρος τῆ Μαζέπα, ἢ ἠμπορεῖσαι νὰ λάβῃ
ἀπ' αὐτῆς ὁ Κάρλος βοήθειαν. Ἰδὲ μὲ πῶσῃ
δύτυχίαν ἢ ἀγαθῇ τύχῃ τῆ Πέτρου, ἢ μᾶλλον
εἶπεν ἢ σωτηρὴ ὁδηγία τε, ἀναίρεσεν εἰς ὀλι-
γώτερον ἀπὸ ἕνα Μῦα δύο μεγαλωτάτες σκο-
πῆς τῆ ἀντιπάλης Κάρλα. τὴν ἔνωσιν λέγα
τῆ Λεβονόπτ, καὶ ἐκείνου τῆ Μαζέπα. Ἦσαν
δὲ δύο μῦες ὅπῃ ὁ Κάρλος ἐτρέφετο μὲ κα-
λὴν ἐλπίδα νὰ ἀποκόψου οὗτοι οἱ ἄλογισμοί
τε, ἢ εἰάν ἤθελαν ἀποκόψῃ, Κύριος οἶδε εἰς
ποῖαν κατάσασιν ἤθελεν ἔλθῃ τὸ Ρῶσικὸν Βα-
σίλειον.

Βλέπωντας ὁ Κάρλος, εἰς τὴν ἐκατῶτησαν
τὰ μεγάλα ταξίματα τῆ Μαζέπα, ἐσοχάζετο
νὰ τὸν παιδέσῃ ὡς ἐπίβελον ἢ ἀποδότῃ, ὡς
τάχα νὰ μὴν τὸν ἔσυρε δι' ἄλλο εἰς Οὐκραίναν,
παρὰ διὰ νὰ τὸν βάλῃ εἰς τὰ δίκτυα τῆ Αὐτο-
κράτορος τῆς Ρῶσίας. Ἀλλὰ πάλιν παρατηρῶν-
τας ἀποσεκτικὰ πολλὰς ἡμέρας, ἢ σοχαζόμενος
τὸ θάρρος, μὲ τὸ ὁποῖον εἶχε ὑπάγη, παρα-
δίδοντας τὸν ἑαυτὸν τε εἰς χεῖράς τε, ἔκρινεν εὐ-
λογον νὰ μὴν μέμφεται ἄλλο, παρὰ μόνον ἢ τύ-
χῃ τε, ὅπῃ ἤρχιζε νὰ τῆ δείχεται ἐναντία εἰς
πολλὰ σικαντήματα. Ὅθεν ἢ ἔδωσε κάθε θάρρος
πρὸς τὸν περὶφημον ἐκείνον ἀποδότῃ. Εἰς τὸσον ὁ

Ὁ Κάρ-
λος ἀρχί-
ζῃ νὰ ἐχῆ
εἰς ὑποψί-
αν ἢ Με-
ζέπαν.

Τ 4

Περίγ-

Μεντζι-
κόφ κρη-
δίει τῆ
βατρεϊν.

Περίγκιφ Μεντζικόφ κρηδύσας τὸ Βατρεϊνον, ἐσειάζεν ἐκεῖ τὰς Προεσώτας τῆς Καζάκων, καὶ ἐπιβεβαιώσας ἐν προσωαγῆς τῆς Αὐτοκράτορος ὅλα τὰ προνομία τας, τὰς ἐπαραινῆσεν εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν νὰ ἐκλέξωσι ἄλλον Ἰτμάνω. Διότι εἶχε γέννη ἢ ἔγγραφος ὀξέτασις τῆ ἐκκληΐματος τῆ Μαζέπα εἰς τὸ πολεμικὸν Συμβέλιον, καὶ ἀπεφασίδη ἐπίβελος καὶ ἀποσάτης, καὶ διὰ τῆτο καθρέθη μὲ ὄλαις ταῖς τάξες ἀπὸ τὴν ἀξίαν τῆ ἀγίης Ἀνδρέας, (μὲ τὴν ὁποίαν ἠθέλησεν ὁ Πέτρος νὰ τὸν τιμήσῃ πρὸ ὀλίγων χρόνων,) καὶ προσέτι ἐσύρθη κατὰ γῆς ὁ ἀνδραϊάτης τε, καὶ μετὰ ταῦτα ἐκρεμάθη εἰς μίαν φῆρκαν ὅπου ἦταν σημένη εἰς τὸν φόρον τῆ Βατρεϊν. Μετὰ ταῦτα συγκαλέσας ἅπαντας τοὺς προεσώτας τῆς Καζάκων εἰς μίαν Ἐκκλησίαν, ὕσερον ἀπὸ τὴν θείαν καὶ ἱεράν Λειτουργίαν παρόντος τῆ Περίγκιπος Δολγορέκα, Ἐπιτρόπου τῆς Αὐτοκράτορος, ἐκλέξαν διὰ Ἰτμάνω, Γεωάννω τὸν Σκορπάτζκω. ὅστις ἐκυρώθη ἄδύς ἀπὸ τὸν Αὐτοκράτορα, καὶ ἀνέβη εἰς ταύτην τὴν ἀξίαν μὲ τὸν ἦχον ὄλων τῆς κανονίαν, καὶ τῆς λοιπῶν πυροβόλων ὀργάνων.

Ἐκλέγει
διὰ Ἰτμά-
νω τὸν σκορ-
πάτζκω.

Αὕτη ἡ αὐστηρὰ παιδείσις, ἂν καλὰ καὶ πολὺ ἀνταξία, μὲ ὄλον τοῦτο ἔσυρεν εἰς συμπάθειαν τὸν λαὸν τε. ἐπειδὴ καὶ εἶναι ἴδιον ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τῆς χυδαίων ἀνθρώπων, νὰ συλλυπῶν εἰς τὰς δυσυχίας ἐκείνης τὰς μεγάλας, τὰς

ὅποι-

ὁποῖες ἐμίσησαν ὅταν ἦσαν εὐτυχισμένοι. Τότε ὁ Κάρλος μανθάνωντας τὴν διάθεσιν ὅπως εἶχον οἱ Καζάκοι, ἐκήρυξεν ἕνα μανιφέστο διὰ νὰ τοὺς παραινῆσῃ νὰ γυρίσωσι εἰς τὸ μέρος τε. Ἐτάξε δὲ νὰ τὰς δώσῃ ὄλον ἐκεῖνο ὅπως σωηθῆσει καθένας νὰ πάσῃ, ὅπου ὅσον καὶ ἂν ἠθελε τάξῃ, ποτὲ δὲν πάσσει τίποτε ἀπὸ τὸ ἐδικόν τε. Αὕτη ἡ βελὴ ὀξέβη καὶ τὸν σκοπὸν του, καὶ πολλοὶ Καζάκοι ὅπως εἶχαν μισήσῃ τὴν ἀποσασίαν τοῦ Μαζέπα, ἐπῆγαν καὶ ἐσμίξαν μὲ αὐτόν. Τοῦτο ἠνάγκασε τὸν Αὐτοκράτορα νὰ κηρύξῃ ἐκ μέρες του ἄλλα μανιφέστα. Εἰς αὐτὰ ἐδικαιολογεῖτο διὰ τὰς συκοφαντίας ὅπως εἶρχε κατ' ἐπάνω τε ὁ Κάρλος, καὶ ἐδιηγείτο τὴν ἀπιστίαν τοῦ προδότη Μαζέπα. καὶ ἀπέδειχνεν ὅτι δὲν ἐκαταπιάθη διὰ ἄλλο τὸν πόλεμον, παρά διὰ νὰ δαυθεντεύσῃ τὸ Βασίλειόν τε, καὶ νὰ ξαναλάβῃ τὰς Ἐπαρχίας, ὅπως εἶχον ἀρπάξῃ τῆς Ρῆσσίας οἱ προγενέστεροι τῆς Κάρλε, καὶ διὰ νὰ ἐλθῆθερώσῃ τὰς χειριανὰς τῆς Ἰγγεῖας, καὶ Καρελίας, ὅπου ἐδιωμάσεύοντο ἀπὸ τὰς Σβέικς νὰ παραιτήσωσι τὴν ὀρθόδοξον πίσιν τῆς Γραικῶν, καὶ νὰ ἐναγκαλιδοῦν τὰ δόγματα τῆς Λαθέρου. Ἐκτετε προσέτι καὶ τὰς τυραννίας ὅπου ἔκαναν οἱ Σβέικοι τῆς Ρῆσσιων, ὅπου ἦσαν αἰχμάλωτοι σιμὰ εἰς αὐτὰς. Πῶς τοὺς ἄφιναν νὰ ἀποθνήσκου ἀπὸ τὴν πείναν, καὶ ἔτε ἠθέλον νὰ τοὺς ἀφήσωσι εἰς κανένα ἔξοπον νὰ ὀξαγοραδοῦν.

Μανιφέ-
στο Κάρ-
λε.

Μανιφέ-
στο τῆς Αὐ-
τοκράτο-
ρος.

Πῶς

Πῶς ἐφόνδυσαν ἑσφόρους με τοιαύτας ἀμότητας, ὅπου καὶ εἰς αὐτούς τοὺς Τούρκους εἶναι ἀγνώρι-
σαι. Πῶς ὁ Βασιλεὺς Σβέικος, ἐπόρσαξε πολ-
λάκις νὰ κόψῃ τὰ δάκτυλα τῆς αἰχμαλώτων
Ρῥάτων, Ἐτότε τὰς ἐδίδον ἄδεια νὰ ἀναχωρήσῃ
ἐκεῖθεν. Πῶς ἐφθασεν ἀκαμῆ τόσα ἀχούρια τὰς
Ἐκκλησίας τοῦ Ρῥαστικοῦ ρητοῦ. Πῶς ἐξεγύ-
μνωσαν τοὺς Ναοὺς εἰς Πολωνίαν, καὶ τὰ ἅγια
βήματα, πέρνοντες τὰ ἱερά σκεύη, καὶ τὰ ἀσκή-
ματα τῆς ἁγίων Εἰκότων, καὶ βασανίζοντες τοὺς
πρωχοὺς Γερεῖς διὰ νὰ ἤθελαν τοὺς φανερώσῃ
κάθε ἄλλο. Πῶς ἐρρίψαν πολλὰκις καὶ γῆς, καὶ
κατεπάτισαν τὰ ἄχραντα Μυστήρια, καὶ ὕστερον ἐ-
πιπον μὲ τὰ ἱερά Ποτήρια. Πῶς δὲν αἰχμώθη-
σαν νὰ εἰσέλθωσι εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τὴν ὄραν
τῆς θείας Λειτουργίας μὲ τὰ κινάριά της, καὶ τὰ
ἕξῃς. Τέλος πάντων ἐνεθέτε τὸν λαὸν τῆς Οὐ-
κραίνης νὰ μὴν δίδῃ πίσιν εἰς τὰ ταξίματα τοῦ
προδότη Μαζέπα, οὔτε εἰς τὴς κολακίας τοῦ
Βασιλέως Σβέικ. ὁ ὁποῖος δὲν εἶχεν ἄλλον σκο-
πὸν, παρά μόνον νὰ κερσεύῃ καὶ νὰ ἀφανίσῃ τὸν
τόπον της, καθὼς εἶχε κάμη καὶ εἰς Πολωνίαν,
καὶ Σαξονίαν.

Ὡς ἐδιόρθωσεν ὁ Αὐτοκράτωρ τοιαυτῶν
τὰ πράγματα, παρήγγειλε τῆς στρατιωτῶν του
νὰ ἔμβωσι εἰς τοὺς σαθροὺς τῆς παραχειμασί-
ας, ἐπειδὴ καὶ ἦτον πολλὰ σιμὰ ὁ χειμῶνας.
ἀλλὰ τὸν Κάρλον, τὸν ὁποῖον ἐκατέρηλεν ἡ
λύσα

λύσα ὅπερ εἶχεν ἐναντίον τῆ Ρῥάτων, δὲν ἠδυνήθη
νὰ ἔκρησθῃ εἰς τὰ ξεχειμαδία ὅλη ἡ ὑπερβολι-
κὴ σκληρότης τῶ χειμῶνος ἐκείνου. ἔθεν εἰς καιρὸν
ὅπερ ἦσαν σκληρότατοι πάγοι, καὶ ὅπερ ἐπιπτον καὶ
γῆς ὑπὸ ἐκατοσάδες στρατιῶν ἢ πάσαι φορὰν ξε-
παγιασμένοι, καὶ καταθαμένοι, ἐπήγε καὶ ἐπλά-
κασε τὴν παρογεγοιτωμένην πόλιν Βατσεῖνον,
καὶ εἰσέβη εἰς αὐτὴν ὡς Κύριος, καθὼς καὶ εἰς
ἄλλας τινὰς πλησιοχώρους πόλεις, ὅπερ ἦσαν
κατεσθιάσμεναι ὑπὸ ζύλα, ἀδιώταται, καὶ ἐτι-
δανά. Ἀνὰ καὶ οἱ Σβέικοι Ἰσορκοί, εἰς τὰς εἰ-
δήσεις ὅπερ διάσειρα εἰς τὴν Εὐρώπην, τὰς πα-
ρασαίνουσιν ὡς ἐνδόξα καὶ λαμπρὰ δοκτιήματα,
νομίζοντες νὰ συμπαλώσωσι μὲ τὸ τὴν δόξαν
τῶ γένους των, ὅπου ἐπήγαυε ξεπέφτωντας πολὺ
ἔξω τοὺς τζακισμὸς ὅπερ ἔλαβον ὑπὸ τῆς Ρῥάσης
καὶ ἐπ' ἀληθείας σιμὰ εἰς Βίβεργον ἐσωπαπα-
τήθησαν τρεῖς χιλιάδες Ρῥάσοι, μὲ δύο χιλιά-
δας χερδὸν Σβέικος, καὶ ὤρμισαν κατ' ἐπάνω της
οἱ Ρῥάσοι μὲ πόσω ἀνδρείαν, ὅπερ εἰς δύο ἄ-
ρας πολέμους, ἠφανίσθησαν καὶ κράτος οἱ Σβέικοι,
καὶ ἔμεινον ὑποχείριος ὁ Χιλίαρχός των Σλιπεμ-
βάχ. Τὸ τὸ ἀνδραγάθημα, ὅπερ ἠκολούθησε
περὶ τὰ μέσα τῶ Αυγέσου, δὲν ἐμπόδισε τὸν
Σβέικον στρατηγὸν Λαβέικερ νὰ μὴν δοκιμάσῃ εἰς
τὴν ἀρχὴν τῶ Σεπτεμβρίου, ἂν ἤθελε διωχθῆ
νὰ παρῆ ἕξαφρα τὴν Νάρβαν, ἢ τὴν Πετρέπο-
λιν

Οἱ Κάρ-
λῶ ξανα-
τέρνει τὸ
Βατσεῖνο.

Νίκη ῥέσ-
των καὶ τῶ
Σβέικων.

Ἀλλ' ἡ νί-
κη ῥέστων
καὶ τῶ Σβέ-
ικων.

λιον μὲ δέκα χιλιάδας Σβέικς, ὅπως εἶχεν ὑπὸ τῷ ἔξοσίῳ τε, ἔχοντας ἀπακέρμβισμα καὶ τῷ Σβεικῶν Ἀρμάται, ὅπως ἐμελλε νὰ πολεμήσῃ τῷ ἰδίῳ ὄραν τὸ Φρέγιον Κρουσλότ, διὰ νὰ χωρίσῃ εἰς πολλὰ μέρη τὰς Ρῥάσας. Ἀλλ' ὁ Στόλαρχος Ἀραξίνος, ὡς ἔμαθε τὸν σκοπὸν τῆς Σβέικων, ἐτόίμασεν διδύς πάντες τὰς πρὸς χρεῖαν διὰ νὰ τὰς δεχθῆ κατὰ τὴν ἔπαρσιν. Οἱ γουὺ Σβέικοι ἀπεράσαντες τὸν Ποταμὸν Νιδῶν ἐστράτευσαν πρὸς τὰ Ρῥασικὰ χαρακώματα, τὰ ὅποια ἐφύλαξαν ἐξ χιλιάδες στρατιῶται. Τότε ἀναψεν ἡ φωτία ἀνάμεσα εἰς αὐτὰ τὰ δύο Γένη. καὶ ἂν καλὰ οἱ Ρῥάσοι ἦσαν ὀλιγώτεροι, μ' ὅλον τοῦτο ἐναντιώθησαν μὲ τὸν ἰσχυρὸν γυναιόπτε, ὅπως ἠναγκάσθησαν οἱ Σβέικοι νὰ σημάνουσι τῷ ὑποχώρησιν, ζητουῦτες νὰ ἐξουλαχθοῦν εἰς τῷ Ἀρμάται τας. Ἀλλ' οἱ Ρῥάσοι ἐδραμον ἀπὸ κατόπιν τας, καὶ τὰς ἐκατέρωθεν εἰς καιρὸν ὅπου ἕνα μέρος ἀπ' ἐκείνης εἶχεν ἀνέβη εἰς τῷ Ἀρμάται, τὸ δὲ ἄλλο ἐκαταγίνετο νὰ φονεῖ τρεῖς χιλιάδας ἄλογα, ὅπου δὲν ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ μὲ λόγους. Οἱ Ρῥάσοι ἐφρόνισαν ὡς δύο χιλιάδας ἀπ' ἐκείνης τὰς ἀθλίς, καὶ ἐκυρίωσαν τὸ ὑποσκιδύ τας. Εἰς τοῦτο τὸ μεταξύ ὁ Σβέικος Ἀμμιράλκιος δὲν ἐπέλησεν ἔτι νὰ πλησιάσῃ εἰς τὸ Ρῥασικὴν Ἀρμάται, ἡ ὅποια ἀπεσκέπαζε καὶ ἐφύλαγε τὸ Φρέγιον Κρουσλότ.

Εἶχεν ἀρχίσῃ τότε ὁ 1709 χρόνος, ἀξιο-

μνη-

μνημόνους κατ' ὄλιον τὴν Εὐρώπῳ διὰ τὸ ὑπερβολικὸν κρύος ὅπως ἐπέστη ὡς καὶ εἰς τὸ το συγκερασμένον καὶ ὑδατο κλίμα τῆς Ἰταλίας τὰς Ποταμῆς, καὶ τὰς Βάλτας. Μ' ὅλον τὸ το ὁ Βασιλεὺς Κάρλος προσηλωμένος εἰς τὴν γνώμην τε διὰ νὰ ἔμβῃ εἰς τὰ σπλάγχνα τῆς Ρῥουσίας, δὲν ἐλαβήθη ὀλοτελῶς τὴν θερμότητα τῆ χειμερινῆς ἄρας, ἀλλ' ἀρχισε νὰ κἀν τὴν ὁδοποιεῖαν τε πρὸς τὴν Μόσκαν. Μετὰ βίας ἐφθάσε πλησίον τῆ Ὀλκα, τὸ ὅποιον εἶναι ἕνα Φρέγιον ἐπάνω εἰς τὰ σύνορα τῆς Μοσκοβίας, καὶ τὸν ἀπῆλπισεν ὁ Στρατηγὸς Ρῥώνης. ὅς τις ὤρμησε κατ' ἐπάνω τε μὲ τὸν ἰσχυρὸν θερμότητα, ὅπως ἔκαμε πολλὴν φθορὰν εἰς τὰς στρατιώτας τε, καὶ ὀλίγον ἔλειπε νὰ φονεῖ καὶ ὁ ἴδιος Κάρλος, ἢ καὶ νὰ πιαθῆ ἀιχμάλωτος. Εἶναι βέβαιον πῶς εἶδε νὰ πέσῃ ὑποκάτω τε τὸ ἰδίον τε ἄλογον, ἐπάνω εἰς τὸ ὅποιον ἐπολέμα, φονδύμενον ἀπὸ πολλὰς λαβωματίας, ἔδωκεν σαματοφύλακας πεσμένους εἰς τὸ πλοῦρόν τε. Τοῦτο τὸ συμβεβηκὸς ἐπαρακίνησε τὰς Καζάνες νὰ παραιτήσῃ τὸν Σβέικον Βασιλέα, καὶ νὰ δεηθῶν τὸν Αὐτοκράτορα Πέτρον νὰ τὰς συχωρήσῃ. ὅς τις καὶ ἐπλήρωσε μὲ χαρὰς τὴν αἰσίν τας. Τότε ὁ Κάρλος ἠναγκάσθη νὰ παραιτήσῃ πάλιν τὴν ἐστῆν τῆς Μόσκα, καὶ ἐζήτη νὰ ξαναἔμβῃ εἰς Οὐκραίναν, ἐλπίζοντας νὰ λάβῃ καμίαν βοήθειαν ἀπὸ τὴν Πολωνίαν. ἀλλὰ τὰ στρατεύματα τῆ Αὐτοκράτο-

ρος

1709
Ο' Κάρλος
στρατεία
κατὰ τῆς
Μόσκα.

Ν. κατὰ
πλησίον τῆ
Ὀλκα.

ρος Πέτρου είχαν ἀποκλείσει ἀριεπὲ πᾶσαν εἰσο-
δον, διὰ τὸ μὴν ἠθέλε ἐλθε τῶ ἐχθρῶ ἀπὸ κα-
νένα μέρος βοήθεια. Ὁ δὲν ἔκαμε χρεια τὸ σῆ-
σιν τὸ στρατόπεδόν τε εἰς τὰ περὶ χωρὰ τῆ Βεδι-
ζίν, καθήκοντος ἐκεῖ ὅλον τὸν Ἀπείλιον, καὶ
μέρος πολὺ τῆ Μαίε. Τότε μὴ δυνάμειος πλέ-
ον τὰ σέκη τὸσον καιρὸν εἰς ἀνάπαυτιν, ἐσυνά-
ξε Συμβέλιον πολέμου, καὶ ἀπερασίδη τὸν ἀπο-
κλείσει τὴν πόλιν Πελαυάν, διὰ τὰς ἐλπίδας
ὅτι τῶ ἔδιδον ὁ Μαζέπας, ὅτι ἠθέλεν εὖρη
ἐκεῖ πάντα τὰ πρὸς τροφήν ἐπιπέσει, καὶ πολ-
λὴν ποσότητα ἀργυρεῖα, ὅτι εἶχε κρύψη ἐκεῖ,
ὅταν ἀποφάσισε τὸν γυνὴ ὀπαδός τε. Ἀυτὴ δὲ ἡ
Πουλτῆα ἦτον μία Πόλις ὀλίγον ἀξιόλογος,
ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ὁ Πέτρος τὴν ἐγνώρισεν ἀρμοδί-
αν εἰς ἐκείνας τὰς περιεστάσεις διὰ τὸ κρατῆ εἰς
αὐτὴν τὰς ἀποθήκας, τὴν ἐδωμάωσεν εἰς κά-
ποιον τρόπον, καὶ ἔβαλε πέντε χιλιάδας στρα-
τιώτας, τὰς ἐκλεκτοτέρους ἀπὸ τὰ στρατόματά τε
διὰ τὸ τὴν φυλάγειν. καὶ ἐπάνω εἰς αὐτὰς ἦ-
τον Ἀρχηγὸς ὁ Ἀλμάρδ. Ἦτον δὲ αὐτὸς Σκῶ-
πος τὸ γένος, καὶ ἔξω ἀπὸ τὰς ἀφορμὰς ὅτι ἦ
ὑποχρέωναν τὸν δευδὸν μὲ πῖσιν τὸν Βασιλέα
τε, ὅτι μὲ ἀπείρας ἀεργεσίας τὸν εἶχε κατα-
πλετίσει, εἶχε καὶ μεγάλῃ ἐχθροπείθειαν ἐναν-
τίον τῶ Σβέκων. ἐπειδὴ ἠθέλεν ὅτι τὸν ἀ-
τίμασαν, ὅταν ἐυρίσκετο σιμὰ εἰς αὐτὰς αἰχ-
μάλωτος.

Πέτρος

Πέτρος ὁ Μέγας, ἂν καλὰ καὶ ἔβλεπεν ἕως
τότε τὴν τύχην ὅτι ἔκλινε πρὸς βοήθειάν τε,
μὴ ὅλον τὸτο συλλογιζόμενος τὸ ἀβέβαιον αὐτῆς,
καὶ τὸ ἐσαθέρωτον, καὶ πῶς μὲ δίκολιαν ἠμπο-
ρῆσε τὸν γυνεῖσιν πρὸς βοήθειαν τῆ Βασιλέως Κάρ-
λα, τοῦ ὁποῖος τὴν ἀνδρείαν καὶ γυναιότητα ἐτί-
μα ὑπερεκπέρας, ἠθέλησε τὸν τὸ προβάλλει
ἀφελιμωτάτας ἀποτάσεις, διὰ τὸ τὸν σύρη εἰς
τὸ τὸ δεχθῆ τὴν εἰρήνην. τὴν ὁποῖαν οἱ φρόνι-
μοι Βασιλεῖς ἐπιθυμοῦσι, καὶ ὅταν ἠμπο-
ροῦσι τὸν ὄντων νικηταὶ καὶ θριαμβωταὶ ἀπὸ τὸν
» πόλεμον, καθὼς ὁ Λίβιος ἔλεγε. Εἰρήνην
» ἐθέλει καὶ οἱ ἐκπολεμουῦ τὸν ἐχθρὸν δυνά-
» μμοι. ἔπεμψε λοιπὸν πρὸς αὐτὸν, καὶ τῶ ἐ-
» πρὸς φερῖεν ὅλας τοὺς τόπους, ὅπου εἶχεν ἀπο-
κτίσει εἰς Ἰγγεῖαν καὶ Λιβονίαν ὅλον τὸν καιρὸν
αὐτῶ τῶ πολέμου, ἔξω μόνον ἀπὸ τὰ δύο κάσρη,
Πετράπολιν δηλαδὴ, καὶ Σλατέλβεργον. τὰ ὁποῖα
ἠθέλε τὸν κρατῆ διὰ τὸν παραγματῶεται ὁ λαός
τε. Ἀλλ' ὁ Σβέκος Βασιλεὺς ἀπερίριψε μὲ πολ-
λὴν ὑπερηφανίαν αὐτὰς τὰς μετρωτάτας ἀποτά-
σεις, καὶ ἀπεκείδη πρὸς τὰς μεσίτας καὶ διαλλά-
κτας, ὅτι ἠθέλε τὸν κάμη συμβιβασμούς μὲ τὸ
Πέτρον μέσα εἰς τὴν Βασιλεύσαν τῶ Πόλεων
τε Μόσκαν, καὶ ἐκεῖ ἠθέλε τὸν κάμη τὰς Μοσκο-
βίτας τὸν τῶ πληρώσων 30 μιλιάδια ρούμπλια,
ὅπου ἔδαπάνησεν εἰς ἐκεῖνον τὸν πόλεμον. ἂν
καλὰ καὶ τὸν εἶχε κάμη μὲ τὰ ἔξοδα τῶ πτωχῶν

Πολά-

Σταῖνε
τὸ στρατό-
πεδόν του
εἰς τὰ πε-
ρίχωρα τῆ
Βεδιζίν.

Ἀποφα-
σίσει τὸν
πολιορκή-
σῃ τῆ πελ-
ταυάν.

Ὁ Πέτρος
προβάλλει
τοῦ Κάρ-
λα τὸν ἐ-
ρῶν.

Βιβλ. α.

Αὐτὸς δὲ
εἶρη.

Πολώνων, ἢ Σαξόνων. Τότε ὁ Αὐτοκράτωρ Πέ-
 φος πλακώνωντας τὸ καπέλλο μὲ τὸ χεῖρ εἰς τὸ
 κεφάλι τε. καλὰ καλὰ εἶπεν. ὁ ἀδελφός μου
 Κάρλος θέλει πάντοτε νὰ κἀνῃ ὡς Ἀλέξαν-
 δρος, ἀλλὰ ἐλπίζω νὰ μὴν εὕρῃ εἰς ἐμένα τὸν
 Δαρεῖον.

Ὅταν ἐπρόσαξεν ὁ Κάρλος τὸν Στρατηγὸν
 Ρώσιω νὰ πολεμήσῃ τὴν Πόλιν Πελταύαν, τὸ
 Στράτομά τε εἶχε κατανήσῃ εἰς εἴκοσι μόνας
 χιλιάδας, ἢ ὀλίγον τι περισσότερον. Οἱ Πείγ-
 κηφ Μεντζικὸφ ἐπρόβαλε μὲ ἓνα βαρὺ στρατό-
 μα πέζον καὶ ἵππικὸν διὰ νὰ δευθεντεύσῃ τὴν
 Πόλιν ἀπὸ τὴν ὄρμην τῆς πολεμίων. Οἱ Σβέ-
 κοι ἐπειδὴ καὶ εὐρίσκοντο ὑσερημένοι ὀλοτελῶς ἀ-
 πὸ κανόνια, ἠναγκάσθησαν νὰ πολεμοῦν τὰ Πρα-
 πύργια τῆς Πόλεως μὲ τὸ σπαθὶ εἰς τὸ χεῖρ, καὶ
 ἐπέρδισαν τεῖρα ἀπ' αὐτὰ, ἀν καλὰ καὶ ἔχασαν ὡς
 τρεῖς χιλιάδας στρατιώτας. μὲ ὅλον τῆτο ἐπορο-
 χωροῦσαν μὲ τὸστω γενναιότητα, ὅπου ὁ Μεν-
 τζικὸφ ἄρχισε νὰ φοβῆται διὰ τὴν Πόλιν. Τότε
 περυσυμαζώνωντας ὅλον τὸν νοῦν τε, ἐσοχάζε-
 το νὰ εὕρῃ τὸν ξόπον διὰ νὰ ρίξῃ εἰς αὐτὴν κα-
 μίαν προσκαιεμένην βοήθειαν, καὶ μὲ αὐτὸ ἐσε-
 φάνωσεν ἐπ' ἀληθείας τὰς πολλὰς καὶ μεγάλας
 ὑπηρεσίας ὅπου εἶχε κάμῃ τοῦ Αὐτοκράτορος,
 τοῦ Κυρία τε καὶ εἰεργέτε εἰς πολλὰ ἄλλα συ-
 νανήματα. Ἐπεμψεν αὐτὸς δύο μοίρας στρατιω-
 τικὰς, τὴν μίαν ἀπὸ τὸ ἄνω μέρος τῆς Πόλεως,

καὶ

καὶ τὴν ἄλλω ὑπὸ τὸ κάτωθεν, καὶ παρήγγει-
 λε καὶ τῆς δύο νὰ πολεμοῦν μεγάλως τὰς Σβέικας
 μὲ τὰ πυροβόλα ὄργανα, τὴν ὄραν ὅπῃ ἠθέλε
 δεσπορπιδῆ ἠπάνωθεν τὰ γεφυρεῖς ἢ βοήθειαν ὅπῃ
 ἐπεμπε δεῖ νὰ εἰσέβῃ εἰς τὴν Πόλιν. Αὕτη ἡ
 παραγγελία ἐγινε νυκτὸς, καὶ δεῦν ἦτον δυνατὸν
 νὰ φαίνεται ἐκείνο ὅπῃ ἀπέρνα, καὶ τὰ κανόνια
 τῆς Ρέσσαν ἠχῆσαν μεγάλως. Τότε ὁ Κάρλος
 βέβαιος ὅτι πολεμοῦνται τὰ Στρατόματα τε
 ὑπὸ τὰς ἐναντίας, ἔδραμε νὰ βοηθήσῃ τὴν Χι-
 λιάρχων τῆς Σωματοφυλάκων τε, ὅπῃ ἦτον εἰς
 τὸ κάτωθεν μέρος τῆς Πόλεως, καὶ εἰς τὸν ἴδιον
 καιρὸν ἐπεμψεν ἄλλα Στρατόματα δεῖ νὰ βοη-
 θήσω τὰς ἄλλας, ὅπῃ εὐρίσκοντο εἰς τὸ ἀνώ-
 τερον μέρος τῆς Πόλεως. Εἰς τὸσον τὰ Στρατό-
 ματα τῆς Ρέστικῆς συμδρομῆς, φορτωμένα ἀπὸ
 φρυγανοδέσματα, ἔκαμαν ἓνα γεφυρεῖ ἠπάνω εἰς
 τὸν βάλλον, καὶ εἰσέβησαν εἰς τὴν Πόλιν, καὶ ὀ-
 δὺς ἐγύρισαν τὰ κανόνια πρὸς τὸ μέρος τῆς γεφυ-
 ρεῖς, καὶ ἔπω δευθεντόντες το ὑπὸ τὰς ἐναντί-
 ες, ἔκαμαν βεβαίαν καὶ ἀσφαλῆ τὴν συγκοινώ-
 νησιν μὲ τὸ ἐπίλοιπον μέγα Στράτομα.

Ὡς δὲ ἐπρόβλεψεν ὁ Μεντζικὸφ μὲ τοῖτον
 ξόπον τὴν ἀσφάλειαν τῆς Πελταύας, ὑποφά-
 σισεν ὁ Αὐτοκράτωρ Πέφος νὰ δώσῃ τέλος μίαν
 φοράν αὐτῆς τὰ πολλὰ ἐνοχλητικὰ πολέμικα. Εἶχε
 κλαδύσῃ μεγάλως καὶ δεφόρες μικρὰς πολέμικας
 τὸ Στράτομα τῆς Σβέικας Βασιλέως, κόπτωντας

V

τε

Οἱ Μεντ-
 ζικὸφ τεχ-
 νάσται καὶ
 ἐμβάζει
 βοήθειαν
 εἰς Πελταύ-
 αν.

τῆ τλῶ κάθε φορά ποτὲ μὲν χιλίαι, ἄλλοτε δὲ
 δυοχιλίας, ἢ πῶρα περισσότερον πλῆθος, ἄλλο
 τε δὲ ὀλιγώτερον. ὅθεν ταύτῃ τλῶ φοράν ἠθέ-
 λησε γὰρ τὸ ἀφανίσθαι παντάπασι. Αὐτὸς εἶχε συ-
 νηθισμένα τὰ στρατεύματα τε γὰρ μὲν φοβῆνται
 πλέον τῆς Σβένης, ἀλλὰ μάλιστα γὰρ Θελαμ-
 βύων ἐναντίον τῆς. Τὸ πολυαριθμον ἦτον ἀναμ-
 φιβόλως ὑπὸ τὸ μέρος τῆς Αὐτοκράτορος, ἢ μπο-
 ρεῖ γὰρ εἰπῆ τινὰς καὶ ἢ καρτεροφυχία. ἢ παλαι-
 πωρία καὶ τὸ καταδάμασμα ἦτον ἀπὸ τὸ μέρος
 τῆς Σβένης. Μ' ὅλον τῆτο εἰς τῆ ἴδιον καιρὸν ὅπῃ
 ὁ Πέτρος εἶδεν παραγγελίαν τῆς στρατιωτῶν τε γὰρ
 ἀπεράσσει τὸν μικρὸν Ποταμὸν Βόρσκιαν διὰ
 γὰρ δάσσει τῆ ἐχθρῶ τὸν ὑσερινὸν πόλεμον, καὶ
 γὰρ τῆ ἀποδιώξῃ ὑπὸ Πελοπόννησον, καὶ ὑπὸ ὅλων τῆ Οὐ-
 κραιναν, ὁ Βασιλεὺς Κάρλος ἔκανε τλῶ ἀπελ-
 πισμένῃ ὑπόφασιν, γὰρ ὑπάγῃ δηλαδὴ αὐτὸς
 ἐναντίον τῆς Ρῦσων, ἐλπίζοντας ὅτι εἰάν δὲν
 ἠθέλεν ἢμπορέσῃ γὰρ κατορθώσῃ τίποτες, καὶ
 γὰρ ἠθέλε τῆς ἐμφοβήσῃ μὲ μίαν τοιαύτῃ ἀπό-
 τολμον ἐπιχείρησιν. Καὶ μὲ μίαν καρδίαν ἐγχυ-
 μονῶσαν ἀπὸ τοῦτον σοχασμὸν, πίπτει εἰς τὰ
 νερά μὲ τεράκοντα μόνες Σωματοφύλακας διὰ
 γὰρ ἀπεράσῃ πολυμυθισὰ ἕνα μικρὸν κλονάει τῷ
 Ποταμῷ Βόρσκιαν, καὶ γὰρ κατασκοπέσῃ τὸν ἐχ-
 θρόν τε. Ἀλλὰ μὲ βίας ἔφθασεν εἰς τὸ μέσον
 ἐκεῖνε τῆ Ρῦσος, καὶ εἶδε ἕνα βόλι Τεφκίαι ρίμ-
 μένον ἀπὸ τῆς Μοσκοβίταις ὅπῃ ἐφύλασαν τλῶ

23 Γενίε
 Ο' Κάρλος
 λαβώνε
 εἰς τὸ πο-
 δάει.

παρα-

παραποταμίαν, τὸν ἐκτύπησεν εἰς τὸ ποδάει
 μὲ τὸτῃ σφοδρότητα, ὅπῃ ἀπέρασε τὸ ὑπόδη-
 μά τε, καὶ ἐσωτέριφε τλῶ παῖσαν τε. Αὐτὸς δὲ
 χερσὶ γὰρ ὀμιλήσῃ παντάπασι, ἴσως δὲ καὶ ἔφα-
 τὶ δὲν τὸ αἰδάνθη, ὡπας εἰς τλῶ λαύραν ἐκεί-
 νῃ τῆς μανίας τε, ἢπολέθει τλῶ ὀδοιπορίαν τε.
 Ἀλλ' ὅταν ἐγύρεσεν εἰς τὸ στρατόπεδον, τότε
 τὸ αἶμα ὅπῃ ἔτρεχε δαφιλῶς ἀπὸ τὸ ὑπόδημά
 τε, τὸν ἔκαμε γὰρ ἐγνωρίσῃ τῆ κίνδυνον. Οἱ γὰρ
 φίλοι τε τὸν ἐπαρακάλεσαν γὰρ τὸ Θεραπείσῃ,
 ἀλλ' αὐτὸς δὲν ἠθέλε γὰρ τῆς ἀκῆ γὰρ μιλῶν περὶ
 Θεραπείας. ἕως ὅπου ἐφορίθη ὑπερβαλλόντως
 τὸ ποδάει τε, καὶ μὴ δυνάμην πλέον γὰρ τὸ κι-
 νῆσῃ ἀπὸ τῆς πόνες, ἔδωσεν ἀδειαν γὰρ κόψαν τὸ
 ὑπόδημά τε, καὶ γὰρ τῆ προσωαρμόσεν τὰ ἱατρικά.
 Τότε οἱ Χειρουργοὶ εἶδον μὲ πολὺν ἔθμον, ὅτι
 ἄρχισεν ἢ πληγὴ γὰρ κάμνη γαγραίναν. ὅθεν
 μὲ γνώμῃ κοινῇ τῆς Γαβῶν ἀπεφασίδη γὰρ
 τῆ κοπῆ τὸ ποδάει, καὶ γὰρ φυλαχθῆ ἢ ζώη τε.
 Μ' ὅλον τῆτο ὀρέθη ἀνάμεσα εἰς αὐτῆς ἕνας Χει-
 ρουργός, ὅπῃ ἦτον σφατικώτερος τῆς ἄλλων, ἢ
 καὶ πολμυρότερος, καὶ ἔταξε γὰρ τὸν ἱατροῦσῃ,
 κἀνωπίας τε μόνον μερικὰ κοψήματα εἰς βάθος.
 Τότε παρηγορηθεὶς ὁ Βασιλεὺς Κάρλος τῆ εἶπεν.
 ,, εἰσὺ ἔχεις γὰρ μὲ ἰατροῦσῃς, κόψαι χερσὶ κα-
 ,, μίαν ἐντέρουσιν, καθὼς σὲ διδάσκουσιν οἱ κα-
 ,, νόνε τῆς Τέχνης σε. δὲν φοβῆμαι ἐγὼ, ἔπε εἰ-
 ,, σὺ ἀρῆπει γὰρ φοβῆσαι. Καὶ ἀπλῶρως εἰλέ-

V 2

θερα

Θερα τὸ ποδάειτε, ἰσχυώτερος ἀπὸ τὰς παρε-
 σῶτας, ἔβλεπε νὰ τρέχη ἀπὸ τὰ κοψήματα μαύρο
 καὶ μελανὸν αἷμα μὲ τόσῳ καρτεροφυλίαν, ὅπου
 τὸ ἐφαίνετο πῶς ἔβλεπε νὰ φέχη τῷ ἐχθρῶν τε
 τὸ αἷμα. Αὕτη ἡ βίαιος ἐργασία βοηθεμονὴ
 ἀπὸ τὰ δρασιμώτατα βάλσαμα, ἐσαμάτισε τὴν
 γαργαίαν, καὶ ὁ Κάρλος ἦλθεν εἰς κατάστασιν
 μετ' ὀλίγας ἡμέρας νὰ βασάζεται εἰς ἕνα φορεῖ-
 ον, διὰ νὰ παραδαρρῶν τὰς στρατιώτας τε εἰς
 τὸν πόλεμον.

Εἶχε πληρωθῆ ὁ Κάρλος εἰς τὰς 23 Ἰανίαι,
 καὶ ἐπὶ τῷ αὐτεῖον ἐπρόσβαζεν ὁ Αὐτοκράτωρ Πέ-
 ξος ὅλον τὸ Στρατόδμά τε νὰ ἀπεράσῃ τὸν Ποτα-
 μὸν Βόρσικαν. καὶ προσεγγίσας εἰς τὸ Στρατόπε-
 δον τῷ Σβέκων, ἔβαλεν εἰς τάξιν τὸ πεζὸν καὶ
 ἱππικὸν Στρατόδμα, καὶ περιεχαρᾶσθαι εὐμορ-
 φα διὰ νὰ μὴ ἦθελον ἀπιθῆ τῷ ἔξοφον ἀπὸ
 τὰς ἐχθρῶν τε. Εἰς τὰς 27 παρὸ τῆς ξημερᾶσῃ,
 ἠθέλησαν οἱ Σβέκοι νὰ παρολάβου τὰς Ρῆσας.
 ὅθεν εὐγῆκαν ἀπὸ τὰς χάρακας, καὶ ἔπεσον μὲ
 πολλὴν μαρίαν κατ' ἐπαύω τῆς ἱππικῆς δυνά-
 μεως τῷ Ρῆσων, ὅπως ὁ Πέξος δὲν τὸ ἀπάντε-
 χε. Τὸ ἱππικὸν τῷ Ρῆσων ἔκαμε τὸ χρέος
 τοῦ, ἀλλ' ἠναγκάσθη νὰ ἀποσυρθῆ ὀπίσθεν
 τοῦ χάρακος, ἕως ὅπου ἐπρόβαλεν εἰς βοή-
 θεῖάν του ἡ Πεζὴ δυνάμις. Τότε οἱ Ρῆσοι ἤρ-
 χισαν νὰ κάνουν μίαν παντοτενὴν φωτίαν ἐναν-
 τίον τῷ ἐχθρῶν τε, καὶ ἀνατρέψαντες τὸ δεξιὸν
 αὐτῶν

1709
 27 Ἰανίαι
 Ρῆσοι νι-
 κούσι τοὺς
 Σβέκους.

αὐτῶν μέρος, ἐπῆραν αἰχμάλωτον τὸν στρατηγὸν
 Σλιπεμβάχ. Εἰς δὲ τὸ ἀριστερὸν μέρος ἐκατέ-
 φθασεν ὁ Πείγκιφ Μοντζικόφ, καὶ εἰσαηδήσας
 εἰς τὰ περιχαρᾶσθαι ὅπως ἐφύλαγεν ὁ Στρα-
 τηγὸς Ρῶννης, ἠγωνίσθη μὲ τόσῳ ἀνδρείαν,
 ὅπως ἠνάγκασεν αὐτὸν τὸν Στρατηγὸν νὰ παρα-
 δοθῆ εἰς τὴν διάκρισίν τε. Οὕτως ἀπέρασεν ἡ
 πρώτη σιλικὴ ἐκείνης τῆς ἀξιωμανημονεῖτε ἡμέρας.
 οἱ ὅποια ἔρχεται νὰ σαθῆ εἰς τὰς 8 Ἰουλίου καὶ
 τὸ Γρηγοριανὸν Καλενδᾶριον 1709.

Τὸ ἱππικὸν τῷ Σβέκων ὡς ἀποσύρθη καὶ
 ἠτύχασε παρὸς ὀλίγον, ἀνταμώσθη μὲ τὸ πεζὸν
 Στρατόδμα, καὶ παρετάχθισαν καὶ τὰ δύο παρὸς
 πόλεμον, ἕνα μίλιον μακρὰν ἀπὸ τὸ Ρῆσικὸν
 Στρατόπεδον. Τότε ὁ Πέξος εὐγάζωντας δύο
 μέρη πεζῆς δυνάμεως ἀπὸ τὰ χαρᾶσθαι,
 ἀφῆσε τὸ τρίτον εἰς χαρᾶσθαι τῷ χαρᾶσθαι
 των. Παρέταξε δὲ αὐτὰς ἕως. τὸ μὲν Πεζὸν ἔ-
 ταξεν εἰς τὸ μέσον, τὸ δὲ ἱππικὸν παρ' ἐκάτε-
 ρα τὰ μέρη, καὶ οὕτως ἤρξατο ἡ δεύτερα παρᾶξίς
 τρεῖς ὥρας παρὸ τῆς μεσημερίας. Τότε οἱ Ρῆσοι
 ἀδείασαν μὲ τόσῳ ἐπιδεξιότητι τὰς σιλόπους
 των, ὅπου εἰς ἡμισίαν ὥραν πολέμου ἀναποδο-
 γύρισαν ὅλοτελῶς τὸ πολέμιον Στρατόδμα. Ὅ-
 σοι δὲ ἔμειναν ζῶντες εἰς τὸ Στρατόπεδον, ἔβα-
 πησαν ἅπαντες εἰς φυγὴν. Οἱ δὲ Μοσκοβίται
 ἔδραμον κατόπι τὰς ἔχοντες τὰ σπαθία καὶ τὰς
 λόγχας εἰς τὰ χεῖρα μέχρι τινὸς πλησιοχώρου
 αὐτῶν

Ἀληθινὴ
 καὶ Ρούσ-
 σων κατὰ
 τῷ Σβέ-
 κων.

δάσας, καὶ ἐκεῖ ἐπῆραν αἰχμάλωτον τὸν Ἀρχιερατήγον Ρουσιλδ, καὶ τὸν Πείγκιπα τῆ Βερπεμβέργ, ἑξάδελφον τῆ Σβίικη Βασιλείως. Οὗ δὲ Πέτρος ὅπως ἔτρεχεν ὁλοῦθεν ἀκέρασος, ὡς εἶδε φεύγοντας τὰς ἐχθρούς τε, παρήγγειλε τῶν στρατιωτῶν τε νὰ ἀφυχίσαν τὴν ζωὴν τε, ἑξόχως δὲ νὰ ἤθελαν ἀφυλάξῃ τὴν ζωὴν τῆ Βασιλείως Κάρλε τοῦ ἀδελφοῦ τε. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἀνηγγέλθη αὐτῷ, ὅτι εὗρέθη εἰς τὸ Στρατόπεδον τῶν πολεμίων συνωστειμένοι τὸ φορεῖον τοῦ Βασιλείως Κάρλε. Τότε ἔδειξεν ἄκραν θλίψιν, ἔ' ἀμείβον ἀνησυχίαν, συλλυπημένος ἐπὶ τῇ δυσυχίᾳ ἐκείνης τῆ μεγάλης Ἡγεμόνος. τὸν ὁποῖον ἐτίμα καὶ ὑπερεθαύμαζε, διὰ τὴν φυσικὴν κλίσιν ὅπου ἔχασιν οἱ ἄνθρωποι νὰ ἀγαποῦν τὴν ἀρετὴν καὶ τῶν ἰδίων ἐχθρῶν τε. Εἰς τὸσον ἐπρόσβαζε νὰ τὸν ἀναζητήσου ἀνάμεσα εἰς τοὺς ὀποθαμνούς, καὶ εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν παρήγγειλε τῶν Στρατηγῶν τε νὰ διώξαν μετὰ πολλὴν προθυμίαν τὸ ἐπίλοιπον Στρατεύμα τοῦ ἐχθροῦ. μετὰ αὐτοὺς τοὺς Στρατηγοὺς ἀνταμάθη καὶ ὁ Πείγκιπ Μουτζικόφ. Αὐτὸς ἑξέτασας ἔνα ταχυδρόμον Σβέικον, ὅπου ἔπεσεν εἰς χεῖράς τε, ἔμαθεν ἀπ' αὐτὸν, ὅτι εὗρίσκετο τὸ ἐπίλοιπον Στρατεύμα παρὰ τὰς ὄχθας τῆ Βορυσθούσης εἰς κακὴν κατάστασιν, ὑψημένον ἀπὸ ψαμίον, καὶ πυρίτιν κόνιν. καὶ ὅτι ὁ Βασιλεὺς Κάρλος εὗρίσκετο εἰς ἐκείνο τὸ Στρατεύμα, καὶ ἐτοιμάζε-

το νὰ ἀπεράσῃ τὸν Ποταμόν. Αὐτὸ ἔφθασε τῶν Μοσκοβιτῶν διὰ νὰ τὰς κάμῃ νὰ δράμην ὡς ὑπόπτεροι εἰς ἀναζήτησιν τῶν Σβέικων.

Ἐπὶ ἀληθείας ὁ Σβέικος Βασιλεὺς, ἔχωντας ἀκόμη τὴν πληγὴν ὅπου δὲν ἦτον τελείως κλεισμένη, ἔκανε νὰ τὸν φέρνῃ μετὰ τὸ φορεῖον εἰς τοὺς ἐπιπινδωεσέρας τόπους, βασιάντας εἰς τὸ ἕνα χεῖρ τὸ σπαθίον, καὶ εἰς τὸ ἄλλο τὴν πισόλλαν, διὰ νὰ ἀνάψῃ μετὰ τὴν παρουσίαν του τὰς καρδίας τῶν στρατιωτῶν τε, νὰ πολεμήσου ἕως τέλους μετὰ γενναϊότητα. ἀλλ' ὡς ἐνόησαν οἱ Στρατηγοὶ του, ὅτι ἄρχισαν νὰ πηγαίναν ὀλιγοσθέντας ἢ δυνάμεις τῆ Βασιλείως των, τὸσον ἔ' παρακάλεσαν νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὸ Στρατόπεδον, ὅπου τέλος πάντων ἔκλινον εἰς τὰς δεξιὰς των, καὶ εὐχαριστήθη νὰ τὸν βάλλαν ἐπάνω εἰς ἕνα ἄλογον διὰ νὰ εὐγῇ ἀπὸ τὸν θόρυβον τῆ πολέμου. Ἀλλὰ ἀκόμη δὲν εἶχε καβαλικεύσῃ καλὰ, καὶ τὸ ἄλογον ἔπεσε φονευμένον ἀπὸ μίαν βολίαν, ὅπου ἐρρίφθη ἀπὸ τὸ Ρουσιλδ Στρατόπεδον. Τότε ἔκαμε χρεία νὰ τὸν βάλλου εἰς τὸ ἄρμα τοῦ Στρατηγοῦ Μείερφέλδ, ἔ' νὰ ζεύξου εἰς αὐτὸ ἕξ ζυγίαις καλὰ ἄλογα, καὶ νὰ τὸν συνοδεύσῃ ἕως τὰς ὄχθας τοῦ Βορυσθούσης διὰ νὰ ἀπεράσῃ εἰς τὸ πέραν. καὶ ἐπειδὴ τὸ φορεῖον εἶχε πέσῃ πολλὰς εἰς τὴν σύγχυσιν τοῦ πολέμου, τὸσον εἶχε θυμώσῃ ἢ πληγῆ τε, ἔ' τὸσον εἶχαν σκληρωθῇ οἱ πόνοι τε, ὅπως ἔμεινε πολλὰ

ἄρην λειποθυμημένος, ἢ ἄφρονος. μὲ ὅλον τῶ
 πῶ ὅταν ἐσωήλθε, ἐνθυμήθη εὐθύς τὸν Κό-
 μνητα Πίπερ, τὸν πλέον πιστὸν καὶ ἠγαπημέ-
 νον Σύμβουλον τῆ, καὶ τὸν ἐζήτησε μὲ πολλὴν βί-
 αν. Ἀλλ' οἱ Ρῆσοι Στρατηγοὶ εἶχαν ὑπάγει ἔ-
 ξαφρα ἐναντίον τῆ σιμὰ εἰς Πελοπόννησον, τὴν ὥ-
 ραν ὅπῃ ἦτον δὲ τὰ κάψη τὰ χαρτῖα τῆς Καγ-
 κελλαρίας, καὶ τὸν ἐπήραν αἰχμάλωτον μὲ ὅλα
 τὰ γράμματα, καὶ μὲ δύο μυριάδια ρισδαλάρια,
 τὸ πλεονάζον μέρος εἰς Σαξονικὰ νομίσματα.

Ὡς ἐκατώπιστον ὁ Κάρλος εἰς τὸ αὐτὸν ἰχά-
 τῶν περισσασιν, ἀποφάσισε τέλος πάντων νὰ προ-
 σέξῃ εἰς συμφωνίας, καὶ ἔπεμψε τὸν Στρατηγὸν
 Μειερφέλδ μὲ ἕνα Σαλπικητῶν πρὸς τὸν Αὐτο-
 κράτορα Πέτρον, διὰ νὰ τῆ ἀναφέρῃ, πῶς ἔσεργε
 τέλος πάντων νὰ δεχθῆ τὴν εἰρήνην ὅπῃ τῆ εἶ-
 χε προβάλλῃ πολλὰς. καὶ ἂν δὲν ἤθελε σέξῃ
 εἰς αὐτὸ ὁ Αὐτοκράτωρ, καὶ νὰ ἤθελε τῆ δώσει
 ἄδειαν νὰ ἠμπορέσῃ νὰ ὄγῃ ἐλδύφερα ἀπ' ἐκεῖ-
 νον τὸν τόπον, καὶ νὰ ἀναχωρήσῃ εἰς Πολωνίαν.
 Ἀλλ' ὁ Αὐτοκράτωρ ἔμεινεν ἐκστατικὸς θεωρών-
 τας τὴν τὸστω ὑπερηφανίαν ἐνὸς Βασιλέως, ὅ-
 πῃ ἦτον ὀλοτελῶς ἠφανισμένος, ὅθεν ἔαπερεί-
 δη. Ὅτι ὁ Βασιλεὺς Σβεκίας ἀποφάσισε πολὺ
 ἀργὰ νὰ δεχθῆ τὴν εἰρήνην, καὶ ὅτι δὲν ἠμ-
 πόρει πλέον νὰ τῆ συμφωνήσῃ καὶ πρότερα ἄρθρα
 τῆς εἰρήνης, εἰς καιρὸν ὅπῃ τὰ πράγματα ἄλλα-
 ξαν πρόσωπον. Καὶ παρήγγειλε τῆ Σαλπικητῆ

νὰ

νὰ ὑπάγῃ τὴν ἀπόκρισιν πρὸς τὸν Βασιλέα τῆ
 Κάρλον, τὸν δὲ Στρατηγὸν Μειερφέλδ ἐπρόσασσε
 νὰ βάλῃ εἰς φυλακῶν. Τὸ δὲ αἶτιον, ὅχι ὅτι
 ἐὶ ἐτόλμισε νὰ πλησιάσῃ ἐκεῖ χωρὶς γράμμα
 βασιλέως, ὅσον διατὶ εἶχε πιαθῆ αἰχμάλω-
 τος εἰς τὸν πόλεμον τῆ Κάλις, καὶ ἔλαβε τὴν ἐ-
 λδύφειαν, μὲ ὑπόχρεσιν νὰ ἐλδύφείσῃ καὶ ὁ
 Βασιλεὺς Σβεκίας εἰς τόπον αὐτῆ ἕνα Στρατηγὸν
 Ρῆσον. Καὶ ἐπειδὴ ἕως τότε δὲν εἶχε πληρωθῆ ἐ-
 κείνη ἡ συμφωνία, ἔπρεπε νὰ μείνῃ αἰχμάλω-
 τος καθὼς ἦτον καὶ πρότερον. Ὁ Κάρλος λοιπὸν
 ὡς ἔλαβε τὴν ἀπόκρισιν ὅπῃ τῆ ἠφενον ὁ Σαλ-
 πικητῆς, τότε ἐγνώρισε πόσον εἶναι ἀληθὲς ἐ-
 κείνο ὅπῃ ἄφησε γεγραμμένον ὁ Σαλξέσιος. ὅτι
 εἶναι δηλαδὴ εἰς τὴν θέλησίν μας νὰ ἀρχίσω-
 μη ἕνα πόλεμον, ἀλλὰ δὲν εἶναι πάντοτε εἰς τὴν
 ,, δυνάμιν μας καὶ νὰ ἔαφήσωμεν. Ἐκ βελήσεως
 ,, τῆ πόλεμον αἰρέμεθα, ἐμὴν δὲ καὶ παραιτῆ-
 ,, μεθα. Ὑστερημένος λοιπὸν ὁ Κάρλος πάσης
 ἄλλης βοήθειας παρέδωκε τῆ Κόμης Λεβονόπτ
 τῆ ἐπιστάσιαν τῆ καταπεπονημένων Στρατοδράμων
 τῆ, καὶ αὐτὸς λαμβάνωντας εἰς τὴν συνοδίαν τῆ
 μείνας Ὀφφικιαλίς ἀπέρασεν εἰς Μπενδέει
 νὰ φυλαχθῆ. εἶναι δὲ αὐτὸ μία Πόλις τῆς Τερ-
 κικῆς Βασιλείας, κειμένη κατὰ τὴν Ταρταίαν, καὶ
 ἐβόα μεγαλοφώνως, ὅτι ἤθελε καλύτερα νὰ
 παραιτήσῃ τὸν ἑαυτὸν τῆ εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς Τερ-
 κικῆς, παρά νὰ πέσῃ εἰς τὰς χεῖρας τῆς Ρῆσον.

Δὲν

Εἰς Κα-
 τίλ.

Δέν είναι ὁ σκοπός μου νὰ ἀναφέρω ἐκεῖνο ὅπου ἐσωθέβη τέττα τῆ δυστυχῆς Μονάρχης εἰς τὴν μακροχρόνιον δεξιαντὴν ὅπως ἔκαμψεν εἰς τὰ περίχωρα τῆ Μπενδερίας. ἐπειδὴ καὶ ἠμπορεῖ καθεύνας νὰ ἀναγνώσῃ τὰ πάντα εἰς τὴν βίον τῆς, ὅπως ἐσωθέβουν ἕνας ἄξιος Συγγραφεύς. τῆς μόνον θέλω εἰπεῖ. ὅτι ὑπερον ἀπὸ ἐκεῖνον τὸν τζακισμὸν, ἀπὸ Ἀλέξανδρος ὑπερβόρειος ὅπως ἔχαιρε νὰ ὀνομάζεται, ἔγινεν ἕνας μανιώδης Οὐρλάνδος. καὶ ἀπὸ μεγαλόφυχος Ἀχιλλὸς ἐκαταστήθη ἕνας παράφρων καὶ λυσώδης Αἴας.

Ὅταν ὁ Κάρλος ἠτοιμάζετο νὰ ἀπεράσῃ τὸν Βορudenώ ἐσάδη ὀλίγην ὥραν εἰς πολὺν συζοισμόν, καὶ ἔπατα γραφίς πρὸς τὸν Μαζέπαν, ὅπου τὸν ἠκολούθησε πάντοτε, καὶ εἰς ἐκεῖνόν τὴν δυσυχίαν τῆ ἐσάδη
 „ μέγας βοηθός, ταῦτα πρὸς αὐτὸν ἔπεν. ὦ ἄμποτε
 „ νὰ ἠδέλαμεν ἀκολοθήσῃ τὰς συμβουλὰς τοῦ πιστοῦ
 „ Ρενσιλίδ, καὶ τοῦ Κόμητος Πίπερ. Μαζέπα Μα-
 „ ζέπα ἐσύ μὲ ἐπλάνησε, ἀλλὰ ἐλπίζω εἰς τὸν Θεόν
 „ νὰ μὴ πέσω εἰς χεῖρας τῆς ἐχθρῶν μου.

Μεντζικόφ λαμβανὴν αἰχμαλώτων ἢ μετὰ τὸ στρατιωτικῶν. Βιβλ. ε.
 Ἐν δὲ τῇ μεταξὺ ὅπως ὁ Κάρλος ἠκολούθει νὰ τραβίξεται εἰς Ταρταρίαν, ὁ Πείγκιφ Μεντζικόφ καταφθάνωντας τὰ ἄθλια ὀδομονάρια τῆς Σβεικῆς Στρατιώματος, τῆς ὁποίων ἦτον Ἀρχιηγός ὁ Στρατηγός Λεβενόπτ, τῆς ἐμύλυσε νὰ δειξῇ πλέον πρὸς αὐτὴς ἀσπλαγχνίαν. Τότε ὁ Λεβενόπτ βλέπωντας ὅτι δὲν ἦτον πλέον εἰς κατάστασιν νὰ πολεμῇ μὲ ἐχθρὸς ὅπως ἐθελάμβωλον, ἐζήτησε καὶ νὰ λάβῃ ἀπὸ τὴν ἀσπλαγχνίαν

νίαν τῆ Μεντζικόφ γλυκειάς συμφωνίας ὅσον ἠτον βολετόν. Ἐσυμφωνήθη λοιπὸν νὰ μείνωσι αἰχμαλώτοι καὶ στρατιῶται καὶ ἀξιωματικοί. καὶ ὅτι πρὸς μὴν τῆς στρατιώτης ἠθέλε φερθῆν μετὰ πᾶσαν μετελότητα. τῆς δὲ ἀξιωματικῶν ἠθέλε δοθῆν ἄδεια νὰ ὑπάγουσι μερικὸν καιρὸν εἰς τῆς οἴκους των ἐπάνω εἰς τὸν λόγον τῆς. καὶ ὅτι νὰ ἠθέλαν παραδώσῃ εἰς τὴν ἔξοσίαν τῆς Αὐτοκράτορος ὅλα τὰ πυροβόλα ὄργανα, τὴν πυρίτιν κόριν, τὰς σημαίας, τὰ φλάμπερα, τὰ μυστικὰ ὄργανα, καὶ τὸ στρατιωτικὸν θησαυροφυλάκιον. Ὅθεν ἔμεινεν ἀδύς ὑποχείριος ὁ Λεβενόπτ μετὰ 23 Ἐφιππαρχίας Ἰππέων, καὶ Δραγόνων, καὶ μετὰ 16 Χιλιαρχίας Πεζῶν. καὶ ἀπαλειθμύθησαν ὅλοι, καὶ ἀρέθησαν ὑπὸ τὴν ἔξοσίαν τῆς Ρῆσων 16287 αἰχμαλώτοι Σβέικοι. ἐμέτρησαν καὶ οἱ Ρῆσοι τὸ στρατιώμα τῆς, καὶ ἀρέθη ὅτι ἀπολέθησαν 4146 στρατιῶται.

Ὁ φρόνιμος ἄνθρωπος δὲν πρέπει νὰ παραιτῆ τὴν τύχην νὰ τῆ φύγη ὅταν τῆ δείχεται ἴλιος, κα-
 „ τὼς ὁ Δίβιος ἔλεγεν. Οὐ δεῖ τὸν Ἡγέμενον ἐ-
 „ αὐτὸν ἀδαιμονοῦντα παρορᾶν. Νικητὴς καὶ
 „ Ἑσπαιῆχος ὁ Αὐτοκράτωρ Πέτρος, μόλις ἔμα-
 „ θεν ὅτι ὁ Κάρλος ἀπέρασε τὸν Βορudenώ μετὰ τὸν Μαζέπαν, καὶ ἀμφιβάλλοντας μὴν ἠθέλεν ἀποσυρθῆν εἰς τὰ μέρη τῆς Βολινίας, ἔγραψεν ἀδύς τῆ Στρατηγῆς τῆς Γόλτζ, ὅπως δεισιεπιετο εἰς ἐκεῖνόν τὴν Ἐπαρχίαν μετὰ 20 χιλιάδας Ρῆσο-

Ράσας, νὰ πέμψῃ χωρὶς ἀναβολῆς εἰς ἀπάν-
 τισίν τες μίαν Ἰππικὴν Διόμοιραν, τὴς ὀχαιρε-
 ποτέρης Ἰππεῖς, ἵνα νὰ παραπαθήσω νὰ τοὺς
 σαματήσω, καὶ νὰ τὴς ἐμποδίσω, νὰ μὴ
 ἐνωθῶν μετὰ τὰ ἄλλα Σβετικὰ Στρατεύμα-
 τα, ὅτῃ εἶχαν μείνῃ εἰς Πολωνίαν. Αὕτη ἡ πρό-
 βλεψις ἦτον σωτηρὴ, ἀλλ' ὁ Βασιλεὺς Κάρλος
 εἶχε σείλῃ προητέρα μίαν ἄλλην ἐπιστολὴν τῆ
 Στρατηγῆς τῆ Γρασάας, καὶ τῆ ἔδιδε τὴν εἰδησιν
 τῆ δυσυχιῶν ὅτῃ τὸν ἐσωσάπαντησαν, καὶ τοῦ
 ἐπαράγγελλε νὰ εὐχῆ ὅσον τὸ γληγορώτερον ἀπὸ
 τὴν Πολωνίαν, διὰ νὰ φυλάξῃ τὰ ὀλίγα στρα-
 τεύματα ὅτῃ τοῦ ἐμνισκαν εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος.
 Εἰς τόσον ἐφθασεν ἡ εἰδησις πρὸς τὸν Αὐτο-
 κράτορα, ὅτι ὁ Πείγκιφ Μεντζικόφ εἶχεν ὑπο-
 τάξῃ ὅλα τὰ Διομονάγια τῆ ἔχθρῆ χωρὶς νὰ ξε-
 απαθῶσῃ. Τότε ἔδραμῃ εὐθύς νὰ τὸν ἀνταμά-
 σῃ, καὶ ἐκατάφθασεν ἐκεῖ τὴν ὥραν ὅπου ἐτε-
 λειώνουσαν αἰσινωθῆκαί. Ἡ δυσυχία τούτων
 παλαιπάρων τὸν ἐγγίξεν εἰς τὰ φιλοκαρδία,
 καὶ ὁμολόγησε πολλάνικ, ὅτι ἐκαταδίναζε με-
 γάλως τὴν ὁδηγίαν ἐνὸς Ἡγεμόνος, ὅπου ἐδυ-
 σίαζεν εἰς τὴν φιλόδοξον τῆ γνώμῃ τούτους πι-
 στας ὑπνικῶς, ἃ ὁποίων ἐφωρεπε νὰ εἶναι πατέρας
 καὶ ἀφουλακτῆς. ἐχάρισε λοιπὸν πολλῶν Ἀξιω-
 ματικῶν τὴν ἐλπίθειαν, καὶ ἔπειτα διὰ νὰ δώ-
 σῃ αἰδητὰ σημεῖα τῆς συμπαθείας τῆ, ἐμοίρα-
 σέ μεγάλῃ ποσότητι ἀργυρεῖς εἰς ἐκείνους τῆς

παλαι

παλαιπάρους αἰχμαλώτους, διὰ νὰ τῆς ἐλαφρύ-
 νῃ ἀπὸ τὴν ἄκραν Διολείαν τες. Τὴν δὲ ἀκόλα-
 δον ἡμέραν ἐκράτησεν εἰς τὴν ξάπτειάν τῆ ὅλους
 τοὺς Σβέικς Στρατηγῆς. οἱ ὁποῖοι ἔπιον εἰς
 τὴν ὑγείαν ἐκείνου ὅπου τοὺς ἐπαμὲν ὑπο-
 θέλας. καὶ εἰς τὸ μέσον τῶν ἀσπασμῶν ἐκείνων
 ἠρώτησεν ὁ Αὐτοκράτωρ τὸν Ἀρχισράτηγον Ρέν-
 ,, σκίλδ, πόσος ἦτον ὁ ἀριθμὸς τοῦ Στρατεύ-
 ,, ματος τοῦ Βασιλέως Κάρλος ὅταν εἰσέβη εἰς
 ,, τοὺς τόπους τῆς Μοσκοβίας; Καὶ ἐκείνος τῆ
 ,, ἀπεκρίθη, ὅτι ὅλος ὁ ἀριθμὸς ἠμπόρει νὰ
 ,, εἶναι 20 χιλιάδες Σβέικοι, ἔξω ἀπὸ τὴν
 ,, παραμικρὰν βοήθειαν τῶν Καζάνων. Ὁ Πέ-
 ,, ξος εἶπε. καὶ πῶς εἶναι δυνατὸν ἕνας Ἡγε-
 ,, μὼν τόσον φρόνιμος, καθὼς εἶναι ὁ Βασιλεὺς
 ,, Κάρλος, νὰ βαλθῇ εἰς ποιάτον κίνδυνον, καὶ
 ,, νὰ θελήσῃ μετὰ τούτους ὀλίγους ἀνδρῆς νὰ προχω-
 ,, ρήσῃ τόσον μέσα εἰς ἕνα τόπον ἀγνώριστον καὶ
 ,, εὐρύχωρον, καθὼς εἶναι ἡ Ρούσσια; Ἀπε-
 ,, κρίθη ὁ Ἀρχισράτηγος πρὸς τὸν Αὐτοκράτο-
 ,, ρα. Ὁ Βασιλεὺς μας δεῖν ἐσυμβελεύετο πάν-
 ,, τος μετὰ ἡμῶς, καὶ ἡμεῖς ὡς πιστοὶ ὑπήκοοι τῆ
 ,, ὑπακούμεν μετὰ σφαιρῆς τὰ ὀμμάτια. Μία
 ,, τοιαύτη ἐνεμπισσομένη, ἤρεσε τόσον τοῦ Μεγά-
 ,, λου Πέξου, ὅπου ἐξέζωσε τὸ σπαθί τῆ, καὶ τὸ
 ,, ἐχάρισε τοῦ Ρένσκίλδ, παρακαλῶντας τὸν νὰ
 ,, τὸ φυλάξῃ ὡς σημεῖον τῆς τιμῆς ὅτῃ προσφέρ-
 ,, νει εἰς τὴν γενναιοτήτῃ, καὶ πίσιν τῆ. Παρο-

Ἐρώτησις
 ὅπου ἐκα-
 μεν ὁ Πέ-
 ξος πρὸς
 σκίλδ, ἔ-
 ἀπόκρισις
 αὐτῆ.

Ὁ Πέξος
 τῆ χαι-
 ζε τὸ σπα-
 θίον τῆ.

μοίας

μοίας ἐπιδείξεις ἔκαμε καὶ πρὸς τὴν Κόμητι Πίπερ, καὶ πρὸς τὰς ἄλλας αἰχμαλώτους (Στρατηγούς) τῆς πρώτης κλάσεως. Μάλιστα διὰ τὸ μὴ ὑπεροῦνται ἀπὸ κανένα πρᾶγμα, ἠθέλησεν ἡ Βασιλεία τὴν τὸν τὸν ἔκαμει εἰς τοὺς Στρατηγούς τῃ. Ὁ δὲ Κόμης Ρένσκιλδ ἔτυχεν τοῦ Κόμητος Σερεμέτη. ὁ Κόμης Πίπερ, τοῦ Κόμητος Γολοφίνου. ὁ Πείγκι τῶν Βερτεμβέρ, τῆ Πείγκιπος Μεντζικόφ. καὶ οὕτω διέταξε καὶ τοὺς λοιπούς.

Δὸν ἔφθασεν τοῦ Νικητοῦ Πέτρου νὰ δείξῃ τὴν συμπαθειάν τινος εἰς τὰς νικημένους ἐχθρούς τῃ, ἠθέλησε προσέτι νὰ ἀνταμείψῃ καὶ τὴν γενναϊότητα τῶν νικηφόρων Στρατηγῶν τῶν. Ὁ δὲ τὸν μὲν Πείγκιπα Μεντζικόφ ἀπέδειξε Γενικὸν Ἀρχισράτηγον. τὸν δὲ Κόμητι Γολοφίνον, μέγαν Καγκελάριον. τὸν Στρατηγὸν Ρόνινω ἔκαμει Ἀρχισράτηγον, τὸν δὲ Σκαφίροφ κατέστησεν Ὑποκαγκελάριον. ἄλλους ἔκαμει Ἰππεῖς τοῦ τάγματος τοῦ ἀγίου Ἀνδρέου, καὶ ἄλλους ἀνέβασεν εἰς μεγαλιτέραν ἀξίαν, καὶ ἕνα καὶ τὴν τάξιν τῆς, καὶ τὴν τὸν ὑπηρεσίας ὅπου ἔπραξεν. Εἰς δὲ τοὺς στρατιώτας διεμοίρασε πλῆθος πολὺ βραβείων, καὶ δαρεῶν, ὅπου ἔμειναν ὅλοι εὐχαριστήσιμοι εἰς αἶνον, πᾶς ἐποτίσθησαν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν εἰς τὴν Βασιλείαν τοσοῦτον εὐσπλαγχνικοῦ, καὶ μεγαλοδωροῦ. Εἰς τούτους τοὺς προβιβασμούς τῶν ἀξιωματιῶν

μάτων ὁ Αὐτοκράτωρ δὲν ἠθέλησε νὰ ἀλισημο- Λαμβάνει
νήσῃ καὶ τὸν ἑαυτὸν τῃ. Εἶπομεν ἄλλα καὶ εἰς τὸ ἢ ὀνομα-
ἀπερασμένον, ὅτι ἠθέλησε ἀπεράσῃ βαθυ- σίαν τοῦ
δὸν ἀπὸ ὅλας τὰς τάξεις τῶν πολεμάρχων, τὸσον Γενεράλ
τῆς Γῆς, ὅσον καὶ τῆς Θαλάσσης. τῶρα εἰς ἀπό- Μαιώρου.
δείξιν τῆς ἀξίας τῆς ἔδειχεν ὅτι εἶχε πιάσῃ μὲ
ἰδίαν τῆς χεῖρα εἰς τὴν βράσιν τῆς συμπλοκῆς τῆ
πολέμου ἕνα Στρατηγὸν Σβέκον, καὶ ἔδειχεν ἔμ-
ποροῦν πάντων τῶν Ἀξιωματικῶν ἕνα βόλι, ὅ-
πῃ τῆς εἶχε τρυπήσῃ τὸ καπέλλον. Ὁ δὲ τὸν
Σαργγέντης Μαιώρος τῆς πολέμου, ἀνέβη εἰς τὴν
ἀξίαν τῆς Γενεράλ Μαιώρου. Οἱ μεγαλόψυχοι
ὅσον σιωπῆσαι νὰ εἶναι θηριώδεις ἐναντίον τῶν
ἐχθρῶν τῆς εἰς τὰς πολέμους, ἄλλο τίσον ἄρπει
νὰ εἶναι ὀσπλαγχνικοὶ καὶ ἐλεήμονες εἰς τὰς νί-
κας πρὸς τὰς δεομένους. ἔτις ἔλεγεν ὁ Τάκτορας.
,, ὅποση ἀπεχθεῖα πρὸς τὸν ἀντίπαλον, το- Χρον. βι-
,, σαυτῆ φιλανθρωπία πρὸς τὰς δεομένους χρη- βλ. α.
,, σέον. Ὁ Μέγας λοιπὸν Πέτρος ἠθέλησε νὰ
ἐξαπλώσῃ τὴν καλοκαγαθίαν τῆς ὡς εἰς αὐ-
τὰς τὰς ὑποστάτας Καζάνας, ὅπῃ ἦλθον νὰ τὸν
προσκυνήσω, χαρίζοντάς τῆς τὸ πταίσισμον,
ἀλλὰ μὲ ὑπόχεσιν νὰ ρίψῃ τὰ ἄρματα. καὶ εἰς
τὸν ἴδιον καιρὸν ἔπαξε δέκα χιλιάδας ρέμπλια
ἐκεῖνος ὅπῃ ἠδεδελε δυνήσῃ νὰ παραδώσῃ εἰς χεῖ-
ράς τῆς τὸν πρεσβύτερον Μαζέπαν, ἢ ζωντανόν, ἢ
ὑποδαμένον.

Ἀφ' ἧς ἔδειξεν ὁ Μέγας Πέτρος πικροτρόπως
τὴν

τῷ μεγαλοφυλίᾳ τε, ἔκαμψεν εἰς Πελτάνων ἕνα μέγα Συμβέλιον πολέμου, ἔπειτα ἐχώρισεν εἰς τρία μέρη τὸ Στράτευμά τε. 40 χιλιάδες ἐστράτευσαν πρὸς τῷ Διβονίᾳ, ὑπὸ τῷ ὀδηγίᾳ τῶ Σερεμέτη, καὶ Μεντζικόφ. 30 χιλιάδες ἐπίστασαν τῷ ὀδοιπορίᾳ τῆς Πολωνίας ὑπὸ τὸν Γαλιτζίνον, καὶ Βάερ. Ράπνινοσ δὲ καὶ Αἰλάρδ οἱ Στρατηγοὶ ἔμειναν ἐπάνω εἰς τὰ σιῶρα τῆς Ρῆσσίας μετὰ 16 χιλιάδας στρατιώτας, ἵνα νὰ φυλάξουσι εἰς αὐτὰ τῷ ἰσχυρίᾳ. Καθένας δυνάται νὰ σοχαθῆ πῶς ἐδέχθη εἰς Μόσκαν μία τοιαύτη εἰδησις. Ἀλέξιος ὁ υἱὸς τῶ Αυτοκράτορος ἐπαρώσαζε νὰ γίνων ἑορταὶ, καὶ ἠθέλησαν καὶ οἱ ἄλλοδαπεῖς Πρέσβεις νὰ συμμετέχουσι ἀπ' αὐτάς. Καὶ ἐπειδὴ ἐπίσδον ὅτι γλήγορα ἔμελλε νὰ φθάσῃ ἐκεῖ ὁ Θελαμβούτης Πέτροσ, τὰ κρηπύρια τῆς Πόλεως ὑψώσαν τεράντα Θελαμβούτικας καμάρας εἰς τῷ στρατῷ ὅπως ἔμελλε νὰ κἀμῃ τῷ πρὸσόδῳ τε, ἀλλὰ ὑποθέσεις ἄλλαι ἀναγκαιότεραι ἔδοτο τῷ πομπῷ τῆς Εἰσόδου, τὸν ἐκάλεσαν εἰς ἄλλο μέρος. Ἦτον ἀναγκαῖον νὰ ἐβρεθῆ εἰς Πολωνίαν. Ὅσον χωρὶς ἀργητῶν ἀπέρασε τὸν Βοροδούλῳ διὰ νὰ ἀνταμωθῆ εἰς Βολνίαν μετὰ τὸν Στρατηγὸν τοῦ Γόλτζ. ἀλλὰ ἡ Φλίφισ καὶ τὰ βάσανα μιᾶς σκληροτάτης μάχης, καὶ οἱ ἀπειροὶ κόποι ὅπως ὑπέφερον εἰς ποσαύτας ἐκστρατείας, καὶ ἀντεκστρατείας, τοῦ ἐπαροξένησαν μίαν ἀδύνατον ὁποῦ τὸν ἰσχυρίασα

Οἱ Πέτροσ
ἀδενεῖ εἰς
Κίοβον.

νὰ

νὰ σαθῆ εἰς τὸ κρεββάτι μερικαῖς ἡμέραις εἰς Κίοβον. μὴ ὅλον τῆτο ὅταν τὸν ἀφίενεν ἡ Φέρμη, δὲν ἔπαυε νὰ δίδῃ τὰς ἀναγκαῖας παραγγελίας διὰ νὰ ἠθελε δυναμωθῆ τὸ Στράτευμα τῶ Γόλτζ μετὰ ἄλλας Χιλιαρχίας, καὶ νὰ ἠμπορέσῃ νὰ καταδιώξῃ μετὰ περισσοτέραν ὑπεροχῇ τὸν Στρατηγὸν Γρασάκ.

Ἡ νίκη ὅπως ἠκολούθησεν εἰς Πελτάνων μετὰ δυσκολίαν ἐπιστάτο εἰς τὰς μακρὰς τὸπας. Ἀλλὰ τέλος πάντων ἐβεβαιώθη ὑπὸ πολλὰς ἐξοφόρας διηγήσεις, ὅπως πλέον δὲν ἦτον ἀμφίβολοσ. Τότε οἱ Πολῶνοι ὅπως ἔκλιναν πρὸς τὸ μέρος τῶ Αυτοκράτορος, ἀνέλαβον Φάρρῶσ, καὶ ποιήσαντες ἐξοφόρους συνελθούσας μετὰ τῶ Πεμάτου Ζέμβεχ, ἐπεμψαν Δεπρατάτῃ πρὸς τὸν Βασίλειαν Αὐγυσον ἵνα νὰ τὸν ἀναγκάσῃ νὰ ξαναέμβῃ εἰς Πολωνίαν, καὶ νὰ ἀναβῆ ἐκ δευτέρου εἰς τὸ θρόνον τε. Οἱ μὲν οὖν Αὐγυσοσ ἔδειξε κάποιαν ἐναντίωσιν εἰς τὰ συχνὰ παρακαλέματα τῶ Πολῶνων, ἀλλὰ τέλος πάντων ὑποτάσσισε νὰ ξαναέμβῃ εἰς τὸ Βασίλειόν τε, καὶ ἐπεμψε πρῶτον νὰ κηρυχθῆ ἐκεῖ ἕνα μαρτύριον, τὸ ὁποῖον διελαμβάνον ἐκ περιλήφει ταῦτα τὰ τρία κεφάλαια. Α'. Εἰβόα ἵνα τὸν ἀνάξιον ἕσπον μετὰ τὸν ὁποῖον ἐφέρθη πρὸς αὐτὸν ὁ Βασιλεὺσ Κάρλοσ, καὶ πρὸς αὐτὰς τὰς παρονομίας τε τὸπας (τὸ Σαξονίας) β'. Ἐμεγάλυνε ἐπλάτυνε τὸ ἄδικον καὶ τὸ ἀκυρον τῆς παραιτήσεώς τε, λέγοντας, ὅτι

Πολῶνοι
καλοῦσι τὸν
Αὐγυσον
νὰ ἐμβῇ
πάλιν εἰς
Πολωνίαν.

Μαρτύριον
τῶ Αὐγυ-
σον.

X

ἰσχυ-

λυαγνάζετο ὑπὸ τῆ συνειδήσεως νὰ μὴ φυλάξῃ τὰς συνθήκας ὅπῃ ἔγιναν εἰς Ἀλτ Ρανσάδ. ἐπειδὴ ἦτον μία παρ᾽ ἑξῆς κλεπτικὴ, καὶ δυναστικὴ, καὶ μάλις ὅπῃ εἶχεν ὁμοίαν ὅταν ἐσέφθη Βασιλεὺς, νὰ μὴ παρατήσῃ ποτὲ τὸ σέμμα χωρὶς τῶ γνώμῃ καὶ θέλησιν τῆς Πολωνίας. γ. Ἐδίδε τῶ ἐδήσιν, ὅτι εἶχεν ὑποφασίση νὰ ἀνέβῃ πάλιν εἰς τὸν Θρόνον τε, ποροδέττωνται, ὅτι ἐσυῦξεν εἰς αὐτὸ καὶ ἡ γνώμη τῆς Αὐτοκράτορος Πέτρου. εἰς τῆ ὁποίᾳ τῶ μεγαλοφυχίαν, καὶ σαφερότητα, καὶ πίσιν, ἐπλεκε μεγαλοπρεπεῖς ἐπαίνες καὶ ἐγκώμια. Καὶ ἐπ' ἀληθείας ὡς ἀπὸ τὸ τέλος τῆς προαπελθόντος χρόνου ὁ Αὐτοκράτωρ Πέτρος, ὅπῃ ἤξευρε καλωτάτα τὸν πολιτικὸν ἔθρονον νὰ ὑποκρίνεται, ἐκαμῶνετο πῶς ἀλησιμόνησεν ὅσα ἐπαρᾶξεν ὁ Βασιλεὺς Αὐγυστος. ὅθεν μὲ ἀνέξ ὅπῃ ἐπεμψεν ἐπιταυτῆ τὸν ἐπαρανίει νὰ ξαναέμβῃ εἰς τὸ Βασιλείον τε, διὰ νὰ δώσῃ δεχτειβὴ καὶ ἐμπόδιον τῆς Σπανισλαίας, νὰ μὴν πέμψῃ τῆ Βασιλείας Σβείας τῶ βοήθειαν ὅπῃ ἠτοίμαζεν. Ὁ γὰρ Σπανίσλαος ὡς εἶδε τῶ ἀπόφασιν τῆς Αὐγυστος, ὅτι ἤθελε νὰ ἀναβῇ πάλιν εἰς τὸν Θρόνον, βλέπωνταις πῶς δὲν ἦτον εἰς κατάστασιν νὰ τῆ ἀντισάθῃ, ἀφ' οὗ ἐκήρυξε καὶ αὐτὸς ἐν μέρες τε ἕνα ἄλλο μανιφῆσον, μὴ θέλωνταις νὰ ἀγωνισθῇ ἐναντίον τῆς τύχης, παρεχώρησε τὸν Θρόνον εἰς τὸν Αὐγυστον, τὸν ὁποῖον ἐβλεπε βοηθῆ μέλλον ἀπὸ τῶ ἰδίαν τύχῃ,

Ὁ Στα-
νίσλαος
παρατη-
τῆ θρόνον
αἰς Πο-
λωνίας.

καὶ ἐσυμβῆλόσε τὸς φίλους τε νὰ εἰρωεύσεν μετ' αὐτὸν τὸν Μονάρχην, καὶ νὰ κάμουν μετ' αὐτοῦ τὰς καλειοτέρας συμφωνίας, ὅπῃ ἤθελαν ἠμπορέσῃ.

Εἰς τὸτον ξαναλαμβάνοντας ὁ Αὐτοκράτωρ ἤ υγείαν τε, ἀνεχώρησεν ἀπὸ Κίοβον, καὶ εἰς τὰς 14 Σεπτεμβεῖς ἐφθάσε νὰ ἐνάθῃ μετ' αὐτὸν Σξαπιγόν τε Γολτζ, καὶ μετ' αὐτὸν συμμαχικὴν δυνάμιν τῆς Κόμης Σινιαύσκη, ὅπῃ τῆ ἐσάθη πάντοτε πιστὸς ἀνάμεσα εἰς τὰς Πολωνίας. Μετὰ ταῦτα εἰς τὰς 8 Ὀκτωβεῖς ἐσυνομίλισε μετ' ἑ Βασιλία Αὐγυστον σιμὰ εἰς Τόρνον, κἀσπον ἀξιόλογον, κείμενον εἰς τὴν Πολωνικὴν Πρωσίαν. Ὁ ὁποῖος Αὐγυστος εἶχεν ὑπάγη σιμὰ εἰς τὰς ἔχθρας τοῦ Ποταμῆ δύο μίλια μακρὰν ἀπὸ τὴν ἀναθρον Πόλιν, διὰ νὰ προῦπαντήσῃ τὸν εὐεργέτην τε. Εἰπεῖ ἐσυγχαρὴ ὁ ἕνας τὸν ἄλλον διὰ τῆ δὺχαρίσῃ ὅπῃ εἶχον νὰ ξαναεἰδῇ ἕνας τὸν ἄλλον. Καὶ ὁ μὲν Αὐγυστος ἐσυγχαρὴ τὸν Πέτρον διὰ τῶ ἐπίσημον νίκην ὅπῃ ἔφερε καὶ τῆ Βασιλείας Κάρλα. Ὁ δὲ Πέτρος ἐσυγχαρὴ τὸν Αὐγυστον διὰ τὴν ἐπάνοδόν τε εἰς τὸ Βασιλείον, χωρὶς νὰ τῆ ξεφωνήσῃ κατένα λόγον διὰ τὸ ἀδικον ὅπῃ τῆ εἶχε κάμη μετ' αὐτὸν ἀπόκρυφον συνθήκην τῆς Ἀλτ Ρανσάδ. Ἐπ' ἀληθείας ὁ Αὐγυστος ἤ εἶχε ἀπολάβῃ κἀνανταις ὑπερβολικαῖς τιμαῖς πρὸς τὰς Αὐτοκράτορας Πρέσβεάς τε. Ἀπέρασαν λοιπὸν αἱ παρῶται ἡμέραι εἰς χαρὰς καὶ ἐορταῖς. ἐ-

8. Οκτ.
Ὁ Πέτρος
συνομιλεῖ
μετ' Αὐ-
γυστον.

καὶ χωρὶς ναὶ ὁμιλήσῃ ὁ Αὐτοκράτωρ, ἔδωκε τῷ Βασιλέως Αὐγέστου ἕνα σιωπηλὸν ὀνειδισμόν, κἀναντίας του ναὶ εἰδῆ ἔζωσμένον εἰς τὸ πλοῦρόν τε τὸ σπαθίον, ὅπῃ εἶχε χαεῖσιν τοῦ Βασιλέως Σβεκίας. τὸ ὁποῖον εὐρέθη εἰς τὴν ἀποσικδύην τε ὑσερον ἀπὸ τῆ πόλεμον τῆς Πηλατίας. μὴ δὲ ταῖς χαραῖς καὶ ξεφαντώματι, ἤρχισαν ναὶ συμβαλεύονται περὶ τῆς φρακτιῶν. Οἱ Πολῶνοι ἐπεμψαν Δεπρατῆτας πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα ναὶ τὴν συγχαροῦν ἐκ μέρες ὅλης τῆς Πολιτείας διὰ τῆ τελειον ἀφανισμόν τοῦ ἐχθρῆ του. Ὁ δὲ Αὐτοκράτωρ ἀπεκείθη εἰς τὰς ἀσασμούς με ἐτοιμολογίαν. Ὅτι εἰς τὰς εὐλογίας ὅπῃ ἔδωκεν ὁ Θεὸς εἰς τὰ ἄρματά τε, ἄλλος δὲν ἐκέρδισε περιαιότερον ἀπὸ τὴν Πολιτείαν τῆς Πολωνίαν. ἐπειδὴ καὶ με αὐτὸν τὸν ἔσῳπον τῆς ἔδιδε τὸν νόμιμόν της Βασιλεία. Μετὰ ταῦτα οἱ Δεπρατῆτοι τοῦ ἐφοβαλαν τὰς παραγγελίας ὅπου εἶχον, καὶ ἐζήτην παρὰ τῆ Αὐτοκρατορικῆς τε Βασιλείας ναὶ μὴν ἀφήσῃ εἰς Πολωνίαν περιαιότερας ἀπὸ 12 χιλιάδας Στρατεύματα, καθὼς καὶ εἶχε τάξῃ. Να ἤθελεν ἐπιστρέψῃ τῆς Πολιτείας τὰ Φρέσια ὅπῃ ἀπόκτησε τότε ὑσερον εἰς τὴν Πολωνικὴν Οὐκραίναν, καὶ ναὶ ἤθελεν ἐλάβῃ τῆ ὁ Πείγκι-βιεσνοβιέσκης. Αὐτὰ τὰ ζητήματα ἴσως δὲν ἦσαν παράλογα, ἀλλ' εἰς τὰ περιαιτικά ὅπου ἔβρεχον τότε, ἀλλάξαν φύσιν καὶ μορφήν. Οἱ Πείγος λοιπὸν ὅπου ἤξῳρε ὅτι πολὺ μέρος τῆς

Οἱ Πολῶνοι ἐπεμψαν Δεπρατῆτας πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα ναὶ τὴν συγχαροῦν ἐκ μέρες ὅλης τῆς Πολιτείας διὰ τῆ τελειον ἀφανισμόν τοῦ ἐχθρῆ του.

Ζητήματα τῆς δεπρατῆτων.

Ἀπόκρῆσις τῆς Πείγος.

τῆς Πολωνίαν ἡγάπα τὰς Σβεκίας, ἤθελε ναὶ ἀποκείθῃ ὡς Κύριος λέγωντας. Ὅτι ὅσον μὲν διὰ τὰ Κάσρη τῆ Οὐκραίνας, εἰδὲ ἤθελε ναὶ τὰ ὀνομάζου. ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς τὰ ἀπόκτησε τῆ ἀληθεία, διώχωντας ἀπ' ἐκεῖ τὰς Σβεκούς. Ὅσον δὲ διὰ τὸν Βιεσνοβιέσκη, ἤθελεν ὅλο τὸ ἐναντίον, ὅτι ναὶ ἤθελε τὸν παιδάσῃ ἡ Πολιτεία με αὐσηρότητα διὰ παράδειγμα τῆ ἄλλων, καὶ ναὶ ἤθελε τιμωρήσῃ καὶ τὰς λοιπὰς Μεγιστῆνας, ὅπῃ ἔγιναν ἀφορμὴ με τὴν παρανομόν της ὀδηγίαν, καὶ ἐφοξένησαν τσαύτης ταλαιπωρίας εἰς τὴν Πολιτείαν. Διὰ δὲ τὰ Στρατεύματα ἐσυμφωνήθη, ὅτι ὁ μὲν Πείγκι-βιεσνοβιέσκη ναὶ ἤθελε ξεχειμάσῃ εἰς τὴν κατωτέραν Πολωνίαν, τὸ δὲ Πολωνικὸν καὶ Σαξονικὸν Στράτευμα εἰς τὴν ἀνωτέραν Πολωνίαν, Ἐ εἰς τὴν Λιχικὴν Πρωσίαν.

Ἀφ' οὗ ἐπῆραν τὰ μέτρατους οὗτοι οἱ δύο Μονάρχαι εἰς δεξφόρες συνελύσεις, ὁ μὲν Αὐγούστος ἐμίσεισε διὰ ναὶ γυρίσῃ εἰς Σαξονίαν, ὁ δὲ Αὐτοκράτωρ διὰ ναὶ ὑπάγῃ εἰς Μαριαιβέρδερ. ἐκεῖ τὸν ἐφόσῃ μὲν ὁ Βασιλεὺς Πρωσίας. ἐγγῆκε δὲ καὶ αὐτὸς δύο μίλια μακρὰν ἀπὸ τῆ Πόλιν διὰ ναὶ τῆ προῦπαντίσῃ. Ἐκεῖ ἔμεινε ὁ Αὐτοκράτωρ ἡμέρας ἐννέα, καὶ ἐβεβαιώθη ἀναμίσσον τους ἡ συμμαχία ὅπου εἶχε συμφωνηθῆ προτιτέρα με τὰς Βασιλεῖς Δανιμαρκί-

Οἱ Πείγος εἰς Μαριαιβέρδερ, προῦπαντῆται ἀπὸ τῆ Βασιλ. φροσσίαις.

Ο ἀυτοκράτορ εἰς Μιτταύαν. ας, ἢ Πολωνίας. Εἰς τὰς 5 Νοεμβεῖς ἀνεχώρησεν ἐπειθεὶς διὰ Μιτταύαν, πρωτεύουσαν πόλιν τῆς Κερλανδίας, δεξιὰ τὴν διορθώσῃ τὰς ἐργασίας εἰς τὰς ὁποίας ἐδιώριζε τὰ Στρατόματά τε. Ἦσαν δὲ αὐτὰ χωρισμένα εἰς ἕξ μέρη. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἦτον ὑπὸ τῷ ὀδηγίῳ τῆ Γερμανικῆς Ἀρχιστρατήγου Σερεμίτι, συγκειμένον ἀπὸ 52 χιλιάδας στρατιώτας. Τὸ δὲ δεύτερον ἦτον ὑπὸ τῷ ὀδηγίῳ τῆ Πείγκιπος Ρέπνινς, συνθεμένον ἀπὸ 18 χιλιάδας. Τὸ τρίτον ἦτον ἀπὸ 16 χιλιάδας, ἢ Ἀρχηγὸς αὐτῶν ἦτον ὁ Στρατηγὸς Ρέβτζελ. Τὸ τέταρτον ἦσαν ἑπτὰ χιλιάδες Σαμαπούλακις, ἢ προηγέτο αὐτῶν ὁ Πείγκις Γαλιτζίνοσ. Τὸ πέμπτον ἦτον ὑπὸ τῷ στρατηγίῳ τῆ Ταγματάρχου Βάερ. Ἦσαν δὲ 12 χιλιάδες Δραγόνοι, ἢ Καζάκοι. Τὸ ἕκτον ἦτον χιλιάδες 15, ἐστρατήγει δὲ ἐπ' αὐτοῖς ὁ Ἀρχηγὸς τῆ πυροβολῶν ὀργάνων Βέας. ἐπάνω δὲ εἰς ὅλον τὸ στρατόμα ἦτον Γενικὸς Ἀρχιστράτηγος ὁ Πείγκις Μεντζικόφ, ὀνομαζόμενος Ἀγιστάντης Γενεράλης τῆ Ἀυτοκράτορος. Κατόπι αὐτῆ τῆ Στρατόματος ἠκολούθησαν 60 χοντρά μερτάκια. 300 κανόνια, ἢ 60 χιλιάδες μπόμπαι διωρισμέναι δεξιὰ τῷ πολιορκίῳ τῆς Ρίγας. Ο ἰουὺ ἐπὶ τῆς Πόλεως τεταγμένον Στρατηγὸς Στόμβερ, ἐκράξεν εὐθὺς τὰ Στρατόματα ὅτι ἦσαν εἰς Κερλανδίαν, καὶ καίοντα τὰ Προάστια τῆς Πόλεως, διασκόρπισεν εἰς κάθε τόπον μαριφέσα γεμά-

Στρατόματα τοῦ αυτοκράτορος.

γεμάται ἀπὸ ὑβριστικῆς συκοφαντίας ἐναντίον τῆς Ρίγας. Παραξυνθεῖς δὲ ὁ Ἀυτοκράτορ, ἐπρόσβαξε τοὺς ἐδικῆς του τὰ κηρύξουσι καὶ αὐτοὶ ἄλλα παρόμοια γράμματα. Οἱ Μοσκοβίται σιμὰ εἰς τὰς ἄλλας τέχνας, εἶχον μάθη καὶ τῷ τέχνῳ τὰ πολεμῆν μετὰ τὸν κάλαμον, ἢ ἐπρόκοπταν παρόμοια μετὰ τὴν πλέον πεπαιδευμένης ὑπηρετίας τῆς ἄλλων αὐλῶν. Ἀλλὰ εἰς Ρίγαν ὀλίγον ἐψήφουσι τὰ κτυπήματα ὅτι ἐμισσαν εἰς τὸ χαρτίον. διότι οἱ ἐχθροὶ καταδαμάζονται μετὰ τὰ ὅπλα, ἢ ὄχι μετὰ τὰ λόγια, καθὼς ἔλεγε φρονιμώτατα πρὸς τὰς Ἀθλιναῖς ὁ μέγας Δημοθένης. Οἱ ἐχθροὶ δὲν νικουῦνται μετὰ τὰ

Εἰς Φιλ.

λόγια, ἀλλὰ μετὰ τὰ ἄρματα. Ο Πέτροσ λοιπὸν ἔσκησε τὸ στρατόπεδον ἐμπροσθεν τῆς Πόλεως Ρίγας εἰς τὰς 25 Νοεμβεῖς, ἢ ἐτοιμάθησαν ὅλα τὰ χρεαζόμενα διὰ τὴν πολέμησιν μετὰ τὰς μπόμπας. Ἡθέλησε δὲ τὰ δώσῃ αὐτὸς ἀρχὴν τῷ πολέμῳ, βάνωντασ φωτίαν μετὰ τὴν ἰδίαν χεῖρα εἰς τῷ πρώτῳ μπόμπαν. Τότε οἱ Ἐπυχοὶ ἢ Διοικηταὶ τῆς Πόλεως, ἐπεμψαν πρὸς αὐτὸν Δεπρατῆς δεξιὰ τὰ ἐμποδίσουσι ἂν ἦτον βολετὸν ἐπεινον τὸν ὄλεθρον, ἀλλὰ δὲν ἐκατόρθωσαν τίποτεσ, μάλιστα τὸσον περιεσώτερον ὀποφάσισαν οἱ Ρῶσοι τὰ τῷ πολέμῳ μετὰ τὰς μπόμπας. Εἰς τὸσον ἡ Πόλις ἀντεστέκετο μετὰ πολλὴν σαφερότητα, ἢ ἐδιαυθουδέλετο ἀνδρειωμένα. Ἀλλ' ὁ Πέτροσ μετὰ τὴν μακροχρόνιον δο-

25 Νοεμ. Ο Πέτροσ ἀποκλείει τὴν Ρίγαν.

κινῶν εἶχον ὑποκίση ἐπιπέλατα τῶν πολυεπι-
κινῶν τέχνων. ὅθεν καθὼς οἱ ἔμπειροι Ἰατροὶ
σοχαζόμενοι ἐπιμελῶς, καὶ παρατηροῦντες πᾶ
περιστατικά, ἠξέδρασε νὰ προλέγουσι τὴν ἁρμο-
νίαν καὶ τῶν ἀπόβασιν τῶν ἀδυνειῶν, ἔγω προεί-
δε καὶ αὐτὸς, ὅτι ἔμελλε τέλος πάντων νὰ νικη-
θῆ ἐκεῖνη ἡ Πόλις ἀπὸ τὰ ἄρματα τε, ἀλλ' ἔ-
μελλον ἴσως νὰ ὑποφέρῃ εἰς τόσον ἄρα πολὺ και-
ρὸν τὴν ἀγωνίαν τῆς πολιορκίας. Ὅθεν παραγ-
γέλλωντας τῶν Στρατηγῶν τε ὅσα ἦσαν ἀναγκαῖα,
ὑποφάσισε νὰ ὑπάγῃ εἰς Μόσκαν, ὅπως εἶχε σω-
τρέξῃ πλῆθος πολὺ ξόνων ἄρα νὰ τιμήσωσι τὴν
εἰσοδόν του. ἠθέλησε δὲ νὰ ἀπεράσῃ πρῶτον
ἀπὸ Πετρέπολι, καὶ ἀπ' ἐκεῖ ἐπέμφε πολλότα-
τα ἀργύρια τῆ Βασιλείας Δανιμαρκίας, ἄρα νὰ
τῷ δώσῃ τὸν τρόπον νὰ κινήσῃ πόλεμον καὶ τῆ Σβέ-
κων ἀπ' ἐκεῖνο τὸ μέρος. Ἐπειτα ἠξέπρασσαντες
ὅσα ἦσαν χρειάζομενα εἰς τὰ Καράβια, ὅπως ἔ-
μελλον νὰ ὑπηρετήσῃ τὸν ἀπολόκτον χρόνον, ἀ-
πεδήμησαν ἐκεῖθεν, καὶ ἔφθασαν εἰς τὴν Βασι-
λεύσαν τῶν Πόλεων τε Μόσκαν εἰς τὰς 24 Δε-
κεμβρίου. Μ' ὅλον τῆτο δὲν ἠθέλησε νὰ ἔμβῃ, παρά
εἰς τὴν πρᾶτῳ Ἰαννουαρίου, διὰ νὰ ἀρχίσῃ τὸ
νέον ἔτος 1710 μὲν ἕνα μεγαλοπρεπέστατον θεί-
αμβον. Εἰς αὐτὸν ἔθεσαν ἐπ' ὄψιν πάντων τὰ
κέρση ὅπως ἔλαβε τῶν Σβέκων, Σημαίας διπλα-
δὴ, Κανόνια, Μουρτάρια, αὐτὲς τὰς αἰχμα-
λώτους Στρατηγούς, καὶ τὸ Φορεῖον εἰς τὸ ὅποιον
ἔβα-

Μισθία
ἄρα τὸ μόν-
οκταν.

1709
24. Δεκ.
Φθάνει
Μόσκαν,
ἔ ἐμβά-
να μὲ θεί-
αμβον εἰς
τῆ Ἰαν-
νουαρι.

ἔβασάζετο ὁ Βασιλεὺς Κάρλος εἰς τὸν πόλεμον
τῆς Πουλταίας. Τότε ἦλθον ὅλα τὰ Τάγματα
τῆς Βασιλείας ἐκκλησιαστικά καὶ κοσμικά, καὶ
ἔσυγχαρήσαν τὸν νικητὴν καὶ τροπαιῶχον Πέτρον,
καὶ εἶπον λόγους πανηγυρικὰς, καὶ ἄλλα ποιήμα-
τα διὰ σίχων μὲ ἀπείρους κρότους καὶ εὐφημίας
παντὸς τοῦ λαοῦ, ὅπου ἦτον ὅλος γεμάτος ἀπὸ
χαρὰν, βλέπωντας τὸν Βασιλεῖα του τοιοῦτοτρό-
πως δεδοξασμένον. Αἱ χαρὰι ἠκολέθησαν ἕως
τὸν μισὸν Φεβρουάριον, καὶ τότε ἐχόλασαν, καὶ
ἐπεσφραγίσθησαν μὲ τὴν δημοσίαν καὶ αὐθεντι-
κὴν ὀχλαίτησιν, ὅπως ἡ Βασίλισσα τῆς Ἰγκιλ-
τέρρας Ἄννα ἔκαμε νὰ δοθῆ τῷ Αὐτοκράτορι Πέ-
τρου, διὰ μίαν ἀτιμίαν ὅπως ἔλαβον ὁ Πρεσβύ-
της τε εἰς Λόντραν, καθὼς πῶρα θέλωμε εἰδεῖ.

Εἰς τὰς 1708 ὁ Αὐτοκράτωρ Πέτρος εἶχε κα-
λέσῃ τὸν πρεσβυτήν τε Ματκόφιου, ὅπως δέξ-
σιντο σιμὰ εἰς αὐτὴν τὴν Βασίλισσαν, διὰ νὰ
τῆ πέμψῃ εἰς Ὀλλανδίαν. Τινὲς ἔν πραγματικῶτα
ἔχοντες νὰ λάβωσι ἀπ' αὐτὸν μερικὴν ποσότητα ἀρ-
γυρίων, καὶ μὲ πρόφασιν πῶς ἐπειδὴ καὶ ἔκαμε τὸν
χαριτισμὸν, ἐτελείωνε καὶ ἡ ἀξία τε, ἀπαυθαδιά-
σαντες ἐτόλμησαν νὰ τὸν ἐμποδίσωσι. Ἀλλὰ
τὸ Συμβέλιον τῆς Ἰγκιλτέρρας ἀπεδοκίμασεν
ἀδύς τὴν αὐθαδεῖάν τους, καὶ τὰς ἔβαλεν εἰς
φυλακὴν, τῷ δὲ Πρέσβειος ἔταξε νὰ δώσῃ πᾶ-
σαν ὀχλαίτησιν. Ἀλλ' ἐκεῖνος δὲν ἠθέλησε
νὰ δεχθῆ κατένεα πρᾶγμα, θέλωντας νὰ δώ-
σῃ

Ἀτιμία
ὅπως ἐσυ-
νέβη εἰς
Ἰγκιλτέρ-
ραν τὸν φέ-
σβειος τῆς
Ρουσίας.

ση τὴν εἰδησίην πρὸς τὸν Βασιλεῖατον. Ὁ δὲ Πέτρος ἔλαβε κατακαρδὰ τὴν ὑπόθεσιν, καὶ ἤθελε νὰ τιμωρηθῶν μὲ θάνατον ἐκεῖνοι οἱ πραγματωταί. Ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ οἱ νόμοι τῆς Ἰγκλιτέρας ἦσαν ἐνάντιοι ἐνός τοιούτου ζητήματος, ἐβάλετο εἰς συμβιβασμὸς ἡ ὑπόθεσις.

Ὁ Πρεσβυτὴς ἰγκλιτέρας Ζητήσιον ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα δι' αὐτό. Τέλος πάντων Βιτβόρδιος ὁ Πρέσβυς τῆς Βασιλείας Ἀγγλίας, ὁ εὐεισκόμος τότε εἰς Μόσκαν, ἐφέρθη μὲ πολλὴν ἐπιδεξιότητα, καὶ ἐνύργησε τόσον, ὅπως ἐσερξεν ὁ Αὐτοκράτωρ Πέτρος νὰ σαθῆ εἰς ἐκεῖνῳ τὴν εὐχαρίστησιν ὅπως ἤθελε τοῦ δώσου ἡ Βασίλισσα, τὴν ἀρμοδιετέραν ὅπως ἤθελε δωρηθῆ. Ἐλαβεν αὐτὸς ὁ Πρεσβυτὴς τὸν χαρακτῆρα τῆς Ἐκτραορδιναιεῖς Πρέσβευος τῆς μεγάλης Βρετανίας, διὰ νὰ δώσῃ περισσότεραν λαμπρότητα εἰς ἐκεῖνῳ τὴν τελετὴν, καὶ σεκόμος ὁ Πέτρος ὑποκάτωθεν τῆς οὐρανίσκου, παρεστάθη ὁ Πρεσβυτὴς, καὶ ἐπέμειν ὀμιλίαν εἰς Βρετανικὴν διαλέκτον, τὴν ὅποιαν εἶπον εὐθὺς δύο Μυσινοὶ τῆς Βασιλείας, ὁ οὐκ εἰς Ρουσικὴν γλῶσσαν, καὶ ὁ ἄλλος εἰς Γερμανικὴν, διὰ νὰ ἤθελαν καταλάβῃ τὴν περίληψιν καὶ οἱ παρεσῶτες ξένοι. Μετὰ δὲ τὴν ὀμιλίαν ἐνεχείρισεν ὁ Πρεσβυτὴς τῆς Αὐτοκράτορος μίαν ἐπιστολὴν ὅπου ἔγραφεν ἡ Βασίλισσα. Τόσον ἡ ὀμιλία, ὅσον καὶ ἡ ἐπιστολή, ἐτιμούσαν τὸν Πέτρον μὲ τοιαύτης προσηγορίας, ὀνομάζοντάς τον Ὑψιστον καὶ Κρά-

τισον Αὐτοκράτορα, καὶ Αὐτοκρατορικὴν Βασιλείαν. ἡ δὲ περίληψις ἦτον αὕτη. Ὅτι ἡ Βασίλισσα ἀμολόγα μίαν ἀπραν πίπραν διὰ τὴν καταφρόνησιν ὅπου ἔκαμαν τοῦ Πρέσβευος του. καὶ ὅτι εἶχε προσάξῃ νὰ τιμωρηθῶν οἱ πταῖσαι μὲ τὰς πλέον αὐστηρὰς τιμωρίας, ἀλλὰ μὴ συγχωρουῖτες οἱ Σεμιλιώδεις νόμοι τῆς Βασιλείουτης ποιὴν θανάτου διὰ ἓνα τοιῦτον συμβεβηκὸς, αὕτη τὰς ἀποφάσισε καὶ ἀπέδειξεν ἀτίμους, ἃ ἐπρόβλεψε νὰ μὴν τρέξῃ εἰς τὸ ἐξῆς ἀλλῆ τοιαύτη παραξενία. Τότε ὁ Αὐτοκράτωρ ἀπεκρίθη, ὅτι ἐδέχετο ὅλον ἐκεῖνο διὰ σημεῖον τῆς ἀγάπης ὅπως προσφέρει εἰς τὴν λόγου του ἡ Βρετανικὴ Βασιλεία, καὶ διὰ μίαν τελειοτάτην εὐχαρίστησιν. Ὅθεν ἐπρόσβαξε νὰ μὴν ὀμιληθῆ πλέον περὶ ταύτης τῆς ὑποθέσεως ὡς ἤδη τετελειωμένης, καὶ ἀπισβυσμένης.

Ἰδοὺ ἡ ὀμιλία ὅπου εἶπεν ὁ αὐτὸς Πρεσβυτὴς.

ΤΨΗΛΟΤΑΤΕ ΚΑΙ ΚΡΑΤΙΣΤΕ
ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ.

ἌΝ καλὰ καὶ μὲ πολλὴν πόνον βλέπω ἰωακασμὸν Ἰππομ. τὸν ἐμαυτὸν με νὰ ἀναδυμῶσω πρὸς τὴν Κζαρκὴν Νεσεσ. σὺ Βασιλείαν τὸ ὄνειδος ὅπου ἐσωμῆβη τῶρα ὕστερα τομ. γ. τοῦ κυρίου Πρέσβευος τῆς Βασιλείας σὺ εἰς τὴν μεγάλην φυλ. 152. ἢ Βρετανίαν, ἡδελα ἔχῃ περισσότεραν εὐλίψιν, καὶ ἐαὐ δὲ εἶχα ρητὰς παραγγελίας, καὶ μίαν τελείαν εὐ-

33 Ξεσίαν νὰ φανερώσω μὲ πόσιω φροντίδα ἀποστάθι-
 33 σεν ἡ Βασιλεία της, ἡ ἀσπλαγχνικωτάτη μου Κυρία,
 33 καὶ Βασίλισσα τῆς μεγάλης βρεττανίας, ἧς νὰ δώ-
 33 σῃ μίαν ἀχαίρησιν, ὅπου νὰ εἶναι οὐ μόνον ἀρκε-
 33 τῆ, ἀλλὰ καὶ ἀνάλογος μὲ τὴν δικαιοσύνην της, καὶ
 33 μὲ τὴν μεγαλοφυχίαν της, καὶ τοιαύτῳ ὅπως νὰ ἡμ-
 33 πορέσῃ νὰ ὑπηρετήσῃ ἧς βεβαία μαρτυρία τῆς σα-
 33 δερᾶς φίλιας, ὅπου πάντοτε διατήρησε πρὸς τὴν Αυ-
 33 τοκρατορικῶς Βασιλείαν, καὶ ἀποφάσισε νὰ τὴν ἔξο-
 33 φυλάξῃ καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ἀπαραβίασον.

33 Μόλις ἐφθασεν εἰς τὴν αὐλήν ἡ εἰδησις αὐτοῦ τοῦ
 33 λυπηροῦ συμβεβηκότος, καὶ οἱ πταῖσαι ἐδοκίμασαν τὴν
 33 ἀκραν ὀργὴν τῆς Βασιλείας της. Εὐθύς ἐπιάθησαν,
 33 καὶ ἔξετάθησαν ἐνώπιον τῆς Βασιλείας της εἰς τὸ συμ-
 33 βεβηκόν της. Ἐφυλακώθησαν, καὶ ἡ δικαιοσύνη τοῦς ἐ-
 33 κατατρέξε μὲ τὴν πλέον μεγάλην ἀσχηρότητα τῆς
 33 νόμων μας. Καὶ αὐτὰ καλὰ οἱ νόμοι δὲν ἐσυγχωροῦσαν
 33 περισσότερο τιμωρίαν, ἀπεφασίσθησαν ὅμως ἀσχημοί
 33 μὲ κοινὴν γνώμην ὅλη του Γένους εἰς ὅλον τὸ Σανέ-
 33 δρον. τὸ ὅποιον ἐφανερώσεν εἰς ἔλον τὸν κόσμον μὲ
 33 εἷνα βασιλικὸν διάταγμα, πόσον βδελύσεται καὶ μισεῖ
 33 εἷνα τοιοῦτον ἀνάξιον ἔργον, καὶ προσέτι ἐδιώρισε πᾶ-
 33 σαν ἀναγκάϊαν προφυλακῶς ἧς νὰ ἐμποδίσῃ ἀπ' ἐδῶ
 33 ἔμφορδεν τοιαύταις ἀταξίαις. Δὲν ἐφθασε τόσον,
 33 ἀλλὰ προσέτι ἀποφασίσθησαν οἱ πταῖσαι ἀνάξιοι ὁ-
 33 ποιαιδήποτε χάριτος, ἡ φρονασίας, καὶ ὑπερημεῖοι
 33 ἀπὸ τὴν καθολικῶς συγχώρησιν ὅπου ἐκήρυξεν ἡ Βα-
 33 σιλία της πρὸς ὅλους τοὺς ἄπικούς της, καὶ πρὸς αὐτὰς
 33 ἀκόμη ὅπως ἐπιβεβλήθησαν τὸ ἱερόντης φρόσωπον μὲ
 33 τὸν μεγαλύτερον καὶ ἀσεβέστερον τρόπον. Καὶ ἐκεῖ ὅπως
 33 οἱ ἄλλοι πταῖσαι ἀπολαμβάνουσι καὶ τὸ παρὸν μίαν
 33 τοιαύτην ἀμνησίαν ἔ συγχώρησιν τῆς πλημμελημάτων
 33 τες, αὐτοὶ ὑποφέρουσι μέχρι τῆς σήμερον τὴν ἀκραν
 33 ὀργὴν τῆς Βασιλείας της.

33 Καὶ ἧς νὰ ἠδελον εἰδῆ ὁ Κόσμος περισσότερο, καὶ
 33 νὰ ἐγνωσθῇ ἡ Βασιλικῆς δικαιοσύνη, καὶ φιλία,
 33 ἠδέλησεν ἡ Βασιλεία της, ἡ Βασίλισσά μου νὰ μὲ τι-
 33 μὴ

33 μίσην μὲ τὸν ἐπίσημον χαρακτήρα τοῦ ἐκτραορδινά-
 33 ρει Πρέσβείας της, Ἐπιτρόπου, καὶ Πλειοποτευστῆ-
 33 ρει, καὶ νὰ μὲ δώσῃ ἔξοχίαν νὰ προσφέρω τὸ Βα-
 33 σιλικόν της φρόσωπον, ὡσαν νὰ ἠδελον ἦσαι παρού-
 33 σα αὐτῆ ἡ ἰδία, ἧς νὰ μαρτυρήσω φρότον τὴν
 33 λύπην, καὶ τὸ δίκαιον καὶ ὀργίλον μίσος ὅπου ἔχει
 33 ἧς εἷνα τοιοῦτον ἔργον, ὅπου μὲ πολλὴν ἀυδάδειαν
 33 ἔγινεν ἐναντίον ἐνός Βασιλικῶς Ἐπιτρέτου, καὶ μάλι-
 33 στα ἐναντίον ἐνός Ἐπιτρέτου, ὅπως ἡ Βασιλεία της ἡ
 33 Βασίλισσα τιμὰ μὲ ἔξαιρετον τρόπον. Δέύτερον νὰ
 33 ζητήσω συμπάδιον ἧς τὸ ἔλαττες καὶ ἀτελεῖς ὅπου
 33 ἔχουσιν ἡ παλαιὰς μας Διατάξεις, ὅταν ἠδελον συμβῇ
 33 μία τοιαύτη ἀφρεπὴς παράβασις τοῦ δικαιώματος τῆς
 33 Ἐδῶν. Διὰ τὴν ὅποιαν παράβασιν ἔφρετε μὲ καθε
 33 δίκαιον νὰ τιμωροῦνται οἱ πταῖσαι μὲ θάνατον, κα-
 33 θὼς ἐπιθυμῶ ἡ Αυτοκρατορικῶς Βασιλεία. Καὶ τέλος
 33 πάντων νὰ βεβαίωσω ἡ Αυτοκρατορικῶς Βασιλείαν
 33 μὲ τὸ πλέον γνήσιον ἔ καθαρόν τρόπον, πόσον κλίνα ἀφ'
 33 εἰαντῆ της ἡ Βασιλεία της ἡ Βασίλισσα εἰς τὸ νὰ διαφυ-
 33 λάξῃ τὴν παλαιὰν φίλιαν, καὶ τὴν καλὴν ἀρμονίαν,
 33 ὅπου ἀπέρασσε τόσον πολὺ καιρὸν ἀνάμεσα εἰς τὰ
 33 δύο Βασίλεια. Τὸ ὅποιον ἀς καταδεχθῇ ἡ Αυτοκρα-
 33 τορικῶς Βασιλεία νὰ τὸ εἰδῇ καὶ πολὺ καλεώτερα
 33 εἰς τὴν παρῶσαν της ἐπιστολῶν. ἡ ὅποια ἀς εἶναι ἧς
 33 μαρτυρία τῆς Ἀνυσάτης ἀγάπης πρὸς τὴν Βασιλείαν
 33 σου, καὶ τῆς ὑψηλῆς τιμῆς ὅπου ἡ Βασιλεία της ἡ Βα-
 33 σίλισσα προσφέρει εἰς τὴν Αυτοκρατορικῶς σου Βασι-
 33 λείαν.

33 Ὅθεν παρακαλῶ ἐκ φροσῶπου τῆς Βασιλείας της, καὶ
 33 δέουμαι ἐπτενωῶς, ὅτι νὰ ἠδελον καταδεχθῇ ἡ Αυτο-
 33 κρατορικῶς Βασιλεία, νὰ προσδεχθῇ μὲ τὴν σωη-
 33 ριστικῶν ἀδελφικῶν ἀγάπην τὰς φρονημεῖας ἀπολο-
 33 γίας, καὶ νὰ μὲν ρίξῃ τὸ πταῖσιμον κατ' οὐδένα ἔθ-
 33 ρον εἰς τὴν Βασιλείαν της, οὔτε εἰς τὸ Βρεττανικόν
 33 Γένος ἧς εἷνα συμβεβηκός, τὰ ὅποια εἶναι αὐτοργοὶ
 33 κάποιοι κακὸτροποι καὶ διεστραμμένοι ἄνθρωποι. ἀμὴ
 33 ἀληθμονῶντας το τελείας, ἀς δελήσῃ ἡ Αυτοκρατορι-
 33 κῆ

κή σου Βασιλεία νὰ ἀκολουθήσῃ μὲ γενναϊότητα τῷ
 ἀποτέραν ὑψηλὴν εὐνοίαν πρὸς τὴν Κυρία μὲ Βασι-
 λισίαν, καὶ πρὸς τὸν Δαυὶδ τῆς.
 Ὅσον διὰ λόγου μου διτυχεύσατον ἤθελα λογιέσθαι τὸν
 ἑμαυτὸν μου, ἀνίσως καὶ ἠθελα διωχθῆναι νὰ σωτισφῆρα
 καὶ ἐγὼ ὅπως δὴποτε εἰς τοῦτο τὸ μέγα κατόρθωμα.
 τὸ ὁποῖον εἶμαι ποσῶτον ὠφέλιμος εἰς τὰ δύο Βασι-
 λεία, καὶ ποσῶτον ἀναγκαῖον εἰς τὴν κατάστασιν τῆς
 Εὐρώπης.
 Ἡ μεγάλης ἀνεργείας, καὶ ἡ πολλαῖς δοκιμαῖς τῆς
 χαρίτων ὅπου ἔλαβα εἰς τὸν καιρὸν τῆς παύσεώς μου
 ὑπηρεσίας, (περὶ ὧν ἀπάντων θέλω ἔχει αἰδίων καὶ
 ἀνεξάλκπτων τὴν ἐνδύμησιν, καὶ τὸ χρεός,) μὲ κένεν
 νὰ ἐλπίζω τὴν ἰδίαν φιλόφροναν καὶ ἀνοικτὴν ἀποδε-
 ξίωσιν, καὶ εἰς τὸν ἐπίλοιπον καιρὸν τῆς δαμονίας μου
 εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς νεας μὲ ἐπιτροπείσεως, καὶ δε
 φοραὶ ὅπου λάβω τὴν τιμὴν νὰ προβάλω τινὰ ζητή-
 ματα εἰς τὴν αὐτὴν τῆς Βασιλείας σου ἀπὸ φροναγίαν
 τῆς ἀσπαστικωτάτης μὲ Βασιλείας. Καὶ μὲ τὰ το
 τελειώωντας τὸν λόγον μου, ἀς μοῦ δοθῆ ἀδεια νὰ
 ἠμπορέσω νὰ συστήσω τοὺς ὑπικούς Ἐγκλεζες, ὅπου
 κατὰκοῦσιν εἰς τὰτα τὰ μέρη ὑπὸ τὴν ὑψηλὴν σκέ-
 πῳ τῆς Ἀυτοκρατορικῆς σε Βασιλείας, δεῖ νὰ ἔχεν
 ἐλθεῖραν ἐκεῖνῳ τὴν ἐμπορίαν, ὅπου ἀπῶτοι ἀρχι-
 σαν νὰ κάμωσι οἱ ἀποπάτορες τους, ταξιδιῶντες εἰς
 τὴν Ἀρχάγγελον μὲ πολλαῖς ἐξοδα, καὶ μὲ χαμὸν πολλῶν
 ἀνδρῶπων.

Ἦτον ὑπογεγραμμένῃ

Κάρολος Βιτβόρδιος.

Ἰδοὺ ἡ ἀπόκρισις ὅπου ἔδωσαν ὁ Ἀυτοκράτωρ
πρὸς τὸν Πρεσβύτην.

Πρέπον καὶ ἀρμόδιον ἦτον νὰ δώσῃ πρὸς ἡμᾶς τὴν ἄ- Τ'πομν.
 χαρίσεισιν ἡ Βασιλεία τῆς ἡ Βασίλισσα, παιδάριον Νεεσο.
 τοὺς πταίσεις καὶ τὸ ζήτημά μας μὲ τὸν πλέον ἀσθη- Τομ. γ'.
 ρὸν τρόπον, καὶ ὡς σωηδίζεταί εἰς ὅλον τὸν κόσμον. φύλ. 160
 Πλὴν ἐπειδὴ καὶ ἡ Βασιλεία τῆς σου ἐπαρήγγαλε νὰ
 κάμῃς πρὸς ἡμᾶς τὴν ἀπολογίαν τῆς ὑπὲρ ταύτης
 τῆς ὑποδέσεως ὡς Ἐκστραordinάριος Πρεσβύτης, καὶ
 νὰ δέξῃς ὅτι δεῦν ἠμποροῦσε νὰ δώσῃ μίαν τοιαύ-
 τῳ παιδάριον, μὴ συγχαρῶντας το ἡ παλαιᾶς δεῖ-
 ταί τῆς Βασιλείας τῆς, καὶ ὅτι ἐκαμε νὰ σημεωθῆ
 δεῖ τὸ ἐξῆς εἶνα νέον δεῖταγμα μὲ κοινήν γνώμῳ καὶ
 σωμαίνεσιν τοῦ Σιεδεῖς, ἡμῶς ἀποδεχόμεθα τὸ
 παῦν διὰ μίαν ἀπόδειξιν τῆς ἀγάπης, ὅπου ἡ Βα-
 σίλισσα ἔχει πρὸς ἡμᾶς, καὶ δεῖ τὴν αὐτὴν ἄχα-
 ρίσεισιν, καὶ θέλομεν παραγγεῖλαι τῆς ὑπηρεσίαν τῆς
 Βασιλείας μας νὰ τελειώσωσιν παντελῶς αὐτὴν τὴν ὑ-
 πόδεισιν εἰς τὰς σωμοιλίας ὅπου θέλωσιν κάμῃ μὲ λό-
 γουσας.

Τῷ ἰδίαν σχεδὸν ὤραν ἔφθασεν εἰς Μόσκαν
 καὶ ἡ χαροποιὰ εἰδήσις τῆς ἀλώσεως τῆς Ἐλβίγ-
 γας. εἶναι δὲ αὐτὴ μία Πόλις ἀξιόλογος τῆς
 Πολωνικῆς Πρωσίας, τὴν ὁποίαν ἐφύλαγε τότε
 μία σβετικὴ φρουρὰ ἀπὸ χιλίους σχεδὸν στρα-
 τιώταις. καὶ ἰδὲ πῶς ἠπολέθησεν ἐκεῖνο τὸ ἀναγ-
 καιότατον δόκιμα. Ὁ Σξβατηγὸς Νοσίτζ εἶχε Ἀλωσις
 εἴσῃ τὸν χάρακα τρογύρω τῆς Ἐλβίγγας πρὸς Ἐλβίγγας.
 τὸ τέλος τῆς Ἰανουαρίου, καὶ τῷ εἶχεν ἀποκλείσει
 τὸσον σενά, ὅπως τινὰς δεῦν ἠμπορεῖ νὰ δῶν ἔ-
 ξω.

ζω. Παρατηρήσας δὲ ὅτι τὸ νερὸν ὅπῃ ἦτον εἰς τὰ χανδάκια εἶχε παγώσῃ, ἠθέλησε νὰ τὸ ἀπεράσῃ πεζὸς, καὶ νὰ βάλῃ σκάλαις ἄλλὰ νὰ πάρῃ τὴν Πόλιν μὲ τὸ σπαδί εἰς τὸ χέρι. καὶ ἂν καλὰ ἦτον ἀκατάπαυστος ἢ φωτία τῆς Κασοίνων, οἱ Μοσκοβίται ὅμως ἀνέβησαν τὰ τεῖχη μὲ ταῖς σκάλαις, καὶ εἰσελθόντες εἰς τὴν Πόλιν ἔκαμαν ὑποχειρεῖς ὅλους τῆς στρατιώτας ὅπῃ ἐφύλαγαν. Ἐκεῖ δέρον πλῆθος ἀξιοθαύμασον ἀπὸ Κασονία καὶ πρεῖτιν κόνιν, καὶ ἀπὸ πάντα τὰ πρὸς Ἑσθλὴν ἐπιτήδεια. ἐκείνο δὲ ὅπῃ ἐδόξασε περισσότερον τῆς Ρέσσους εἶναι, ὅτι εἰς ὄλιον ἐκείνῳ τὴν παρᾶξιν δὲν ἔχασαν περισσότερους ἀπὸ 30 στρατιώτας.

Ἐν δὲ τῇ μεταξὺ ὅπῃ ἐγίνοντο κατ' ὄλιον τὴν μεγαλόπολιν Μόσκαν αἱ μεγαλοπρεπεῖς καὶ πολυέξοδοι αὐταὶ ἐορταὶ, ὁ Πέτρος δὲν ἠθέλησε νὰ χάσῃ τὴν δίκαιον ὅπῃ ἔλαβε ἄλλὰ νὰ ὑψώσῃ καὶ νὰ μεγαλυνῇ τὴν δόξαν τῆς Θεῆς, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐγνώριζε τὰς χάριτας καὶ ἐργασίας τῆς τῶν ποσέτων κατορθωμάτων. Ἐτυχον ἐκείνον τὸν καιρὸν νὰ χειροτονηθῇ Ἀρχιερεὺς τῆς Σιβηρίας ὁ Κύριος Θεοφύλακτος. Πρὸ τῆς λοιπὸν νὰ μισθώσῃ ἄλλὰ τὴν Ἐπαρχίαν τῆ ἐπιτήδεια νὰ δόχοιαι τὴν Αὐτοκράτορα. Τότε ὁ Μέγας Πέτρος ὅπου ἐγνώριζεν ἀπειρέσιμα τὴν κατὰσασιν τῆς Ἐθῶν καλῆτερα ἀπὸ καθε Γεωγραφίαν, καὶ μάλιστ' ἐκείνων τῆς Ἐθῶν ὅπου

Οἱ Πέτρος παραγγέλλει τὸν ἀρχιερεὺς σιβηρίας τὴν ἐπιστροφὴν καὶ ἐκείσε τὴν χεῖρα σιατικῶν πύσιν.

ἦσαν

ἦσαν ὑπὸ τὴν ἔξοσίαν τῆ εἰς τὸ ὄρυχωρότατον τῆ Βασίλειον, ἠξέδρωντας ὅτι εἰς τὰ πέρατα τῆ Σιβηρίας δεικνόντο διάφορα Ἐθνη, ὅπῃ ἐκείνοντο ἀκόμη εἰς τὸ σκότος τῆ Εἰδωλολατρείας, ἔλαβον ἀφορμὴν νὰ συνομίλησῃ μὲ τὸν νεόν Ἀρχιερεὺς περὶ ταύτης τῆ ὑποδέσεως, παρακινῶντας τὸν νὰ ἤθελε προσπαθήσῃ μὲ ὅλον τὸ πνεῦμα, καὶ ζῆλον, εἰς τὴν ἐπιστροφὴν ἐκείνων τῆς Εἰδωλολατρείας, ὅπῃ πολλοτάτοι ἐκατοίκου εἰς τὰς ἐγκατίας ἐκείνης τῆς Ἐπαρχίας τῆ. Μὲ τὸσον δὲ ζῆλον ὠμίλησεν ὁ Αὐτοκράτωρ, ὅπου δίδυς ὅπῃ ἔρθασεν εἰς Σιβηρίαν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, ἐδόθη ὅλος δόλος εἰς τὴν ἐπιστροφὴν ἐκείνων τῆς ἀπίστων. Ἀνάμεσα εἰς τὰ πολλὰ ἄλλα Ἐθνη ὅπῃ κατοικῶσιν ἀγγελιδὸν καὶ τὰς ὄχθας τῆ Ποταμῆς Ὀβίε, ἀπὸ Σιβηρίαν ἕως αὐτὴν τὴν παγαμένῳ Θάλασσαν, καὶ ζῶσιν εἰς τὴν τύφλωσιν τῆς ἀθείσμου, σεβόμενα κάποια εἰδωλα κατεσκευασμένα ἀπὸ ξύλον ἀχρῆσον καὶ ἐτιδανόν, εὔρον ὁ καλὸς ἐκεῖνος Ἀρχιερεὺς τὸ Ἐθνος τῆς Ὠσιακῶν ἀδιδακτότερον, καὶ ὀμαθέστερον. Ἐνοπίασε δὲ καὶ ἐνήργησε μὲ πῶσω θερμότητι, πέμπωντας πρὸς αὐτὸς ἐναρέτες καλογήρας διὰ νὰ τῆς καθοδηγήσων, καὶ πηγαίνωντας αὐτὸς ὁ ἴδιος εἰς ἐκεῖνα τὰ ἄγρια δάση, ὅπῃ εἶναι ὅλον τὸν χρόνον κατὰσκεπα ἀπὸ τὸν πάγον, διὰ νὰ τῆς διδάξῃ τὸν λόγον τῆς Θεῆς. Καὶ εἰς ὀλίγον καιρὸν ἐπέστρεψαν ὀλοκληραὶ φαμίλια, καὶ ἔλαβον τὸ ἅγιον Βάπτισμα, ἀ-

Ἐπιστροφὴ τῆς ὀσιακῶν, καὶ ἄλλων ἔθνων.

Υ

πα-

παρηρθεῖσαι τὰς πατρογονικὰς δεισιδαιμονίας. Εὐλόγησε δὲ ὁ Θεὸς αὐτὸ τὸ ἔργον ἐξ Οὐρανοῦ, καὶ ἠύξησε μὲ ποσαύτῳ δὴ τυχίας ἡ χριστιανικὴ Πίσις, ὅπως ἔλαβε τὸ ἀχαρείσθαι ὁ Αὐτοκράτωρ ὕπερον ἀπὸ πέντε χρόνων τὰ ἀκέραια, ὅτι ἐδέχθησαν τὸ Εὐαγγέλιον περὶ αὐτοῦ ἀπὸ 40 χιλιάδων Ὀρτοκῶν. Κατὰ τὸ παρὸν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν τῶν νεοφύτων ὑπερβαίνει τὰς 100 χιλιάδας. Εἶναι ὁρέον τὰ θαυμάζεται ὅσον περὶ αὐτοῦ ὁ ζῆλος αὐτῶν τῶν Ἀρχιερέων, ὅτι τῶν Ἱεροκλήρων ὅπως ἐπέμψθησαν ἀπ' αὐτόν. ἐπειδὴ ἂν καλὰ καὶ αὐτὰ τὰ Ἐθνη ὑπερουῶνται ἀπὸ κάθε πρᾶγμα, καὶ ἔτι ἠξίωσι τί εἶναι τὸ φώμιον, ἢ τὸ ἀργύριον, μὴ ὅλον τὸ ζῶσι ἀκέραια ἀχαρείσθημενα μὴ μοναχὴν τὴν αἰλίαν τῶν Στεριωνίων, μεταχειριζόμενα τὸ δέρμα διὰ ἔνδυμα, τὸ δὲ σάρκα διὰ τροφήν τῶν.

1710 Περὶ τὰ τέλη τῶν Φόρμας ἐρχόμενος ὁ Αὐτοκράτωρ ἀπὸ Μόσκαν εἰς Πετρέπολιν, ἐσωμάτωσε ἐκεῖ 24 χιλιάδας στρατιώτων, καὶ ἀποφασίσαι τὴν πύξιν διὰ τὴν ἀποκλείουσαν τὸ Βίβερτον. Καὶ ἐπειδὴ ἡ Πόλις αὕτη ἐπεὶ εἶναι μητρόπολις τῆς Καρελίας, εἶχεν εἰς τὸν κόλπον τῆς Φινλανδίας εὐρυχωρότατον λιμένα, ἐπέμψεν εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν καὶ τὸν Ἀμιράλλον Ἀπαραξίνον μὲ τὴν Ἀρμάταν, καὶ ὀλίγον ὕπερον ἐπῆγε καὶ αὐτὸς μὲ ἕνα μέρος τῆς Ἀρμάτας, διὰ τὴν ἀποκλείουσαν καλῶς καὶ διὰ Θαλάσσης, καθὼς τὴν εἶχον καὶ διὰ ξηρᾶς ἀποκλεισμένῳ τῷ
Στρα-

Στρατεύματά τῶν. Οἱ ἀποκλεισμένοι ἀντεπολέμισαν μέχρι τῆς 15. Γενίης, καὶ τότε μὴ δυνάμενοι πλέον τὰ ἀντιστάσθαι, ἐζήτησαν τὰ παραδοθῆναι μὲ συμφωνίας. Ὁ Θεὸς τὴν ἐπισημάνθη ὅτι καὶ αὐτὸ ἐζήτησαν. Ἐἰς μὲν τὴν στρατιώτην ὅπως ἐφύλαγαν τὴν Πόλιν, ἐδόθη ἄδεια τὰ εὐγὰν μὲ τὰ ἄρματα καὶ τὴν ἀποσιδύν τῶν, καὶ τὰ ἠμπορεῖν τὰ πηγαίνουσι εἰς Σποκόλμ. Εἰς δὲ τοὺς Κληρικούς καὶ Πολίτας ἐδόθη ἐλθεῖν τὰ λατρεῖν καὶ τὴν πάτριον θρησκείαν. Ἀλλ' ὅτι ἦλθεν ἡ ἄρα τὰ βαλθῶν εἰς ἔργον αἰ συμφωνίαι, ὁ Ἀμιράλλιος Ἀπαραξίνος ἐμπόδισεν ἐκείνῳ τὴν στρατιωτικὴν φρενᾶν, καὶ ἐφανέρωσε πρὸς αὐτὸς, ὅτι ἐμνίσκον αἰχμάλωτοι. Ἐλέγε δὲ, ὅτι ἂν καλὰ καὶ ὁ Αὐτοκράτωρ δὲν ἐσυναγνάξεται τὰ λάβῃ τὸ δίκαιόν τῶν ἀπὸ τῶν Σβέκων, οἱ ὅποιοι ἐβίασαν εἰς τὰ σωματῆματα τὰ δίκαια ὅπως φυλάττωσιν οἱ Χριστιανοὶ καὶ μὴ αὐτὸς τῶν ἐχθρῶν. Τὸ παρὸν ἦτον. ὅτι εἶχε σαλῆν εἰς τὴν Σβελικὴν Ἀρμάταν ἕνα Καράβιον Ρωσσικὸν μὲ φλάμπερρον ἄσπρον διὰ τὴν συμφωνίαν τὸ σωματῆμα μερικῶν Μοσκοβιτῶν, ὅπως ἐπέσποντο αἰχμάλωτοι εἰς Σβελίαν, μὲ ἄλλων Σβέκων ὅπως ἦσαν αἰχμάλωτοι εἰς Ρωσσίαν. οἱ δὲ Σβέκοι ἐκράτησαν τὸ Καράβιον μὲ ὅλους τοὺς ἐπιβάτας, καὶ ἐξέχρισαν τὴν σημαίαν τῆς Αὐτοκρατορικῆς τῆς Βασιλείας. Τὸ

Ἀπαραξί-
νος αἰχ-
μαλωτί-
ζει τὸ φρε-
νᾶν τῶν βί-
βερτων.

δευτερον ἦτον, ὅτι εἶχε φυλακωθῆ εἰς Σποκόλμ
ἐναντίον τῆς σωνηθείας ὅπῃ ἔχουσιν οἱ χειστια-
νοὶ Βασιλεῖς ὁ Ρέσιδέντης Κιλκὸφ, καὶ ἔγιναν
δημόσια τὰ ὑπάρχοντά τε. ὁ Αὐτοκράτωρ ἐλόβ-
θέρωτε τὸν Σβέικον Ρέσιδέντην, ἀλλὰ μὲ ὑπό-
χεσιν νὰ ἤθελε φροντίσῃ διὰ τὴν ἐλόβθειαν
τῆς πορρήθέντος Κιλκὸφ, καὶ μὴ ὄλον τῆτο ἔμει-
νε φυλακωμένος. Τὸ τρίτον ἦτον, ὅτι ὅταν ἐ-
κινῆσθῃ ὁ πόλεμος, οἱ Σβέικοι ἐφυλάκωσαν ὅ-
λους τὰς πραγματώτας ὅπῃ εὐρίσκοντο ἐκεῖ. καὶ
ἔκαμαν βασιλικὰ τὰ ὑπάρχοντά τε, χωρὶς νὰ
τὰς δώσωσι καμίαν διωρίαν καιρῶ νὰ ἀναχω-
ρήσωσι ἀπ' ἐκεῖνο τὸ Βασίλειον, καὶ τὰς ἐκατα-
δίκασαν εἰς ὑπηρεσίας κοπιαστικὰς, ὡσάν
νὰ ἦσαν τόσοι σκλάβοι. ὅθεν καὶ ἀπωλέθησαν
πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἀπὸ τὰς ἀμέτρων κόπας, ἑὰπὸ
τῆς πείνας. Ὁ Κόμης Ἀφραξίνος ἐφάνερασεν, ὅτι
ὅταν οἱ Ἐπίτροποι τῆς Σβεικικῆς Βασιλείας,
ἤθελαν δώσῃ εὐχαρίστησιν εἰς αὐτὰ τὰ τρία ἄ-
δικα, τότε καὶ ἡ φρενὰ ἐκείνων τῆς στρατιωτῶν,
ἤθελον ἀπολαύσῃ ὅλα τὰ προτερήματα ὅπῃ τῆς
ἰσυμφωνήθησαν. Εἰς τόσον ἔδωκεν ἄδειαν τῆς
Ὀφφικιαλίων ὅπῃ ἦσαν λαβωμένοι, καὶ τῆς χι-
ρῶν, καὶ τῆς παιδίων τῆς φοβηθέντων στρατιω-
τῶν νὰ ὑπάγῃν ὅπῃ βέλονται μὲ ὄλον τὸ παῖγ-
μά τε.

1710
29 Ἰανῆς
Ἀλωσις τῆ
Ρίγας.

Ὁ Σερεμέτης ὅπῃ ἐκράτει ἕως τότε ἀποκλεισ-
μένῳ τὴν Ρίγαν, ὡς ἔμαθεν ὅτι παρεδόθη
τὸ

τὸ Βίβεργον, ἔδωκεν εὐθύς τῆ εἰδισιν τῆ ἀπο-
κλεισμένων, παρακινῶντας τῆ Κυβερνήτην τῆ Πό-
λεως νὰ ἀποφασίσῃ νὰ παραδοθῆ, διὰ νὰ μὴν
ἤθελε γίνῃ περιεσπότερα αἱματοχυσία, καὶ ἀφανι-
θῆ τελείως ἡ Πόλις, μάλιστα ὅπῃ δὲν ἠμπορεῖ
νὰ ἀντισταθῆ πολὺν καιρὸν κατὰ τὴν κατάστα-
σιν εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκετο. Ἀλλ' ὁ Στρα-
τηγὸς Στόμβεργ δὲν ἠθέλησε νὰ ἀποκλειθῆ εἰς
αὐτὰ τὰ καλέσματα, παρὰ μὲ τὰ κτυπήματα
τῶν Κανονίων. ἠπαῖτο δὲ αὐτὸς, ἐλπίζοντας
νὰ λάβῃ διὰ Θαλάσσης καμίαν βοήθειαν. Ἀ-
μὴ οἱ Ρῆσοι εἶχον ἀποκλείσῃ τοιαυτῶς τὸ
ἀπέρασμα, ὅπῃ οἱ Σβέικοι μὴν ἐλπίζοντας νὰ
ἐνεργήσωσι τίποτες μὲ τὴν Ἀρμάταν τε, ἀ-
νεχώρησαν ἐκεῖθεν, ἀφ' οὗ ἔχασαν μερικὰ
Πλοῖα, μὲ τὰ ὁποῖα ἠθέλησαν νὰ δοιμά-
σωσι. Ὅθεν ἔκαμε χρεία νὰ δώσῃ τόπον τῆς
ἀνάγκης ἐκεῖνος ὁ Κυβερνήτης, καὶ νὰ ζητήσῃ
σωθῆναι διὰ νὰ παραδοθῆ εἰς τὰς 29 Ἰανῆς.
ἡμέρα εἰς τὴν ὁποίαν ἐπανηγουρίζετο ἀπὸ τὰς
Ρῆσας ἡ ἑορτὴ τοῦ κορυφαίου τῶν Ἀποστόλων
Πέτρου. Ὁ Σερεμέτης ἔδωκε τῶν ἀποκλεισμέ-
νων καὶ περιεσπότερα ἀπὸ ὅσα ἐζήτησαν. ἐπει-
δὴ ἤξευρεν ὅτι καὶ ὁ σκοπὸς τοῦ Αὐτοκράτο-
ρος ἦτον, νὰ δώσῃ καλὰ σημεῖα τῆς γλυκεί-
ας τοῦ κυβερνήσεως. Καὶ βέβαια ὁ ἴδιος Αὐ-
τοκράτωρ ἐπρόθεσεν εἰς ταύτας τὰς συμφω-
νίας καὶ ἕνα δόγμα ἐξ ἰδίας μεγαλοφυχίας

κινηθῆναι, καὶ μὲν αὐτὸ ἐπέστρεψε πῶν εὐγενῶν τῆς Ρίγας ὅλα τὰ ὑπάρχοντα, ὅπου τὸ σβετικὸν συμβάλιον τῆς σιωάζεως τὰς εἶχον ὑπερῆση. Ἀπὸ 12 χιλιάδας στρατιώτης ὅπου ἦσαν οἱ φύλακες τῆς Πόλεως, πέντε μόνον χιλιάδες εὐγῆκαν, καὶ ἀνάμεσα εἰς αὐτοὺς τὸ ἡμισυ χερδὸν μέρος ἦσαν λαβωμένοι. Καὶ ὡς εὐγῆκαν, ἠθέλησεν ὁ Σερεμέτης ὅτι τὰ περιουσιματὰ μερικῶν Χιλιαρχῶν τῆς Καρελίας καὶ Βιβέργας νὰ ὑπάγῃν εἰς τὸ Στρατόδματῆ. τὸ δὲ δικαιολόγημα ἦτον τῆτο. ὅτι ἐπειδὴ καὶ ἐκεῖναι αἱ Ἐπαρχίαι ἦσαν κυριωμένοι ἀπὸ τῆς Ρέσσας, δὲν ἔφερετε νὰ λογιάζονται ὡς σβετικαὶ ἐκεῖναι αἱ Χιλιαρχίαι. Ἐξω ἀπ' αὐτὸ πολλοὶ ἄλλοι ἐφόσφεραν αὐτοθελήτως τὸν ἑαυτὸν τας εἰς ὑπηρεσίαν τοῦ Αὐτοκράτορος. Εἰς αὐτὴν τὴν Πόλιν εὐρέθησαν πεντακόσια κανόνια, καὶ ὀλιγοτάτη πυρίτις κόνης. ἀπὸ δὲ τὰ πρὸς τροφήν ἐπιτήδεια δὲν εὐρέθη τίποτες. ἕως ὅπως ἐπεκράτησεν ὁ ἀποκλεισμός, ἀπέθανον εἰς τὴν Πόλιν ἀπὸ θανατικὸν καὶ πείναν ὡς 60 χιλιάδες.

Ὁ Αὐτοκράτωρ Πέτρος ὅπου ἐκαρτέρει ἀνυπομόνητα ἀπὸ τὸ Στρατόπεδον τὴν εἰδησιὴν τῆ ἀλώσεως, ὡς ἔλαβεν αὐτὴν, ἐχάρη ὑπερβαλλόντως, καὶ ἐφόσαξε νὰ ἀποδοθῶν εἰς τὸν Θεὸν αἱ ἀρέπασαι εὐχαριστίαι, καὶ νὰ γίνουσι παντῆθεν πάνδημοι ἑορταί. Δὲν ἠθέλησεν ὁμῶς νὰ ἀφήσῃ τὸν ἀρμόδιον καιρὸν ὅπως εἶδε

εἰς τὸ νὰ ἀκαλεθῆσῃ τὰ ἀποκτήματα τῆ. Ὁ δὲν ἐμετάφερον εὐθύς τὴν πολιορκίαν εἰς τὸ Φρέσιον λεγόμενον Δενεμάνδα, τὸ ὅποιον παρεδόθη μετ' ὀλίγας ἡμέρας. Αἱ λοιπαὶ Πόλεις τῆς Ἐπαρχίας ἀποκτήθησαν μὲ ὀλίγον κόπον. Ἡ Περαιυία ἔπεσεν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν Ρέσσων εἰς τὴν 21 Αὐγέστη. ἡ Κεξολμία εἰς τὰς 19 Σεπτεμβρίου. τὸ Ρέδελ ἐπαρεδόθη μὲ συνθήκας εἰς τὰς 9 Οκτωβρίου. ἂν καλὰ τὸ θανατικὸν ἀπὸ 50 χιλιάδες ὅπου ἦσαν οἱ ἐγκάτοιοι μόλις ἄφησε τρεῖς χιλιάδας. Ὑστερον δὲ τὸ ποσαύτας ἀφῆσε τρεῖς χιλιάδας τῆ Αὐτοκράτορος ἐσάφηναι καὶ πρῶτη φροντίδα τῆ Δοκιμάσαν τὴν νὰ κάμῃ τῆς Λιβονίας νὰ δοκιμάσαν τὴν γλυκύτητα τῆ διοικήσεώς τῆ. Τὰς ἐπέστρεψε λοιπὸν ὅλα τὰ προνόμια, ἀνεκαίρισε τὰ Κασέλια, ἐσερέωσε πάλιν τὴν ἐμποσίαν τῆς, καὶ ἐπροσκόλλησε καθε γένος ξένων νὰ ὑπάγουσι διὰ νὰ κατοικήσωσι εἰς ἐκεῖνον τὸν εὐμορφον τόπον, ὅπως ὁ πόλεμος καὶ τὸ θανατικὸν εἶχον χερδὸν ἐρημώσῃ. Καὶ διὰ νὰ ὑποχρῆσῃ καὶ νὰ τραβίσῃ εἰς περιωστέραν εὐνοίαν τῆς δίχουεις, ἔκαμε 15 Χιλιαρχίας δὲ τὸ Λιβονίας στρατιώτης, καὶ ἠθέλησε νὰ εἶναι ὅλοι οἱ Ὀφφικιάλιοι ἀπ' ἐκεῖνας τῆς Ἀρχοντας. Τέλος πάντων διὰ νὰ ἀφήσῃ μίαν μνήμην αἰώνιον τῆς δίλαβείας του καὶ δίχαριστίας πρὸς τὸν Θεὸν, ἀπὸ τὸν ὅποιον ἐγνώριζε τὰς ποσαύτας βλογίας, ἐφόσαξε νὰ κτιθῆ εἰς Παλταύαν ἕνας μεγαλοσπερῆσα-

Ἀλωσι-
Δενεμουί-
δας, καὶ
ἔσαν πο-
λων.

Ὁ Πέτρος
μεγαλό-
δαρος πρὸς
τῆς λιβ-
ονίας.

Κτίζα τῆς Ναός εἰς δόξαν καὶ εἰς τιμὴν τοῦ ἁγίου
 Ἐπίσκοπου Πέτρου, καὶ τῆς ἁγίας Σαμφών τῆς Ζε-
 νων εἰς
 Πεκτάν-
 αν.
 κροδόχου. ἐπειδὴ τοῦ μὲν πρώτου ἔφερε τὴν ὀνο-
 μασίαν, εἰς δὲ τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς τῆς δευ-
 τέρης ἐκατόρθωσε τὴν περιφημον νίκην κατὰ τῶν
 Σβέκων. ἡ ὁποία πανηγυρίζεται ἀπὸ τὴν αἰα-
 πολικὴν Ἐκκλησίαν εἰς τὰς 27 Ἰανίαι, ὅπως ἔρ-
 χεται νὰ σταθῇ εἰς τὰς 8 Ἰουλίας κατὰ τὸ Γρη-
 γοριανὸν Καλενδᾶριον. Ἐπρόδωκεν ἔμποροῦσι
 αὐτῆς τῆς Ἐκκλησίας μίαν μεγαλοπρεπεστάτην
 σήλω, καὶ εἰς αὐτὴν ἔκαμε νὰ γλύψου, κατὰ
 τὴν συνήθειαν τῶν παλαιῶν Ἀθωαίων, τὴν
 ἰσορίαν τῶν ἀξιωματικῶν ἐκείνης πολέμου.

Τέλος τῆς Τετάρτης Βιβλίας.

ΠΙΝΑΞ.

Π Ι Ν Α Ξ.

Τῶν ἀξιολογωτέρων τῶν ἐν τῇ παρόντι
 πρώτῳ Τόμῳ τῆς παρούσης
 Βίβλου περιεχομένων.

Α

Α Ζάκκιον πολιορκεῖται ὑπὸ τοῦ Αυτοκράτορος Πέτρου
 φύλ. 100. τὸν δεύτερον χρόνον παραδίδεται
 107.

Αἰκατερίνα Γωαννόβνα Δέκιουα τοῦ Μεκλεμβέργου, ἡ
 ὁποία ἀπέθανεν εἰς τοὺς 30.

Ἀλέξιος Βασιλεὺς Ρωσίας, καὶ πατὴρ τοῦ Πέτρου. 33.
 πέμπτη φρεσβείαν πρὸς τὸν Πάπαν Κλήμεντα τὸν δε-
 κατον. 36.

Ἀμαζόνες. 7.

Ἀσρακὴν μητρόπολις τῆς Κασπίας Θαλάσσης, ἀλωσις
 αὐτοῦ ὑπὸ τῆς Ρώσων. 15.

Αὐγυστος Βασιλεὺς Πολωνίας σιωμιλεῖ μὲ τὸν Πέτρον
 εἰς Βέρζεν. 184. λαμβάνει βοήθειαν ἀπ' αὐτόν. 189.
 ὑσερεῖται τῆς Βασιλείας ἀπὸ δυναστῆαν τοῦ Βασιλέως
 Κάρλου. 205. φυλακάνει τὸν στρατηγὸν Γωαννίω Πατ-
 κέλ. 233. παρατί τὸ σέμμα τῆς Πολωνίας. 241.
 τὸ λαμβάνει πάλιν μὲ τὸ μέσον τοῦ Αυτοκράτορος
 Πέτρου. 321. 322.

Β

Β Ασίλειος Βασιλεὺς Βίττς τυφλάνεται ἀπὸ τοὺς Ζε-
 δέφρους τῆς. 13. 14.

Βασιλεὺς Δημητριοβίττς ἀποδιώχνη τοὺς Ταρτάρους
 ἀπὸ τῆς Ρωσίας. 13.

Βασιλεὺς Γωαννοβίττς νικᾷ τῆς Λιθουανούς, καὶ Πολώ-
 νης. 14.

Βεῖε-

Βενέτοι ἀγαπούσι τὴν φίλιαν τοῦ Αὐτοκράτορος, καὶ τοῦ πέμπτου ἑξαφόρου ναυπηγούς. 110. ἀποδέχονται μὲ τιμὴν τὸν Σεριμέττω. 142.

Βίβρογον Πόλις τῆς Καρελίας, ἄλωσις αὐτὴ ὑπὸ τῆς Μοσχοβιτῶν. 338.

Βιέννα. ὁ Αὐτοκράτωρ ἔφθελβει εἰς αὐτὴν, καὶ σωμι-
λεῖ μετὰ τοῦ Καίσαρος. 143.

Βιτβόρδιος φρεσβότης τῆς Γγγλιτῆρας εἰς Μόσκαν. 330.

Βιχοβία Πόλις τῆς Λιδυανίας κατεδαφίζεται ἀπὸ τῆς Ρῶσας. 254.

Βλοδίμηρος ἐμβάζει εἰς τὴν Ρῶσιαν τὴν χειρωνακτικὴν πίειν. 9. τιμᾶται ἀπὸ τῆς Ρῶσας διὰ ἄγιος. 10.

Βλοδίμηρος ὁ δεύτερος βασιλεὺς εἰς Ρῶσιαν, νικᾷ Οὐγγάρους, καὶ Βυλγάρους. 12. κρατᾷ καὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως. 12.

Βολαδίνο Καζάν⊙ ἀποστάτης. 276.

Βοσεβολόδης υἱὸς Βλοδίμηρου ἀφίγει. 8. κληρονομῆς. 13.

Γ

Γαλιτζίνο (Βασίλειος) ἡγαπημένος τῆς Βασιλοπού-
λας Σοφίας. 48. χειροτονεῖται μέγας Καγκελάριος
τῆς Ρῶσας. 52. ἐκκρατᾷ ἐναντίον τῆς Γαρτα-
ρίας τῆς Κριμίας. 61. 67. συμβυλῆ ὅπως δίδει τῆς
Σοφίας. 63. ὁσπερᾶται ἀπὸ τῆς ἀξίας, καὶ ἐξορίζε-
ται εἰς Σιβηρίαν. 89.

Γαλιτζίνο (Βόρας) ἡγαπημένος τοῦ Αὐτοκράτορος Πέ-
τρου. 67. χαίρει τὴν φίλιαν τῆς ἰδίας. 92.

Γρηγόρι⊙ ἀδελφὸς Βασιλείου βασιλεὺς εἰς Ρῶσιαν. 13.

Γρηγόριος 17. Πάπας κλεῖει τὴν φίλιαν ἀμαμέσον Ρῶσ-
σίας καὶ Πολωνίας. 16.

Δ

Δέρπτ, πόλις ἐρησχομένη εἰς τὸ μέσον τῆς Διβονίας,
ἄλωσις αὐτῆς ὑπὸ τῆς Ρῶσων. 212.

Διμήτελις υἱὸς τοῦ Βασιλείου Γωάννου θανατῶνεται μὲ
ἐπιβουλῇ. 18. αἰτία τῆς τραγωδίας τῆς Ἰαδοδημη-
τείων. 19.

Δολγορούκας Στρατηγὸς Ρῶσας. 35. μέγας καγκελά-
ριος

ριος Ρῶσας. 43.
Δολγορούκας Πρεσβύτερος εἰς Γαλίαν. 65.

Ε

Εἰς τὴν κοσμητικὴν ἐξουσίαν τῆς Αὐτοκρατορίας. 152.
Εἴλα η' Ὁκα ἀρχόντισσα τῆς Πλευσκοβίας, γυνὴ τῆς Βα-
σιλείου Γωρος, ἐξουσιάζει μὲ τὸν θάνατον τοῦ ἀνδρὸς
αὐτῆς. 8. βαπτίζεται καὶ μετονομάζεται Εἰλένη. 9.

Θ

Θεόδωρος Ἀλεξιοβίτςης ἀφίγει διάδοχον τὸν Αὐτο-
κράτορα Πέτρον, ἂν καλὰ καὶ ἦσαν μικρότερος ἀπὸ
τὸν ἀδελφόν τε. 39.

Ι

Ἰγάρ ὁ υἱὸς Ρῶσικου Βασιλέως Ρῶσας. 8.
Ἰερόσλαος Βασιλεὺς Ρῶσας υἱὸς Βλοδίμηρου. 12.
Ἰησιῖται κατακρίνονται πολὺ ἀπὸ Νεσεσεραίων. ὄρα
εἰς τὰ Προλεγόμενα.

Ἰωάννης Βασιλειοβίτςης ὁ ἐπανομαδεὺς νικητῆς. 14.
Ἰωάννης βασιλεὺς Ρῶσας, καὶ ἀδελφὸς τῆς Πέτρου εα-
θραίνεται εἰς τὸν θρόνον ἀπὸ τῶν κρατῶν καὶ συμ-
βασιλεύει μὲ αὐτόν. 43. γάμοι αὐτῶ. 66.
Ἰωάννης μαζέπας. ὄρα Μαζέπας.

Κ

Καζάνοι πιστοὶ εὐρὸς τὸν Αὐτοκράτορα Πέτρον. 294.
Καζάν. 15.

Κάρολος 13. Βασιλεὺς Σβακίας, καταπαύεται τὸν πόλε-
μον ἐναντίον Ρῶσων. 171. τροπᾶνει αὐτοὺς πλησίον
τῆς Νάρβας. 179. σέφει τὸν Στανίσιλαον Βασιλέα τῆς
Πολωνίας 235. ἀναγκάζει τὸν Αὐγουστον νὰ παρα-
τήσῃ τὸ σέμμα τῆς Πολωνίας. 241. τάσσει γὰ φέ-
ρη τὸν πόλεμον εἰς τὴν καρδίαν τῆς Μόσκας. 269. 285.
ἐμβάλλει εἰς οὐκράϊαν. 291. δὲν δέλει νὰ δεχθῆ τὴν
εἰρήνην ὅπως τῆς ἀροβάνου ὁ Πέτρος. 303. Πληγῶνεται
πλησίον τῆς Πουλταύας. 306. τροπᾶται κατὰ κρέα-
τος, καὶ φέγει εἰς Μπενδέρ. 313.

Κίνας καταγραφῆ. 110.

Κοβαίνσκις ἀρχηγὸς τῆς Στραλιτῶν διεγέρει πολλὰ
σύγ-

σύγχυσε εἰς Μόσκαν 41. 43. εφοσπαθεῖ νὰ γίνῃ Βασίλειος τῆς Ρουσίας. 47. πιαίνεται τέλος πάντων, καὶ ἀποκεφαλίζεται. 49.

Κυριακὸς πείγηψ ἀπεσφαλμένος ἀπὸ τὸν Πέτρον εἰς Ρώμην. 250.

Λ

Λεβενόπτ στρατηγὸς Σβέκος τροπαῦται κατὰ κράτος ἀπὸ τὸν Αὐτοκράτορα. 286. 288. 289.

Μ

Μαζέπας (Γωαννῆς) Ἀρχηγὸς Καζάκων 62. Ἀποσασία αὐτοῦ. 291. 293.

Μαξιμιλιανὸς Ἱμπεράτωρ πέμπει φρεσβείαν εἰς Μόσκαν. 14.

Μεντζικόφ Πείγηψ, ἀρχὴ αὐτοῦ, καὶ καλὴ τύχη. 217. λαμβάνει εἰς ὑποψίαν τὸν Βασίλειον Αὐγυστον. 244. τροπᾶναι τὸν στρατηγὸν Μαρδεφελδ. 244. Διαυδεντᾶει τὴν Πυλταύαν. 304. χειροτονεῖται Ἀρχιερατήγος παντὸς τοῦ Στρατεύματος. 326.

Μοσκοβία, μεγαλότης αὐτῆς 3. Κλίμα αὐτῆς. 4. εἰσοδήματα αὐτῆς. 7.

Μοσκοβίται. κράσις αὐτῶν. 6. ἀρχὴ αὐτῶν. 7. ἐπιτροπὴ αὐτῶν εἰς τὴν χριστιανικὴν πίσιν. 10. τροπᾶνται κατὰ κράτος ὑπὸ τῶν Σβέκων. 179. νικῶσι τοὺς Σβέκους. 191. 194. πέρνουσι τὸ Νοττέβουργον. 196. κατατρέχουσι τὰς τόπους τῆς Πολωνίας. 253. 261. τροπᾶνουσιν εἰς ἄλλο σβεικὸν Στρατεύμα. 279. ἀξιώτατοι εἰς τὸ νὰ σωθῆνται γραμμᾶτα. 327.

Μόνη ἀρχηγὸς εἰδὸς ρουσικῶν στρατεύματος. 290.

Μουσλιμανοὶ εἰς Ἀσρακάν, ὅσοι δεῦρ θέλου νὰ γίνουσι χριστιανοὶ πρίγονται εἰς τὸν ποταμὸν. 15.

Μπενδέρ Πόλις τῆς Ταρταρίας. 315.

Ν

Νάρβα ἀποκλείεται ἀπὸ τοὺς Μοσκοβίτας. 172. 206. ἄλωσις αὐτῆς 213.

Νεσεστραϊνὸς πισθόμενος συγγραφέας τῶν ὑπομνημάτων τῆς βασιλείας Πέτρα τῆς μεγάλης, φαίνεται ὅτι κλίνει πολὺ εἰς τὸ νὰ καταφρονῇ τὴν ὀρθόδοξον πίσιν. βλέπει εἰς τὰ Προλεγόμενα.

Νία

Νία φρέλον σβεικὸν. ἄλωσις αὐτῆς ὑπὸ τῶν Μοσκοβιτῶν. 200.

Νοβοградίλλα κτίζεται. 62.

Νοττέβουργον κίστρον τῆς Σβεικίας. ἄλωσις αὐτῆς ὑπὸ τῶν Μοσκοβιτῶν. 196.

Ο

Οἶλα ἢ Ἐλγα, ἢ Ἐλενὴ Βασίλισσα τῆς Ρουσίας. ὄρα Ἐλγα.

Π

Πατριὰλ στρατηγὸς τοῦ Αὐτοκράτορος φυλακίσεται ἀπὸ τὸν Βασίλειον Αὐγυστον, ἔ παραδίδεται τῷ Βασιλείῳ Κάρλν. 233. 234.

Πατριάρχης Μοσκοβίας πῶς ἔγενεν. 152.

Περί τῆς συγγραφῆς Ἑγγλέζος μιλᾷ μὲ πᾶδος ἐναντίον τῶν Μοσκοβιτῶν. 152. 154.

Πέτρος ὁ Μέγας ἀνδραγαθίζεται ὡς ἡδύδοχος τοῦ Βασιλέως Θεοδώρου. 39. 40. 43. γέννησις αὐτῆς. 40. ἐπιβλαβὴ καὶ τῆς ζωῆς του. 44. 56. 63. 77. 98. 122. κλίσις αὐτῆς εἰς τὰ τῆς ναυτικῆς. 57. σωκοέσιον αὐτῆς. 71. ἀπερᾶ ἀπὸ ἕως τῆς βαθμῆς τῆς πεντηκονταρχίας. 96. καταπιστεύεται τὴν ἀπόκτησιν τῆς Ἀζακίου. 100. 102. ὁμολογᾷ ἔξαιρετον φιλίαν πρὸς τὸν Ἱμπεράτορα. 110. ταξιδεύει εἰς Οὐμανδίαν, Γγγιλτέρραν, ἔ Γερμανίαν. 124. ὑποσρέφει εἰς Μόσκαν, καὶ παιδίδει τὸς ἐπιβέλους. 150. Διαρδῶναι πολλαῖς κατάχρησις, καὶ ἀταξίας. 155. κηρύττει πόλεμον κατὰ τῆς Σβεικίας 168. ἐμβαίνει δευτεροβῆθης εἰς Μόσκαν διὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Νοττεβέργης. 197. πέρνει τῶν Σβέκων πᾶσαν τὴν Γγγελίαν. 201. οἰκοδομᾷ τὴν Πετρούπολιν. 201. 203. πέρνει τὴν Νάρβαν. 213. παρατᾷ τὸ σέμμα τῆς Οὐγγαρίας ὅπου τοῦ ἐφοσφερναν οἱ ἀποσάται. 257. συναδρόζει μέγα συμβῆλλον εἰς Λεόπολιν. 249. πέμπει φρεσβότην πρὸς Κλήμεντα τὸν ια. 250. τροπᾶναι τὸ Στρατεύμα τῶν Λεβενόπτα. 287. κηρύττει εἰς Οὐκραίαν μαυφέσα ἐναντίον τοῦ Βασιλέως Κάρλν. 297. φροβάνει τῶν αὐτοῦ Κάρλν τὴν ἐρήνω. 303. τὸν νικᾷ καὶ κράτος πλησίον τῆς Πυλταύας.

309.

309. υπάγει εἰς πολιορκίαν τῆς Νάρβας. 327. ἐγέρει εἰς Πωλταν μνημιῶν τῆς νίκης ὅπως ἐκκτόρθησι. 343.
 Πιτρούπολις κτίζεται ἀπὸ τὸν Αὐτοκράτορα Πέτρον. 201. 203. ἀντικείμεται ἔξω Σβέκων. 230.
 Πολῶνοι φθοροῦσι τὴν δυνάμειν ἔξω Ρ'όσων. 187. ζητήσονται τὴν φρονασίαν τοῦ Αὐτοκράτορος. 248. παραπονεῖνται διὰ τὰς ζημίας ὅπου ἀρξέσονται τὰ ρουσικὰ Στρατεύματα. 254. 262.
 Ποσεβίνος θεολόγος Γηουίτης 11. 17.
 Πωλταία πολιορκεῖται ἀπὸ τοὺς Σβέκους. 302.
 Πρεσβεία Ρ'όσων εἰς Κίναν. 116.

Ρ

- Ρ'ευαλία, ἢ Ρ'δελ Πόλις τῆς Λιβονίας παραδίδεται εἰς τὰς Μοσκοβίτας. 343.
 Ρ'ουσιλδ ἀρχισράτης Σβέκος νικᾷ τὸ Στρατεύμα τῶ Σκυλεμβύργου. 238. νικάται ἀπὸ τὸν Αὐτοκράτορα, ἐπανεῖται ὑπ' αὐτοῦ, καὶ φιλοδορεῖται. 317.
 Ρ'ίγα ἀποκλείεται ἀπὸ τοὺς Ρ'όσους. 327. τέλος πάντων παραδίδεται. 340.
 Ρ'ουερχος κληρονομῆ τὸ Βασίλειον ἔξω ἀδελφῶν τε, καὶ γίνεται μονάρχης τῆς Ρ'ουσίας. 8.
 Ρ'ουσίας καταγραφή. 3.
 Ρ'ωμανὸς (Μιχαὴλ) υἱὸς εὐδὸς Πατριάρχου ἐκλέγεται Βασιλῆς Ρ'ουσίας. 28.
 Ρ'ωξικανοί. 7.

Σ

- Σ'Ακοι. 7.
 Σαξονία κατατρέχεται ἀπὸ τὸν Βασιλέα Κάρλον. 240.
 Σβατόσλαος Βασιλῆς Ρ'ουσίας. 8.
 Σελίμη Σελταίῳ στρατῷ διὰ τὴν ἐλευθερώσῃ τὸ Α'σρακαὶ ἀπὸ τοὺς Ρ'όσους. 16.
 Σερεμέτης (Κόμης) πέμπεται Πρεσβυτῆς εἰς Βιένναν. 60. στρατηγὸς εἰς Α'ζάκιον. 102. περέρχεται τὴν Γαλιαν με' ἄλλους ἀγενεῖς Μοσκοβίτας. 141. χειροτονεῖται Ἰππὸς τῆς Μάλτας. 142. ἀρχισράτης εἰς Κερ-

- Κυρλανδίαν. 224. λαβάνεται ἐκὰ ἀπὸ τοὺς Σβέκους. 226.
 Σιγισμουῦδος Βασιλῆς Πολωνίας. 16.
 Σκυλεμβύργος στρατηγὸς ἔξω Σαξονικῶν Στρατευμάτων. 237.
 Σκύδαί. 7.
 Σκιπεμβάχ στρατηγὸς Σβέκοι νικάται ἀπὸ τὰς Ρ'όσους. 194.
 Σοφία θυγάτηρ Θωμᾶ τοῦ Παλαιολόγου, καὶ γυνὴ Γ'ωάννου τοῦ Νικητοῦ. 14.
 Σοφία ἀδελφὴ τοῦ Αὐτοκράτορος Πέτρον, ἐπιδυμῆ τὴν βασιλεύσῃ. 41. γίνεται κυβερνήτρια τῆς Βασιλείας. 43. ἀποφασίζει τὴν ἐπίση ἀπὸ τὴν ζωὴν τοὺς ἀδελφούς της. 63. κλείεται εἰς εἷνα Μοναστήριον. 90.
 Στανίσλαος ἐκλέγεται Βασιλῆς Πολωνίας. 218. σέψις αὐτοῦ. 235. παρατί τὸ διάδημα. 322.
 Στέγκος ὁ Ρ'αζίνος ἀποστάτης Καζάκος. 35.
 Στέφανος Βαπτώρης. 10.
 Στρελίτζοι Τάγμα τσιωῶδες ἔχαιρέται καὶ ἀφηνίεσται ἀπὸ τὸν Αὐτοκράτορα Πέτρον. 94.

Τ

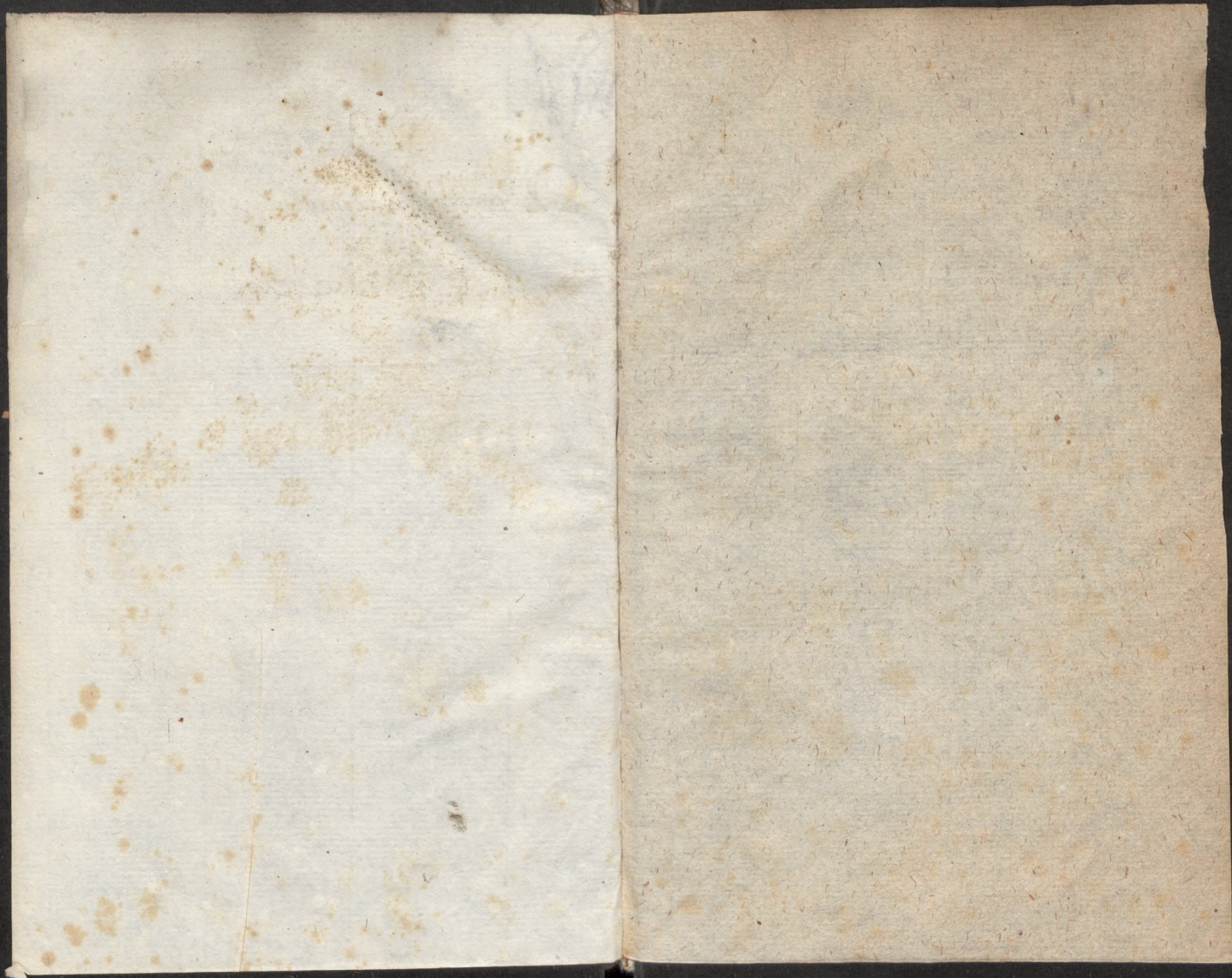
- Τ'Αρτασία τοῦ Κεμίου πολεμῆται ἀπὸ τὰς Μοσκοβίτας χωρὶς τὴν τελεσφορήσῃ τίποτες. 61. 67.
 Τεκελάβιτος Ἡγεμὼν ἔξω Στρελίτζων τιμαρεῖται διὰ τὴν ἀποστασίαν τε. 89.
 Τζέσκις (Θεόδωρος) καταδικαδῆς εἰς θάνατον. 23. γίνεται Βασιλῆς Ρ'ουσίας. 25.

Φ

- Φ'Ορτ μέγας Ἀμμιράλιος Ρ'ουσίας, πῶς εἰσέβη εἰς τὴν εὐνοίαν τοῦ Πέτρον. 93. θάνατος αὐτοῦ. 162.

Ω

- Ω'Στιακοὶ ἔθνος τῆς Σιβηρίας ἐπιτρέψουσιν εἰς τὴν πίνσιν τοῦ Χριστοῦ. 337.

Stiffia

hiff jammaga

